

TESTAMANT

NEVEZ

HON AOTROU

JÉZUZ-KRIST.

TRÔET É BRÉZOUNEK,

GANT

I. F. M. M. A. LE GONIDEC.

É ANGOULEM,

LÉKÉAT É GWASKÉREZ GANT F. TRÉMEAU,
GWASKÉRELLER AR ROUÉ HAG AR PRÉFED.

TESTAMANT

NEVEZ

HON AOTROU

JÉZUZ-KRIST.

TESTAMANT

NEVEZ

HON AOTROU

JÉZUZ-KRIST.

TRÖET É BRÉZOUNEK,

GANT

I. F. M. M. A. LE GONIDEC.

É ANGOULEM,

LÉKÉAT É GWASKÉREZ GANT F. TRÉMEAU,
GWASKÉRELLER AR ROUÉ HAG AR PRÉFED.

1827.

TRANSMITTER

ПОЯСНА ВІД

TAOLEN.

	Pajen		Pajen
Aviel S. Vazé.	5	Lizer	1. Da Dimotéuz.
— S. Vark.	46	—	2. Da Dimotéuz.
— S. Lukaz.	74	—	Da Dituz.
— S. Iann.	120	—	Da Filémon.
Oberiou ann Ébestel.	155	—	D'ann Hébræd.
Lizer d'ar Romaned.	199	—	S. J kez.
— 1. D'ar Gorintied.	217	—	1. S. Per.
— 2. D'ar Gorintied.	235	—	2. S. Per.
— D'ar Chalated.	247	—	1. S. Iann.
— D'ann Éfézied.	253	—	2. S. Iann.
— D'ar Filippied.	259	—	3. S. Iann.
— D'ar Golossied.	264	—	S. Judaz.
— 1. D'ann Tessalonied.	268	—	Apokalips.
— 2. D'ann Tessalonied.	272		

YANCOURT

三〇六

AVIEL SANTEL JÉUZ-KRIST HERVEZ SANT VAZÉ.

J. PENNAD.

1. LEVR nésted Jézuz-Krist māb David, māb Abraham.
 2. Abraham a c'hanaz Izaak ; hag Izaak a c'hanaz Jakob ; ha Jakob a c'hanaz Judaz bag hé vreudeur.
 3. Ha Judaz a c'hanaz Farez, ha Zara eúz a Damar; ha Farez a c'hanaz Esron ; hag Esron a c'hanaz Aram.
 4. Hag Aram a c'hanaz Aminadab ; hag Aminadab a c'hanaz Naasson ; ha Naasson a c'hanaz Salmon.
 5. Ha Salmon a c'hanaz Booz eúz a Rac'hab ; ha Booz a c'hanaz Obed eúz a Rut ; hag Obed a c'hanaz Jesé ; ha Jesé a c'hanaz David roué.
 6. Ha David roué a c'hanaz Salomon, eúz ann hini péhini a oé grég da Urias.
 7. Ha Salomon a c'hanaz Roboam ; ha Roboam a c'hanaz Abiaiz ; hag Abiaiz a c'hanaz Aza.
 8. Hag Aza a c'hanaz Jozafat ; ha Jozafat a c'hanaz Joram ; ha Joram a c'hanaz Oziaz.
 9. Hag Oziaz a c'hanaz Joatam ; ha Joatam a c'hanaz Akaz ; hag Akaz a c'hanaz Ezékiaz.
 10. Hag Ezékiaz a c'hanaz Manassez ; ha Manasez a c'hanaz Amon ; hag Amon a c'hanaz Jozias.
 11. Ha Jozias a c'hanaz Jékonias bag hé vreudeur, ena amzer ann dizoungadur é Babilon.
 12. Ha goudé ann dizoungadur é Babilon, Jékonias a c'hanaz Salatiel ; ha Salatiel a c'hanaz Zorobabel.
 13. Ha Zorobabel a c'hanaz Abiud ; bag Abiud a c'hanaz Eliásim ; hag Eliásim a c'hanaz Azor.
 14. Hag Azor a c'hanaz Sadok ; ba Sadok a c'hanaz Akim ; hag Akim a c'hanaz Eliud.
 15. Hag Eliud a c'hanaz Éléazar ; hag Éléazar a c'hanaz Matan ; ha Matan a c'hanaz Jakob.

16. Mari, euz a bennin eo gaet Jézuz, a c'halveur Krist.

 17. Béz' éz eúz éta enn-holl eúz a Abraham bétie David, pevarék mabérez : bag eúz a Zavid bétieg ann dizoungadur é Babilon, pevarék-mabérez : bag eúz ann dizoungadur é Babilon bétieg ar Christ, pevarék mabérez.
 18. Hôgen ginivélez ar C'christ a c'hoarvézaz ével-henn : Mari hé vamm ô véza dimézet gant Jozef, en em gavaz brazez dré m'é doa engéhent a-herz ar Spéré-Santel, diagent ma oant éat kényret.
 19. Ha Jozef hé fried, ô véza eunn dén gwirion, péhini na fellé kéd d'ezhan hé mézkaat, a vennaz hé lakaad er-méaz é-küz.
 20. Hôgen pa venné kément-sé, chétu eunn Éal eúz ann Aotrou en em ziskounez d'ezhan dré hé gousk, ô laravarout : Jozef, mab David, n'az péz kéd a aoun ô kémérout gan-éz Mari da c'brég : râg ar péz a zô ganed enn-hi a zeù eúz ar Spéré-Santel.
 21. Hag eur mab a c'banô, hag é rôi d'ezhan ann hanô a Jézuz : râg hén eo a zicubô hé bobl eúz hô séc'héjou.
 22. Hôgen kément-sé a zô bêt c'hoarvézéit évit séreni ar péz a oa bêt laravet gand ann Aotrou dré chénou ar Profed, ô laravarout :
 23. Chétu eur werc'hez a zeù da véza brazez, hag a c'hanou eur mab, hag é roind d'ezhan ann hanô a Emmanuel, da laravoud eo, Doué gan-é-omp.
 24. Hôgen Jozef ô véza dihunet, a réaz ar péz en doa gour'hémened d'ezhan Éal ann Aotrou, hag é kéméraiz hé ch'rig gant-han.
 25. Ha na anavézaz kéd anézha ken na oé gwiliouded eúz hé mab

S. VAZÉ.

Kenta-ganet : hag é rōaz d'ézhan ann hanô a Jézu .

II. PENNAD.

1. JÉZUZ éta ô véza ganet é Bé-tlêhem Juda , en amzer ar roué Hé-rodez , chétu é teúaz Majed eúz ar saô-béol da Jérusalém .

2. Enn eul lavarout : Pélac'h éma ann hini a zô ganet da roué d'ar Iuzevienn ; Râg gwélet hon eúz hé stéren saô-béol , hag omp deûed évid hê azeuli .

3. Hôgen pa glevaz ar roné Hé-rodez kément-sé , é oé enkrézet , hag holl Jérusalém gant-han .

4. Hag ô véza strollet ar pennou eúz ar véleien ha skribet ar bobl , é c'houlennaz digant-hô pélac'h é thié bêza ganet ar Christ .

5. Hag ar ré-maz a lavaraz d'ézhan : é Bé-tlêhem Juda ; râg ével-sé eo bêt skrivet gand ar Profed :

6. Ha té Bé-tlêhem douar Juda , né d-ond kéd ann divéza é-touez penn-kerion Juda ; râg ac'handoù oé tui ar penn a rônô va bobl a Israel , tui .

7. Neuzé Hérodez ô véza galved ar Majed é-kûz , a c'houlennaz gant prêder digant-hô é pé amzer é oa en ziskouéz ar stéren d'ézhô .

8. Hag ô kâs anézhô da Vétlêhem é lavaraz ; it , ha goulennit gant prêder pélac'h éma ar bugel : ha pa hô pézo hé gavet , digasit mének d'in eúz a gément-sé , évit ma-z'iuñ va-unan d'hê azeuli .

9. Ar ré-maz goudé bêza klevet ar roué , az éaz-kuit . Ha chétu ar stéren hô doa gwélet er saô-béol az ea enn hô-raoñ , bêtég ô véza eruet a-úz al lêac'h é péhini édo ar bugel , é choumaz éno .

10. Ha pa véljond ar stéren , é trid-jont gand eul lénvanez vrâz meûrbéd .

11. Hag ô véza éad enn ti , é kav-jond ar bugel gant Mari hé vamm , hag oc'h en em strinka d'ann douar éch' azeuljond anézhan : hag ô véza digored hô zeñoriou é kinnigjond d'ézhan évit rôou , aur , ézans ha mîr .

12. Hag ô véza deûed d'ézhô dré bo c'houesk eunn ali évit na zistrô-

jent kéd é-trézeg Hérodez , é ûs-trójond d'hô brô dré eunn hend all .

13. Goudé ma oand éat-kuit , théta eunn éal eúz ann Aotrou en em ziskouézaz da Josef dré hé gousk , enn eul lavarout : Saô , ha kemer ar bugel hag hé vamm , ha tec'h enn Eïjpt , ha choum éno bêté ma li-viññ id ; râk Hérodez a glaskô ar bugel évid hé lakaad da verval .

14. Hé-man ô véza savet , a gé-méraz ar bugel hag hé vamm é-pâd ann nôz , hag en em dennaz en Eïjpt .

15. Hag é chou-naz éno bêté ma varvaz Hérodez , évit ma vijé sévèned ar péz en doa laverad ann Aotrou dré chénou ar Profed , ével-henn : Galved em eúz va mât eúz ann Eïjpt .

16. Neuzé Hérodez ô wélot pénaoz hô doa ar Majed gréat goab-anézhan , a vuanc'kaaz meûrbéd , hag é lékéz laza é Bé-tlêhem , hag enn holl vrô trô-war-drô , ann holl vugale a zaou vloaz ha iaouankoch , hervez ann amzer en dos goulennet gant prêder digaand ar Majed .

17. Neuzé é oé sévèned ar péz a oa bêt lavarat gand ar Profed Jérémiazh ével-henn :

18. Lénv a zô bêt klevet é Roma ; hag ivé klemvanou hag hirvou-dou brâz : Rachel ô wéla hé mi-pien , hép menna bêza dic'hlaç'ha-ret , râk n'émint mui .

19. Hôgen pa oé marô Hérodez , chétu eunn éal eúz ann Aotrou en em ziskouézaz da Josef enn Eïjpt dré hé gousk .

20. O lavarout : Saô , ha kemer ar bugel hag hé vamm , ha kéra é douas Israel : râg ar ré a glaskô ar bugel évid hé laza a zô marô .

21. Hé-man ô véza savet , a gé-méraz ar bugel hag hé vamm , hag a zeúaz é douar Israel .

22. Hôgen pa glevaz pénaoz Ar-kelauz a ioa roué é Judéa é lêac'h hé dâd Hérodez , en dévoé aoun o-vond di : hag ô véza bêt dré hé gousk eunn ali digand Doué , en em dennaz war-drô Galiléa .

23. Hag é teúaz da joun enn eur

III-IV. PENNAD.

gér hanyet Nazaret : évit ma vijé ar chôlô a zevô enn eunn tan dî-vouguz .

15. Neuzé Jézuz a zéûaz eûz a Chaliléa d'ar Jourdan da gavoud Iann , évit bêza badézet gant-han .

14. Hôgen Iann na fellé kéd d'ézhan hé ober , ô lavarout : Mé eo a dié bêza badézet gan-éz , hag é teúez d'am c'havout ?

15. Hôgen Jézuz a respountaz d'ézhan , enn eul lavarout : Lez da ober bréma : râg ével-sé eo a tleomp sévéni pép gwirionez . Neuzé hen lezaz da vont .

16. Hôgen Jézuz a bêt ba-dézet , a zavaz râk-tâl eúz ann dour . Ha chétu ann énvou a oé digored d'ézhan : hag é wéla Spêred Doué a ziskenné ével eur goulm , hag a zéûaz war-n-ézhan .

17. Ha chétu eur vonéz eúz ann énvou a lavaré : Hé-man eo va mât holl , a péhini en cûz lékéz a holl garantez .

IV. PENNAD.

1. NEUZÉ Jézuz a oé kaset gand ar Spêred enn distrô , évit bêza tempter gand ann diaoul .

2. Ha pa en dévoé iunet daou-ugend dervez , ha daou-ugent nôz-vez , en doé naouen goude .

3. Hag ann tempter a dôstaaz hag a lavaraz d'ézhan : Mar d-oud mât Doué , lavar ma teui ar vein-zé da vara .

4. Hé-man a lavaraz d'ézhan : Skrived eo : Né két gant bara hé-pékén é réy ann déni , hôgen gant pêp gér a zeûz eûz a chénou Doué .

5. Neuzé ann diaoui hen kasaz er gér zantel , hag hen lékéz war-lein ann templ .

6. Hag é lavaraz d'ézhan : Mar d-oud mât Doué , en em diaol d'ann diaour : râk skrived eo : Pénaoz en deûz rôed hé c'hourc'hennou d'hé éled diwar da henn , ha pénaoz é tougind aehanod étré hô daouarn , enn aoun dré zarvoud na stokfez da droad oud eur ménan .

7. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Skrived eo ivé : Na dempti kéd ann Aotrou da Zoué .

S. VAZÉ.

8. Ann diaoul hen kasaz c'hoaz war eur ménéz uc'hel meturbéd : hag é tiskoucézaz d'ézhan holl rouantélez ar béd, hag hó skéd.

9. Hag é lavaraz d'ézhan : Kément-sé holl a roinn d'id, mar fell d'id en em deurel d'ann douar ha va azeuli.

10. Neuzé Jézuz a lavaraz d'ézhan : Kéa-kuit, Satan ; rak skrived eo : Ann Aotrou da Zoué a azeuli, ha na zervichi némét-han.

11. Neuzé ann diaoul hen loskaz : ba chéte ann éled a dostaaz, hag a zer vichaz anézhan.

12. Hôgen pa glevaz Jézuz pénaoz é oa béd dalc'het Iann, en em dennaz é Galiléa.

13. Hag é véza kuitéed ar géar a Nazaret, é teuaz, hag é choumaz é Kafarnaoum, kér arvorek, war harzou Zabulon ha Neftali.

14. Évit ma vijé sévéned ar péz a zô bét lavaret gand ar profed Izaias:

15. Douar Zabulon, ha douar Nef-tali, hend ar mór enn tu all d'ar Jourdan, Galiléa ar vroadou.

16. Ar bobl pchini a ioa azézed enn amc'houlou, en deùz gwéléd eur c'houlaouen wráz : hag ar gou-lou a zô saved war ar ré a oa azé-zed é brô skeud ar maro.

17. A neuzé é téraouaz Jézuz pré-zégi, ha lavarout : Grit piñien ; rak tostaad a ra rouantélez ann énvou.

18. Hôgen Jézuz ô kerzoud a-hed mór Galiléa, a wélaz daou vreür, Simon, a c'halveur Per, hag André hé vreür, a daolé hó roued er mór ; rak peskétérien oant :

19. Hag é lavaraz d'ézhô ; Deùd war va lerc'h, ha mé hó lakai da véza peskétérien tud.

20. Hag hi rak-tál a guitaaz hó rouédu hag az éaz war hé lerc'h.

21. Hag ac'hano ô vond a-raok, é wélaz daou vreür all, Jakez mab Zébédé, ha Iann hé vreür, péré a ioa enn eur vag gand Zébédé hó zâd oc'h aoza hó rouédu ; hag é c'halvaz anézhô.

22. Hag li kerken a guitaaz hó rouédu hag hó zâd, hag az éaz war hé lerc'h.

rouédu hag hó zâd, hag az éaz war hé lerc'h.

23. Ha Jézuz az éa war-drô ann holl Chaliléa, ó kélénnenn en hó sinagogou, hag o prezégi Aviel ar rouantélez : hag o iachaat kément-kléned, ha kément droug a ioa é-touez ar bobl.

24. Hag ar vrûd anézhan az éaz dré ann holl Siria, hag é tigasend d'ézhan ann holl ré glâny, tud gla-charet gant meûr a glénved, gant meûr a zrouk, hag ar ré trec'het gant ann diaoul, hag ar ré loarek, hag ar ré péluzet, hag é iac'héé anézhô :

25. Hag eul lôd brâz a dûd az éaz war hé lerc'h eûz a C'haliléa, eûz a Zékapoliz, eûz a Jérusalem, eûz a Judéa, hag eûz ann tu-hond d'ar Jourdan.

V. PENNAD.

1. JÉZUZ ô weloud al lôd tûd-zé, a biñaz war eur ménéz, hag ô véza azézed éno, hé ziskibled a dostaaz out-han ;

2. Hag ô tigeri hé e'hénou é kélénnenn anézhô, ô lavarout :

3. Euruz ar ré a zô berr a spéréd ; rak rouantélez ann énvou a zô d'ézhô.

4. Euruz ar ré a zô habask ; rak ann douar a biaouint.

5. Euruz ar ré a lény ; rak dic'hlaç'hared é vezint.

6. Euruz ar ré hó deùz naoun ha séched eûz ar virionez ; rak gwalc'hed é vezint.

7. Euruz ar ré a zo Rugarézuz ; rak trugarez a gavind hó-unan.

8. Euruz ar ré hó deùz eur galoun glân ; rak Doué a wélin.

9. Euruz ar ré a gâr ar péoc'h ; rak bugale Doué é vezint hanvet.

10. Euruz ar ré a c'houzanv heskin évit ar virionez ; rak rouantélez ann énvou a zô d'ézhô.

11. Euruz oc'h pa zeùi ann dûd da zrouk-pédi gan-é-hoc'h, d'hoc'h heskina, ha da lavaroud é-gaou pép droug ac'banoc'h enn abek d'in.

12. En em laouenait, ha tridit, rak hó kôbr a vézo brâz ann énvou : rak éycl-sé eo béd heskined ar

V. PENNAD.

Brofeded péré a zô 'béd enn hó rakk.

15. C'hoalen ann douar oc'h. Ma teù ar c'hoalen da golla hé ners, gant pétrâ é vézo sallet ? N'eo muí mât néméd da véza taoled er-méaz, ha da véza mac'het gant treid ann dûd.

16. Goulour ar béd oc'h. Eur géar savet war eur ménéz na hell két baza kuzet.

17. Ha na énaoueur kéd eur c'hlé-zeur, évid hé lakaad dindân ar boézel ; hôgen hé lakaad a récur war eur c'halter, évit ma sklerai holl dud ann ti.

18. Ra zeñi ével-sé hó koulou da luc'ha dirâg ann dûd, évit ma wé-lint hó mât-oberiou, ha ma teuñd da veuli hó Tad pêhini a zô enn énvou.

19. Na vennit kéd é venn deùed évit terri al lézen, pé ar brofeded : n'ouñs kéd deùed évit terri, hôgen évit peur-ôber.

20. Râg évit gwir hel lavarann d'é-hoc'h, abarz ma drémé nô ann énv bag ann douar, na vézo kêt tenned eûz al lézen, eul lizéren nâg eur rouden, ken na vézo sévénet pép-itrâ.

21. Piou-bennâg éta a dorrrò ann distéra eûz ar c'houc'hémennouman, hag a zeskô kément-sé d'ann dûd, hem-nez a vézo galved ann di-véza é rouantélez annn énvou : hôgen ann hini a rai hag a zeskô kément-sé, hem-nez a vézo galvet brâz é rouantélez ann énvou.

22. Râg hel lavaroud a rann d'é-hoc'h : Ma né kêt brasoc'h hó kwiriñez égéd hini ar Skribed hag ar Farizianed, n'az éot kéd é rouantélez ann énvou.

23. Kleved hoc'h eûz pénaoz eo bét lavared d'ar ré-gôz : Na lazi kêt; rak piou-bennâg a lazô a zellézô béza barnet.

24. Hôgen mé a lavar d'é-hoc'h : Pénaoz piou-bennâg a vuanekai oud hé vreür, a zellézô béza barnet. Piou-bennâg a lavaro d'hé vreür, Rak'a, a zellézô héza kélénnet. Piou-bennâg a lavaro d'ézhan : Dibenn

oud, a zellézô béza taoled é tan ann ifern.

25. Pa ginnigez éta da wéstil d'ann aoter, ma teuñz éno da gouna pénaoz en deùz da vreür cunn dra-bennâg a-énep did :

26. Lez éno da wéstil dirâg ann aoter, ha kér da gesta d'en em unvan gand da vreür, ha goudé pa vézi distrôct é kinnig i da wéstil.

27. Béz a-unan rak-tál gand da énébour é-pâd ma émoud enn hent gant-haz, gand aoun na lakafé da énébour ac'hanod étré daouarn ar barner, n'az lakafé ar barner étré daouarn ar ministr, ha na vêz lékead er vâch.

28. E gwirionez hel lavarann did, Na zeñi kêt koid alesé, ken na vézo distalet gan-éz ann di-véza gweñnek.

29. Kleved hoc'h eûz pénaoz eo bét lavared d'ar ré-gôz : Avoultrez na ri kêt.

30. Hôgen mé a lavar d'é-hoc'h : Pénaoz piou-bennâg en dévézô sel-led oud eur vaouez gant c'hoantégez anézhi, hen-nezen deùz gréad avoultriez gaanthi enn hé galoun.

31. Ma teù da lagad déou da rei gwall skouér d'id, disframmi'hén, ha taol-hén pell diouz-id : rak gwell eo d'id kolla unan eûz da izili, égét gweloud da gorf holl taoled en ifern.

32. Ha ma teù da zourn déou da rei gwall skouér d'id, trouc'h-hén, ha taol-hén pell diouz-id : rak gwell eo d'id kolla unan eûz da izili, égét gweloud da gorf holl taoled en ifern.

33. Lavared eo bét-c'hoaz : Piou-bennâg a gasô-kuid hé c'hreg, a dle rei d'ézhi eur skrid dré bêhini hé c'hás-kuit.

34. Ha mé a lavar d'é-hoc'h : Pénaoz piou-bennâg a gasô-kuid hé c'hreg, néméd avoultr é vê hi, hé laka da véza avoultr : ha piou-bennâg a zimézô gand eur c'hreg a vézo kaset-kuit gand hé gwâz, a gouez en avoultriez.

35. Kleved hoc'h eûz ivé pénaoz eo bét lavared d'ar ré-gôz : Na dorrrò kêt da lé : hôgen miroud a ri al léou az pézô gréad da Zoué.

34. Ha mé a lavar d'é-hoc'h : Pénaoz na dléit toui é nép doaré é-béd , na dré ann énv , râk trôu Doué eo :

35. Na dré ann douar , râk skabel hé dreid eo : na dré Jérusalem , râk kér ar Roué bráz eo :

36. Na doui kéd ivé dré da benn , râk na hellez kéd ôber eur vléven wenon pé eur vléven zù .

37. Hôgen ra vezô hó lavar , Ia , ia : nann , Nann ; râk kémend a zô oueli-penn ar geriou-zé a zeù eûz ann drouk.

38. Klevet hoc'h eûz pénaoz eo bêt lavaret : Lagad évid lagad , ha dant évid dant .

39. Hôgen mé a lavar d'é-hoc'h : Pénaoz na dléeur kéd énébi ouc'h ann drouk : ha maskô unan-bennag warda vîc'h zéou , trô ebén out-han.

40. Marfell da unan-bennag breû-taad ouz-id , évit kéméroud da zaé , laosk ivé da vantel gant-han .

41. Ha piou-bennag a rédiô ac'hanod da ôber eul lêo gant han , gra'choaz gant-han diou lêo all .

42. Ro da néb a c'houlen digan-éz , ha na bella két piou-bennag a fell d'éhan empresta diouz-id .

43. Klevet hoc'h eûz pénaoz eo bêt lavaret : Karoud a ri da nésa , hag é kasai da énébour .

44. Hôgen mé a lavar d'é-hoc'h : Karid hoc'h énbourien , grit vâd d'ar ré a gasa ac'hanoc'h : ha pédid évid ar ré a beskin ac'hanoc'h , pé a lavar droug ac'hanoc'h é-gaou ;

45. Évit ma viot bugalé hó Tâd péhini a zô enn énvou ; péhini a laka da zével hé héol war ar ré-vâd ha war ar ré-zrouk , hag a laka ar glao da gouéza war ar ré-légal ha war ar ré-zisilea .

46. Râk mar kirid ar té hó kâr , pé gôbr hé pézô-hu ? hag ar Bibli-kaned na réont kéd ével-sé ?

47. Ha ma na livirid deiz-mâd néméd d'hô prêdeür , pétrâ a rit-hu ouc'h-penn ? hag ar Baganed na réont kéd ével-sé ?

48. Bézid éta dinam , ével ma'z eo dinam hó Tâd péhini a zô enn énv .

VI. PENNAD.

1. LIKID évez na raac'h hó mât-éberiou ditâg ann dûd , évt ma viot gwélet gant-hô : anez n'hô pézô kéd a c'hôbr digand hó Tâd , péhini a zô enn énvou .

2. Pa réz éta ann aluzen , na laka kéd da zeui ar c'horn-boud enn da raok , é-c'hiz ma ra ar bilpouzed er sinagogou hag er ruou évit béza meulet gand ann dûd . Hé lavaroud a rann d'é-hoc'h , hó gôbr hó deûz bêt .

3. Hôgen pa rî anñ aluzen , grâ na vezô kéd da zourn kleiz ar péz a râ da zourn déou :

4. Évit ma vezô da aluzeo enn amc'houlou , ha ma'zistolô d'id da Zâd , péhini a wél enn amc'houlou .

5. Ha pa bédit , na vezit kéd ével pilpouzed , péra a gâr pidi ean hó sâ en sinagogou , bag é kornou ar ouou , évit ma vezint gwélet gand ann dûd : hé lavaroud a rann d'é-hoc'h , hó gôbr hó deûz bêt .

6. Hôgen té , pa bêdi , kâa enn da gambr , bag o vezâ serred ann ôr , péda Dâd enn amc'houlou : ha da Dâd péhini a wél enn amc'houlou , a rôi d'id da c'hôbr .

7. Pa bêbod éta , na gomzit két kalz , ével ma ra ar Baganed , péra a grédi pénaoz eo dré ann niver eûz hó c'homsiou é tléont béza sélaouet .

8. Na rit két éta ével-d'hô ; râg hó Tâd a oar pétrâ hoc'h eûz ézomm , abarz m'boc'h eûz hé gouleñned digant-han .

9. Èvel-henn éta é pédot : Hon Tâd , péhini a zô enn énvou ; da hanô bezet meulet .

10. Da rouantlez deûet d'é-omp . Da ioul bezet gréat , war ann douar , ével enn énv .

11. Rô dé-omb hiriô hor bara pemdéziek .

12. Ha distaol d'é-omp hon dléou , ével ma tistaolomp d'ho dléourien .

13. Ha n'hol laosk kéd da gouéza é gwall-ioul ; hôgen hor mir diouc'h drouk . Èvel-sé bezet gréat .

14. Râk mar distaolid d'ann dûd hó fêc'héhou : hó Tâd péhini a zô

VII. PENNAD.

enn énv a zistaolô ivé d'é-hoc'h hó kwallou .

15. Hôgen ma na zistaolit két d'ann dûd , hó Tâd na zistaolô két ken-nebeud d'é-hoc'h hó péch'héhou .

16. Pa iunit , na vezit két astre-c'huz , ével ar bilpouzed ; râk disléberi a réond hó dreñmou , évid diskouéza d'ann dûd pénaoz é iuñont . Hé lavaroud a rann d'é-hoc'h , hó gôbr hó deûz bêt .

17. Hôgen té , pa iunez , laka louzou chouës-vâd oud da benn , ha gwalc'h da zremm .

18. Gand aoun na ziskouésez d'ann dûd pénaoz é iuñec , hôgen d'az Tâd péhini a zô enn amc'houlou : ha da Zâd , péhini a wél enn amc'houlou , a astrojô d'id .

19. Na zastumit két a denzioriou d'é-hoc'h enn douar , é péleac'h in'at disrammet gand ar merkl ha gand ar bréved , bag é péleac'h al laerou hó dizouar hag hó laer .

20. Hôgen dastumid d'é-hoc'h tenzioriou enn énv , é péleac'h in'at disrammet na gand ar merkl , na gand ar bréved , bag é péleac'h al laerou hó dizouar hag hó laer .

21. Râg el léach ma éma da denzior , éno ivé éma da c'haloun .

22. Da lagad a zô kleuzeur da c'horf . Mar d-eo eun da lagad , da gorf holl a vezô lugernuz .

23. Hôgen m'ar d-eo drouk da lagad , da gorf holl a vezô téval . Mar d-eo éta tévalien ar gouloù a zô ennod , péger bras é vezô-hi ann dévalien hé-unan ?

24. Dé béd na bell servicha daou Aotrou : râk pé é kasaô unan , hag é karô égilé ; pé é shoaziô unan , hag é faôd égilé . Na hellit két servicha Doué ha Mammon .

25. Râk-sé é lavarann d'é-hoc'h : N'en em nec'hit kéd eûz ar péz a zebrot , nág eûz ar péz a viskod war bô korf . Hâg ar vnez né d-eo két gwelloc'h éged ar boëd , hag ar c'horf gwelloc'h éged ann dîfad ?

26. Sellid ouc'h laboused ann énv . Na hadont két , na védont két , ha na zastumont nétrâ er soliérou ; hag

hô Tâd péhini a zô enn énv a voet anézhô . Ha n'och-hu két kalz muic'h égét-hô ?

27. Ha piou ac'hanoc'h gand hê holl breder a hellé , kreski hé vent eûz a eunn ilinad hép-kén ?

28. Pérâg ivé oc'h-hu neç'het gand hô tiad ? Evésait pénaoz é kresk liñ ar mesiou : na labouront , na na nézont két .

29. Hôgen mé a lavar d'é-hoc'h pénaoz Salauñ hê-unan é-kreiz hê holl c'hlbar né két bêt gwisked ével unan anézhô .

30. Mar gwisk éta Doué é-c'his-sé eul louzaouen eûz ar mesiou , péhini a zô hiriô , hag a vezô war c'hoaz taolec' er fourn , gant péger bras préder n'hô kviskô-hén két , túd a nébeud a feiz ?

31. N'en em nec'hit két éta , ô lavarout : Pétrâ a zebrimp-ni , pé pétrâ a evimp-ni , pé gant pétrâ en em wiskimp-ni ?

32. Ann dudou holl a enklask kément-sé . Hôgen hó Tâd a oar pénaoz hoc'h eûz ézomm eûz ann holl draouzé .

33. Klaskit 'ta da-genta rouantlez Doué , hag hé wirionez : hag ann holl draouzé a vezô rôed d'é-hoc'h ouc'h-penn .

34. Râk-sé na vezit két nec'het gand ann antrônôz ; râg ann antrônôz en em briéderiô anézhian hé-unan . Da bêt dervez é bast hé-zrouk .

VII. PENNAD.

1. NA varuit két , évit na viot két barnet .

2. Râk diouc'h m'hô pézô barnet , é vioc'h barnet : ha diouc'h m'hô pézô mentet , é vioc'h mentet .

3. Pérâg é wélez-té eur blozen é lagad da vrêur , ha na wélez-té két eunn treust en da hinî ?

4. Pé pénaoz é levérez-té d'as preûr : Va lez da denna eur blozen eûz da lagad , té péhini ec'h eûz eun treust en da hinî ?

5. Pilpouz , tenn da-genta unen treust eûz da lagad , ha neizé é wéli pénaoz é helli tenna ar blozen eûz a lagad da vrêur .

S. VAZÉ.

6. Na rôit kéd ann traou santel d'ar châs, ha na daolit kéd ar perlez diac'h ar mōch; gand aon n'hô flastrend dindân hô zreid, ha na zis-trojend ouz-hoc'h évid hô tiskolpa.

7. Goulennit, hag é vezô rôed d'é-hoc'h : klaskit, hag é késot : stokit, hag é vezô digored d'é-hoc'h.

8. Râk néb a c'houlenn, a vez rôed d'éhan : néb a glask, a gâv : ha da néb a stok é vezô digoret.

9. Nag éz eûz hini ac'hanoe'h, ma c'houlenné hé vâb bara digant-han, a rôjé d'éhan eur mèan ?

10. Pé ma c'houlenné eur pêsk, hag eunn aer a rôjé-hén d'éhan ?

11. Mar gouzoch'h éta, ha c'houi drôk, rei traou mât d'hô pugale : gant péger bras préder hô Tad péhini a zô envoù na rôjé-hén két traou mât d'ar râ a c'houlenn di-gant-han ?

12. Grid éta d'ann dûd ar pêz a garrac'h a raend d'é-hoc'h. Râg éno émañ al lézen lag ar Brofeded.

13. Id dré ann ór, hag eo'hon eo ann hend a gâs d'ar golidigez, ha kalz a dû a drémen dré éno.

14. Nâg eo enk ann ór, nâg eo striz ann hend a gâs d'ar vuez : nâg eo eûz nébeud a dûd hag a drémen dré éno !

15. Ea em virid oud ar fals Brofeded, pér a zeu d'hô kavout gôlôet gant krec'hin dénved ; ha péré né d'iat enn diabars némét bleizi skrapuz.

16. Hô anaoud a réod dioud hô froucez. Ha kutuña a hellleur rezin war sporn, pé siez war rezé ?

17. Èvel-sé pép gwézen vâd a rô froucez mât : ha pép gwézen fall a rô froucez fall.

18. Eur wézen vâd na hell két rei froucez fall ; hag eur wézen fall na hell két rei froucez mât.

19. Pép gwézen ha na rô kéd a froucez mât, a vezô trouc'het, ha taoleud enn tan.

20. Hô anaoud a réod éta dioud hô froucez.

21. Kémend hini a lavar d'in : Aotrou, Aotrou c'az ai kéd é rouantéléz

ann évoù : hôgen ann hini a ra ion, va Zâd, péhini a zô envoù, hennez a ielô é rouantéléz ann évoù.

22. Meûr a hini a lavar d'in en dez-zé : Aotrou, Aotrou, ha n'hon eûz-ni kéd diouganed enn da hanô ? Ha n'hon eûz-ni kêt kaset-kuid ann diaouled enn da hanô ? Ha n'hon eûz-ni kêt gréat kalz a surzudou enn da hanô ?

23. Ha neûz é livirian d'ézhô : Biskoaz n'em eûz hoc'h anavézet : tec'hid diouz-in, tud disléal.

24. Pioa-bennâg éta a glev ar geriou-mann d'in, hag a ra diout-hô, a vezô hévelébeked oud eunn dén fur, péhini en deûz saved hé dî war ar mèan.

25. Hag ar glao a zô kouézet, hag ar steriou a zô dic'hlanet, hag ann avel en deûz c'houézet, hag en em vountet war ann ti-zé, ha n'eo kêt konézet, dré ma'z oa saved war ar mèan.

26. Högen pioa-bennâg a glev ar geriou-mann in, ha na ra kéd diout-hô, a vezô hévelé oud eunn dén foll, péhini en deûz saved hé dî war ann tréaz :

27. Hag ar glao a zô kouézet, hag ar steriou a zô dic'hlanet, hag ann avel en deûz c'houézet, hag en em vountet war ann ti-zé, hag eo béd diskaret, ha brâz eo hé zisman.

28. ha pa en dévoé Jézuz peûr-lavated ar geriou-zé, ann dûd a ioa souézet gand hé gâenn.

29. Râk hô deski a réa ével ann hini en deûz ar galloud ; ha n'hon gréa kéd ével ar Skribed hag ar Farizianed.

VIII. PENNAD.

1. Högen pa oé diskenned eûz ar mènez, eul lôd brâz a dûd az eaz war hé lerc'h :

2. Ha chétu eul lorr ô tond éno, a azeûlé anéhan, ô lavarout : Aotrou, mar fell d'id, va faréa a hel-lez.

3. Ha Jézuz oc'h astenna hé zourn, a stokaz out-han, ô lavarout : Felloud a ra d'in. Ra vézi paré,

VIII. PENNAD.

4. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Laka évez na liviri ann dra-man da zén : hôgen kéra : en em zi-kouéz d'ar belek, ha kinnig d'éhan ar gwestil, a zô bet gourc'hement gant Moizez, evit ma vezô ann dra-man testeni d'ézhô.

5. Högen pa z'ez Jézuz é Kafarnam, eur C'hantener a zeûz d'hé gavout, oc'h hé bêdi,

6. Hag ô lavarout : Aotrou, va faotr a zô kouézet klân gand ar paralizi, hag eo enkrézet meûrbêd.

7. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Mondarinn, hag é paréinn anéhan.

8. Hag ar C'hantener a respoultaz d'éhan, ô lavarout : Aotrou, na zellézana kéd é teûfez em zi : hôgen lavar ear gér hép-hén, ha va faotr a vezô iach'et.

9. Râg mè a zô eunn dén lé-kéad dindân belli, hag em eûz soudarded dindân-oun, hag é lavarann a unan : Kéa, hag éz a, ha da euna all : Deûz, hag é teu ; ha d'am paotr : Gra ann dra-man, hag é ra.

10. Högen pa glevaz Jézuz kément-sé é oé souézet, hag é lavaraz d'ar ré a ioa war hé lerc'h : É-gwirionez hell la varann d'é-hoc'h, n'em eûz kêt kavet eur feiz ker braz enn Israel.

11. Èvel-sé é lavarann d'é-hoc'h, pénaoz é teûdiô meûr a hini eûz ar saô-heol hag eûz ar c'hûs-heol, hag é vezint lékéat gand Abraham, Izaak, ha Jakob é rouantéléz ann évoù :

12. Högen bugalé ar rouantéléz a vezô taoleud enn dévalien a-ziavéaz. Éno é vezô gwélvan ha skriñdet.

13. Ha Jézuz a lavaraz d'ar C'hantener : Kéa, ha bêzet gréad d'id ével ma éch eûz krédet. Hag hé baotr a iac'haaz war ann heur.

14. Ha pa zeûz Jézuz da di Per, é welaz hé vamim-gær gourvézet, bag ti klân gand ann dersien :

15. Hag a stokaz ouc'h hé doun, hag ann dersien az eaz-kuid diout-hi : hag hi a zavaz, hag a zervichez anézhô.

16. Högen diouc'h ar pardaez, é oé digased d'éhan meûr a zén trech'et gand ann diaoulou, hag é kase-kuid dré hé c'héz ar spérédou ; hag é iac'haaz ar ré holl a ioa klân :

17. Evit ma vijé sévéné ar pêz a oa bet lavaret gand ar profed Izaia : Kéméred en deûz hé-unan hor gwanderiou, ha douged en deûz hor chlénvédou.

18. Högen Jézuz ô wélost kalz a dûd war hé drô, a chourch'hennennaz mond enn tu all eûz al lagen.

19. Hag eur Skrib ô töstaat, a lavaraz d'éhan : va Mestr, mond a riñ war da lerc'h, é pé leac'h-bennâg ma'z i.

20. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Al lern hô deûz toullou, ha labousé ann évn hô deûz neisou ; hôgen Mâb ann dén n'en deûz lé-ac'h é-béd évid harpa hé benn.

21. Eunn all eûz hé ziskibled a lavaraz d'éhan : Aotrou, kav-mâd éz ajenn da-genta da liéna va zâd.

22. Högen Jézuz a lavaraz d'éhan :

Deûz war va lerc'h, ha lez ar révarô da liéna hô ré-varô.

23. Hag ô véza-hén piñed enn eur vag, hé ziskibled az eaz war hé lerc'h :

24. Ha chétu eur stourm brâz a zavaz war ar môr, ann hévélep doare ma oa ar vag gôlôed a goummou ; hag héz kouskoud a gouské.

25. Hag hé ziskibled a dôstaaz out-han, hag é tibunjond anéhan, ô lavarout : Aotrou, savéte ac'h-anompong, mond a réomp da golla.

26. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Pérag oc'h-hu aounik, tud a nébeud a feiz ? Neizé é savaz hag é c'hourch'hennennaz d'ann avélon ha d'ar môr, hag eur sioulded brâz a oé gréat.

27. É-gwirionez ann dûd-zé a oé souézet, ô lavarout : Piou eo hé-man, ouc'h péhini é sent ann avélon hag ar môr ?

28. Ha pa oé deûzed enn tâ all d'al lagen é brô ar Jézazéned, daou zén trech'et gand ann diaou-

S. VAZÉ.

lou, péré a zézé eùz ar bésiou, ha kenn dibocell na gredé dén tréménoud dré ann hent-zé, a ziambrougaz anézhan :

29. Ha chétu é krijoint, ô lavarout : Jézuz, mab Doué, pétra a zó étré té ni ? Ha deñd ouddé aman évd hon enkrézi kent un amzer ?

30. Hôgen héz' éz oa tóst diouc'h énd eur vandeu vràz a vóch' péré a ioa ô peuri.

31. Hôgen ann diaoulou a bédé anézhan, ô lavarout : Mar kasez ac'hannomp kuid ac'hann, kás ac'hannom er vanden vóch'.

32. Hag hén a lavaraz d'ézhô : It. Hag bi ô véza éad er-méaz az éaz er mòch', ha chétu éz éaz ann holl vanden vóch' d'en em deñrel gant frouden er mór : hag é varvondenn dourerier.

33. Hôgen ar vésaerien a déchaz : hag ô véza deñed é kér, é tanéveljont kément-sé, hag ar péz a oa c'harvezd d'ar ré a oa treç'het gand ann diaoulou.

34. Ha chétu holl dud kér a ziarnennaz Jézuz : hag ô véza hé wélet, é péjond anézhan da bellaad diouc'h hò brô.

IX. PENNAD.

1. HAG ô piña enn eur vag, é tréuzaz al lagen, hag é teñaz enn hé géar hé-unaa.

2. Ha chétu é tigaschond d'ézhan eur paralitik, gourvèzet war eur gwelé. Ha Jézuz ô wéloud hò feiz, a lavaraz d'ar paralitik : Va mab, kémér fisians, da béc'hédu a zó distaoled d'id.

3. Ha chétu eur ré édùz ar Skribed a lavaraz enn-hò hò-uoan : A-énep Doué hag al lézen é komz hé-man.

4. Ha pa wélas Jézuz hò ménosiu, é lavaraz d'ézhô : Pérâg é venit-hù droug enn hò kalounou ?

5. Péhini eo ann esâ, lavarout : Da béc'hédu a zó distaoled d'id; pé lavarout : Saô ha balé ?

6. Hôgen évit ma viot pénaoz Mab ann dén en deñz ar galloud iwar ann douar da zisturel ar bê-

c'hédu, neñzé é lavaraz d'ar paralitik : Saô, kémér da vélé, ha kér d'az ti.

7. Hag é savaz, hag éz éaz d'hé di.

8. Ann dàd-zé ô wéloud-sé hò dévoé aoun, hag é veúljond Doué, péhini en deñz roëd eunn hével galloud d'ann d'ad.

9. Ha pa 'z éa-kuid ac'hann Jézuz, é wélas eunn dén azézed éti ar gwirioù, hanvet Maze. Hag é lavaraz d'ézhan : Deñz war va lerc'h. Hag hén a lavaraz hag az éaz war hé lerc'h.

10. Ha pa édo Jézuz ouc'h taol enn ti, chétu kalz a Bullikaned hag a béc'hérien en em lékéaz ouc'h taol gant Jézuz hag hé ziskibled.

11. Ha pa wélas kément-sé ar Farizianed, é leverjond d'hé ziskibled : Pérâg é tebr-hen hò mest gand ar Bullikaned ha gand ar béc'hérien ?

12. Ha pa glevaz Jézuz kément-sé, é lavaraz : Né kéd ar ré-iac'h hò deñz ézomm a louzaouer, ar ré-glaz eo.

13. It 'ta, ba deskit pétra eo da lavarout : Gwell eo gan-én trugarez égét azeñlidigez. Râk n'ouna kéd deñed évit gervel ar ré-wirion, hôgen évit gervel ar béc'hérien.

14. Neñzé diskibled Iann a dostaaz out-han, ô lavarout : Pérâk nî, hag ar Farizianed é iunomp-ni alic; ha na iunont kéd da ziskibled ?

15. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Bugalé ar pried lag hí a hell en em c'hla'hari épâd ma éma ar pried gant-hô ? Hôgen dord a rai deñiou é péré é vezô lanned di-gant-hô ar pried ; ha neñzé é iunont kéd.

16. Dén ivé na laka eur pensel nevez oud difad kôz; râk diframma a rajé lôd eùz ann difad, hag ar rog a vijé gwaz.

17. Ha na lékéeur két gwin nevez é listri kôz; râk anez al listri a dorr, ar gwin a red, hag al listri a zô kollet. Hôgen lakaad a récur ar gwin nevez é listri nevez, hag é miteur ann eil hag egilé.

18. Pa lavaré kément-sé d'ézhô, chétu eur penn-dén a dostaaz out-

X. PENNAD.

32. Hôgen pa oé éat-kuid ar réman, chétu é oé digased d'ézhan eunn dén-mûd, treç'het gand ann diaoul.

33. Ha gondé ma oé taolet er-méaz ann diaoul, ann dén-mûd a gomzaz, hag ann dudou a oé souëzet, hag é lavarant : Biskoaz n'edz bêt gwélet kémend all en Israel.

34. Hôgen ar Farizianed a lavaré : Gant penn ann diaoulou é kás-kuid ann diaoulou.

35. Ha Jézuz az éa trô-war-drô er c'heriou hag er boureñiou, ô teski en hò sinagogou, hag ô prezégi Aviel ar rouantlez, hag ô iac'hAAD ann holl wanderiou, hag ann holl c'hlinévédu.

36. Hôgen pa wélas ann holl dud-zé, on doé truez out-hô : dré ma oant enkrézet, ha gourvèzet ével dévèd hép mesaer.

37. Neñzé é lavaraz d'hé ziskibled : Bráz eo ar mèderez, hôgen dibaud eo ann obérourien.

38. Pédid éta ann Aotrou eñz ar mèderez, évit ma kasù obérourienn en hé védérez.

X. PENNAD.

1. HA goudé m'en doé galved hé zaouzék diskibl, ô rôz d'ézhô galloud war ar spérédou dic'hlan, évid hò c'hás-kuit, ha iac'hAAD ann holl wanderiou, hag ann holl c'hlinévédu.

2. Hôgen chétu hanvou ann daouzég Abostol : Ar c'henta, Simon, a chalveur Per, hag André hé vredr;

3. Jakez mab Zébéde, ha Iann hé vredr, Filip, ha Bertélé, Tomaz, ha Mazé ar publikan, Jakez mab Alfé, ha Tadé;

4. Simon ar C'hananéad, ha Iuzz Iskariot, péhini hen gwerzaz.

5. Jézuz a gasaz ann daouzék dén-zé ; hag a c'hourc'hémennaz d'ézhô, ô lavarout : Na 'z éot kéd étrezeg ar Baianed, ha na 'z éot kéd é keriou ar Samaritaned.

6. Hôgen it kentoc'h é-trezeg dévèd Israel, péré a ia da gall.

7. Hôgen it ha prezégit, ô la-

S. VАЗÉ.

varout : Pénaoz é tōsta rouantélez
ann énvou.

8. Iac'haid ar ré-glân, dazor-
chid ar ré-varô, paréid ar ré-lovr,
kasit-kuid ann diaoulou : évit nétrâ
hoc'h eûz bêt, rôid évit nétrâ.

9. Na biaouz nag aour, nag ar-
c'hant, na moneiz enn hoc'h ile'hier.

10. Na gasit kéd a ézef enn hent,
na diou zaé, na boutou, na báz :
râg ann ôberer a zellez hé voed.

11. Hôgen é pé kér-bennâg, é
pé bouch'henâg ma 'z éot, gou-
lennit piou a zô dellézek enn-hu ;
ha choumid énô bêté ma 'z éot-
kuit eûz ar vrô.

12. Ha pa 'z éod enn ti, stoudi-
dira-z-han, ô lavarout : Ra vezô ar
péoc'h enn ti-man !

13. Ha mat d-eo delléuz ann
ti-zé, hô péoc'h a zeli war-n-éz-
han : hôgen ma né d-eo kéd del-
léuz, hô péoc'h a zistrôi d'-
hoc'h.

14. Ha pa vezô unan-bennâg
ha n'hô tigémérô két, ha na zé-
laouï kéd hô keriou : pa 'z éot-
kuid eûz ann ti-zé, pé eûz ar
gér-zé, hejid ar poult eûz hô treid.

15. E-gwirionez hel lavarann d'-
hoc'h : Douar ar Sodomidi hag ar
Gomorridi a vezô digémérert gant
mui a habasked, é deiz ar varn,
égéd ar gér-zé.

16. Chétu é kasann ac'hanoe'h
ével dévoué é-kreiz ar bleizi. Bézid
éta poellek ével aéred, hag ecou
ével koulmed.

17. Hôgen diwallid ouc'h ann
dûd. Râg hô tigas a raind enn hô
strolladou, hag é skourjézind ac'-
hanoch' enn hô sinagogou.

18. Ha kased é viod dirâg ar
rénerien hag ar rouéed enn abek
d'in, é testeni d'ézhô, ha d'ar
brâdou.

19. Hôgen pa viot kased dira-
z-hô, n'en em likit kéd é poan
pénaoz na pétrâ a lêvérot : râk
rôd é vezô d'-hoc'h war ann heur
pétrâ a lêvérot.

20. Râk né két c'houi eo a la-
var, hôgen Spêred hô Tad, Péhini
a lavar enn-hoc'h.

21. Hôgen ar breûr a rôi hé vreûr

d'ar marô, hag ann tâd hé vâb :
hag ar vulgalé a zispac'hô oud hô
zâd hag oud hô mamm, hag hô
lakaind da verrel.

22. Hag é viot kaséet gand ann
holl enn abek d'in : hôgen néb a
gendalc'hô bêtég ann diuez, hen-
nez a vezô salvet.

23. Högen pa heskinind ac'hanoe'h
enn eur géar, tec'hid enn
eun all. E-gwirionez hel lavarann
d'-hoc'h, n'hô pézô két peür-chréat
keriou Israel, na zeùi Mâb ann dén.

24. Ann diskibl né kéd uc'heloc'h
égéd ar mestr, nág ar mével uc'heloc'h
egéd hé aotrou.

25. A-walc'h eo d'ano diskibl bé-
za ével hé vestr, ha d'ar mével
bôza ével hé aotrou. Mar hô deûz
galvet penn ann tiégez Belzébub ;
kent-se ha na raint kéd ivé hé vé-
vellow ?

26. N'hô pézô két 'ta a aoun
ra-z-hô. Râk n'eûz nétra a c'holoët,
ha na vezô dizolöet ; ha nétra a
guzet na vezô gwéz.

27. Livirid er goulou ar péz a
lavarann d'-hoc'h enn amchouarn :
ha prézégit war ann tœnnou ar
péz a glevid enn hô skouarn.

28. Ha n'hô pézô kéd a aoun
râg ar ré a laz ar c'horf, ha na
hell ket laza ann éné : hôgen hô
pézô két aoun râg ann hini a hell
kolla hag ann éné hag ar c'horf enn
ifern.

29. Ha na werzeur kéd daou c'hol-
van eur gwennek : hag unan ané-
zhô na gouez két d'ann douar héb
ioul hô tâd ?

30. Hôgen bleo hô penn a zô
nivéred holl.

31. N'hô pézô két 'ta a aoun :
muioch' é talit egét kalz a c'hol-
vaned.

32. Piou-bennâg éta a ansavô
ac'hanoù dirâg ann dôd, é an-
savion ivé anézhân dirâk va Zâd,
péhini a zô ann énvou.

33. Hôgen piou-bennâg a zina-
c'hô ac'hanoù dirâg ann dûd, é
tinac'hinn ivé anézhân dirâk va Zâd,
péhini a zô ann énvou.

34. Na vennt kéd é yenn deñed
da gás ar péoc'h war ann douar :

XI. PENNAD.

n'ounn kéd deñed da gás ar péoc'h,
hôgen da gás ar c'hlézé.

35. Râk deñed ounn da ranna ann
dén diouc'h hé dâd, hag ar verc'h
diouc'h hé mamm, hag ar werch'-
kaer diouc'h hé mamm-gaer.

36. Ha mèvellou ann dén a vézô
hé énéhourien.

37. Néb a gâr hé zâd pé hé vamm
dreist-oun, né kéd dellézeg ac'hano-
unn : ha néb a gâr hé vâb pé hé
verc'h dreist-oun, né kéd dellézeg
ac'hanounn.

38. Ha nép na gémér kéd hé groaz,
ha na heut kéd ac'hanounn, né kéd
dellézeg ac'hanounn.

39. Néb a vir hé vuez hé c'holloë :
ha néb en dévezô kolled hé vuez
enn abek d'in, hé chavô.

40. Néb a zigémer ac'hanoe'h,
a zigémer ac'hanounn : ha néb a
zigémer ac'hanounn, a zigémer ann
hini en deûz va digaset.

41. Néb a zigémer eur profed enn
hanô eur profed, en dévezô góbr
eur profed : ha néb a zigémer eun
dén gwirion enn hanô eun dén
gwirion, en dévezô góbr eun dén
gwirion.

42. Ha piou-bennâg en dévezô
rôd da éva eur wérennad zour hép-
kén da unan eûz ar ré zistera euz
ar ré-man, enn hanô va diskibl :
é-gwirionez hel lavarann d'-hoc'h,
na gallô kéd hé c'holloë.

XI. PENNAD.

1. HA pa en doé rôet Jézuz ar
chour'hémennou-zé d'hé ziskibled,
éz éaz ac'hanoù da zeskî ha da bré-
zégi enn hô c'heriou.

2. Hôgen pa glevaz Iann enn
hé vâc'h obériou ar C'hrist, é ka-
saz daou eûz hé ziskibled,

3. Da lavaroud d'ézhan : Ha té
eo ann hini a dle dont, pé étléomp-
ni gortozî eun all ?

4. HA Jézuz a respountaz hag a
lavaraz d'ézhan : It ha danévellid
da Iann ar péz hoc'h eûz klevet,
ha gwélet.

5. Ar ré-zall a wél, ar ré-gamm a
valé, ar ré-lovr a zô skarzet, ar
ré-vouzar a glev, ar ré-varô a zâv

da vêd, ann Aviel a zô prezéged
d'ar ré-baour.

6. Hag euruz eo ann binipéhini na
gémérô kéd a wall-skouët diouz-in.

7. Pa oa éad ar ré-man kult, Jé-
zuz a zépaouz komza oud ar bohl
diwar-benn Iann : Pétrâ oc'h-hu
éad da wéloud enn distrô ? Eur
gorsen hejet gand ann avel ?

8. Högen pétrâ oc'h-hu éad da
wéloud ? Eunn dén gwisket gant
boukder ? Chétu ar ré zo gwisket
gant honker a choum é tiez ar rouéed.

9. Högen pétrâ oc'h-hu éad da wé-
loué ? Eur profed ? Ia, a lavarann
d'-hoc'h, ha muï éged eur profed.

10. Râg hen-nez eo diwar-benn
péhini eo skrivet : Chétu é kasann
a éal enn da raok, péhini a aozô
da hend abzar ma teùi.

11. E-gwirionez hel lavarann d'-
hoc'h, é-touez bugalé merched
n'ez két bêt ganet brasoc'h égét
Iann Badézour : hôgen ann hini
a zô ar bihana é rouantélez ann
énvou, a zô brasoc'h égét-han.

12. Högen eñz a zeizou Iann
Badézour beté vréma, rouantélez
ann énvou a zô hét kéméred dré
ners, hag ann dûd-tear eo a skrap
anézhan.

13. Râk bêté Iann, ann holl Brofê-
ded hag al lézen hô deûz diouganet.

14. Ha mat fell d'-hoc'h lakaad
enn hô skiant, hén eo Eliaz pé-
hini a dle dont.

15. Ra zélaouï hen-nez, péhini
en deûz diskouarn da zélaouï.

16. Högen, ouc'h pétrâ é hévé-
lébékainn-mé ar bohl-man ? Hével
eo ouc'h bugalé azézed er marc'h-
halac'h, pér a gri d'hô c'hensurd,

17. Hag a lavar d'ézhan : Kaned
hon eûz d'-hoc'h, ha n'hoc'h eñz
kéd danset : lénved hon eûz, ha
n'hoc'h eûz két kanaouet.

18. Râk Iann a zô deñet hép
na debr na na év, hag é lève-
ront : Ann Diaoul a zô enn-han.

19. Deñed eo Mâb ann dén pé-
hini a zebr bag a év, hag é lève-
ront : Chétu eun d'en lontek,
hag eunn éver gwîn, miñouñ d'ar
Bublikaned ha d'ar béc'hérien. Hag

8. VAZÉ.

ar furnez a oé diskleriet gand hé vipiel.

20. Neuzé é téraouaz ôber tamallou d'ar c'heriou, é péré en doa gréat kalz a vurzudou, ô véza n'hô doa két gréat pinijen.

21. Gwâz d'id Korozain, gwâz d'id Betsaida; rak ma vijé gréat é Tir hag é Sidon ar vurzudou a zô bêt gréad enn-hoc'h, pell zô hô divijé gréat pinijen er sah-reun hag el ludu.

22. Râk-sé é lavarann d'é-hoc'h: Kentoc'h é vezô distaoled da Dir ha da Zidon, é deiz ar varu, éged d'é-hoc'h.

23. Ha té, Kafarnaom, ha sével a ri-dé bêtég enn énv? Diskenni a ri bêtég enn ifern: rak ma vijé bêt gréat é Sodom ar vurzudou a zô bêt gréad enn da greiz, choumed é vijent martezé bêté vréma.

24. Râk-sé é lavarann d'é-hoc'h, pénaoz é vezô kentoc'h distaoled da zour Sodom, é deiz ar varu, éged d'é-hoc'h.

25. Ann amzer-zé Jézuz a lavaraz: Da veulli a rann, va Zâd, Aotrou ann énv hag ann douar, dré ma éc'h eùz kuzed ann traouzé oud ar ré-für, oud ar ré-boellek, ha dré ma éc'h eùz hô diskleried d'ar ré-vihan.

26. Ia, va Zâd: rak ma eo héted ann dra-zé d'id.

27. Pép trà a zô bêt lékoad étréva daouarn gant va Zâd. Ha dén na anavez ar Mâb némed ann Tâd: ha dén na anavez ann tâd némed ar Mâb, hag ann binia bêhinié vezô fellet gand ar Mâb hé ziskleria.

28. Deûd d'am c'havout, c'houi holl péré a zô skuiet ha buchiet, ha mé hô tiboroni.

29. Kémérít va iéô war-n-hoc'h, ha deskei gan-én pénaoz ounn habask, ha vuel a galouz: hag é kafot ar paouez eñz hoc'h éneou.

30. Râk va iéô a zô kùm, ha va bêc'h a zô skân.

XII. PENNAD.

1. ENN amzer-zé Jézuz a dré-méné dré eur park édeiz ar

sabbat: hôgen hé zisbibled péré hâdoa naoun en em lekeaz da gutula tamoézenou ha d'hô dibri.

2. Hôgen ar Farizianed pa wéjont kément-sé, a lavaraz d'ézhâ: Chétu da ziskibled a ra ar péz a zô berzet é deisiou ar sabbat.

3. Hag hén a lavaraz d'ézhâ: Ha n'hoc'h eùs-hu két lennet pétrâ a réaz David, pa en dévoé naoun, hag ar té a ioa gant-han?

4. Pénaoz éz éaz é ti Doué, hag é tebraz baraoz ar c'hennig, père na oa aotred hô dibri na d'ézhâ, na d'ar ré a ioa gant-han, hôgen d'ar véléien hép-ken?

5. Pé n'hoc'h eùs-hu két lenned el lézen, pénaoz é deisiou ar sabbat ar véléien a dorr ar sabbat enn templ, hag ind dinam?

6. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz éz eùz ama unan hag a zô brasoc'h éged ann templ.

7. Hôgen ma oufat'h pétrâ eo ann dra-man: Ann trouarez a fell d'in, ha né kéd ar lazerez, n'hâ piyé két barnet tud diantez.

8. Râk Mâb ann dén a zô ann Aotrou eùz ar sabbat hé-unan.

9. Hag ô véza éat-kuid ac'hano, é teñaz enn hô sinagog.

10. Ha chétu é oa eno eunn dén péhini en doa cunn dourn dizec'hét. Hag é c'houlenjond digint-han, mar d-oa mât rei ar iec'hed é deisiou ar sabbat; évit ma tamajend anézhâ.

11. Hôgen hén a lavaraz d'ézhâ: Pé zén ac'hano'h, mar en délé eunn danvad, hag a vé koézed ennu eur poull é deiz ar sabbat, na zeùsé kéd d'hé denna hâ d'hé zevél?

12. Pégémend eo gwelloc'h eunn dén éged eunn danvad? Dré-zé é helleur ôber-vâd é deisiou ar sabbat.

13. Nehzé é lavaraz d'ann dén: Astenn da zourn. Hag hén hé astennaz, hag é teñaz iac'h ével égilé.

14. Hôgen ar Farizianed ô véza éat-kuid, en em guzuliaz en hé éuep, évit gouzout pénaoz hen kol-jent.

15. Hôgen Jézuz ô c'houzout kément-sé en em dennaz ac'hano:

XII. PENNAD.

ha kalc a dûd ô véza éat war hé lere'h, hô iac'héaz holl.

16. Hag é c'hourc'bémennaz d'ézhâ na vrudjent két kément-sé.

17. Évit ma vijé sévenet ar péz a zô hét laveret ével-henn gand ar Profed Izaiaz:

18. Chétu va bugel em eùz dilennet, va muia-karet, é pélini em eùz lékéat va holl garantez. Laakaad a rinn va spêred war-n'ézhâ, hag é embannou ar varn d'ar broadou.

19. Na zaelo két, na c'harmô két, ha dén na glevô hé vouéz er ruou.

20. Na dorrô kéd ar gorsen diskaret, ha na vongô kéd ar boulc'h en zivoged, kén n'en dévezô léléad ar varu da drec'hî.

21. Hag ar broadou a chédô enn hé hanô.

22. Neuzé é oé digased d'ézhâ eunn dén trech'et gand ann diaou, dall ha mât, hag é inc'héaz anézhâ, en hêvélép doare ma komzaz, ha ma wélaz.

23. Hag ann holl dûd a oé souézet brâz, hag é laverent: Ha n'eo kéd hé-man mât David?

24. Hôgen ar Farizianed pa glevjont kément-sé a lavaraz: Hé-oian na gás-kuid ann diaoulou némed dré Vézelzébub penn ann diaoulou.

25. Hôgen Jézuz oc'h anaoud hô mennosiou, a lavaraz d'ézhâ: Pé rouantéléz kérvennet out-hi hé-unan, a vezô dismantret: ha pép kár, pé pép ti a vezô kérvennet out-han hé-unan, na jounô kéd eno hé zâ?

26. Ha ma teñ Satan da gás Satan kuit, eo kérvennet out-han hé-unan: pénaoz éta é choumô hé rouantéléz eno hé zâ?

27. Ha ma kasann-kuid ann diaoulou dré Vézelzébub, dré biou hô c'hás-kuid hô pugale? Râk-sé é vezind hô-unan hô parnerien.

28. Hôgen mar kasann-kuid ann diaoulou dré Spêred Doué, rouantéléz Doué a zô éta deuet bêtég enn-hoc'h.

29. Pé pénaoz é hell unan-henn mond é iñ eunn déu kré,

ha preiza hé listri, némed da genta en défe étréed ann déu kré? Ha neuzé é preizô hé di.

30. Nép o'ema két gan-én, a zô aénep d'in: ha nép na zastum két gan-én, a skin.

31. Râk-sé é la varann d'é-hoc'h, pénaoz pép pée'hed ha pép lô douet a vezô distaoled d'ano dûd; hôgen pép lô douet ou ar Spêred-glañ na vezô kéd distaolet.

32. Ha piou-bennag en dévezô komzec aénep Mâb ann déu, é vezô distaoled d'ézhâ: hôgen piou-bennag en dévezô komzec aéneb ar Spêred-glañ, na vezô distaolet d'ézhâ naz er béd-man, nag er béd da zont.

33. Pé liviriz éz eo mât ar wézen, ha mât hé fruez: pé livivid éz eo fall ar wézen, ha fall hé fruez: râg ar wézen a anavézeur dioud lê fruez.

34. Gwen ann aéred-viber, pénaoz é hellit-hu lavarout traou mât, ha c'hoig' tûd fall? Râk diouc'h leñder ar galouz é komz ar génoù.

35. Eunn déu mât a denn traou mât eùz a eunn tenzor mât: hag eunn déu droug a denn traou droug eùz a eunn tenzor drouk.

36. Hôgen hel lavaroud a rann d'é-hoc'h; pénaoz ann dûd a vezô kréd eùz a gément gér didalvez bô dévezô laveret.

37. Râk diouc'h da chériou é vézi didamallet, ha diouc'h da chériou é vézi tamallet.

38. Neuzé eur ré-bennag eùz ar Skribed hag eùz ar Farizianed a respountaz d'ézhâ, ô lavarout: Mestr, ni hor hé c'hoand da wéloù eur burzud gréat gan-éz.

39. Hag hén a respountaz hag a lavaraz d'ézhâ: Ar wenn drouk lag awoultr-zé a choulenjond eur burzud, ha na vezô rôed d'ézhâ burzud ébed, német burzud ar Profed Jonaz.

40. Râg ével ma oé Jonaz tri dervez ha teñ nôzvez é kov ar mörvarc'h, ével-sé é vezô Mâb ann déu tri dervez ha teñ nôzvez é kaloun ann douar.

41. Tûd Niniva a zavô é deiz ar

varn gand ar wenn-zé , bag é tamallind anézh ; dré ma hò deúz great pinojen goudé prézégen Jonaz : ha chétu anan mui éget Jonaz .

42. Rouanez ar c'resteiz a zavó é déiz ar varn gand ar wenn-zé , bag é tamallid anézh ; dré ma eo deudé eñz a harzou ann douar da zélaoui furnez Salomon : ha c'hétu aman mui éget Salomon .

43. Hôgen pa guita eunn déon ar Spêre d'louz , é valé dré lec'hioù séach' , o klastout ann arzao , ha n'hé ch'ay két .

44. Neuzé é lavar : Distrei a rinn d'am zì eñz a béléac'h ounn deñet . Hag ò tond di é kav anézh an goulli , skubet ha kempennet .

45. Neuzé é a , bag é kemer gant-han seiz spéréd all gwasc'h egét-han , bag o vond enu ti-zé é choumond eo : bag ar stad neverz eñz ann déon-kéa zéu gwasc'h egéd ar c'henta . Èvel-sé é c'hoarvezd d'ar wenn fall-zé .

46. Pa gomzé c'hoaz oud ann engroez , chétu b'evamm bag hé vreudeur a ioa er-méaz , bag a choulennd komza out-han .

47. Hôgen unan-bennag a lavaraz d'ézhav : Chétu da vamm ha da vreudeur a zò cr-méaz bag a glask achanod .

48. Hag hén o respondat da néb a gomzé out-han , a lavaraz : Piou eo va mamm , ha piou eo va breudeur ?

49. Hag oc'h astenna b'evamm war b'evamm , é lavaraz : Chétu va mamm , ha va breudeur .

50. Râk piou-bennag a ra ioul va Zâd péhini a zò enn évou , hen-nez a zò va breur , va c'hoar , ha va mamm .

XIII. PENNAD.

1. Eun deiz-zé Jézuz o véza éad er-méaz eñz ann ti , a azézaz c'harz ar móz .

2. Hag eul lôd brâz a dûd en em zastumaz war hé drô ; en hévélep doare ma biñaz war eur vag ha ma azézaz éno ; bag ann holl engroez a jounaz war ann aot .

3. Hag é lavaraz d'ézhô kalz traou dré barabolennou o komza ével-henn : Chétu ann hader a zô éad er-méaz da hada .

4. Hag é-pâd ma hadé , lôd eñz ann hâd a gouezaz a-hed ann hent , ha labousen ann énv a zeñaz bag hé zebraz .

5. Lôd all a gouezaz eñz eslech' meinik , é pélêch' né oa két kalz a zoaz : bag é savaz kerkent , dré né oa kéd a zounder douar .

6. Hôgen pa zavar ann héol é olosket : bag o véza n'en doa kéd a chrisien , é sec'haz .

7. Lôd all a gouezaz é-touez ann drein : bag ann drein a greskaz , bag a veugaz anézhian .

8. Lôd all a gouezaz é douar m'âd : bag é roas frouez , lôd kant kémend all , lôd tri-ugent , lôd trégont .

9. Ra zélaouen néb en deûz diskouari da glevout .

10. Hag b'evamzibled ô tóstaad a lavaraz d'ézhav : Péragé komzepté out-hô dré barabolennou ?

11. Hag hén a respondat d'ézhô , o lavarout : Dré ma 'z eo rôed d'é-hoch' da anaout traou-kuzet rouantéléz ann énvou : hôgen né d-eo két rôed d'ézhô .

12. Râk piou-bennag en deûz , é vezô rôed d'ézhav , bag é founnô : hôgen piou-bennag n'en deûz két , é vezô lamed digant-han kémend en deûz .

13. Dré-zé é komzann out-hô dré barabolennou ; rag o wélot , bag o wélot két , bag o klevout na glevout két , ha na boellont két .

14. Ha diougan Izaiaz a zô sévened en-hô , pa larvar : Selaouen a réot gand hò diskouarn ha na glevout két : selloud a réot gand hò taoulagad , ha na wélot két .

15. Râk kaloun ar bobl-man a zô pouunréet , bag hò diskouarn a zô dounnéret pounner-gloé , bag hò daou-lagad hò deûz serret : gand aoun na zeñé hò daou-lagad da wélot , hò diskouarn da glevout , hò chaloun da boella , na gemjend a vuez , ha na zeñenn d'hò lac'hast .

XIII. PENNAD.

16. Hôgen hò taou-lagad-hu a zô euruz dré ma wélot , bag hò tis-kouarn dré ma klevont .

17. Râg é-gwirionez hel lavarann d'é-hoch' , penaoz kalz a Broféded hag a dûd-gwirion hò deûz hetet gweloud ar péz a veult , ha n'hô deûz két gwelet ; ha klevoud ar péz a glevit , han'hô deûz két klevet .

18. Klevit 'ta c'houi parabolenn hader .

19. Piou-bennag a gley gér ar rouantéléz , ha na boell két , é teù ann drouk , bag é skrap ar péz a zô béd hadet en hê galoun : hen-nez eo a zô béd haded a-héd ann hent .

20. Hôgen ann hini a zô béd haded en eul léac'h meinik , hen-nez eo ann hini péhini a zélaou ar gér , bag hen digemec kerkent gant laouenidigez ;

21. Hôgen n'en deûz két a c'hri-sien en-han hé-unan : ha né maé néméd évid eunn amzer : ha pa zeù eunn enkreuz pé eunn heskin-bennag enn abek d'ar gér , ker-kec é kemer gwall skouer .

22. Ann hini a zô béd haded é-touez ann drein , hen-nez eo ann hini péhini a zélaou ar gér , ha prédier ar béd-man : ha touellerez ar madou a vong ar gér , bag hen laka da véza difrouez .

23. Hôgen ann hini a zô béd haded é douar m'âd , hen-nez eo ann hini péhini a zélaou ar gér , bag a boell , bag a zigas frouez , bag a rô lôd kant kémend all , lôd tri-ugent , lôd trégont .

24. Eur Baraboleu all a ginnigaz d'ézhô , enn eul lavarout : Rouantéléz ann énvou a zô hével oud en eunn déon péhini en deûz hadet hâd m'âd en hé bark .

25. Hôgen é-pâd é oa kousked ann dûd , é teùaz hé énébour , péhini a hadaz draok é-touez ar gwiniz , bag az éaz-kuit .

26. Hôgen pa oc kresket ar iéof , ha deûz é frouez , neuzé en em ziskouéz ivé ann draok .

27. Hôgen mévellou ar penn-ti àz éaz d'hé gavout , bag a lavaraz

d'ézhav : Aotrou , ha n'éch eus-té kéd hadet hâd m'âd en da bark ? Pénaoz éta éz eûz draok enhan ?

28. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Eunn déon bag a zô énébour d'in eo en deûz gréad ann dra-zé . Hôgen hé vévelou a lavaraz d'ézhav : Ha té a fell d'id éz ajemp d'bé gutufa ?

29. Hag hén a lavaraz : Nann : gand aoun o kutufa ann draok , na zic'hriensfac'h ar gwiniz gant-han .

30. List-hô hò-daou da grisbi bêtég ar méderez , bag enn amzer ar chreñen séz , péhini a gémer eunn déon hag a hâd anézh enna hé bark .

31. Eur Baraboleu all a ginnigaz d'ézhô en eul lavarout : Rouantéléz ann énvou a zô hével oud eur chreñen séz , péhini a gémer eunn déon hag a hâd anézh enna hé bark .

32. Hé-man a zô évit-gwir ar bibana eñz ann holl hadou : hôgen pa eo kresket , éz eo brasoc'h éged ann holl louzou , bag é teù da véza eur wezen , en hévelép doaré ma teù laboused ann énv , ha ma neisiont en hé skourrou .

33. Eur Baraboleu all a lavaraz d'ézhô : Rouantéléz ann énvou a zô hével oud ar goell a gémer eur vaouez évid hé guza é tri feûr bleùl , bêté ma teùi holl da c'hoi .

34. Jézuz a lavaraz kément-sé d'ar bobl gant parabolennou : ha na gomzé kéd ont-han hép paraben .

35. Évit ma vijé sévènet ar péz a oa bêt diouganet gand ar prosed ô lavarout : Digeri a rinn va génou gant parabolennou ; diskleria a rinn traou kuzet abaoé ma eo kroued ar béd .

36. Neuzé Jézuz , o véza kaset-kuit ar bobl , a zeñaz ann ti : bag hé ziskibled ô tóstaad out-han a lavaraz : Displég d'éomp parabolenn draog ar park .

37. Hag hén a respondat hag a lavaraz d'ézhô : Néb a hâd ann hâd m'âd , eo Mâb ann déon .

S. VAZÉ.

38. Hôgen ar park, eo ar béd. Ann hâd mât, eo bugalé ar rouantéléz. Hag ann draok, eo ar vugale drouk.

39. Hôgen ann énébour en deûz hé hadet, eo ann diaoul : ar mèderez, eo ann divez cùz ar béd ; hag ar védérico, eo ann éléd.

40. Èvel éta ma kuteur ann draok, ha ma deveur anézhian enn tân, èvel-sé è ch'hoarvèzò è divez ar béd.

41. Mâb ann déni a gasô hé éléd, pérè a lakai er-méaz cùz hé rouantéléz ann holl wall-skouériou, hag ar ré a ra drouk :

42. Hag è kasind anézhô enn eur fourn dàn. Ènô è vézô gwélvan, ha skriñ dent.

43. Neñz ann dûd gwirion a lugernô èvel ann héol è rouantéléz hò Zâd. Ra zélaouô néb en deûz diskouarn da glevout.

44. Rouantéléz ann énvou a zô hénvel oud eunn tenzor kuzed enn eur park : hag ann déni a gâv anézhian, hen kûz, ha gand al léveznez en deûz, èz a da werza kémend en deûz hag è prén ar park-zé.

45. Rouantéléz ann énvou a zô ch'hoaz hénvel oud eur marc'hadoù, pélini a glask perlez mât.

46. Hôgen goudé m'en doé kaved eur berlézen talvouduz, èz éaz da werza kémend en doa, hag hé zénaz.

47. Rouantéléz ann énvou a zô ch'hoaz hénvel oud eur zeulen tavled er mât, hag a zastum pésked a bêp ramm.

48. Ha pa eo leùn, è tenneur anézhî war ann aod, ha goudé bêzañezet, è lékéour ar ré vâd enn eul léstr, hag è taoleur ar ré fall er-méaz.

49. Èvel-sé è ch'hoarvèzò enn divez cùz ar béd : ann éléd a zeui, hag a rannô ar ré zroug cùz a zouez ar ré ch'blan.

50. Hag è kasind anézhô enn eur fourn dàn. Ènô è vézô gwélvan, ha skriñ dent.

51. Ha poclet mât eo kément-

ma gan-é-och ? Hag è leverjond d'ézhan : Ia, Aotrou.

52. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Dré-zé kément Skrib a zô gwiziek er péz a zell ouc'h rouantéléz ann énvou, a zô hénvel oud eur penn-ti, pélini a deau eûz hé denzor traou never ha traou kôz.

53. Ha goudé m'en doé Jézuz peut-lavared ar tabolenenn-zé, èz éaz-kuid ac'hanoù.

54. Hag ô véza deñed enn hé vrô, è teské anézhô enn hò sinagogou, enn hévélep doaré ma oant souézet, ha ma lavarent : A béléac'h eo deñed da hé-man ar furnez-zé, ha kément a ch'alloud ?

55. Ha né d-es-hén két mât eur c'halvez ? Ha na c'halveur kéd hé vamm Mari, hag hé vreudeur Javez, ha Jozef, ha Simon, ha Judaz ?

56. Hag hé ch'hoarvèz, ha n'émind-hi kéd holl eun bon touez ? A béléac'h éta è teù ann holl draouez gand hé-man ?

57. Hag è kavent tamall ennen-han. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhan : Eur Profed né d-eo kéd héb hanô-mât, némed eun hé vrô, hag enn hé di.

58. Ha na réaz kéd énô kalz a vurzoudou, eun abek d'hô digré-doni.

XIV. PENNAD.

1. ENN amzer-zé Hérodez ann tétrak a glevaz hanô cùz ar péz a réa Jézuz ;

2. Hag a lavaraz d'hé wazed : Iann Badézour eo ben-nez : distrôed eo a varô da vêd, ha drézé eo è ra kément a vurzoudou.

3. Râg Hérodez en doa lékéat kémérou Iann, hag hé staga : hag è réaz hé lakaad er vâch dré 'n abeg da Hérodiaz grég hé vreûr.

4. Râk Iann a lavaraz d'ézhan : Né kéd aotréed d'id hé ch'aout.

5. Hag en doa ch'hoant d'hé lakaad da verval, hôgen aoun en doa râg ar bobl, dré ma'z oa kéméret gant-hô évid eur profed.

XIV. PENNAD.

6. Hôgen da zeiz ganédigez Hé-rodez, merc'h Hérodiaz a zansaz dirâg ann dûd, hag è plijaz da Hé-rodez.

7. Èvit-sé è rôaz hé ch'her d'ézhi gant le pénoaz è rôjé d'ézhi kément a ch'houlenjé digant-han.

8. Hag hû, gondé bêza bêt kelenoed a-raog gand hé mamm, Rô din bréma, émè-z-hi, penn Iann Badézour eun eunn disk.

9. Hag ar roué a oé glacharet gant kément-sé : koulksoudé dré 'n abek d'hé lé, hag d'ar ré a ioa azézet gant-han ouc'h taol, èc'hour ch'hémennaz hé rei d'ézhi.

10. Hag è kasaz da zibenna Iann er vâch.

11. Hag hé benn a oé digased enn eunn disk, ba rôed d'ar plach'iaouank, pélini hé gasaz d'hé mamm.

12. Hag hé ziskibled a zeuz, bag a géméraz hé gorf, hag è lienjond anézhian, hag èz éjond da lavarou kément-sé da Jézuz.

13. Pa glevaz Jézuz kément-sé, è tec'haz ac'hanoù eun eur vag, hag en em dennaz a dû eun eul léach distrô : ha pa glevaz ar bobl ann dra-ze, è heùliaz anézhian war droad euz ar ch'heriou.

14. Ha pa 'z éa-kuid Jézuz, è wélaz eul lôd brâz a dûd, hag en doé truez out-hô, hag è iac'héaz bô ch'lanvourien.

15. Hôgen ar pardaez ô véza dcûet, he ziskibled a zedaz d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhan : al léac'h-man a zô distrô, hag ann heur a ia é-biou. Kas-kuid ar bobl, évit ma 'z aint er boure'hiou, ha ma prénint boëd évit-hô.

16. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhan : Né két redéz ajend dî ; rôit choui da zibri d'ézhan.

17. Lavaroud a réjond d'ézhan : N'bon cùz aman némed pemp tors vara, ha daou besk.

18. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Digasit-hô aman d'in.

19. Ha goudé bêza gourc'héméned d'ar bobl azéza war ar géot, è kéméraz ar bemp dors vara, hag

ann daou besk; hag ô véza saved hé zaoulagad étrézeg ann énv, è binnigaz anézhô, hô zorrax, hag è rôaz ann torsion bara d'hé ziskibled, pérè hô rôaz d'ar bobl.

20. Hag è tebjond holl, hag hô doé a-walch. Hag è kaschont gant-hô daouzék paner leùn gand ann tammoù a oa choumed enn hâ dilerch.

21. Hôgen cùz ar ré a zebraz èz oan niver cùz a bemp mil déni, némed ar gragez hag ar vugale.

22. Ha kerkent Jézuz a rédiaz hé ziskibled da biña er vâg, ha da vond eun hé raog eun tu all d'al lagen, è-pâd ma kasché-kuid ar bobl.

23. Ha gondé bêza kaset-kuid ar bobl, è piñaz war eur ménéz hé-unan évit pédi. Hôgen ar pardaez ô véza deñed, édo énô bê-unan.

24. Hôgen ar vâg a ioa hejet gand ar ch'ouminou è kreiz ar mât râg ann avel a ioa énep.

25. Hôgen d'ar pévare débih eûz ann nôz, è teuz d'hô ch'avout ô kerzoud war ar mât.

26. Ha pa wélajon anézhian ô kerzoud war ar mât, è saouzan-jond, hag èz éleverjont : Eunn teùz eo. Hag è ch'armohont gand aoun.

27. Ha kerkent Jézuz a gomzaz out-hô, eun eul lavarout : Hô péz et fisiañ : mè eo, n'hô pézé kéd a aoun.

28. Hôgen Per a respountaz d'ézhan ô lavarout : Aotrou, mar d-eo té, kémenn d'in mond d'az kavout war ann dourerier.

29. Hag hén a lavaraz : Deûz. Ha Per ô tiskenna cùz ar vâg, a gerzé war ann dour évit mond da gavout Jézuz.

30. Hôgen pa wélaz eunn avel gré, en doé aoun : hag èvel ma téraoué gwélidi, è ch'armaz ô lavarout : Aotrou, savéta ac'houn.

31. Ha râk-tâl Jézuz oc'h astenna hé zourn, a grogaz enn-han, hag a lavaraz d'ézhan : Dén a nebeud a feiz, pérâg èc'h cùz té diskrédet?

32. Ha pa oent piñed et vâg, ann avel a baouezaz.

S. VАЗÉ.

33. Hôgen ar ré a ioa er vág a dôstaaz, hag a azeúlaz anézhan, ô lavarout : Évit-gwir Mâb Doué oud.

34. Ha goudé m'hô doa treúzed al lagen, é teujont é douar Jéné-sar.

35. Ha pa zeúaz túd al léac'h-zé d'hé anaout, é kaschont dré ann holl vrô, hag é tigaschond d'ézhan ann holl dûd klân.

36. Hag é pédent anézhan d'hô lézel da steki hép-kén out penn-pit hé zaé. Ha kémend hinia sto-kaz out-han, a oé iac'héet.

XV. PENNAD.

1. NEUZÉ Skribed ha Farizianed a zeúaz d'hé gavoud eúz a Jérusalem, hag a lavaraz d'ézhan :

2. Pérák da ziskibled a drémen-hi dreist kéménadurézou a-chénou ar ré-góz? Râk na walch'ont kéd hô daouarn pa zebront bara.

3. Hôgen hén a respountaz d'ézhan ô lavarout : Perák c'houi é tréménuit-hu dreist gourc'hémenn Doué évid hô kéménadurézou a-chénou? Râk Doué en deûz lavaret :

4. Énor da dâd ha da vamm; hag ivé : Piou-benpâg a zrouk-pédô gand hé dâd pé gand hé vamm a dle bêza lékéad d'ar marô.

5. Hôgen c'houi a lavar : Pioubenniag en dévêzo laverad d'hé dâd, pé d'hé vamm, Pép rô a zeui ac-hanoun, ra vézo talvoudekk' id.

6. Ha na énorô kéd hé dâd pé hé vamm : hag ével-sé hoc'h eûz lékéad da véza didalvez gourc'hémenn Doué évid hô kéménadurézou a-chénou.

7. Pilpouzed, diouganet mân en deûz diwar hô penn Izaiaz, ô lavarout :

8. Ar bebl-zé a énor ac-hanoun a-chénou : hôgen hô c'haloun a zô pell diouz-in.

9. Hôgen enn-aner eo éch'h énorost ac-hanoun, ô teski lézenou ha gourc'hémennou ann dâd.

10. Hag ô véza strolled ar bobl war-drô d'ézhan, é lavaraz d'ézhan : Klevit, ha poellit.

11. Né kéd ar péz a ia er gê-nou a zaotr ann dén : hôgen ar péz a zeû er-méaz eûz hé c'hénou eo a zaotr ann dén.

12. Neûzé hé ziskibled a dôstaaz out-han, hag a lavaraz d'ézhan : Ha té a oar pénaoz ar Farizianed ô klevoud ar péz éc'h euz laveret hô deûz kaved abek.

13. Hag hén a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Kément planten ba na vézo két bêt plantet gant va Zâd péhini a zô enn énv, a vézo dic'hriseenet.

14. List-hô : túd zall int hag a gâs túd zall. Hôgen mar teû eunn dén dall da gâs eunn dén dall, é kouezond hô daou er poull.

15. Hôgen Per a respountaz d'ézhan ô lavarout : Displég d'é-omp ar barabolen-zé.

16. Ha Jézuz a lavaraz : Ha bêz' émoc'h-hu c'hoaz hép poell?

17. Ha na boellit-hu két, pénaoz kémend a'z a er génou, a ziskenn er c'hof, hag a vez taoled é léac'h distroù?

18. Hôgen ar péz a ia eûz ar génou, a zeû eûz ar galoun ; hag ann dra-zé eo a zaotr ann dén :

19. Râg eûz ar galoun eo é teû ar gwall vénosiou, al lazérésiou, ann avoultriésiou, ar gadélésiou, al laérésiou, ar fals testeniou, ann touadellou.

20. Ann traou-zé eo a zaotr ann dén. Hôgen debri héb bêza gwalc'hed hé zaouarn na zaotr kéd ann dén.

21. Ha Jézuz ô véza éad ac'hano, en em dennaz étrézé Tir ha Sidon.

22. Chétu eur c'hrég eûz a Ganaan hag a zeû eûz ar vrô-zé en em lékeaz da c'hamri, ha da lavaroud d'ézhan : Aotrou, Mâb David, az péz tuez ouz-in : va merc'h a zô gwall enkrézet gand ann diaoul.

23. Hôgen na lavaraz kéd eur gér d'ézhi. Hag hé Ziskibled ô tôstaad out-han hé bédé ann eul lavarout : Kâs-hi-kuit ; râk garmi a ra war hon lerc'h.

24. Hag hén a respountaz hag

XVI. PENNAD.

a lavaraz : N'ounn bêt kaset néméd a étrézé ann dénved kollet eûz a di Israel.

25. Hôgen hi a zeúaz, hag a azeúlaz anézhan, ô lavarout : Aotrou, kennerz ac'houn.

26. Hag hén a respountaz hag a lavaraz : Né két mât kéméritout bara ar vugale, hag hé rei d'ar c'houn.

27. Hag hi a lavaraz : Gwir eo, Aotrou : hôgen ar choun biban a zebr ar bruzun a gouez eûz a daol hô mistri.

28. Neûzé Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhi : Grég, da feiz a zô brâz : ra vézo gréad d'id ével ma c'hoantéez. Hag hé merc'h a oé iac'héet war ann heur.

29. Ha Jézuz ô véza éad ac'hano, a zeúaz a-héd móz Galilée : hag ô vézo piñet war eur ménéz, éc'h azézaz éno.

30. Hag é tôstaaz out-han eul kôd brâz a dûd, pérê hé doa gant-hô muded, dalled, kammed, túd wân, ha kalz ré all : hag é lékjond anézhan oud hé dreid, hag hén hô, iac'héaz.

31. Enn hévélep doaré ma oé souzéed ann dûd pa wélijond ar vu-ded ô komza, ar c'hammed ô ker-zout, ann dalled ô wélot : hag é veulent Doué Israel.

32. Hôgen Jézuz ô véza galvet hé ziskibled a lavaraz : Truez em eûz oud ar bobl-zé, râk tri déz zô é choumont gan-én, ha n'hô deûz nétrâ da zibri : ha na fell kéd d'in hô c'bás-kuit war-iùn, gand aon fatent ann hent.

33. Hag hé ziskibled a lavaraz d'ézhan : Pénaoz é hellimp-ni kavoud el leâch distro-man awalc'h a vara évit gwalc'h a kémend a dûd?

34. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Péd bara hoc'h-eus-hu? Hag hi a lavaraz : Seiz, hag eunn nébeud peskedigou.

35. Hag hén a c'hourc'hémennaz d'r ar bobl azéza war ann douar.

36. Hag ô kéméroud ar seiz bara, hag ar pesked, goudé bêza

gréad hé drugarez, é torraz anézhan, hô rôaz d'hé ziskibled, hag hé ziskibled hô rôaz d'ar bobl.

37. Hag é tebjond boll, hag hô doé awalc'h. Hag é kaschont sciz kést leûn, gand ann tammoù a ion choumed enn hô dilerc'h.

38. Hôgen eûz ar ré hô doa de-bret éz os pevar mil dén, hép ni-véri ar vugaligou hag ar grazeg.

39. Ha goodé bêza kaset-kuid ar bobl, Jézuz a biñaz enn eur vag, hag é teúaz war harzou Majédan.

XVI. PENNAD.

1. HA neûzé ar Farizianed hag ar Saduséed a dôstaaz out-han évid hé dempti : pidi a réjond anézhan da ziskouéza d'ézhan eunn arwéz-bennag enn énv.

2. Hôgen hén a respountaz, hag a lavaraz d'ézhan : Pa eo deûed ann abardaez é livirit : Kaer é vézo amzer, râg ann oabl a zô rûz.

3. Ha diou'h ar beûré : Arné a vézo hiriô, râg ann oabl a zô-ténval ha dem-ruz.

4. Gouzoud a rid éta anaoud doaré ann oabl : hôgen na hellit kéd anaoud arwésiou ann amzériou? Ar wenn droug hag avoultr-man a glusk eunn arwéz ; ha na vézo rôed d'ézhi néméd arwéz ar profed Jonaz. Hag ô véza hô lézet, éz éaz-kuït.

5. Ha pa oé deûed hé ziskibled eûz tû all d'al lagen, hô doa an-kounac'héaz kâs bara gant-hô.

6. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Likid évez, hag en em ziwallid out goell ar Farizianed hag ar Saduséed.

7. Hôgen hi a venné hag a lavaré enn-hô hô-unan : Dré n'hon eûz két kéméred a vara eo.

8. Hôgen Jézuz o'h anaout kémént-sé, a lavaraz : Tûd a nébeud a feiz, pérâg é vennit-hu étréz-hoc'h dré n'hoc'h eûz két kéméred a vara?

9. Ha na boellit-hu két, ha na gounit-hu két pénaoz pemp bara a zô bêt a-walc'h évit pemp mil dén, ha péd panérâd hoc'h eûz kaset gan-éhoch'h?

S. VAZÉ.

10. Ha pénaoz sez bara a zô bêt a-walc'h évit pevar mil dén, ha péd késtad hoc'h eûz kaset gan-é-hoc'h?

11. Pérâg na boellit-hu két, pénaoz n'aen eûz két komzed a vara d'é-hoc'h, pa'm eûz laveret : En em ziwallout goell ar Farizianed hag ar Saduséed ?

12. Neuzé épeljont pénaoz n'en doa két laveret en em ziwallout out goell ar bara, hogen out kréden ar Farizianed hag ar Saduséed.

13. Hogen Jézuz a zeuaz war-drô Kézarea-Filip : hag é komzé oud hé ziskibled, ô lavaraz : Pétrâ a lavar ann dûd ef-hén Mâbann dén?

14. Hag hî a lavaraz : Lôd a laver eo Iann Badézour, lôd all Éliaz, ha lôd all Jérémia, pé unan eûz ar broséed.

15. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Ha c'hoi, piou é livrit-hu ounn-mé ?

16. Simon Per a respountaz hag a lavaraz : Té eo ar Christ, Mâb ann Doue bêo.

17. Hogen Jézuz a respountaz d'ézhân, hag a lavaraz : Gwenvidig oud, Simon Mâb Iann : râk né kéd ar c'hih hag ar gwâd hô deñiz disréveléed ann dra-man d'id, hogen va Zâd, pêhini a zô enn énvou.

18. Ha mé a lavar d'id, pénaoz oud Per, ha war ar mèan-zé é savinn va iliz, ha dôriou ann isern na drechiat kéd anézh.

19. Hag é rôinn d'id alc'houé-siou rouantéléz ann énvou; ha kément-bennag a éréci war ann douar, a vézo ivé éréed ann énvou : ha kément-bennag a zîréci war ann douar, a vézo ivé diéred ann énvou.

20. Neuzé é c'hourc'hémennaz dhé ziskibled na laverjend da zén pénaoz é oa hén Jézuz-Krist.

21. A-neuzé é téraouaz Jézuz diskuéza d'hé ziskibled pénaoz é oa réd d'ézhân mond da Jérusalem, ha gouzanvi kalz a berz ann Hénou-red, hag ar Skribed, hag ar pen-nou eûz ar véléien, héza lazet, ha distrei da véo aun tréde deiz.

22. Ha Per oc'h hé géméroud a dû, a zéraouaz hé grôza ô lavarout : Aotrou, Doué ra virô ! Na c'hoarvézô két kément-sé gan-é-hoc'h.

23. Hag hén a zistrôaz hag a lavaraz da Ber : Pella diouz-in, Satan, gwall-skouer oud d'in, ô véza na gavez két mât ar péz a zeu digand Doué, hogen ar péz a zeu digand ann dûd.

24. Neuzé Jézuz a lavaraz d'hé ziskibled : Mar fell da unan-bennag dont war va lerc'h, ra rai dilez anézhan hé-unan, ha ra zougô hé groaz, ha ra heuliô ac'hanoù.

25. Râk piou-bennag a fellô d'ézhân savetei hé vuez, hé c'hollo : ha piou-bennag a gollô hé vuez enn abek d'in, hé c'havô.

26. Râk pé dâl d'ann dén gounid ar bêd holl, ha kolla hé éné ? Pé pétrâ a rôi ann dén enn eskemm évid hé éné ?

27. Râk Mâb ann dén a zeu é gloar hé Dâd gand hé Éled : ha neuzé é tistaolô da bêp-unan hervez hé obériou.

28. E-gwirionez hellavarann d'é-hoc'h, bêz' éez eûz binennou étouez ar ré a zô aman, ha na c'houzanvint kéd ar marô, kén n'hô dévézô gwélet Mâb ann dén ô tond enn hé rouantéléz.

XVII. PENNAD.

1. HA c'houéac'h dervez goudé Jézuz a géméraz gant-han Per, ha Jakez, ha Iann hé vrêur, hag hô c'hasaz a dû war eur ménéz uchel.

2. Hag é kemmaz a zoaré diraz-hô. Hé zremm a luc'haz ével ann héol : hag hé zifad a zeuaz gwenn ével ann erc'h.

3. Ha chétu é wélijont Moizez bag Éliaz péré a gomzé gant-han.

4. Hogen Per a lavaraz da Jézuz : Aotrou, mât é vé d'éomp choum aman : mar fell d'id, é raimb aman tri zelt, unan évid-od, unan évit Moizez, hag unan évid Éliaz.

5. Pa gomzé c'hoaz, chétu eur

XVII. PENNAD.

goabren c'houlaouek a dévalaaz anézhô. Ha chétu eur vouéz a zeuaz diaoul, bag a lavaraz : Héman eo va Mâb kér, é pêhini em eûz lîkéat va holl garantez : sélaouit hén.

6. Hag ann diskibled ô véza klement-sé en em daolaz war hô génu, hag hô dévoé aoun vrâz.

7. Ha Jézuz a dôstaaz, hag a stokaz out-hô ; hag é lavaraz d'ézhô : Savit, ha n'hô pêz két a aoun.

8. Hogen pa zaeschond hô daoulagad, na wéljont mui némét Jezuz.

9. Ha pa ziskibled eûz ar ménec, Jézuz a réaz d'ézhô ar gourc'hémenn-man, ô lavarout : Na li-vivid da zén ar péz hoc'h eûz gwélet, kén na vézô savet Mâb ann dén eûz a douez ar ré-varô.

10. Hag hé ziskibled a lavaraz d'ézhân : Pétrâ éta è lavar ar Skribed pénaoz Éliaz a dlé dound a-raok ?

11. Ha Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Ia, Éliaz a dlé dont, hag é lakai pép trâ er stid kenta.

12. Hogen hé lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz Éliaz a zô deñet abars brêma, ha n'hô deñet kéd hén anavézet, hogen gréad hô deñet enn hé c'hénver ével m'hô deñet karet ober. Ével-sé eo é gwall-gasint Mâb ann dén.

13. Neuzé hé ziskibled a boellaz pénaoz eûz a Iann Badézour oa en doa komzed out-hô.

14. Ha pa oé deñet étrézeg ar bobl, é tostaaz out-han eunn dén pêhini en em daolaz d'ann daoulin diraz-haz ô lavarout : Aotrou, as péz truez out va mât, pêhini a zô loarek, ha gwall enkrézet : râg aliez é kouéz enu tan, hag aliez enn dour.

15. Hé zigaset em eûz d'az diskibled, ha n'hô deñet két gelled hé iachhaat.

16. Hogen Jézuz a respountaz hag a lavaraz : Gwen diskrédi hâ falakr, pé vété két é vézinn-mé gan-é-hoc'h ? Pé vété két é c'houzan-

vinn-mé ac'hano'h ? Digañdar bu-gel aman d'in.

17. Ha Jézuz a c'bourdrouaz ann diaoul, bag éz éaz er-méaz anézhan, hag ar bugel a oé iac'héet war anu heur.

18. Nedzé ann diskibled a zeuaz da gavout Jézuz a dû, hag é lé-verjond d'ézhân : Pétrâ n'bon eûzni két gellet hé c'hás-kuit ?

19. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Dré ann abek d'hô tigrédoni. Râg é gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, mat hô pé feiz ével eur greñuen zezô, é lavarfach, d'ar ménec-zé : Kéa ac'hann dî, hag éz ajé, ha nétrâna vije dic'halluz évid-hoc'h.

20. Hogen ar wenn-zé na vez kaset-kuit némét gand ar bédén, ha gand ar idâ.

21. Hogen pa oend distrôed é Galiléa, Jézuz a lavaraz d'ézhô : Mâb ann dén a dlé béza lîkéad étré daouarn ann dûd.

22. Hag é lazind anézhan, hag ann tréde deiz é savô a varô da véo. Hag en em c'hlac'hari a ré-jont meurbéd.

23. Ha pa oend deñet é Kafarnoam, ar ré a zavé ar gwirior a dôstaaz out Per, hag a lavaraz d'ézhân : Hô mestr ha na baé-hén kéd ar gwirior ?

24. Hag hén a lavaraz : Ia. Ha pa oé éad enn ti, Jézuz a ziartennaz anézhan ô lavarout : Pétrâ a vennez-dé, Simon ? Digañ piou é kemer rouéed ann douar ar gwirior pé ann tellou ? Digand hô bugale hé-unan, pé digand ann diavésidi ?

25. Hogen hé lavaraz : Digand ann diavésidi. Jézuz a lavaraz d'ézhân : Ar vugald' ta a zô kuid d'hô faéa.

26. Hogen évit na rôimp kéd a wall skouer d'ézhô, két d'ar môr, ha taol eunn higen ; hag ar c'hen pêsk a vézo saved eûz ann door, kemer-hén : hag ô tigeri hé c'hénou, é kavi eur péz-arc'hant ; kemer-hén, ha rô-hén d'ézhô évid-ouen, hag évid-oud.

S. VAZÉ.

XVIII. PENNAD.

1. ENN heur-zé ann diskibled a dostaaz ouc'h Jézuz, hag a lavaraz : Piou, war da vénoz, eo ar brasa é rouantéléz ann énvou ?

2. Ha Jézuz a chalvaz eur bugel bihan, bag hen lékéaz enn hô c'hereiz.

3. Hag é lavaraz : É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz ma na zistrot két, ha ma na zeut két hével out hugale bihan, n'az éot kéd é rouantéléz ann énvou.

4. Piou-bennag éta en em izé-lai ével ar bugel-zé, hen-nez eo a vézo ar brasa é rouantéléz ann énvou.

5. Ha piou-bennag a zigémer em hanô eur bugel bihan ével-sé, am zigémer-mé.

6. Hôgen piou-bennag a rôi gwall skouér da unan eûz ar vugaligou-zé pérat a gréd enn-oun, gwelloc'h é vé d'éhan é vé staget ouc'h hé gouzoug eur mén milin, hag é vé taoled é gwéled ar mót.

7. Gwa d'ar bêd dré ann abek d'ar gwall skouériou : hôgen kouskoudé gwa d'ann dén eûz a békini é teu ar gwall skouér.

8. Hôgen ma rô da zourn, pé da droad gwall skouér d'id, trouzh'hén, ha taol-hén pell diouz-id. Gwell eo d'id mond er vuez moñpé gamin, égét kaoud da zaou zouru pé da zaou droad ha béza taolet é tan ann ifern.

9. Ha ma rô da lagad gwall skouér d'id, distamm'hén, ha taol-hén pell diouz-id. Gwell eo d'id mond er vuez born, égét kaoud da zaou-lagad ha béza taolet é tan ann ifern.

10. Likid évez na zisprijac'h nikum eûz ar vugaligou-man : râk hel lavarud a rann d'é-hoc'h, pénaoz hô éled enn énvou a vél hépéd drempm va Zâd, péhini a zô enn énvou.

11. Râk Mâh ann dén a zô deudec da zavétei ar péz a ioa kollet.

12. Pétrâ a vennit-hu ? Mar en

défê eunn dén kant danvad, hag é teufé unan anézhô da véza dianket, ba na lesché kéd ann naontek ha pevar-ugend all war ar ménisou, évit mond da glask ann hini a vé dianket ?

13. Ha ma c'hoarvez é kavchô anéhan : É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz é laoséna mui diwar-benn hé-mañ éged diwar-benn ann naontek ha pevar-ugent ha na oant két hé dianket.

14. Ével-sé hô Tâd, péhini a zô enn énvou na fell kéd d'éhan é vé kolled unan eûz ar vugaligou-man.

15. Hôgen mar en deûz péc'hed da vrêr enn da énep, kér, ha tamall anéhan étré té hag hén hé-unan. Mar selaou achanod, ez péz gounézed da vrêr.

16. Hôgen ma na zelaou kéd anézhô, laver d'ann Iliz. Hôgen ma na zelaou kéd ann Iliz, bêzet évidod ével eur Pagan hag eur Publikan.

17. É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, kément-bennag a éreot war ann douar, a vézo ivé éreot enn énvou : ha kément-bennag a ziéreot war ann douar, a vézo ivé diéreot enn énvou.

18. Lavaroud a rann c'hoaz d'é-hoc'h, pénaoz mat en em laka daou achanoc'h kérvert war ann douar, pét'râ-bennag ma c'houlennint é vézo rôed d'ézhô gant va Zâd, péhini a zô enn énvou.

19. Râk el léac'h ma 'z eûz daou pé tri dén strolled em hanô, en em gavann énô enn hô c'hereiz.

20. Neuzé Per a dostaaz out-han, hag a lavaraz : Aotrou, pét gwéach é tistaolinn d'am breur pa en dézô rôed em énep ? Bêté seiz gwéach ?

21. Jézuz a lavaraz d'éhan : Na lavarann kéd d'id bêté seiz gwéach ; hôgen bêté dék ha tri-ugent gwéach seiz gwéach.

22. Jézuz a lavaraz d'éhan : Na lavarann kéd d'id bêté seiz gwéach ; hôgen bêté dék ha tri-ugent gwéach

XIX. PENNAD.

XIX. PENNAD.

1. HA pa en dévoé Jézuz pedlavared ar prezégenou-zé, éz éazkuïd eûz a C'haliléa, hag é teuaz war harzou Judea, enn tu all d'ar Jourdan.

2. Ha kalz a bobl az éaz wag hé lerc'h, hag é iac'héaz anézhô éno.

3. Ha Farizianed a zedaz d'hé gavoud évid hé dempli, hag é lé-verjond d'éhan : Hag aotred eo da eunn ozac'h kuitat hé c'hrég dré eunn abek bennag ?

4. Hag hén a respoutaz hag a lavaraz d'ézhô : Ha n'hoc'h eis-hu két lennet pénaoz ann hini en débz gréad ann dén adaleg ann dérou, en deûz hô gréat par ha parez ? Hag en deûz lavaret :

5. Dré-zé ann ozac'h a zilézô hé dâd bag hé vamm, hag en em stagô oud hé c'hrég ; hag é vezint daou en eur c'hik hép-kén.

6. Ével-sé né d-int mui daou, hôgen eur c'hik hép-kén. Arabad eo éta d'aon dén ranna ar péz a zô bêt frammet gand Doué.

7. Hî a lavaraz d'éhan : Pérâg éta Moizez en deûs-hén gourc'hémennet rei d'ar c'hrég eur skridraou, hag hé c'hás-kuit ?

8. Hén a lavaraz d'ézhô : Moizez ô wélot kaléder hô kalonou a gavaz-mâd é kasac'h-kuid hô kragez ; hôgen enn derou ann dra-zé né oa kéd ével-sé.

9. Râk hel lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz piou-bennag a gasokuid hé c'hrég, néméd avoultr é vé hi, hag a zimézô gand eunn all, a gouezô enn avoultriez : ba néb a zimézô gand eur c'hrég kazet-kuït gand eunn all, a gouezô ivé enn avoultriez.

10. Hé ziskibled a lavaraz d'éhan : Mar d-eo ével-sé doaré eunn ozac'h gand hé c'hrég, né két tal-vouduz dimizi.

11. Hén a lavaraz d'ézhô : Ann holl na boell két kément-sé, hôgen ar ré hép-kén da béré eo bêt rôed hé boella.

S. VAZÉ.

12. Rák bész' ez eùz spazeien, péré a zô ganed ével-sé a gôv hò mamm : spazeien zô , péré a zô bér spazet gan ann dûd : spazeien zô , péré hò deùz en em spazet hò-uau en abek da rouantéléz ann énou. Néb a hell poëlla , ra boellô kément-man.

13. Neuzé éoé kased d'ézhan bugalou , évit ma lakajé hé zaouarn war-n-ézhô , ha ma pédjé évit-hô. Hôgen hé ziskibled a grôzé anézhô.

14. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : List ar vugaligou-zé , ha ná virit kéd out-hô na zehjend d'am chavout ; rak rouantéléz ann énou a zô évid ar ré a zô hénvel-out-hô.

15. Ha goudé béza astenned hé zaouarn war-n-ézhô , éz eaz-kuid achanô.

16. Ha chétu eunn dén a zêdaz , bag a lavaraz d'ézhan : Aotrou Mad , pétra a diléann-mé da über a vâd évit kaoud ar vuez peür-badoz ?

17. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Pérag am galvez-té mât ! Doué hép-kéna zô mât. Hôgen mat fell d'id mond er vuez , mât ar c'hourchémennou.

18. Pété , émè-z-lian ? Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Na lazi két : na avoualtri két : na laéti két : na zougi kéd a fâs testéni.

19. Énor da dâd ha da vamm , ha kar da nesa ével-d-oud da-unan.

20. Ann déu-iaouank a lavaraz d'ézhan : Mired em eùz ann holl draouez-âd aleck va iaouankiz , a bêtra em eùz-mé c'hoaz ézomm ?

21. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Mar fell d'id bész klok , kéa , gwierz kémentéch eùz , ha rô-hén d'ar bêrrien , bag ez péz eunn tenzer enn én : ha deùz , bag heut ac hanoun .

22. Hôgen pa glevaz ann dénu-iaouank ar geriou-zé , éz eaz-kuit gwall c'hlac'haret : rak madou brâz en doa.

23. Hôgen Jézuz a lavaraz d'hé ziskibled : E-gwirionez hel lavaraz d'é-hoc'h , penaoz eo diez da eunn dén pînidik mond è rouantéléz ann énou.

24. Hel lavaroud a rann c'hoaz

d'e-hoc'h : Esoc'h eo dâeur c'han-val tréménoud dré graouen eunn nadoz , éged da eunn dén pînidik mond è rouantéléz ann énou.

25. Hé ziskibled ô klevout-sé , a oé souezet brâz bag a lavaraz : Piou éta a hellô béza salvet ?

26. Hôgen Jézuz ô selloud out-hô , a lavaraz d'ézhô : Ann dra-zé a zô dic'hallouz d'ann dûd ; hôgen pép trâ zô galouz da Zoué.

27. Neuzé Per a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Chétu ni hon eùz da bêliet ; pérai ta a vezô évid-omp ?

28. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô : E-gwirionez hel lavaraz d'é-hoc'h , penaoz c'houi péré a zô deùd war va lenc'h , pa zeùi ann eil-chini-vélez , ha pa vezô azézet Mâb ann dén war gador hé veürdez , é viod ivé azézet war zaouez kador , bag é parnot ann daouezk brôad Israel.

29. Ha piou-bennag a zilezô hé dî , pé hé vründetir , pé hé c'hoarézed , pé hé dad , pé hé vamm , pé hé c'hreg , pé hé vugale , pé hé barkou , en abek d'am hanô , en dévezô kant évid unan , bag é piaou ar vuez peür-laduz.

30. Hôgen kalz eùz ar ré-genta a vezô ar ré-zivéza , ha kalz eùz ar ré-zivéza a vezô ar ré-genta.

XX. PENNAD.

1. ROUANTÉLEZ ann énou a zô hénvel oud eunn dén penn-tiégéz , pélini az eaz er-méaz heuré mât évit kas gôpraérien ena hé winien .

2. Hag ô véza gréat mar'had gaad hé c'hopraerien eùz a eunn dinar diouz'h ann dervez , é kasaz anézhô ena hé winien .

3. Hag ô véza éad er-méaz war-dô ann dréde heur , é wélaz ré all péré a ioa dibréder war al leûger.

4. Hag ô lavaraz d'ézhô : Id ivé c'houi em gwinien , bag é rôim d'é-hoc'h ar péz a vezô reiz .

5. Hag hi az eaz di. Hôgen mond a réaz adarié er-méaz é-trô ar

c'houec'ved hag ann naved heur ; hag é réaz enn hévélep doare.

6. Hôgen é-trô ann unnekved heur éz eaz er-méaz , hag é kavaz ré all péré a choumé dibréder , hag é lavaraz d'ézhô : Pérag é choumit-hu azé dibréder héd ann deiz ?

7. Hag hi a lavaraz : Dré n'en dehz dén é-béz hor chémredé é góbr. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Id ivé c'houi em gwinien.

8. Hôgen pa ioe deûed ar pardaez , mestr ar winien a lavaraz d'hé véter : Galv ar c'hopraerien , ha rô d'ézhô hé góbr , ô téraouz gand ar ré-zivéza bêtég ar ré-genta .

9. Ar ré ta péré a ioa deñed é-trô ann unnekved heur , hé doé péré kéd a zinéz .

10. Hôgen pa zehaz ar ré-genta , é venjont penaoz é vije roed d'ézhô ouc'h-peun : hôgen péb a zinéz n'hô doé kén .

11. Hag ô kémérouz kément-sé , é krôsmôlent oud ar penn-tiégéz .

12. O lavarout : Ar ré-zivéza-zé n'hô deùz labouret néméd hé eunn heur , bag ôz eùz hò lôkéat ketal val d'é-omp , ni péré hon eùz douget poéz ann deiz hag argouez .

13. Hag hén ô respousta oud unan anézhô , a lavaraz : Va miñoun , na rauz kéd a c'haou ouzid ; ha n'ec'h eùz-dé két gréat mar'had gan-én évid eunn diner ?

14. Kémér ar péz a zô d'id , ha kéra-kuit : hôgen mé a fell d'in sei d'ann divéza-man kément ha d'id .

15. Ha na hellouan-mé kéd über ar péz garann ? Pérag da lagad-dé ef-hén drouk , dré ma ounn-mé mât ?

16. Ével-sé ar ré-zivéza a vezô ar ré-genta , bag ar ré-genta ar ré-zivéza : rak kalz a vezô galvet , hôgen nébeùd a vezô dilennet .

17. Ha Jézuz ô véza éad da Jérusalem , a géméras a dû hé zaouezk disklé , bag a lavaraz d'ézhô :

18. Chétu éz éomp da Jérusalem , ha Mâb ann dén a vezô lékâd étré daouarn Prinsed ar vézeien , bag ar Skribed , péré hé vatno d'ar maro .

XX. PENNAD.

19. Hag é lakaïnd anézhian étré daouarn ar Jentiled évid über goab anézhian , évid hé skourjéza , hag évid hé staga ouch ar groaz ; hag ann tréde deiz é savô a varô da vêo .

20. Neuzé mamm bugalé Zébedé a dôstaaz out-han gand hé miplen , oç'h hé azeuli ha gand doare da chouleñni eunu dra-beunag digant-haz .

21. Hag hén a lavaraz d'ézhi : Pétra a fell d'id ? Hag hi a lavaraz d'ézhan : Lavar ma vezô azézed ann daou vab-man d'in , unaz war da zourn deou , égilé war da zourn kleiz , enn da rouantéléz .

22. Hôgen Jézuz a respountaz hag a lavaraz : Na ouzoch két pétra a c'houleñnit . Ha c'houi a hell évâ ar c'haliz a diléan da éva ? Hi a lavaraz : Ni à hell .

23. Hén a lavaraz d'ézhô : Éva a réod évit-gwir va c'haliz : hôgen azéza war va zourn deou pé war va zourn kleiz , né két me a dilé rei ann dra-zé d'é-hoc'h , hôgen d'ar ré évit pérai a zoet gañit va Zad .

24. Ha pa glevaz ann dég all , é buanékajond oud ann daou vrindr .

25. Hôgen Jézuz héz c'halvaz étrézégenn-han , hag a lavaraz : Gouzoud a rit penaoz pennou ann duodou a aotrouni anézhô : ha péaoz ar ré vrasa a ziskouez hé beli war-n-ézhô .

26. Na vezô kéd ével-sé étréz-hoc'h : hôgen piou-bennag a fellô d'ézhan héza brasoch étréz-oc'h , ra vezô gwaz d'é-hoc'h .

27. Ha piou-bennag a fellô d'ézhan héza ar c'heñta achanoc'h , ra vezô sklav d'é-hoc'h .

28. É-c'biz n'eo kéd deñet Mâb ann dén évit héza servichet , hôgen évit servicha , bag évit rei hé vuez évid dasprémadurez kalz a dûd .

29. Ha paz' ejont-kuid eùz a Jériko , éz eaz kalz a dûd war hé lerch .

30. Ha chétu daou zall péré a ioa azézed war ann hent a glevaz penaoz é trémene Jézuz : bag en-

S. VAZÉ.

em lékjond da c'hammi, ô lavarout : Aotrou, Mab David, az péz truez ouz omp.

31. Hôgen ar bobl a grôzé anézhô évid hò lakaad da devel. Hag hi a c'hamré krêoch', ô lavarout : Aotrou, Mab David, az péz truez ouz-omp.

32. Ha Jézuz a arzaaoz, hò c'halvaz, hag a lavaraz d'ézhô : Pétrâ a fell d'é-hoc'h è rajenn évid-hoc'h?

33. Hag è léverjond d'éhan : Aotrou, digor hon daou-lagad d'éomp.

34. Ha Jézuz ô kaout truez out-hô, a lékaz hé zourn war hò daoulagad. Ha râk-tâl è wéljont, hag èz ejont war hé lerc'h.

XXI. PENNAD.

1. HA pa döstajend out Jérusalem, ha pa oand deûed da Vétfaïé, tôt da vînez Olived, neûzé Jézuz a gasaz daou ziskibl.

2. O lavaroud d'ézhô : Id d'ar vorc'h a zô râg-énep d'é-hoc'h, ha kerkent è fêst eunn azénéz stâg, hag eunn azen bihan gant-hi : distagit-hi, ha digasit-hi d'in.

3. Ha ma lavar eur ré eunn drabennag d'é-hoc'h, livirit pénaoz ann Aotrou en deûz ézomm anézhô ; ha râk-tâl hò laoskô da vont.

4. Hôgen kément-sé holl a zô c'hoarvézet, evit ma vijè sévénét geriou ar Profed péhini en deûz lavaret :

5. Livirid da verc'h Sion : Chédu da Roué kùn a zeù d'az kavout, azézet war eunn azénéz, ha war azen bihan ann hini a zô diñdân ar jéod.

6. Hôgen ann diskibled az éaz, hag a réaz ével m'en doa gourc'hé-menned d'ézhô.

7. Hag è tigaschond ann azénéz, hag ann azen bihan : hag è lékjond hò diñd war-n-ézhô ; hag è réjond d'éhan azéza war-n-ézhî.

8. Hôgen eul lôd brâz a diñd a skinaz hò diñd war ann hent ; lôd ell a drouc'hé skourrou gwéz, hag hò skiné war ann hent.

9. Hag ar bobl, ken ar ré a ior a-raok, ken ar ré a ioa adrén, a c'hamré, ô lavarout : Hosanna da Vâb David : benniget ra vezô ann hini a zeù enn hanô ann Aotrou : Hosanna enn uc'hela eûz ann énvou.

10. Ha pa oé éat é Jérusalem, holl dud kér a oé straflet, hag è lavarent : Piou eo hé-man ?

11. Hôgen ar ré a ioa gant-han a lavaré : Profed Jézuz eo eûz a Nazaret è Galiléa.

12. Ha Jézuz az éaz è templ Doué, hag è kasaz er-méaz ar ré holl a werzé pâ a bréné enn templ, hag è tiskaraz taoliou ar varc'hadourien arc'hant, ha kadoriou ar varc'hadourien koulmed.

13. Hag è lavaraz d'ézhô : Skrived eo : Va zì a vezô galvet ti ar bédén : hôgen c'houi hoc'h eûz gréad anézhâr eur c'héô laeroun.

14. Hag è teûaz tûd zall ha tûd kamm d'hé c'haboud enn templ, hag è iac'héaz anézhô.

15. Hôgen pa wélaz Prinsed ar véléien hag ar Skribed ar vorzudou a réa, hag ar vugale péré a c'hamré enn templ, hag a lavaré : Hosanna da Vâb David ; è savaz-droug ennuhô.

16. Hag è léverjond d'éhan : Ha klevoud a rez-té ar péz a lavar ar ré-man ? Ia, émé Jézuz d'ézhô, hôgen ha n'hoc'h eûs-hu két lennet biskoaz, pénaoz eûz a chénou ar vugale hag eûz ar ré a zô oud ar ar vronn è tenneur ar gwella meñleñdi ?

17. Hag è véza hò lézed éno, èz éaz er-méaz eûz a géar, è Bémania ; hag è choumaz éno.

18. D'ar beûre pa zistrôé è kér, en doé naoun.

19. Hag è wéloud eur wézenfiez war ann hent, è tôstaaz out-hi ; ha na gavaz nétrâ eun-hi némed deliou hép-kén, hag è lavaraz d'ézhî : Ra zeù bikenn frouez è-béd ac'hanoù, ha râk-tâl ar wézenfiez a grinañ.

20. Ha pa wélaz ann diskibled ann dra-zé, è ocat souëzet, hag è

léverjont : Pénaoz ef-hi bêt kriñet râk-tâl ar wézenfiez ?

21. Hôgen Jézuz a respountaz, hag a lavaraz d'ézhô : È-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, mat hò pé feiz, ha ma na vec'h kéd enn arvar, né két diwar-benn ar wézenfiez hép-kén è rajac'h ével-sé, hôgen ivé ma lavarac'h d'ar ménez-man, kér alessé, hag en em daoler mór, kément-sé a vijè gréat.

22. Ha pétrâ-bennag a c'houlennt gant feiz er bédén, è vezô rôed d'é-hoc'h.

23. Ha pa oé deûed enn templ, Prinsed ar véléien, hag Hénaoured ar bobl a dôstaaz out-han pa édo ô kentêlia, hag è léverjont : Gant pé c'haloud è rez-té kément-sé ? Ha piou en deûz rôed d'id ar galloud-zé ?

24. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Eur gér a c'houlen-ninn ivé digan-é-hoc' : mar hé livir d'in, è livirinn ivé d'é-hoc'h gant pé c'haloud è rann kément-sé.

25. Badez Iann a béléach'h é tehé ? Pé eûz ann énv, pé eûz ann dûd ? Hôgen hi a venné enn-hô hò-uan, hag a lavaré :

26. Ma lévramp, eûz ann énv, è laverô d'é-omp : Pérag éta n'hoc'h eûs-hu két krédet d'éhan ? Ha ma lévramp, eûz ann dûd, è tléomp kaoud-aoun râg ar bobl ; râg ann holl a géméré Iann évid eur profed.

27. Hag hi a respountaz, hag a lavaraz da Jézuz : Na ouzomp két. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Ha mé na-livirinn két d'é-hoc'h gant pé c'haloud è rann kément-sé.

28. Hôgen pétrâ a vennit-hu ? Eunn dén en doa daou vab, hag è vond étrézeg ar c'henta, è lavaraz : Va mab, kér a hiriñ da laboura em gwinien.

29. Hag hén a respountaz, hag a lavaraz : N'az inn két. Hôgen goudé, ô kaout keûz, èz éaz.

30. Dond a réaz ivé étrézeg égilé, hag è lavaraz d'éhan eunn hével dra. Hag hén a respountaz hag a lavaraz : Ez ann, aotrou, ha na'z éaz két.

31. Péhini anézhô hò daou en deûz gréad ioul hé dâd ? Hi a lavaraz d'éhan : Ar c'henta, Jézuz a lavaraz d'ézhô : È-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz ar Bulbikaned hag ar gisti hò tiaraogd è rouantélez Doué.

32. Râk Iann a zô deûed étrézeg enn-hoc'h enn hend eûz ar gwirionez, ba n'hoc'h eûz két krédet d'éhan : hôgen ar Bulbikaned hag ar gisti hò deûz krédet d'éhan : ha choui goudé bêza gwellet kément-sé n'hoc'h eûz két béd a gêz, ba n'hoc'h eûz két krédet d'éhan.

33. Sélaouit eur barabolen all : Béz' èz oa eunn dén penn-ti, péhini a blantaz eur winien, hag a gelc'hiañ anézhî gant eur c'harz, hag a gleñuzaz eñ-hi évid ober eur waskel, hag a za zav eunn tour, hag he rôaz è gobr da labourerien, hag èz éaz enn eur vrô bell.

34. Hôgen pa dôstaé amzer ar frouézou, è kasaz hé véloull étrézeg al labourerien, èvid dastumi frouézou hé winien.

35. Hag al labourerien, ô véza kroget er vellêl'u, a gannaz unan ; a lazaz egilé, hag a labézaz eunn ell.

36. Kaz a réaz adarré mévellou all kala muioch'h éged a-raok, hag è réjond d'ézhô euan hével dra.

37. Enn-divéz è kasaz d'ézhô hé vab hé-unan, ô lavarout : Douja a raint va mab.

38. Hôgen al labourerien pa wéljond ar mab, a lavaraz étréz-hô : Hé-man eo anh her, deûit, lazomp-hen, hag hor bêzô hé zigwéz.

39. Hag è véza kroget enn-han ; è taoljond anézhâr enn tu all d'ag winien, hag hen lazjont.

40. Pa zeù éta aotrou ar vivien, pétrâ a rai-hén d'al labourerien ?

41. Lavaroud a réjond d'éhan : Ann dûd drouk-zé a gollô eunn doaré réuzeùdik ; hag è rôi hé winien è gobr da labourerien all, péré a rôi d'éhan hé frouézou enn hò amzer.

42. Jézuz, a lavaraz d'ézhô : Ha

S. VAZÉ.

n'hoch eüs-hu két biskoaz lennet er Skirriou : Ar mean hō deûz distaolet ann obéronien-tiez a zō bet lékead é penn ar c'horn ?

Gand ann Aotrou eo bêt gréat kément-sé, bag eunn dra eo hag a zō souézou d'hou daou-lagad.

43. Dré-zé é lavaram d'é-hoc'h, pénaoz rouantéléz Doué a vezô rôed da eur bobl péhini hel lakai da rei froez.

44. Ha piou-bennag a gourezô war ar mèan-zé, a vezô torret; ha war biou-bennag é kouezô-hén, hen-nez a vezô brévet.

45. Ha pa glevaz Prinsed ar véléien hag ar Farizianed hé barabolennou, eç'h anavézchont pénaoz é komzé anezhô.

46. Choant hō doa da gregi em-han, hogen aouz hō doa râg ar bobl ; rak hé géméroud a réaz ével eur profed.

XXII. PENNAD.

1. HA Jézuz ô komza c'hoaz-gant parabolennou, a lavaraz d'ézhô :

2. Rouantéléz ann énvou a zô hénvel oud eur rôue, péhini a réaz euread hé vâb;

3. Hag é kasaz hé vévellou da chervel ar re a ioa bêt pédet d'ann euread, ha na fellé kéd d'ézhô dont.

4. Kâs a réaz adarré mévellou all, a lavarout : Livitid d'ar re a zô pédet : Chetu va lein em eûz sozot; lazed em eûz va éjened ha kément em boa lékead da larda; dare eo pép-trâ : deûd d'ann euread.

5. Hogen hi na zalc'haz stâd é-bêd eñz a gément-sé : bag éz ejont, unan d'hé di war ar mèaz, bag eunn all d'hé werzidigez :

6. Hag ar re all a gragaz enn hé vévellou, ha goudé beza hō gwall-gaset a lazaz anezhô.

7. Hogen ar Roué ô véza klevet kément-sé, a zavaaz droug enhan : bag ô véza kased hé ar-moué, é gwastaz al lazerien-zé, bag é loskaz hō chéur,

8. Neuzé é lavaraz d'hé vévellou : Ann euread évit-gwir a zô daré, hogen ar re a oa bêt pédet n'int két bêt d'ellék.

9. Id éta er groaz-henchou, ha galvid d'ann euread kément-hini a géfot.

10. Hag ar vévellou ô véza éad dré ann henchou, a zastumaz kément a gavchond a dûd, mid ha fall ; ha sâl ann euread a oé leùa a dûd ouch taol.

11. Hogen ar roué az éaz d'evit gwelout ar re a ioa ouc'h taol, bag é wélaz énô eunn dén péhini n'en dos két gwisket ar zaé cu-reud.

12. Hag é lavaraz d'ézhô : Va triñoun, pénaoz oud-dé deûd aman hep kaoud ar zaé euread? Hag hén a choumaz inûd.

13. Neuzé ar roué a lavaraz d'hé dûd : Érid hé zaouarn hag hé dreid, ha taolit-hé : én dévalien a ziavéaz : énô é vezô gwélvan, ha skriñ dent.

14. Rak kalz a zô galvet, hogen nebeud a zô dilennet.

15. Neuzé ar Farizianed ô véza éat-kuit, en em guzijiaz évid hé géméroud en hê gomsion.

16. Hag é kâschond d'ézhô hō diskibled gand ann Héodianed, pére a lavaraz : Mestr, gouzoud a réomp pénaoz oud gwirion, hâ pénaoz é teskez bend Doué cr wirionez, ha pénaoz n'ec'h eûz azaouez é-bêd évid dén : rak na zellez kéd ouc'h ann dén é-touez ann dûd :

17. Lavar éta d'éomp pétrâ a vennez ; ha ni a dle rei ar gwir da Gézar, pé na dleomp két?

18. Hogen Jézuz oç'h anaoud hō drougiez, a lavaraz : Pérâg é temptit-hu ac'hounou, pilpouez?

19. Diskouézid d'in ar péz-arc'hant a rôeur évid ar gwir. Hag hi a zigasaz d'ézhô eunn diner.

20. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Eûz a biou eo ann hévéldigez-man hag ar skrid-man?

21. Hi a lavaraz d'ézhô : Eûz a Gézar. Neuzé é lavaraz d'ézhô :

XXIII. PENNAD.

Distaolit éta da Gézar ar péz a zô da Gézar, ha da Zoué ar péz a zô da Zoué.

22. Ha pa gleychont kément-sé é oent souézat brâz, bag ô véza hé lézet éz ejont-kuit.

23. Enn deiz-zé ar Saduséed, pére a laver na zavô kéd ann dûd a varô da vœ, a zeñaz d'hé ga-vout : bag é réjond eur goulen out-han,

24. O lavarout : Mestr, Moizez en deûz lavaret : Mar mary ouan-bennag héb bugel, ra zimézô hé vréur d'hé c'hreg, évid digas hâd d'hé vréur.

25. Bér' éz oa sez breur gan-éomp : bag ar c'henta, goudé héza béd dimézad da eur c'hreg, a varavaz : bag ô véza n'en doa kéd a hâd, é lezaz hé c'hreg d'hé vréur.

26. Enn hévélep doare é c'hoar-vézaz d'ann eil, d'ann tréde, bêleg ar seized.

27. Eun-divéz holl ar c'hreg a varvaz ivé.

28. Hogen pa zavô ann dûd eûz a varô da vœ, eûz a behini eûz ar sez-zé é vezô grég? Rak hi holl hô deûz bêd anzhî.

29. Hogen Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Fazia a rit, ô véza na anavézit két ar Skirriou, na galloud Doué.

30. Rak pa zavô ann dûd eûz a varô da vœ, ar wazed n'hô dévézo kéd a c'hrazez, nag ar gragez a wazed : Hogen bêz é vezind ével déou Doué can énv.

31. Hogen diyar-benn ann adsav eûz ar re varô, ha n'hoc'h eüs-hu két-lennet ar péz a zô bêt lavaraz gand Doué d'é-hoc'h ével-henn :

32. Mé eo Doué Abraham, ha Doué Izaak, ha Doué Jakob? Doué né kéd Doué ar ré-varô, hogen Doué ar ré-vêô.

33. Ha pa glevaz ar bobl kément-man, é oent souézat eûz hé gelen.

34. Hogen ar Farizianed ô véza klevet pénaoz en doa lékead da dével ar Saduséed, en em strollaz.

35. Hag ouan anezhô, péhini a ioa eupu dén gwiziek el lézen,

réaz ar goulen-man out-han, évid hé dempli :

36. Mestr, péhini eo ar brasa gourc'hémenn eûz al lézen?

37. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Karoud a ri ann Aotrou da Zoué a greiz da c'halouu, bag a greiz da éné, bag a greiz da spêred.

38. Hen-nez eo ar brasa, bag ar c'henta gourc'hémenn.

39. Hogen ann eil a zô hénvel ord égilé : Karoud a ri da nesa, ével-d-oud da-unan.

40. Al lézen holl, bag ar Bro-fêled a zô dalc'het enn daou c'hourc'hémenn-zé.

41. Hogen ar Farizianed ô véza strollet, Jezuz a réaz ar goulen-man d'ézhô,

42. O lavarout : Pétrâ a vennit-hu eûz ar Christ : Eûz a biou ef-hén mab? Bag hi a lavaraz : Eûz a Zavid.

43. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Pénaoz éta David é c'halv-hén anezhaz enn hé spêred hé Aotrou, a lavarout :

44. Ann Aotrou en deûz lavared d'ann Aotrou : Azez war va doura déou, bêté ma likijon da énebourien da skabel d'az treid?

45. Mar galv éta David anezhan hé Aotrou, pénaoz ef-hén hé vâb?

46. Ha dén na hellaz respounta eur gér d'ézhô : bag abacé ann deiz-zé dén na grédañ mui ober goulenn é-bêd d'ézhô.

XXIII. PENNAD.

1. NEUZÉ Jézuz a gomzaz oud a bobl, bag oud hê ziskibled,

2. O lavarout : Ar Skribed hag ar Farizianed a zô azezet war gador Moizez;

3. Mirid éta, ha grit kément a living d'é-boch : hogen na rit kéd diouc'h hō oberiou ; rak hi a lavar, ha na ra két.

4. Rak érâ a réont ber'hio poannez, ha dic'housazwuz, bag hō lakaad a rïont war ziskoaz ann dûd : ha na sell kéd d'ézhô hō finva gand hō biz.

S. VÄZÉ.

5. Hôgen hô holl ôberiou a réont évit béza gwélet gand ann dûd : râk brasoch eo hô farch , ha kaéroc'h hô fenn-pit.

6. Karoud a réont ar gwéléou kenta er banvésiou , bag ar c'hadoriou kenta er sinag'gou ,

7. Bag ar stouou et mare'hallec'h , ha béza galvet Mestr gand ann dûd.

8. Hôgen c'houi , na vénit két galvet Mestr : râk n'hoc'h eûz né-méd eur Mestr hép-ké , ha c'houi holl a zô breudéour.

9. Ha na c'halvid dén é-béd hô Tâd war ann douar : râk n'hoc'h eûz né-méd eunn Tâd péhini a zô en énvou .

10. Ha na vénit két galvet mistri : râk n'hoc'h eûz né-méd eur Mestr , péhini eo ar C'hrist ,

11. Ar brasa ac'hanoç'h , a vénou hō servicher.

12. Râk piou-bennâg en em uch'elai a vénou izéléet : ha piou-bennâgen emizélai a vénou uc'héléet.

13. Hôgen gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , dré ma serrit rouantéléz ann énvou d'ann dûd : râk n'az it kéd ébarz hoc'h-unan , ha na list kéd da vond ébarz ar ré hô deûz o'hoand da vont.

14. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , dré ma lounkitiez ann intavézed , gand hō pédenou hit : dré-zé hô pézô eur varn garvoc'h .

15. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , dré ma rid ann drô eûz ar mår hag eûz ann douar , évid ôber eunn diskibl : ha pa eo gréad diskibl gan-é-hoc'h , hen likid da vâb d'ann isern diou wéach muioch' égéd-hoc'h .

16. Gwa c'houi , rénerien zall , péré a lavar : Piou-bennâg a douô dré ann templ , n'eo nétra ; hôgen piou-bennâg a douô dré aour ann templ , hen-nez a dlé derc'hel d'hécher .

17. Tûd diskiant ha dall ; Râk péhini eo ar brasa , pé ann aour , pé ann templ péhini a zantela ann aour ?

18. Ha piou-bennâg , émè c'houi , a douô dré ann aoter , n'eo nétra ; hôgen piou-bennâg a douô dré ar rô , péhini a zô war-n-ézhi , hen-nez a dlé derc'hel d'hé chér .

19. Tûd zall : Râk péhini eo ar brasa , pé ar rô , pé ann aoter péhini a zantela ar rô ?

20. Piou-bennâg éta a dou dré ann aoter , a dou dré-z-hi , ha dré gémend a zô war-n-ézhi .

21. Ha piou-bennâg a dou dré ann templ , a dou dré-z-hi , ha dré ann hini a chouin enn-han .

22. Ha néb a dou dré drône Doué , ha dré ann hini a zô azézet war-n-ézhan .

23. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , c'houi péré a baé ann déog war ar vent , ha war ann anet , ha war ar c'houmin , hag hoc'h euz dilézet ar péz a zô poellusoch el lézen , ar varn , ann trugarez , bag ar feiz . Réd é oa sé-vén ann traou-zé , hép lézel ar rô all da ôber .

24. Bénerien zall , péré a zil eur fubuen ; bag a lounk eur c'hanval .

25. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , dré ma néat ann diavéaz eûz ar c'hôp bag eûz ar plâd : bag ann diabarz oe'h leùn a laéronsi bag a lousdoni .

26. Farizian dall , néta da-genta ann diabarz eûz ar c'hôp bag eûz ar plâd , évit ma vénou ivé néat ann diavéaz .

27. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , dré ma z-ooc'h hével out bésiou gwennet , péré a zavéaz en em ziskouéz kaer d'ann dûd , hôgen péré ann diabarz a zô leùn a eskern tûd-varô , bag a bêb breinadurez .

28. Ével-sé c'houi ann diavéaz en em ziskouéz gwirion d'ann dûd ; hôgen ann diabarz och leùn a bilpozerez , bag a zisléalded .

29. Gwa c'houi , Skribed ha Farizianed pilpouzed , c'houi péré a zav bésiou d'ar brofaded , bag a ginkl bésiou ann dud gwirion .

30. Hag é livir : Ma vemb bêt en amzer hon tadoù , na vijemp

XXIV. PENNAD.

két bêt hô eil évit skuâr gwâd ar brofaded .

31. Evel-sé en em rôid da dést d'é-hoc'h hoc'h-unan , pénaoz oc'h bugale ar ré hô deûz lazet ar brofaded .

32. Ha c'houi deûd da leùnia gonvor hô tadou .

33. Aéred , gwenn ann aéred-viber , pénaoz c' tec'hott-hu diouc'h barn ann ifen .

34. Dré-zé chétu mé a gaso d'é-hoc'h profèded , ha tûd-fur , ha skribed , ha c'houi a lazô lôd , hag a lakai lôd ouch ar groaz , bag a skourjéz lôd enn hô sinagogou , bag é heskinod anezhô a géar é kér .

35. Évit ma téui war-n-hoc'h ann holl wâd dinam a zô bêt skuët war ann douar , adalek gwâd Abel ar glân bêté gwâd Zakariaz , mab Barakiaz , péhini hoc'h eûz lazet étré ann templ bag ann aoter .

36. E-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h , kément-sé holl a c'hoarvézô gand ar weun-mp .

37. Jérusalem , Jérusalem , té péhini a lâz ar brofaded , bag a labez ar ré a zô kased d'id , péd gwéach em eûz mennet strolla da vogalé , é-c'hiz ma stroll ar iâr hé évnédigou dindân hé diou-askel , ha né ket felled d'id ?

38. Chétu hô ti a vénou lézed d'é-hoc'h dihentet .

39. Râk hel lavaroud a rann d'é-hoc'h , n'am gwélot mui pelloch , kén na léverot : Benniget ra vénou ann hini a zé enn haou ann Aotrou .

XXIV. PENNAD.

1. JÉZUZ az daz er-méaz eûz ann templ . Hag hé ziskibled a dôstaaz out-han , évid diskouéza d'éhan tiez-brâz ann templ .

2. Hôgen hén a lavaraz d'ézhô : Ha gwéclud a rit-hi ann dra-zé holl ? E-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h , na jomô kéd aman ménan war vénan ; dismantret holl é vénint .

3. Ha pa édo azézet war Ménez Olived , hé ziskibled a dôstaaz out-han é-kûz , ô lavarout : Lavar , d'é-

omp , peûr é c'hoarvézô kément-sé ? Ha pé arwéz a vénou eûz da zoné-diget , bag eûz a zivez ar béd .

4. Ha Jézuz a respountaz , bag a lavaraz d'ézhô : Likid évez na zeulé den d'hô touella .

5. Râk kalz a zeul em hanô , ô lavarout : Mé eo ar C'hrist : bag é touelli meûr a hini .

6. Ha c'houi a glevô ar vrézelioù , ha brôd ar vrézelioù . Likid évez na vénoc'h enkrézet : râk réd eo é teulé ann traou-zé ; hôgen né vénou két c'hoaz ann divez .

7. Râk sével a rai pobl out pobl , ha rouantéléz out rouantéléz ; ha bék' é vénou bosennou , ha naou-négézou , ha krénon-douar é meûr a lêac'h .

8. Hôgen kément-sé holl n'eo né-méd ann derou eûz ar gloasiou .

9. Néizid é rôind ac'hanoç'h d'aon heskinou , é lazind ac'hanoç'h : bag é viot kaséet gand ann holl dudou dré ann abek d'am hanô .

10. Ha neuzé kalz a dûd a rôi gwâl skouér , bag en em werzô ; bag en em gasaad a raind ann eil égilé .

11. Ha meûr a fals-profèded a zavô , péré a douellô kalz a dûd .

12. Hag ével ma vénou brâz ann direisted , karantez meûr a hini a iénai .

13. Hôgen néb a gendalc'hô bêtég ann divez , hen-nez a vénou salvet .

14. Hag ann Aviel-man eûz ar rouantéléz a vénou prézéget dré ar bêt holl , é testiméni d'ann holl dudou ; ha neuzé é téui anp divez .

15. Pa wéloù éta pénaoz beûz ann dismantr , diouganet gand ar profèd Daniel , a vénou el lêac'h santel : ra boellô néb a lenn .

16. Neuzé ar ré a vénou é Jûdêa , dant war ar ménésiou .

17. Hag ann hini a vénou war ann dôen , na ziskennet két évit kéméroud eunn dra eûz hé di .

18. Hag ann hini a vénou er park , na zistrôet két évit kéméroud hé zad .

19. Hôgen gwâr ar c'hragez vrazez bag ar mageréz ann deusiou-zé .

S. VAZÉ.

20. Pédid éta évit na zediō kéd hō tec'h er gwan, nag é deiz ar sabbat.

21. Râk neuzé é vezô e inn en-krez brâz, é-chiz na vezô két bêt adalek derou ar bêd bêté neuzé, ha na vezô bilenn.

22. Ha ma na vé két bêt di-verréed ann deisou-zé, na vije két salvet ann holl gik : hogén enn abek d'ar ré zilennet é vezô diver-reed ann deisou-zé.

23. Neuzé ma lavat d'é-hoc'h eur ré-bennag : Chétu éma ar C'hrist aman, pé abont; na grédit két.

24. Râk sével a rai fals-kristed, ha fals-profédé : hag é roint ar-vésion brâz ha burzoudou, enn hé-vély doaré ma touellint zô-kén, mar d-eo galluz, ar ré-zilennet.

25. Chétu em eûz diouganed d'é-hoc'h.

26. Ma lavareur éta d'é-hoc'h : Chétu éma el leac'h distrô, n'az fit kéd er-méaz; chétu éma é gwé-led ann ti, na grédit két.

27. Râk é-chiz ma teu eul lo-chédenn eûz ar Sâv-héol, ha ma hé gwéleur er C'hüs-héol : ével-sé é vezô donédigez Mâb ann dén.

28. É pé leac'h-bennag ma vezô eur c'horf, éno en em, strollò ann ered.

29. Hogén râk-tâl goudé enkrez ann deisou-zé, ann hêol a dévalai, hag al loar na rôi kéd le goulou, hag ar stêred a gouezô eûz ann énv, ba nersou ann énvou a vezô këflusket.

30. Ha neuzé é vezô gwélet ar-wéz Mâb ann dén em énv : ha neuzé é keinô ann holl boblou eûz ann douar : hag é wélin Mâb ann dén o toad war goabrou ann énv gand eun ners hag eur veürdez vrâz.

31. Hag é kasô hé éled, péré a lakai da zen i hō chornou-boud, gand eun trouz-brâz, hag a zastumô ar ré-zilennet gant-han eûz ar hevar avel, adaleg eur penn eûz ann énv bêtég ar penn all.

32. Hogén desklid eur barabolen diwar-benn eur wézen-fiez : Pa eo

téner hé skourrou ha pa zâv hé deliou, é ouzoc'h pénaoz eo tôt ann hanv.

33. Ével-sé ivé choui pa wélot kément-sé holl, gwézit pénaoz éma tôt, hag oud ann ór.

34. E-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz na dréménô kéd ar wenn-man, kén na vezô sévénét kément-sé.

35. Ann énv hag ann douar az ai é-biou, hogén va geriou na dréménint két.

36. Hogén dén na oar ann deiz nag ann heur, nag éled ann énvou ; va Zâd hép-kén hō anavez.

37. Hag é-chiz ma eo c'harvézéd é deisou Noé, ével-sé é c'hoar-vézô da zonédigez Mâb ann dén.

38. Râk é-chiz d'ann deisou a-barz al livaden ann dûd a zébré hag a évé, a ziméz hag a réa dimizioù, bêtég ann deiz m'az éaz Noé enn arch,

39. Ha na anavéz'hond al livaden kén na zéuz ha na gasaz ann holl gant-hi : ével-sé ivé é c'hoar-vézô da zonédigez Mâb ann dén.

40. Neuzé é vezô daou enn eur park : unan a vezô kémérêt, egile a vezô lézet.

41. Diou a vezô ô vala enn eur vilin : unan a vezô kémérêt, ében a vezô lézet.

42. Choumid dihun éta, râk na ouzoc'h kéd da bé heur é tié dont hoc'h Aotrou.

43. Hogén gwézit pénaoz ma oufse ar peon-tiégéz pé da heur é tié dont al laer, é choumfe dihun hép-mâr, ha na lezlé két tollua hé di.

44. Dré-zé bêzid éta reiz hoc'h-unan : râk Mâb ann dén a zeû d'ann heur ha na ouzoc'h két.

45. Piou eo ar mével léal ha poellek, pébinia a zô bêt lékéat gand hé aotrou dreist hé holl dûd, évit rei d'ézhô boëd enn amizer ?

46. Euruz ar mével-zé, pa zeû bêt aotrou, mar bêt kavet gant-han och' obér ével-sé.

47. E-gwirionez hel lavarann d'é-

XXV. PENNAD.

hoc'h, war hé holl vadou hel lakai da benn.

48. Hôgen mar d-eo droug ar mével-zé, ha ma lavar enn hé galoun : Va aotrou a zaloù da zont :

49. Ha ma teu da skei gand hé gen-vélyou, ha da zibri, ha da éva gant mezvierien.

50. Aotrou ar mével-zé a zeû d'ann deiz na chortozô két, ha d'ann heur na vezô két.

51. Hag é rannô anézhan, hag é lakai eur gevren anézhan gand ar bilpouzed. Éno é vezô gwélyan ha skriñ dent.

XXV. PENNAD.

1. NEUZÉ rouantlez ann énvou a vezô hénvel oud dég gwerc'h, péré o véza kémérêt hō c'hleudeuriou, az éaz da ziambrouga ar briodou.

2. Pemp anézhô a ioa diboell, ha pemp a ioa fûr.

3. Ar ré ziboc'h a géméraz hō c'hleudeuriou, ha na géméraz kéd a éol gant-ho.

4. Ar ré fûr a géméraz éol enn hō listri gand hō c'hleudeuriou.

5. Hôgen ével ma taléé ar pried da zont, é vörédjont holl hag é kouskjont.

6. Hag é-trô ann hanter-nôz é oé klevet eur garm : Chétu ar pried a zeû, id d'hé ambrouga.

7. Neuzé ann holl werz'hézé-zé a zavaz, hag a aozaz hō c'hleudeuriou.

8. Hôgen ar ré ziboc'h a lavaraz d'ar ré fûr : Roïd d'éomp eûz hoc'h éol ; râk hor c'hleudeuriou a zô daré da vouga.

9. Ar ré fûr a respountaz hag a lavaraz : Gant zoù n'hor bêt kéd a-walch' évid-omp hag évid-hoc'h, id évid ar gwella da gavoud ar ré a werz, ha prénid évid-hoc'h.

10. Hôgen épâd m'az éend da bréna, é zeûz ar pried : hag ar ré a ioa daré az éaz gant-han d'ann eureud, hag é oé serré ann ór.

11. En-divez ar gwerc'hézé all a zeûz ivé, hag a lavaraz : Aotrou, Aotrou, digor d'éomp.

12. Hôgen hén a respountaz hag a lavaraz : É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, n'hoc'h anvezann két.

13. Choumid dihun éta, râk na ouzoc'h nag ann deiz nag ann heur.

14. Râk hénvel eo oud eunn déu péhini az éa enn eur vrô bell, hag a chalvaz hé vélyou, hag a rôz hé vadou d'ézhô.

15. Ha goudé bêza rôet pemp talant da unan, daou da eunn all, unan da eunn all da bêp-bini bervez hé c'halloud, éz éaz enn hent râk-tâl.

16. Hôgen ann hini en doa bêt pemp talant, az éaz, hag hō lékáz é marc'hadourez, hag a c'hounezaz pemp taland all.

17. En héllep doaré, ann hini en doa bêt daou dalant, a c'hounezaz daou all.

18. Hôgen ann hini en doa bêt unan, az éaz da ober eunn toull enn douar, hag a guaz arc'hant hé aotrou.

19. Goudé kalz a amzer é teñaz aotrou ar vélyou-zé, hag é réaz hō c'hount d'ézhô.

20. Hag ann hini en doa bêt pemp talant a zeûz, hag a zigas d'éhan pemp taland all, ô larvorut : Aotrou, pemp talant éch eûz rôed d'in, chétu pemp taland all em eûz gounéz etch-penn.

21. Hé aotrou a lavaraz d'éhan : Braô, mével mât ha léal; dré m'az oud bêt léal war nébeùd a drâ, é likinn ac'hand da benn da galz traou : kâa é laouénidigez da aotrou.

22. Ann hini en doa bêt daou dalant, a zeûz ivé, hag a lavaraz : Aotrou, daou dalant éch eûz rôed d'in, chétu daou daland all em eûz gounéz.

23. Hé aotrou a lavaraz d'éhan : Braô, mével mât ha léal; dré m'az oud bêt léal war nébeùd a drâ, é likinn ac'hand da benn da galz traou : kâa é laouénidigez da aotrou.

24. Hôgen ann hini n'en doa bêt néméd eun talant a zeûz ivé, hag a lavaraz : Aotrou, gouzoud a ran pênaoz oud eunn dén didruez, pênaoz é vêdez el léach' é péhini

n'éc'h eûz kêt hadet, pénaoz é tastumez el léac'h é péhini n'éc'h euz kêt skinnet.

25. Ha gand aoun ra-zod ounn éat, bag em eûz kuzet da dalant enn douar : chétu é rôann d'id ar péz a zô d'id.

26. Hôgen hé aotrou a respon-taz hag a lavaraz d'éhan : Mével fall ha dick, té a wié pénaoz é védann el léac'h é péhini n'em eûz kêt hadet, ha pénaoz é tastumann el léac'h é péhini n'em eûz kêt skinnet :

27. Rêd é os d'id éta lakaat va arc'hant étré daouarn ar varc'hadouri-en-arc'hant, ha pi vijenn deûet em bije tennet va arc'hant gant kampi.

28. Tennid éta hé daland digant-han, ha rôit-hén d'ann hini en deûz dék talant.

29. Râk da néb en deûz é vêzo rôet, bag é founnô : hôgen da néb n'en deûz kêt, é vêzo lamed digant-han, ar péz zô-kén en deûz doare da gaout.

30. Ha taolid ar mével didalvou-dek-zé enn dévalien a ziavéaz : éno é vêzo gwêlvan, ha skriñ dent.

31. Hôgen pa zeùi Mâb ann dénn en hé veürdez, ha gant-han ann holl eded, neizé eûz azezô war drôñ hé veürdez.

32. Hag ann holl bohloù a vêzo strolled dira-z-han, bag é rannò ann eil diouc'h égilé, é-c'hiz ma rau ar paotr ann dénevéd diouc'h ar gev.

33. Hag é lakai ann dénevéd a zéou d'éhan, bag ar gevra a gleiz.

34. Neuzé ar Roué a lavarô d'ar ré a vêzo a zéou d'éhan : Dedet, tud benniget gant va Zâd, piaoud ar rouantèlez a zô bêt azez d'é-hoc'h abaoe krouidigez ar bêd.

35. Râk naoun am eûz bêt, ha c'houi hoc'h eûz rôet da zibri d'in : sec'hed am eûz bêt, ha c'houi hoc'h eûz rôet da éva d'in : didi é oann, ha c'houi hoc'h eûz va digéméret.

36. Nosaz é oann, ha c'houi hoc'h eûz va gôlôet : klân é oann, ha c'houi a zô deûet d'am gwêlout :

er vâc'h é oann, ha c'houi a zô deûet d'am c'havout.

37. Neuzé ann dud c'hlân a respon-taz hag a lavarô d'éhan : Aotrou, peûr hon eûz-ni da welet ô kaout naoun, bag hon eûz rôet da zibri d'id, pé ô kaout sec'hed, bag hon eûz rôet da éva d'id ?

38. Ha peûr hon eûz-ni da wélet didi bag hon eûz da zigéméret; pé noaz, bag hon eûz da c'holoet ?

39. Ha peûr hon eûz-ni da wélet klân pé er vâc'h, bag omp deûet d'az kavont ?

40. Hag ar Roué a respon-taz hag a lavarô d'éhan : É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, bê vêach hoc'h eûz gréat kément-sé é-kéver unan eûz ar ré zistéra eûz va breudeur, hoc'h eûz hé c'hread d'in.

41. Neizé é lavarô d'ar ré a vêzo a gleiz d'éhan : Tec'hid diouz-in, tud milliget, id enn tan peûr-baduz, a ô bêd azez évit ann diaoul, bag hé cled.

42. Râk naoun am eûz bêt, ha n'hoc'h eûz kêt rôet da zibri d'in : sec'hed am eûz bêt, ha n'hoc'h eûz kêt rôet da éva d'in.

43. Didi é oann, ha n'hoc'h eûz kêt va digéméret : noaz é oann, ha n'hoc'h eûz kêt va gôlôet : klân ounn bêt, bag er vâc'h, ha n'hoc'h eûz kêt deûet d'am gwêlout.

44. Neuzé bi a respon-taz hag a lavarô d'éhan ? Aotrou, peûr hon eûz-ni da wélet ô kaout naoun pé zec'hed, didi pé dizifad, klân pé er vâc'h, ha n'hoc'h eûz kêt da skoaziet ?

45. Neuzé hén a respon-taz hag a lavarô d'éhan : É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz kément gwêach ha n'hoc'h eûz kêt gréat kément-sé é-kéver unan eûz ar ré zistéra eûz ar ré-man, n'hoc'h eûz kêt hé c'hreat em c'héver.

46. Hag ar ré-man az aï eun enkréz peûr-baduz, bag ar ré c'hlân er vuez peûr-baduz.

XXVI. PENNAD.

1. IIA goudé m'en doé Jézuz peûr-lavarad ann holl c'heriou-zé, a lavaraz d'hé ziskibled :

XXVI. PENNAD.

2. Gouzoud a rit pénaoz é vêzo gréad ar Pask da benn daou zer-vez, ha Mâb ann dénn a vêzo gwer-zet évit lieza stagd ouc'h ar groaz.

3. Neuzé peniou ar véléien, bag hênaoured ar bobl en em strollaz é léz ar bêlek-brâz, a c'halved Kai-fax :

4. Hag en em guziliont évit gou-zout pénaoz kemerout Jézuz gand ijin, bag hé lakaad d'ar maro.

5. Hôgen li a lavaré : Na réomp két kément-sé é deiz eur gouél, gand aoun na zaesché dispach' é touez a bobl.

6. Hôgen a édo Jézuz é Bé-tania éti Simon al lovr.

7. É teuaz d'hé gavoud eur vaouez péhini é doa cul lesta leùn a lou-zou c'houés-vâd, ha talvouduz brâz, bag a skufaz war hé benn é pâd édo gourvèzet.

8. Hôgen ann diskibled pa wél-jont kément-sé, a zavaz droug enn-hô, bag é leverjont : Da bêtrâ ar c'holz-zé ?

9. Râg galled é divijé gwerza kér ann dra-zé, ha rei ann arc'hant d'ar bêorien.

10. Hôgen Jézuz ô c'houzoud ann dra-zé, a lavaraz d'éhan : Pérâg é c'hlacharit-hu ar c'hreg-zé ? Râk eunn dra vâd é deûz gréad em c'héver.

11. Râg périon hô pérô bêpréd gan-é-hoc'h : hôgen n'hô pérô kêt bêpréd ac'hanoù.

12. Ha pa é deûz-hi skufet al louzou c'houés-vâd-zé war va c'horf, é deûz hé c'hreat évit va liéna.

13. É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz é pé léac'h-bennâg er bêd holl ma vêzo prézegd ann Aviel-man, é vêzo laverad enn hé meûleudi ar péz é deûz gréat.

14. Neuzé unan eûz ann daouezk, péhini a ioa banvet Iuzaz Iskariot, az eaz da gavout pennou ar véléien :

15. Hag é lavaraz d'éhan : Pérâr a rôot-hu d'in, ha mé hen lakai étré hô taouarn ? Hag bi a réaz mac'had gant-han eûz a drégont péz arc'hant.

16. Hag a neuzé klaské ann drô d'hé lakaad étré hô daouarn,

17. Hôgen d'ann deiz kenta eûz a c'houel ar bara hép goell, ana diskibled a zedaz da gavout Jézuz, bag a lavaraz d'éhan : É pé léac'h é fell d'id é aozemp d'id ar Pask da zibri ?

18. Ha Jézuz a lavaraz : Id da gêar da gavoud hen-ha-hen, ha livird d'éhan : Ar mestr en deûz laveret : Va amzer a zô tôt ; enn da di é rinn ar Pask gant va diskibled.

19. Hag ann diskibled a réaz ével m'cn doa gourc'hémennet Jézuz d'éhan, bag é aozond ar Pask.

20. Pa oé deûet éta ar pardaez, en em lékéaz ouc'h taol gand hé zaouzeg diskibled.

21. Ha pa édo ar ré-man ô tibri é lavaraz : É-gwirionez hel lavarana d'é-hoc'h, pénaoz unan ac'hanoç'h am gwerz.

22. Hag ô véza glac'haret brâz, é téraoujond holl da lavaroud d'éhan : Ha mé eo Aotrou ?

23. Hag hén a respon-taz hag a lavaraz : Ann hini a laka hé zourn gan-én er plâd, hen-nez eo am gwerzo.

24. Mâb ann dénn évit-gwîr a ia ével ma eo skived diwar hé benn : hôgen gwâ ann dénn gant péhini é vêzo gwerz Mâb ann dénn : gwell é vê d'ann dénn-zé na vê kêt bêt gan-

25. Hôgen Iuzzaz, péhini a werz anéhan, a respon-taz hag a lavaraz : Ha mé eo, Mestr ? Hag hén a lavaraz : Lavored éc'h eûz.

26. Ha pa édon't o koania, Jézuz a géméraz bâra, bag hé vinnigaz, bag hé dorraz, bag hé rôaz d'hé ziskibled, ô laverout : Kémérít, ha debri : ann dra-man eo va c'horf.

27. Hag ô kéméroud ar c'halig é trugarékéaz, bag hé rôaz d'éhan ô laverout : Evit holl edz a hé-man.

28. Râg hé-man eo va gwâd eûz ann testament névez, péhini a vêzo skufet évit meûr a himi évid ann distol eûz ar bêc'héjou.

29. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz na éviom mui eûz ar frouz-zé eûz ar winien, bêtég ann deiz-zé é péhini éch' évinn

S. VAZÉ.

anéhan a never é rouantélez va Zad.

30. Ha goudé béza kanet eunn himin, éz éjont war Ménez Olived.

31. Neuzé Jézuz a lavaraz d'ézhō : Eunn darvoud a wall-skouér é vezin évid-hoc'h holl enn nôz-man. Râk skriwed eo : Skei a rinn gand ar mesac, ha dénved ann tropel a vezô skinet.

32. Hôgen goudé ma vezin savet a varv da vén, é tiaraoginn ac'hanoù-é Galiléa.

33. Ha Per a respondat hag a lavaraz d'ézhō : Ha pa vijez eunn darvoud a wall-skouér évid ann holl, na vezî bikenn eur wal-skouér évid-oun.

34. Jézuz a lavaraz d'ézhō : Égwirionez hel lavarann d'id pénaoz enn nôz-man, abarez ma kanô ar ch'fek, em dinac'h teir gwéach.

35. Per a lavaraz d'ézhō : Ha pa vén d'in mervel ganéz, n'az dinac'hinn két. Hag ann holl ziskibled a lavaraz ével-i-han.

36. Neuzé Jézuz a teñaz gant-ho en ul isac'h a chalved Jésémani, hag é lavaraz d'le ziskibled : Azézid aman, endra ma'z inn da bidi a-hont.

37. Hag é kéméraz Per, ha daou vab Zébedé, hag é téraouaz trisaat hag en em o'hilac'hari.

38. Neuzé a lavaraz d'ézhō : Trist eo va end bêtég or marô ; choumid aman, ha bëfit gau-én.

39. Hag ó vond eunn nébeut pelech, en em strizhaz war hé chénou d'ann douar, hag é pédañ, ô lavaraz : Va Zad, mar d-eo galluz, ra'z ai ar c'halir-zé é-biou d'in ; hôgen koulkoudé na vezet két great herege va ioul, hôgen hervez da hini.

40. Hag é teñaz da gavoud hé ziskibled, périn a gavaz kousket, hag é lavaraz da Ber : Pétrâ ha n'ho'e h'cha két gellet bëfa eunn heur gan-én ?

41. Bëfit, ha pédit évit na viot két temptet. Hag ar spêred a zô tuar, hôgen ar c'hiig a zô gwân.

42. Moud a réaz adarré eunn cil

gwéach, hag é pédañ, ô lavarout : Va Zad, ma na hell ar c'halir-zé mond é-biou d'in hép, ma évann anéhan, ra vezô gréad da ioul.

43. Hag é teñaz adarré, hag hô ch'vaz kousket : râg hô daou-lagad a ioa bec'hiet gand ar morgouk.

44. Hag ô véza hô kuitect, éz éz adarré, hag é pédañ évid ann tréde gwéach, ô lavaroud ann hévélep geriou.

45. Neuzé é teñaz da gavoud hé ziskibled, hag é lavaraz d'ézhō : Kouskit bréma hag arzaoit : chétu é tosta ann heur é pélini Mâb ann den a vezô lekéad étré daouarn ar béc'hierien.

46. Savid, ha déomp : chétu é tosta ann hini a dl'va gwenza.

47. Komza a réa c'hoaz, ha chétu Iuzaz unan eûz ann daouzék a teñaz, ha gant-han eul lôd brâz a dôd gant klézeier ha bisier, péré a ioa kaset gant pennou ar véleien, hag hénoured ar bobi.

48. Hôgen ann hini a werzaz anéhan, en doa roed d'ézhō eunn arouéz, ô lavarout : Ann hini a bokinn d'ézhō, hen-nez eo, dal-chit-hén.

49. Ha râk-tâl é tostaaz ouch Jézuz, hag é lavaraz : Béz iac'h, Mestr. Hag é pokaz d'ézhō.

50. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhō : Va minoun, da bêtâr oud-dé deuet ? Neuzé é tostajont, é lekéjond hô daouarn war Jézuz, hag é tale'hjond anéhan.

51. Ha chétu unan eûz ar ré a ioa gant Jézuz, a astennaz hé zourn, a dennaz hé glézé, a skoaz gant mével pris ar véleien hag a drouc'haz hé skouarn d'ézhō.

52. Neuzé Jézuz a lavaraz d'ézhō : Laka da glézé en hé leach : râk piou-bennog a gómér ar c'hlézé, a varvô gand ar c'hlézé.

53. Ha menna a céz, pénaoz na helleñ két pidi va Zad, ha pénaoz na gasé kéd d'in râk-tâl ouch-penn daouzék vanden ided ?

54. Pénaoz éta é vezô-lid sévéned ar Skriturioù, pa eo réd é ré ével-sé ?

55. Eum heur-zé Jézuz a lavaraz

XXVII. PENNAD.

d'ar vanden-zé : Deud oc'h gant klézeier ha gant bisier évit kregi enn-oun, ével enn eul laer : bemdez é oann azézet enn hô touez ô teski enn templ, ha n'hoch' eûz két va c'héméret.

56. Hôgen kément-sé a zô c'hoarvezet, évit ma vijé sévénec ar péz a zô bêt skrivet gand ar broféded. Neuzé ann diskibled holl, ô véza hé léz, a dec'hazkuit.

57. Ha p'hô dévoé ar ré-man kénéré Jézuz, é kaschond anéhan da di Kai'faz prins ar véleien, é pélaech é a strollet ar Skribed hag ann Hénoured.

58. Hôgen Per a héuliaz anéhan a-hell, bêté léz pris ar véleien. Hag ô véza éad ébarz, éc'h azézaz é-touez ar véloull, évit gwélot ann divez.

59. Koulkoudé Prinsed ar véleien, hag an holl alierien a glaské eunn destiné fioz a-énep Jézuz, évit ma hen rójend d'ar marô :

60. Ha na kavelhont két, pétrabennag ma teñaz kalz a fals-deston, Hôgen ann-divez é teñaz daou fals-dest,

61. Pér a lavaraz : Hé-man en deûz laveret : Mé a hell dismantra templ Doué, hag hé zével a-nevez a-deun tréz.

62. Ha Prins ar véleien ô sével enn hé zâ, a lavaraz d'ézhō : Ha na respondue nétrâ d'ar péz a desteniont enn da énep ?

63. Hôgen Jézuz a davé. Ha Prins ar véleien a lavaraz d'ézhō : Da bidi a rann enn hanô ann Doué hé, da lavaroud d'éomp mar doud ar Christ Mâb Doué.

64. Jézuz a lavaraz d'ézhō : Hé lavered éc'h eûz. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz é wélot gand ann amzer Mâb ann deùn azézed a zéou da c'haloud Doué, hag ô ton war c'hoabrou ann énv-

65. Neuzé Prins ar véleien a rogaz hé zidat, hag a lavaraz : Tout en deûz ; da bêtâr hon châni mui ézomm a destou ? Chétu bréma hoc'h eûz hé glevet ô toui :

66. Pétrâ a vennit-hu ? Hag bi a respondat hag a lavaraz : Ar marô a dalvez.

67. Neuzé é skopchont ouï hé zremmi, hag é rójont taoliou-dourn d'ézhō, ha ré all a garavanataz anéhan,

68. O lavarout : Diougan d'éomp, Krist, piou eo ann hini en deûz skoet gan-éz ?

69. Hôgen Per a ioa azézed er-méz eûz al léz : hag é tóstazz out-han eur vatez, pélini a lavaraz d'ézhō : Té a ioa ivé gant Jézuz a C'haliléa .

70. Hag hén hen nac'baz dirâg ann holl, ô lavarout : Na ouzon két pétrâ a lélérez.

71. Ha pa drémén dré ann òr, eur vatez all hen gwélaiz, hag a lavaraz d'ar ré a ioa éno : Hé-man a ioa ivé gant Jézuz a Nazaret.

72. Hag é nac'baz adarré enn eur doui hag ô lavarout : Na ana-vézann kéd ann déo-zé.

73. Ha nébüt goudé ar ré a ioa éno a dóstazz, hag a lavaraz da Ber : Évit gwir té a zô eûz ar réz : râk diouc'h da lavarien ana-vézur.

74. Neuzé é téraouaz drouk-pédi ha toui pénaoz na anavézé kéd ann déno-zé. Ha rak-tâl ar c'hlézeg a gana-

75. Ha Per en doé-keun eûz a chier Jézuz pa lavaraz d'ézhō : Abarz ma chanô ar c'hlézeg, ez pézo va dinac'het teir gwéach. Hag ô véza éad er-méaz, é wélaiz gant chouervder.

XXVIII. PENNAD.

1. HÔGEN pa oé deñed ar bêr, holl brinsed ar véleien hag holl he-naoured ar bobi en em guenliaz a-énep Jézuz, évid hé lakased d'ar marô.

2. Hag ô véza hé crëet, é kaschond anéhan, hag hen lekéjond étré daouarn Pons-Pilat, mestr ar vrô.

3. Neuzé Iuzaz, pélini en doa hé werz, ô wélaiz pénaoz é oa

barnet, é savaz keñz enn-han, hag é kasaz ann trégonc péz ar-chant da brinsed ar véleien ha d'ann hénoured,

4. O lavarout : Péc'hét em eúz ô werza ar gwâd dinam. Hag hi a lavaraz d'ézhan : Pé vern d'éomp-ni? Ann dra-zé a zell ouz-id.

5. Ha goudé bêza taoed ann ar-chant enn templ, ézaz-kuit, hag en em grougaz.

6. Hôgen prinsed ar véleien ô véza kéméréd ann arc'hant, a lavaraz : Na hellomp két hé lakaad enn tenzor, dré m'az eo gwerz ar gwâd.

7. Hag ô véza en em guzuliet, é prénjont park eur pôder, évit bésia ann diavézidi.

8. Dré-zé è c'halveur c'hoaz hi-riù ar park-zé Haseldama da lavaroud eo, park ar gwâd.

9. Neuzé è oo sévènet geriou ar profed Jérémiaz pa en deûz laveret : Hag è kémérjont trégonc péz arc'hant da werz ann hini a zô bêt gwerzet, eûz a bêhini hô doa gréad ar marc'had gant bugalé Israel :

10. Hag hô rôjond évit park eur pôder, ével ma en deûz merket ann Aotrou d'in.

11. Hôgen Jézuz a ioa enn hê zâ dirâg mérer ar vrô, hag ar mérer a rez ar goulenn-man out-han, ô lavarout : Ha té eo Roué ar Luzevien ? Jézuz a lavaraz d'ézhan : Hé lavaroud a réz.

12. Hag ô véza tamallet gant prinsed ar véleien, ha gand ann hénoured, na respountaz nétra.

13. Neuzé Pilat a lavaraz d'ézhan : Ha na glevet-té két pég-mend a destéunioù a lavar ann dûdz-zé enn da épêp ?

14. Ha na respountaz kéd eur gér d'ézhan, enn hévellep doaré ma oé souezet meûrbed er mérer.

15. Hôgen ar mérer en dôa ar bouz da leuskel d'ar bobl enn eunn deiz goël-brâz an hini eûz ar brizoumien a venné d'ézhan.

16. Ha neuzé éz oa eur prizou-

nier brudet brâz, a c'halved Barabbaz.

17. Hôgen Pilat ô véza hô strollet a lavaraz d'ézhan : Pehui a vennt-hu a laoskinn d'é-hoc'h, Barabbaz, pé Jézuz, a c'halveur Krist?

18. Râg gouzoud a réa penaoz dré érez oa hô doa hê werzet.

19. Hôgen è-pad edo war hê gador a varnédigez, hê chug a gasaz eur re da lavaroud d'ézhan : Na vezet nétri èré ann déo dinam-zé ha té. Rak gwali heskinet ounn bêd hiniñ gand eur wélédigez enn abek d'ézhan.

20. Hôgen Prinsed ar véleien, hag ann Hénoured a aliaz ar bobl da c'houlenni Barabbaz, ha da lakaat Jézuz da goïla hê vuez.

21. Mérer ar vrô a lavaraz éta d'ézhan : Pehui anezhô bô daou a vennt-hu a laoskenn d'é-hoc'h ? Hag hi a lavaraz : Barabbaz.

22. Pilat a lavaraz d'ézhan : Pétrâ a rinn éta eúz a Jézuz, a zô galvet Krist ?

23. Holl è léverjont : Ra vêzô staget ouch ar groaz. Ar mérer a lavaraz d'ézhan : Pé droog éta en deus-bén gréat ? Hag hi a c'harmé krôc'h, ô lavarout : Ra vêzô staget ouch ar groaz.

24. Pilat ô wélot pênaoz na chounezé nétri, hôgen è kreské ann dispac'h, a géméraz dour, hag a walch'hé zaouarn dirâg ar bobl, ô lavarout : Didamall ounn eúz a wâd ann déo dinam-zé : war-n-hoc'h è kouezô.

25. Hag ann holl bobl a respountaz hag a lavaraz : Ra gouezô bê wâd war-n-omp-ni, ha war hor bugale.

26. Neuzé è laoskaz d'ézhan Barabbaz : ha goudé bêzalékéat skourjeza Jézuz, è lékeaz anezhan ètré hô daouarn évit staget ouch ar groaz.

27. Neuzé soudarded ar mérer ô véza kaset Jézuz è lêz ar varn, è stroljont war hê drô ann holl vrézézidî :

28. Hag hi ô véza hê ziwicket, a lékeaz war hê drô eur vantel tané

XXVII. PENNAD.

29. Hag ô véza gwéet eur gurunen gant sperr, è lekéjond anezh war hê benn, gand eur gorsen enn hê zourn déou. Hag ô pliege ar glin dira-zhan, è reant goab an zhan, ô lavarout : Démâtid, roué ar Luzevien.

30. Hag ô véza skoped out-han, è kemerjont ar gorsen hag è skójont gant-han war hê benn.

31. Ha goudé bêza gréat goab anezhan, è tenjond ar vantel diwar-n-ézhan, hag ô véza hê wisket gand hê siâd bê-unan, è kachond anezhan evit hê lakaad oud ar groaz.

32. Hôgen pa'z éand er-méaz è kavchont eunoù déon eúz a Zireñ, hanvet Simon; hag è rédijond anezhan da zougen hê groaz.

33. Hag è teajond eun eul leac'h galvet Golgota, da lavaroud eo, Kalvar.

34. Hag è rôjond d'ézhan da éva gwin ha bêstil mesket gant-han. Ha p'en doe tanveet, na fellaz kéd d'ézhan éva.

35. Hôgen goudé m'hô doé hê staged ouch ar groaz, è ranjond hê siâd ètré-z-hô, och hô deûrel d'ar sort ; evit ma vijé sévènet ar péz a zô bêt laveret gand ar Profed ével-henn : Ranned ho deûz va diâd ètré-z-hô, hag hô deûz taolet va zaé d'ar sort.

36. Hag ô véza azézet è tiwallend anezhan.

37. Hag è lêkjont a-ziouch d'hé benn eur skrid war bêhini è oa ann abeg eûz hê varnédigez : HÉ-MAN EO ROUÉ AR IUZEVIEN.

38. Neuzé è oé lêkjead oud ar groaz gant-han daou laer; uan war ann dourm déou, hag eunn all war ann dourm kleiz.

39. Hôgen ar ré a dréméné a zrouk-pêde gant-han enn eur heja hô fennou,

40. Hag ô lavarout : Té pêhini a zismantr templ Doué, hag ber sâv a nevez a-benn tri deiz ; en em zavété da-unan, Mar-doud Mâb Doué, diskenn eúz ar groaz.

41. Prinsed ar véleien, ar Skribed

hag ann Hénoured a réa ivé goab anezhan, ô lavarout :

42. Ar ré all en deûz savétéet, ha na hell ked en em zavétéi hé-unan. Mar-d-eo roué Israel, diskennet bréma eûz ar groaz, ha nî a grêdenn enn-han.

43. Fisioûd a ra é Doué ; ra zeû éta bréma d'hê sieubi, mar kâr ; rak lavared en deûz : Mâb Doué ounn.

44. Al laeroun a ioa staged oud ar groaz gant-han, a réa d'ézhan ann hévellep rébechou.

45. Hôgen adaleg ar chouec'hived heur bêtig ann naved, è oé gloed ann douar holl a dévalien.

46. Hag è-trô ann naved heur è c'harmaz Jézuz gand eur vouez gré, ô lavarout : Éli, Éli, lamma sabatani ! ði lavaroud eo : Va Doué, va Doué, pérâg èch eûz-dé va dilézet ?

47. Hôgen hinennou péré a ioa choumed éno, hag a glevé anezhan, a lavaraz : Eliaz a chaly hé-mañ.

48. Ha rak-tâl unan anezhô a redaz, hag ô véza kéméréd eur spoué, hê leùmaz a win-eigr, hê lékeaz è pena eur gorsen, hag hê rôz d'ézhan da éva.

49. Hôgen ar ré all a lavaraz : List da ober, gwêlomp mar teùi Eliaz d'hê sieubi.

50. Neuzé Jézuz ô c'harmi adarré gand eur vouez gré, a rôz hê spé-red.

51. Ha chéto gwél ann templ a rogoz é diou gêvren, adaleg al lein bêtig ar gwéled ; hag ann douar a grénav, hag ar vein a frazaz.

52. Ifag ar bêsiou a zigoraz ; ha kalz a gorfou sent, péré a ioa kousket, a zavaz eúz a varô da vêo.

53. Hag ô vond er-méaz eûz hê bêsiou, goudé ma on saved-hen, è teujond er gérar zantel, hag en em ziskouéjond da galz a dûd.

54. Hôgen ar Chantener, hag ar ré a ioa gant-han, ô virout Jézuz, pa wéljond ar c'hren-douar ha kêmend a ioz c'hoarvêz, aoc spouet brâz, hag a lavaraz : Hé-man évit-gwir a ioz Mâb Doué.

55. Bêz' éz oa ivé eno kalz a

S. VAZÉ.

verched a zellé a bell, péré hō
doa heuliet Jézuz adaleg Galiléa,
oc'h hé zervicha :

56. É-touez péré é oa Mari Madalen, ha Mari mamm Jakez ha
Jozef, ha maeun impico Zébédé.

57. Hôgen war ar pardaez, é
tedaz eunn den pinvidig eúz a Arimatéa, banvet Jozef, péhini a ioa
ivé diskibl Jézuz.

58. Hé-man az éaz da gavout Pi-
lat, hag a c'houlennaz digant-han-
kori Jézuz. Neuzé Pilat a c'hour-
chéménuz rei ar c'horf.

59. Ha Jozef ô véza kéméréd ar
c'horf, hé c'holloaz gand cul lienen
chilan.

60. Hag é lékéaz anéhan enn hé
vêz nevez hé-unan, péhini en doa
lékéad da doulla er roc'h. Ha goudé
bezà roled eur méan bráz ouc'h dor
ar bérz, éz eaz-kuit.

61. Hôgen Mari Madalen, hag
ar Mari all a ioa azézed enô é-ki-
chen ar bérz.

62. Hag antrônôz, péhini a ioa
ann deiz goudé ar gousper, Prin-
sed ar véléien hag ar Farzianed
en em strollaz hag az éaz da gavout
Pilat.

63. Hag é léverjond d'éhan :
Aotrou, deud eo da goun d'é-omp
pénaoz ann toueller-zé en débz la-
varet, hag hén c'hoaz bérz : Goudé
tri deiz é sa inn a varô da vêo.

64. Gourchémenn éta ma vêzo
mired ar bérz bêtég ann tréde deiz ;
gand aon na deufé hé ziskibled
d'hé laéra, ha dalavaroud d'ar bobl :
Saved eo a varô da vêo; hag ar
fazi divéza a vêzo gwâz éged ar
chenta.

65. Pilat a lavaraz d'ézhô : Gwar-
ded hoc'h eúz, id, ha mirit-hén
ével ma kerrot.

66. Mond a réjond éta kuit, hag
évit miroud ar bérz é stageljont ar
méan, hag é lékejont gwarded war
hé dro.

XXVIII. PENNAD.

1. HOGEN da bardaez ar sab-
bat, pa luc'hé ar chenta deiz eúz
ar sabbad all, é teuaz Mari Mada-

len, hag ar Mari all évit gwêlouz
ar bérz.

2. Ha chétu é c'hoarvézaz eur
c'hren-douar bráz ; rág eunn Éal
eúz ann Aotrou a ziskennaz eúz
ann énv, hag a zézaz da rufa ar
ménan : hag é azézaz war-n'éhan.

3. Hé zremm a ioa lugernuz evel
cul luc'heden : hag hé zaé a ioa
gwenn ével ann er'h.

4. Hôgen hé warded a oé taget
gand eur spount bráz, hag é teu-
jond ével tud-varô.

5. Hag ann Éal a respountaz hag
a lavaraz d'ar gragez : Na spount
két, c'hoaz : rág gouzoud a
rano pénaoz é klaski Jézuz péhini
a zô bérz lekéad ouch' ar groaz.

6. N'ema kéd aman : râk saved
eo a varo da vêo, hervez m'en
dos lavaret. Deñit, ha gwélit al
léach' é péhini é oa bérz lékéat
ann Aotrou.

7. Hag it râk-tâl, ha livirid d'hé
ziskibled pénaoz eo saved a varô
da vêo : ha chétu é tiaraog aéha-
noc'h é Galiléa : éno hen gwêloc'h.
Chétu em eúz he lavared d'é-hoch
araok.

8. Hag éz éjont râk-tâl er-méaz
eúz ar bérz gant spount ha laoué-
nidigez vratz, hag é rédjont da zis-
kleria kément-man d'ann diskibled.

9. Ha chétu Jézuz az éaz d'hô
diambrouga, ô lavarout : Déma-
troc'h. Hag hi a dôstaaz, bag oc'h
en em deñel d'hé dreid, éch'azeul-
jond anéhan.

10. Neuzé Jézuz a lavaraz d'é-
zhô : Na spount két. It, ha livi-
rid d'am breudeur mond é Galiléa ;
éno eo é wélin ar ch'hanoun.

11. Pa oé éat-kuid ar ré-man,
chétu lôd eúz ar warded a zézaz
é kér, hag a ziskleriaz da Brin-
sed ar véléien kémend a ioa c'hoar-
véz.

12. Hag ar ré-man ô véza en em
strollat gand ann Hénaoured, ha
goudé béra en em gazuliet, a rôaz
kalz a arch'and d'ar soudarded,

13. O lavarout : Livirit pénaoz
eo deñel hé ziskibled e-pâd ann

XXVIII. PENNAD.

nôz, hag hō deñz hé laeret, é-
keit ma oac'h kousket.

14. Ha mar teu merer ar vrô da
glevout kément-man, ni a gen-dre-
c'hô anéhan, hag a zavetéoc'h aéha-
noc'h.

15. Hag hi, ô véza kéméréd ann
arc'hant, a réaz ével ma os bêt la-
vared d'ézhô. Hag ar gér-zé a oé
brudet, hag a bâd c'hoaz hiriô é-
touez ar Iuzevier.

16. Hôgen ann unnek diskibl az
éaz é Galiléa war ar ménec, war
békini en doa Jézuz gourc'hémén-
net d'ézhô en em gavout.

17. Ha pa her gwêljont, éch'
azeuljond anéhan. Hôgen Lôd a
arvaré.

18. Ha Jézuz a dôstaaz out-hô,
hag a lavaraz d'ézhô : Holl-chal-
loud a zô bêt rôed d'in enn énv
ha war ann douar.

19. Id éta, ha kélénnit ann holl
blobiou, ha badézit-hô enn hanô
ann Tâd, hag ar Mâb, hag ar Spé-
red-Santel :

20. Ha deskid d'ézhô miroot ké-
mend em eúz gourc'hémenned d'é-
hoc'h. Ha chétu émounn gan-é-hoc'h
bemdez, beteg ann dívez eúz ar béd.

AVIEL SANTEL JÉUZ-KRIST HERVEZ SANT VARK.

I. PENNAD.

1. DEROU Aviel Jéuz-Krist, māb Doué.

2. Èvel m'a eo skrivet gand ar profed Izaiaz : Chétu é kassan va éal dirág da zremm, péhini a sozò ann hēnd enn da roak.

3. Mouéz ann bini a lény el lēac'h distrô : Aozid hēnd ann Aotrou, grit ma vêzô euen hé wédonennou.

4. Iann a ioa el lēac'h distrô ô badéz, hag ô prézégi badisant ar binjen évid distao ar béc'héjou.

5. Hag holl vrô Judéa, hag holl dud Jérusalem a zeû d'hé gavout, hag é oant badéz gant-han é ster a Jourdan, goûde béza ansavet hō féc'héjou.

6. Ha Iaon a ioa gwisket gant bleo kanval, gand eur gouriz ler war-drô d'ho groazel, hag é tebré kitcien-raden ha mél gouez. Hag é prézégé, ô lavarout :

7. Eunn all a zeû war va lerc'h hag a zô kréoc'h égéd-oun : ha na zellézann kêt, ô stoui dira-z-han, diéreia liamm hé voutou.

8. Mé em eûz hō padézett enn dour ; hogen hén hō padézou er Spéré-Santel.

9. Hag é c'hoarvázaz enn deisiouz-pénoaz é tetuaz Jéuz eûz a Nazaret è Galiléa, hag é oé badéz gant Iann er Jourdan.

10. Ha râk-tâl ô sével eûz ann dour, é wélañ ann énvou digor, hag ar Spéréd é doaré eur goulin ô tiskenni, hag ô choum war-n'éhan.

11. Hag eur vouéz a oé klevet enn énvou : Té eo va Mab kér ; enno-d em eûz lékéat va c'harantez.

12. Râk-tâl ar Spéréd hen boun-taz el lēac'h distrô.

13. Hag é chouunaz el lēac'h dis-trô daou-ugend dervez, ha daou-

gent-nôzvez : hag é oé tempiet gant Satan : édo é-touez al loened, hag ann éled a zerviché anéhan.

14. Hogen pa oé lékéat Iann er vâc'b, Jéuz a zehaz è Galiléa, hag a brézegaz Aviel rouantalez Doué.

15. O lavarout : Pa eo sevénéd ann amzer, ha pa dûta rouantalez Doué, grit pinijen, ha kréidenn ann Aviel.

16. Hag ô kerzoud a-hêd môt Galiléa, é wélañ Simon, hag André hé vreür, père a daole hō rouédou er môt (râk peskétérien oant),

17. Ha Jéuz a lavaraz d'ézhô : Deûd war va lerc'h, ha mé hō lakai da véza peskétérien tud.

18. Hag hî râk-tâl ô véza kuitéed hō rouédou, az éaz war hé lerc'h.

19. Hag ô véza éad eunn nébeut pellôc'h, é wélañ Jakez mab Zébédé, ha Iann hé vreür, père a aozé hō rouédou enn eur vag :

20. Ha râk-tâl è ch'halvaz anézhô. Hag ô véza léléz hō zâd er vag gand hé c'hôpraérien, éz éjont war hé lerc'h.

21. Hag éz éjont è Kafarnaom : ha kerkenet Jéuz ô véza éad er sinagog da zeiz ar sabbat, é teské anézhô.

22. Hag é oant souézet gand hé gélen : râg hō deski a réa ével ann hini en deûz ar galloud, ha n'her gréa kéd ével ar Skribed.

23. Béz' éz oa enno ho sinagog eunn dén trec'hent gant ar spéréd louz, péhini a griaz,

24. O lavarout : Pétrâ a zô étré té ha ni, Jéuz a Nazaret ? Ha déned oud-dé évid hor c'holla ? Gouzoud a iann piou oud, Sant Doué.

25. Ha Jéuz a ch'hourdrouaz anéhan, ô lavarout : Tay, ha kéra er-méaz eûz ann dén-zé.

II. PENNAD.

26. Hag ar spéréd louz goudé béza hé ziroget, a laoskaz eur c'hri brâz hag az éaz-kuid diout-han.

27. Souézet brâz è ocad holl, enn hévellep doaré ma lavarent étre-z-hô : Pétrâ eo ann dra-man ? Pétrâ eo ar gréden nevez-zé ? Râk gant beli é c'hourchémenn d'ar spérédou louz hō-unan, hag é sentond out-han.

28. Hag ar vrôd anéhan a réda kerkent enn holl vrô war-drô da Chaliléa.

29. Ha goudé béza éad er-méaz eûz ar sinagog, éz ejond é ti Simon hag André, gant Jakez ha Iann.

30. Hogen mamm-gaer Simon a ioa war hé gwelé klavy gand ann dersien : ha râk-tâl è komjont out-han diwar hé fenn.

31. Hag hén ô tôstaat, a rôaz hé zourn d'ézhi hag hé savaz : ha râk-tâl ann dersien ar éaz-kuid diout-hi, hag é serviché anézhô.

32. Hogen diouch ar pardacz, pa oé kuzed ann hêlô, é kaschond d'éhan ann holl dud-klavy, hag ar re a ioa trec'hent gand ann diaoul :

33. Hag holl dûd kér a ioa das-tumed dirág ann ôr.

34. Hag é iac'héaz kalz a dûd péré hô dôa meûz a gléaved, hag é kasas-kuit kalz a ziaoulou, ha na aotré kéd d'ézhô komza eûz a gément-man, dré ma anavézend anéhan.

35. Hag antrônôz ô véza savet bocré mât, éz éaz enno eul lêac'h distrô, hag éno é péde.

36. Ha Simon, hag ar ré a ioa gant-han az éaz war hé lerc'h.

37. Ha plô doé hé gavet, é leverjond d'éhan : Ann holl a glash ac'hanoù.

38. Hag hén a lavaraz d'ézhô : D'êomp d'ann tôsta bouchiou, ha d'ann tôsta keriou, évit ma prézégnin enno-hô : râk da gément-sé eo ounn déuet.

39. Hag é prézégé enn hô sinagogou, hag er Galiléa holl, hag é kase-kuid ann diaoulou.

40. Doud a réaz d'hé gavoud

eunn dén lorr, péhini oé hé bidi, hag ô pléga hé c'hlin, a lavaraz d'éhan : Mar fell d'id, é hellez va charza.

41. Hégen Jéuz ô kaout truez out-han, a astennaz hé zourn, hag ô steki out-han a lavaraz d'éhan : Felloud a ra d'in : Bék karz.

42. Ha pa en doé komzet, râk-tâl èz éaz al lorennez diout-han, hag é oé karz.

43. Ha Jéuz a gasaz anéhan kuit rak-tâl, goudé béza difenuet out-han komza,

44. O lavaroud d'éhan : Gwél na livirikément-man da zén : hogen kâ, en em ziskouez da brins ar véléien, ha kinnig évid da garzerez ar péz a zô gourchémennet gant Moizez da desteni d'ézhô.

45. Hogen bê-man ô vêza ent-kuit a zérrouaz komza ha diskleri hé barédigez, enn hévellep doaré a hellel muí Jéuz mond é kér dirág ann holl ; hogen hén a choumé er-méaz é lec'hioù distrô, hag a bép tu é teuñ d'hé gavout.

II. PENNAD.

1. HA nébeut goudé é tistrouaz da Gafarnaom.

2. Ha kerkenet ha ma oé klevet pénoaz édo enno ti, en em strollaz kalz a dûd, enn hévellep doaré m'a ea anézhô enno tû all d'ann ôr ; hag hén a brézegé d'ézhô ar gér.

3. Hag é oé kased d'éhan eur paralitik, péhini a douget gant pevar den.

4. Hag ével na hellent kéd hé ziskouéza da Jéuz dré anek abek d'ann engroéz, é tistojond ann ti é péhini édo, hag ô véza hé doullet, é tiskenjond ar gwélé war bêhini é oa koosked ar paralitik.

5. Hogen Jéuz ô wéloùd hô feiz, a lavaraz d'ar paralitik : Va mab, da béc'hédu a zô distaoed d'id.

6. Hogen eur ré eûz ar Skribed a ioa azézed énu, hag a venne enno hô chalounou :

7. Pétrâ a sell d'ann dén-zé da lavarout ? A-énep Doué hag al lêzen

é komz : Pion a hell disteñrel ar béc'hérou, néméd Doué hép-ké?

8. Jézuz ô véza anavézet rak-tâl dré, hé spéréd ar péz a vennend ean-hô hô-unan, a lavaraz d'ézhô : Pérag é venntu kément-sé enn hô kalounou ?

9. Pêhini eo ann esa, lavarout d'ar paralitik : Da béc'hédot a zô distaoled did, pé lavarout : Saô, kemer da wélé, ha balé ?

10. Hôgen évit ma wiot pénoaz Mâb ann dén en deñuz ar galloud war ann douar da zistenevel ar béc'hérou (é lavaraz d'ar paralitik),

11. È lavaram d'id : Saô, kemer da wélé, ha kéra d'az ti.

12. Hag bén a zavaz rak-tâl : hag ô véza kéméréd hé wélé, éz éaz-kuit dirag ann holl, enn hévelip doaré ma oé souézet bráz ann holl, ha ma veuljond Doué, ô lavarout : Biskoaz n'hou eûz kôz, bag ar rôg a vijé gwâz.

13. Hag ô véza éad er-méaz adaré war-zô ar mór, ann holl bohl a zeñu d'hé gavout, bag é kelenou anézhô.

14. Ha pa'z éa-ébiou, é wélaz Lévi mab Alfé pêhini a ioa azézet é ti ar gwiriou, bag é lavaraz d'éhan : Dedz war va lerc'h. Hag hén a zavaz bag az éaz war he lerc'h.

15. Hag é c'hoarvázaz, pa édo ouch'a taol é ti ann dén-zé, pénoaz kalz a Bublikaned hag a béc'hérien em lékéaz ivé ouch'a taol gant Jézuz, ha gand hé ziskibled ; rak kalz a ioa anézhô war hé lerc'h.

16. Ar Skribed hag ar Farizianed ô welout pénoaz é telzé gand ar Bublikaned ha gand ar béc'hérien, a lavaraz d'hé ziskibled : Pérag é tsur hag éch' év hô Mestr gand ar Bublikaned ha gand ar béc'hérien.

17. Jézuz ô véza klevet kément-sé, a lavaraz d'ézhô : Né kéd ar ré iach'hô deñuz ézomm a louzaouer, ar ré glâny eo. Râk n'ouan két dñet evit gervel ar ré wiriou, hôgen évit gervel ar béc'hérien.

18. Ma distibled Iann hag ar

Farizianed a iunné : hag é teñjont, hag é léverjond d'éhan : Pérak distibled Iann hag ar Farizianed a iunnont-hi, ha na iunnont két da ziskibled-dé ?

19. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Bugalé ar pried hag hi a hell iuni é-pâd ma éma ar pried gand-hô ? Na hellont két iuni é-pâd ma éma ar pried gant-hô.

20. Hôgen dond, a rai deñiou é pére é vézo lamet ar pried digant-hô ; hag eun amzer-zé é iunnint.

21. Dén na c'hri eur pensel mézer nevez oud eur zaé góz : anéz ar pensel nevez a ziframje ar mésor kôz, bag ar rôg a vijé gwâz.

22. Ha dén na laka gwîn nevez é listri kôz : anéz ar gwîn a dorf al listri, ar gwîn a redjé, bag al listri a vé kollet : hôgen réd eo lakaad ar gwîn nevez é listri nevez.

23. C'hoarvázoud a réaz c'hoaz pénoaz pa dréméné ann Aotrou dré eur park éd é deiz ar sabbat, hé ziskibled ena cur gerzout a zéraouaz kutufa tamoézennou.

24. Hôgen ar Farizianed a lavaraz d'éhan : Pérag é ra ar réz ar péz a zô berzet é deñiou ar sabbat ?

25. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Ha n'och'h eûs-hu két biskoaz lennet ar péz a réaz David, pa en doé ézomm, ha pa en doé naoun hén hag ar ré a ioa gant-han ?

26. Pénoaz éz éaz é ti Doué, en amzer Abiatar prins ar véléien, hag é tebraz barau ar c'hénig, pére na oa aotréed hô dibri néméd d'ar véléien hép-kén, bag é rôz lôd d'ar ré a ioa gant-han ?

27. Lavaroud a réaz c'hoaz d'ézhô : Ar sabbat a zô gréad évid ann dén, ha né kéd ann dén a zô gréad évid ar sabbat.

28. Dré-zé Mâb ann dén a zô ann Aotrou eûz ar sabbat hé-unan.

III. PENNAD.

1. HA Jézuz az éaz adarré er sinagog ; hag éno éz os eunn dén pêhini en dos eunn dourn dizec'h,

III. PENNAD.

2. Hag éch' évésaent out-han, da welout ma hé iac'hajé da zeiz ar sabbat, évit ma tamajend anéhan.

3. Hag é lavaraz d'ann dén péhini en doa eunn dourn dizec'h : Saô é kreiz.

4. Hag é lavaraz d'ézhô : Ha berzed eo da zeiz ar sabbat über ar mât, pé ann drouk ? Savetei ar vocz, pé hé lémel ? Hôgen hi a dava.

5. Hag ô selloud out-hô gant buanégez, hag ô véza glac'haret eûz a zallentez hô chaloun, é lavaraz d'ann dén-zé : Astenn da zourn. Hag hén hé astennaz, hag é teñia iach.

6. Hôgen ar Farizianed ô véza éat-kuit, en em guzuliaz gand ann Hérodianed pénoaz hen kolient.

7. Hôgen Jézuz en em dennaz gand hé ziskibled étrézeg ar môt : hag eul lôd bráz a dôd eûz a G'haliela bag eûz a Judéa az éaz war hé lerc'h.

8. Hag eûz a Jérusalem, bag eûz a Iduméa, bag eûz a enn tu all d'ar Jourdan ; hag eûz ar vrôiou war drô d'ar Dif ha da Zidon, eul lôd bráz a dôd, o klevout ar péz a réa, a zeñuz d'hé gavout.

9. Hag é lavaraz d'hé ziskibled derchel daré d'éhan cur vag, en abek d'ann engroéz, gand aoun na vijé gwasket gant-hô.

10. Râk kalz a iach'hé, enn hévelip doaré ma en em daolé war-néhan évit gellout steki out-han, kémend hini en doa eur gouli-bennag.

11. Hag ar spérédon louz, pa her gwéleñt, a stoué-diria-z-han, hag a grié, ô lavarout :

12. Téeo Mâb Doué. Hôgen hén a chour'hémennaz stard out-hô na zisklerjent kéd anéhan.

13. Hag hén ô véza piñet war eur ménéz a chalvaz davet-han ar ré ma fellaz d'éhan : hag é teñjond d'hé gavout.

14. Daouzez a hanvaz anézhô évit bêza gant han, hag évid hô chas da brézegi.

15. Hag é rôz d'ézhô ar galloud da iac'had ar ré glâny, ha da gâskuid ann diaoulou.

16. Simon, da bêhini é rôz ann hanô a Ber :

17. Ha Jakez Mâb Zébédé, ha Iann breur Jakez ; péré a hanvaz Boanergez, da lavaroud eo, Mi-pien ar gurun :

18. Hag André, ha Filip, ha Ber-télé, ha Mazé, ha Tomaz, ha Jakez mab Alfé, ha Tadé, ha Simon ar C'bananéad :

19. Ha Iuzaz Iskariot, pêhini hen gwierzaz.

20. Hag é teñjond enn ti, hag ar bohl en em strollaz a nevez, enn hévelip doaré na hellent két diabar.

21. Ha pa glevaz hé dûd kément-sé, éjond évit kregi en-han : râk lavaroud a réant pénoaz é oa kolled hé skiant gant-han.

22. Hag ar Skribed, péré a ioa déued eûz a Jérusalem, a lavaré pénoaz é oa trec'hant gant Béelzébub, ha pénoaz é kasé-kuid au diaoulou gant penn ann diaoulou.

23. Hag ô véza strolled anézhô, é lavaraz d'ézhô gant parabolenn : Pénoaz é hell Satan kâs Satan kuit ?

24. Mar bêz eur rouantlez dizunvan enn-hi hé-unan, na hell kéd ar rouantlez-zé choum enn hé sâ.

25. Ha mar bêz eunn ti dizunvan enn-han hé-unan, na hell kéd ann ti-zé choum enn hé zâ.

26. Ha mar teñ Satan da zispacha out-han hé-unan, dizunvaned eo, ha na hell kêt choum enn hé zâ, hôgen ann dived a gâv.

27. Dén na bell mond é ti ann dén kré ha preiza hé listri, néméd da genta en défe erred ann dén kré, ha neñez é preizo hé dî.

28. É-gwirionez hel lavarann d'ého'h, pénoaz pep pêc'hed ha pep le-douet hô déverô gréat mipien ann dûd a vén distaole d'ézhô.

29. Hôgen piou-hennag en dovezô komzed a éneb ar Spéréd-glân, na vézo bikenn distaoled d'éhan, hôgen kabluz é vézo eûz a eur gwall peür-haduz.

S. VARK.

50. Dré ma lavarend : Éma ar spéréd louz gant-han.

51. Koulskoudé hé vamm hag hé vreudeur a zeuz : hag ó véza choumed er-méaz é kaschond d'hé c'hervel.

52. Ar bobl a ioa azézet war drô d'ézhan : hag é léverjond d'ézhan : Chétu da vamm ha da vreudeur a zô er-méaz hag a glask ac'h-anod.

53. Hag hén a respountaz, hag a lavaraz d'ézhan : Piou eo va mamm, ha piou eo va brendeür ?

54. Hag ó selloud oud ar ré a ioa azézet war-drô d'ézhan, é lavaraz : Chétu va mamm ha va breudeür.

55. Rak piou-bennag a ra ioul Doué, hen-nez a zô va bretür, va c'hoar ha va mamm.

IV. PENNAD.

1. HAG é téraouaz adarré kéleuna é-hatz ar mór : hag eul lôd brâz a dûd en em zastumaz war hé drô, con hélélép doaré ma biñaz war eur vâg ba ma azéaz a-zioù'h ar mór; hag ann boîl holl a ioa war ann douar é aot ar mór.

2. Hag hén a zeské d'ézhan kalz a draou gaat parabolennou, hag é lavaraz d'ézhan enn hé zeskadorez :

3. Séoult : Chétu ann hader az eaz da hada.

4. Hag é-pâd é hadé, lôd eñz ann hâd a gouezaz a-hed ann heut, hag labouséz ann ény a zeuz, hag hé zeuzaz.

5. Lôd all a gouezaz enn eul léac'h meiniñ a pîleach n'en doe két kalz a zoar : hag é-savaz kerkent dré né oa két kalz a zoander douar :

6. Ha pa oé saved ann hêol, é lôkaz : hag ó véza n'en doa kéd a chouien, é sec'haz.

7. Ha lôd all a gouezaz é-touez ann drein, hag ann drein a zavar, hag a vongaz anezhan, ha na riaoz kéd a frouez.

8. Ha lôd all a gouezaz é-douar mât : hag a riaoz frouez pihini a zavar, hag a greskaz, hag a riaoz

unan trégoat, unan tri-ugent, unan kant kémend all.

9. Hag é lavaraz : Ra zélaouo néb en deûz diskouarn da glevout.

10. Ha pa édo hé-unan, ann daouezg a ioa gant-han a c'houlen-naz digant-han pétrâ é oa ar barabolen-zé.

11. Hag é lavaraz d'ézhan : Röed eo d'é-hoc'h da anaout traou kuzet rouantéléz Doué : hôgen d'ar ré a zô er-méaz, pép trâ a c'hoarvez gant parabolennou.

12. Évit pa wélintr é wélintr, hana wélintr kêt, hag o klevout é klevint, ha na boellint kêt : gand aoun na zeufent da gemma a vuex, ha na vev distaoled d'ézhan hô féch'dou.

13. Hag é lavaraz d'ézhan : Ha na boellit-hu kêt ar barabolen-zé ? Pênaoz eta é poellot-hu ann holl barabolenou?

14. Néb a hâd, a hâd ar gér.

15. Hôgen ar ré a zô a-hed ann hent, eo ar ré é péré eo bêt haded ar gér, ha pa hô deûz hé glevet, kerkeut é teû Satan, hag é lambr ar gér a ioa béd hadet enn hâd e'hajounou.

16. Èvel-sé ar ré a zô béd hadet é lec'hioù meinik, eo ar ré péré a glev ar gér, hag a gémér anézhan rak-tâl gant laouenidigez :

17. Hag ó véza n'hô deûz kêt a chrisien enn-hô hô-unan, n'émint néméd évid eunn amzer : ha pa zeu eunn enkraz pé eunn heskin-bennag enn abek d'ar gér, kerkeut é kéméront gwall skouer.

18. Hag ar ré a zô béd hadet é-touez ann dréz, eo ar ré a zélaou ar gér ;

19. Ha prêderiou ar béd-man, touellerez ar madou, hag ann holl drong-überiou ó véza éad enn-han, a voog ar gér, hag hel laka da véza difrouez.

20. Hag ar ré a zô béd hadet é douar mât, eo ar ré a zélaou ar gér, a gémér antzhan hag hel laka da zigas frouez, lôd trégoat, lôd tri-ugent, lôd kant kémend all.

21. Lavaroud a réaz ivé d'ézhan : Ha kéméroud a réeur eur c'heuleur

V. PENNAD.

évid hé lakaad dindân ar boézel, pé dindân ar gwély ? Ha né kéd évid hé lakaad war eur c'chantoler ?

22. Rak n'eñz nétrâ a guzet, ha na dié béza disklieriet : ha na réetur nétrâ évit béza gôlôet, hôgen évit béza gwélet gand ann holl.

23. Mar en deûz eur ré diskouarn da glevout, ra glevô.

24. Hag é lavaraz c'hoaz d'ézhan : Likid évez oud ar péz a glevit. Diouch ar vent gant pihini hô pézo mentet, é vioc'h mentet hoc'h-unan, hag é vézo röed d'é-hoc'h ouch-penn.

25. Rak da néb en deûz, é vézo roet ; ha da néb n'en deûz kêt, é vézo lamed digant-han ar péz zô-kên en deûz.

26. Hag é lavaraz ivé : Rouantéléz Doué a zô hêveloud ar péz a c'hoarvez pa en deûz eunn déa taoledeud hâd ann douar.

27. Pé a kousk, pé é sâv ennoz bag enn deiz, ann hâd a heggin, hag a gresk hép ma oar-hén pênaoz.

28. Râg ann douar a zoug fronez anézhan hê-unan ; da genta ar géot, goudé ann tamoezen, ha goudé ann éd leün ann tamoezen.

29. Ha pa eo daré ar frouez, é lêkéour rak-tâl ar fâs enn-han, dré ma eo deied ar mélérez.

30. Hag é lavaraz adarré : Ouc'h pétri éch'h hêveléhêksimp-ni rouantéléz Doué ? Pé barabolen é tiskouézimp-ni anézhî ?

31. Hêvel eo oud eur c'hreñnen sezô, pihini pa eo hadet ann douar, a zô ar bihana eñz ann holl hadou eñz ann douar :

32. Ha pa eo hadet, é sâv bag é teû brasoc'h éged ann holl louzou, hag é ri skourrou brâz, en hêvelép doaré ma hell labouséz ann ény choum dindân hé skeud.

33. Èvel-sé é komzé out-hô gant kalz a barabolenou, diouch'h ma hellent poella.

34. Hôgen na gomzé kêt out-hô hép parabolenn : ha pa né oa néméd hé ziskibled é tisklerie pép trâ d'ar ré man.

35. Eun dervez-zé, pa oé deûed

ar pardaez, é lavaraz d'ézhan : Tréménomp enn tu all d'ann dour.

36. Hag ó véza kaset-kuid ar bobl, é lékéjond anézhan enn eur vag : ha bagou all a ioa gant-han.

37. Hag é savaz eur stourm brâz a avel, bag ar goummou a gouezé er vâg, enn hévélep doaré ma oa leùn a zour.

38. Koulskoudé Jézuz a ioa diadré ar vâg, hag é kouské war eur pennwélé : dihuna a réjond anézhan, hag é léverjond d'ézhan : Mestr, ha n'ech'h eñz-te kêt a bréder, oç'h hor gwélooud ó vond da galla ?

39. Hag ó véza savet é c'hourdrouaz ann avel, bag é lavaraz d'ar mór : Taô, sioula. Hag ann avel a davaz ; bag é c'hoarvezz eur sioulded brâz.

40. Hag é lavaraz d'ézhan : Pérag oç'h-hu aounik ? Ha n'hoc'h eñsbu kêt a feiz ? Hag hi hô doé eur spount brâz, bag é lavarend ann eil d'égilé : Piou, war hô ménô, eo hé-man, ouch' pihini é sent ann avel bag ar mór ?

V. PENNAD.

1. HAG ó véza tréuzed ar mór, é teujond é brôd ar Jérazened.

2. Ha Jézuz ó véza diskenned eñz ar vâg, é teúaz rak-tâl d'hé gavout eunn déa touellet gand ann diaoul, hag a zeté eñz ar bësion,

3. É péleach é choumé, ha déa na helle hé érâ, gant chadennou zô-kên :

4. Râg évit-han da véza béd aliez éreet gant chadennou ha gand huallou, é torré hé chadennou, é ti-frammé hé hualou, ha déa na helle hé zorva.

5. Hag aliez é choumé enn nôz bag enn deiz er bësion ha war ar ménésiou é c'harri hag oç'h eu eu vlonza gant mein.

6. Hôgen pa welaz Jézuz a bell, é redaz bag é azeùlaz anézhan :

7. Hag ó kria gand eur vouez gre, é lavaraz : Pétrâ a zô étê té ha mé, Jézuz mât Doué uc'hel meurhêd ? Da bidi a ran d'rê ann

S. VARK.

haou a Zoué, na enkrz kéd ac'h-a-noun.

8. Hag hén a lavaraz d'éhan : Spéréd louz, kéra er-méaz cùz ann dén-zé.

9. Hag é c'houennaz digant-han : Pé hanô éc'h cùz ? Hag hén a lavaraz : Léon eo va hanô, râk kalz oomp.

10. Hag é pépé kaer anéhan n'hér chasché kéd er-méaz cùz ar vrô.

11. Hôgen bêz' éz oa éno cur vanden vrâz a vóch ô peuri a-héd ar ménez.

12. Hag ann diaoulou bédé anéhan, ô lavarout : Kás ac'hanomp er mòc'h évit m'aïmp enn-hô.

13. Ha Jézuz a aotréaz râk-tâl kément-sé d'ézhô. Hag ar spérédou louz ô vont-kuit az éaz er mòc'h : bag ann holl vanden, eûz a béré éz oa daou vil, en em daolaz gant frouden er mör, hag é oent beuzed er mör.

14. Hôgen ar té a vesé anézhô a dec'haz, bag a zanc'vellaž kément-sé é kérat hag er parkou. Ha kalz tûd az éaz er-méaz da wéolut pétra a ioa c'hoarvezet.

15. Hag ô véza deûed étrérez Jézuz, é wéjond ann hini a ioa bêt trech'et gand ann diaoul, péhini a ioa aiz'ezet, gwisket, hag enn hé skiant vâd, hag hi a oé spountet.

16. Ar ré hô doa gwélet a zanévelaz d'ézhô kément a ioa c'hoarvezet gand ann hini a oa trech'et gand ann diaoul, ha gand ar mòc'h.

17. Hag é téraoujond hé bidi da vond er-méaz eûz a harz hô brô.

18. Pa biñé er vag, ann hini a oa bêt trech'et gand ann diaoul, a bédaz anéhan m'hén lezché da vont gant-han.

19. Hôgen Jézuz na aotréaz kéd d'éhan, bag é lavaraz d'éhan : Kéa d'az ti da gavoud da dûd, ha grâ ménék d'ézhô cùz a gément en deûz gréad ann Aotrou d'id, hag eûz hé drugarez enn da chénver.

20. Hag hé-man az éaz-kuit, bag a zéraouaz embanna é Dékapoliùz

kémentend en doa gréat Jézuz enn hé c'hénver : hag ann holl a oé souézet brâz.

21. Jézuz ô véza adarré tréméned enn tu all d'ann doar, râk tôt édo d'ar mòr, eul lôd brâz a bobl en em zastumaz war hé drô.

22. Hag é teñaz eur penn-dén eûz ar sinagog hanvet Iairuz ; ha pa wélez Jézuz, en em strinkaz d'bé dreid.

23. Hag é pépé kaer anéhan stard, ô lavarout : Daré eo va merch da verval, deûz, laka da zourn war-n-ézhî, hag é vézô paré, hag é vévo.

24. Jézuz az éaz gant-han, bag eur bobl brâz az éaz war hé lerc'h, hag a vae'hé anéhan.

25. Hag eur vaouez, péhini a ioa klân gand ann diwad daouzék vloaz a ioa ;

26. Ha péhini é doa gouzanvet kalz a boan étré daouarn al louzaoueri : ha péhini é doa dispiñet hé poll vadou, héb bêza gounezet nétrâ, hôgen ô véza en em gavet gwâz-o'h-wâz ;

27. O véza klevet komza eûz a Jézuz, a zeñaz a ziadré é-touez ar bobl, hag a zournataz hé zaé.

28. Rag'hî a lavaré : Mar gallann hép-kén dournataz hé zaé, é vezinn paré.

29. Ha râk-tâl mammen hé gwâd a oé dizec'bet : nûg éc'h anavézaz enn hé c'horf penaoz é oa paré hé gouli.

30. Ha kerkeut Jézuz o'chaouad enn-han hé-unan ar galloud a ioa éad er-méaz anéhan, ô véza en em drôed oud ar bobl, a lavaraz : Piou en deûz stoked ouz-in ?

31. Hag hé ziskibled a lavaraz d'éhan : Ann engroez a wélez ô vac'h a ch'anod, hag é lévérez : Piou en deûz stoked ouz-in ?

32. Hag é sellé war-drô d'éhan évit gwéolut ann hini é doa gréat kément-sé.

33. Hôgen ar vaouez péhini a wié ar péz a ioa c'hoarvezet enn-hi, a oé spountet hag en em lékéaz da gréna, hag az'éaz bag en em strinkaz

d'hé dreid ; hag é lavaraz d'éhan ann holl wirionez.

34. Hôgen hén a lavaraz d'ézhî : Va merch', da feiz en deûz da iac'héet : kéa é péoch'h, ha bêz paré eûz da chouarn.

35. Pa gomzé c'hoaz, é teñaz tûd eûz a di penn-dén ar sinagog, péré a lavaraz d'éhan : Marô eo da verc'h ; Pérag é hégez-té c'hoaz ann Aotrou?

36. Hôgen Jézuz ô klevoud ar péz a lavarent, a lavaraz da benn-dén ar sinagog : N'az péz kéd a aoun : kréh hép-kén.

37. Ha na aotréaz da zén mond war hé lerc'h, néméd da Ber, ha da Jakez, ha da Iann breür Jakez.

38. Hag ô véza éad é ti penn-dén ar sinagog : N'az péz kéd a aoun : hép-kén.

39. Ha pa oé éad enn ti, é lavaraz d'ézhô : Pérag é safarit-hu, hag é lénvit-bu ? Né két marô ar plac'h-iaouank, hôgen kousked eo.

40. Hag é réant-goab anéhan. Hôgen hén, goudé bêza lékéad ann holl er-méaz, a géméraz ann tâd hag ar vamm cùz ar plac'h iaouank, hag ar ré en doa kaset gant-han, hag éz éaz el lêac'h ma édo kousked ar plac'h-iaouank.

41. Hag ô kéméroud dour ar plac'h-iaouank, é lavaraz d'ézhî : Tatita kumi, dalavaroud eo : Plac'h-iaouank (hé lavaroud a ranu d'id), saô.

42. Ha râk-tâl é savaz ar plac'h-iaouank, hag é baléaz : râk daouzék vloaz é doa. Hag é oent souézet meûrbéd.

43. Ha Jézuz a c'hourc'hément-naz stard d'ézhô na lavarfend ann dra-zé da zén : hag é lavaraz rei da zibré d'ézhî.

VI. PENNAD.

1. JÉZUZ ô véza éad ac'h-anô, az éaz enn hé vrô hé-unan : hag hé ziskibled az éaz war hé lerc'h.

2. Ha deiz ar sabbat ô véza deûet, é téraouaz kéléenna er sinagog : kalz eûz ar ré hen sélaoué a oa souézet brâz eûz hé gélennadurez, hag a lavaré : A bélac'h eo deûet da

VI. PENNAD.

hé-man kément-sé ? Pétrâ eo ar furnez a zô bêt rôed d'éhan, hag ar vurzoudou a zô gréat gand hé zaouarn.

3. Ha né d-ef-hén kéd eur mécherour, mâb Mari, breür Jakez, ha Jozef, ha Judaz, ha Simon ? Hag hé c'hoarézed, ha n'émindhi kéd aman gan-é-omp ? Hag é kavent tamall enn-han.

4. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô : Eur profed né d-eo kéd héb hanô-mâd néméd enn hé vrô, hag enn hé di, hag é-touez hé dûd.

5. Ha na hellaz ôber éno burzud é-béd, néméd ma paréaz eunni never bihan a dûd klanv oc'h astenna hé zaouarn war-n-ézhô.

6. Hag hén a oa souézet gand hô diskrédoni ; hag éz éa da gélenna dré ar Bourc'hioù trô-war-dô.

7. Hag é c'halvaz ann daouzék : hag é téraouaz hô c'hás daou-hadaou, hag é roaz d'ézhô galloud war ar spérédou louz.

8. Hag é c'hourc'hément-naz d'ézhô na gaschent nétrâ enn hent, nag ézef, 'na bara, nag arc'hant en hô ialc'h, hôgen eur vaz hépen-kén ;

9. Hag arc'henna boutou, ha na gémérjeut kéd diou zaé.

10. Hag é lavaraz d'ézhô : É p'ti-beunâg ma 'z éot, choumid eanhan bêté ma 'z éot-kuid ac'h-anô :

11. Ha mar éz eûz unan-benâg ha na zigemôr két, pa 'z zélaouo kéd ac'hano'h, pa 'z éot-kuid ac'hano', hejd ar poultr eûz hô treid é testeni enn hô énep.

12. Hag ô véza éat-kuit, é prézéjond d'ann dûd ma rajent piñien :

13. Kalz a ziaoulou a gaschont kuit ; kalz a dûd klanv a frotjont gand éol, hag é iac'héjond anéhan.

14. Ar roué Hérodéz a glevaz ménég eûz a gément-sé (râg hand Jézuz a oa anavézet brâz), hag é lavaraz : Iann Badéour eo a zô saved a varô da vêô : ha dré-zé eo é ra kément a vurzoudou,

15. Ré all a lavaré : Eliaz eo,

S. VARK.

Lôd all a lavaré : Profed eo ével unan eûz ar Broféded.

16. Hérodez ô klevout kément-sé a lavaraz : Iann da bêhini em eûz lélékat trouch'a hé benn , a zô saved a varô da vêo.

17. Râg Hérodez en doa kaset tñd da géméout Iann , ha d'hé lakaad er vâc'h , dré ann abek da Hérodiaz grég d'hé vrûr Filip gant péhini é oa dimizet.

18. Râk Iann en doa lavered da Hérodez : Né kéd aotréed d'id kaond da c'hrég grék da vrûr.

19. Högen Herodiaz a glaské ann darvoud d'hé golla : c'hoant é doa d'hé lakaad da vervel , ha na hellé két.

20. Râg Hérodez ô c'houzout-pénoaz é oa eunn déu gwirion ha sanctel , en da aoun ra-zhan : prédieuzez é oa enu hé c'héixer , kalz a réa diouch hé vénô , ha dâ é oa gant-han hé glevout.

21. Högen eunn dervez aotréuz ô véza déuet , Hérodez évit deiz hé c'hanégez a réaz eur goan évid ar brinsed , ar vrézelidi , hag ar peanou-kérar eûz a C'halléa.

22. Ha merc'h Hérodiaz ô véza éad énô , a zansaz , hag a blijaz da Hérodez , ha d'ar té a ioa ouch-taol gant-han . Ar roué a lavaraz d'ar plac'h-iouank : Gouenn digan-en ar péz a giri , hag her röinn d'id.

23. Hag é touaz d'ézhî : Rei a rinn d'id kément a c'houleoni , ha pa vé ann hanter eûz va rouanz-télez.

24. Hag ô véza éad er-méaz , é lavaraz-hi d'hé mamm : Pétrâ a chouleminna-mé ? Hag hou-man a lavaraz : Penn Iann Badézour.

25. Hag hi ô véza déuet râk-tâl da gavoud ar roué , a réaz bê goulean , ô lavarout : Mé a ioul é rojez d'in râk-tâl eon eunn disk pen Iann Badézour.

26. Ar roué a oé glac'haret gant kément-sé Koulkoudé dré 'n abek d'hé lé , hag ivé d'ar ré a ioa arzézet gant-han ouc'h taol , na fellaz kéd

d'ézhân dinac'ha d'ézhî ar péz a c'houleoni.

27. Hag ô véza kased eunn daréder , é c'hourc'hémennaz d'ézhân digas penn Iann war eunn disk . Hag hé-man az éaz er vâc'h hag a drouc'haz hé benn d'ézhân.

28. Hag é tigasaz ar penn war eunn disk ; hag é rôaz anézhân d'ar plac'h-iouank , hag hou-man hé rôaz d'hé mamm.

29. Hag ann Ébestel ô véza klevet kément-sé , a zeuaz hag a géméraz hé gorf , hag é lélékjond anézhân en ur béz.

30. Hag ann Ébestel ô véza en em zastumed war-drô da Jézuz , a zanévelaz d'ézhân kément-hô doa gréat , ha kément-hô doa desket.

31. Hag bén a lavaraz d'ézhô : Deûud a-dù enn eul léac'h distro , hag arzaot eunn nébeut . Râk kalz a dûd a iéa hag a zeuaz ; ha na gavent kéd ann amzer da zibri .

32. Hag ô véza piñed enn eur vag , éz ejond a-dù enn eul léac'h distro .

33. Högen ar bobla wélaz anézhô ô vont-kuit , ha kalz ré all a glevaz ménéig eûz a gément-sé , hag é rédjont énô war-droad eûz ann holl geriou , hag é tiaraogjond anézhô .

34. Ha pa 'z éa-kuit Jézuz é wélaz eul lôd brâz a dûd : hag en doé truez out-hô , dré ma oant ével dénevéd hép mesac'h . Hag é téraouaz deski kalz a draou d'ézhô .

35. Ha pa oa déuet da véza divézad , hé ziskibled a zeuaz d'hé gavout , hag a lavaraz d'ézhân : Al léac'b-man a zô distro , ha dézad eo :

36. Kâs-hô-kuit , évit ma 'z sint er cheriou hag er boure'hiou diwar-drô , da bréna péadrâ da zibri .

37. Hag hén a responataz hag a lavaraz d'ézhô : Rôit c'houi da zibri d'ézhô . Hag é léverjond d'ézhân : Ha mond a raimp-ni da bréna évit daou ch'ant diner a vara , évit rei d'ézhô da zibri ?

38. Hag bén a lavaraz d'ézhô : Péd bara hoc'h eûs-hu ? Id , ha

VII. PENNAD.

gwélit . Ha p'hô doé gwélet , é léverjont : Pemp , ha daou bék.

39. Hag é c'hourc'hémennaz d'ézhô ma lakajend ann holl da azeza a vandennou war ar géot gláz.

40. Hag é c'haezjont a vandennou , lôd a gant , lôd a hanterkant dén .

41. Ha Jézuz ô véza kéméred ar pemba , hag ann daou bék , a zavar hé zaoulagad étrézeg ann énv , hag a vinnigaz anézhô : ha goudé bêza torrez ar barau , é rôaz anézhô d'hé ziskibled , évit m'hô rôjond d'ar hobl : hag é rannaz ann daou bék étré-z-bô holl .

42. Hag é tebjond holl , hag hô doé a-walc'h .

43. Hag é kachont gant-hô daouzék paner leùn gand ann dilerc'h eûz ar bara hag eûz ar pésked .

44. Högen eûz ar té hô doa debret éz oa pemp mil dén .

45. Ha kerkent Jézuz a rédiad hé ziskibled da biña er vag , évit m'az ajend enn hé raok enn tu all d'all lagen étrézék Betsaida , é-pâd ma kaché-kuid ar bobl .

46. Ha pa en doé hô chaset-kuit , éz eaz war eur ménez évit pidi .

47. Ha pa oé deûed ar par-daez , ar vag a ioa é-kreiz ar mör , hag hén a ioa hé-unan war ann eour .

48. Ha pa wélaz anézhô ô kaout bêach' ô roéniav (râg ann avel a ioa énep d'ézhô) , war-drô ar pévaré dilou eñz ann nôz é teuaz é-trézeg li ô kerzoud war ar mör : hag c'hoant en doa d'hô diaraogi .

49. Högen hi pa wéljond anézhân ô kerzoud war ar mör , é venjont pénoaz é oa eunn teñz , hag en em lélékjont da ch'armi .

50. Râg holl é wéljond anézhân , hag hô doé spount brâz . Högen kerkent è komzaz out-hô , enn eul lavarout : Hô pézet fisians , më co , na spountit két .

51. Hag é piñaz gant-hô er vag , hag ann avel a baouezaz . Ha ke-

ment-sé a souézas c'hoaz muioch' anézhô .

52. Râk n'hô doa két gréad a évez out burzud ar barau , kenp dall é os hô c'haloun .

53. Ha goudé bêza trézid al la-gen , é teujond é douar Jénézaret , hag é touarjond énô .

54. Ha pa oend éad er-méaz eñz ar vag , tud ar vrô a anavézaz anézhan .

55. Hag ô véza réded dré ann holl vrô , é téraoujond digas war hô gwéléou ar ré-glanv diwar-drô , el lêac'h ma klevant é oa Jézuz .

56. Hag é pé léac'h-bennag ma 'z ea , pé er bouri'hiou , pé er ch'z-riou , pé er gwikou , é lélékjont ann dud-klanv war al leür-ger , hag é pédent anézhân da aotréa ma hel-jen hép-kén steki out penn-pil hézant : ha kément hini a stoké out-han a ioa iac'héet .

VII. PENNAD.

1. NEUZÉ ar Farizianed ha lôd eûz ar Skribed , péré a zeu a Jéruzalem az éaz d'hé gavout .

2. Ha pa wéljond lôd eûz hé ziskibled peré a zébré bara , gand daouarn diebilan , da lavaroud eo , héb bêza hô gwalc'hét , é tamaljond anézhô .

3. Râg ar Farizianed , hag ann holl Iuzevien na zebront két , héb bêza alies gwalc'héd hô daouarn , évit mirou kéménadurézou a-ch'eznon ar régôz .

4. Ha pa zebront eûz ar marc'had , na zebront két , héb bêza en em walch'het . Kalz traou all a zô péré a dileond da virout , diouc'h ar ch'éménadurézou a-ch'énou : gwalc'h ar ch'hopou , ar pôdou , al listri armag ar gwéléou .

5. Hag ar Farizianed , hag ar Skribed a lavaraz d'ézhân : Périk da ziskibled na viront-hi két kéménadurézou a-ch'énou ar régôz ? Périk é tehron-t-hi bara héb bezag gwalc'héd hô daouarn ?

6. Högen hen a responataz hag a lavaraz d'ézhô : Diouganet mad en deùz Izaias diwar hô penn , pil-

pouzed, diouc'h ma eo skrivet : Ar bobl-man a énor ac'hanoun a-ché-nou, hógen hó c'haloun a zó pell iouz-in.

7. Hógen enn-aner eo éch' eno-
ront ac'hanoun ô teski lézennoù ha
gourc'hémennou ann dûd.

8. Rág ûlzelgourc'hémenn Doué,
é mirit kéménadurez a-ché-nou ann
dûd, ô walc'h al listri arm, bag
ar c'hôpou, bag oc'h über kalz
traou all hénvel ouc'h ar ré-man.

9. Hag è lavaraz c'hoaz d'ézhô:
Tùd vâd oc'h pa dorrit gourc'hé-
menn Doué, évit mirout hó kémé-
nadurez hoc'h-unan.

10. Rák Moizez en deûz lavaret :
Énor da dâd ha va vamm. Hag ivé :
Pioa-bennag a zrouk-pédô gand hé
dâd, pé gand hé vamm, a dîl héza
lékoad d'ar maro.

11. Hógen choui a laver : Ma
lavar eunn dén d'hé dâd pé d'hé
vamm, Korban, da lavaroud eo,
pép rô a zeñi ac'hanoun, ra vézo
talvoudek d'id :

12. Ha na aotréit kéd d'ézhân
über muioch évid hé dâd pé hé
vamm,

13. O lakaad da véza didalvez
gourc'hémenn Doué dré hó kémé-
nadurez a-ché-nou, péhini hoc'h eûz
gréat hoc'h-unan : ha kalz traou all
hénvel ouc'h ar ré-man a rit c'hoaz.

14. Hag ô chervel adarréar bobl,
é lavaraz d'ézhô : Va c'blevid holl,
ha poellit.

15. Nétrâ a-zivéaz a gémend a
ia é korf ann dén na hell hé za-
tra; hógen ar péz a zeñi er-méaz
eûz ann dén, eo a zaot्र ann dén.

16. Mar en deûz eur ré diskouarn
da zélaoui, ra zélaouoù.

17. Goudé m'en doé kuitet ar
bobl, ha mo oé dehet eun ti, hé
ziskibled a c'houennaz digant-han
pétrâ a verk ar barabolen-zé.

18. Hag hén a lavaraz d'ézhô :
Pénaoz ha choui a zó ivé hép poell?
Na ouzoù két pénaoz kément trâ
eûz a zivéaz az a é korf ann dén
na zaot्र kéd anéchan :

19. Hág ann dra-zé na ia kéd eun
hé galoun, hógoa can hé gov, a bê.

léac'h é kouéz el léac'h distrô, gou-
dé béza karzet ar boëd holl?

20. Hógen, émè-zhan, ar péz a
zeñi eûz ann dén eo a zaot्र ann
dén.

21. Rág eûz a ziabarz kaloun ann
dûd eo é teñi ar gwall vénosiou,
ann avoultresiou, ar gadélesiou, al
lazériesiou,

22. Al laéronsiou, ar bizoni, ann
drougiézou, ann touellerez, al lous-
doniou, ann drouk-lagad, ann toua-
dellou, ar balc'hder, ann diboell.

23. Ann holl wallou zé a zeñi eûz
ann diabarz, hag a zaot्र ann dén.

24. Hag ô vozt-kuid ac'hanou éz
éaz Jézuz war harzou Tir ha Sidon :
hag ô véza ced eunn ti, é fellé
d'anéhan na vijé gwézet kément-sé
gand dén, ha na hellaz két béza
kuzet :

25. Rág eur c'hrég péhini é doa
he merch' enkrézet gand ar spéréd
louz, ô véza klevet méneg anéhan,
a zeñi râk-tâl, hag en em daolaz
oud hé dreid.

26. Hógen ar c'hrég-zé a ioa Pa-
ganec'h, hag eûz a vrô ar Sirofén-
nisi. Hag é péde anéhan da gâs
ann diaoul er-méaz eûz a gorf hé
merch'h.

27. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhî :
Lez da genta ar vugalé d'en em
walc'h : rak né kêt mât kémérout
bara ar vugalé, hag hé deûrel d'ar
c'hounn.

28. Hógen hi a respouez, hag
a lavaraz d'ézhân : Gwir eo, Ao-
trou : hógen ar c'hounn bihan a
zeñi dindan ann daol bruzunou bara
ar vugalé.

29. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhî :
Dré ann abek d'ar gér-zé, kéra, éad
eo ann diaoul er-méaz eûz da venc'h.

30. Ha pa oé éad eun hé zé, é
kavaz hé merch' kousket war hé
gwélé, hag ann diaoul éat-kuit.

31. Hag ô kritiad harzou Tir,
é teñaz adarré dré Zidon étrezék
môr Galiles, ô tréménoud dré greiz
harzou Dékapolis.

32. Hag é oé kased d'éhan eunn
dén bouzar ha mud, oc'h hé bidî
da lakaad hé zoun war-a-éhan.

VIII. PENNAD.

57

33. Hag ô tenna anéhan eûz a
greiz ann engroez a-dû, é lékéaz
hé viziad enn hé ziskouarn : hag ô
véza tuft, é stokaz oud hé déod :

34. Hag ô selloud ouc'h ann éav,
éch'h huanidaz, bag é lavaraz d'é-
han : Efféta, da-lavaroud eo, di-
gorit.

35. Ha râk-tâl hé ziskouarn a oé
digor, ha stagel hé déod a oé dié-
réet, hag é komzaz fréaz.

36. Hag é tifennaz out-hô na la-
varjend ann dra-maz da zén. Hó-
gen seùl-vui ma tifenné out-hô,
seùl-vui é vrudent anéhan :

37. Hag ô véza souézet brâz, é
lavarent : Gréat mât eo pép trâ
gant-han; lakaad a râ ar ré vouzat
da glevout, hag ar ré vûd da gomza.

VIII. PENNAD.

1. ENN deisiou-zé ô véza ma os
c'hoaz kalz a bobl, ha n'hô doa
kéd a bêdrâ da zibri, Jézuz a c'hal-
vaz hé ziskibled hag a lavaraz d'é-
zhô :

2. Trucz em eûz oud ar bobl-
zé; râk tri déz zô é choumont gan-
én, ha n'hô deûti nétrâ da zibri;

3. Ha mat kasano anézhô d'hô
zî war iñin, é fatint eñ hent : rak
lôd a zô deûdel a bell.

4. Hag hé ziskibled a lavaraz d'é-
han : Pénaoz é kafemp-ni el léac'h-
distrô-man a-walc'h a vara évid hé
gwalc'h ?

5. Hag hén a c'houennaz digant-
hô : Pêd bara hoc'h eûs-hu ? Hag
hi a lavaraz : Seiz.

6. Ha Jézuz a c'hourc'hémennaz
d'ar bobl azéza war ann douar. Hag
ô kémérout ar seiz bara, é réaz
hé drugarez, hó torraz, hag hó roaz
d'hé ziskibled évid hó lakaad dirâg
ar bobl; hag ar ré-man hé lékéaz
dirâg ar bobl.

7. Béz' hó doa ivé eunn nébeut
peskédigou : hó hinniga a réaz, hag
é c'hourc'hémennaz hó rei d'ézhô.

8. Hag é tebjont, hag hó doé
a-walc'h, hag é haschont seiz kést
leñun gand ann tammoù a iøa chou-
med enn hó dilerc'h.

9. Hógen eûz ar ré hó doa
debret éz oa war-drô pevar mil
dén : ha Jézuz hó c'hasaz-huit.

10. Ha râk-tâl ô piña enn eur
vag gand hé ziskibled, é teñaz é
brô Dalmanuta.

11. Hag ar Farizianed a zeñaz
d'hé gavout, hag é téraoujont
rendaela gant-han ; hag é c'hou-
lenjond digant-han évid hé dempti,
da ziskouéza d'ézhô eunn arouez
bennâg enn ény.

12. Hag hén oc'h huanadi a greiz
hé galoun, a lavaraz : Pérag aon
dqd-zé a c'houleun-hi eunn arouez ?
É-gwirionez hé lavarann d'é-hoc'h,
pénaoz na vézo két roed a arouez
d'ann dûd-zé.

13. Hag ô véza hó lézet, é piñaz
adarré enn eur vag, hag é tré-
ménaz enn tu all d'al lagen.

14. Hógen ann diskibled hó doa
ankounac'héet kémérout bara : ha
n'hô doa néméd eur bara hép-kén
er vag.

15. Ha Jézuz a réaz ar c'helen-
ma d'ézhô, ô lavarout : Likid évez,
hag en em ziwallid out goell ar
Farizianed, hag out Hérodez.

16. Hag hi a venné hag a lavaré
enn-hô hó-unan : Dré n'hon eûz
két kémérout a vara eo.

17. Hógen Jézuz oc'h anaout
kément-sé, a lavaraz d'ézhô : Pérag
é vennit-hu étré-z-hoc'h dré n'hoc'h
éz két a vara ? Ha na anavézit-
hu, ha na boellit-hu nétrâ ? Hag
éma c'hoazhô kaloun enn dallenetz ?

18. Ha daoulagad hoc'h eûs-ha
hép gwelout ? Ha diskouarn hoc'h
eûs-hu hép klevout ? Ha kolled eo
ann évor gan-é-hoc'h ?

19. Pa doriz pemp bara évit
pemp mil dén ; pêt panerad d'ler-
c'hion hoc'h eûs-hu kaset gan-é-
hoc'h ? Daouzeg, émè-z-hô.

20. Ha pa dorrit ar seiz bara
évit pevar mil dén : pêt késtad
dilerc'hion hoc'h eûs-hu kaset gan-é-
hoc'h ? Seiz, émè-z-hô.

21. Hag hén a lavaraz d'ézhô :
Pénaoz éta na boellit-hu kést
teñaz a lavarann d'é-hoc'h ?

22. Hag ô véza dedet é Bet-

S. VARK.

saida, é oé kased d'ezhan eunn dén saidall, bag é pédjond anézhan da steki out-han.

23. Hag ó véza kéméred dourn ann déa dall, é ka-az anézhan er-micaz enz ar vrouch : hag ó véza tuft war hé zaoulagad, é savaz hé zaouarn war-n-ézhan, bag é c'houlennaz digant-han ma wélé eunn dra-bennag.

24. Hag hé-mian a zellaz hag a lavaraz : Gwéloùd a rann tud henvel out gwévez ag valé.

25. Neuzé Jézuz a lékeaz eur wéach all hé zaouarn war zaoulagad ann dén zé ; bag é térouaz gwéloùt, bag é os paré, enn hévélep doaré ma wélañ splann pep trá.

26. Neuzé é kasaz anézhan d'hé di, ó lavaraz : Kéa d'az ti : ha ma 'z a er vrouch, na lavar ann dra-man da zén.

27. Ha Jézuz az éaz ac'hano gand hé ziskibled, bag é teuaz er cheriou war-drô Kézavéa-Filip : bag é-pâd é kerzant é komzé oud hé ziskibled, ó lavarout : Piou a lavar ann dûd ounn-mé ?

28. Hag bi a respountaz bag a lavaraz d'ezhan : Lôd a lavar oud Ian Badézoar, lôd all Eliaz, ha lôd all pénaoz oud hével ouc'h unan eiz ar Brocédon.

29. Hôgen choui, émè-z-han, piou é liviriz-hu ounn-mé ? Per a respountaz lag a lavaraz d'ezhan : Té eo ar G'hrist.

30. Hag hen a zifennaz out-hô

na lavarrend ann dra-man da zén.

31. Neuzé é térouaz diskleria d'ezhan pénaoz é oa réd da Vâb ann dén g-wazani kalz, ha bêza distaed gand ann Hénaoured, gant Pennou ar velen bagand ar Skribed, ha bêza lazet, ha distrei da vêo goudé tri deiz.

32. Hag hen a lavaré kément-sé gant komiou splano. Hôgen Per och hé gemerroud a dû, a zéraouaz hé gréza.

33. Hag hen ó tistrei, bag ó selloud oud hé ziskibled, a c'hourdrouraz Per, ó lavarout : Pella diouz-in, Satan ; rak na viavez két

ar, péz a zeù digand Doné, hôgen hép-kén ar péz a zeù digand ann dûd.

34. Hag ó véza galvet ar bobl gand hé ziskibled, é lavaraz d'ezhan. Mar fell da unan-bennag dont war va terch, ra rai dilez anézhan héunau : ha ra gémérô hé groaz, ha ra heuliô ac'hanoù.

35. Râk piou-bennag a fellô d'ezhan savetei hé vuze hé chollô : ha piou-bennag a gollô hé vuze enn abek'din ha d'ann Aviel, a zavétéo anézh.

36. Râk pîtrâ a dalfé da eunn dênn gousnid ar bêd holl, ha kolla hé éné ?

37. Pé pétrâ a roi ann dén enn eskekomm évid hé éné ?

38. Hôgen piou-bennag é-touez ar wenn avoultre ha pîc'h-her-man en dévezô mez ac'hanoù hag eûz va geriou ; Mab ann dén pa zeù gand-ann éled santel é gloar hé dûd, en dévezô ivé mez anézhan.

39. Lavaroud a réaz c'hoaz d'ezhan : É-gwirionez hel lavac'h d'éhoch, pénaoz éz eûz himiegnou é-touez ar ré a zô aman, ha na varvint két, kén n'hô dévezô gwélet rouantlez Doué ó tond enn hé galloud.

IX. PENNAD.

1. HA c'houeac'h derivez goudé, Jézuz a géméraz gant-han Per, Jakez ha Iano, bag hô chasaz a dû war eur ménec u'hel, bag é kemmaz a zoaré dira-z-hô.

2. Hé zîd a zeùaz da véza logernuz, ha ker gwenn bag ann erc'h, ha ker kann ha na hellef bikenno eur c'houmer war ann douar hô lakaad enn hévélep doaré.

3. Hag éwélyont Eliaz ha Moizez, péré a gomzé gant Jézuz.

4. Ha Per a lavaraz da Jézuz : Mestr, émomp mîd amar : gréomp tri zelt, unan évid-Od, unan évit Moizez, lag unan évid Eliaz.

5. Na ouie pétrâ a lavaré ; rak spountet brâz oant.

6. Ha chéta eur goabren a dévalaz anézhan : bag cur vrouez a zeùaz

IX. PENNAD.

eûz ar goabren, hag a lavaraz : Héman eo va mab lér, selaouit-hen.

7. Ha kerkent ó sellout war-drô d'ezhan, na wélyont mui dén, német Jézuz a oa choumet he-unan gant-hô.

8. Ha pa ziskenjond eûz ar menez, é c'houre'hémenaz d'ezhan na lavarjend da zén ar péz hô doa gwélet ; kén na vije savet Mab ann dén eûz a donez ar ré-varô.

9. Ar gér-zé a virjond étré-z-hô, bag é chouetten ann eil d'égile pétra é oa da lavarout : Kén na vije savet eûz a donez ar ré-varô.

10. Hag hia réaz ar gouleñ-man digant-han : Périg éto é lavar ar Parizianed bag ar Skribed, pénaoz eo réd é teulé Eliaz a-raok ?

11. Hag hén a respountaz, bag a lavaraz d'ezhan : Eliaz a dû doud a-raok, bag é laki pep trâ er stad kenta : kalz é vézo disirizet, enn hévélep doaré ma eo skrivet diwar-benn Mab ann dén.

12. Hôgen hel lavaroud a rann d'é-où'h pénaoz Eliaz a zô deuet (ha gréad hô deuet enn hé chénever é-chiz ma eo fellet ganthô) diouc'h ma eo skrivet diwar hé Benn.

13. Ha pa zeùaz da gaoud hé ziskibled all, é wélañ cul lôd brâz a dûd war hô zrô, ha Skribed péré a strivé out-hô.

14. Ha rak-tâl ann holl bohl ô véza gwélet Jézuz, a oé souezet ha spountet, bag ô tirédekk e stoujond dira-z-han.

15. Hag hen a c'houleñnan digant-hô : Diwar-benn pétrâ é striví-hu étré-z-hou'h ?

16. Hag unan eûz a donez ar bohl a respountaz, hag a lavaraz : Mestr, digased em eûz d'id va mab, péhini a zô trech'het gand eur spéred mûd :

17. Hag é pé leac'h-bennag mîkrog en-han, é taol anézhan oud ann douar, bag hé-mian a éon, a laka hé zond du skriñ, bag a zi-zech. Lavared em eûz d'az diskibled hé gâs-kuit, ha n'hô deuz ket gellet.

18. Hag hen a respountaz, bag

a lavalaz d'ezhan : Gwenn diskridik, pé vété keit é vezinn-mé gané-hoch ? Pé vété keit é c'houzavian - mé ac'hanoù ? Digasit-hen d'in.

19. Hag hen kaschond d'ezhan : Ha pa wélañ Jézuz, ar spéred a hejaz anézhan, hé daolaz oud ann douar, bag hén en em rulé oc'h éoni.

20. Ha Jézuz a c'houleñnan oud hé dâd : Pégeid amzer a zô abaoé ma c'hoarvez kément sé gant-han ? Hag hén a lavaraz : A-yihani.

21. Hag ar spéred a daol aliez anézhan enn tan, bag en dour, évid hé lakaad da verval. Hôgen mat gellez eunn dra-bennag, kennerz ac'hanoù, bag az péz truz ouz-omp.

22. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhan : Mat gellez kridi, pep trâ a zô galiz du nêb a gré.

23. Ha rak-tâl tâd ar bugel, en eur c'harri, bag en eur wéla, a lavaraz : Kridi a rana, Aotrou : ken-nerz ac'hanoù em digrédoni.

24. Ha Jézuz ó wélañ pénaoz ar bohl a zirédéenn eunn taol brâz, a c'hourdrouraz ar spéred louz, ó lavaroud d'ezhan : Spéred bouzañ ha mûd, mé eo hen gourc'hement d'id, kér er-micaz eûz ar bugelzé : ha na zistrol mui enn-han.

25. Hag ar spéred en eur c'harri, ha gondo bêza hé hejet kaer, az éz er-micaz eûz ar bugel, bag hé-mian a zeùaz ével eunn dén marô ; enn hévélep doaré ma lavaré kalz a dûd pénaoz é oa marô.

26. Hôgen Jézuz ó véza kéméred hé zourñ, a loc'haz anézhan, bag é savaz enn hé zâ.

27. Ha pa oé dat Jézuz en tî, hé ziskibled a c'houleñnan digant-han a dû : Périg n'hous eûz ni ket gellet hé c'hâs-huit ?

28. Hag é lavaraz d'ezhan : Ar weon-ze na hell bêza kazet-huit, német gand ar bêden, ha gand ar iùn.

29. Goude bêza ead ac'hanoù éz

S. VARK.

éjond' a dreuz da C'haliéa : ha na fellé két d'éhan é vije gwézet gand déa.

50. Hôgen kelenza a réa hé zisk'ed , hag é lavaré d'ézhô : Mab ann den a vezô lék'ad étré daouarn ann dud : hag é lazind sanéhan , hag ann tredé deiz e avô a varô da vœo.

51. Hôgen li na wient két pétrâ a fellé d'éhan da lavarout , ha na grédent két goulenn digant-han.

52. Hag é teujond da Galar-nam. Ha pa oand éad enn ti , Jézuz a chouennaz digant-hô : Diwar-benn pétrâ é strivac'h-hu é-pâd ann hent?

53. Hôgen hi a davé ; rak strived hô doa étré-z-hô é-pâd ann hent , évit gouzout pêhini anézhô é oa ar brasa.

54. Hag hén a azézaz , hag a chalvaz ann daouezk , hag a lavaraz d'ézhô : Mar fell da eur ré béza ar c'heata , é vezô ann divêza holl , ha mèvel ann holl.

55. Neuzé é kéméraz cur bugel , hag é lék'ez anéhan en hô c'heiz : ha goudé béza hé vriatet , é lavaraz d'ézhô :

56. Piou-bennag a zigemer em hanô eur bugel bihan ével hé-man , em zigemer-mé : ha piou-bennag a zigemer ac'hanoun , né két mé a zigemer , hôgen ann hini en deuz va c'haset.

57. Neuzé Iann a lavaraz d'éhan : Mestr , gweld hon eiz cunn dén pêhini a gasé-kuit ana dioulou en hanô pétrâ-bennag n'éma két war hon lerch , hag hon eiz mired out-han.

58. Hôgen Jézuz a lavaraz : Na virit kéd out-han : rak n'éaz dén a gémend en défe gréad eur burzud em hanô , a kelfe kerkent drouk-komza ac'hanoun.

59. Nep né két a-euep d'é-hoc'h , a zô évid-hoc'h .

60. Piou-bennag en dévezô rôed da eva d'é-hoc'h cur weregnad zour em hanô : déz maz oe'h d'ar Christ , é-gwirionez hel lavarann

d'é-hoc'h , na gollô kéd-hé c'hoibr.

41. Ha piou-bennag en dévezô rôet gwalt skouér da unan eúz ar vugaligou-zé péré a gréad enn-oun : gwelloù'h é vê d'éhan , é vê staged ouc'h hé gouzoug eur mèan milin , hag é vê taoled er mör.

42. Ha ma rô da zourn gwall skouér d'id , troue'h-hen : gwell eo d'id mont mon er vuez . égét kaout da zaou zourn ha mond enn ifern , enn tan peür-baduz :

43. É peléach'h ô prény na varv két , hag ann tan na vong két.

44. Ha ma rô da droad gwall skouér d'id , trouch'hien : gwell eo d'id mont kamz er vuez peür-baduz , égét kaout da zaou droad ha mond enn ifern , enn tan peür-baduz :

45. É peléach'h ô prény na varv két , hag ann tan na vong két.

46. Ha ma rô da lagad gwall skouér d'id , diframm'hien : gwell eo d'id mont born e rouantéléz Doué , égét kaout da zaou lagad ha mond enn ifern :

47. É peléach'h ô prény na varv két , hag ann tan na vong két.

48. Rak pép dén a vezô sallet gand ann tan , ha péb anéval a vezô sallet gand ar c'hoalen.

49. Ar c'hoalen a zô mad : hôgen ma teu ar c'hoalen da véza dizall , gant pétéa é sallot-hu anézhô ? Hô pézec c'hoalen enn-hoc'h , hag hô pézec ar péoch'h étré-z-hoc'h .

X. PENNAD.

1. HA Jézuz ô vont-kuit ac'hanô a zeñaz war harzou Judéa , enn tu all d'ar Jourdan : hag ar bobl en em strollaz adarre war hé drô ; ha diouch hé voaz , é kelenza adarre anézhô .

2. Hag ar Farizianed a dostaaz out-han , hag a c'holennaz digant-han , évid hé dempti , ma oa aotréed da enno ozac'h kuitaat hé c'hrég .

3. Hag hén a respountaz d'ézhô : Pétrâ en deliz goure'hémennet d'é-hoc'h Moizez ?

4. Hag hi a lavaraz d'éhan : Moizez en deuz aotréet has-kuid

X. PENNAD.

61

hé c'hrég , goudé béza rôed d'é-zhi eur skrid-rann.

5. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : O wélon kaléder hô kaloun eo en deuz Moizez skrijet ar goure'hémenn-zé évid-hoc'h .

6. Rak er pean kenta eiz ar bed , Doué a réaz ann dén pár ha parez .

7. Dré-zé ann ozac'h a zilez'h hé dâd hag hé vamm , bag en em stagod ond hé c'hrég ,

8. Hag é rezind daou enn eur c'hik hép kén . Èvel-sé né d'int muí daou , hôgen eur c'hik hép kén .

9. Arabad eo éta d'ann dén ranna ar péz a zô bêt frammet gand Doué .

10. Ha pa oand enn ti , hé ziskibled a réaz adarre goulennou d'é-zhan diwar-benn ann hévélep trâ .

11. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Piou-bennag a gasô-kuid hé c'hrég , hag a zimézô gond eunn all , a gouézô enn avoultriez enn hé c'hénver .

12. Ha mar kas eur c'hrég hé ozac'h kuit , ha mar timez gand eunn all , é kouez hi enn avoultriez .

13. Neuzé é oé kaset d'éhan ba-galé bihan évit malakajé hé zaouarn war-n-ézhô . Hôgen hé zissibled a grôzé enn euan doaé diechek ar ré hé c'hasé .

14. Pa wélaz Jézuz kément-sé , é savaz droug en-han , hag é lavaraz d'ézhô : List ar vugaligou da zond d'an c'haout , ha na virit kéd out-hô : rak rouantéléz Doué a zô évid ar ré a zô hénvel out-hô .

15. È-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : Piou-bennag na zigémérô két rouantéléz Doué ével eur bu-gel bihan , n'az ai kéd ébarz .

16. Ha goudé béza hô briatet , é lék'ez hé zaouarn war-n-ézhô , hag hô binigaz .

17. Hag ével ma os éad er-méaz évit mond enn heat , chetu eunn dén a zirézaz , en em daolaz war hé zaoulin dira-z-han , hag a chouennaz digant-han : Mestr mad , pétrâ a dléann-mé da ober évit kaoud ar vuez peür-baduz .

18. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan :

Pérâg am galvez-té mad ? Doué hép kén a zô mad .

19. Anaoud a réz ar c'hour'hé-menou : Na avoultri két : Na lazi két : Na laéri két : Na zongi kéd a falz testéni : Na ri gaou ouch'dén . Énor da dâd ha da vamm .

20. Hag hén a respountaz , hag a lavaraz d'éhan : Mestr , mirek em eiz ann holl draou-zé adalek va iaouankiz .

21. Hôgen Jézuz ô véza selléd out-han , hen karaz , hag a lavaraz d'éhan : Eunu dra éch'cuz c'hoaz da ober , kéra , gwerc'h kément-sé , az éaz-kuit gwall drist :

22. Hé-man glac'haret ô klevout kément-sé , az éaz-kuit gwall drist :

23. Ha Jézuz ô sellout war hé drô , a lavaraz d'le ziskibled : Pégen diez eo da eum dén pinividik mond é rouantéléz Doué !

24. Hôgen ann diskibled a oé souézel ô klevout kément-sé . Hôgen Jézuz a lavaraz c'hoaz : Va bugaligou , pégen diez eo d'ar c'hoaz sonézet brasoc'h , hag é lavarez ann eil d'égile : Piou éta a hell béza salvet ?

25. Èsoc'h eo da eur c'hanval tréménoud dré graouen eunn nadoz , égéd ouzézel d'ar c'hanval tréménoud dré graouen eunn nadoz , hag hon eiz da heñliet .

26. Ar ré-man a oé c'hoaz sonézet brasoc'h , hag é lavarez ann eil d'égile : Piou éta a hell béza

Chetu ni hon eiz dilezet pép trâ , hag hon eiz da heñliet .

27. Hôgen Jézuz ô sellout out-hô , a lavaraz : Kément-sé a zô dic'halluz d'ann did , ha né kéd dic'halluz da Zoué ; rak pép trâ a zô galluz da Zoué .

28. Nefzé Per a lavaraz d'éhan :

Chetu ni hon eiz dilezet pép trâ , hag hon eiz da heñliet .

29. Jézuz a respountaz , hag a lavaraz : È-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h , penaoz n'eúz dén a gémend a zilez'h hé dî , pé hé vreudeur , pé hé c'hoarzed , pé hé did , pé hé vamin , pé hé vipienn , pé hé barcou , en abek d'in , ha d'ann avieb .

S. VARK.

50. Ha n'en dérézô, a vréman hag en amzer-man, kant-kémend all a diez, a vreñdeür, a c'horézed, a vammou, a viñien, a barkou, hag ivé keskinou, hag enn amzer da zont ar vuez peür-baduz.

51. Hôgen kalz cùz ar ré-genta a vézô ar ré-zivéza, ha kalz cùz ar ré-zivéza a vézô ar ré-genta.

52. Pa édoint enn hent évit mond da Jérusalem ; Jézuz a valéec enn hô raok, hag é oant souézet brâz ; hag é eant gant spout war hé lec'h. Hag ô kémérod adarré a dû ann daouzez, é téraouaz lavaroud d'ézhô ar péz a dilié c'hoarvénout gant-han.

53. Chétu é comp da Jérusalem, ha Mâb ann dén a vézô lé-kéad étré douarn Prinsed ar véleien, hag ar Skribed, hag ann Hénau-red, péré hé varnô d'ar marô, hag a lakai anézhan étré daouarn ar Jentiled.

54. Hag é raint goab anézhan, hag é sköpint-war-n'ézhan, hag é eukjézind anézhan, hag é lazind anézhan : hag ann tréde deiz é savo a varô da véo.

55. Neuzé Jakez ha Iann, mipien Zébedé a zeñaz d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhan : Mestr, ni a garfé è rafez évid-omp ar péz a choulenimp digan-éz.

56. Hag bén a lavaraz d'ézhô : Pétra a fell d'é-hoc'h é rajenn évid-hoc'h ?

57. Hag bi a lavaraz d'ézhan : Autré d'é-omp ma vénimp azézet, unan war da zourn déou, égilé war da zourn kleiz, enn da rouantélez.

58. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô : Na ouzoëb két pétrâ a choulennit. Ha chouï ha hell éva ar chalir a dileann da éva, ha bêza badézet gand ar vadisian gant péhini é tñan bêza badézit ?

59. Hag bi a lavaraz d'ézhan : Ni a hell. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô : Éva a réot évi-gwir ar chalir a dileann da éva ; ha badézed é viot gand ar vadisian gant péhini é tñan bêza badézit :

40. Hôgen é-kénver bêza azézet war va zourn déou pé war va zourn kleiz, né két mé a dli rei ann dra-zé d'é-hoc'h, hôgen d'ar ré évit péré eo bêt aozet.

41. Ha pa glevaz kément-man ann dég all, é savaz droug enn-hou a Jakez ha Iann.

42. Hôgen Jézuz ô véza hô galvet, a lavaraz d'ézhô : Gouzoud a rit pénaoz pennos ann dudou a aotrouni anézho ; ha pénaoz hô frined a ziskouez hô bêli war-n'ézhô.

43. Hôgen na dli két bêza ével-sé étré-z-hoc'h : râg ann hini a fellô d'ézhan bêza brasoc'h, a vézô gwâz d'é-hoc'h :

44. Hag ann hini a fellô d'ézhan bêza ar c'heñta ac'hanoñ'h, a vézô mével ann holl.

45. Râk Mâb ann dén hê-unan né kéd deuet évit bêza servichet, hôgen évit servicha, hag évit rei hé vuez évit dasprénadurez kalza dûd.

46. Neuzé é teujond da Jérîkô, ha pa'z éaz-kuid eñz a Jérîkô, gand hé ziskibled, ha kalz a dûd war hé lec'h, eunn dén dall hanvet Bartimé, mân da Dimé, péhini a ioa azézet war ann hent évit goullenn ann aluzen,

47. O véza klevet pénaoz é oa Jézuz a Nazaret, en em lékész da charmi, ha da lavarout : Jézuz, mân David, az péz truez ouz-in.

48. Ha meñu a hini a grôzé anézhan évit hé lakaad da dével. Hôgen bén a chârme c'hoaz krôch, a lavarout : Mâb David, az péz truez ouz-in.

49. Ha Jézuz ô véza arzaouet a ch'hourc'hennennaz hé c'hervel. Hug é c'halvijond ann dén dall, ô lavaroud d'ézhan : Kalounéka : saô, da c'hervel a rá.

50. Hag hé-man ô véza taoled hé zaé, a zilammaz hag a zedaz da gavout Jézuz.

51. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Pétra a fell d'id é rajenn évid-od ? Hag ann dén dall a lavaraz d'ézhan : Aotrou, grâ ma wélin.

52. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Kéa, da feiz en deûz da zavétet :

XI. PENNAD.

ha rak-tâl é wélaz, hag éaz war-lerc'h Jézuz enn hent.

XI. PENNAD.

1. HA pa dostajend out Jérusalem hag out Béhani, war-drô Ménez Olivêd, Jézuz a gâsiz daou eñz hé ziskibled,

2. Hag é lavaraz d'ézhô : Id d'ar vrouch a zô rag énep d'é-hoc'h, ha kerkeut he ma viod éad enn-hi, é ksfot eunn azen iaouank stag, war bêhini n'eo c'hoaz piñed dén : distag'hén, ha digasit-hón d'in.

3. Ha ma lavar eur ré d'é-hoc'h : Périg é rit-hu ann dra-zé ? Livir pénaoz ann Aotrou en deûz ézomm anézhan : ha rak-tâl é lezô bê gâsaman.

4. Hag ô vont-kuit é kafchont eunn azen iaouank stag é-tâl eunn òr er-méaz enn eur c'hoaz-hent : hag é tistaghond anézhan.

5. Hag biennou eñz ar ré a ioa éno a lavaraz d'ézhô : Périg é tistag'h-u ann azen iaouank-ze ?

6. Ar ré-man a lavaraz ével m'en doa gourc'hennet Jézuz d'ézhô, hag hô lézchont d'hé c'hâs gant-hô.

7. Hag é tigaschond ann azen iaouank da Jézuz ; hag é iekéjond hô ditad war-n'ézhan, ha Jézuz a binas war-n'ézhan.

8. Hôgen eul lôd brâz a dûd a skinaz ivé hô ditad war ann hent : ha lôd all a drouch'h skourrou gwêz, hag hô skifé war ann hent.

9. Ha ken ar ré a ioa a-raok, ken ar ré a ioa adrén, a grâ, ô lavarout : Hosanna ;

10. Benniget ra vézô ann hini a zeñ enn hanô ann Aotrou : Benniget ra vézô rouantiez hon tad David péhini a zô tôt : Hosanna enn uc'hela eñz ann énavou.

11. Hag ô véza dad é Jérusalem éaz d'ann templ : hag ô véza selléed out pép-trâ, ével ma oa di-vézad, éaz da Véhani gand anna daouzég abostol.

12. Hag antronôz pa zistrôent eñz a Véhani, en doje naoum.

13. Hag ô wéloud a hell eur wé-

zen-fiez gôlôed a zeliou, é teñaz da wéout ma na gañché kéd eunn dra-bennag enn-hi : ha pa oé tôt d'ézhi na gavaz nétrâ néméd dehou hép-ken : rak né oa kéd amzer ar siez.

14. Neuzé Jézuz a lavaraz d'ar wézen-fiez : Ra zebroñ bikenn daou frouez ac'hanoñ ! Hag hé ziskibled a glevaz kément-sé.

15. Hag é tistojond da Jérusalem. Ha p'az éaz enn templ, é kasaz er-méaz ar ré a werzé pé a bréné enn templ : hag é tiskaraz taoliou ar varc'hadouren ar'hant, ha kadoriou ar varc'hadouren koulmed.

16. Ha na aotrê két é trémenje den gant listri dré ann templ.

17. Hag é kélénn anézho, ô laverout : Ha n'ef-hén két skrivet : Va zî a vézô galvet ti ar bêden évid ann holl dudou : Hôgen chouï hoc'h eñz gread anézhan eur ch'eo laeroun.

18. Prinsed ar véleien hag ar Skribed ô véza klevet kément-sé, a glaské ann dardou d'hé golla : hôgen aoum hô dea-r-han, râg ann holl bobl a ioa souézet brûz gand hé gélen.

19. Ha war ar pardaez, éaz er-méaz eñz a géar.

20. Antronôz beiré é wéjond ann eur dréménout ar wézen-fiez pélini a ioa deuet seac'h adaleg ar c'hrisiou.

21. Ha Per ô kaout koun eñz ar péz en doa lavarat Jézuz, a lavaraz d'ézhan : Mestr, chétu ar wézen-fiez gant péhini éaz eñz drouck-pedet, a zô dizec'het.

22. Ha Jézuz a respondat hag a lavaraz d'ézhô : Hô pézet feiz é Douy.

23. E-gvirionez hel lavaratu d'é-hoc'h, pénaoz piou-bennag a lavarô d'ar méneg-zé : Saô alessé, hag en em daol er mör ; ha kément-sé héb arvat enn hé galou, hôgen ô kridi pénaoz kément a lavarô a c'hoarvénout, é wélo anézhan ô c'hoarvénout.

24. Drô-zé hell laverann d'é-hoc'h :

pétrâ-bennâg a c'houlennot er béd-en, krédit pénaoz é vezô rôed d'é-hoc'h, bag é teuñ d'é-hoc'h.

25. Ha p'aiz eot da bidi, mar en deûz eur ré gréat cunn drouk-bennâg d'é-hoc'h, distaolit-hen : évit ma vezô distaolec d'é-hoc'h hô péch'edou gand hô Tad péhini a zo enn évouo.

26. Ma na zistaolit két d'ar ré all, hô Tad péhini a zo enn évouo na zistolô két ken-nébeud d'é-hoc'h hô péc'hédoù.

27. Distrei a rejont c'hoaz da Jérusalem. Ha pa édo Jézuz ô valéa eon templ, Prinsed ar véléon, ar Skribed hag ann Hénouared a zeñaz d'hé gavout,

28. Hag a lavaraz d'éhan : Gant pé challoud é rez-té kément-sé ? Ha pioa en deûz rôed d'id ar galou d'dhé über ?

29. Hôgen Jézuz a respondoutaz bag a lavaraz d'éhan : Eur gér a c'houleninn ivé digan-choc'h ; livir-hén d'in, bag é livirion d'é-hoc'h gant pé challoud è rann kément-sé.

30. Badez Iauñ a béléac'h è teuñ, pé euz ann évou, pé euz ann dûd ? Respondout d'in.

31. Hôgen hi a venné enn-hô hô-unan, ô lavarout : Ma lévéomp euz ann évou, è lavarô : Pérag eta n'hoc'h eus-hu két kréded d'éhan ?

32. Ma lévéomp euz ann dûd, è téomp kaoud aon râg ar bobl ; râg ann holl a gémère Iauñ évid eur gwir profed.

33. Hag hi a respondout bag a lavaraz da Jézuz : Na ouzomp ket. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Ha mé na livirion két d'é-hoc'h gant pé challoud è rann kément-sé.

XII. PENNAD.

1. HA Jézuz a zéraouaz komza d'ézhô gant parabollennoù : Eunn déun, emé-z-han, a blantaz eur winien, bag a gelc'hiañ anézhî gand eur c'harz, bag a gletiaz enn-hi eur waskel, bag a zavañ eun tour, bag hé rôaz é ferm da labourennoù, bag éz eaz eun eur vrô bell.

2. Pa oa deñed ann amzer, é kassaz eur mével étrêzeg al labourennoù, évit kémérout digant-hôlrouez hé winien.

3. Ar ré-man a grogaz enn-han, a ganaz anizhan, bag hé c'hasaz'huit hép rei netrâ d'éhan.

4. Eur mével all a gasaz d'ézhô, bag hi a réaz gouliou enn hé heon, bag a réaz d'ezhan meuri a zismé-gans.

5. Eunn all a gasaz c'hoaz d'ézhô, bag é lazjond anézhan. Kalz ré all a gasaz c'hoaz, bag hi a gannaz lôd, bag a lazaz lôd all.

6. Eunn-divez ô véza en doa eur map penn-her péhini a garé dreist-penn, é kasaz c'hoaz anézhan d'ézhô, ô lavarout : Donja a raint va mab.

7. Hôgen al labourerien a lavaraz étre-z-hô : Hé-mañ eo ann her : deñit, lazomp-hén bag hé zigwéz a vezô d'é-omp.

8. Hag ô véza kroged enn-han, hel lazjont, bag é taoljond anézhan eun tu all ar winien.

9. Pétrâ éta a rai aotrou ar wiñien ? Dond a rai bag é kolloù al labourerien, bag é roi hé wiñien da labourerien all.

10. Ha n'hoc'h eus-hu két lennet ann dra-man er Skritur : Ar mèan hô deûz distaolec ar savierien-tiez a zo bêt lékad é penn ar c'horn :

11. Gant ann Aotrou eo bêt gréat kément-sé, bag eunn dra eo bag a zo souezuz d'bon daoulagad.

12. Hag ar ré-man a glaské ann tú da gregi enn-han, râg aonoud a rejont pénaoz e komzé anézhô er barabolenn-zé ; hôgen aon hô doa râg ar bobl. Hag ô véza hé lezet éz éjont-kuit.

13. Hag é kaschond d'éhan binennou euz ar Farizianed bag euz ann Hérodianed, évid hé gémérout eun hé gomsiou.

14. Ar ré-man a zeñaz bag a lavaraz d'éhan : Mestr, gouzoud a réomp pénaoz oñd gwirion, ha pénaoz n'eñh euz azaouez é-béd évid déun : râk na zellez két oñd dremm ann dûd, hôgen deski a réz hend Doué er wirionez. Ha

réz eo rei ar gwir da Gézar, pé n'eñh két réz ?

15. Hôgen Jézuz péhini a anavezé hô zonellerez, a lavaraz d'ézhô : Pérag é tempti-hu achanoun ? Digasid d'in eunn dinner ma wélinn.

16. Hag hi a zigasaz unan d'éhan. Hag bén a lavaraz d'ézhô : Eñz a biou eo ann hévelédigez-man, bag ar skrid-man ? Hag hi a lavaraz d'éhan : Euz a Gézar.

17. Hôgen Jézuz a respondoutaz bag a lavaraz d'éhan : Distaolid éta da Gézar ar péz a zo da Gézar, ha da Zoué ar péz a zo da Zoué. Ar ré-man a oé souezuz brâz oñh hé glevout.

18. Neuzé ar Saduséed, péré a lavaraz a zavô két ann dûd a varô da vêo, a zeñaz d'hé gavout : bag é rejont eur goulenn out-han, ô lavarout :

19. Mestr, Moizez en deûz skrivet d'é-omp, pénaoz mar marv eunn déun, ba ma lez hé c'hrieg hé bugale, é tlé dimézi hé vréur da c'hrieg hé-man, évit ma tigas hâd d'hé vréur.

20. Hôgen sez breñi é oant : bag ar c'henta a géméraz eur c'hrieg, bag a varvaz héb béza lézed a hâd.

21. Aun eil a géméraz anézhî da c'hrieg, bag a varvaz : ha na lézaz két ken-nébeud a hâd. Hag ann tréde ean hévélep doaré.

22. Èvel-se ar sez breñi a géméraz anézhî : ha na lézchont két a hâd. Enn-divez-holl ar c'hrieg a varvaz ivé.

23. Hôgen pa zavô ann dûd euz a varô da vêo, euz a bêhini euz ar ré-man é vezô-hi grég ? Râg hô sez int hét dimézet d'ézhî.

24. Ha Jézuz a respondout bag a lavaraz d'éhan : Ha na wélt-hu két pénaoz é fazit, ô véza na ana-vézit két ar Skituriou, na galloud Doué ?

25. Râk pa zavô ann dûd euz a varô da vêo, ar wazed n'hô dévezô két a c'hrieg, nag ar gragez a wazed, hôgen bêz é wezind ével eded Doué enn évou.

26. Hôgen diwar-benn aon adsav

XII. PENNAD.

euz ar ré varô, ha n'hoc'h eus-hu két lennet é levr Moizez, ar péz a lavaraz Doué d'ézhaa er-vôden : Me eo Doué Abraham, ha Doué Izzak ha Doué Jakob ?

27. Né két Doué ar ré varô, hogen Doué ar ré vêo. Dréz-z é faziñ kalt.

28. Neuzé unan euz ar Skribed, péhini en doa hô c'hevet o striva, pa wélañ pénaoz Jézuz en doa respountet ervâd d'ar Saduséed, a dostaaz out-han, bag a c'houlennaz digant-han péhini é oa ar c'henla euz ann holl c'hourc'hémennou.

29. Ha Jézuz a respondoutaz d'éhan : Chétu ar c'henla euz ann holl c'hourc'hémennou ; Kled, Israel, ann Aotrou da Zoué, eo eunn Doué hép-kén :

30. Karoud a ri ann Aotrou da Zoué a greiz da chaloun, bag a greiz da spêred, bag a greiz da ners. Hen-nez eo ar c'henla gourchémenn.

31. Hôgen ann eil a zo hénvel out-han : Karoud a ri da nesa ével-doud da-unan. N'euz gourchémenn all é-béd brasoch' éged ar ré-man.

32. Hag ar Skribed a lavaraz d'éhan : Mad, Mestr, gwir eo ar péz eñh euz laveret, pénaoz éz euz eunn Doué hép-kén :

33. Ha pénaoz karoud anézhan a greiz hé galouin, a greiz hé spêred, a greiz hé éné, bag a greiz hé ners ; ha karoud hé nesa ével-tihan hé-unan, a zo mui éged ann holl loened-loasket, bag ann holl aziulidigezou.

34. Hôgen Jézuz ô kelennoù en en doa respondout gant furnez, a lavaraz d'éhan : N'oud két pell euz a rouantelez Doué. Hag a neuzé déun na grédañ mui ober goulenn é-béd d'éhan.

35. Ha Jézuz ô kelennoù en templ, a c'houlennaz : Pérag é larvar ar Skribed pénaoz ar Christ a zo mab da Zavid,

36. Fa en deñz David hé-unan laveret dré ar Sporet Santel : Ann

Aotrou en deñz lavared d'am Aotrou :
Aez war va dourn déou , bételma
likiou da énebourien da skabel d'az
treid.

57. Mar galv éta David hé-man
anéhan hél Aotrou , pénaoz el-lien
hé vâb ? Hag eul lôd bras a bobl a
zélaouc anéhan a joul vâd.

58. Hag e lavaré d'ézhô enn hé
gelen : Diwalid ouch ar Skribed ,
pêr a fell d'ézhô kerzout gant
saéou-löstek , ha kaout stouou er
marc'hallec'h ,

59. Ha béza azézet er c'hadiorio
kenia et sinagogou , ha héza gour-
vézet war ar gwéléou kenia er ban-
vesiou :

60. Féré a zismantr tiez ann in-
tanvezet , war zigarez ma réont
pédennou hir. Ar ré-zé hò dévezô
eur vanedigez wasoch .

61. Ha Jézuz ô véza azézet di-
rag ar c'héf , a zellé é pé doare é
taolé ar bobl arc'hant er c'héf . Ha
kalz a dûd pinvidik a daol le kalz .

62. Dond a rezivé eunn intan-
vez paour , pébiui a lókéz daou
bézik a dale cul liard .

63. Ha Jézuz ô chervel hé zi-
kibled , a lavaraz d'ézhô : È-gwi-
rionez hel lavarann d'é-hoc'h , pé-
naoz ann intanvez paour-zé é deñz
réct muioc'h éged ar ré all holl
peré hò deñz lókéad er c'héf .

64. Rag ar ré-zé hò deñz lókéat
eiz ar pêz a founne d'ézhô : hò-
gen hou-man é deñz lókéat-euz hé
diñez kément é dor , tag hé holl
baezégez .

XIII. PENNAD.

1. HA p'az ea Jézuz er-méaz
euz ann templ , unan euz bë zi-
kibled a lavaraz d'ézhô : Mestr ,
sell pébez mein , ha pébez tiez .

2. Ha Jézuz a respondat tag a
lavaraz d'ézhô : Gwéleoud a réz-te
ann holl díez bráz ze ? Na jounoù két
ménan war yean ; dismantret holl é
vâzint .

3. Ha pa édo azézet war Ménez
Olived , diag ann templ , Per , ha
Jaker , ha Iam , tag Andréaza réaz
a dû a gouenn-man digant-han ;

4. Lavat d'éomp , peür é c'hoat-
vêzô kément-sé ? Ha pé arvez a
vêzô , pi zinésai ann holl draou-zé ?

5. Ha Jézuz a respondat tag a
lavaraz : Likid évez na zeufé dén
d'hô touella :

6. Rak kalz a zeu em hanô , ô
lavaraz : Mé eo ar Christ : hag
é tovelliñ meur a hini .

7. Hôgen pa glevot komza euz a
vrezeliou , bag euz a vrûd bréze-
liou , na spountit ket : râk red
eo é teufé kément-sé ; hôgen na
vêzô lét ch'hoaz ann diverz .

8. Rak sével a rai poblout polb ,
ha rouantélez out rouantélez ; ha bér-
é vêzô kréou douar é meura léac'h ,
ha naoungézou . Ann derou é ve-
zint euz ar gloasiou .

9. Hôgen likid évez ouz-hoc'h
hoc'h-unan . Rak kas a raint ac'ha-
noc'h eun hò strolladou , bag é viot
skorjézet enn hò sinagogou . Ka-
sed é viot dirag ar renerien tag ar
rouéed ann abek d'in , é testeni d'é-
zhô .

10. Réd eo ivé é vé da genta
prézeged ann Aviel dré ar béd holl .

11. Ha pa viot kased dira-z-hô ,
na vêtiz kéd é poan pénaoz é komi-
sot : rak roed é vêzô d'é-hoc'h war
ann heur pétra a lévérot . Rak né
ket choui a gomz , hôgen ar Spêred-
Samel .

12. Hôgen ar breur a roi hé vrout
dar maro , bag ann tad hé vâb :
tag ar vugale a zispac'h ouz hò
zid tag ouz hò mamin , bag hò^l
lakaind da verrel .

13. Ha choui a vêzô kaseet gand
ann holl énu abek J'am hanô . Hô-
gen néb a gendalc'hô bêtég ann
diviez , ben-nez a vêzô salvet .

14. Hôgen pa wélot pénaoz heuz
ann dismantre a vêzô el leach é
péhini na dîl két héza : ra boellô
néb a leun ; neuzé ar ré a vêzô
é Judéa , éant war ar ménisou .

15. Hag ann hini a vêzô war ann
doen , na ziskennet két , c'vit kément-
roud eniu dia euz hé di .

16. Hag ann hini a vêzô er park ,
na zistroct két évit kémentroud hé
zae .

XIV. PENNAD.

énv , nag ar Mab , hôgen ann Tâd
hép-kén .

35. Likid évez , choumid dihun ,
ha pedit , râk na ouzoch két peür
é teui ann amzer-zé .

34. Béz' é vêzô é vel eunn dén ,
péhini ô véza éad enn hent a lez hé
di , tag a rô da bêp-hini euz hé
vézellou al labour en deñz da ober ,
tag a c'hourch'ement dñb a zô
oud ann ór choum dihun .

35. Choumid dihun éta , (râk na
ouzoch két peür é teui mestr ann
ti ; da bardaez , pé d'ar hanter-nôz ,
pé da gân ar ch'ilek , pé d'ar beûr)

36. Gant aoun na zeufé en-
eunn-taol , ha n'hô kalfbe kousket .

37. Hôgen ar péz a lavaran da bêb unan :

Choumid dihun .

XIV. PENNAD.

1. HOGEN édo ar Pask ha gouél
ar barc dic'hoc'l da benn daou zer-
vez : ha Priused ar velein , tag
ar Skribed a glaské ann doaré da
gémérou Jézuz dré ijin , ba d'hé
lakad d'ar maro .

2. Tag é lavarent : Na réomp
két kément-sé é deiz eur gouél ,
gant aoun na zañché dispac'h é-
touez ar bobl .

3. Hôgen pa édo Jézuz é Bé-
tania é ti Simon al lovr , ha pa édo
ouc'h taol , é teulz eur vaonez pér-
hini é doa eul lêstr leun a lououz
chouez-vâd , a ch'halved nardi , tag
é véza torret al lêstr , é taolaz al
lououz war hé beon .

4. Hôgen hiniennou a zavaz drong
enn-hô , tag a lavaré étré-z-hô : Da
betrâ kolla al lououz-zé ?

5. Rag gallod é divijé gwerza al
lououz-zé ouc'h-penn tri c'hat dî-
nér , ha rei ann arc'hant d'ar hé-
rien . Tag é soroc'hent out-hi .

6. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô :
List ar c'hrieg-zé : pérâg é c'hlac-
charit-hu anézhî ? Eunn da vâd é
deñz gréad em c'héixer .

7. Rak péoien hoc'h euz bêpréd
gan-é-hoc'h ; ha pa gîrit , é hellit
ober vâd d'ézhô ? Hôgen n'hô pézô
két pébréd ac'hanoù .

S. VARK.

8. Gréad é deùz ar péz é deùz
gallet : skufed é deùz al louzou-zé
war va c'horf évid hé liéna a zi-

raok.
9. É-gwirionez hel lavaraz d'é-

hoc'h : É pé léac'h-bennag er bed
holl ma vezó prezeged ann Aviel-

man, é vezó laverad enn hé meû-

leùdi ar péz é deùz gréat.

10. Neuzé Iuzaz Iskariot unan eùz
ann daouzeùk, az éaz da gavout Prin-

sed ar véleien, évid hé werza d'é-

zhô.

11. Ar ré-man a laouénaaz pa
glefchont kément-sé ; hag é léver-

jond rei ac'hant d'ézhan. Hag a
neuzé é klaské ann darvoud mât évid
hé lakaad étré hé daouarn.

12. Hôgen d'ann deiz kenta eùz
a c'houél ar bara hép goell, enn
amzer ma réad ar Pask, hé ziskibled
a lavaraz d'ézhan : É pé leac'h

é fell d'it éz ajemp évid soza d'id
ar péz a zô red évid dibri ar Pask ?

13. Hag hén a gasaz daou eùz
hé ziskibled, hag é lavaraz d'ézhan :
Id da géar : hag é kéfot dira-z-

hoc'h eunn dén pêhini a zougô eur
pôdâd zour : id war hé lerch :

14. Hag é pé léac'h-bennag m'az
ai, livirda vestr ann ti : Ar mestr
a c'houllenn digan-éz : Péleac'h éma
ar gambr é pêhini é hellinn dibri
ar Pask gant va diskibled ?

15. Hag hén a ziskouéz d'é-hoc'h
eur gambr u'hel, bráz hag an-

nézet : hag énu éc'h aozod ar Pask
d'é-omp.

16. Hag hé ziskibled az éaz, hag
a zeùaz é kér : hag é kafchont
ar péz en doa lavaret, hag éc'h
aojond ar Pask.

17. Hôgen pa oé deñed ar par-

dacez, é teuaz gand ann daouzeùk.

18. Ha pa édonc ouc'h taol ô
tibri, é lavaraz Jézuz d'ézhan : É-

gwirionez hel lavaraz d'é-hoc'h,

pénaoz unan ac'hanc'h, hag a zebr

gan-én, a vezó ac'hanc'h.

19. Hag hi a oé glac'haret bráz,

hag é téraoujont lavaroud d'ézhan
ann eil goudé égilé : Ha mé eo ?

20. Hag hén a lavaraz d'ézhan :

Unan eùz ann daouzég eo, pêhini a
laka hé zourn gan-én er plâd.

21. Mâb ann dén évit-gwir a ia
ével ma eo skrived diwar hé benn :
hôgen gwa ann dén gant pêhini é
vezó gwerzet Mâb ann dén ; gwel

é vé d'ann dén-zé na vé két bêt
ganet.

22. Ha pa édonc c'hoaz ô tibri,
Jézuz a géméraz bara ; hag ô véza
hé viangiet, hé dorraz, hag hé
rôaz d'ézhan, ô lavarout : Kémérit ;
anu dra-man eo va c'horf.

23. Hag ô véza kémérid ar c'hal-

ir, é trogarcékaz hag hé rôaz d'éz-

han ; hag holl c'el'h évijond eùz an-

zhan.

24. Hag é lavaraz d'ézhan : Hé-

man eo va gwâd eùz ann testa-

mant nevez : pêhini a vézo skufet

évit meûr a hini.

25. É-gwirionez hel lavaraz d'é-

hoc'h, pénaoz na evinn mui eùz ar

ur frouez-zé eùz ar winien, bêtég

ann deiz-zé é pêhini éch' evinn ané-

zhan a nevez c'rouantlez Doué.

26. Ha goudé bêza kanet eunn

himn, éz ejont war Ménez Olived.

27. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan :

Eunn darvoud a wall-skouer é

vézinn évid-hoc'h holl eun nôz-

man ; rak skrived eo : Skei a rinn

gand ar mesaer, hag ann dénevéd

a vézo skiné.

28. Hôgen goudé ma vézinn savet

a varô da vêô, é tiaraoginn ac'h-

noc'h é Galiléa.

29. Ha Per a lavaraz d'ézhan :

Ha pa vîjez eunn darvoud a wall-

skouer évid ann holl, na vézi bikena

eur wall-skouer évid-oun.

30. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan :

É-gwirionez hel lavaraz d'id, pé-

naoz té da-unan eun nôz-man ,

abarz m'en dévezô diou wéach

kanet ar c'hièk, em dinac'h teir

gwéach.

31. Hôgen hén a lavaré kréoc'h

c'hoaz : Ha pa vé red d'in mervel

gan-éz, u'az dinac'hian ket. Hag

ar ré all holl a lavaraz ével-t-han.

32. Neuzé é teñjond enn eulléac'h

a chalved Jetsemani. Ha Jézuz

XIV. PENNAD.

a lavaraz d'hé ziskibled : Azézid
aman endra ma pédieu.

33. Hag é kéméraz gant-han
Per, ha Jakez, ha Iann : hag é
téraouaz kaoud aoun, ha bêza

glac'haret.

34. Hag é lavaraz d'ézhan : Trist
eo va éné bêtég ar maro : chou-

mid aman, ha bêt.

35. Hag ô vond eunn nébeut
pelloch', en em strinkaz war hé
c'héou d'ann douar ; hag é pézad

maz aje, mar d-oa galluz, ann
heur-zé ébiou d'ézhan.

36. Hag é lavaraz : Abba, va
Zâd, pép trâ a zô galluz d'id, pella
diouz-in ar c'halir-zé ; koul-

koudé na vézét két gréat hervez

va ioul, hôgen hervez da hini.

37. Hag hén a zeùaz, hag a
gavaz hé ziskibled kousket. Hag
é lavaraz da Ber : Simon, ha

kousked oud ? Ha n'éch eùz két

gellec belia eunn heur ?

38. Beñit, ha pédi évit na viot
két temptet. Râg ar spêred a zô

téar, hôgen ar c'hiig a zô gwân.

39. Mond a réaz adarré, hag é
pézad ô lavarout ann hévélep geriou.

40. Hag ô véza distrôet, hô
chavaz c'hoaz kousket (rag hò
daoulagad a joa bec'biet), ha na

wien pétra da lavaroud d'ézhan.

41. Hag é teñz évit ann trêde
gwéach ; hag é lavaraz d'ézhan :

Kouskit bréma hag arzaôit. A-

walc'h eo : deñed eo ann heur ;
chétu Mâb ann dén a ia véza

lékéad étré daouarn ar bêcherien.

42. Savit, ha déomp. Chétu

éma tôt ann hini a dlé va gwerza.

43. Komza a réa c'hoaz, ha

chétu Iuzaz Iskariot unan cùz ann

daouzeùk a zeùaz, hag arzaôit

lôd bráz a dûd gant klézeier ha

bisier, pére a ioa kaset gant Pennou

ar véleien, gand ar Skribed, ha

gand ann Hénaoured.

44. Hôgen ann hini a werzaz
anézhan en doa roed d'ézhan eunn

arwéz, ô lavarout : Ann hini a bo-

benn tri déz, pêhini na vezó két

gréat gand daouarn ann dûd.

45. Ha râk-tâl é tôstaaz ouc'h

Jézuz, hag é lavaraz : Béz iac'h,
Mestr ; hag é pokaz d'ézhan.

46. Hag ar ré-man a lékéad hô
daouarn war-nézhan, hag a zalc'haz
anézhan.

47. Hôgen unan eùz ar ré a ioa
gant Jézuz, a dennaz hé gléléz ,
a skoaz gant mével Prins ar véleien,
hag a drouc'haz hé skouarn d'ézhan.

48. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan :
Deñed och gant klézeier ha gant
bisier évit kregi enn-oun, é-c'hiz
ma venn eul laer.

49. Bemdez é oann enn hô touez
ô teski enn templi, ha n'hoc'h eùz
két va c'héméret. Hôgen red eo
ma vijé sivened ar Skrituriou.

50. Neuzé hé ziskibled ô véza
hé léz holl, a dec'haz-kuit.

51. Hôgen bêz' éz oa eunn déni-

ouanek pêhini a heb'l anézhan ,
gôlôet hép-kén gand eul liénen war
hé gorf noaz : hag é krogjond enn-

han.

52. Hôgen hén ô véza laosket

hé liénen , a dec'haz-kuit enn noaz
eùz hò daouarn.

53. Hag ar ré-man a gasaz Jézuz
da di Prins ar véleien, é péleac'h
é oa strollet ann holl Véleien, hag

ar Skribed, hag ann Hénaoured.

54. Hôgen Per a heùfa anézhan
a-bell, bêtég é lez Prins ar véleien :
hag é h'azézat é-touez ar vévellou ,
hag é tommé.

55. Koulskoudé Prinsed ar vé-

leien, hag ann holl Alérien a glaské
eunn desteni a-énep Jézuz , évit hé
lakad d'ar maro ; ha na gayent két.

56. Râk kalz a zougaz fals-desteni
enn hé énep ; hôgen ann testé-

nioù-zé na oant két hévélep étré-

z-h.

57. Hiniennou a zavaz neuzé ,
hag a zougaz eur fals-desteni enn
hé énep , ô lavarout :

58. Hé gleved hon eùz ô lava-

rout : Mé a zismantrô aon templ-

zé pêhini a zô gréat gand daouarn
ann dûd , ha é savion eunn all a-

benn tri déz , pêhini na vezó két
gréat gand daouarn ann dûd.

59. Hag hò zesténiou né oant
két hévélep.

S. VARK.

60. Neuzé Prins ar véleien ó sèvel enn hò c'hreiz, a lavaraz da Jézuz : Ha na respountez nétrà d'ar péz a desténiont enn da énep ?

61. Hôgen Jézuz a davé, ba na respountaz nétrà. Ar Bélek-bráz a réaz c'hoaz ar goulenn-ma digant-han : Ha té eo ar Christ, Mâb ann Doué benniget ?

62. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Mé eo; ha c'houi a wélo Mâb ann dénañezet a zéou da ch'halloid Doué, hag ô tont war c'hoabrou ann énv.

63. Neuzé Prins ar véleien a rogaz hé zifad hag a lavaraz : Da heitrà hon eùz mui ézomm a destou?

64. Hé glevet hoc'h eùz ô touï : pétr a vennit-hu ? Hag holl è léverjont pénoaz é talié ar maro.

65. Hag hiniennou a zéraouaz sklop out-han; hag ô véza hé vouchet, é karavanatent anézhan, o lavaraz : Diougan ; hag ar vérellou a rôj javédadou d'ézhan.

66. Hôgen Per a ioa er-méaz er pors, hag é teuaz éno unan eùz a vitisen ar Bélek-bráz :

67. Pêhini ô véza gwélet Per ô tommal, goudé béza sellé out-han, a lavaraz d'ézhan : Té a ioa ivé gant Jézuz a Nazaret.

68. Hôgen hén hen nachaz, 6 lavaraz : Na anavézann kéd anézhan, ba na ouzouñ két pétr a lévérez. Hag éz éaz er méaz er pors, hag ar ch'ifek a ganaz.

69. Eus vatez ô véza c'hoaz gwélet anézhan, a zéraouaz lavaraz d'ar ré a ioa éno ; Hé-man a zô eùz ann dûd-zé.

70. Hag hén a nachaz adarré : ha nebeut goudé ar ré a ioa éno a lavaraz adarré da Ber : Évit-gwir té a zô eùz ar tézé ; rak eùz a Chalilicq oud ivé.

71. Neuzé é téraouaz drouk-pédi, ha toqi, a lavaraz : Na anavézann két ann déni-zé eùz a bénini é komzit d'in.

72. Ha rak-tâl ar ch'ifek a ganaz eunn cil gwéach. Ha Per en doé-koun eùz a chér Jézuz pa lavaraz d'ézhan : Abarz m'en dévezô kañut diou wéach ar ch'ifek, ez pézo

va dinac'het teir gwéach. Hag hén en em lékeaz da wela.

XV. PENNAD.

1. HA kerkent ha ma oé deuet ar beuré, Prinsed ar véleien, gand ann Hénaoured, hag ar Skribed, bag ann holl Aliencien en em guziliaz : hag ô véza créet Jézuz, é kaschond anézhan, hag hen lékejont étré daouarn staget ouch ar groaz.

2. Ha Pilat a réaz ar goulenn-maz out-han : Ha té eo roué ar Iuzevien? hag hén a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Hé lavaroud a réaz.

3. Prinsed ar véleien a damallé d'ézhan kals traou.

4. Hôgen Pilat a lavaraz c'hoaz d'ézhan : Ha na respountez nétrà ? Gwel pégémend a draou a damallont d'id.

5. Hôgen Jézuz na respountaz mui nétrà; en hévélep doaré ma oé souézet bráz Pilat.

6. Hé-man en diaz ar boaz ena eunn deiz goel-bráz da leuskell d'ar bobl ann hini eùz ar brizouñfrien a venné d'ézhan.

7. Hôgen bér'ez oa unan a c'halved Barabbaz, pêhini a oa bét éréet gand dispac'hien all, dré m'en doz lajet eur ré enn eunn dispac'h.

8. Ha pa oé piñet ar bobl éno, é téraouijont pidi Pilat da ober d'ézhan é-chiz m'en diaz ar boaz da ober.

9. Ha Pilat a respountaz, hag a lavaraz d'ézhan : Ha c'houi a fell d'é-hoc'h : hag h'oc'h é laoskenn roué ar Iuzevien ?

10. Râg gouzoud a réa pénoaz dré érez oa é oa bét lékeaz étré hé zaouarn gant Prinsed ar véleien.

11. Hôgen ar véleien a genteraué ar bobl, évit ma choulenfent ma vé laoskenn kentoc'h d'ézhan Barabbaz.

12. Ha Pilat a respountaz, hag a lavaraz c'hoaz d'ézhan : Pétrâ éta a fell d'é-hoc'h é rajenn eùz a roué ar Iuzevien ?

13. Hag h'iz a groaz adarré : Stag-hén ouc'h ar groaz.

14. Hôgen Pilat a lavaraz d'ézhan :

XV. PENNAD.

Pé zroug éta en deus-hén gréat ? Hag hi a grié kreoch : Stag-hén ouc'h ar groaz.

15. Ha Pilat pêhini a fell d'é-

zhan héta d'ar bobl, laoskaz d'ézhan Barabbaz, ha goudé béza lékeaz skourjéza Jézuz, é lékeaz anézhan etré hò daouarn évit béza staget ouch ar groaz.

16. Neuzé ar soudarded a gasaz anézhan é lèz ar varn, hag a strol-laz war hé drô ann holl vrezéldi.

17. Hag ô véza lékeaz war hé gein eur vantez tané, é lékejont war hé benn eur gurunen spen gwec'.

18. Hag é téraouijont plég hó hlin dira-z-han, ô lavarout : Dématid, roué ar Iuzevien.

19. Hag hi a skoé war hé henn gand eur gorsen, hag é skopent out-han, hag ô taouina, c'hl azeul-lent anézhan.

20. Ha goudé béza gréat goab anézhan, é tenjond ar vantez tané diwar-n-ézhan, hag ô véza hé wisket gand h'izif hé unan, é kaschond anézhan évid hé lakaad oud ar groaz.

21. Hag ô véza kavet eunn dén eùz a Ziren hanvet Simon, tad Aleksandr ha Rufuz, pêhini a dré-méné dré éno, ô tond eùz hé vanner, é rédijond anézhan da zougen kroaz Jézuz.

22. Hag é kaschond anézhan en eul léac'h hanvet Colgota, da larvaroud eo, léac'h ar Chalvar.

23. Hag é rójond d'ézhan da éva gwin gant mirr mesket gant-han; ha na évaz kéd anézhan.

24. Ha goudé m'hô diaz hé staget ouc'h ar groaz, é ranjond hé zifad, hag h'ozkenn d'ann darvoud, évit gouzout pé lôd a zi-gouésché da bêp hini.

25. Édo ann trédeur heur; pa oé staget ouc'h ar groaz.

26. Hag é oé skrivet out-hi ann abek eùz hé varnédigez ével-henn : ROUE AR IUZEVIEN.

27. Neuzé é oé lékead oud ar groaz gant-han daou laer, unan war

ann dourn déou, hag eunn all war ann dourn kleiz.

28. Hag ével-sé é oé sévénat ar skritur, pa lavar : Gand ann dûd fall eo bet nivret.

29. Hag ar ré a dréméné a zrouk-pédé gant-han, enn eur heja hó fennou, hag ô lavarout : Té pêhini a zismant templ Doué, hag hen sav a nevez a-beñ tri deiz,

30. En em zavetei da-unan, ha diskenn eùz ar groaz.

31. Prinsed ar véleien hag ar Skribed a réa ivé goab anézhan, hag a lavaré étré-z-hô : Ar ré all en deuz savetéet, ha na hell kéd en em zavetei he-unan.

32. Diskennet bréma cùz ar groaz ar Christ, Roné Israel, évit ma wélimp ha ma kréimp. Ar ré a ioa staget out pêb a groaz gant-han, a gunuc'hé ivé anézhan.

33. Hôgen adaleg ar chouech'bed heur bêtég ann naved, é oé goloed ann douar holl a dévalien.

34. Ha d'ann naved heur, Jézuz a charmaz gand eur vouéz gré, ô lavarout : Éloi, Éloi, tamma sa-takanti? da lavaroud eo, ya Doué, pérâg éch' eùz-dé va dilézet ?

35. Hag hiniennou eùz ar ré a ioa éno bag a glevé anézhan, a laveré : Chetu é c'halv Eliasz.

36. Hôgen unan anézhan a rédar, hag ô véza leñuet eur spoué gant gwin egr, hé lékeaz é penn eur gorsen, hag hé rôz d'ézhan da éva, ô lavarout : List, gwélomp mac teuï Eliasz d'hé denna alese.

37. Neuzé Jézuz ô charmi gand eur vouéz gré, a rôz hé spérd.

38. Ha gwel ann templ a rogaz é diou gevren, adaleg al lein bêtég ar gwéled.

39. Hôgen ar Chantener a ioa éno dica-z-han, ô wélotout pénoaz é oa maro ô charmi ével-sé, a lavaraz : Ann dén-man évit-gwir a ioa Mâb Doué.

40. Ber'ez va ivé éno merc'hed péré a zelli a bell ; é toutes péré e oa Mati Madalen, ha Mati mamm Jakez ar inouanka ha Jozef, ha Salomé :

S. VARK.

41. Pére hō doa heñliet Jézuz pa édo é Galiléa, oc'h hé zervicha; ha katz ré all pére a ioa piñet gant-han é Jérusalem.

42. Hôgen ar pardaez ô véza deuet (rāg ar gousper é oa , pé ann deiz kent ar sabbat).

43. Jozef a Arimatéa , péhini a ioa eunn dén a hanô-mâd hag eûz a bennoù kcar , ha péhini a ioa é gortoz eûz a rouantéléz Doué , az éaz gand herder da gavout Piñat hag a chouleñnaz koef Jézuz.

44. Pilat a oé souézet brâz ô klevout pénaoz é oa marô ker buan. Hag ô véza digémennet ar C'han-tener , é chouleñnaz digant-han mar d oa marô kerkent.

45. Ha pa en doé klevet gand ar Chantener pénaoz é oa marô , é rôaz ar c'horf da Jozef.

46. Ha Jozef ô véza prénét eulienen , a ziskennaz Jézuz eûz ar grôaz hag a lékéaz al lienen war-drô d'ezhan , hag a lékéaz anézhan enn eur bêz , péhini a ioa bêt tollet eun eur roch ; hag é rufaz eur méan hiriz ouc'h dôr ar bêz .

47. Hôgen Mari Madalen , ha Mari mamm Jozef a zellé pélac'h é ou lékéat.

XVI. PENNAD.

1. Ha pa oé tréménet deiz ar sabbat , Mari Madalen , ha Mari mamm Jakez , ha Salomé a brénez louzou choués-vâd évit ma teñjend d'hé lakaad ouc'h hé gorf.

2. Hag ar c'henta deiz eûz ar sizun é teñjont d'ar bêz beuré mât ha d'ar sav-héol.

3. Hag é lavarez ann eil d'éhen : Piou a rufô d'éomp ar méan a zo é dôr ar bêz ?

4. (Ha pa zeljont é weljont pénaoz é oa tenned ar méan) râg gwall vrax é oa .

5. Hag ô véza éad er bêz é wél-jont eunn dén iaomak a ioa azé-zet ennu tu déou , gwisket é gwenn ; hag hō doa aoun.

6. Hôgen hé-mas a lavarez d'ézhô : N'hô pézet keda aoun : choui a glask Jézuz a Nazaret , péhini a

ioa bêt lékéad ouc'h ar groaz ; ar ved eo a varô da véo ; n'éma kéd aman ; chétu al léac'h é péhini hō dea hé lékéet.

7. Id éta , ha livirid d'é ziskibled , ha da Ber , pénaoz é tiaraogô ac'hanc'h é Galiléa : Éno hen gwéloch'h , é-chiz m'en deuz lavared d'é-hoc'h .

8. Hôgen hi a dec'haz hag az éaz er-méaz eûz ar bêz : râg ar ch'riñ hag ar spount a ioa kroged enn-hô ; ha na léverjont nétrâ da zén , ker spountet oant .

9. Jézuz éta ô véza savet da véo da veuré ar c'henta deiz eûz ar zi-zun , en em ziskouézaz da genta da Van Madalen , eûz a bêhini en doa kaset-kuit seiz diaoul .

10. Hag hi az éaz da lavarout kément-sé d'ar ré a oa bêt gant-han , ha na réa neuzez némét lénva hag en em c'lhal'hari .

11. Hôgen ar ré-man pa glef-chond anezhi ô lavarout é oa bêd Jézuz , ha pénaoz é doa-hi gwéléz anézhan , na grédjont kéd d'ezhi .

12. Goudé-zé en em ziskouézaz enn eunn doare all da zaou anézhô péré az ea enn eunn ti war at méaz :

13. Ar ré-man az éaz d'hé lavarout d'ar ré all ; ha na grédjont kéd d'ezho ken-nébeut .

14. Enn-divez en em ziskouézaz d'ann unnick pa édoint ouc'h taol : hag é rébechaz d'ezho hō digrédoni hag hō c'haléder a galoun , ô véza n'hô doa két krédet d'ar ré hō doa gwélet pénaoz é oa savet a varô da véo .

15. Hag é lavarez d'ezho ; Id dré ar bêd holl , ha prezegid ann Aviel d'ann holl groudurien .

16. Néb a grédô , hag a vézo bâ-dézet , a vézo salvet : hôgen néb na grédô két , a vézo baruet .

17. Hôgen ann arvésion-man a hedliù ar ré a grédô : em hanô é kasint-kuid ann diaoulou ; iéou nevez a gomzint :

18. Ann aéred a gémérint ; ha mar évont eunn dra-hennig a varvol , na tai kéd a zrouk d'ezho ;

XVI. PENNAD.

astenna a raind hō daouarn war ar ré glanv , hag ar ré-man a vézô iac'héet .

19. Goudé m'en doé ann Aotrou Jézuz lavaret kément-sé d'ezho , é piñaz enn énv , é pélac'h éma azé-zet en tu déou da Zoué .

20. Hag hi az éaz-kuid ac'hano bag a brezegar dré-holl , ann Aotrou ô ken-ober gant-hô hag ô sévéni d'hé c'hér gand ann arvésion a heulié anézhan .

AVIEL SANTEL JÉZUZ-KRIST HERVEZ SANT LUKAZ.

I. PENNAD.

1. KALZ a dûd ô véza arnodet lakaad é reiz ana traou a zô bêt sénévet gan-é-omp :

2. Hervez ma hô deûz bô danévelled d'é-omp , ar ré hô deûz bô gwéléet adalek ar penn-kenta , bag a zô bet sevenerien ar gér :

3. Menned em eûz , Téofil , va miouñ kér , pénoaz pa en eûz heillet ann holl draou-zé adalek ar penn-kenta , é tlicen hô skriuva d'id diou bô reiz .

4. Évit ma anavézi ar wirionez eûz ar p'z a zô bêt desket d'id .

5. Béz' é oé , é amzer Hérodéz , roué Judéa , eur bélék hanvet Zakariaz , eûz a wenn Abia , péhini en doa évit grég eur vauvez eûz a wenn Aaron , hanvet Elizabet .

6. Gwirion é oant hô-dauo dirak Doué , ha kerzoud a réant é gour-chémennou , hag é lézennou ann Aotrou gand dinamned .

7. Ha n'hô doa kéd a vâb , dré ma'z oa eur zec'hen Elizabet , ha ma'z oand hô daou bir-heolet .

8. Hôgen Zakariaz a réa hé targ a vélék dirak Doué é reiz hé dûd .

9. Hag é c'hoarvézaz pénoaz , diouc'h boaz ar véléien , é oa kouézed ann davaroud d'ezhan mond é diabarz templ Doué , évit kenninga ann ézans .

10. Hag ann holl engroez eûz ar bobl a ioa cr-méaz ô pidi épâd mi édod ô kenniga ann ézans .

11. Hôgen eunn Éal eûz ann Aotrou en em ziskouézaz d'ezhan , hag a jounaz ann hé zâ en tu déou eûz a aoter ann ézans .

12. Zakariaz oe'h hé wéloout a oé saouzanet bráz , hag é krogaz eur spouat bráz en-han .

13. Hôgen ann Éal a lavaraz d'ezhan : Naz pez kéd a aoun , Zakariaz , râk da bédou a zô bêt sélaouet : hag Elizabet da c'hreg a

chano d'id eur mab , péhini a chalvi Iann .

14. Ann dra-zé az kargô a lévénez hag a estlamm , ha kalz a dûd eo em laouénaï eûz hé c'hanchégez .

15. Râk bráz é vézô dirag ann Aotrou : ha en evô na gwin na bier ; hag é vézô leùn eûz ar Spêred-Santela-dalek kôv hé vamm .

16. Kalz eûz a vugale Israel a zistroi ouc'h ann Aotrou hô Doué .

17. Hag é valoù enn hé raok é spéréd hag é ners Eliaz : évit ma unvanô kalounou ann tadou gant kalounou ar viplen , ha ma tigaô ar ré ziskrédi da furnez ar ré wivion , évid aozaik d'ann Aotrou eur boll dinam .

18. Zakariaz a lavaraz d'ann Éal : A bétrâ é wézinn-mé kément-sé ? Râk kôz ounn , ha va c'hrég a zô bir-heolet .

19. Hag ann Éal a respountaz hag a lavaraz d'ezhan : Mé eo Gabriel , péhini a zô dirak Doué : ha kased ounn da gomza ouz-id , ha da zigas d'id ar c'helou-man .

20. Ha chétou é vézi dilavar , ha ne helli két komza , bêtig ann deiz é péhini é c'hoarvézô kément-sé , dré o'ec'h enz két krédet d'am geriou , péré a zévenoù enn hô amzer .

21. Koulksoudé ar bobl a ioa ô c'hortozzi Zakariaz , hag a ioa souézet oc'h hé wéloud ô choum ken pell en templ .

22. Hôgen pa oé deûed er-méaz na hellé két komza out-hô ; hag éc'h anavézont pénoaz en doa bêd eur wéleidigez enn templ . Hag bén a réa dispac'hioù dira-z-hô , hag é choumarz mûd .

23. Ha goudé ma oé peur-c'hreat dtisou bê targ , é tistrôaz d'hé di .

24. Hôgen nébeut goudé Elizabet hé c'hreg a engéhentaz , hag en em guzaz épâd peimp miz , ô lavarout :

25. Ann Aotrou en deûz gréat kément-man d'in enn deisiou-man ,

I. PENNAD.

75

é péré en deûz selled ouz-in évit va zenna eûz ann dismégans é pénni édonn dirag ann dûd .

26. Hôgen er c'houec'hved miz , ann Éal Gabriel a oé kaset gand Doué enn eur géar eûz a C'halléa , hanvet Nazaret ,

27. Da eur werc'hez péhini a ioa dimézet gand eur gwaz eûz a di David , hanvet Jozef : hag ar werc'hez-zé a ioa hanvet Mari .

28. Hag ann Éal ô véza éat el leac'h ma édo-hi , é lavaraz d'ezhi : Démataid , leùn a c'hras : Éma ann Aotrou gan-éz : Benniged oud é-touez ann holl c'hragez .

29. Hôgen hi pa glevaz kément-sé , a oé saouzanet gand ar geriouz , hag é menné pétrâ é oa ar salud-ze .

30. Hag ann Éal a lavaraz d'ezhi : Naz pez kéd a aoun , Mari , râk kaved éc'h eûz trugarez dirak Doué .

31. Té a engéhentz enn da c'hof , hag é c'hani eur mab , hag é rôi d'ezhan ann hanô a JÉZUZ .

32. Hé-man a vézô bráz , hag a vézô galvet Mâb ann Uch'ela ; hag ann Aotrou Doué a rôi d'ezhan trôn hé dûd David : hag é rénô war di Jakob da-vikenn .

33. Hag hé rén n'en dévézo kéd a zivez .

35. Hôgen Mari a lavaraz d'ann Éal : Pénoaz é c'hoarvézô kément-sé , pa né anavézann gwaz c'béd ?

34. Hag ann Éal a respountaz hag a lavaraz d'ezhi : Ar Spêred-Santel a zeui enn-od , ha ners ann Uch'ela a c'hôllei ac'hanod eûz hé skeud . Dré-zé ar pez Santel a vézô ganet gan-éz , a vézô galvet Mâb Doué .

36. Ha chétou Elizabet da gênc'herv , é deûz ivé engéhentz eur mab enn hé c'hôzni , hag hé-man eo ar c'houec'hved miz d'ann hini a zô galvet sec'hen :

37. Râk n'eûz nétrâ dic'halluz da Zoué .

38. Neuzé Mari a lavaraz d'ezhan : Chétou matez ann Aotrou ; ra vézô gréad d'in hervez da chér . Hag ann Éal a bellaaz diout-hi .

39. Hôgen enn deisiou-zé Mari a zavaz hag az eaz buan étrézeg ar vénésiou , enn eur géar eûz a Juda :

40. Hag éz eaz é ti Zakariaz , hag é lavaraz dématid da Elizabet .

41. Hag é c'hoarvézaz penaoz pa glevaz Elizabet moquéz Mari a lavaraz dématid d'ezhi , hé bugel a dridaz enn hé c'hav : Elizabet a oé leunié gant ar Spêred-Santel :

42. Hag é c'harbaz gand eur vouez gré , ô lavarout : Benniged oud é-touez ann holl c'hragez , ha benniged eo ar frouce eûz da góv .

43. Hag a bélac'h é teu kément-man d'in , ma teu mamm va Aotrou étrézeg enn-oun ?

44. Râk kenta ma éc'h eûz la-vared d'in dématid , va bugel en deûz tridet gant lévénez em c'hov .

45. Ha gwenvidik oud pa éc'h eûz krédet ; Râk sévéned eo kément a zô bêt la-vared d'id eûz a herz ann Aotrou .

46. Ha Mari a lavaraz : Va éné a veul ann Aotrou :

47. Ha va spéted a drid gant lévénez é Doué va Zalver .

48. Dré m'en deûz selled out vuelded hé vatez : ha chétou dré zé é vénion galvet gwenvidik gand ann holl dudou .

49. Rag gréad en deûz traou bráz en-oun , hén péhini a zô gallou-dek , hag a zô santel hé hanô .

50. Hag hé drugarez en em ziskouéz a oad é oad war ar ré a zoùj anezhan .

51. Diskouéz en deûz ners hé vréac'h : skined en deûz ar ré a ioa bac'h é mennoz hô c'haloum .

52. Diskared en deûz ar ré vrâz diwar hô zrôn , hag ar ré vihan en deûz uc'hledet .

53. Ar ré naounek en deûz leu-nied a vadou : hag ar ré binividik en deûz kaset-kuït goulo .

54. Kémored en deûz Israel hé baotr , oc'h énvor hé drugarez .

55. É-c'hiz m'en deûz lavared d'hon tadou , da Abraham , ha d'hé wenn da viken .

56. Hôgen Mari a jounaz gant-hi

S. LUKAZ.

war-drô tri miz, hag a zistrôaz d'hé zi.

57. Neñzé é c'hoarvészaz ann amzer é péhini Él zabet a dilié génel, hag é c'hanaz eun piab.

58. Ilé amézeien hag l'é c'lérent a glevaz pénaoz en doa ann Aotrou diskouéed hé drugarez en hé c'hénél, hag é laouénajont gant-hi.

59. Hag ò véza déuet ann eizved dervez évit trô-drouch'a ar bugel, é chalvez anézhan Zakariaz, péhini é o hanô hé dad.

60. Hôgen hé vamm a responnataz hag a lavaraz : Nann ; rak Iann é vézo galvet.

61. Hag ar ré-man a lavaraz d'ézhî : N'euz déu e-touez da gérent a zô galvez euz ann hanô-zé.

62. Hag é c'houlenjond digand ann tâd gand dispachiou, a bê hanô é fellé d'ezhan e vije galvet.

63. Hag ò véza goulennet eunn daolennik, é skrivaz war-n-ézhi ar gérou-man : Iann eo hé hanô. Hag ann holl a oé souzéet bráz.

64. Ha rak-tâl hé chénou a zigoraz, hé deod a zistagaz, hag é komzaz ô veulé Doué.

65. Ann amézeien holl a oé spountet bráz : hag ar vrûd euz a gément-sé a oé douget bêtég ar vrôioù ménésiek euz a Judea.

66. Ha kément blin a glevaz ar geriou-zé hé lekéaz enn hé galoun, ô lavarou : Pétra a vennezéte é vézo ar bugel-zé ? Rak dourn ann Aotrou a ioa gant-hi.

67. Ha Zakariaz oé leüniet gand ar Spéré-Santel : hag é tiouagnaz, ô lavarout :

68. Benniget ra vézo ann Aotrou Doué Israel : dré ma eo déued da wéout ha daspréna hé bohl.

69. Ha dré ma en deuz savet eur Salver galloudeuk d'é-omp, é ti David hé vêvel.

70. E-c'laiz ma en deuz komzet dré chénou hé Brofeded-santel, adalek derou ar béd.

71. Olavarout pénaoz é tieubché achanomp euz a hon énébourien, hag é tenjé achanomp euz a zaouarn ar re a gasaé achanomp.

72. Évid diskouéza hé drugarez é kénver hon tadou, hag évid envoi hé gevridigez santel ;

73. Hervez al l'é en deuz gréad da Abraham, pénaoz hé rôjé d'éomp :

74. Évit, goudé béza bét tensed euz a zaouarn hon énébourien, é teujemp d'hé servicha héb aouz,

75. Et santelz hag er wirionez dira-z-han, eun deisiou holl euz hor buez.

76. Ha té, bugel, galvez é vézi profet ann Uchela : rak kerzond a ri dirak dremm ann Aotrou évid aouz hé bent,

77. Évit rei d'hé bobl gwiziégez ar silvidigez, da wal'hô fec'héou;

78. Dré garantez trugarez hon Doué, gant péhini eo déued euz ann néac'h d'hor gwéout :

79. Évit skleriaz ar ré pér a zô azézet eun dévalien, hag é skeud ar maro : hag évit réna hon treid é hend ar péoch.

80. Hôgen ar bugel a greské, hag hé spéred a gréavé : hag é choomaz el leac'h distrô betêg ann deiz é péhini é tié en em ziskouéza da vobl Israel.

II. PENNAD.

1. HOGEN enn deisiou-zé é oé embannet eur gourc'hémén euz a bers Kézar Augustuz, évit ma vije nivéré ar béd holl.

2. Ann nivéridigez genta-zé a oé gréat pa édo Kirinuz mérer é Sira.

3. Hag ann holl az ea évit rei hanô pép hini, eun hé géar bénan.

4. Jozef az éaz ivé euz a géar Nazaret, é Galiléa, é Judea da géar David, a chalveor Bétléhem ; dré m'aiz oa euz a dî hag euz a wenn David,

5. Évit rei hé hanô gaat Mari hé c'hreg péhini a ioa brazez.

6. Hôgen pa édonnt énô é c'hoarvészaz pénaoz ann amzer é péhini é tié hou-man gwilioudi a oé leüniet.

II. PENNAD.

7. Hag é c'hanaz hé mab kentaganet, hag ò véza hé valuret, é lekéaz anézhan eun eul laouer ; rak né on kéd eul leac'h évit-hô eun eunn hostaléri.

8. Hôgen bêz' é oa war-drô énô mésier pér a vête, ô viroud hóloéned é-pâd ann nôz.

9. Ha chétu eun Éal euz ann Aotrou en em ziskouéza d'ezhô, war hô zrô, hag hô doé eur spount brâz.

10. Hag ann Éal a lavaraz d'ezhô : N'hô pézet kéd a aoun ; rak chétu é tiougaann d'é-hoc'h eur c'helou hag a vézo eul lévénez vrâz évit ann holl bobl.

11. Râg ganed eo hiriô d'é-hoc'h eur Salver, é kér David, péhini eo ar Christ hag ann Aotrou.

12. Hag hou-man é vézo ann arvrez d'é-hoc'h : Kavoud a réot eur bugel mauret hag lekéat eun eul laouer.

13. Ha kerkent en em unanaz gand ann Éal eul lôd brâz euz a armé ann énv, pér a veulé Doué, hag a lavaraz :

14. Gloar da Zoué eun uc'hela euz ann énvou, ba péoch war ann douar d'ann dûd a ioul vâd.

15. Ha goudé ma oé distroed ann Eled enn énv, ar vésenien a lavaraz ann eil d'égile : Déomp bêté Bétléhem, ha gwélop peatrâ a zô choarvészet, hag ar péz en deuz diskleried d'é-omp ann Aotrou.

16. Hag é teujont buan : hag é kafchont Mari ha Jozef, hag ar bugel kousked el laouer.

17. Ha pa hen gwéijont, ée'h anavézhoant ar péz a ioa bêt lavaret d'ezhô diwar-benn ar bugel-zé.

18. Ha kément hini hé chlevaz a oé sonézet brâz euz ar péz a oá bêt lavaret d'ezhô gand ar vésenien.

19. Hôgen Mari a vité ann holl chériou-zé, é tistréménoud anézho enn hé chaloun.

20. Hag ar vésenien a zistrôaz oc'h énori hag ô veulé Doué euz a gément trâ hô doa klevet ha gwélet, hervez ma oa bêt lavared d'ezhô.

21. Ha pa oé déued ann eizved

dervez é péhini é tié ar bugel béza trô-drouc'hét, é oé hanvet JÉZUZ, hanô en doa diouganet ann Éal abars ma on erghentet é kôv hé vamm.

22. Ha goudé ma oé sévénent dei-siou ar c'harzérez, hervez lézen Moizez, é tougjond anézhan da Jézalem, évit hé ginniga d'ann Aotrou.

23. Hervez ma eo skrivet é lézen ann Aotrou : Pêp paotr kentaganet a dlé héza kinniged da Zoué ;

24. Hag évit rei é azeulidigez, hervez ma eo lavaret é lézen ann Aotrou, eur ré durzunelled, pé diou goumlik.

25. Hôgen bêz' éz oa é Jérusalem eun dén gwirion hag a zojuans Doué, Simeon, péhini a ch'hdé di'hlac'h ar Israel : hag ar Spéré-Santel a iou eun-han.

26. Disrévellet é oá bêt d'ezhan gand ar Spéré-Santel na wéjé kéd ar maro, kén n'en diviez gwélet da genta Krist ann Aotrou.

27. Hag é teujaz eun templ, kased gand ar Spéré. Ha pa oé kased ar mab Jézus eun templ gand hé dûd, évit ma vije gréad d'ézhan hervez boaz al lézen ;

28. Hén a géméras anézhan étré hé zivrech', a veulaz Doué, hag a lavaraz :

29. Tenn bréma, Aotrou, é péoch da zervicher euz ar béd, hervez da chér.

30. Pa hô deuz gwélet va daoulagad da zillvidigez,

31. A zô bêt aozet gan-éz dirag ann holl boblou.

32. Èvel ar gouloù a dlé goulaou ar vrôadou, hag èvel gloar da bobl ;

33. Ann tâd hag ar vamm euz a Jézus a oé souzéet brâz euz ar péz a glevet lavaroud diwar hé benn.

34. Ha Siméon a vennigaz anézho, hag a lavaraz da Vari hé vamm : Chétu eo lékéad hé-mañ évit ar choll hag ann dazor'hidi get euz a veur a hini é Israel ; hag évit bêza eun arouez da enébiez aua dûd.

S. LUKAZ.

35. Ha da éné da-unan a vezó treuzet gand eur c'hlézé. Évit ma vezó diskleriet ar ménosiu kuzet é kaloun meûr a hini.

36. Béz' éz oa ivé eur brofédéz hanvet Anna, merch' da Fanuel, eûz a vreúrez Azer, péhini a ioa hir-boale, ha né d-oa bëvet gand hé gwaz némét sciz bloaz, hag hi gwerc'hiez pa oé diméz.

37. Intañvez é oa neuzé, hag é doa pevar bloaz ha pevar-ugent; hag é choumé bëprénd ena templ, ò servicha Doué dré ar pédennou néz-deiz.

38. Hag hou-man ò véza en em gaved éno enn heur-zé, a veulaz ivé ann Aotrou, hag a gomzaz diwar-benn Jézuz, da gémend hini a chortozé dasprédadurez Israël.

39. Ha goudé m'hô doé sévènet kément a ioa gourchémennet gant lézen ann Aotrou, é tistrójont é Galilea, da Nazaret hô c'bear.

40. Hôgen ar bugel a greské, hag a grévaé león a furnez : ha trugarez Doué a ioa enn-han.

41. Hé dûd a iea bép ploaz da Jérusalem, da chouél Bask.

42. Ha pa en doé Jézuz daouzék vloaz, éjond da Jérusalem, diou'h hò boaz, da zeiz ar gouél.

43. Goudé ma oé tréménet dei-siou ar gouél, pa zistróent, ar bugel Jézuz a ioa choumed é Jérusalem, hag hé dûd na anavézhont két kément-sé.

44. Hak ò venna pénaoz édo enn hò zonez, é valéjont héd eunu der-vez : hag é klaskhont anézhan étozez hò zûd bag ar ré eûz hò anaou-dégez.

45. Hag ò véza na gafehont kéd anézhan, é tistrójont da Jérusalem évid hé glaskout.

46. Ha tri dervez goudé é kaf-chond anézhan enn templ azézet é-kreiz ann doktored, ò selaoui, hag ò klenna anézh.

47. Hôgen ar ré a zélaoué anézhan a ioa souézet bráz eûz hé fur-nez hag eûz hé respounchou.

48. Hag hé dûd ò wélot kément-sé a oé souézet bráz : hag hé

vamm a lavaraz d'ézhan : Va mab, pérâg éch' eûz-té gréat kément-se d'éomp ? Chetu da dâd ha mé a glaské ac'hano gant glac'h.

49. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Pérâg é klaskac'h-ha ac'hano : ha na vnaic'h-hu két pénaoz eo réd d'in en en rei d'ar pêz a sell ouc'h va Zâd ?

50. Hôgen hi na boellent két ar gér a lavaré d'ézhan.

51. Hag hén az éaz-kult gant-hô, hag a zedaz da Nazaret ; hag é toujé d'ézhan. Hag hé vamm a viré ann hol c'hériou-zé enn hé c'haloun.

52. Ha Jézuz a greské é furnez, é oad, hag é neuz-vâd dirâk Doué ha dirâk ann dûd.

III. PENNAD.

1. ER pemzékved bloaz eûz a impalaerded Tibériuz Kézar, pa édo Pons-Pilat mérer é Judéa, Hérodet tétrak é Galiléa, Filip hé vreür é Ituréa hag é brô Trakonitiz, ha Lisanias é Abiléne,

2. Pa édo Annaz ba Kailaz Prinse ar véleien, ann Aotrou a lékáz Iann, mab Zakariaz da gle-voud hé c'hér el leach distrô.

3. Hag é teuaz enn holl vrô war-dro d'ar Jourdan, ò prezégi badi-siant ar binijen évid distol ar hé-chéjou,

4. Èvel ma eo skrivet é Levr la-variou ar Profed Iziaiz : Mouéz ann hini a léav el leach distrô : Aozid hend ann Aotrou : grit ma vezô ecun hé wéonennou :

5. Pép traonien a vezô leñuict : ha pép ménéz ha krec'hien a vezô izéléct : ann henhou gwâr a vezô ceunet, hag ar rre dorgennek a vezô kompézéz ;

6. Ha pép kig a wélo silvidigez Doué.

7. Hôgen Iann a lavaré d'al lôd tôt a zelé évit bëza badézet gant-han : Gwenn ann aéred-viber, Piou en deûz desket d'é-hoc'h tec'houd diouc'h ar vuanegez a dle kouéza war-n-hoc'h ?

III. PENNAD.

8. Grid éta eur binijen frouézuz, ba na zéraouit kéd da lavarout : Abraham hon eûz da dâd. Râk la-varoed a rann d'é-hoc'h pénaoz Doué a hell lakaad da zével eûz ar vein-zé miplien da Abraham.

9. Râg ar vrouch'hal a zô a-vréma out grisien ar gevrez. Pep gwéven éta ba na rôio kéd a frouez mab, a vezô trouc'het ba taolec enn tan.

10. Hag ar bobl a choulennaz di-gant-han : Pétra éta a diéomp-ni da ôber ?

11. Hag hén a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Néb en deûz diouz zâz, ra rôi unan da néb n'en deûz kéd unan ; ha néb en deûz boëd, ra rai enn hévellep trâ.

12. Dond a réaz ivé Publikaned évit bëza badézet, hag é léverjond d'ézhan ? Mestr, pétra a diéomp-ni da ôber ?

13. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Na rit nétrâ enn tú all d'ar pêz a zô bêt gourchémennet d'é-hoc'h.

14. Ar vrézéidi a choulennaz ivé digant-han : Ha ni, pétra a diéomp-ni da ôber ? Hag hén a lavaraz d'ézhan : Na vac'hid dén, ha na damallid dén é-gou : ha na choulennaz két enn tú all d'hô kôbr.

15. Hôgen ar bobl a gouné, ha pép-hini anézhô a gréde enn-han hé-unan pénaoz Iann a hellé bëza ar Christ :

16. Iann a respountaz, bag a la-varaz d'anu holl : Mé hò padéz eûn dour : hôgen dont a rai eûn all kréoc'h éged-oun, ha na zellé-zann két diérai liamm hé voutou : hen-nez hò padézô er Spéré-Santel, hag enn tan.

17. Euri chant a zô enn hé zourn, hag énatéi hé leûr : hag é chrounn-nô hé éd er zolier : hôgen ar c'hôlô a zevô eûn eunn tan divouugz.

18. Kalz traou all a lavaré d'ar bobl ò prezégi d'ézhan.

19. Hôgen Hérodet ann tétrak pa oé tamallet gant-han diwar-benn Hérodiaz grég hé vreür, ha diwar-benn ann holl zrougou all en doa gréat Hérodet,

20. Ha goudé bë holl wallou ; è réaz c'hoaz lakaad Iann er vâc'h.

21. Hôgen pa oé badézet ann holl bobl, ha pa oé ivé badézet Jézuz, hag é-pâd ma râa hé bëden, ann énv a zigoraz :

22. Hag ar Spéré-Santel a zis-kennaz war-n-ézhan ò kéméroud eur c'horf hêvel ouz hini eur goulm : ha chétu eur vouéz eûz ann énv a lavaraz : Té eo va Mab két ; enn-od em eûz lékéat va c'harantez.

23. Ha Jézuz hé-unan d'oar war-drô tréglont vloaz pa zéraouaz pré-zégi, bag bén, war a gréded, mab Jozef, péhini a oé mab da Héli, péhini a oé mab da Vata,

24. Péhini a oé mab da Lévi, péhini a oé mab da Velki, péhini a oé mab da Janna, péhini a oé mab da Jozef,

25. Péhini a oé mab da Vatatiaz, péhini a oé mab da Amos, péhini a oé mab da Nahum, péhini a oé mab da Hesli, péhini a oé mab da Nagge,

26. Péhini a oé mab da Vahat, péhini a oé mab da Vatatiaz, péhini a oé mab da Sémei, péhini a oé mab da Jozef, péhini a oé mab da Juda,

27. Péhini a oé mab da Joanna, péhini a oé mab da Résa, péhini a oé mab da Zorobabel, péhini a oé mab da Salatiel, péhini a oé mab da Néri,

28. Péhini a oé mab da Velki, péhini a oé mab da Addi, péhini a oé mab da Gosan, péhini a oé mab da Elmadan, péhini a oé mab da Her.

29. Péhini a oé mab da Jézuz, péhini a oé mab da Eliézer, péhini a oé mab da Jorim, péhini a oé mab da Vata, péhini a oé mab da Lévi.

30. Péhini a oé mab da Siméon, péhini a oé mab da Juda, péhini a oé mab da Jozef, péhini a oé mab da Jona, péhini a oé mab da Eliakim,

31. Péhini a oé mab da Véla, péhini a oé mab da Venna, péhini a oé mab da Vatata, péhini a oé

mâb da Natan , pêhini a oé *mâb* da Zavid ,

32. Pêhini a oé *mâb* da Jesé , pêhini a oé *mâb* da Obed , pêhini a oé *mâb* da Vooz , pêhini a oé *mâb* da Salmon , pêhini a oé *mâb* da Naason ,

33. Pêhini a oé *mâb* da Aminadab , pêhini a oé *mâb* da Aram , pêhini a oé *mâb* da Eron , pêhini a oé *mâb* da Farez , pêhini a oé *mâb* da Juda ,

34. Pêhini a oé *mâb* da Jakob , pêhini a oé *mâb* da Izank , pêhini a oé *mâb* da Abraham , pêhini a oé *mâb* da Daré , pêhini a oé *mâb* da Nakor ,

35. Pêhini a oé *mâb* da Saruk , pêhini a oé *mâb* da Ragau , pêhini a oé *mâb* da Faleg , pêhini a oé *mâb* da Héber , pêhini a oé *mâb* da Salé ,

36. Pêhini a oé *mâb* da Gainan , pêhini a oé *mâb* da Arfaksad , pêhini a oé *mâb* da Sem , pêhini a oé *mâb* da Noé , pêhini a oé *mâb* da Lamek ,

37. Pêhini a oé *mâb* da Vatusalé , pêhini a oé *mâb* da Énos , pêhini a oé *mâb* da Jared , pêhini a oé *mâb* da Valaéel , pêhini a oé *mâb* da Gainan ,

38. Pêhini a oé *mâb* da Adam , pêhini a oé *mâb* da Set , pêhini a oé *mâb* da Krouet gand Doué .

IV. PENNAD.

1. HOGEN Jézuz ô véza leùn eùz ar Spéré-Santel , a zistrôaz eùz ar Jourdan , hag a oé kaset gand ar Spéré el léac'h distrô .

2. Daou-ugent dervez é choumaz éno , hag a oé temptet gand ann diaoul . Ha na zebraz nétrâ épâd ann deisou-né : ha pa oant tréménet en doé naoun .

3. Neuze ann diaoul a lavaraz d'éhan : Mar d-oud Mâb Doué , lavar d'ar ménan-man ma téti da varia .

4. Ha Jézuz a respountaz d'éhan : Skrived eo : Né két gant

bara hép-kén é vev ann déni , hogen gaunt pép gér eùz a Zoué .

5. Hag ann diaoul hen kasaz war eur ménéz uc'hel , hag a ziskouezaz d'éhan enn eunn taol ann holl rouantélésiou eùz ar béd ;

6. Hag e lavaraz d'éhan : Rei a rinn d'id ann holl challoud-zé , ha gloar ar rouantélésiou-zé : rak rôed eo béd d'in ; hag hé rei a rann da neb a garan .

7. Mar fell d'id éta va azeuli , kément-sé a vezô d'id .

8. Ha Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'éhan : Skrived eo : Ann Aotrou da Zoué a azeuli , ha na zervichí némét-han .

9. Ha neuze é kasaz anéhan da Jérusalem , hag hen lékéaz warlein ann templi , hag é lavaraz d'éhan : Mar d-oud Mâb Doué , en em daol ac'hann d'ann douar ;

10. Râk-skrived eo pénaoz en deùz Doué gourc'hémennet d'hé Eled ma virind ac'hanoed ,

11. Ha pénaoz é tougint achañod étre hò daouarn , enn aoun an stokfez da droad oud eur ménan .

12. Ha Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'éhan : Skrived eo : Na dempti kéd ann Aotrou da Zoué .

13. Hag ann diaoul ô véza gréat héoll Dempstationou , a guitaaz anéhanz évïd euon amzer .

14. Neuze Jézuz a zistrôaz da Chaliléa dré ners ar Spéré , hag ar vrûd anéhan a rédad dré ar vrô holl .

15. Hag hén a gélenne en hò sinagogou , hag ana holl a réa stâd anéhan .

16. Hag é teñaz da Nazaret , é pélac'h é oa bêt maget , hag éz éaz hervez hé voaz da zeiz ar sabbat er sinagog , hag é savaz évït lenna .

17. Levr ar profet Izaiaz a oé rôed d'éhan : hag ô véza hé zigoret , é kavaz al léac'h é pêhini é oa skrivet :

18. Spéré ann Aotrou a zô warnoun : dré-zé en deùz va éolié , ha va c'haset da brézegi ann aviel d'ar bêorien , ha da iac'haat ar ré a zô mantret hò chalouen ;

IV. PENNAD.

19. Da ziougani d'ar sklaved hò dieréadur , ha d'ar ré zall ann distrô eùz ar gwéled , da gás diré ar ré a zô brévet , ha da ziougani bloavez trugauz ann Aotrou , hag aunn dervez eùz ar gobr .

20. Ha goudé bêza scréed al levr , é rôaz antéhan d'ar bêlek , hag éch'h arézaz . Ha pép déni er sinagog a zellé piz out-han .

21. Hag éterouz lavaroud d'ézhô : Hirio eo eo sévènt ar skritur hoc'h eùz klevet bréma .

22. Hag ann holl a zougé testeni d'éhan , hag a oa soucet bráz eùz ar geriou duduiz a zeñé eùz hé chénou , hag a lavare : Ha n'ef'hén kéd hen-nez mân Jozef .

23. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Hép-mâr é levérot d'it ann iézman : Louzaouer , en em iac'hada-unan : grâ aman enn da vrô kément ha m'hou eùz klevet éch'h eùz gréat é Kafarnaom .

24. Hôgen hén a lavaraz d'ézhô : É-gwirionez hel lavarann d'ézhô : Pénaoz déni n'e d-eo kément évïd profet enn hé vrô hé-unan .

25. Hôgen hén a lavaraz d'ézhô : Pénaoz éz oa kalz a intanvezéed é Israel é amzer Eliaz , pa oé serret ann évn épâd tri bloaz ha c'houeac'h miz , ha pa c'hoarvézaz eunn naounégez vrâz dré ann douar holl :

26. Hag Eliaz na oé kaset é-ti hini anézhô ; hogen é-ti eunn intanvez eùz a Sarepta è Sidon .

27. Béz' éz oa ivé kalz a loverien é Israel é amzer ar profet Eliezuz : hag hini anézhô na oé karzet , némét Naaman ar Siriad .

28. Hag ar ré holl a ioa er sinagog , é klevout kément-sé a zavaz droug enn-hô .

29. Hag é sachont , hag é lékéjont anéhanz er-méaz eùz hò c'héar : hag é sachont anéhanz bêté lein ar ménéz war bêhini é oa savet hò c'héar , évïd hé stlapa d'ann traoun .

30. Hôgen hén a dréménaz enn hò c'hreiz , hag az éaz-kult .

31. Hag é tiskennaz é Kafarnaom ,

kéar eùz a Chaliléa , é pélac'h é kélénné anézhô da zeiz ar sabbat .

32. Hag hì a ioa soucet bráz gand bê gélen , rag hé lavar a ioa galloudek .

33. Béz' éz oa er sinagog eunn déni trech'et gand ar spéréd louz , pêhini a gríaz kré ,

34. O lavarout : Hol lez ; pétrâ a zô étet té ha ni , Jézuz a Nazaret ? Ha deûed oud-dé évïd hor cholla ? Gouzoud a rann piou oud , Sant Doué .

35. Ha Jézuz a chourdrouaz anéhan , ô lavarout : Tâv , ha këa ermeaz eñz ann déni-zé . Ha pa en doé ann diaoul hé daotet d'ann douar é-kreiz ann holl , éz éaz er-méaz diouz-han , héb Léza gréat drouk d'éhan .

36. Kément hini a ioa éno a oé spouyet bráz ; hag é komzent ana eil gand égilé , ô lavarout : Pétrâ eo ar gomz-zé , pa chour'hémenn gant galloud ha ners d'ar spérédou louz , ar ré-mañ a ia-kuit ?

37. Hag ar vrûd anéhan a rédédi enn holl vrô .

38. Neuze Jézuz ô véza éad ermeaz eùz ar Sinagog , az éaz éti Simon : hogen mâm-m'aer Simon a ioa klâv' gand eunn dersien vrâz , bag é pédjont anéhanz évït-hi .

39. Hag hén ô véza enn hé zâenn hé c'hichen , a c'hour'hémennaz d'ann dersien ; hag ann dersien az éaz-kuit diouz-hi . Hag hì a zavaz rak-tâl hag a zervichaz anézhô .

40. Hôgen pa oé kuzed ann héol , kément hini en doa tûd klâv' gant meur a glévezd , hò c'hasé d'éhan . Hag hén ô lakaad hé zaouarn waz-ézhô holl , a iac'hé anézhô .

41. Ann diaoulou az éa-kuit eùz a veñr a hini enn eur grâ hag enn eul lavarout : Té eo Mâb Doué . Hôgen hén a chourdrouz anézhô , hag a viré out-hô na laverrent pénaoz é oé hén ar C'hrist .

42. Pa oé deûed ann deiz , éz éaz enn eul léac'h distrô , hag ar bobl hen klaské , hag a zêuaz bêtég ennen-han : hag é talch'ebont anéhanz , gand aoun na dec'héh diouz-hô .

S. LUKAZ.

43. Hag hén a lavaraz d'ezhō : Réd eo ivé ma brégian er c'heriou all aviel rouantéléz Doué : rág évit kément-sé eo ounn bét kaset.

44. Hag é prezégé é sinagogou Galiléa.

V. PENNAD.

1. JÉZUZ ô véza war aot lagen Jénézaret, en em gavaz moustret gand ann engroez eùz ar bobl a döstec'h out-han évit klevout gér Doué.

2. Diou vag a wélas péré a ioa chouenn war aod al lagen, é-pàd ma édo diskenn ar beskéterien anézhō, ha ma gwalc'hent hō roué-dou.

3. Piña a réaz enn unan eùz ar bagou-zé, péluni a ioa da Zimon, hag é pédañ anézhān ma bellajé eunn nébeud eùz ann douar. Hag ô véza azézet é kélénné ar bobl diwar ar vâg.

4. Hôgen pa baouézaz da gomza, é lavaraz da Zimon : Kâs ac'h-anomp enn dour doun ; ha taolid hō rouédu évit kéméroud eunn dra.

5. Ha Simon a respountaz, hag a lavaraz d'ézhan : Mestr, laboured hon eùz héd anu noz, ha n'hou eùz kéméret netrā : hôgen war da chér é taolinn va roued.

6. Ha p'hô doé gréat ével-sé, é pakhont kémenda bésked, matorré hō roued.

7. Hag é réjont dispac'hioù d'hō c'hen-heskéterien, péré a ioa enn eur vag all, évit ma teujent, ha ma skoazient anézhō. Dond a réjont, hag é leunont anu diou vag, enn hévép doaré ma oant dare da wéledi.

8. Simon Per ô véza gwélet kément-sé, en em strinkaz da zaoulis Jézuz, hag a lavaraz : Aotrou, pella diouz-in, rág eur pécher ounn.

9. Rág eur spount brâz a oa kroget eno-han, hag er ré holl a ioa gant-han, ô wéloud al lôd pésked hō doa paket.

10. Jakez ha lann, mipien Zé-bêde, péré a ioa ken-vreudeur da Zimon, a oé ivé saouzanet brâz.

Ha Jézuz a lavaraz da Zimon : N'az péz kéd a aoun : a vréma é vézi paker tûd.

11. Hag ô véza digaset ar bagou d'ann douar, goudé bëza kni-téed holl, éz ejont war hē lerc'h.

12. Ha pa édo Jézuz can eur gésar, chétu eunn dén gôldet a loventez ô véza hē wélet, en em strinkaz war hē c'héouad'an douar, hag a bedaz anézhān, ô lavarout : Aotrou, mar fell d'id é hellez va c'harza.

13. Ha Jézuz a astennaz hē zoura hag a stokaz out-han enn eul lavarout : Falloud a ra d'in : Béz karz. Ha râk-tâl éz éaz al loventez diout-han.

14. Hag hén a ch'hourc'hémennaz d'ézhan na lavaréj da zén : Hôgen, kéra ; en em ziskouéz d'ar bëlek, ha kinnig évid da skarzec'h ar péz a zô bêt gourc'hémennet gant Moizez da desteni d'ézhan.

15. Hôgen ar vrûd anézhān a redé mui-oc'h-vui, hag eul lôd bras a dûd a zeûé évid hê glevout, hag évit bëza iac'héet eùz hō ch'lén-véduo.

16. Hag hén en em denné enn distroù, hag a bédé.

17. Eunn dervez pa édo azézet ô kélénn, ha ma oa azézet eun hé gichen Farizianed ha doktored al lénen, péré a oa deuet eùz ann holl c'heriou eliz a Ch'alléa, eùz a Judéa, hag eùz a Jérusalem, galloud ann Aotrou a zeûaz évid hō iac'haat.

18. Ha chétu gwazed péré a zougé war eur gwélé eunn dén paralitik, a glaské anu dôr da vond en ti, ha d'be lakaad dira-z-han.

19. Hag ô véza na gavent két d're béléac'h hê lakaad enn ti, dré ann abek d'ann engroez, é pânjont war ann dôen, hag é tiskenjond anézhō dré ann téoleunou é kreiz al lêac'h dirak Jézuz.

20. Pa wélez hō feiz, é lavaraz : Dén, da béc'hédu a zô distaoled d'id.

21. Hag ar Skribed hag ar Farizianed a zéraouaz lavaroud eun-hô

VI. PENNAD.

bô-unan : Piou eo hé-man, pélini a gomz a-énef Doué hag al lénen ?

Piou a hell disteurel ar béc'hédu, nemed Doué hép-kén ?

22. Hôgen Jézuz och anaout ar péz a vennent enn-hô hô-unan, a lavaraz d'ézhan : Pétrâ a venuuit-hu en hô kalounou ?

23. Pélini eo ann esa, lavarout : Da béc'hédu a zô distaoled d'id ; pé lavarout : Saô, ha balé ?

24. Hôgen évit ma wiott pénaoz Mâb ann déu en deûz ar galloud war anu douar da zisteurel ar béc'hédu, hê lavaroud a rann d'id, émé-z-han d'ar paralitik. Saô, kemer da wélet, ha kéra d'az ti.

25. Hag ô sével râk-tâl diaza-hô, é kéméraz ar gwélé war bëhini é os gourvèzet, hag éz éaz d'hédi, enn eur veuli Doué.

26. Souézet brâz é oé ann holl, hag é veuljond Doué. Hag ô véza leùn a spount é léverjont : Traou burzudou hon eùz gwélé hirioù.

27. Ha goudé-zé Jézuz az éaz-koit, hag é wélez eur Publikan hanvet Lévi, pélini a ioa azézet é ti ar gwirion, hag é lavaraz a Publikaned hag a ré all.

28. Hag hén ô kuïsat pép triâ, a zavaz hag az éaz war hê lerc'h.

29. Lévi a réaz d'ézhan eur bânez vrâz eun hê di : ha gant-hô éz oa ivé ouc'h taol eul lôd brâz a Publikaned hag a ré all.

30. Ar Farizianed hag ar Skribed a hiboudaz ô velout kément-sé, hag a lavaraz da ziskibled Jézuz : Pérag estebñ-hu hag éch'h évit-hu gan Publikaned ha gant pec'hérien ?

31. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Né kéd ar ré iac'h hō deutz ézomm a louzaouer, ar ré glany eo.

32. N'oumn kéd deuet évit gervel ar ré wirion, hôgen évit gervel ar hécherien d'ar bioijen.

33. N'euzé hi a lavaraz d'ézhan : Pérag diskibled Iann, hag ar Farizianed a réont-hi d'lez iouou ha péennou, ha da ré a zebr hag a év ?

34. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Ha c'houi a hell lakaad da juni bugalé

ar pried, é-pàd ma éma ar pried gant-hô ?

35. Hôgen doud a rai deisiou é péré é vézo lamet ar pried digant-hô, ha neñze é iunint.

36. Hag hén a réaz ann hénvelédiged-maz d'ézhan : Dén na laka eur pensel mezer nevez oud eur zaé góz : anez ar mezer nevez a rog hénun : rág eur pensel nevez na zéré kéd oud eur zaé góz.

37. Ha déu na laka gwîn nevez é listri kôz : anez ar gwîn a dorfle al listri ; ar gwîn hénun a rédjé, hag al listri a vé kollet.

38. Hôgen réd eo lakaad ar gwîn nevez é listri nevez, hag anu cil hag egilé a vézo miret.

39. Ha déu pa év gwîn kôz, na c'houenn gwîn nevez ; râk lavaroud a rá : Gwell eo an hini kôz.

VI. PENNAD.

1. C'HOARVÉZOUZ a réaz, pénaoz pa dréméné Jézuz dré eur park éd, enn cil dervez eùz ar c'henta sabbat, hê ziskibled a gutufaz tamézennou, ha goudé bëza hō friket enn hô daouarna, étebhont anézhō.

2. Hôgen hiniennou eùz ar Farizianed a lavaraz d'ézhan : Pérag é rit-hu ar péz a zô berzet é deisiou ar sabbat ?

3. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Ha n'hoc'h eùs-hu két lennet pétrâ a réaz David, pa en dévoé naon, hén hag ar ré a ioa gant-han ?

4. Pénaoz éz éaz é ti Doué, é kéméraz baraou ar c'hénig, é tehraz hag é réaz d'r ar ré a ioa gant-han, pétrâ-bennag n'eo aotréet hō dibri nemed d'ar véléien hép-kén ?

5. Lavaroud a réaz c'hoazd'ézhan : Mâb ann déu a zô ann aotrou eùz ar sabbat hénus.

6. C'hoarvészoud a réaz c'hoaz, da zeiz eur sabbat all, pénaoz éz éaz ar Sinagog évit kélénnna. Hôgen hén éz oa éno eunn dén pélini en doa hê zourn déou dizéch'et.

7. Ar Skribed hag ar Farizianed a évésé out-han, évit gwélot ma

S. LUKAZ.

hé iac'hajé da zeiz ar sabbat , évit ma kav'ent abek d'hé damallout.

8. Hôgen hén a wié hō ménosiou; hag é lavaraz d'ann dén péhini en doa cunn doura dizéc'hét : Saô , ha choum azé é-kreiz. Hag hé-man a zavaz bag a joomaz enn hé za.

9. Neuzé Jézuz a lavaraz d'ézhō : Mé hé c'houléan digan-é-hoc'h , ha berzed eo da zeiz ar sabbat über ar mād , pé ann drouk ; savétei ar vuez , pé hé lémel ?

10. Hag ô véza sellet ont-hô holl , é lavaraz d'ann dén-zé : Astenn da zourn. Hag hén hé astennaz , hag hé zourn a oé paré .

11. Hôgen hí a zavaz eunn drouk bráz enn-hô , hag é komzent étréz hô , évit gouzout pétâr a rajend a Jézuz .

12. Enn amzer-zé Jézuz az éaz war eur ménéz évit pidi ; hag é tréménaz ann nôz ô pidi Doue .

13. Ha pa oé deñet ann deiz , é chalvaz hé ziskibled , hag é tilen-naz daouzeg anézhô , pérê a hanvaz à bostole :

14. Simon , péhini a hanvaz Per , hag André hé vreûr , Jakez ha Iann , Filip ha Bertélé ,

15. Mazé ha Tomaz , Jakez mâb Alfê ha Simon lés-hanvet Zélotez ,

16. Judaz breur Jakez , ha Iuzaz Iskariot , péhini hen gwierzaz .

17. Hag ô véza diskennet gant-hô , é choumaz enn eul léac'h war ar mèaz , ha gant-han hé holl ziskibled , hag eul lôd bráz a dûd eûz ar Judés holl , eûz a Jérusalem , hag eûz a vrô mörrek Tir ha Sidon ,

18. Pérê a ioa deñet évit hé glevout , hag évit béza iac'héet eûz hô c'hlénvédou . Ar ré a ioa trech'et gand ar spéredou louz , a bareé .

19. Hag ann holl bohl a glaské du steki out-han ; râk dowd a réa anézhâr eunn ners péhini a bareé anézhô holl .

20. Hag hén ô véza sayet hé zaou-lagad war hé ziskibled , a la varaz : Euruz oc'h , choui pérê a zô paour , râk rouantélez Doué a zô d'é-hoc'h .

21. Euruz oc'h , choui pérê hoc'h eûz naou bréma , râg gwalc'hét é

viot. Euruz oc'h , choui pérê a énv bréma , râk c'hoarzin a réot .

22. Euruz é viot pa zeui ann dûd d'hô kasaat , d'hô pellaat , d'hô ménzékaat , da zistérel hoc'h banô é-chiz drouk ena abek da Vâb ann dén .

23. En em laouénait , ba tridit enn deziz-zé ; râk hô kôbr a vézo bráz enn énv . Râg ével-sé eo hô deñet gréad hô zadoué-kéner ar Brofeded .

24. Hôgen gwa c'houi tûd piñvidik , dré ma hoc'h eliz hô tizoan .

25. Gwa c'houi pérê a zô gwalc'hét ; râk naou hô pérô . Gwa c'houi pérê a choatz bréma ; râk c'houi a geinô bag a wêlo .

26. Gwa c'houi pa zeui ann dûd d'hô meûl : râg ével-sé eo hô deñet gréad hô zadoué-kéner ar fals-Brofeded .

27. Hôgen c'houi pérê a zélaou ac'hounou , é lavarann d'é-hoc'h : Karid hoc'h énébourien , grit vâd d'ar ré a gasa ac'hano'h .

28. Livirat vâd eûz ar ré a lavar droug ac'hano'h ; pédit évit ar ré a damall ac'hano'h e-gau .

29. Ma skô unan-beanâg war da vôc'h zéou , trô ebén out-han . Ha mar kemer eur ré da vantel digan-éz , laosk ivé gant-han da zaé .

30. Rô da gémend binî a choullenn-digan-éz : ha na asgoulen kêt da néb en deûz kéméret da drâ .

31. Grid d'ann dûd ar péz a garraç'h a raend d'é-hoc'h .

32. Mar kirit ar ré hô kâr ; pé trugarez a dileur d'é-hoc'h ? Râg ar bêcherien a gâr ivé ar ré hô c'hâr .

33. Ha mar grit vâd d'ar ré a ra vâd d'é-hoc'h ; pé trugarez a dileur d'é-hoc'h ? Râg ar bêcherien a ra ann hivélep trâ .

34. Ha ma rôid da eur ré kémend ha ma c'hortozig digant-han ; pé trugarez a dileur d'é-hoc'h ? Râg ar bêcherien a rô ivé d'ar bêcherien , évit digémérout kémend all .

35. Hôgen koulksoudé karid hoc'h énébourien : grit vâd , ha prestit , hép gortozi nétrâ : hag hô kôbr a vézo bráz ; hag é viot bugalé ann Uch'ela , péhini a zô trugarez

VII. PENNAD.

é-kéner ar ré zizanaoudek haiz ar re zrouk .

36. Bézid éta trugarezuz , ével ma z-eo trugarezuz hô Tâd .

37. Na varnit kêt , ha na viot kêt barnet : na damallit kêt , ha na viot kêt tamallet . Distaolit , hag é vezô distaoled d'é-hoc'b .

38. Rôit , hag é vezô rôed d'é-hoc'h : rôed é vezô ena hoc'h askré eur gonvor mād , ha stard , hag hejet , bag a fennô dreis . Râk diouc'h ar vent gant péhini hô pérô mentet , é vioc'h mentet hoc'h-unan .

39. Lavaroud a réaz ivé d'ézhô ann hêvélébédigez-man : Eunn déndall hag hén a hell kâs cunn déndall ? Ha na gwézint-hi kêt hô-daou er poull ?

40. Ann diskibl né kêt uc'héloch' éged ar mest : hogen péhunau a zô a-zaoré , mar d-eo hénvel oud hé vestr .

41. Pérâg é wélez-té eur blouzen é lagad da vreûr , ha na wélez-té kêt eunn treust a zô enn da hini ?

42. Pépénoaz é hellez-té lavaroud d'as preûr : Va breûr , va lez da denna eur blouzen eûz da lagad , pa na wélez kêt eunn treust ena da lagad da-unan ? Filpouz , tenn da-genta ann treust eûz da lagad , ha neuzé é wéli pépénoaz tennna ar blouzen eûz a lagad da vreûr .

43. Râg ar wézen a rô frouce fall , né kêt mād ; hag ar wézen a rô frouce mād , né kêt fall .

44. Rak pép gwézen a anavézeur diouc'h hé frouce . Na gutu'eur kêt a siez war ar spern , nag a rezin war ann dréz .

45. Eunn dén mād a denn traou mād eûz a denzor mād hé galouz ; hag eunn dén fall a denn traou fall eûz hé denzor fall . Râk diouc'h leñuder ar galouz é komz ar génoù .

46. Hôgen pérâg é chalvit-hu achanoù , Aotrou , Aotrou , ha na rit-hu kêt ar péz a lavarann .

47. Kémend hini a zeù d'am chavout , a zélaou va geriou , hag

a ra diout-hô , éz ann da ziskouéza d'é-hoc'h out pétâr eo hénvel :

48. Hénvel eo oud eunn dén péhini a zâv eunn ti , a doull doum , hag a laka ann diazez war ar mèan : eunn diç'hlan dour a zô deñet , eur ster a zô deñet d'en em vounta war ann ti-zé , ha n'é deñet kêt gellet hé ziskara , râk diazézed é oa war ar mèan .

49. Hôgen ann hini a zélaou , ha na ra kêt , a zô hénvel oud eunn dén péhini a zâv hé dî war ann douar hép diazez : eur ster a zô deñet d'en em vounta war ann ti , ha râk-tâl eo béd diskaret ; ha bráz eo bet dismantr ann ti-zé .

VII. PENNAD.

1. PA en doé Jézuz peñtr-lava-ret ar geriou-zé dirâg ar bobl a zélaoué anézhâr , éz eaz da Gafar-naom .

2. Paotr eur C'hantener a ioa gwall glany , ha daré da vavel ; hag hén a garé kalz hé baotr .

3. Hag ô véza klevet komza eûz a Jézuz , é kasaz d'éhan Hénaou-red Izuevién , évit hé bidia zond , ha da baréa hé baotr .

4. Ar ré-man pa oend deñet dirâk Jézuz , a bêde stard anézhâr , ô lavarout : Dellézoud a ra ma aotréfez ann dia-zé d'éhan ;

5. Râk karoud a ra hor brôiz , hag eur sinagog en deûz saved d'éomp .

6. Jézuz éta az éaz gant-hô . Ha pa né oa mtai pell eûz ann ti , ar C'hantener a gasaz eûz hé viouñned étrézeg enn-han , da lavaroud d'éhan : Aotrou , na gémér kêt kémend a boan ; râk na zellézann kêt é teñvez em zi .

7. Dré-zé eo n'oumt kêt en em gavet dellézek va-unan da zond d'az kavout ; hogen lavar eur gér , ha va faotr a vézo iac'héet .

8. Râk mé a zô eunn dén lékéad dindân bêli , hag em eûz soudard ded dindân-oun : hag é lavarann da uan : kâr , hag éz a ; ha d'am paotr : gra ann dra-man , hag é ra .

S. LUKAZ.

9. Pa glevaz Jézuz kément-sé é
oé souézet; hag ô véza distrôed oud
ar bobl a ioa war hé lerc'h, é la-
varaz : É-gwironez hel lavarann
d'é-hoc'h, n'em eûz két kavet eur
feiz ker braz enn Israel.

10. Hag ar ré a oa bêt kaset,
ô véza distrôed d'ar géar, a gavaz
iac'h ar paotr a oa klanv.

11. Hag antrônôz éz éa enn eur
gêar hanvet Naim, ha gant-han hé
ziskibled, hag eul lôd brâz a bobl.

12. Hôgen pa dôstéé ouc'h dôr
kéar, chétu é touged eunn dén ma-
rô, pêhini a oa mât-penn-her d'hé
vamm : hag hou-man a oa intan-
vez : hag eul lôd brâz a dûc eûz
a géar a oa gant-hi.

13. Ann Aotrou pa wélaz anézhî,
en doé truez out-hi, hag a lavaraz
d'ézhî : Na wé két.

14. Hag hén a dôstaaz hag a lé-
kéaz bê zourn war ann arched (ar
ré hé dougâ a arzoaz) hag é la-
varaz : Dén-iacuank, mé hel lar-
d'id, saô.

15. Hag ann dén marô a zavaz
enn hé goazzer, hag a zéraouaz kom-
za. Ha Jézuz hé rôaz d'hé yamm.

16. Hôgen ar ré boll a oa énô
é krogaz spoutenn-hô : hag é veû-
lent Doue, ô lavarout : Eur pro-
fed brâz a zô savet enu boñ touez,
ha Doué a zô deûet da wéclud hé
bobl.

17. Ar vrûd eûz a gément-sé a
rédaz dré ar Judéa holl, hadré ann
holl yrô war-drô.

18. Diskibled Iann a zanvellaz
ann holl draouz-zé d'éhan.

19. Ha Iann a chalvaz daou eûz
hé ziskibled, hag hô c'hasaz da Jé-
zuz évit lavaroud d'éhan : Ha té
eo ann hini a dî dont, pô é tleomp-
ni gortoz eunn all ?

20. Ar ré-man ô véza deûet da
gavout Jézuz, a lavaraz d'éhan :
Iann Badézour en deñz hor c'haset
évit goulenni digan-éz mar d-eo
té ann hini a dî dont, pe mar
tleomp gortoz eunn all ?

21. (Hôgen eun heur-zé Jézuz a
iac'héaz kalz a dûc eûz a glénvè-
dou, eûz a c'houliou hag eûz a zrouk

spérédou ; hag é rôaz argwéled da
veûr a zén-dall.)

22. Hag hén a respountaz hag a
lavaraz d'ézhî : Id, ha livirid da lann
ar péz hoc'h eûz klevet ha gwélet :
Pénaoz ar ré-zall a wé, ar ré-gamm

a valé, ar ré-lovr a zô skarzet, ar
ré-vouzar a glev, ar ré-varôz a zâr
da vêô, ann Aviel a zô prézeged
d'ar ré-baour :

23. Ha pénaoz eo euruz ann hini
na gémérô kéd a wall-skocér diouzin.

24. Ha pa oé éat-kuit kannaded
Iann, é téraouaz komza d'ar bobl
diwar-benn lann : Pétrâ oc'h-hu
éad da wéclud enu distrô ? Eur gor-
sen hejet gand ann avel ?

25. Hôgen pétrâ oc'h-hu éad da
wéclud ? Eunn dén gwisket gant
boukder ? Chétu ar té a zô gwis-
ket gant bookder a choum é tiez
ar roueed.

26. Hôgen pétrâ oc'h-hu éad da
wéclud ? Eur Profed ? Is, a lava-
raou d'é-hoc'h, ha mui éged eur
Profed.

27. Hen-nez eo diwar-benn pé-
lini eo skrivet : Chétu é kasann
va éal enp da raok, pêhini a aozd
da hend abatz ma teuï.

28. Râg hé lavaroud a rann d'é-
hoc'b : É-touez bugalé merched
n'eûz dén brasoc'h Profed éget Iann
Badézour. Hôgen ann hini a zô ar
bihans é roantéléz Doué, a zô bra-
soù égét-han.

29. Ann holl bobl hag ar Bubli-
kaned ô véza hé glevet, a zidamal-
laz Doué, dré ma oant bêt badé-
zet gant badisian Iann.

30. Hôgen ar Farizian en dos hé
bédet, o wéclud kément-sé, a lava-
raz enu-han hé-unan : Ma vijé hé-
man eur profed, é vijé évit-gwir
piou ha pétrâ eo ar vaouez stok out-
han, ha pénaoz eo eur bêc'hérez.

31. Ha Jézuz a respountaz hag
a lavaraz d'éhan : Simon, eunn
dra en eûz da lavaroud d'id. Hag
hén a respountaz : Mestr, lavar.
32. Eur ch'rédroù en dos daou
zléour : unan anézhô a dié d'éhan
pemp kant diner, hag égilé ban-
ter-kant.

33. Râk Iann Badézour a zô deûet,
hêp dibri bara, nag éva gwin, hag
é livirit : Ann Diaoul a zô c'yan-han.

34. Deûet eo Mâb ann dén pé-
hini a zebr hag a év, hag é li-
vrit : Chétu eunn dén lontek, hag
eunn éver gwin, miñoun d'ar Bu-
blikaned ha d'ar bêc'hérien.

35. Hag ar furnez a zô bêd dis-
klériet gand bê holl vipien.
36. Hôgen eur Farizian a bêdaz
Jézuz da zibrî gant-han. Ha Jézuz
ô véza éad é ti ar Farizian, en em
lékâz ouc'h-taol.

37. Ha chétu eur vaouez cûz a
géar, ô véza klevet pénaoz édo ouc'h-
taol é ti ar Farizian, a zêlaz gand
eul lestr leùn a louzon c'houés-vâd :

38. Hag hoch en em zer'hel a-
drén d'éhan hag ouc'h hé dreid,
é téraouaz doura hé dreid gand hé
daelou, hag é sec'hé anézhô gant
bleô hé fenn, hag ô poki d'ézhô,
é taolé al louzon c'houés-vâd war-
n'ézhô.

39. Hôgen ar Farizian en dos hé
bédet, o wéclud kément-sé, a lava-
raz enu-han hé-unan : Ma vijé hé-
man eur profed, é vijé évit-gwir
piou ha pétrâ eo ar vaouez stok out-
han, ha pénaoz eo eur bêc'hérez.

40. Ha Jézuz a respountaz hag
a lavaraz d'éhan : Simon, eunn
dra en eûz da lavaroud d'id. Hag
hén a respountaz : Mestr, lavar.

41. Eur ch'rédroù en dos daou
zléour : unan anézhô a dié d'éhan
pemp kant diner, hag égilé ban-
ter-kant.

42. Ô véza n'hô dos két péadrâ da
zistc'urêl d'éhan, é asrôaz hô dié
d'ézhô hô daou. Pêhini éta anézhô a
garaz anézhian ar muia ?

43. Simon a respountaz hag a la-
varaz : Mé a gréd eo ann hini da
bêhini en deûz asrôed ar muia. Ha
Jézuz a lavaraz d'éhan : Barnet mât
éch eûz.

44. Hag ô trei oad ar vaouez, é
lavaraz da Zimon : Ha té a wé ar
vaouez-zé ? Deûet ounn enn da d'i,
ha n'ec'h eûz két rôed a zour d'in

VIII. PENNAD.

évit gwalehi va zreid : hôgen hon-
man é deûet dour et va zreid gand
hé daérou, ha ssc'bet gand hé bleô.

45. N'ec'h eûz két rôed eur pok
d'in : hôgen bi aba ma eo deûet
enn ti, n'e deûz pauquéet da boki
d'am zreid.

46. N'ec'h eûz két skutet a éol
war va fenn : hôgen bi é deûz sku-
tet louzon c'houés-vâd war va zreid.

47. Dré-zé é lavarann d'id, pô-
naoz é vézô distaoled d'ézhî kalz a
bêc'hédu, enn-abek ma é deûz ka-
ret kalz. Hôgen ann hini da bêhini
é tistaoleu nébeutoc'h, a gâr né-
beutoc'h.

48. Hag hén a lavaraz d'ézhî :
Da bêc'hédu a zô distaoled d'id.

49. Hag ar ré a ioa ouc'h taol gant-
han, a zéraouaz lavaroud enn-hô hô-
unan : Piou eo hé-man, pêhini a
zistaol ar bêc'hédu hô-unan ?

50. Ha Jézuz a lavaraz d'ar vaouez:
Da feiz en deûz da zavétéet : këa é
peoc'h.

VIII. PENNAD.

1. NÉBEUD amzer goudé, Jézuz
az éaz dré ar c'heriou hag arbour-
c'hioù ô prezegi hag ô tiskleria Aviel
rouanteleù. Doué : hag ann daouzeg
a ioa gant-han.

2. Béz' ez oa ivé eur vaouez-ben-
nâg, péré a ios bêt dieubet eûz
ann drouk-spérédou, ha iac'héet eûz
hô ch'hlénvédou : Mari, a ch'halveur
Madalen, a bêhini é oa deûet sez
diaoul,

3. Janned, grég Chusa, mérer
Hérodé, Suzanna ha kalz ré all,
péré a rôe d'éhan lôd eûz hô ma-
dou.

4. Hôgen ével ma en em zastumé
kalz a dûd war hé drô, ha ma teudênd
d'hé gavood eûz ar c'heriou, é la-
varaz d'ézhô en eûz cur barabolen.

5. Ann hader a zô éat da hadé, lôd
eûz ann had a gouézaz a-hed ann
hent, hag a oé mac'het gand oññ
treid, ha laboused ann énv hé ze-
braz.

6. Lôd all a gouézaz war ar vein :

hag ô véza savet é sec'haz, dré n'en doa kéd a c'hlébor.

7. Lôd all a gouézaz é-touez drein, hag ann drein ô véza savet a vougaz anézhan.

8. Ha lôd all a gouézaz é douar mât, hag ô véza savet en deûz rôet frouez kant évid onan. O lavarout kément-man, é kriaz : Ra zélaou-néb en deûz diskouarn da glevout.

9. Hôgen hé ziskibled a c'hounennaz digant-han pétrâ é oa ar buabolen-zé.

10. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Rôed eo d'é-hoc'h da anaout traou kuzet rouantez Doué ; hôgen d'ar ré all n'int rôet néuned é parabolennou ; évit pi wélinnt na wélinnt kêt, ha pa glevint na boellint kêt.

11. Chétu étâ pétrâ a lavar ar babolen-zé : Ano hâd co gér Doué.

12. Aun hini a gouéz a-héd ann hent, eo ar ré a glev ar gér, ha neûz é teùz ann diaoul, hag é tenn ar gér eùz hô chaloun, gand aoun na grédeant ha na vent salvet.

13. Ann hini a gouéz war ar vein, eo ar ré péré goudé béza klevet ar gér, hen kemer gant laouenidigez : hôgen ar ré-zé n'hô deûz kéd a chrisien, râk na grédoant némed évid euno amzer, hag enn amzer ann dempidiged en em dennont a dû.

14. Ar péz a gouéz é-touez ann drein, eo ar ré péré hô deûz klevet ; hôgen ar prédiou , ar mado bag ar pladjadurio eûz ar vuez a voug anézhô, ha na zougont kéd a frouez.

15. Ar péz a gouéz en douar mât, eo ar ré péré ô véza klevet ar gér gand eur galoun vâd ha c'houék, a vîr anézhô, bag a zoug frouez gand habaskded.

16. N'eûz dén, goodé béza énaouet eur c'hlédeur, a gémend a zeùjé d'hé c'huza dindân eul léstr, pé d'hé lakaad dindân eur gwélé : hôgen hé lakaad a réeur war eur c'chantoler, évit ma vézo gwélé ar goulou gand ar ré a zeùz enn ti.

17. Râk n'eûz nétrâ a guzet, ha na dlé béza diskleriet : ha nétrâ a

c'holoet, ha na dlé béza anavézet ha gwélet gand ann holl.

18. Likid évez éta pénaoz é sé-laouit ; râk da néb en deûz, é vézo rôet : ha da nép n'en deûz kêt, é vézo lamed digant-han, ar péz zo-kén a grêd d'ézhaz en deûz.

19. Hôgen hé vamm hag he vréudeûr a zeùaz d'hé gavout, ha na hellent kêt mont beteg-hénenn abek d'ann engroez.

20. Hag é oé lavared d'ézhaz : Da vamm ha da vréudeûr a zô er-méaz hag a fell d'ézhô da wélot.

21. Hag hén a respountaz bag a lavaraz d'ézhô : Va mamm ha va breûdeûr eo ar ré péré a zélaou gér Doué, hag a ra diout-han.

22. Hôgen eunn deiz é piñaz con eur vag gand hê ziskibled, hag é lavaraz d'ézhô : Déomp eunn tû all d'al lagen. Hag éz éjont.

23. Hag é-pâd ma oand er vâg, é kouské ; hag eur stourm brâz avel a gouézaz war al lagen, hag ar vâg a oa leùn , ha dare é oant da golla.

24. Hôgen tôstaad a réjond out-han , bag é tihunjond anézhâ , ô lavarout : Mestr, mond a réomp da golla. Ha Jézuz a zavaz, hag a chourdrouaz ann avel bag ar chouummor dour, hag ar stourm a baouézaz : bag é c'hoarvázaz eur sioulded brâz.

25. Neûzé é lavaraz d'ézhô : Pé-lénc'h éma hô feiz ? Hag hi spouret ha souzéet brâz a lavaré ann eil d'égile : Piou, war hô ménô, eo hê-man, péhini a chourchémenn d'ann avel ha d'ar môr, hag ouc'h péhini é sentont ?

26. Neûzé éz éjont étrézé brô ar Jérâzened , a zô a-énep Galiléa.

27. Ha pa oé diskenet Jézuz d'ann douar, éteñaz eunn dén d'hé gavout, péhini a oa touellez gand ann diaoul pell amzer a ioa, péhini na wiské kêt a zîlad, ha na choumé kêt enn eunn ti, hôgen er bésiou.

28. Hê-man, kerkent ha ma wélez Jézuz, en em strinkaz d'hé dreid; hag ô kria gand eur voulz gré, é lavaraz : Pétrâ a zô étré té ha mé,

Jézuz Mâb Doué Uc'hel meûrbed ? Mé az péz, na enkrez ked ac'houn.

29. Râg gourchémenn a réa d'ar spéred louz mond er méaz eiz ann dén-zé. Pell a ioa é këfluské anézhan, hag éxit-han da véza chadennet hag huale, é torré é éreou , hag ann-diaoul hen bounté enn distrô.

30. Hôgen Jézuz a réaz ar goulen-man d'ézhaz : Pé hanô ec'h eûz ? Hag lién a lavaraz : Léon ; râk meût a ziaoul a oa éad enn-han.

31. Hag ar ré-man a bédé anézhan n'hô ch'hsché kéd er poull-doun.

32. Hôgen bêz' éz os énd eur vanden vrâz a v'ob'h ô peuri war ar ménec : hag hi a bédé anézhan m'hô lesché da vond er mōc'h , hag bô lezaz da vont.

33. Ann diaoulou éta az éaz-kuid eûz ann dén , hag az éaz er mōc'h ; hag ann holl vanden en em daolaz gant frouden el lagen, hag é oent beûzé.

34. Ar ré a vesé ô véza gwélet ar péz a oa c'hoarvázaz , a dec'haz , hag a zanéveliaz kément-sé é kêtat hag er boucl'hien.

35. Hag é teujond er-méaz da wélot pétrâ a oa c'hoarvázaz , hag é teujond da gavout Jézuz. Hag hi a gavaz ann hini a ioa bêt laosket gand ann diaoulou, péhini a ioa azézet oud treid Jézuz, hag hén gwisket hag ann hê skiant-vâd ; hag é oent spouret.

36. Ar ré hô doa a gwélet a zanéveliaz d'ézhô pénaoz éoa bêt paréet ann hini a oa trez'het gand ann diaoulou.

37. Hag holl dud brô ar Jérâzened a bédaz anézhan ma pellajé diout-hô ; râg eur spouret brâz a ioa krogod enn-hô. Hag hén ô véza piñed er vâg az éaz-kuit.

38. Hag ann dén eûz a bêhini é oa éad ann diaoulou, a bédé anézhan m'hô lesché da vont gant-han. Hôgen Jézuz her c'hasaz-kuit , ô lavarout :

39. Distrô d'az ti , ha danével kément en deûz gréat Doué d'id. Hag

hén az éaz dré ann holl gér , hag a embouonaz kément en doa Jézuz gréad enn hé gâver.

40. Hôgen pa zistredz Jézuz, en lôd brâz a dûd a zénaz d'hé zigmérouet ; râg ann holl a c'hortozé anézhan.

41. Ha chétu é teñaz eunn dén , hanvet Jairuz , ha péhini a ioa eur penn-dén er sinagog : hag lién en em daolaz out treid Jézuz, o pidî anézhan da vond enn hé dî.

42. Dré m'en doa eur verc'h daouzek vloaz pé war-drô, péhini a ioa daré da verval. A pa'z éa gant-han , en em gavaz mac'het gand ann engroez.

43. Eur vaouez péhini a ioa klâz gand ann diwad diaouzek vloaz a ioa , ha péhini é doa dispiñet hé holl vadou gand allouzaouerien , héb bêza paréet gand hini anézhô .

44. A dôstaaaz out-han a-ziadré , hag a zournataz penn-pil hé zaé : ha râk-tâl hé gwâd a éanaz da ré-dek.

45. Jézuz a lavaraz : Piou eo en deûz stoked ouz-in ? Hôgen ann holl ô lavarot pénaoz né oa kéd hi , Per hag ar ré a ioa gant-han a lavaraz : Mestr , ann engroez a vâh hag a skoiz ac'hanoed , hag é lévérez : Piou en deûz stoked our-in ?

46. Ha Jézuz a lavaraz : Unan-bennag en deûz stoked ouz-in ; râg anavézed em eûz pénaoz eunn ners a zô éad ac'hanoed.

47. Hôgen ar vaouez ô wélot pénaoz na bellé kéd en em guza , a zeùaz enn eur gréna , en em daolaz d'hé dreid , hag a ziskleriaz dirâg ann holl bobl pérâg é doa stoked out-han , ha pénaoz é oa bêt iac'héat râk-tâl.

48. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Va merch' , da feiz en deûz da iac'héet : kâa é péoch'.

49. Pa gomzé c'hoaz , é teñaz eur ré hag a lavaraz da benn-dén ar sinagog : Marô eo da verc'h ; na hég kêt pelloc'h ann Aotrou.

50. Hôgen Jézuz ô véza klevet ar gér-zé a lavaraz da dad ar plac'h-iaouank ; N'az péz kéd a aouz;

kréd hép-kén , hag hi a vézô iac'h.
51. Ha pa oé deudéenn ti , na
aotréaz da zén mont gant-han ,
néméd da Ber , ha da Jakez , ha da
Iann , ha da dâd ha da vamm ar
plac'h-iaouank .

52. Hôgen ann holl a lénev hag
a geiné . Hag hén a lavaraz : Na
lévit két , né két marô ar plac'h-
iaouank , hôgen kousked eo .

53. Hag hi a réa goab anézhan ,
ò véza ma wient é ou marô .

54. Hôgen Jézuz ô kregi enn
hé dourn a griz , hag a lavaraz :
Plac'h-iaouank , saô .

55. Hag hé ené a zistrôaz , hag
é savaz râk tal . Hag hén a c'hour-
chémennaz rei da zibri d'ézhî .

56. Hé zid a oé souzéet brâz ,
hag hén a c'hour-chémennaz d'ézhî
na lavarjend da zén ar péz a oa
c'hoarvezet .

IX. PENNAD.

1. JÉZUZ ô véza galvet ann
dacuzug Abostol , a rôaz d'ézhî
ann ners hag ar galloud war ann
holl ziaoulou , hag ar galloud da
iac'haat ann holl glénvédou .

2. Hag é kasaz anézhô da bré-
zégi rouantélez Doué , ha da ia-
c'haad ar ré glanv .

3. Hag hén a lavaraz d'ézhî :
Na zoogit nétrâ ann hent , na bâz ,
na sach' , na bara , nûg aréhant ;
ha na gémérít kéd diou zaé .

4. Hag é pé ti-bennâg m'a zot ,
choumid enô , ha n'az it két kuid
ac'hando .

5. Ha mar éz eûz unan-ben-
nâg ha na zigémérô kéd ac'haoch' ,
p'az éot-kuit eûz hô c'hear , hejît
ac poulit eûz hô treid é testeni
enn hô énep .

6. Hôgen ô véza éad-er-méaz ,
éz éand dré ar c'heriou , ô pré-
zégi ann Aviel hag ô iac'haad ar
ré glanv dré-holl .

7. Hôgen Hérodez ann tétrak
a glevaz kémend a réa Jézuz , hag
éch' arvaré , dré ma lavaré lpd ,

8. Pénaoz Iann a oa saved a
varô da véo : ha lôd all , pénaoz
Eliaz a oa en em ziskouezet : ha

lôd all , pénaoz unan eûz ar Bro-
feded kôz a oa saved a varô da véo ;
9. Neuzé Hérodez a lavaraz :
Lékâd em eûz troucha hé heon
da Iann : Hôgen piou eo hé man ,
diwar benn péhini é klevyann laya-
rout kémend all ? Hag hén a glaské
ann tâ d'hé wiñout .

10. Ann Ebestel ô véza distroet ,
zañevellañ da Jézuz kémend hô
doa gréat , ha Jézuz ô véza hô
c'hémérêt gant-han , en em dennaz
enn eul léach'h distro , töst da géat
Betsaida .

11. Pa glevaz ar bohl kément-sé ,
éz éaz war hé lerch' , hag hén ô
véza hô digémérêt , a gomze d'ézhô
eûz a rouantélez Doué , hag a
barêz ar ré hô doa ézoum da véza
parêz .

12. Hôgen ann deiz a izéléé : hag
aun daouzeg abostol ô véza deudé
d'hé gavout a lavaraz d'ézhî : Kâs-
kuid ar bohl , évit ma'z aint er bout-
chiou hag er c'heriou diwar-drô
da glaskout péadrâ da zibri ; Rag
enn eul léach'h distro émonbh aman .

13. Hag hén a lavaraz d'ézhî :
Roït choui da zibri d'ézhî . Hag
hi a lavaraz d'ézhî : Pemb bara
baou bék' n'hou eûz kén ; né-
mét mond a rajemp da bréna boué
évit kément-sé a dûd .

14. Hôgen war-drôpemp vil déa
a ioa anézhô . Hag hén a lavaraz d'hé
ziskibled : Likit-hô da azéza a van-
dennou , daou-ugent ha daou-ugent ,

15. Hag hi a réaz ével-sé , hag
a lékeaz ann holl da azéza .

16. Hôgen Jézuz ô véza kémert
ar pemb bara , hag ann daou bék' ,
azavaz hé zaou agad étrézeg ann éav ,
hag a vinnigaz anézhô : hag é tor-
raz ar barau , hag é rôaz anézhô
d'hé ziskibled , évid hô lakaad di-
râg ar bohl .

17. Hag é tebjond-holl , hag hô
doe a-walc'h . Hag é kashont gant-
hô daouzék paner leùn gand ann
dilerc'h .

18. Eunn dervez , pa édo ô pidi
hé-unan , ba pa édo gant-han hé
ziskibled , é chouennaz digant-hô :
Piou a lavar ann dûd ounn-mé ?

IX. PENNAD.

19. Hag hi a respountaz hag a
lavaraz : Lôd a lavar pénaoz oud
Iann Badéour ; lôd all Eliaz ; lôd
all eur Profed kôz saved a varô da
véo .

20. Hag hén a lavaraz d'ézhô :
Ha chouï , piou a livirit-hu ounn-
mé ? Simon Per a respountaz hag a
lavaraz : Krist Doué oud .

21. Hag hén a zifennaz out-hô
na lavarrend ann dra-man da zén ;

22. Hag é lavaraz : Réd eo da
Vâb ann dûn gouzani kalz , ba
beza distaolet gand ann Hénouored ,

gant Pennou ar véleien ha gand ar
Scribed , ha haga lazet , ba distrei
da véo ann tréde deiz .

23. Hôgen hén a lavaraz d'ann
holl : Mar fell da unan-bennâg dound
war va lerch' , ra rai dilez anézhan
hé-unan , ra zoog hé groaz benn-
dêz , ha ra heutio ac'hauon .

24. Rák piou-bennâg en fell d'é-
zhan savetei hé vuez , hé c'hollô :
ha piou-bennâg a gollô hé vuez enn
abek d'in , a zavetei anézhô .

25. Ha pé dûl d'ann dûn gounid
ar bôd holl , bag en em goll hé-
unan , oc'h ober hé c'haou hé-unan ?

26. Rák piou-bennâg en dévezôz
mêz ac'hanoù , hag eûz va geriou .
Mâb ann dûn en dévezôz ivé mêz
anézhan , pa zeùi en hé c'hoar ,
hag é gloar hé Dâd hag ann Eled
santel .

27. É-gwirionez hel lavarann d'é-
hoc'h pénaoz ez eûz binienou é-
touez ar ré a zô aman , na s'hou-
zavint kéd ar marô , kén n'hô dé-
vezôz gwélet rouantélez Doué .

28. War-drôz dervez goudé m'en
doe laverad ar geriou-zé d'ézhô , é ké-
mérât gant-han . Per , ha Jakez , ha
Iann , hag é piñaz war eur ménez
évit pidi .

29. Hag ével ma oa ô pidi , hê
zremm a gemmaz a zoaré : hê zi-
fad a zedaz gwenn ha lugernuz .

30. Ha chétu daou zén a gomzé
gant-han . Moizez hag Eliaz oant .

31. Leùn é oant a veürdez ; hag
é komzent gant-han eûz hé dré-
menvan , péhini a dié béza sévè-
net é Jérusalem .

32. Hôgen Per hag ar ré a ioa
gant-han hô doa eur o'hoant-kou-
ked brâz . Ha pa ziunjont é wéljont
hé veürdez , hag ann daou ze a
ios en hô zâ gant-han .

33. Ha pa'z eaz ar ré-man kuid
diou'h Jezuz , Per a lavaraz d'é-
zhan : Mestr , ervâd émonbh aman ;
gréomp tri zeit , unan évid-Od ,
unan évit Moizez , hag unan évid
Eliaz ; râk na vié pétrâ a lavaré .

34. Pa lavaré kément-sé , é teñaz
eur goabren , hag a dévalaz ané-
zhô : hag é oent spountet oc'h hô
gvélood ô-vond er goabren .

35. Hag eur vrouéz a zedaz eûz ar
goabren , hag a lavaré : Hé-man eo
va Mab kér , selaouit-hén .

36. É-pâd ma klefchont ar vrouéz-
zé , Jezuz en em gavaz hé-unan . Ar
ré-man a davaz , ha né léverjont da
zén , en amzer-zé , ar péz hô doa
gwélet .

37. Antróñôz , pa ziskennent eûz
ar ménéz , eul lôd brâz a dûd a
ziarbennez anézhô .

38. Ha chétu eunn dén a griz
eûz a greiz ann engroez : Mestr ,
sell ouch va mâb , mé az péd , râk
n'em eûz némét-han :

39. Ha chétu ar spéréad a grôz
en-han , ha râk-tâl hen laka da
c'charmi , é vac'h anézhan , hag hen
taol d'ann douar , oc'h hé lakaad da
éoni , hag a-vac'h é laosk anézhan
goudé bêza hé ziskolpet .

40. Péded em eûz da ziskibled
d'hé c'hás-kuit , ha n'hô deûz két
gellet .

41. Nedzé Jezuz a respountaz hag
a lavaraz : Gwenn diskredik ha fal-
lakr , pé vété keit é vézinn-mé gan-
é-hoc'h , hag é c'houzanvinn-mé
ac'hano'h ? Degas aman da vâb .

42. Ha pa dôstéé , ar spéréad a va-
c'haz anézhan , hag hen taolaz d'ann
douar .

43. Ha Jezuz ô véza gourdrouzet
ar spéréad louz , a iac'héaz ar bu-
gel , hag hé rôaz d'hé Dâd .

44. Souzéet brâz é oend holl eûz
a veürdez Doué : ha phô gwélez
holl souzéet gant kémend en doa
gréat , é lavaraz d'hé ziskibled : Li-

kit c'houi ar geriou-man enn hō kounou; Māb ann dén a dle bēza laosket étré daouarn ann dñd.

45. Hōgen hi na viert két pétra é oa ar gér-zé; ha kuzed é oa béd d'ezhō évit na boeljet kéd anézhan : ba na grédent két über goulenn é-béd digant-han diwar-benn kément-sé.

46. Hōgen sével a réaz enn-hō ar ménos da c'houzout pélini é oa ar braza anézhō.

47. Hōgen Jézuz ô wéolout ménosioù hō c'haloun, a geméraz eur bugel, hag a lékeaz anézhan enu hé gichen,

48. Hag a lavaraz d'ezhō : Pioubennag a zigémér ar bugel-man en hanô, am zigémér-mé : ha pioubennag zigémér ac'hounou, a zigémér ann hini en deúz va chaset; Rāg ann hini a zō ar bibana ac'hano'holl, hen-nez eo ar brasa.

49. Neuzé Iann a lavaraz d'ezhō : Mestr, gwéléod hon eùz eunn dén pélini a gasé-kuid ann diaoulou enn da hanô, hag hon eùz mireud-out-han, dré ann abek na heùlié kéd ac'hanoomp.

50. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhō : Na virit kéd out-han, râk nép né kéd a-énep d'é-hoc'h, a zō évid-hoc'h.

51. Hōgen pa dóstéé ann amzer è péhini é tié bêza tenned eùz ar péd, è lékeaz enn hé vénoz mond da Jérusalem.

52. Hag é kasaz tûd enn hé raok da lavaroud é teñ : ar ré-man ar éaz é kérar ar Samaritaned, évid aoz a pep trâ évit hé zigémérout.

53. Hōgen tud kérar na fellas kéd d'ezhō hé zigémérout, dré m'en doa ar ménos da vond da Jérusalem.

54. Hé ziskibled Jakez ha Iann ô wéolout kément-sé, a lavaraz d'ezhō : Aotrou, mar kérrez é livramp da dán ann évn diskenni war-nézhō, hag hō devi?

55. Ha Jézuz ô véza distrôed out-hô, a grôzaz anézhō, ô lavarout : Na ouzoc'h két eùz a bê spéréod och.

56. Mâb ann dén né kéd deñed évit kolla ann énéou, hōgen évit

hô savétei. Hag éz éjont enn eur ourc'h all.

57. Hōgen pa édoint enn hent, chetu eunn dén a lavaraz d'ezhan : Mond a rinn war da lerc'h, è pé leac'h-bennag ma'z i.

58. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhan : Al lern hō deñz toulou, ha laboussed ann évn hō deñz neisoù; hōgen Mâb ann dén n'en deñz leach'h é-béd évit harpa be benn.

59. Da eunn all a lavaraz : Deûz war va lerc'h. Hōgen hé-man a lavaraz d'ezhan : Aotrou, kâv-mâd-éz ajenn da genta da liéna va zâd.

60. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhan : Lez ar ré-varô da liéna hō ré-varô : hōgen té, kâd a brézegi rouant-lez Doué.

61. Eunn all a lavaraz d'ezhan : Aotrou, mond a rinn war da lerc'h ; hōgen kâv-mâd è reisfeun ar péz a zô em zi.

62. Jézuz a lavaraz d'ezhan : Néb a laka hé zourn war aum arat, hag a zell war hê lerc'h, né két mât évit rouant-lez Doué.

X. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ ann Aotrou a zi-lennaz daouzék ha tri-ugend all; hag é kasaz anézhō daou-ha-daou enn hé raok, enn holl geriou hag enn holl lec'hioù, è péré è tié mont.

2. Hag é lavaraz d'ezhō : Brâz eo ar mèderez, hōgen dibaod eo ann obérouien. Pédid éta ann Aotrou eùz ar mèderez, évit ma kasô obérouien enn zhé véderez.

3. It : chetu é kasann ac'hano'h é-c'biz ein é-touez ar bleizi.

4. Na zoogit na sac'h, nag ézef, na boutou, ha na livirid dématid da zén en hent.

5. È pé ti-bennag m'az éot, livirid da genta : Ra vézo ar péoc'h en ti-man :

6. Ha mar deûz énô eur mab a bêoc'h, hô péoc'h az ai war-nézh'an : ha ma né deûz két, è tistrôz war-noc'h.

7. Choumid enn hévélep ti, ô tibr hag o'ch éva eùz ar péz a vézo

X. PENNAD.

enn-han : râg ann obérer a zellez hé voëd. Na dréménat két a zi é ti.

8. Hag é pé kér-bennag m'az éot, ha ma viot digéméret, dibrit ar péz a vézo digaset d'é-hoc'h.

9. Iac'hait ar ré-glaou a vézo énô, ha livirid d'ezhō : Rouant-lez Doué a zô deñet tôt d'é-hoc'h.

10. Hōgen m'az id enn eur géar, è pélini na viot kéd digéméret, id dré ar ruou, ha livirid :

11. Heja a récomp ouz-hoc'h ar poultr zô-kéa eùz hō lear, péhini a zô staged oud hon treid : koulskoudé gwézit pénaoz é tosta rouant-lez Doué.

12. É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, Sodom a vézo digéméret gant mui a habaskded ean deizé, ègéd ar géar-zé.

13. Gwáz d'id, Korozaim, gwáz d'id Betsaida ; râk ma vijé great é Tir hag é Sidon ar vurzudou a zô bêt gréad enn-hoc'h, pell-zô hō di-vijé gréat pinijen er sac'h-reùn bag el ludu.

14. Dré-zé é vézo distolet kentoch'h da Dir ha da Zidon, è deiz ar van, ègéd d'é-hoc'h :

15. Ha té, Kafarnaom, péhini a zô bêt savet bêtég ann évn, bétég enn ifern é vezi diskaret.

16. Néb a zélaou ac'hano'h, a zélaou ac'hano'h, ha néb a zispriz ac'hano'h, a zispriz ac'hano'h. Hōgen néb a zispriz ac'hano'h, a zispriz ann hini en deûz va chaset.

17. Hōgen ann daouzék ha tri-ugent a zistrôzagan laouénidigez, a lavarout : Aotrou, ann diaoulou hō-unan a zoju d'é-omp enn da hanô.

18. Hag hèn a lavaraz d'ezhō : Satan a wéleñn ô kouéza eùz ann évn é-c'hiz eul luc'héden.

19. Chetu em eùz rôed d'é-hoc'h ar galloud da vac'h ann aéred hag ar gruged, hag holt ners ann énébour : ha nétrâ na hellô hō kwalla.

20. Koulskoudé na laouénait két dré ma zoju d'é-hoc'h ar spéréodou ; hōgen laouénait dré m'az eo skrivet hoc'h haouïon enn évoué.

21. Eunn heur-zé Jézuz a laoué-

nnaz gand ar Spéré-Santel, hag a lavaraz : Da' drugarékaad a rann, va Zâd, Aotrou ann én hag ann dosar, dré ma éc'h eñz kozed ann traou-zé oud ar ré-for, hag oud ar ré-boellek, ha dré ma éc'h eñz hō disklriet d'ar ré-vihan.

Is, va Zâd, dré ma eo hetet ann dra-zé d'id.

22. Pép trâ a zô bêt lékéad étré va daouarn gaat va Zâd. Ha dén na oar pétrâ eo ar Mâb, néméd ann Tâd ; ha dén na oar pétrâ eo ann Tâd, néméd ar Mâb, hag ann hini da bêhini é vézo fellet gand ar Mâb hé zisklerie.

23. Hag ô tistre oud hé ziskibled, è lavaraz : Euruz ann daoulagad a wél ar péz a wélit.

24. Râk hel lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz kâz a broféded hag a rouéed hō deûz hétét gwéloud ar péz a wélit, ha n'hô deûz két gwélet : ha klevoud ar péz a glevit, ha n'hô deûz két klevet.

25. Ha chetu eunn dén gwiziek el lénzen a zavaz hag a lavaraz d'ezhan évit hé dempti : Mestr, pétrâ a dléann-mé da ober évit piaou ar vuez hir-baduz ?

26. Hōgen Jézuz a lavaraz d'ezhan : Pétrâ a zô skriwel el lénzen Pétrâ a lenñit-hu enn-bi ?

27. Hé-mav a respountaz hag a lavaraz : Karoud a ri ann Aotrou da Zoué a greiz da chaloun, a greiz da éné, a greiz da ners, hag a greiz da spéré, ha da néza ével-d-oud da-unz.

28. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhan : Respountet éch eñz evråd : grakément-sé hag é véri.

29. Hōgen hé-man, péhini a fellé d'ezhan en em zizamalloud hé-unan, a lavaraz da Jézuz : Ha piou eo va nésa ?

30. Hōgen Jézuz a gomzaz, hag a lavaraz : Eunn dén a ziskenné eùz a Jérusalem da Jériko, hag a gouézaz é-touez laeroun, péré a ziwiñkaz anézhan, ha gouézé bêza hé c'hólod a c'houliou, éz éjont-kuit hag é leschont anézhan hanteg varv.

S. LUKAZ.

51. Neuzé é c'hoarvézaz pénaoz è tiskennaz eur Bélek dré ann hent-sé : hag ò véza gwélet anézhan, éz éaz é-biou.

52. Eul Lévit, ò véza ivé tréménd dré ann hent-sé, wélañ anézhan, hag az éaz é-biou.

53. Hôgen eur Samariad, ò vond enn hé hent, a dréménaz dré énoù, ha pa wélañ anézhan, en doe truez out-han, hag é prédiñaz anézhan.

54. Tostaad a réaz out-han, hag é liennaz hé c'houliou, goudé béra skuit enn-hô éol ha gwin : lakaad a réaz anézhan war hé varc'h hé-unan, kás a réaz anézhan enn eunoù hostaléri, hag é prédiñaz anézhan.

55. Hag antrónôz é tennaz daou zioer, é rôaz anézhan d'ann hostiz, hag é lavaraz d'ézhan : Az péz prédor eúz a hé-man : ha pétré-bennag a roi ouc'h-penn, é tistaoùnn d'id, pa zistróinn.

56. Péuni eúz ann tri-zé, war da vénô, co béd ann nésa d'ann hini a zô bét kouézet é-touez al jaeroun ?

57. Hag hén a lavaraz : Ann hini en deúz bét truez out-han. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Kéa, ha grá ével-t-han.

58. Hôgen pa oant enn hent, Jézuz az éaz ann eur vrouc'h : hag eur vaouez hanvet Marta, a zigéméraz anézhan enn hé zi.

59. Hou-man é doa eur c'hoar hanvet Mari, péhini a ioa azézet ouc'h treid ann Aotrou, hag a zélaoué hé lavar.

60. Hôgen Marta a ioa prédiñet bráz, oc'b' aoz a pép trâ : bi a arzañaz, hag a lavaraz : Aotrou, ha na évésaez-té két pénaoz va c'hoar am lez da zervicha vuanan. Lavar éta d'ézhi dont d'am skoazia.

61. Hag ann Aotrou a responnatz hag a lavaraz d'ézhi : Marta, Marta, disfrez bráz oud, ha saouzanet en em gavez gand ar péz éch eñz da Ober.

62. Hôgen eunn dra hép-kén a zô red.

43. Mari é deúz dilennet ar gwella lôden, ha na vezô két lamet digant-hi.

XI. PENNAD.

1. EUNN deiz, pa édo Jézuz enn eul léac'h ô pidi, goudé m'en doé éhanet, unan eúz hé ziskibled a lavaraz d'ézhan : Aotrou, desk d'éomp da bidi, ével ma en deúz desket Iann d'bé ziskibled. Hag bén a lavaraz d'ézhi : Pa bédot, livirit : Tâd, da hanô bezet meuliet. Da rouantelez deûed d'éomp.

2. Rô d'éomp hiriô hor bara pemdeziek.

3. Ha distoal d'éomp hor péc'hé-dou, ével ma tistaoùlomp d'ar ré holl péré a dîl d'éomp. Ha n'hol laosk kéd da gouëza é gwall-ioul.

4. Layaroud a réaz c'hoaz d'ézhi : Péhini ac'hano'e'l mar en défe eur miouon, ha m'az ajé d'hé gaout da hanter-nôz, hag a lavarjé d'ézhan : Va miouon, rô d'in évid eunn amzer teir dors vara ;

5. Râg eur miouon d'in a zô deñed eúz ann hent d'am chavout, ha n'em eúz nétrâ da lakaad dirazhan.

6. Ha ma lavar ann dén-zé eñz hé di d'ézhan : Na heskin kéd ac'hanoù : serred eo va dör; va bugalé a zô kousket em gwélé ; na helloum két sével évit rei d'id ar péz a c'houlennez.

7. Ha ma lavar ann dén-zé eñz hé di d'ézhan : Na heskin kéd ac'hanoù : serred eo va dör; va bugalé a zô kousket em gwélé ; na helloum két sével évit rei d'id ar péz a c'houlennez.

8. Ha ma kendalc'h da skei : hel lavaroud a rann d'é-hoc'h ; ma na zâv kéd évit rei d'ézhan dré ann abek ma eo miouon d'ézhan ; hogen dré ann abek d'hé heskin d'savô, hag é rôi d'ézhan kémend ha ma en dévezô ézomm.

9. Ha mé a lavar d'é-hoc'h : Gouleñnit, hag é vezô roed d'é-hoc'h : klaskit, hag é késot : stokit, hag é vezô digored d'é-hoc'h.

10. Râk néb a c'houlenn, é vez roed d'ézhan : ha néb a glask a gav : ha da néb a stok é vezô digoret.

XI. PENNAD.

11. Hôgen péhini eo ann tâd'ac'hano'h, péhini a rôjé d'hé vâb eur mœu, pa c'houlenn hira, pé eunn aer, pa c'houlenn pésked ?

12. Pé a rôjé d'ézhan eur grug, pa c'houlenn eur vi ?

13. Mar gouzoch' éta, ha c'houi drouk, reï traou mât d'hô pugale, gant péger bras prêder hô tâd péhini a zô eun énv na rôjé-hen két eur spéred mât d'ar ré a c'houlenn nô digant han ?

14. Hag bén a gasaz-kuit eunn diaoul péhini a ioa mât. Ha pa en doé kaset-kuid ann diaoul, ann dën mât a gomzañ, hag ann holl bobl a oé souézet brâz.

15. Hôgen lôd anézhan a lavaraz : Dré Véelzébub, penn ann diaoulou eo é kâs-kuid ann diaoulou.

16. Lôd all évid hé dempti, a c'houlennaz digant-han eunn arouéz enn énv.

17. Hôgen Jézuz oç' anaoud hô ménosiou, a lavaraz d'ézhi : Pêp rouantelez diouvan out-hi hé-unan, a vezô dismantret, ba pép ti diouvan out-han hé-unan, a vezô dismantret.

18. Mar d-eo éta Satan diouvan out-han hé-unan, pénaoz é choumoù hé rouantélez enn hé zâ ? Râk c'houi a lavar pénaoz eo dré Véelzébub é kasann-kuit ann diaoulou.

19. Mar kasann-kuit ann diaoulou dré Véelzébub, dré biou hô c'hâs-kuit hô pugale ? Râk-sé é vezind hô-unan hô parnerien.

20. Hôgen mar kasann kuit ann diaoulou dré viz Doué, rouantélez Doué a zô éta deñet betégenn hoc'h.

21. Pa éma ann dën kré armet évid diwalloud hé di, kémend en deúz a zô é péoc'h.

22. Hôgen mar teu eur ré kréoc'h égêt-han, ha péhini a drec'h anézhan, hé-man a gasô gant-han hé holl armou, é péré é fisie, hag a zarnaou hê ziwisk.

23. Nép n'ema két gan-én, a zô a-énep d'in ; ha nép na zastum két gan-én, a skin.

24. Pa eo éat ar spéred louz er-

méaz eúz a eunn dën, é valé dré al lec'hioù seac'h, ô klaskoud ar péoc'h : hag ò véza n'hé c'hav két, e larvar : Distrei a rinn d'am zî a belicach' ounn deuet.

25. Ha pa zeù é kâv anézhan sku-bet ba kempennet.

26. Neuzé eúz a, hag é kemer gant-han seiz spéred all gwasec'h égêt-han, hag ò vond enn tt é choumond énoù : hag ar stâd divrêza eùz ann dén-zé a zô gwasoc'h égéd ar stâd kenta.

27. Hôgen pa lavaré kément-sé, eur vaouez ò sével hé mouéz eúz a greiz ar bobl, a lavaraz d'ézhan : Euruz ar c'hôv en déz da zoüget, hag ann divrôn éch eñz sunet.

28. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhi : Pé kentoc'h, euruz ar ré a zélaou gér Doué, hag a vir anézhan.

29. Hôgen ò véza ma tiréz ar bobl war hé drô, é téraouaz lavarout : Ar wenn-man a zô eur wenn drouk : eunoù siwéz a c'houlenn, ha na vezô roed d'ézhi néméd ar-wéz ar profed Jonaz.

30. Râk ével ma oé Jonaz eunn arwéz évid ann Ninivez, ével-sé é vezô Mâb ann dën eunn arwéz évid ar wenn-man.

31. Rouanez ar C'hresteiz a zavô é deiz ar varz gand ar wenn-man, hag é tamalló anézhi ; dré ma eo deñed eúz a barzou ann douar da zélaoui fornez Salomon : ha chétu aman mui égét Salomon.

32. Tâd Niniva a zavô é deiz ar varz gand ar wenn-man, hag é tamalló anézhi ; dré ma hô deñez gréat pinijen goudé prezegen Jonaz : ha chétu aman mui égét Jonaz.

33. Dén na énaou eur c'hledezeur, évid hé lakaad enn eul léac'h kuzet, pé dindan ar boézel : hôgen hé lakaad a réeur war eur c'hantoler, évit ma sklerai ar ré a zeùz ébarz.

34. Da lagad a zô kleuzeur da c'horf. Mar d-eo eunn da lagad, da gorf holl a vezô lugernuz : hôgen mar d-eo drouk, da gorf a vezô téval.

35. Diwall éta na vé tévalien ar goulou a zô enn-oud.

S. LUKAZ.

36. Mar d-eo éta da gorf holl lu-gernaz, hép kérven déval é-béd, lugernuz é vezô holl, bag é ske-rai ac'hanod, é-chiz eur c'hleüzeur lufruz.

37. Ha pa gomzé, eur Farizian a bédaz anéhan da leina enn hé-di. Hag hén ó véza éad ébarz, en em lékearc ouch taol.

38. Hôgen ar Farizian a zéraouaz lavaroud enn-han hé-unan : Pérak na walc'h kéd hé zaouarn abarz leina ?

39. Hag ann Aotrou a lavaraz d'é-zhan : Choui, Farizianed, a néta ann diavéaz eùz ar c'hôp hag eùz ar plâd : hôgen ann diabarz ac'ha-noch a zô leùn a laéronsi hag a vrougiez.

40. Tûd diboeff, ann hini en deùz gréad ann diavéaz, ha n'en deùs-hén két gréad ivé ann diabars ?

41. Hôgen rôïd ann aluzen diwar ar péz a hellid da ziouéri ; ha chétu pép trâ a vezô glân d'é-hoc'h.

42. Hôgen gwa c'houi, Farizianed, père a baé ann déog war ar vent, war ar rû, ha war ann holl louzou, ha péré a drémen dreist ar varn hag ar garantez a Zoué. Ann traou-zé a zô red hô über, hép lézel ar ié all da über.

43. Gwa c'houi, Farizianed, père a gât ar c'hadioru kenta er si-nagogou, hag ar stouou er marc'halllec'h.

44. Gwa c'houi, père a zô ével bésiou ba na wéleur két, ha war béré é valé ann dûd, hép hô anaout.

45. Neuzé unan eùz a Zoktored al lézen a respountaz, hag a lavaraz d'éhan : Mestr, ô komza ével-sé, é tirogez ivé ac'hanomp.

46. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Gwa ivé c'houi, Doktored al lézen, dré ma kargid ann dûd a ve-c'hiou ba na helliont kéd da zougen, ha c'houi na finvfac'h kéd anéhan gand hô piz.

47. Gwa c'houi, père a zâv bésiou d'ar Broféd ; hag hô tadou hô deùz hô lazet.

48. Évit-gwir é rôid da anaout penaouz é kavit-mâd ar péz hô deùz

gréad hô tadou : râg ht hô deùz hô lazet, ha c'houi hoc'h eùz sa-vet bésiou d'ézhô.

49. Dré-zé furnez Doué é deùz lavaret : Kás a rinn d'ézhô Profé-ded hag Abostoled, hag é lazzint lôd, hag éch heskinin lôd all.

50. Évit ma vezô goulenet di-gand ar wenn-man gwâd ann holl Broféd, a zô skufet adalek derou ar bed,

51. Adalek gwâd Abel bêté gwâd Zakariaz, pohini a zô bêt lazet étré ann aoter hag ann templ. Ia, hé lavaroud a rann d'é-hoc'h, kément-sé a vezô goulenet digand ar wenn-man.

52. Gwa c'houi, Doktored al lézen, dré ma hoc'h eùz kéméret al-c'houéz ar wiégez, ha n'oc'h kéd éad enn-hi, hag hoc'h eùz diar-bennet ar re a fellé d'ézhô mond ébarz.

53. Hôgen pa gomzé ével-sé d'é-zhan, ar Farizianed ha Doktored al lézen a zéraouaz hé enkrézi stard, hag hé skuiza gand holl draou a c'boulenent digant-han.

54. Oc'h aza lindagou d'éhan, hag o klaskout tenna eunn dra eùz he chénou, évit tamalloud anéhan.

XII. PENNAD.

1. HOGEN ó véza ma en em zastumaz kalz a dûd, en hévelep doaré ma valéent ann cil war égilé, é téraouaz Jézuz lavaraz d'hé zis-kibled : En em ziwallid out goell ar Farizianed, pohini eo ann ipo-knizi.

2. Hôgen n'eùz nétrâ a c'hólöet ha na vezô dizolöet, ha nétrâ a gu-zet ha na vezô gwéz.

3. Râg ar péz hoc'h eùz laved enn am'houlou, a vezô laved er gouloù : hag ar péz hoc'h eùz laved er skouarn er gamprou, a vezô prézéget war ann tóennou.

4. Lavaroud a rann éta d'é-hoc'h, va miñouned : N'hô péz két a aom râg ar ré a lâz ar c'horf, ha péré goudé-zé n'hô deùz mui né-gâ da über.

XII. PENNAD.

5. Hôgen mé a ziskouéz d'é-hoc'h rak piou é tléit kaoud aon : hô pézédaoun râg ann hini pohini, goudé bêza hô lazet, a hell hô teu-rel enn ifern. Ia, hel lavaroud a rann d'é-hoc'h, hô pézédaoun râg hen-nez.

6. Ha na werzeur két pemp golvan daou wennek ; hag unan ané-zhô na gouéz két é ankounac'h dir-kholvaned.

7. Hôgen bleo hô penn a zô ni-véred holl. N'hô péz két 'ta a aon : muioc'h é talit égét kalz a c'holvaned.

8. Hôgen hel lavaroud a rann d'é-hoc'h : Piou-bennag a ansavó ac'h-a-noun dirág ann dûd, Mâb ann dêm a ansavó anéhan dirág Éled Doué.

9. Hapiou-bennag a zinac'hac'h-a-noun dirág ann dûd, é tinac'hinn anéhan dirág Éled Doué.

10. Ha piou-bennag en dévezô komzed a-énep Mâb ann dêm, é vezô distaoed d'éhan : hôgen piou-bennag en dévezô komzed oud ar Spêred-Glân, na vezô kéd distao-led d'éhan.

11. Hôgen pa viot kased dirág ar sinagogou, ha dirág ar pennou-brô hag ar ré-vrâz, n'en em likit kéd é poan pénaoz na pétrâ a léverot.

12. Râg ar Spêred-Santel a zeskô d'é-hoc'h enn heur-zé ar péz a dileod da lavarout.

13. Neuzé eur ré eùz ar bobl a lavaraz d'éhan : Aotrou, lavar d'am breur ma ranno gau-éa ann digouéz.

14. Hôgen Jézuz a lavaraz d'éhan : Dén, piou eu deùz va lékéad da varner pé da ranner war-n-hoc'h ?

15. Goudé é lavaraz d'ézhô : Gwélit hag en em virit out pép pizoni : râg é pé paoder-bennag ma vez eunn dêm, hé vuez na zalc'h kéd oud ar péz en deùz.

16. Neuzé é tanéveliaz d'ézhô ar barabolén-maz, ô lavarout : Douar eunn dêm pinvidik en doa rôet kalz a frouez :

17. Hag é venné enn-han hé-unan, ô lavarout : Pétrâ a rina-

mé, ô véza n'c'm eùz léach'h é-béd é pohini é likiññ va frouézou k

18. Hag hén a lavaraz : Chetu pétrâ a rinn ; va soliérou a ziska-rinn, hag é savinn soliérou bra-soc'h, hag é tastumina éno va holl frouézou ha va holl vadou ;

19. Hag é livirinn d'améné : Va éné, kalz a vadou éch'h eùz a dû évit meur a vloaz : arzað, debr, év, ha gra banvez.

20. Hôgen Doué a lavaraz d'éhan : Dén diboeff, enn nôz-man é vezô goulenned da éné digan-éz ; da biou é vezô ar péz éch'h eùz dastumet ?

21. Kément-sé a c'hoavez da basts a zastum madou évit-han ha pohini né d-eo két pinvidik dirák Doué.

22. Hag hén a lavaraz d'hé zis-kibled : Dré-zé é lavarann d'é-hoc'h : Nà vezit két nec'het évid ho puez pétrâ a zebrot, nag évid hò korf pétrâ a wiskot.

23. Ar vuez a zô gwelloc'h éged ar boëd, hag ar c'horf gwelloc'h éged ann difad.

24. Sellid ouc'h ar brini ; na hant két ; na védont két ; nhô deùz na kaô na solier ; ha koulskoudé Doué a voet anézhô. Pégement n'oc'h-hu két gwelloc'h éget-hô ?

25. Hôgen piou ac'hano'h gand hé holl bréder a hellé kreski hé néb eùz a eunn illiad hép-kén ?

26. Ma na hellid éta über eunn dra zister, pérâg oc'h-hu nec'het gand ar ré all ?

27. Sellid ouc'h al lili ha pénaoz é kreskont : na labouront, ha na nézont két. Hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz Salomon é kreiz hé holl c'hoar né oa két gwisket ével unan anézhô.

28. Mar gwisk éta Doué é-c'his-sé eul louzaouen pohini a zô er park hiriñ bag a vezô taotel war-c'hoaz er fourt ; gant péger braz prêler n'hô kwiskô-hen két, tûd a nébeud a feiz ?

29. Ha c'houi na glaskit két pétrâ a zebrot, na pétrâ a évet ; ha na vezit két figuz,

S. LUKAZ.

50. Râg ann dudou holl a enklask kément-sé. Hôgen hò tâd a oar pénaoz hoc'h eûz ézomm eûz ann holl draou-zé.

51. Klaskit 'la da genta rouantèlez Doué hag hé gwirionez, hag ann holl draou-zé a vezô rôed d'ê-hoc'h ouc'h-peou.

52. N'hô pézet kéd aoun , tropel bihan, râk hétet en deñz hò tâd rei d'ê-hoc'h hé rouantèlez.

53. Gwerzit kément hoc'h eûz , ha rôit-hén d'ar bérion. Grid évid hoc'h sierigou pér na gosaint kêt ; grid eunn tenzor enn env , péhini na vezô kéd diframmet ; eûz a bêhini na dôstai kéd al laéroun , ha péhini na vezô kêt kriñet gand ar bréved.

54. Râg el léac'h ma éma hò tenzor , eûz ivé é vezô hò kaloun.

55. Ra vezô gourizet hò kroazel , ha d'ugid enn hò taouarn kleuzeuriou bêo ;

56. Ha bêzid hêvel oud ar ré a chortoz hò Aotrou pa zistrôz eûz ann eureud ; évit , pa zeùi , ha pa stôkoud ann ôr , ma tigorind d'êzhan râk tâl.

57. Euruz ar vévellou-zé , pér a vezô kaved dihun pa zeui ann Aotrou : é-gwirionez hel lavarann d'ê-hoc'h , pénaoz en em c'bourizô , ha penaoz , goudé bêza hò lêkéad ouc'h taol , é tréménô , hag é servichô anezhô .

58. Ha mar teù d'ann eil dihun , ha mar teù d'ann tréde dihun , ha mar hò c'hav ével-sé , euruz eo ar vévellou-zé .

59. Hôgen gwézit pénaoz ma oufè ar penn-iügez pé da heur é tléfe doud al laer , é choumfé dihun hépmâr , ha na lezfé kêt toulla hé di .

60. Ha c'houi bêzid ivé reiz ; râk Mâb ann dén a zeùi d'ann heur ba na ouzoc'h kêt .

61. Hôgen Per a lavaraz d'êzhan : Aotrou , ha d'ê-omp-ni eo é lévérez ar barabolen-ze , pé d'ann holl !

62. Hag ann Aotrou a lavaraz d'êzhan : Piou eo , war da vénô , ann damaouer léal ha poellek , péhini a zô bêt lêkéat gand hé Aotrou dreist

hé holl dûd , évit ma rôi d'êzhô enn amzer eur boézelad gwiniz ?

43. Euruz ar mével-zé , pa zeùi hé Aotrou , mar bêz kavet gant han oc'h ober ével-sé .

44. É-gwirionez hel lavarann d'ê-hoc'h , pénaoz war hé holl vadou hel lakai da benn .

45. Ma lavar ar mevel-sé enn-han hé-unan : Va Aotrou a zalo da zoat ; ha ma téraou skei gand hé vévelou hag ann hêvien , ha dibri , bag éva , ha mezvi :

46. Aotrou ar mével-zé a zeùi d'ann deiz na c'hortoz-kêt , ha d'ann heur na vezô kêt ; hag é rannô anezhan , hag é lakai cur gêvren anezhan gand ann dûd disléa .

47. Ar mével péhini a anavez ioul hé Aotrou , ha n'en dévezô kêt gréat hervez hé ioul , a vezô kan-not kaer :

48. Hôgen ann hini péhini n'en dévezô kêt anavezet hé ioul , hag zellez gwaneréz , hen-nez a vezô gwanet cunn nébeut . Kalz é vezô goulenet digand ann hini da bêhini é vezô roet kalz , ha muioch' c'hoaz a vezô goulenet digand ann hini da bêhini é vezô roet muioch' .

49. Deûed ounn da deûel ann tan war ann douas ; ha pétrâ a c'hoantaann-mé némét ma teulé da énaoui ?

50. Badézet é tléann bêza : ba pégément eo mall gan-en é vé sé-vénet kément-sé ?

51. Ha c'houi a venn évenn-deûed da gâs ar péoc'h war ann douar ? Nann , a livirin d'ê-hoc'h , hôgen deûed ounn da gâs ar rann .

52. Râk mat-bêz pemp dén enn eun ti , é vezint dizunvanet , tri ouc'h daou , ha daou ouc'h tri .

53. Ann tâd ouc'h hé vâb , hag ar mab ouc'h hé dâd ; ar yamm ouc'h hé merc'h , hag ar verc'h ouc'h hé mamm ar yamm-gaer , ouc'h hé merc'hkaer , hag ar verc'h - kaer oud hé mamm-gaer .

54. Lavaroud a réa ivé d'ar bobl : Pa wélit eur goabren ô sével eûz ar c'hus-héol , é livirit râk-tâl : Dond a rai glaou ; hag é teù .

XIII. PENNAD.

55. Ha pa c'houéz avel ar c'bres-teiz , é livirit : Tomm é vezô ; hag é teù da véza tomm .

56. Pilpouzed , anaoud a ouzoch doareou ann env hag ann douar ; hôgen pénaoz na anavézit-hu kêt ann amzer-man ;

57. Pénaoz na anavézit-hu kéd diouc'h ar péz a c'hoarvez gan-é-hoc'h ar péz a zô gwirion ?

58. Hôgen p'az éz gand da éné-houur dirag ar penn-brô , laka évez d'en en ziegùbi anezhan , gand aoun na lakajé ach'anod étré daouarn ar barnet , n'az lakajé ar barnet étré daouarn ar ministre , hag ar ministre ar vâc'h .

59. Hel lavaroud a rann d'id ; na zeùi lét kuid alez , kén n'az pézo distaolec ann divéza gwennek .

XIII. PENNAD.

1. ENN hévéleb amzer é teñaz binionnou da lavaroud da Jézus diwar-benn ar Galiléed , gwâd péré en doa mesket Pilat gand hò sa-krifsoù .

2. Hag hén a respountaz bag a lavaraz d'êzhô : Ha c'houi a venn pénaoz ar Chaliléed-zé a zô ar bras a pêc'herien eûz ann holl C'haliléed , dré ma hò deûz gouzavet kément-sé ?

3. Nann , a lavarann d'ê-hoc'h ; hôgen ma na rit pinjien , é varvod holl ével-t-ho .

4. Ha c'houi a gréed ivé pénaoz ann triouec'h den war béré eo kouézet tour Siloé , ha gand péhini int bêt lazet , a ioa brasoc'h dilouren da Zouó éged an holl dud a choumé é Jérusalem ?

5. Nann , a lavarann d'ê-hoc'h ; hôgen ma na rit pinjien , é varvod holl ével-t-ho .

6. Lavaroud a réaz ivé ar barahlen-man : Enn dén en doa eur wézen siez planet enn hé winien , hag é teùz da glask frouez enni , ha na gavaz kêt .

7. Hôgen lavaroud a réaz da labourer hé wiouen : Gétu tri b'oz zô aba ma tedann da glask frouez er wézen siez-man , ha na gavann

kêt : trouc'h-hi 'ta ; râk pérâg ivé é talch' ann douar ?

8. Hag hén a respountaz , hag a lavaraz d'êzhan : Aotrou , lez-hi c'hoaz eur bloaz , évit ma toullinn war-drô , ha ma likiunn teil .

9. Ha martézé é tougô frouez : anezbi .

10. Hôgen Jézuz a gélenné et sinagog da zeiz ar sabbat .

11. Ha chétu é teñaz eur vaouez , péhini a ioa enkrézet gand eur spéred hag a lékéa anezhi da véza klân triouec'h bloaz a ioa , hag hi a ioa kroumet , enn hevélep doaré na hellé hêt selloud a-ûz j'dézhi .

12. Jézuz ô véza hé gwélet , hé galvaz , hag a lavaraz d'êzhî : Maouez , dieubed oud eûz da c'hléaved .

13. Hag é lékéaz hé zaouarn war-nezhi ; hag hi a oé eeunet râk-tâl , hag a veulaz Doué .

14. Hôgen eur penn-sinagog péhini a ioa droug enn-han ô véza ma iac'hé Jézuz é deiz ar sabbat , a lavaraz d'ar bobl : C'houeac'h dervez zô é péré é tlécur laboura , deûid éta enn deisouzé évit héza iac'héet , ha na zeùt kêt é deiz ar sabbat .

15. Neûzé ann Aotrou a respountaz hag a lavaraz : Pilpouzed , ha na zistag kêt péhini ac'hanoch' é deiz ar sabbat hé ejenn pé hé azen , évid hé denou eûz ar c'haou hag hé gâs d'aun dour ?

16. Ha né os kêt red iyé , é deiz ar sabbat , dieubé hou-man , péhini a zô mere'h da Abraham , ha péhior a ioa enkrézet gant Satan triouec'h bloaz a ioa ?

17. Ha pa lavaraz kément-sé , hé holl énébourien a rusiaz : hag aon holl bobl en em laouénao o'ch hé wéloùd ouc'h ober kément a draou meiliedduz .

18. Lavaroud a réaz c'hoaz : Ouc'h pétrâ eo hêvel rouantèlez Doué , pé ouc'h pétrâ e'ch hevélebékinné anezhi ?

19. Hêvel eo oud eur c'hredouen sézô a gêmer euon dén bag a laka en hé liors . Kreski a ra , hag é teù

S. LUKAZ.

da véza eur wézen vrâz ; ha labousé ann ény a arzaō war hé skourroù.

20. Lavaroud a réaz c'hoaz : Ouch'h pétrâ éc'h hévelchékaïn rouantélez Doué ?

21. Hentel eo oud ar goell a gémer eur vaouez évid hé guza é tri feûr bleud, bêté ma teui holl da e'hoi.

22. Ha Jézuz az éa dré ar c'heriou, dré ar bouchiou enn eur gélenna, hag enn eur dostaad ouch' Jérusalem.

23. Hôgen unan-bennâg a lavaraz d'ézhan : Aotrou, ha nébêd a hini a vezô salvet ! Hag hén a lavaraz d'ézho :

24. Strivid évit mond dré ann dr enk ; râg hel lavaroud a raon d'é-hoc'h, kalz a dûd a glaskô mond ébarz, ha na hellint két.

25. Hôgen pa vezô éad ar penn-ti ébarz, ha pa en dévêzo serred ann ôr, é choumod er-méaz, hag é téraouot skei war ann ôr, ò lavarout : Aotrou, digor d'é-omp ; hag hén a respouont hag a lavaraz d'é-hoc'h : Na ouzonn kéd a béleach oc'h.

26. Nedzé é téraouot lavarout : Debret hag évet hon eûz dira-z-od ha té éc'h eûz kélénnet enn hon, arc'halec'hiou.

27. Hag hén a lavaraz d'é-hoc'h : Na ouzonn kéd a béléac'h oc'h : tec'hid, diouz-in, tûd disical.

28. Énoù é vezô gwêvan ha skrif-dent ; pa wélot Abrahath, hag Izaak, ha Jakob, hag ann holl Broféded é rouantèlez Doué, ha choui ka-sed er-méaz.

29. Dond ar ari'lôd eûz ar Saôh-éol, hag eûz ar Chüs-béol, hag eûz ar Hanter-nôz, hag eûz ar Chresteiz, péré a arzô é rouantèlez Doué.

30. Hag ar ré-zivéza a vezô ar régenta har ar ré-genta a vezô ar ré-zivéza.

31. Enn deiz-zé é todañ d'hé ga-vout hiniennou eûz ar Farizianed, ò lavaroud d'ézhan : Kéa-kuit, ha kerz ac'hann ; râg Hérodez a fell d'ézhan da laza.

32. Hag hén a lavazaz d'ézho : It, ba livirid d'al louarn-zé ; Chétu é kasann-koit ann diaoulou, hag é rôann ar iec'hed d'ar ré-glanv hiriô ha war-c'hoaz, hag ann tréde deiz a vezia n kased-da-benn.

33. Koulskoudé réd eo d'in kerzoud hiriô ha war-c'hoaz hag an-trônôz ; râg eur Profed na dlé két bêza lékéad d'ar marô er-méaz eûz a Jérusalem.

34. Jérusalem, Jérusalem, té péhini a tâz ar Broféded, hag a la-bez ar ré a zô kased d'id, péd gwêch em eûz-mé mennet stroïla da vugale, é-chiz ma stroll eul labous hé neiz dindân hé ziou-askel, ha né két felled d'id ?

35. Chétu hò ti a vezô lézed d'é-hoc'h dihent. Râk hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz n'am gwélot mui, kén na zeudot da lavarout : Benniget ra vezô ann hini a zeu enn hanô ann Aotrou.

XIV. PENNAD.

1. JÉZUZ enn eunn deiz sabbat az éaz é ti eur Penn-dén eûz ar Farizianed, évid dibri bara, hag hi a arvesté anézhan.

2. Ha chétu euon dén klanv gand ar c'hoenz a ioa dira-z-han.

3. Nedzé Jézus agomzazoud Doktored al lézen, bag oud ar Fari-zianed, hag a lavaraz d'ézho : Hag aotréed eo iac'haad ar ré-glanv é deizi ar sabbat ?

4. Hag hi a davaz. Hôgen hén ò véza kroged é doatr ann dén-zé, a iac'héaz anézhan, hag hen c'basaz-kuit.

5. Goudé é lavaraz d'ézho : Péhini ac'hanoch mar bê kouézet hé azen pé hé ejenn er puns, na den-jé kéd anézhan rak-tâl da zeiz ar sabbat zô-kén ?

6. Ha na bellent respouata nétra ouch' kément-sé.

7. Nedzé ò lakaad évez pénaoz ar ré a ioa péded da zibri a zilenné, é tanéveliaz ar barabolen-man d'ézho, ò lavarout :

8. Pa vézi péded da eunn eû-

XIV. PENNAD.

101

rédu, n'en em laka két el léac'h kenta ouch'h taol, gand aoun n'en em gasché é-touez ar ré bédet eunn déni a vrasc'h stâd éged-od ;

9. Ha na zeufé ann hini en deûz pédet ann eil hag égilé, ha na la-varafé d'id : Rô al leâch-zé da héman ; n'az asez neuzé enn eur ru-sia el leâch'h divéza.

10. Hôgen pa vézi pédet, kéra, hag en em laka el leâch'h divéza, évit, pa zeui ann hini en deûz bédet, ma lavarad d'id : Va mioun, piñ uc'helic'h. Nedzé é vézi meûlet gand ar ré a vezô ouch'h taol gan-éz :

11. Râk piou-bennâg en em ue'hélaï a vezô izéléet ; ha piou-bennâg en em izelai a vezô ue'hélaï.

12. Lavaroud a réaz ivé d'anno hini en doa bédet : Pa rez eul lein, pé eur goan, na béd na da viouned, na da vreudeur, na da gérant, na da amézien pinvidik ; gand aoun na bédchent ivé ac'hanoed, ha na zistaolchend d'id ar péz hò deûz bêt.

13. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

14. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

15. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

16. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

17. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

18. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

19. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

20. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

21. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

22. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

23. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

24. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

25. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

26. Mar teu eur ré d'am c'ha-vout, ha na gass kéd hé dâd, hag hé vamm, hag hé ch'reg, hag hé vugale, hag hé vreudeur, hag hé ch'hoarézé, hag hé vuez hé unan, na hell két bêza diskibl d'in.

27. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

28. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

29. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

30. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

31. Hôgen lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hini eûz ar waized-zé péré a zô galvet, na danvai va c'hoaz.

8. LUKAZ.

vond enn hent évid ôber brézel oud eur roué all, na goun da genta enn hé c'horrégez, mar gell kerzout gant dék mil den, a-éneb eur ré a zeù d'hé ziarbenna gant ugant mil den?

32. Anéz, ha pa vé c'hoaz pell, é kâr kannaded, hag é c'houlenn ar péoch.

33. Ével-sé piou-bennâg ac'has noch ha na zilez két kémend en deûz, na hell két béza diskibl d'in.

34. Ar c'hoalen a zô mât. Hôgen mar teù ar c'hoalen da véza dizell, gant pétra é vezô hiliennet!

35. N'eo mui mât nag évid ann douar, nag évid ann teil; hôgen hé deûrel a r eur er-méaz. Ra zélaouo néb en deûz diskouarn da zélaoui.

XV. PENNAD.

1. HOGEN ar Bublikanec hag ar béc'hérien a dôstêr out-han; évid hé glevout;

2. Hag ar Farizianec, hag ar Skribed a grôzé, o lavaraz : Pérag ann dén-zé a zigemer-hén péc'hérien, hag a zebz gant-hô?

3. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô ar barabolen-man :

4. Péhini ac'hanc'h, mar en défê kant danvad, ha ma teùle da goll unan anézhô, na lesché kéd ann naontek ha pevar-ugend all el lêach-distrô, évit mond da glask ann hinu a ioa dianket, bêté m'en défe hé gavet?

5. Ha goudé m'en deûz hé gavet, é laka anézhân laouen brâz war hé ziskoaz;

6. Hag ô tond d'ar gêar, é stroll hé viñoued hag hé améziecien, hag é lavar d'ézhô : En em laouénait gan-én, râk kaved em eùz ann danvad em boa kollet.

7. Lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz é vezô ivé muioch'a laouénidigez eun énv évid eur péc'hier péhini a ra pinijen, éged évit naontek ha pevar-ugend den gwirion, pérê n'hô deûz kéd ézomm a binjen.

8. Fé Piou eo ar vaouez, mar é

défê dék péz-arc'hant, ha m kolfé unan anézhô, ha na énaouéf, kéd ar c'hlézeur, ha na skubf kéd ann ti, évid hé glask gant préder, bêté ma é défê hé gavet?

9. Ha goudé ma é deûz hé gavet, é stroll hé miñounéd hag hé amézégéd, o lavarout : En em laouénait gan-én, râk kaved em eùz ar péz-arc'hant em boa kollet.

10. Ével-sé bell lavarann d'é-hoc'h, pénaoz é vezô laouénidigez é-touez ann Eled, pa zeù eur péc'hier hépkenn da ôber pinijen.

11. C'hoaz é lavaraz : Eunn déa en doa daou vab :

12. Hag ar iauanka anézhô a lavaraz d'hé dâd : Va zâd, rô d'in al lôden vanvez a zigouez d'in. Hag hén a rannaz hé vanvez gant-hô.

13. Hag eunn nébeùd dervésiou goudé, ar mât iauanka, o véza das-tumet kémend en doa, en em lêkáz eun heat évit mond étrézeg cur vrô bell meürbéd, hag éno é tispinaz hé vanvez o véva gant ga-delez.

14. Ha pa en doé dispiñet kémend en doa, é c'hoarvéraz eunn naounégez vrâz er vrô-zé, hag é teñaz da ézommeaat.

15. Kuid éz éaz éta, hag en em lakaad a réaz é gôpr gand eunn dén eñz ar vrô. Hag hé-man hen kasaz eunn eunn ti d'ézhân war ar méaz, évit mesa ar móch.

16. C'hoanted en dijivé leñna hé gôf gand ar c'hlousou a zebz ar móch : ha dén na roé d'ézhân.

17. Hôgen o véza distrôed d'ézhân hé unan, é lavaraz : A bêd gôpraer zô é ti va zâd hag en deûz bara é leiz, ha m'a varv aman gand añaou :

18. Sével a rinn, hag éz inn étrézé va zad, hag é livirinn d'ézhân : Va zâd, péc'hed em eùz a éneb ann énv hag eun da énev;

19. N'oun két talvoudek pelloch da véza galvez du vab : va zigemer ével unan eùz da c'hopraerien.

20. Hag é savaz, hag é teñaz étrézeg hé dâd. Hôgen pa fôdo c'hoaz pell, hé dâd hen gwéaz, hag en

XVI. PENNAD.

doé truez out-han; hag ô tirédeks é lammas d'hé c'houzouk, hag é pokaz d'ézhân.

21. Hag hîr vab a lavaraz d'ézhân : Va zâd, péc'hed em eùz a éneb ann énv hag eun da énev; n'oun két talvoudek pelloch da véza galvez da vab.

22. Hôgen ann tâd a lavaraz d'hé vêvelou : Degasit buan hé zaé genta, ha gwiskit-hi d'ézhân, ha li-kid eur valep ouc'h hé viz, ha boutou ena hé dreid :

23. Degasit ivé al leñé lard, ha lazit-hén; debromp ha greomb banvez.

24. Râg ar mât-man d'in a ioa marô, hag eo asbêvet : diañed oa, hag eo askavet. Hag en em lakaad a réjond da ôber banvez.

25. Hôgen hé vap hêna a ioa er park : ha ba zistroaz ha pa dostaaz ouc'h ann ti, é klevez ar c'hân hag ar c'holor :

26. Hag é chalvaz onan eùz ar vêvelou, hag é c'houlennaz pétra é ou kément-sé.

27. Hag hé man a lavaraz d'ézhân : Da veur a zô deûet, ha da dâd en deûz lazed al leñé lard, o véza ma'z eo distrôet iacl'h.

28. War gément-sé é savaz d'ezhan : Kémer da zléad, azez azé, ha skrif hantec-kant.

29. Hag hé-man a respoutaz, hag a lavaraz d'hé dâd : Chetu meur a vloaz zô aba emounn din-dan da c'hourc'hennou, ha biskoaz n'oun tréménet dreist hini anézhô : ha biskoaz n'ech eùz rôed eur c'havrak d'in, évit ôber banvez gant va miñouned.

30. Hôgen kerkent ha ma eo deûet ar mât-man d'id, péhini en deûz debret hé vanvez gant gisti, éch eùz lazed évit-han al leñé lard.

31. Hag ann tâd a lavaraz d'ézhân : Va mât, té a zô bêpréd gan-en, ha kémend em eùz a zô d'id :

32. Hôgen red é oa ôber banvez hag en em laouénat, râg ar breurman d'id a ioa marô, hag eo

asbêvet : diañed é oa hag eo askavet.

XVI. PENNAD.

1. JÉZUZ a lavaraz ivé d'hé ziskibled : Eunn dén pinvidik en doa eur mérer : hag hé-man a oé tamalled dira-z-han da véza trézéz hé vadou.

2. Hag hén a chalvaz anézhân, hag a lavaraz d'ézhân ? Pétrâ a glevann-mé diwar da benn ? Daskor kount d'in eùz da vérerez ; râg hivizeku na helli mui méra va madou.

3. Hôgen ar mérer a lavaraz en-han hé-unan : Pétrâ a rinnem, pa lammi va aotrou mérerez hé vadou digan-én ? Na halfenn két laboura ann douar, ba rusia a rafenn ô korka.

4. Gouzoud a rano pétrâ a rinn, évit, pa vêzô lamet ar mérerez digan-én, ma tigemérid ac'houn en hîr ziez.

5. O véza éta galvet kémend hini a dié d'hé aotrou, é lavaraz d'ar c'henta : Pégémant a dleez-tô d'am aotrou ?

6. Hag hén a lavaraz : Kant barazik éol. Hag hén a lavaraz d'ézhân : Kémer da zléad, azez azé, ha skrif hantec-kant.

7. Da eunn all a lavaraz : Ha té, pégémant é tleez-té ? Hag hé-man a lavaraz : Kant fedr gwinoz. Hag hén a lavaraz d'ézhân : Kémer da skrif, ha skrif pevar-ugent.

8. Hag ann Aotrou a veulaz ar mérer disléal-zé, dré m'en doa mérer gant furnez : râk bugale ar hé-man a zô furoc'h enn hîr gwenn égét bugale ar gouloù.

9. Ha mé a lavar d'é-hoc'h : Grit miñouned d'é-hoc'h gand ar madou disléal, évit, pa zefod da gouëza, ma tigemérid ac'hanc'h enn telou hir-baduz.

10. Néb a zô léal enn traou dister, a zô léal enn traou brâz : ha néb a zô disléal enn traou dister, a zô disléal enn traou brâz.

11. Ma n'hoc'h két bêt éta léal

S. LUKAZ.

er madou disléat, piou a fisio enn-hoc'h ar madou gwirion?

12. Ha ma n'hoc'h két bét léal er madou a-ziyéaz, piou a rói d'é-hoc'h ar péz a zô d'é-hoc'h?

13. Dén é-béd na hell servicha daou aotrou : rak pé é kasad unan, hag é karô égilé ; pé en em stagô oud unan, hag é faéo égilé. Na hellit két servicha Doué hag ann diaoul.

14. Hôgen ar Farizianed, péréc a ioa tûd-piz, a glevé kément-sé, hag a réa goab anézhant.

15. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Évid-hoc'h bu en em ziskouézit gwirion dirâg ann dûd ; Doué a anavez hô kalonou : rág ar péz a zô uc'hel war ménou ann dûd a zô eunn dra argarzuz dirâl Doué.

16. Al lézen hag ar Broféded a zô bét bêté Iann : adaleg ann amzer-zé rouantéléz Doué a zô bét prezeget ; ha pép binia laka hé triv évit mondenn-hi.

17. Kentoc'h é trémendô ann énv hag ann douar, égét na vêzo tenet eul lizéren eûz al Lézen.

18. Piou-bennag a gâs-kuid bé ch'rieg, hag a gémér eunn all, a gouezenn avoultreiz : bu piou-bennag a zimez gand eur ch'rieg kasetkuit gand he ozach, a gouezenn avoultreiz.

19. Béz' éz oa cunn dépn-pividik, pébini a ioa gwisket a youk hag a lien moan : hag é réa bannet bemdez gant mizou brâz.

20. Béz' éz oa ivé eunn denpaour hanvet Lazar, péhini a ioa gouvézet oué'h hé zôr, gôlöed a chouliou.

21. Pébini en défe bét c'hoant d'en em walc'h gand ar bruzun a gouezé diwar daol ann dépn-pividik, ha dén na rôé d'éhan : hôgen ar clâs a zeud, hag a lipé he chouliou.

22. Hôgen c'hoarvédoud a réaz pénaoz e varvaz aon dépn-paour, hag é oé douget gand ann Eled é askré Abraham. Ann dépn-pividig a varvaz ivé, hag é oé lienet en ifern.

23. Hôgen pa édo enn enkréz : é savaz hê zaou-lagad, hag é wé-laz Abraham a-bell, ha Lazar enn hé askré.

24. Hag hén enn eur c'harmia lavaraz : Tâd Abraham, az péz tñuez ouz-in ; kâs Lazar, évit ma lakai penn hê viz enn dour, ha ma freskai va zéod ; rág gwall enkréz ounn er flamm-mañ.

25. Hag Abraham a lavaraz d'éhan : Va mab, az péz koun pénaoz éch' eûz bét da vadou enni da vñez, ha pénaoz Lazar n'en deûz bét némét poaniou : hôgen bréman hén a vêzo dizoaniet, ha té a vêzo enkréz.

26. Hag é kément-sé holl, éz eûz eur poull brâz étré ni ha ehoui : enn hévélep doaré na hellé hini mond ac'hann étrézeg en-hoc'h, na dont aman a-les-sé.

27. Hag ann dépn-pividik a lavaraz d'éhan : Va zâd, da bidî a rann d'hé châs da di va zâd ;

28. Râg pemb breür em eûz : évit ma testeni kément-man d'ézhô, gand aoun na zéfend ivé hô-unan el leac'h enkrézuz-man.

29. Hag Abraham a lavaraz d'éhan : Moizez hag ar Broféded hô deûz, sélaouent anézhô.

30. Nana, émè-z-han, tâd Abraham ; hôgen mar d-a unan eûz ar ré-varô d'hô c'havout, é raint pi-nijen.

31. Abraham a lavaraz d'éhan : Ma na zelaouont na Moizez nag ar Broféded : na grédint két ken né-beut, ha pa zafé unan eûz a dueuz ar ré-varô.

XVII. PENNAD.

1. HA Jézuz a lavaraz d'hé ziskibled : Réd eo é teñf gwall skouériou : hôgen gwa d'ann hini eûz a bêhini é teñont.

2. Gwelloc'h é vé d'éhan é vé staged oué'h hé gouzoug eur mén milin, hag é vé taoleg er mór, égét ma rôf gwall skouer da unan eûz ar vugaligou-man.

3. Likid évez ouz-hoc'h. Mar en deûz péc'hed da vreür enna d'éne,

XVII. PENNAD.

tampall anézhant : ha ma en deûz keûz, distao d'éhan.

4. Ha mar pêc'h enna d'énep seiz gwêach enn deiz, ba mor tistrô seiz gwêach enn deiz d'az kavout, enna eul lavarout : Keûz em eûz ; distao d'éhan.

5. Hag ann Ébestel a lavaraz d'ann Aotrou : Kresk hor feiz-ni.

6. Hôgen ann Aotrou a lavaraz : Ma bô pé feiz ével eur gréunen zéz, hag é lavarach d'ar wezen-vouar-zé : En em zic'hrienn, ha kâa d'en em blanta er mór ; senti a rajé ouz-hoc'h.

7. Piou ac'hano'h ma en deûz eur mélod och ara pé o vesa, a lavaré d'éhan pa eo distrô eûz ar park : Kéa rak-fâl, hag en em laka ouc'h taol ;

8. Ha na lavaré két kentoc'h d'éhan : Aoz koan d'in, en em c'housuriz, ha servich achanoun, bêté ma em bêz dehret hag évet ; ha goudézéz é tebi hag éch' évi ?

9. Ha n'en dévlez két a drugarez d'ar mélod-zé, mar gra kément ba mén deûz gour'hémenet d'éhan ?

10. Na grédann két. Ével-sé c'houi ivé, p'hô péz gréat kément ha ma zô gour'hémenet d'éhoch, livir : Mévehiou didalvez omp : kément hor boa da ober, hon eûz gréat.

11. Eunn deiz pa 'z éa da Jérusalem, é trémend Jézuz dré greiz Samari hag ar Galiléa.

12. Ha pa 'z éa ébarz eur yourc'h, é oé diarbennet gant dék dén lovr, péré en em balz'hé bell ;

13. Hag osével hô mouez, a lavaré : Mestr, az péz truez ouz-omp.

14. Pa wélas anézhô, é lavaraz : Id, bag en em ziskouézid d'ar velleien. Ha pa 'z éjont é oent ia-chéet.

15. Hôgen unan anézhô, ô wélost pénaoz é ou paréet, a zistrôz war hé ch'iz, hag a veulz Doué gand eur vouez gré ;

16. Hag en em daolaz oud hé dreid, oé'h hé drugarékaat : hag bê-man a ioa eur Samaritan.

17. Neuzé Jézuz a lavaraz : Ha né-deo két bêt ia-chéet ann dég holl ? Péléac'h éma ann naô all ?

18. N'eûz két bêt kaved hini a gément a vé distrôet, hag en défe médelet Doué, néméd ann diavé-siad-man.

19. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Saô, ha kâa, da feiz en deûz da ia-chéet.

20. Ar Farizianed o vêza goulened digant-han peur é tetjé rouantéléz Doué, é respountaz d'éhô o lavarout : Rouantéléz Doué na zeûti két enn eunn doré arwéuz.

21. Ha na vêzo két laveret : Éma aman, pé éma azé. Râk chétu éma rouantéléz Doué enn hô kreiz.

22. Neuzi é lavaraz d'hé ziskibled : Dond a rai eunn amzer é péhini hô péz c'hoant da wélood unan eûz a zeisou Mâb ann dén, ha n'ben gwélot két.

23. Hag bi a lavarô d'éhoch : Éma aman, pé éma azé. N'az it két di, ha na heutit két anézhô.

24. Râg é-chiz ma teù eul lu-chéden da lugern eûz a eur pean d'ar penn all eûz ann énv; evel-sé é teùi Mâb ann dén en hêzeiz.

25. Hôgen araoak neuzé eo red d'éhan gouzanvi kalz ha bêza distaolet gand ar wenn-man.

26. Hag é-chiz ma eo c'hoarvédet é deisou Noé, ével-sé é c'hoarvédet da zeisou Mâb ann dén.

27. Ann dûd a zebri bag a évéz dimizi a réant hag é réant dimiziou héteg ann deiz m'aéz Noé ann arch : bag al livaden a zeûz, hag a gasaz ann holl gant-hi.

28. Hag é-chiz ma c'hoarvédaz ivé é deisou Lot : ann dûd a zebri bag a évéz, a bréned hag a werzé, a blanté hag a zavé tiez :

29. Hôgen enna deiz m'aéz Lot er-méas eûza Zodoma, égladiaz tan ha soufe eûz ann énv, hag a gasaz ann holl gant-hi.

30. Evel-sé é c'hoarvédaz ivé pa en em ziskouézid Mâb ann dén.

31. Enn heur-zé, néb a vêzo war hé dôen, hag hé istri em ti, na

S. LUKAZ.

zidkennet két évid bô c'hémérouet ; ha néb a vézô er park na zistrôet két ivé war hé giz.

32. Hô pézet koun eûz a c'hrég Lot.

33. Piou-bennag a fellô d'ézhan savetei hé vuez, hé c'hollo : ha piou-bennag hé c'hollo a zavétéo anézh.

34. Hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz enn nôz zé, eûz a zaou a vézô enn eur gwélé, unan a vézô kéméret, bag égilé a vézô lézet :

35. Euz a zion a vézô ô vala këvret, unan a vézô kéméret, bag ében a vézô lézet. Euz a zaou a vézô enn eur park, unan a vézô kéméret, bag égilé a vézô lézet.

36. Hag hi a respountaz bag a lavaraz d'ézhan : E pélac'h, Aotrou ?

37. Hag bén a lavaraz d'ézhô : E pélac'h-bennag ma vézô ar c'horf, énuo en em stoiloù ann éred.

XVII. PENNAD.

1. LAVAROUD a réaz ivé ar barabolen-man d'ézhô, évid dis-kouéza pénaoz eo réd pidi béréd, bag héb éhana,

2. O lavarout : Béz' éz oa eur Barner enn eur géar, ha na zoujé ked Doué, ha n'en doa aoun é-béd râg ann dûd;

3. Béz' éz oa ivé eunn intaneyz er géar, bag a zedaz d'hé ga-vout, ô lavarout : Kastiz va énébou.

4. Hag épâd pell-amzee na selaz két d'ézhan hé obér. Hôgen goudé-zé a lavaraz enn-han hé-unan : Pétrâ-bennag na zoujana két Doué, ha n'em eûz aoun é-béd râg ann dûd,

5. Koulskoudé, ô véza ma teo ann intawez-zé da heskina ac'hannou, é kastizinn hé énébour, gand aoun na zedâl eun-divez da vézézaad ac'hannou.

6. Neuzé ann Aotrou a lavaraz : Elevit pétrâ a lavar ar barner dis-leal.

7. Hôgen ha Doué na gastizô két énébourien hé zent, péré a lény

out-han nôz-deiz, hag habaskded en dévézô en hô c'hénver ?

8. Hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz é kastizô bêp-dalé hô énébourien : Hôgen pa zeui Mâb ann dûn, ha c'houi a venn pénaoz é kavô feiz war ann douar ?

9. Lavaroud a réaz ivé ar bâbolen-man da binennou, péré a fisic'enn-hô hô-unan é-c'hiz tud gwirion, bag a réa fac'hiz ar ré all :

10. Daou zén a biñaz enn templ evit pidi : unan a ioa Farizian, bag égilé a zion a vézô ô vala këvret,

11. Ar Farizian oc'h en em zer-c'hel enn hé zâ, a bédé ével-henn en-han hé-unan : Va Doué, da drogarékaad a raun ô véza n'ouna kéd ével ar ré all eûz ann dûd, péré a zô laéroun, diéral, bag avoultreriei : na zô-kén ével ar Publikan-man.

12. Diou wéach ar zizun é iunann : ann déog a rôann war gémend em eûz.

13. Hag ar Publikan oc'h en em zerc'hel a bell, na grédé ket sével hé zaou-lagad étrézeg ann énv : bag a skôc' war boull hé galouin, ô lavarout : Va Doué, az péz truez ouz-inn-mé pêc'h.

14. Hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz hé-man a zistrôid diskarg d'hé di, bag égilé na rai két : rak piou-bennag en em uc'hela a vézô izéléet : ha piou-bennag en em izéla a vézô-uc'héléet.

15. Neuzé é oé kased d'ézhan bugaligou, évit ma lakajé hé zaouarn war-n-ézhô. Hôgen hé zis-kibled pa wéjond-anézhô en em lékeaz d'hô c'hoza con eunn doare dichek.

16. Ha Jézuz a c'haltaez anézhô war-drô d'ézhan, bag a lavaraz d'bô ziskibled : List ar vugaligou da zond d'am chavout, ha na virit két out-hô ; rak rouantelez Doué a zô évid ar ré a zô hével out-hô.

17. É-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h ; piou-bennag na zigéméro két rouantelez Doué ével eur bogel bihan, n'az ai két ébarz.

XIX. PENNAD.

vet gand ar Brofeded diwar-benn. Mâb ann dén a vézô sérén.

32. Râk lékat é vézô étré daouarn ar Jentiled, péré a rai goab anézhan, a skourjékô anézhan hag a skôpô out-han :

33. Ha goudé bêza hé skourjéz, é lazind anézhan, bag ann tréde deiz é savô a varô da vêd.

34. Hag hi na boellé nétrâ eûz a gément-sé ; al lavar-zé a oa kuzet d'ézhô, ha na wient két pétrâ a fellé d'ézhan da lavarout.

35. Ha pa édo tôt eûz a Jériko, eunn dén dall a ioa azézet war ann hezt, bag a c'houlénné ann sluzeo.

36. Ha pa glevaz ar bobl ô tréménou, é c'houlénnaz pétrâ é oar kément-sé.

37. Hag hi a lavaraz d'ézhan pénnoz é tréméné Jézuz a Nazaret.

38. Hag bén en em ikézid da c'harmi, ô lavarout : Jézuz, mâb David, az péz truez ouz-in.

39. Hag ar ré a iéa a-raok a grôzé anézhan évid hé lakaad da dével. Hôgen héz a c'harmé c'hoaz krôch, ô lavarout : Mâb David, az péz truez ouz-in.

40. Hôgen Jézuz ô véza arzaouet, a c'hourchémennaz he gâs d'ézhan. Ha pa dostaaz, é c'houlénnaz digant-han :

41. Pétrâ a fell d'id é rajenn évidod ? Hag ann dén dall a lavaraz d'ézhan : Aotrou, gra ma wélinn.

42. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Gwêl, da feiz en-deûz da zavétéet.

43. Ha rak-tâl é wézaz, bag ec'h heulié Jézuz ô veuli Doué. Hag ann holl bobl ô wélot kément-sé a veulaz Doué.

XIX. PENNAD.

1. JÉZUZ ô véza éat é Jériko a dréméné dré géar.

2. Ha chétu eunn déa hanvet Zakéuz péhini a ioa da benn d'ar Publikaned, bag a ioa pinvidik,

3. En doa ch'hoant da wélot Jézuz ba d'hé anaout : ha na hellé két, dré ann abek d'ann engroez, râg gwall vihan é oa.

S. LUKAZ.

4. En em lakaad a réaz da rédek hag é piñaz war eur wézeun zikomor évid hé wéolut : rak dré énoù é thié tréménout.

5. Ha pa zeñaz Jézuz el léac'h-zé, é savaz hé zaou-lagad hag é wélez anéhan ; hag é lavaraz d'ézhan : Zakéuz, diskenn rak-tál, rak réz eo d'in hirioù mond da choum enn da di.

6. Hag hén a ziskennaz rak-tál, bag a zigméraz Jézuz gant laouenidigez.

7. Ha pa wélez an holl kément-sé, é soroc'hent, ó lavarout : Éti eur pêc'hier eo éad da choum.

8. Högen Zakéuz, oc'h en em zerc'hel dirag ann Aotrou, a lavaraz d'ézhan : Chéti, Aotrou, é róann ann hanter eúz va madou d'ar bérion : ha mar em eúz gréat gaou ouch unan-bennag, é tistaoù hinn d'ézhan péder gwéach kément-all.

9. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Ar zilividigez a zó bét rôed hiriò d'ann ti-man ; dré m'añ eo ivé hé-man mab da Abraham.

10. Rak Mâl ann déen a zó dueñt évit klaskont hag évit savetei ar péz a ioa kollet.

11. O véza ma silaoué ann dûd-zé kément-sé gant striv, é lavaraz e'hoaz eur barabolen, dré m'añ oa tôt da Jérusalem, ha ma vennent pénaoz rouantéléz Doué en em ziskouezch' abars némeur.

12. Lavaroud a réaz 'ta d'ézhan : Eunn déen nobl az éaz enn eur vrô bell évit kémérout eur rouantéléz évit-han, hag évit dont-kuit goudé.

13. Hag ó véza galvet hé zék inével, é roaz d'ézhan dék péz arc'hant, hag é lavaraz d'ézhan : Likid ann arc'hant - zó da chounid, kénna zistroian.

14. Högen tûd bét vrô a gasaé anéhan ; hag é kaschont kannaded war hé lerc'h, évit lavaroud d'ézhan : Na fell kéd d'é-omp é véhé-man hor roué.

15. Hag é tristfaoz goudé béza di-gémérethé rouantéléz : hag é c'hourc'hémennaz gervel ar vellou da

béré en doa rôed hé arc'hant, évit gouzout pégément en doa gounézet pép-hini.

16. Högen ar c'henta a zeñaz hag a lavaraz : Aotrou, da bêz arc'hant en deúz gounézed dég all.

17. Hag hé aotrou a lavaraz d'ézhan : Braô, mével mât, dré m'añ oud bêt leal war nébeud a drâ, ez péz galloud war zék kérar.

18. Eunn all a zeñaz hag a lavaraz : Aotrou, da bêz arc'hant en deúz gounézet pemb all.

19. Hag ann Aotrou a lavaraz da hé-man : Ha té, ez péz galloud war bemp kérar.

20. Eunn all a zeñaz bag a lavaraz : Aotrou, chéti da bêz arc'hant, em eúz lîkéad enn eunn tammoù lien.

21. Râg aoun em eúz bêt raz-od, dré m'añ oud eunn dén garô : kéméreud a réz ar péz n'ec'h eúz kêt rôet, médi a réz el léac'h é péhini n'ec'h eúz kêt hadet.

22. Hé Aotrou a lavaraz d'ézhan : Dré da c'héhou da-unan, é varann ac'hanoù, mével fall : té a wié pénaoz ounn eunn dén garô, pénaoz é kémérour a péz n'em eúz kêt rôet, ha pénaoz é védann el léac'h é péhini n'em eúz kêt hadet :

23. Pérâg éta n'ec'h eus-té kêt lîkéat war arc'hant war daol ar werz, évit, pa zistrojeun, ma hé denjenn gant kampi ?

24. Hag é lavaraz d'ar ré a ioa énoù : Tennit digant-han ar péz arc'hant en deúz, ha roit-hen d'ann hini en deúz dék péz arc'hant.

25. Hag hi a lavaraz d'ézhan : Aotrou, dék péz arc'hant en deúz, dré m'añ, éme-z-han, mè a lavaraz d'é-hoc'h pénaoz da gémend en deúz é vézo rôet, hag é founoù : högen da nép n'en deúz kêt, é vézo lamet digant-han kément en deúz.

26. É-kénver va énébourien péré né kêt fellet d'ézhan é vijena da roué d'ézhan, digasit-hô aman, ha lazit-hô dira-z-où.

28. Hag ó véza lavaret kément-sé,

XX. PENNAD.

é piñaz da Jérusalem, ó vond a-raog ar ré all.

29. Ha pa döstajend out Bétfajé bag out Bétania, war ar ménec'h a rai kleusiou war-drô d'id, bag a strôbô ac'hanoù, hag a strizô ac'hanoù a bêp tû :

30. Hag é lavaraz d'ézhan : Id d'ar vuor'h a zó râg-énep d'é-hoc'h, ha pa viod éad enn-hi, é kafot eunn azen iauank stâg, war bêhini n'eo c'hoaz piñed den ; disatig-héa da digasit-hen d'in.

31. Ha ma laver eur ré d'é-hoc'h : Pérâg é tistagit-hu hen-nez ? Livivid d'ézhan : Dré ma en deúz ann Aotrou ézomm anéhan.

32. Ar ré a gasé az éaz éta, hag a gavar ann azeu iauank é-c'hiz m'en doa lavered d'ézhan.

33. Högen pa zistagent ann azen, hé berc'henned a lavaraz d'ézhan : Pérâg é tistagit-hu ann azen iauank-zé ?

34. Hag hi a lavaraz : Dré m'en deúz aun Aotrou ézomm anéhan.

35. Hag é tigaschond anéhan da Jézuz. Ha goudé béza talet hoi d'fad war ann azen, é lîkéjont Jézuz war-n'ézhan.

36. Ha dré m'añ éa, é skiné ann dûd hoi d'fad war ann hent.

37. Högen pa döstéé eúz a ziskenn ménéz Olived, an holl ziskibled laouen brâz a zéraouaz meali Doué a bouéz-penn eúz ann holl vurzudou hoi doa gwélet,

38. O laverout : Benniget ra vêzô ar roué a zeñ enn hanô ann Aotrou : péo'h en énv, ha gioar enn uc'hela euz ann énvou.

39. Neuzé himennou eúz ar Fañizianed péré a ioa é-touez ar bobl, a lavaraz d'ézhan : Mestr, krôz da ziskibled.

40. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Hel lavaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz ma tav ar ré-man, ar vein houunan a c'harmon.

41. Ha pa döstéé, ha pa wélez kérar, é lénvaz war-n'ézhi, ó laverout :

42. Ma anavézchez enn deiz-man ar péz a hell digas ar péo'h d'id :

hôgen bréma kément-sé a zó ku-zed d'as daou-lagad.

43. Rak dond a rai eunn amzer war-n'od, é péhini da énébourien a rai kleusiou war-drô d'id, bag a strôbô ac'hanoù, hag a strizô ac'hanoù a bêp tû :

44. Da ziskara a raind d'ann douar, té hag ar vulgalé a zó enn-od, ha na lénint két ménan war vénan ; ó véza n'ecl'h eúz kéd anavézett ann amzer eúz da wéhden.

45. Hag ó véza éad enn templ, é teraouaz kás-kuit ar ré a werzé bag ar ré bréné.

46. O laveroud d'ézhan : Skrired eo : Va zi a zó ti ar bédén. Ha choui hoc'h elz gréad anéhan cur c'héo laeroun.

47. Ha bemdêz é kélénnenn enn templ, Högen Prinsed ar vélécien, ar Skribed, ha Pennou ar bobl a glaské ann darvoud d'hé golla.

48. Ha na gavent nétrâ da ober enn hé énep ; râg ann holl bobl a ioa souézett brâz och hé glevout.

XX. PENNAD.

1. UNAN eúz ann deision-zé, pa édo ó kélénnenna ar bobl enn templ, hag ó prezégi ann aviel, Prinsed ar vélécien, ar Skribed hag ann Hé-naoured en em strollaz,

2. Hag a lavaraz d'ézhan : Larvar d'é-omp gant pé c'halloùd é rez kément-sé, pé piou en deúz rôed d'id ar galloud-zé ?

3. Högen Jézuz a respountaz bag a lavaraz d'ézhan : Eur gér a c'houlenning ivé digan-é-hoc'h. Respountid in :

4. Badet Iann, hag hén a zeñ enn énv, pé eúz an dûd ?

5. Hag hi a vennek enu-ho houunan, ó laverout : Ma lénvromp eúz ann énv, é laverout : Pérâg éta n'hoch'eus-hu két kréod d'ézhan ?

6. Högen ma lénvromp eúz ann dûd, am holl bobl a labézô ac'hannoù ; rak kridi a réont évit-gwir pénaoz Iann a ioa eur Profed.

7. Hag hi a respountaz pénaoz na vien kéd a bélac'h é teue.

S. LUKAZ.

8. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Ha mé na livirinn kéd d'é-hoc'h gant pé c'halloùd é rann kément-sé.

9. Neuzé é téraouaz lavaroud d'ar bobl ar barabolen-man : Eun dén a blantaz eur winien, hag a rôz anézhî é góbr da labourerien, hag az éaz enn eur vrô bell évit pell amzer.

10. Pa oé deuded ann amzer, é kasaz eur mével étrézég al labourerien, évit ma rójend d'ézhân frouez hé winien. Hôgen ar ré-man goudé bêza hé gannet, hé c'hasaz-kuit hép rei nétra d'ézhân.

11. Eun mével all a gasaz d'ézhô. Hôgen hi, goudé bêza ivé hé gannet, ha gréad d'ézhân mestr a zismégans, hé c'hasaz-kuit hép rei nétra d'ézhân.

12. Eunn trédé a gasaz : Hag hi, goudé bêza hé c'houlet hé c'hasaz ivé kuit.

13. Hôgen Aotrou ar winien a lavaraz : Pétrâ a rinn-mé? Kás a rinn va Mâb kér d'ézhô : martezé, pa hen gwélin, é toujurd anézhân.

14. Hôgen al labourerien pa wéjond anézhân, a vennaz enn-hô hou-unan ; ô lavarout : Hé-man eo ann her, lazomp-hén, hag hé zimegvez a vézo d'éomp.

15. Hag ô véza hé daolet enn tû all d'ar winien, é lajond anézhân. Pétrâ éta a rai d'ézhô Aotrou ar winien?

16. Dond a rai, hag é kollô al labourerien-zé, hag é roi hé wiñien da labourerien all. Prinsed ar véleien ô véza klevet kément-sé, a lavaraz d'ézhân : Doué ra virô.

17. Hôgen Jézuz ô selloud out-hô a lavaraz d'ézhô : Pétrâ éta eo ann dra-man a zô skivet. Ar ménan a zô bêt distaolet gand ar ré a zavé ann ti, a zô deuded da véza ar ménan kenta etiz ar chorn.

18. Piou-bennig a gouezô war ar ménan-zé a vézo brévet; hag ann hini war bêhini é kouezô a vézo friket.

19. Prinsed ar véleien hag ar Skribed hô doé c'hoant da gregi en-han enn heur-zé; râg anavézed hô

doa pénaoz en doa danévellet ar barabolen-zé enn hô énep : hôgen aoun hô doa râg ar bobl.

20. Hag ô lakaad évez out-han, é kaschond d'ézhân tûd péré a aoz spiou d'ézhân, a géméraoz doare tûd gwirion, évid hé géméraoz enn hé gomsiou ; évid he lakaat goudé étré daouarn ar peun-kér, ha mérer ar vrô.

21. Hag é réjond eur gouenn d'ézhân, ô lavarout : Mestr, gouzoud a réomp pénaoz é kombez hag é teskez gant gwirionez, ha pénaoz n'ech eûz azaozez é-hal évid dén, hôgen é teskez head Doué er wiñionez :

22. Ha réd eo d'éomp rei ar gwir da Gézar, pé n'eó két réd?

23. Hôgen Jézuz pêhini a wélé hô zouellerez, a lavaraz d'ézhô : Pérâg é temptit-hu ac'hanoù?

24. Diskouézid d'ñ eunn dinér. Eûz a biou en deûz ann hévelé digez hag ar skrid? Hag hi a respoñataz hag a lavaraz d'ézhân : Eûz a Gézar.

25. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Distaolid da Gézar ar péz a zô da Gézar, ha da Zoué ar péz a zô da Zoué.

26. Ha na heljont két tamalloud hê larvar dirâg ar bobl ; hag ô véza souézet brâz oc'h hé glevout, é tavchont.

27. Neuzé biniennou eûz ar Sasedousé péré a naché savyé ann dûd a varô da véo, a zêñaz d'hé gavout, hag a réaz eur gouenn out-han,

28. O lavarout : Mestr, Moizez en deûz skived d'éomp, pénaoz mar mary eunn dén, ha ma na lez kéd a vugalé, é tié dimézi hé vreûr da c'hrég hé-man, évit ma tigasô hâd d'hé vreûr.

29. Hôgen sez breur a ioa : hag ar c'henta a géméraoz cur c'hrég, hag a varvaz héz bugale.

30. Ann eil a zimézaz gant-hi, hag a varvaz hép mât.

31. Ann trédé a zimézaz gant-hi, hag ar ré all goudé, hag ar sciz boll a varvaz hép lézel hâd.

XXI. PENNAD.

52. Enn-divez-holl ar c'hrieg a varvaz ivé.

53. Pa zavô éta ann dûd eûz a varô da véo, eûz a pêhini eûz ar ré-man é vézô-hi grég? Râg hô sciz int bêd dimézet d'ézhî.

54. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Bugalé ar bêd-man a gémér gragez, hag ar gragez a gémér gwazez:

55. Hôgen ar ré a vézô kavet dellézeg eûz ar bêd ail, pa zeui ann dazorc'hidigez, n'hô dévezô kéd a chragez, nag ar gragez a wazed.

56. Râk na helliat moi mervel : hével é vézind ouc'h ann Éled, hag ô véza miplien ann dazorc'hidigez, é vézint miplien da Zoué.

57. Hôgen é-kéavér dazorc'hidigez ar ré-varô, Moizez hen diskouéz hé-unan er voden, pa chalv anz Aotrou Doué Abraham, ha Doué Izaak, ha Doué Jakob.

58. Râk Doué, né kéd Doué ar ré-varô, hôgen Doué ar ré-vô : râg ann holl a zô béz dira-z-han.

59. Hôgen biniennou eûz ar Skribed a respoñataz hag a lavaraz d'ézhân : Mestr, lavaret mât éch eûz.

60. Ha na grédhont mui ober gouenn é-bêd out-han.

61. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhô : Pérâg é levéurer pénaoz eo ar Christ mât da Zavid?

62. Pa eo gwir pénaoz David hé-unan a lavar é levr ar Salmou : Ann Aotrou en deûz lavared d'ann Aotrou : Avez war va dourn déou,

63. Bété ma liñnn da énébourien da skabel d'az treid.

64. Mar galv éta David hé-unan anézhân hé Aotrou, pénaoz ef-hén hé vâb?

65. Neuzé é-pâd ma selaoué ann holl bobl, é lavaraz d'hé ziskibled :

66. Diwallid ouc'h ar Skribed, péré a fell d'ézhô kerzout gant saou loñtek ; a gâr kaout stouou er marc'hallec'h, bêza azézed er chadouren kenta er sinagogou, ha bêza gourvèzed war ar gwêleou kenta er banvésiou;

67. Pérâg a zismantr tiez sun in-anvèzed, war zigarez ma réont pé-

dennou hit. Ar ré-zé hô dévézô eur varnédigez wasoc'h.

XXI. PENNAD.

1. EUR wéach Jézuz a zell'ouc'h ar ré binvidik péré a daole hô alzennou er c'héf.

2. Gwéloud a réaz ivé eunn intanvez baour pêhini a lékéaz daou ar bêzic arc'hant en-han,

3. Hag é lavaraz : É-gwirionez hel lavarann hô-hoc'h, pénaoz ann intanvez baour-zé, é deûz lékéat muioch égéd ar ré all.

4. Râg ar ré-zé holl hô deûz gréat rôou da Zoué diwar ar péz a founné d'ézhô : hôgen hou-man é deûz roed eûz hé dicnez kément é dos évid hé buézegz.

5. O véza ma lavaré biniennou d'ézhian pénaoz ann templ a oa savet gant mein kaer, ha kinklet gant rôou piavidik, é lavaraz d'ézhô :

6. Dond a rai eunn amzer é pêhini kément a wéit aman a vézô dismantret, ha na jomou két mén war vénan.

7. Neuzé é réjond ar goulenman digant-han : Mestr, peur é c'hoarvezô kément-sé, ha pé arwéz a vézô, pa zinésai ann traou-zé?

8. Ha Jézuz a lavaraz : Likid évez na deûle déu d'ho touella ; rak kalz a zeni em hanô, ô lavarout : Mé eo ar Christ ; hag ann amzer a zô tôt : n'az it két ta war hô lerc'h.

9. Hôgen pa glevot komza eûz a vrézelion, hag eûz a zispac'hioù, nà spoulit két. Rêd eo é teulé kément-sé da genta, hôgen na vézô két kerken ann divez.

10. Neuzé é lavaraz d'ézhô : Sével ar rai pohl out pobl, ha rouantelez out rouantéléz.

11. Ha bêz' é vézô é meñr a lêac'h kréonou douar, ha bosennou, ha naounégou, hag é vézô gwéllet eno ény traou spoulit hag arwesiou direiz.

12. Hôgen a-raog ann holl draouez é krogind en-hoc'h, hag éch heskinint ac'banoc'h, é kasint acha-noch en hô sinagogou hag er ba-

S. LUKAZ.

chou , ha dirâg ar rouéed bag ar renerien , enn abek d'am hanô :

13. Hag ann dra-zé a dalvézô d'é-hoc'h da desteni.

14. Likid éta enn hô kalounou pénaoz na dleot két kouna araox é pé doaré é respouez.

15. Râk rei a rinn va-unan d'é-hoc'h eur gênoù bag eur furnez out pêhini hoc'h holl énébourien na hellint két über penn , ha na hellint kéd da zislavarout.

16. Högen c'houi a vezô gwernet gand hô tûd , gand hô prêneur , gand hô kérant , gand hô minouned , halod ac'lanoch a vezô kased d'ar marô :

17. Ha c'houi a vezô kaséet gand ann holl enn abek d'am hanô :

18. Koulskoudé na vezô két kollet eur vléven eûz hô penn.

19. Enn hoc'h habaskded é pi-ouot hoc'h énéou.

20. Högen pa wélot eunn armé ô kelc'hia Jérusalem , gwézit neûzé pénaoz eo tôtst hé dismantr.

21. Neûzé ar ré a vezô é Judéa , éant war ar ménésiou : ar ré a vezô é kreiz ar vrô , r'as aint-kuit : hag ar ré a vezô war hé drô , n'az aint kéd enn-hi :

22. Râk neûzé é vezô deisiou ar venjans , évit ma vezô sévénent kêmend a zô skrivet.

23. Högen gwa ar c'hragez vracez hag ar magérézed en deisiou zé . Râk brâz é vezô ar gwask war ann douar , ha brâz ar yuanigéz a gouezô war ar bobl-zé.

24. Dindân ar c'hlezé é vezint lajet : hag é vezint kased da sklavet eun holl vrôiou ; ha Jérusalem a vezô faéet gand ar boblou , bêté ma vezô leüniet amzer ann dudou.

25. Arwésiou a vezô enn héol , elloar hag er stêred ; hag enn douar é vezô eunn enkreuz brâz é-touez ann dudou , gand ann trouz a rai ar mât , hag hé goummou.

26. Ann dud a zizec'hô gand ar spout , é gortoz eûz ar péz a dîe c'hoarvézout gand ar béd holl . Râk nersou ann énou a vezô kefusket :

27. Ha neûzé é wélinet Mâb ann

dén ô tond war eur goabren gand eur galloud hag eur veürdez vrâz.

28. Högen pa zéraoui dont kément-sé , savid hô taou-lagad ha sellid a ziouch d'é-hoc'h ; râg hô tasprénidigez a zô töst.

29. Hag hén a laraz d'ézhô ann hévelébedigez-man : Sellid ouc'h ar wézen fiz , bag oud ar gwéz all :

30. Högen pa rôond hô frouez , é ouzoch pénaoz é tôsta ann hanv.

31. Èvel-sé ivé c'houi pa wélot kément-sé ô c'hoarvèzout , gwézit pénaoz , eo tôtst rouantlez Doue.

32. Egwirionez hel laraz d'é-hoc'h , pénaoz na dréménô kéd ar wenn-man , kén na vezô sévénent kément-sé.

33. Ann énv bag ann douar a dréménô ; högen va geriou na dréménint kêt.

34. Likid éta évez ouz-hoc'h , gand aoun na zeufé hô kalounou da bounnéraat , gand al lontégez hag ar vezventi , ha gant prédeuri ar vuez-man ; ha na zeufé ann deiz-zé ennun-taol évit hô souëza :

35. Râk dond a rai ével eur roued da strôba kément hini a zô war ann douar holl .

36. Choumid dihun éta , ha pédit bêpré , évit ma viot kavet dellézek da dec'houd diouc'h ann holl draou-zé péré a dîe c'hoarvèzout , ha da zével dirak Mâb ann dén .

37. Högen épâd ann deiz é kelennek Jézuz enn templ ; ha pa zeuenn nôz éz éa er-méaz hag en em denné war eur ménéz banvet Oli-ved .

38. Hag ann holl bobl az éa beutré mât eun templ évit hé zélaoui .

XXII. PENNAD.

1. HOGEN tôstaad a réa gouél ar bara dic'hoell , a hanveur ar Pask :

2. Ha Brinsed ar véléien hag ar Skribed a glaské ann doaré da la-kaat Jézuz d'ar marô , râg aoun hô doa râg ar bobl .

3. Högen Satan az éaz é Iuzaz ,

XXII. PENNAD.

113

les-banvet Iskariot , unan eûz apo daouzék .

4. Hag hé-man az éaz , hag a laraz da Brinsed ar véléien ha da Bennou ar vrô é pé doaré hen la-kajé étré hô daouarn .

5. Hag ar ré-man a oé laouen brâz , hag a réaz marc'had évit rei arc'hant d'éhan .

6. Hag hén a rôaz hé c'hét , hag a glaské eunn daryoud déréad évit hé lakaad étré hô daouarn hép gouzoud d'ar bobl .

7. Koulskoudé deiz gouél ar bara dic'hoell a zeuz , é pêhini é oa red laza ar Pask .

8. Ha Jézuz a gasaz Perha Iann , ô larazout : Id da aoz d'é-omp ar Pask , évit ma tebrimp anéhan .

9. Hag hén a laraz d'éhan : É pêlêac'h é fell d'id éz ajemp d'hé aoz a :

10. Hag hén a laraz d'ézhô : Paz éod é kénar , é késot dira-z-hoc'h eunn dén pêhini a zougô eur pôdod zour : id war hé leroh enn ti m'az ai eun-han .

11. Hag é leverrot da benne-ti-gez ann ti : Ar Mesir a choulenno digand-éz : Pêlêac'h éma ar gambr pêhini é tebrinn ar Pask gant va diskibled ?

12. Hag hén a ziskouezô d'é-hoc'h eur gambr uchel , brâz hag annézat : énô éch' aozot pép-trâ .

13. Mond a réjont 'ta , hag é kafschont ar péz en doa lavaret , hag éch' ajoant ar Pask .

14. Pa oé deudeu ann heur , en em lékéz ouc'h taol , hag ann daouzég Abostol gant-han .

15. Hag é laraz d'ézhô : C'hoantet stard em eûz dibri ar Pask-man gan-é-hoc'h abars ma c'houzañvinn .

16. Râg hel larazoud a rann d'é-hoc'h , pénaoz na zebrinn mui eûz anéhan , kén na vezô sévénent é rouantlez Doué .

17. Hag ô véza kéméred ar c'hôp , é trugarekéz , hag é laraz Kemerit , ha rannit étré-z-hoc'h ;

18. Râg hel larazoud a rann d'é-hoc'h , pénaoz na évinn mui eûz

a fruez ar winien , kén na zeti rouantlez Doué .

19. Hag ô véza kéméred bara , é trugarekéz , é torraz anéhan , hag hé rôaz d'ézhô , ô larazout : Ann dra-mae eo va chorf , pêhini a zô rôed évid-hoc'h : grit kément-man é koun ac'hanoun .

20. Kéméroud a réaz ivé ar c'halir , goudé koan , ô larazout : Ar c'halir-man a zô ann testament nevez em gwâd , pêhini a vezô skufet évit-hoc'h .

21. Koulskoudé chétu dourn ann hini a dl' va gwerza a zô gan-én war ann daol .

22. É-kénver Mâb ann dén , mond a ra ével ma eo merket ; högen gwa ann dén-zé gant pêhini é vezô gwerzet .

23. Hag é témoujont klask enn hô zouez pêhini a dlî über kément-sé .

24. Högen sével a réaz striv étré-z-hô évit gouzout pêhini anézhô a dlî béza kéméred évit ar brasa .

25. Högen Jézuz a laraz d'ézhô : Rouéed ar boblou a atrooni anézhô : hag ar ré hô deûz ar veli war-n-ézhô , a zô galvet mât-obérourien .

26. Högen na vezô kéd ével-sé étré-z-hoc'h : râk néb a zô ar brasa étré-z-hoc'h , a dlî béza arbihana ; hag ann hini a rén , ével ann hini a zervich .

27. Râk pêhini eo ar brasa , pé ann hini a zô ouc'h taol , pé ann hini a zervich ? Ha n'eo kéd ann hini a zô enn hô touez é-chiz ann hini a zervich .

28. Högen c'houi eo ar ré a zô choumet stard gan-én em temptationou :

29. Ha mé a aoz d'é-hoc'h ar rouantlez , é-chiz ma en deûz va Zad hé aozed d'in ,

30. Évit ma tebrot ha m'ach évot out va zaol em rouantlez-mé : ha m'ach azézot war drônu évit barna ann daouzék vrêziez eûz a Israel .

31. Ann Aotrou a laraz c'hoaz :

S. LUKAZ.

Simon, Simon, chétu Satan en Deúz hō koulennet évit krouéria é-chiz gwiniz :

32. Hôgen mé em eñz péded évid-od, évit na fallai kéd da feiz : ha té pa vizi eur wéach distrôet, kréva da vréudeùr.

33. Per a lavaraz d'ézhan : Aotrou, daré ounn da vont gan-éz bag er vâch'ha d'ar maro.

34. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhan : Hei lavaroud a rann d'id, Per, ar c'hi tek na ganô kéd hiñio, n'az pézo naç'het teir gwéach d'am anaout. Lavaroud a réaz ivé d'ézhan :

35. Pa em eñz hō kaset hép sac'h, héb ézel hag héb boutou, bag eunn dra-bennag hoc'h eñz-hu dioueret!

36. Hag bi a lavaraz : Nétré. Neuzé é lavaraz d'ézhan : Hôgen bréma, néb en deúz eur sac'h bag eunn ézel, kénéréet-ho : ha néb n'en deúz két, gwerzel hé zaé, ha pré net eur c'hlézé.

37. Râg hel lavaroud a rann d'éhoc'h pénaoz co red c'hoaz a zé vé sérénét enn-oun a péz a zó skrijet : Rag é-touez ann dûf faligre eo bêt lékeat. Rag ar péz a zó bêt lavaret diwar va fenn a zó war ann divez.

38. Hag bi a lavaraz d'ézhan : Aotrou, chétu aman daou glézé. Hag hén a lavaraz d'ézhan : A-walch eo.

39. Hag ô véza éad er-méaz, éz éaz, hervez hé voaz, war vénez Olived. Hé ziskibled az éaz war hé lerc'h.

40. Ha pa oé arruet el léac'h-zé, é-lavaraz d'ézhan : Pédit, gand ounn na zeufac'h é gwall-ioul.

41. Hag ô pellaad diout-ho war hêd eunn taol mèan, en em strin kaz war ann daoulin bag é pédañ,

42. O lavarout : Va Zad, mar fell d'id, pella ar c'haliz-zé diouzin : Koulskoudé na vezet két gréat hervez va ioul, hôgen hervez da hini.

43. Neuzé eunn Éal a zeuzaz eñz ann énv évid hé gréavaat. Hag ô véza kouezet ena enkou, é péde c'hoaz startor'h.

44. Hag é teuzaz d'ézhan eur

c'houézen é-c'hiz béradow gwad a zirédé bêtég ann douar.

45. Ha pa oé saved eñz hé beden, é teuzaz é-trézeg hé ziskibled, père a gavaz kousket dré ma oant trist.

46. Hag é lavaraz d'ézhan : Pérâg é kouskit-hu? Savit ha pédit, gand ounn na zeufac'h é gwall-ioul.

47. Komza a réaz c'hoaz, ha chétu é teuzaz eul lôd brâz a dûd : bag unan eñz ann daouzék pêñi a chalvet fuazaz a ziaraogé anézhan : bag é tôstaaz ouc'h Jézuz évit poli d'ézhan.

48. Hôgen Jézuz a lavaraz d'ézhan : Iuzaz, gand eur pok é verzez 'ta Mâb ann dén !

49. Hôgen ar ré a ioa war drô d'ézhan, ô wélonn pêtrâ a oa daré da c'hoarvèzout, a lavaraz d'ézhan : Aotrou, ha skei a raimp-ni gand ar c'hlézé ?

50. Hag uman anézhan a skoaz gand unan eñz a révelou ar bélék-brâz, bag a drouchaz é skouazn zéou d'ézhan.

51. Hôgen Jézuz a lavaraz : List bêté vréma. Hag ô véza lékéad hé zoutn warkouarn ann dén-zé, é paréaz anézhan.

52. Neuzé é lavaraz d'ar ré a oa deted évit kregi enn-han, da Brinsed ar véliesen, da Bennou ann templ ha d'ar Sénatoré : deted oñh gant klézeier ha gant bisier ével da géméroud eul lacer.

53. Évid-oun da véza bemdez gan-é-hoc'h enn templ, n'hoc'h eñz két lékeat hō taouarn war-n-dun : hôgen hou-man eo hoc'h heur, ha galloud ann devalien.

54. Hôgen goudé bêza kroged enn-han, é kaschont anézhan da di ar Bélék-brâz : ha Per a heulié anézhan a bell.

55. Ann dûd-zé ô véza gréat tan é kreiz ar pors, a ioa azézet war-drô d'ézhan, ha Per a ioa eunn hō zouez.

56. Eur vatez péhui hé wélañ azézet out sklerijen ann tan, a zellaz piz out-han, bag a lavaraz : Hé-man a ioa ivé gant-han.

57. Hôgen hén a naç'het anézhan,

ô lavarout : Maouez, na anavé-zann kéd anézhan.

58. Ha nébeut goudé eunn all ô wélonn anézhan a lavaraz : Ha té a zô ivé eñz ar ré-zé. Hôgen Per a lavaraz : O dén, n'ounn két.

59. Ha war-drô eunn heur goudé eunn all a doué, ô lavarout : Evit-gwir hé-man a ioa ivé gant-han ; rag eñz a Chaliléa eo ivé.

60. Ha Per a lavaraz : Dén, na ouzon két pêtrâ a lévérez. Ha rak-tal, ba pa gomzé c'hoaz, ar c'hi-tek a ganaz.

61. Hag ann Aotrou ô tistrei a zellaz ouc'h Per. Ha Per en doé koun eñz a ch'ier ann Aotrou, pa lavaraz : Abarz ma kanô ar c'hi tek, ez péz va dinac'het teir gwéach :

62. Ha Per ô véza éad er-méaz a wélañ gant c'houervder.

63. Hôgen ar ré a zalc'hé Jézuz, a réa goab anézhan, bag a skoaz gant-han.

64. Hag ô véza hé vouchet, é skéent war hé zremm, bag é laverend d'ézhan : Diougan pion en déuz skoaz gan-éz.

65. Ha kalz kunuc'hennou all a laverend d'ézhan.

66. Ha pa oé deûz ann deiz, Hénaoured ar bobl, ha Prinsed ar véliesen bag ar Skribed en em strolaz, bag a gasaz anézhan enn hō léz, bag a lavaraz d'ézhan : Mar doud ar C'hrist, lavar d'éomp.

67. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Ma lavaraz d'é-hoc'h éz ounn, na grédot két ac'hanoun.

68. Ha ma rann goulenn é-béd-dé-hoc'h, na respount két d'in, ha n'em laoskot két.

69. Hôgen pelloc'h Mâb ann dén a vézô azézet enn tu déou da chal-loud Doué.

70. Neuzé ann holl a lavaraz d'ézhan : Té a zô éta Mâb Doué ? Hag hén a lavaraz : Hé lavaroud a rit; bêz' éz ounn.

71. Hag bi a lavaraz : Pétrâ hon eñz-ni ézomm a dést ? Ha n'bon eñz-ni két klevet kémentse hon-unan eñz hé chénou?

XXIII. PENNAD.

XXIII. PENNAD.

1. HAG ann holl dûd-zé ô véza savet, a gasaz Jézuz dirak Pilat.

2. Hôgen hi a zéraouaz hé damallout, ô lavarout : Kaved hon eñz hé-man ô touella hon brôiz, ô virout na baët ar gwirioù da Gézar, bag ô lavarout pénaoz é oa Roué hag ar C'hrist.

3. Ha Pilat a réaz ar gouleñnan digant-han : Ha té eo Roué ar Izuevin ? Hag hén a respountaz hag a lavaraz : Hé lavaroud a réz.

4. Neuzé Pilat a lavaraz da Brinsed ar véliesen ha d'ar bobl : Na gavann gwall é-béd eñz dén-zé.

5. Hôgen hi a gendalc'hé stard, ô lavarout : Lakaa a ré ar bobl da zispac'h, ô kélénnna drí ann holl Judéa, ô téraouï adaleg ar Galilea bêtig amaz.

6. Pilat ô klevout komza eñz a C'haliléa, a c'houennaz ma oa ann déu-zé Galiléad.

7. Ha kerkennt ha ma klevaz pénaoz é oa eñz a zalc'hé Hérodez, é kasaz anézhan da Hérodez, péhini a ioa ivé é Jérusalem ean dei-siouzé.

8. Laouen brâz é oé Hérodez ô wélonn Jézuz : râk pell a ioa en doa c'hoant d'hé wélonn, ô véza m'en doa klevet kalz traou diwar hé benn, bag é c'hortozé gwélotur en burzud-bennag diout-han.

9. Meur a c'houlen a réaz 'ta d'ézhan. Hôgen Jézuz na respountaz nétra d'ézhan.

10. Hôgen Prinsed ar véliesen bag ar Skribed a jouné éno, bag a damallé anézhan gant frouden.

11. Koulskoudé Hérodez, gand hé arme a zisprizé anézhan : bag évid über goab anézhan é lékeaz d'ézhan eur zaé wenn, bag hé gasaz adarré da Bilat.

12. Hag eno deiz-zé Hérodez ha Pilat a zeuzaz da véza miñouned ; râg a-raok é oant énébourien.

13. Hôgen Pilat ô véza strollet Prinsed ar véliesen, Pennou ar vrô, bag ar bobl,

S. LUKAZ.

14. A lavaraz d'ezhō : Digased hoc'h eñz ann déñ-zé d'in é-chiz ma en déñ lekéad ar bobl du zis-pac'h ; ha chétu mé goudé bêza gréat goulenou digan-lian dira-z-hoc'h , na gavann abek é-béz enn déñ-zé , cùz a gémend a damallid d'ezhan .

15. Hérodez ken-nébût : râg hò kased em eúz dira-z-han , ha chétu n'en deñz kaved enn-han nétrà a gémend a zellé ar matô .

16. Mond a rann éta d'hé gás-kuit , goudé ma vénz bêt kastizet .

17. Högen réd é oa d'ezhan leus-kel unan d'ezhō é deiz ar goël .

18. Ann holl bobl a griañ kérêt , ô lavarout : Kás hé-man kuit , ha laosk d'é-omp Barabbaz .

19. Hen-nez a oa bêt lekéad er prizoun enn abek da cunn dispac'h a ioa bêt é kér , hag évit bêza lazet cunn déñ .

20. Högen Pilat a gomzaz c'hoaz out-hô , gand ar choant en dos da leuskel Jézuz .

21. Hag bi a griañ kré , ô lavarout : Stag-hén , stag-hén ouc'h ar groaz .

22. Hag hén a lavaraz d'ezhō évit ann tréde gwéach : Pé zroug éta en deñs-hén gréat ! Na gavann nétrà eun-han a gémend a zellez ar maro : lakaad a rinn éta hê gastiza , hag é laoskina anézhan .

23. Högen bi a c'houlenné hébhan ha gant kriou kré ma viñé staged ouch' ar groaz : hag hô c'hiou a oé treac'h .

24. Ha Pilat a varnaz ober é-chiz ma chouleñent .

25. Leuskel a réaz éta d'ezhō ann hini a c'houleñent , péhini a oa bêt lekéad er prizoun dré ann abek m'en doa lazet ha ma oa en em zispac'h et ; hag é tilézaz Jézuz enn hô ioul .

26. Pa gaschont anézhan , é kemerchont cunn déñ eñz a Zireñ , hanvet Simon , péhini a zefé eñz hé vaner : hag é lekéjond anézhan da zougen ar groaz warlerch Jézuz .

27. Dond a réa war hê lerch , eul lôd bráz a bobl , hag a verc'hied ,

péré a geiné hag a wélé diwar hé benn .

28. Högen Jézuz , ô véza distroet out-hô , a lavaraz : Merc'hed Jérusalem , na vélit két diwar va fenn , hogén gwélit diwar hô penn hoc'h-unan , ha diwar benn hô pugalé .

29. Râk chétu é teñi eunn amzer , é péhini é vezô lavaraz : Eurus ar ré vréc'hau , hag ar chôvou n'hô deñz két ganet , hag ann divron n'hô deñz két maget .

30. Nedzé é téraouïnt lavarout d'ar méniscoù : Konézit war-u-omp ; ha d'ar c'htec'hennou : Gôloit ac'h-anom .

31. Râk mar gréont ével-sé d'ar c'hoad gláz , pétrâ a raind-hi d'ar c'hoad s'laç'h ?

32. Kás a réad ivé gant-han 'daou zén all , péré a ioa daou waller , évit hô lakaad da verval .

33. Ha pa oñd deded el leac'h hanvet Kalvar , é stagchont Jézuz oud ar groaz ; hag ann daou laer , unan a zéou , hag égilé a gleiz .

34. Högen Jézuz a lavaraz : Va Zâd , distao d'ezhō ; râk na ouzont két pétrâ a réont . Nedzé é ranjond hê zifad étré-z-hô oc'h hô deñel d'ar sort .

35. Hag ar bobl en em zalc'hé éñô , hag a zellé out-han ; hag ar Séñatored kerkouls gag hi , a réa goab anézhan , ô lavarout : Ar ré all en deñz savétéet , r'en em za-vétil hê-unan , mar d-eo ar C'christ , ann dilennet gant Doué .

36. Ar zoudarded hô-unan a réa goab anézhan , a döstéé out-han , gag a ginnigé d'ezhan gwîn-egr ,

37. Ô lavarout : Mar d-oud roué ar Iuzevien , en em zavétéet .

38. Lekéad é oé a ziou'h hé benn eur skrid , gant lizérennou Grégach , ha Latin , hag Hébrach ; Hé-man eo roué ar Iuzevien .

39. Högen unan eñz al laéroun a oa staged oud ar groaz gant-han , a gomzé out-han , ô lavarout : Mar d-oud ar C'christ , en em zavétéet da-unan , ba ni gan-éz .

40. Högen égilé ô krôza anézhan , a lavaraz : Ha té na zoujez-té

XXIV. PENNAD.

117

kéd Doué , ô véza ma oud barnet d'ann hêvèle poan ?

41. Ha ni a zô barnet gant gwir ; râk diouc'h hon oberiou eo bêt gréad d'é-omp : hogén hé-man n'en deñz gréat droug é-béz .

42. Hag é lavaraz da Jézuz : Aotrou , az péz koun achanoun , pa vezé éad enn da rouantlez .

43. Ha Jézuz a lavaraz d'ezhan : É-gwirionez hel lavarann d'id , hiriñ é vezí gan-éñ er baradoz .

44. Edoneuzé war-drô ar chouec'h-ved heur , hâtég ann naved heur é oé gôlöed ann douar holl a dévalen .

45. Ann héol a déyalaaz ; ha gwél ann templ a rogaz dré greiz .

46. Ha Jézuz ô c'hamri gand eur vouez gré , a lavaraz : Va Zâd , étré da zaouarn é lakaann va éné . Hag ô lavarout kément-sé , é varvaz .

47. Högen ar Ch'antener ô wé-lout pétrâ a oa c'hoarvézet , a veulaz Doué , ô lavarout : Évit gwir ann déñ-zé a ioa euna déñ .

48. Hag ann holl dud péré a ioa éñô , hag a wélé kément-sé , az ea-kuit ô skei war boull hô c'haloun .

49. Högen ar ré holl a anavézé anézhan , hag ar merc'hed a oa deñed war hélerch eñz a G'haliléa , a zellé a bell .

50. Ha chétu cunn déñ hanvet Jozef , péhini a oa Dékurion , déñ mât ha gwirion .

51. Péhini n'en doa kéd aotréet nag ali nag obenou ar ré all , péhini a oa eñz a Arimatea , kér eñz a Judea , péhini a c'hortozé ivé rouantlez Doué ;

52. Hen-nez az éaz da gavout Pilat , bag a c'houleñnañ korf Jézuz .

53. Hag ô véza hé ziskennet d'ann douar , é lékéaz eul liennen war hé drô , hag é lékéaz anézhan enn eur bêz a oa bêt tolled erroc'h , é péhini né oa bêt c'hoaz lekéad déñ é-béz .

54. Ann deiz-zé a oa ar gousper , hag ar sabbat a oa nés .

55. Högen ar merc'hed péré a

oa deñed da heul Jézuz adaleg Galiléa , az éaz war-lec'h , a zellaz oud ar bêz , ha péaoz é oa bêt lekéad ar c'horf ébarz :

56. Hag ô véza distroet ac'hanoé éc'h aozchont louzou-c'housés-vâd ha tréatou : hag éc'h éhanjont da zeiz ar sabbat hervet ar gour'henn .

XXIV. PENNAD.

1. HOGEN ar c'henta deiz eñz ar zizun é teñjond d'ar bêz beuré mât , hag é toueghont al louzou-c'housés-vâd hô doa soezet :

2. Hag é kavchont é oa bêt rutet ar mean a zirag ar bêz .

3. Hag ô véza-hi éad ébraz , na gavchont két korf ann Aotrou Jézuz .

4. Ha pa édonit saouzanet gant kément-sé , chétu daou zén en em ziskouezaz d'ezhō gant saou lugnuz .

5. Hag ével m'hô doa-hi aoun , ha ma soubleñt hô fennou war zù ann douar , ar ré-man a lavaraz d'ezhō : Pérag é klaskit-hu ann hiui a zô béz é-touez ar ré-varô ?

6. N'éma kéd aman , högen saved eo a varô da vêd : évorit é pé zoaré en deñz komzed ouz-hoc'h , pa édo c'hoaz é Galiléa ,

7. O lavarout : Réd eo da Vâb ann déñ bêz lekéad étré daouarn ar bêcherien , bêza staged ouch' ar groaz , hag ann tréde deiz sével a varô da vêd .

8. Hag éc'h évorchont komsiou Jézuz .

9. Hag ô véza distroed eñz ar bêz é tisklerchont kément-sé d'ann unné abastol , ha d'ar ré all holl .

10. Ar ré a lavaraz ann dra-zé d'ann Ebestiñ a oa Mari Madalen , Jañned , ha Mari mamm Jakez , hag ar ré all péré a oa gant-hô .

11. Hag ar geriou-zé a oé kément-ret gaat-hô évit sor'hennou : ha na gréchont kéd d'ezhō .

12. Högen Per a zavaz hag a ré-daz d'ar bêz : hag ô véza soublet na wélaz néméd al liennou a oa

S. LUKAZ.

choumed énô, hag éz éaz-kuit, souézet bráz enn-han hé-unan eûz ar péz a oa c'hoarvézet.

13. Ha chétu enn deiz-zé, daou anézhô az éa enn eur yourch hanvet Emmauz, war-héd tri-ugent stad diouc'h Jérusalem.

14. Hag hi a gomzé étré-z-hô eûz a gémen a ioa c'hoarvézet.

15. Ha pa gomzent, ha ma brézégent kérret, Jézuz hé-unan a dôs-taaz out-hô, hag a gerzat gant-hô :

16. Hôgen hô daou-lagad a oa dalch'et, évit na heljent kéd hé anaout.

17. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Pétrâ a livirit-hu étré-z-hoc'h enn eur gerzout, ha pérâg oc'h-hu trist ?

18. Hag unan anézhô hanvet Kléofaz a respountaz bag a lavaraz d'ézhô : Ha té hép-kén eo ann dia-vésiad é Jérusalem ba na oufè kéd ar péz a zô c'hoarvézed enn-hi enn deusio-man ?

19. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Pétrâ ? Hag é léverchont : Diwar-benn Jézuz a Nazaret, péhini a oé eur Profed, galloudek enn hé obériou bag enn hé laveriou, dirak Doué ha dirâg aon holl bobl :

20. Ha pénaoz Prinsed ar véleien bag hor Prinsed hô deûz bê varned d'ar maroù, hag hé staged ouc'h ar groaz.

21. Hôgen nî a c'hortozé péna z e tasprénje Israel : ha koulskoudé kément-sé holl, chétu ann tréde deiz ma eo c'hoarvézet kément-sé.

22. Hôgen merc'hed péré a oa gan-é-omp hô deûz souézet bráz achanomp : éad ind d'ar bêz afaog ann deiz,

23. Ha n'hô deûz kêt kaved hî gof ; hag ind deûed da lavarout pénaoz hô deûz gwélet Eled, péré hô deûz lavered d'ézhô éoa béo.

24. Hag biuennou achanomp a zô éad d'ar bêz : hag hô deûz kavet pép-trâ ével m'hô doa lavered ar merc'hed ; hôgen hén n'hô deûz kêt hé gavet.

25. Hag hén a lavaraz d'ézhô : O tud diboell, péré a zô diek a

galoun évit kridi ar péz hô deûz laveret ar Brofeded !

26. Ha né oa két réd é c'houzanvché kément-sé ar Christ, ha m'aaj ajé ével-sé enn hé c'hoar ?

27. Hag ô téraoui dré Voizez, ha goudé dré ann holl Brofeded, é tisklerie d'ézhô eno holl Skrituriou, kément a oa bêt lavered diwar hé benn hé-unan.

28. Ha pa dôstajent oud ar vroue'h é pehini éasat, hén a reaz neûz da vont pelloc'h.

29. Hôgen hi a viraz out-han na d'aié, ô lavarout : Choum gan-é-omp, rak divézad eo, hag izéléet bráz eo ann deiz : hag éz éaz enn ti gant-hô.

30. Neûzé pa édo ouc'h taol gant-hô, é kéméraz bara, hag é benigaz anézhân, bê dorraz hag hé roaz d'ézhô.

31. Hô daou-lagad a zigoraz, hag éch'anavézhont anézhân : hag hén a steúziaz a zirag hô daou-lagad.

32. Neûzé é léverjond aon eil d'ézhô : Hôc'haloum ha né oa-hi kêt bividik enn-omp, pa gomzé ouzomp enn hent, ha pa zisklerie d'é-omp ar Skrituriou ?

33. Hag ô véza savet war ann heur, é fistrójond da Jérusalem : hag é kavehont ann unnék péré a oa strollet, har ar ré a ioa gant-hô :

34. Hag a lavaré : Évit-gwir dasorc'hed eo ann Aotrou, hag eo en em ziskouézet da Zimon.

35. Ar ré-man a zanéveliaz ivé ar péz a oa c'hoarvézet gant-hô enn hent; ha pénaoz hô doa hé anavézet pa dorrez ar bara.

36. Hôgen pa laverent kément-sé, Jézuz en em ziskouézar 'enn hô c'hreiz, hag a lavaraz d'ézhô : Ra vézo ar péoc'h gan-é-hoc'h ; m'e eo, n'hô pezet kêt a soun.

37. Hôgen hî a oé saouzanet ha spouziet, hag a gréedé pénaoz é wélement eur spéréd.

38. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Pérâg oc'h-hu saouzanet, ha pérâg

XXIV. PENNAD.

é sâv kément a vénosiou enn hô kalounou ?

39. Sellid ouc'h va daouarn, hag ouc'h va dreid, hag ô wélot eo mé : dournatit ba gwélit ; eur spéréd n'en deûz kêt a gik nag a eskern, é-chiz ma wélit em eûz.

40. Ha goudé bêza laveret kément-sé, é tiskouézaz d'ézhô hé zaouar hag hé dreid.

41. Hôgen ô véza na grédent két c'hoaz, gand al laouenidigez bag ar souez trâz hô doa, é lavaraz : Ha bêz' hoc'h ehs-hu aman eunn dra-bennag da zibrî ?

42. Hag hî a rôaz d'éhan eunn tamm pêsk rôstet, hag eunn direnn vél.

43. Ha goudé bêza debret dira-z-hô, é kéméraz ann dilerc'h ag hé rôaz d'ézhô ;

44. Hag é lavaraz d'ézhô : Chétu pétrâ em eûz lavered d'é-hoc'h pa édounn c'hoaz gan-é-hoc'h, pénaoz é oa réd ma vijé sénét kément a zô bêt skrivet é lezen Moïzez, gand ar Brofeded, hag er Salmoù.

45. Neûzé é tigoraz hô spéréd évit ma poelhent ar Skrituriou.

46. Hag é lavaraz d'ézhô : Èvel-sé é oa skrivet, hag ével-sé é oa réd é c'houzanvché ar G'hrist, hag é savché a varô da veô ann tréde deiz ;

47. Ha ma vijé prézigez enn hé hand ar binjen hag ann distol cûz ar bêch'ejou é-touez ann holl bo-blou, ô téraoui dré Jérusalem.

48. Hôgen c'houi a zô test cûz a gémen-man.

49. Ha mé a gasô en-hoc'h ann hini a zô bêt diougan d'é-hoc'h a berz va Zâd : hôgen c'houi choumid é kér, kén na viot gwisket gand ann nerz eûz ann néac'h.

50. Neûzé é kasaz anézhô er-méaz é-trézé Bétania ; hag ô véza sa-vet hé zaouarn, é bennigaz anézhô :

51. Ha pa vennigé anézhô, é pellaaz diout-hô, hag é piñaz enn énv.

52. Hag hî goudé bêza hé aziell, a zistrôaz da Jérusalem laouen brâz.

53. Ha bêpêd édoint enn templ ô veûli hag ô trugarekaat Doué. Amen.

AVIEL SANTEL JÉZUZ-KRIST HERVEZ SANT IANN.

I. PENNAD.

1. ER penn-kenta édo ar Gér, bag ar Gér a ioa gand Doué, bag ar Gér a ioa Doué.

2. Hé-man a ioa er penn-kenta gand Doué.

3. Kément trâ a zô bêt gréat gant-han : ha nétrâ eûz a gémend a zô bêt gréat, n'eo bêt gréat hép-z-han.

4. Eun-han édo ar vuez, bag ar vuez a oa goulou ann dûd :

5. Hag ar goulou a luch enn dévalien, bag ann dévalien né deuz kéd hé boell.

6. Béz' é oé eunn dén kaset gand Doué, péhini a oa hanvet Iann.

7. Hé-man a zeûaz da dést, da rei testeni d'ar goulou, évit ma kréchdenn ann holl dré-z-han.

8. Né kéd hén a oa ar goulou; hogenn deudet é oa évit rei testeni d'ar goulou.

9. Hen-hont a oa ar gwir c'houlou, péhini a sklera kément dén a zeu er béd man.

10. Er béd édor, bag ar béd a zô bêt gréat gant-han, bag ar béd n'en deuz kéd hé anavézet.

11. Enn hé drâ eo dehet, bag hé dud n'hô deuz két hé zigéméret.

12. Hogenn du gémend hini en deuz hé zigéméret, en deuz rôed ar galloud da véza gréat bugalé Doué, d'ar ré a gréd enn hé han-

13. Pére n'me két ganet eûz ar gwâd, nag eûz a ioul ar chik, nag eûz a ioul ann dén, hogenn euz a Zoué.

14. Hag ar Gér a zô bêt gréat ikk, bag eo bêt ô choum enn hon touez : ha gwélet hon eûz hé c'hoar, gloar e-c'hiz eûz a Vâp penn-her ann Tâd, leùn a drugarez bag a wirionez.

15. Iann a zô testeni anézhan hé-unan, bag é kri, ô lavarout :

Hé-man eo ann hini diwar-benn péhini em eûz Iavarad d'é-hoc'h : Ann hini a dlé dont war va lerc'h a zô bêt lékéat em raok, râg em raog é oa.

16. Hag boll hon eûz digéméret eûz héleñunder, ha trugarez évit trugarez.

17. Râg al lézen a zô bêt rôet gant Moizez, hogenn ann trugarez bag ar wirionez a zô bêt gréat gant Jézuz-Krist.

18. Dén n'en deûz biskoaz gwélet Doué : ar Mâp penn-her, péhini a zô é aské ann Tâd en deûz hép-kenn komzed anézhan.

19. Chétu ann desteni a rôaz Iann, pa oé kased d'ézhan beleien ha levitét gant Iuzevien Jérusalem évit ober ar goulenn-maz digant-han : Piou oud ?

20. Hag éc'h ansavaz, ba na naç'haz két : bag éc'h ansavaz : Né két mé eo ar Christ.

21. Hag hi a choulennuz digant-han : Piou ta ? Hag Eliaz oud-dé ? Hag hén a lavaraz : N'ounn két. Ha Profed oud-dé ? Hag hén a respoontaz : Napn :

22. Lavaroud a réjond éta d'ézhan : Piou oud, évit ma respoontaz d'ar ré hô deûz hor c'haset ? Pétrâ a lévérez ach'anod da-unan ?

23. Hag hén a lavaraz : Mé eo mouez ann hini a lénv é léach' distrô : grit ma vézô euen hend ann Aôtrou, ével en deûz lavaraz ar Profed Izaïaz.

24. Hogenn ar ré a oa bêt kased d'ézhan a oa Farizianed.

25. Eur goulenn all a réjond d'ézhan, ô lavarout : Pérâg éta é vadévez-té, ma n'oud nag ar Christ, nag Eliaz, nag eur Profed ?

26. Iann a respoontaz hag a lavaraz d'ézhan : Mé a vadez enn dour : hogenn bêz' éz eûz unan enn hò touez, ba na anavézit két :

27. Hen-nez eo a dlé dont war

II. PENNAD.

Iann, bag a oa éat war lerc'h Jézuz.

41. Hé-man a gavaz da genta hé vreür Simon, bag a lavaraz d'ézhan : Kaved hon eûz ar Mési (da lavaroud eo ar Christ).

42. Hag é kasaz anézhan da Jézuz. Högen Jézuz ô véza selléz out-han, a lavaraz d'ézhan : Té eo Simon mab Jona : Kéfaz é vézi hanvet, da lavaroud eo Méan.

43. Antrônôz Iann a wélaz Jézuz péhini a zeûz d'hé gavout, bag é lavaraz : Chétu Oan Doué, chétu ann hini a lam péchidou ar béd.

50. Hen-nez eo, diwar-benn péhini em eûz bêt lavaret : Dond a ra war va lerc'h eunn dén, péhini a zô bêt lékéad em raok; râg em raog é oa.

31. Ha ména anavézenn kéd anézhan ; hogenn deñed ounn da vadézi enn dour, évit hé rei da anaout enne Israel.

32. Ha Iann a rôaz ann desteni-man, ô lavarout : Gwéléz em eûz a Spéréd ô tiskenni eûz ann énv é doare eur goulm, bag eo choumet war-n'ézhan.

33. Ha ména anavézenn kéd anézhan ; hogenn ann hini en deûz va ch'ased da vadézi enn dour, en deûz lavarad d'in : Ann hini war bêhini é wéli ar Spéréd ô tiskenni, bag ô choum war-n'ézhan, hen-nez eo a vadez er Spéréd-Santel.

34. Ha mé em eûz gwélet ; bag em eûz rôet testeni pénaoz eo héman Mâb Doué.

35. Antrônôz Iann a oa c'hoaz énô, gand daou eûz hé ziskibled.

36. Hag ô sellout ouc'h Jézuz péhini a valée, é lavaraz : Chétu Oan Doué.

37. Ann daou ziskibl-zé ô véza hé glevet ô komza ével-sé, az eáz war lerc'h Jézuz.

38. Jézuz ô véza trôed hé benn, bag ô wélout pénaoz é teñev war he lerc'h, a lavaraz d'ézhan : Pétrâ a glaskit-hu ? Ar ré-maz a lavaraz d'ézhan : Rabbi (da lavaroud eo, Mestr), péleac'h é choumez ?

39. Hag hén a lavaraz d'ézhan : Deûit ha gwélt. Dond a réjont hag é choumjont gant-han ann deiz-zé ; râk war-drô ann dékvred heur é oa.

40. André breür Simon-Per a oa unan eûz ann daou hò doa klevet

II. PENNAD.

1. TRI deiz goudé é oé gréad eunn eureùd a Kana é Galiléa : ha mamm Jézuz a oa énô.

S. IANN.

2. Jézuz a oé ivé pédet da vond d'ann eûreûd gand hé ziskibled.

3. Hag ò véza n'hô doa kéd a win, mamm Jézuz a lavaraz d'ézhan : N'hô deûz kéd a win.

4. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhi : Maouez : pétrâ a zô étré té ha mé ? Né két c'hoaz deuet va heur ?

5. Hé vamm a lavaraz d'ar zer-vicherien : Grit kémend a lavarô d'é-hoc'b.

6. Hôgen bêz' eo a énô c'houac'h pôd-dous mein évit ar skarzérez a réa ar Luzevien, ba pép-hini anézhô a zalc'hé daou pétri gonor.

7. Jézuz a lavaraz d'ézhi : Kargid ar pôdou a zour. Hag hi hô char-gaz bêté ar barr.

8. Neûz Jézuz a lavaraz d'ézhi : Tennit brema, ha kasid d'ar c'hen-ta mèvel. Hag é kaschont.

9. Hôgen kerkent ha ma en doé ar c'hen-ta mèvel tanvét ann douz a oa deuet da win, ò véza na wié kéd a béléac'h é teuë, hôgen ar mèvellou pérê hô doa tenned ann douz a wié, a ch'halvez ar pried,

10. Hag a lavaraz d'ézhan : Pép déni a rô da-genta ar gwïn mât : ha pa hô deûz ann dûd évet kalz, é rô d'ézhi neûz ann distéra : hôgen te éc'h eûz mitet ar gwïn mât bêté vréma.

11. Hen-nez a oé ar c'hen-ta eûz a vurzudou Jézuz, a réaz é Kana eûz a C'haliléa : hag ével-sé é rôaz da anaout hé c'hoar, hag hé ziskibled a grédañ enn-han.

12. Goudé-zé é tiskennaz da Gafarnam, gand hé vamm, hé vrédeut hag hé ziskibled ; ha na joun-chont kéd énô némeùt a zeisiou.

13. Ha Pask ar Luzevien a oa tôt, ba Jézuz a biñaz da Jérusalem.

14. Hag é kayaz enn templ tôt pérê a werzé ejenned, dénev ha koulmed, ha marc'hadourien ar-chant azézet énô.

15. Goudé héza gréad eur skourjez gand kerdin voan, é kasaz anézhô holl eûz ann templ, gand ann dénev, hag ann ejenned ; hag é tau-laz d'ann douar archant ar varc'ha-

dourien arc'hant, hag é tiskaraz hou zaoliou,

16. Hag é lavaraz d'ar ré a werzé koulmed : Tennid ann dra-zé ac'hann, ha na rit két eûz a di va Zad eunn ti a werzidigez.

17. Hôgen hé ziskibled hô doé koun pénaoz eo bêt skrivet : Ann oaz eûz da di a wast ac'hanoun.

18. Neûz ar Luzevien a lavaraz d'ézhan : Dré bê arouez é tiskouzi d'é-omp é hellefz ôber kémend-sé ?

19. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhi : Dismantrid ann templ-mar, hag é savion anézhan a-nevez a-benn tri deiz.

20. Hag ar Luzevien a lavaraz d'ézhan : Chouac'h bloaz ha daouugent eur bêt ò sével ann templ-zé, ha té a zavô anézhan a-benn tri deiz ?

21. Hôgen hén a gomzé eûz a dempl hé gorf.

22. Ha pa oé saved a varô da véo, hé ziskibled hô doé koun pénaoz en doa lavared ann dra-zé, hag é kréchont er Skirif, hag en gér en doa lavaret Jézuz.

23. Hag é-pâd mi éto é Jérusalem da c'houel Bask, kalz a dûd a grédañ enn hé hand, ô wéolut ar vurzudou a réa.

24. Hôgen Jézuz na fsié kéd enn-hô, râg hò anaout a réa holl,

25. Ha n'en doa kéd a ézomur é teuë dén da rei testeni d'ézhan diwar-benn eunn dén, râg hén a wié pétrâ a ioa eunn dén.

III. PENNAD.

1. HOGEN bêz' éz oa eunon déni é touez ar Farizianed, hanvet Nikodémuz, péhini a ioa Prins ar Luzevien.

2. Hé-man a zeûaz enn nôz da gavout Jézuz, hag a lavaraz d'ézhan : Mestr, gouzoud a réomp pénaoz ou dësset a berz Doné da gelenner d'é-omp : râg déni na hell ôber ar vurzudou a réz, némed Doué a vé gant-han.

3. Jézuz é respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Egwirionez hel lavaraz d'id, pénaoz déni na hell

III. PENNAD.

gwéout rouantélez Doué, ma n'eo két ganet a-nevez.

4. Nikodémuz a lavaraz d'ézhan : Pénaoz éc'h hell béza ganet eunn déni, hag hén kôz ? Hag bén a hell mond eur weach é kôv hé vamm, ha béza ganet eunn cil gwéach ?

5. Jézuz a respountaz d'ézhan : Egwirionez hel lavaraz d'id, pénaoz ma na véz ganet eunn den a-nevez eun douz hag er Spéré-Santel, na hell két mond é rouantélez Doué.

6. Ar péz a zô ganet eûz ar c'hik, a zô kik : hag ar péz a zô ganet eûz ar spéred, a zô spéred.

7. Na véz két souézet em hé lavared d'id, pénaoz eo réd d'id héza ganet eunn cil gwéach.

8. Ar Spéré a c'houéz el léac'h ma kâr : hag é klevez hé vouéz ; hôgen na ouzoud kéd a béléac'h é teu, na péleac'h éz à : ével-sé é c'hoarvez gant kémend biní a zô ganet eûz ar spéred.

9. Nikodémuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Pénaoz éc'h hell c'hoarvezout kémend-sé ?

10. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Pétrâ, té a zô mestri en Israel, ha na ouzoud két kément-sé ?

11. Egwirionez hel lavaraz d'id, pénaoz é léveromp ar péz a ouzomp, ha pénaoz c'rōomp testeni eûz ar péz hon c'hi gwélet, ha kouls-koudé oa zigemérit két hon testeni.

12. Ma na grédit kéd d'in pa gomzann d'é-hoc'h eûz a draou ann douar, pénaoz é krédot-hu d'in ma komzann d'é-hoc'h eûz a draou ann éte ?

13. Dén n'eo piñed eun évn, némed ann biní a zô diskenned eûz ann évn, Mâb ann dén péhini a zô eun évn.

14. Hag ével m'en deûz Moizez saved eunn aer enn distrô, ével-sé eo réd é vé savet Mâb ann dén :

15. E it na varvô két, kémend biní a grédi enn-han, hôgen m'en dévèzô ar vuez peûr-baduz

16. Râk Doué en deûz karet kément ar béd, ma en deûz rôed hé

Vâb penn-her : évit na varvô két kémend biní a grédi enn-han, hôgen m'en dévèzô ar vuez peûr-baduz.

17. Râk Doué n'en deûz két kased hé Van er béd, évit barna ar béd, hôgen évit ma véz salvet ar béd gant-han.

18. Néb a grédi enn-han, né két barnet : hôgen néb na grédi két, a zô barnet a-vréma : ô véza na grédi kéd é hanô Mab penn-her Doué.

19. Hôgen c'hétu a béléac'h é tuu ar varnédiz-zé : dré ma eo deûed ar goulou er béd, hag eo bêt gwel gand ann dûd an dévaliou éged ar goulou : râg hô obériou a zô fall.

20. Râk piou-bennâg a ra drouk, a gasa ar goulou, ha na zeu kéd ouch' ar goulou, évit na véz két diskleriet é obériou.

21. Hôgen piou-bennâg a ra diouch' ar wrvinez, a zeu ouch' ar goulou, évit ma véz gwelé hê obériou ; râg é Doué int bet gréat.

22. Goudé-zé é teuaz Jézuz, gond hé ziskibled, é douar Judes ; choum a réa énô gant-hô, hag é padzez.

23. Iann a vadéz ivé é Aennor tôt du Zalim ; râg énô éz a kañ a zouriezer, ha kalz a zeu hag a oa badézet.

24. Neûz Iann né oa két bêt c'hoaz lékad er vâch.

25. Hôgen eur striv a zavaz étré diskibled Iann hag ar Luzevien diwar-benn ar Skarzidigez.

26. Hag é teujoat da gavout Iann, hag é léverjont d'ézhan : Mestr, ann biní a ioa gan-éz en tu all d'ar Jourdan, ba da bêhini éc'h eûz roet testeni, a vadec biéma, hag ann holl a zâ d'hé gavout.

27. Iann a respountaz hag a lavaraz : Dén na hell digémérout nétrâ, német rôed é vé bêt d'ézhan eûz ann évn.

28. Choui hoc'h-unan a zô testeni d'in pénaoz em eûz lavared d'é-hoc'h : Né két mé eo ar Christ ; hôgen kased ounn bêt enn hé raok.

29. Néb en deûz eur chreg, a

S. IANN.

zô ozac'h : hôgen mañoun ann oza'ch, péhini a zô enn hé zâ, hag a zélaou anéhan, a zô laouen brâz pa glev mouez ann ozac'h. Leûn eo éta va lévenez.

30. Réd eo éta d'éhan kreski, ba d'in bibanaat.

31. Néb a zô deûed eûz ann déach', a zô dreist ann holl. Néb a zô eûz ann douar, a zô eûz ann douar, hag hé lavar a zalc'h eûz ann douar. Néb a zeû eûz ann énv, a zô dreist ann holl.

32. Testónia a ra ar péz en deûz gwélet ha klevet : ha dén na zigermer hé desténi.

33. Néb en deûz digéméret hé desténi, en deûz diskouézet pénaoz é oa Doué gwirion.

34. Rág ann hini en deûz kaset Doué, a lavar komsiou Doué : ha Doué na rô kéd d'éhan hé spéréd dré gemm.

35. Ann Tâd a gâr ar Mâb : hag en deûz lékéat pép-trâ étre hé zaouarn.

36. Néb a gréd er Mâb, en deûz ar vuez peûr-baduz : hôgen néb na gréd kéd er Mâb, na wêlô kéd ar vuez peûr-baduz ; hôgen buanégez Doué a jounó war-n'éhan.

IV. PENNAD.

1. JÉZUZ éta ô véza klevet pénaoz ar Farizianed a wié réa muioc'h a ziskibled égét Iaon, hag é padéz muioch a dûd égét-han.

2. Pétra-bennag na vadéze kêt Jézuz, hôgen hé ziskibled hép-kén), Jézuz, a ziskibled égét-han).

3. Az eáz-kuid eûz ar Judéa, hag a zistroaz é Galiléa.

4. Rák réd é oa d'éhan tréménoù dre ar Samari.

5. Dond a réaz 'ta enn eur géar eûz a Samari, hanvet Sikar, tôt d'ann digwéz a rôaz Jakob d'é vâb Jozef.

6. Hôgen énô éz oa feunteun Jakob. Ha Jézuz ô véza skuiz eûz ann heint, a azéaz war ar feunteun-zé. War-drô ar chouec'h ved heur édo.

7. Dond a réaz eur vaouez eûz a Zamari évit tenha dour, ha Jé-

zuz a lavaraz d'ézh : Rô da éva d'in

8. (Rág é ziskibled a oa éad é kér ar prénaoz boëd).

9. Hôgen ar vaouez-zé eûz a Zamarie a lavaraz d'éhan : Pénaoz té pa oud eûz a Judéa, é c'houlennez-té da éva digan-én, ha mé eûz a Zamarie ? Rág ar Iuzevien na pourront két gand ar Samarie.

10. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézh : Ma anavézchez rô Doué, ha piou eo ann hini a lavar d'id : Rô da éva d'in, mattérez ez pé da-unan gouleuned da éva digant-han, hag en défê rôed d'id dour bêo.

11. Ar vaouez a lavaraz d'éhan : Aotrou, n'ecl'h eûz kêt pêadrâ da denna dour, hag ar puns a zô doun : a béléac'h éta ez pê dour bêo ?

12. Ha brasoc'h oud égét hon tad Jakob, péhini ar deûz rôed d'éomp ar puns-man, ha péhini en deûz évet dour anéhan, kerkoulz hag hé yugale, hag hé loened ?

13. Jézuz a respountaz, hag a lavaraz d'ézh : Piou-bennag a év eûz ann dour-man, en dévêzô chouaz sec'h : hôgen piou-bennag a évô eûz ann dour roinn d'éhan, n'en dévêzô bikenn a zech'ed :

14. Hôgen ann dour a roinn d'éhan, a zeûi enn-han ar vammen eûz a eunn dour a zilammô bêtég er vuez peûr-baduz.

15. Ar vaouez a lavaraz d'éhan : Aotrou, rô d'in eûz ann dour-zé, évit n'am bêzo kéd a zech'ed, ha na zeûin kéd aman da denna dour.

16. Jézuz a lavaraz d'ézh : Kéa, galv da ozac'h, ha deûz aman.

17. Ar vaouez a respountaz hag a lavaraz d'éhan : N'em eûz kéd a ozac'h. Jézuz a lavaraz d'ézh : Lavaret mât éch eûz : N'em eûz kéd a ozac'h :

18. Rák pemb ozac'h éch eûz bêt, hag ann hini éch eûz bréma né kéd da ozac'h : lavaret mât éch eûz.

19. Ar vaouez a lavaraz d'éhan : Aotrou, gwéloud a rann pénaoz oud eur Profed.

IV. PENNAD.

bennag en défê kased da zibri d'ézhan ?

34. Ha Jézuz a lavaraz d'ézh : Va boëd eo ober ioul ann hini en deûz va c'haset, évit ma peûr-chirri bê ober.

35. Ha na livirit-hu kêt choui, pénaoz da benn pevar miz é teûi ar méderez ? Chélu mé a lavar d'ébo'h : Savid hô taou-lagad, ha sellid oud ar mésiou, gwenn ind évid ar méderez.

36. Ha néb a véd a zigémer ar goûr, hag a zastum frouez évid ar vuez peûr-baduz : évit ma en em laouénaï néb a lâd kerkoulz ha néb a véd.

37. Rág é kément-man eo gwit ar gér a lavar : pénaoz unan a hâd, hag eunn all a véd.

38. Hô kased em eûz da véd a péz n'hoch eûz kêt labouret, ha c'houi a zô ead enn hô labourer.

39. Kalz eûz a Zamaritaned ar gér-zé a grédañ enn-han, dré ann abek d'ar gér-man é dos laverad ar vaouez-zé : Lavared en deûz d'in kément em eûz gréat.

40. Ar Zamaritaned éta ô véza deûed d'hé gavout, a bêdañ anéhan da choum énô. Hag hén a jourzam énô daou zervez.

41. Ha kalz muioch a grédañ enn-han dré ann abek d'hé brézck.

42. Hag é lavareñ d'ar vaouez-zé : N'eo mui évid ar péz éch eûz lavaret é krédomb bréma ; rág heur glevet hon eûz hon-unan, hag é ouzomp pénaoz eo évit-gwir Salver ar béd.

43. Daou zervez goudé éz eáz-kuid a ch'han : hag éz eáz é Galiléa.

44. Rák Jézuz a lavaré hé unan, pénaoz eur Profed a zô lièb hanou-mât enn hé vrô hé-unan.

45. O véza éta deûed é Galiléa, ar Chaliléad hen digéméras er-vâd, dré m'hô doa gwélet ar péz en doz gréat é Jérusalem é deiz ar goél ; rág é deiz ar goél éz ejond dl.

46. Jézuz a zeûaz éta a-nevez da Gana é Galiléa, é péleac'h en

doa gréat gwén gand dour. Hag énō éz oa eur Prins péhini en doa eur mab klán é Kafarnaom.

47. Hé-man ô véza klevet pénaoz Jézuz a oa deñet eúz a Judéa é Galiléa , az éaz d'hé gavout, hag a bédaz anézhan da ziskenni d'hé di , évit iac'haad hé vâb ; rak daré ô os da vervel.

48. Högen Jézuz a lavaraz d'ézhan : Ma na weit arwésiou la burzou , na grédit két.

49. Hag ar Prins a lavaraz d'ézhan : Aotrou , diskenn abarz ma vézo marô va mab.

50. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Kéa , da vâb a zô béo. Ann déman a grédañ en gér en doa lavaret Jézuz d'ézhan , hag az éaz-kuit.

51. Högen pa édo hé-man enn hent , hé vévellou a ziarbennaz anézhan , hag a lavaraz d'ézhan : da vâb a sô béo.

52. Hag hén ô véza goulenedd digant-hô da bêr heur é oa en em gavet gwelloc'h , é leverjont d'ézhan : Déach d'ar seizyed heur ann dersien é deñet hé lezet.

53. Ann tâd a anavézaz pénaoz é oa enn heur-zé en doa Jézuz lavared d'ézhan : Da vâb a zô béo ; hag é krédañ hén hag hé holl dûd.

54. Hen-nez a oé ann eil vurzud a réaz Jézuz pa zedaz a Judéa é Galiléa.

V. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ goél ar Iuzevien ô véza deñet , Jézuz a biñaz da Jérusalem.

2. Högen héz' éz oa é Jérusalem pinsin ann dévéd , pébini é viéz Hébre a zô hanvet Betsaida , hag en doa pemp pondalez ;

3. E péré é oa gourvèzet eul lôd brâz a dûd klân , a dûd zall , a dûd gamm , a dûd dizec'het , péré a c'hortozé ma vé këflusket ann dour.

4. Râg Éal an Aotrou a ziskenné a-amzer-é-amzer er pinsin ; hag ann dour a oa këflusket. Ha piou-bennag ziskenné da-genta er pinsin , goudé ma oa bêt këflusket ann dour,

a iac'héé , daoust pé glénved en doa. 5. Högen bez' é oa énô eunn déni péhini a oa klân eiz vioaz ha trégot a ioa.

6. Pa wélañ Jézuz hé-man gourvezet , hag ô véza ma anavézé pénaoz é oa klân pell amzer a ioa , é lavaraz d'ézhan : Ha té a fell d'id bêza iac'h ?

7. Ann déni klân a respountaz d'ézhan : Aotrou , n'em eúz déni évit va lakaad er pinsin , goudé ma eo bêt këflusket ann dour : hag é-pâd émounn ô vont , eunn all a ziskenn em raok.

8. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Saô , kemer da vélé , ha kerz.

9. Hag ann déni-zé a zedaz iac'h râk-tâl : hag é kéméraz hé wélé , hag é kerzaz. Högen ann dervez-zé a ioa deiz ar sabbat.

10. Ar Iuzevien a lavaraz éta d'ann hini a oa bêt iac'héet : Ar sabbat eo , né kêt aotred d'id dougen da wélé.

11. Hag hén a respountaz d'ézhan : Ann hini en deñet va iac'héet , en deñet lavared d'in : Kemer da wélé , ha kerz.

12. Hag hù a chouleñnaz digant-ban : Piou eo ann déni-zé péhini en deñet lavared d'id : Kemer da wélé , ha kerz ?

13. Högen ann hini a oa bêt iac'héet , na wié kêt piou é oa. Rak Jézuz a oa en em denet eúz a engroez ar bohl a ioa énô :

14. Goude , Jézuz a gavaz anézhan en templ , hag a lavaraz d'ézhan : Chétu oud deñet iac'h : na bech' mui hiviken , gand aoun na c'hoarvézch gwlasoc'h gan-éz.

15. Ann déni-zé az éaz da gavoud ar Iuzevien , hag a lavaraz d'ézhan pénaoz é oa Jézuz en doa iac'héet.

16. Dré-zé co é teñu ar Iuzevien da heskina Jézuz ô véza m'en doa gréat kément-sé deiz ar sabbat.

17. Högen Jézuz a respountaz d'ézhan : Va Zâd en deñet labourer bête vréma , ha mé a labour ivé.

18. Evit-sé éta ar Iuzevien a glaské c'hoaz mui ann doaré d'el

V. PENNAD.

mâd a zavô évit mond er vuez ; högen ar ré hò dévezô gréat fall , évit bêza barnet.

50. Na hellann-mé ôber nétra ac'hanoù va-unan. Diouch' ma kle-vann , é varnann : ha va barn a zô gwirion ; râk na glaskann két va ioul , högen ioul ann hini en deñet va c'haset.

51. Ma rôann testeni ac'hanoù va-unan , va zesteni né két gwir.

52. Béz' éz cùt eunn all hag a rô testeni ac'hanoù : ha gouzoud a rann pénaoz eo gwir ann desteni a rô ac'hanoù.

53. Kased hoc'h eúz étrécig Iann ; hag hén en deñet rôet testeni d'ar gwirionez.

54. Évid-oun-mé né kêt eúz a eunn déni é kéméran testeni : högen ann dra-man a lavarana évit ma viot salvet.

55. Hén a ioa eur c'hlézeur les-kidid ha lugernou. Högen fellet eo béd d'é-hoc'h en em laouenaad évid eunn amzer oud hé c'houloù.

56. Högen mé am zûc eunn testeni brasoch' éged hini Iann. Râg ann oberiou en deñet rôet va Zâd ar galloud d'in da beur-ôber ; ann oberiou a ranu , a rô ann desteni ac'hanoù , pénaoz ounn kaset gant va Zâd :

57. Ha va Zâd péhini en deñet va c'haset , en deñet hé-unan rôet testeni ac'hanoù : ha c'houi n'hoc'h eûz biskoaz klevet hé vrouéz , na gwéled hé zremm.

58. Hag hé c'hér na joom kêt enn-hoc'h ; râk na grédit kêt enn hini en deñet va c'haset.

59. C'housid er Skrituriou , pa vennit pénaoz é këfot enn-hô ar vuez peur-baduz : bag hi eo a rô testeni ac'hanoù.

60. Ha na full kêt d'é-hoc'h dont d'am c'havout évit kaoud ar vuez.

61. Na gémérann kêt va skédi eúz ann dûd.

62. Högen hoc'h anavézet em eúz : ô véza n'hoc'h eúz kêt enn-hoc'h karantez Doué.

63. É hanô va Zâd ounn deñet , ha n'hoc'h eúz kêt ya zigéméret ; ma

teh eunn all enn hé hand hé-unan, é ligémérot anéhan.

44. Pénaoz éc'h hellit-hu kridi, chouï péré a zigémer ar skéd a zéu eùz ann eil d'égile, ha na glask két ar skéd a zéu eùz a Zoué hep-kén.

45. Na vennit két pénaoz eo mé a damallio ac'hanoc'h dirak va Zad : Moizez eo é péhini éma hò kortoz a damall ac'hanoc'h.

46. Râk ma krédacl'h é Moizez, é krédacl'h ivé martézé enn-oun ; râk skrired en deùz diwar va fenn.

47. Hôgen ma na grédt két ar pez en deùz skriret, pénaoz é krédot-hu ar pez a lavaraz d'é-hoc'h ?

VI. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ Jézuz az éaz enn tu all da vòn Galilée, é péhac'h éma lagen Tibérinad :

2. Hag eul lòd brâz a dûd a heùlié anéhan, ó véza m'hò doa gwélie ar vurzoudou en doa gréat ar ré glanv.

3. Jézuz a biñaz éta war eur ménéz; hag éc'h azéraz éno gand hé ziskibled.

4. Hôgen tòst é oa ar Pask, péhini a zô goûl ar Luzevien.

5. Jézuz éta ó véza savet hé zaoulagad, hag ó wéout pénaoz eul lòd brâz a dûd a zéu d'hé gavout, a lavaraz da Filip : A bélac'h é pré-nimpni bara evit ma tebrô ann holl dûd-zé ?

6. Hôgen kément-man a lavaré évid hé dempti; râg hén a wié pétrâ en doa da über.

7. Filip a respountaz d'éhan : Na vé kéd a-walch' gand daou c'chant diner a vara evit rei eunn tammik da hép-bini.

8. Unan eùz hé ziskibled, André, breur Simon-Per, a lavaraz d'éhan :

9. Béz' éz eùz eur bugel-péhini en deùz pemp tors heiz, ha daou bék; hôgen pétrâ eo ann dra-zé évit kément a dûd?

10. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Grid d'ann dûd azéza. Hôgen kalz a chéot a ioa éno. Hag éc'h azézaz war-drô pemp mil déu.

11. Jézuz éta a géméraz ar baraoz : ha goudé béza trugarékent, é rannaz-anézhô étré ar ré a ioa azézet. Rei a réaz ivé eùz ar pësked kément ha ma fellaz d'ézhô.

12. Goudé m'hò doé a-walch', é lavaraz d'hé ziskibled : Dastumid ann tammou a zô choumet a ziler'h, évit na vézint két kollet.

13. Hôdsstumi a réjond éta, hag é leùnhoñt daouezek pañer gand ann tammou eùz ar pemb bara heiz, a ou choumet a ziler'h ar ré hò doebret.

14. Ann dûd-zé éta pa wéljont ar burzud en doa gréat Jézuz, a lavaraz : Hen-nez eo évit gwir ar Profed a dlé dont er béd.

15. Hôgen Jézuz ó chouzout pénaoz é thient dont da grapa enn-han évid hé lakaad da Roué, a dec'haz adarré war ar ménéz hé-unan.

16. Hôgen pa oé deùd ar par-daez, hé ziskibled a ziskennaz é-trézéz ar mór.

17. Ha pa oent piñet enn eut vag, éz éjont enn tû all d'ar mór é Kafarnaou. Ha daré é oa ann nôz, ha Jézuz né oa két achoaz deuet d'hô ch'avout.

18. Koulskoudé ar mór a zavé, ó véza ma chouzéz kré ann avé.

19. Hôgen goudé m'hò doé roé-viet war-héd pemp stad war-n-ugent pé trégot stadt, é wéljont Jézuz ar kerzoud war ar mór, hag ó tós-taad ouch' ar vag; hag hò doé spout.

20. Hôgen bén a lavaraz d'ézhô : Mê eo, na spoutat két.

21. Hag é fellaz d'ézhô hé gé-mroued er vag : ha râk-tâl ar vag en em gavaz oud ann douar é péhini éz éant.

22. Antroñoz, ar bobl péhinf'a ioa enn tû all d'ar mór, a wélas pénaoz né oa béd éno néméd eut vag, pénaoz né oa kéd eat Jézuz en vag gawd-hé ziskibled, hôgen pénaoz ann diskibled a oa ead bo-unan:

23. (Râk deuet é oa bagou all ezh a Dibérinad, tòst d'al léac'h é péhini Jézuz, goudé béza trugaré-

VI. PENNAD.

kéet ann Aotrou, en doa rôet bara da zibri d'ézhô) :

24. Pa wélas éta ar bobl pénaoz Jézuz na oa kdd éno, nag hé ziskibled ken-nébeut, é piñchont war ar bagou-ze, hag é teñjond da Gafarnam évit klastout Jézuz.

25. Ha pa hò doé hé gavet enn tu all d'ar mór, é léverjond d'ézhan : Mestr, peür oud-dé deuet aman ?

26. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : ya c'blastoud a rit, ha né kéd évit bêza gyélét burzudou, hôgen évit bêza debret bara, hag évit bêza bêt a-walch'anéhan.

27. Labourit, nann évid ar boéda ia la dø gall, hôgen évid ann hini a bâd bégét er vuez peür-baduz, a rôi d'é-hoc'h Mab ann déa. Râg hé-man eo en deùz aroùzed Doue ann Tâd.

28. Hag hi a lavaraz d'éhan : Pétrâ a rämp-ni évid über obériou Doué ?

29. Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Hé-man eo über Doué, ma krédot eun hini en deùz kaset.

30. Hag hi a lavaraz d'éhan : Pé arouez a réz-té, évit pa hé gwélimp ma krédiom d'id? Pétrâ a réz-te?

31. Hon tadou hò deùz debret ar mann enn distro, hervez ma eo skrivet : Rôed en deùz d'ézhô da zi-brâ bara ann évn.

32. Neûzé Jézuz a lavaraz d'ézhô : É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : Moizez n'en dedz két rôed d'é-hoc'h bara ann évn, hôgen va Zad eo a rô d'é-hoc'h ar gwir vara eùz ann évn.

33. Râk bara Doué eo ar bara a zô diskenned eùz ann évn, hag a rô ar vuez d'ar béd.

34. Hôgen hi a lavaraz d'éhan : Aotrou, rô d'é-omp bêpré ar bara-zé.

35. Ha Jézuz a lavaraz d'éhan : Mê a zô ar bara a vuez; néb a zêu d'am ch'avout n'en dévézo kéd a

naoun; ha néb a grédt eun-oun n'en dévézo bikent a zec'hed.

36. Hôgen hel lavared em eùz d'é-hoc'h, va gweler hoc'h eùz, ha n'hoc'h eùz két krédet enn-oun.

37. Ar ré boll a zô va Zad d'in, a zedi d'am ch'avout; ha na daolinn két er-méaz ann hini a zéu d'am ch'avout;

38. Râk Diskenned ounn eùz ann évn, nann évid über ya ioul, hôgen évid über ioul ann hini en deùz va c'haset.

39. Hôgen hou-man eo ioul va Zad péhini en deùz va c'haset; pénaoz piou-bennag a wé ar Mab, hag a grédt enn-han, en dévézo ar vuze peür-baduz, hag é tazor'hinn anéhan en deùz divéza.

40. Hôgen hou-man eo ioul va Zad péhini en deùz va c'haset; pénaoz piou-bennag a wé ar Mab, hag a grédt enn-han, en dévézo ar vuze peür-baduz, hag é tazor'hinn anéhan en deùz divéza.

41. Ar Luzevien a voodé out-han, ó véza m'en doa laveret : Mê a zô ar bara buézek a zô diskennet eùz ann évn.

42. Hag é laverat : Ha né kéd hé-man Jézuz mab Jozef, eùz a héhini éc'h anavézomb ann tâd bag ar vamm? Pénaoz éta é laver-hén eo diskennet eùz ann évn?

43. Hôgen Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Na voudit kéd étrez-hoc'h :

44. Dén é-béd na bell doz d'am ch'avout, néméd didennet é v'gant va Zad péhini en deùz va c'haset : ha m'a zazore'hò anéhan en deùz divéza.

45. Ha skrived eo er Broféd : Hag é vezind hol desket gand Doué. Piou-bennag en deùz klevet ann Tâd hag en deùz desket, a zedi d'am ch'avout.

46. Né kéd en défe déen gwélet ann Tâd, néméd ann hini a zêu eùz a Zoué : hen-nez en deùz gwélet ann Tâd.

47. É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : Néb a grédt enn-oun, en deùz ar vuez peür-baduz.

S. IANN.

48. Mé a zô ar bara a vuez.
 49. Hô tadou hô deûz debret ar mann enn distrô, bag int marô.
 50. Högen hé-man eo ar bara a zô diskennet eûz ann énv; évit na varvô kêt néb en deûz debret eûz anéhan.

51. Mé a zô ar bara buézek a zô diskennet eûz ann énv.

52. Mar tebr eur ré eûz ar baraz, é vêvo da vikenn : bag ar bara a röinn, eo va c'hik a röinn évit buez ann dûd.

53. Koulksoudé ar Iuzevien a strivé eûr-hô, ô lavaraz : Pénaoz a hell hen-nez rei d'éomp hé c'hik da zibri ?

54. Högen Jézuz a lavaraz d'ézhô : É-gwirionné é gwirionné, hel lavaraz d'é-hoc'h : Ma na zebriz kêt kik Mâb ann dén, ha ma na évit kêt hé wad, n'hô pézo kêt ar vuez enn-hoc'h.

55. Néb a zebr va c'hik, bag a év va gwâd, en deûz ar vuez peûr-baduz, ha mé hen dazorc'hô enn deiz divéza.

56. Râk va c'hik a zô eur gwîr voêd, ha va gwâd a zô eur gwîr vraoued.

57. Néb a zebr va c'hik, bag a év va gwâd, a choum enn-oun, ha mé enn-oun.

58. É-c'hiz ma eo béo va Zâd, pêhini en deûz va c'haset, bag ounn béo dré va Zâd ; ével-sé néb a zebro' ac'hanoù a vêvo dréz-oun.

59. Hen-nez eo ar bara a zô diskennet eûz ann énv. Né kêt ével ar mann hô deûz debret hô tadou, bag hî a zô marô koulksoudé. Néb a zebr ar bara-man, a révoù da viken.

60. Ann traou-zé a lavaraz pa gélenné en sinagog é Kafarnaom.

61. Högen kalz eûz hé ziskibled, ô klevoud aum dra-zé, a lavaraz : Garô eo ar geriou-zé, ha piou a hell hô sélaouï ?

62. Högen Jézuz, pêhini a wié enn-han hé-ounan pénaoz hé ziskibled a voudé diwar-benn kément-sé, a lavaraz d'ézhô : Gwall-skouer a gémérid eûz a gément-sé ?

63. Ha mar gwélit Mâb ann dén ô piña el léach'ma édo kent ?

64. Ar Spêred eo a rô ar vuez : ar c'hik na hell nétrâ : ar geriou em eûz lavared d'é-hoc'h a zô spêred ha buez.

65. Högen bêz' éz eûz hinien-nou en hô touez ha na gréont kêt ; râk Jézuz a wié adaleg ar penn-kenta péré a ioa ha na gréont kêt, ha piou é oa ann hini a dlié hé werza.

66. Hag é lavaraz : Dré-zé eo em eûz lavared d'é-hoc'h pénaoz dén na hell dond d'am c'havout, ma n'eo rôed d'éhanz dont gant va Zâd.

67. A neûzé kalz eûz hé ziskibled en em dennaz a-dré ; ha n'az éant mui d'hé heûl.

68. Ha Jézuz a lavaraz d'ann daouzék : Ha c'houi, ha na fell kêt d'é-hoc'h ivé mont-kuit ?

69. Simon Per a respountaz d'ézhan : Aotrou, étrézé piou éz ajemp ? Té éch'e eûz geriou ar vuez peûrbaduz.

70. Ha nt a grêd bag a anavez pénaoz oud ar C'hrist Mâb Doué.

71. Ha Jézuz a respountaz d'ézhan : Ha né kêt mé eo em eûz hô tilennet hô taouzék ; ha koulksoudé unan ac'hanc'h a zô eunn diaoul ?

72. Kément-man a lavaré diwar-benn Iuzaz Iskariot mab' Simon ; râg hen-nez eo a dlié hé werza, évit-han da véza unan eûz ann daouzék.

VII. PENNAD.

1. HOGEN abaoé neûzé Jézuz a gerzé é Galiléa ; râk na fellé kêt d'éhanz kerzoud er Judéa, dré ma klaské ar Iuzevien ann doare d'hé laza.

2. Tost é oa goël ar Iuzevien, han-vet Goël ann Telton.

3. Hé vreudeur a lavaraz éta d'éhanz : Kéa ac'hann, ha kêt er Judéa, évit ma wêlo ivé da ziskibled ar péz a réz.

4. Râk dén na labour d'kuz, ma fell d'éhanz béza anavezet gant ann

VII. PENNAD.

al lézen d'é-hoc'h ; bag hini ac'hano'h na vir al lézen ?

5. Râg hé vreudeur na gréont kêt enn-han.

6. Jézuz éta a lavaraz d'ézhô : Né kêt c'hoaz deuet va amzer ; högen hoc'h amzer-c'houi a zô bêpred daré.

7. Ar bêd na hell kêt hô kasaat : högen va c'hasaat a ra ; dré ma rânn testen diwar hé benn, piou a laka hé boell d'az laza ?

8. Id c'houi d'ar goël-man ; évid-oun-mé né d'ann kêt d'ar goël-man ; râg va amzer né kêt deuet c'hoaz.

9. Goudé béza lavaraz kément-sé, é choomaz é Galilea.

10. Högen pa oé éad hé vreudeur kuit, éz éaz ivé d'ar goël, nann enn eunn doare anat, högen é-c'hiz é kuz.

11. Râg ar Iuzevien a glaské anéhanz épâd ar goël, bag a lavaré : Péléac'h éma hen-nez ?

12. Hag eur boud brâz a ioa diwar hé benn é-touez ar bohl. Râk lôd a lavaré : Eunn dén mât eo. Högen ré all a lavaré : Nann, högen touella a ra ar bohl.

13. Koulksoudé dén na gomzé uc'hel diwar hé benn, gand aoun râg ar Iuzevien.

14. Högen war-drô kreiz ar goël, Jézuz a biñaz d'ann templ, bag en em lékéaz da galenna.

15. Hag ar Iuzevien a ioa souzéz brâz, bag a lavaré : Pénaoz é oar hé-man ar Skritouriou, pa n'en deûz kêt hô desket ?

16. Jézuz a respountaz bag a lavaraz d'ézhô : Va c'hélénadurez né kêt d'in, högen d'ann hini en deûz va c'haset.

17. Mar fell da unan-bennag ôber joul Doué, éch'anavezô mar teù va gélénadurez diout-han, pé mar komzann ac'hanoùn va-unan.

18. Néb a gomz hé-ounan hé-unan a glask hé c'hloas hé-unan : högen néb a glask gloar anu hini en deûz hé gaset, hen-nez a zô gwirion, ha n'eûz kêt a c'haouenn-han.

19. Ha n'en deûz kêt Moizez rôed

al lézen d'é-hoc'h ; bag hini ac'hano'h na vir al lézen ?

20. Pérâg é likit-hu hô poell d'am laza ? Ar bobl a respountaz bag a lavaraz : Ann diaoul a zô gan-éz ; piou a laka hé boell d'az laza ?

21. Jézuz a respountaz bag a lavaraz d'ézhô : Eunn ôber em eûz gréat, bag holl oc'h souzéz brâz.

22. Koulksoudé Moizez en deûz rôed d'é-hoch ann trô-drouc'h : (né kêt é teulé eûz a Voizez, högen eûz ann tadou) bag é trô-drouc'h id an den da zeiz ar sabbat.

23. Mar tigemer eunn dén ann trô-drouc'h da zeiz ar sabbat, hép terri lézen Moizez, pérâg é sâv droug enn-hoc'h ô véza ma em eûz iac'héet eunn dén penn-dabenn é deiz ar sabbat ?

24. Na varuit kêt hervez ann doare, högen dougid eur varn gwirion.

25. Neûzé hinienou eûz a Jéruzalem a lavaraz : Ha né kêt hénnez a glaskont évid hé laza ?

26. Ha chétu é komz dirâg ann holl, ha na lévréont nétrâ d'éhanz. Ha n'hô deûz kêt anavezet Pennou ar vrô pénaoz évit-gwîr eo ar C'hrist ?

27. Gouzoud a reomp koulksoudé a bélac'h é téti hé-man : högen pa zeui ar C'hrist, dén na wézô a bélac'h eo.

28. Högen Jézuz a gomzé kré en templ, ô kélénnna, bag ô lavarout : Va ansoud a rit : ha gouzoud a rit, a bélac'h ounn : ha n'ouna kêt deûd ac'hanoùn va-unan ; högen gwîr eo ann hini en deûz va c'haset, ha na anavezit kêt anéhanz.

29. Évid-oun-mé a anavez anéhanz, râg anéhanz ounn, bag héna en deûz va c'haset.

30. Högen klaskoud a réand ann tú da gregi enn-han ; ha dén na lékéaz hé zourn war-n-éhan, ô véza né oa kêt c'hoaz deûd hé heur.

31. Koulksoudé kalz eûz ar bobl a grédañ enn-han, bag é laveren : Pa zeui ar C'hrist, bag bén a ral muioch' a vurzudou éget na ra héman ?

32. Ar Farizianed a glevé ar bobl

Éuz a wenn Abraham omp, ha biskoaz n'omp bét sklaved da zén : pénaoz éta é lévérez é vézimp diebhet ?

34. Jézuz a respountaz d'ézhō : É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz piou-bennag a ra ar péch'ed, a zô sklav d'ar péch'ed.

35. Hôgen ar sklav na choum két bêpréd enn ti, bag ar mab a choum bêpréd.

36. Mar tieub éta ar mab ac'hac'hoc'h, é viot dieth évit-gwir.

37. Gouzoud a rann pénaoz oc'h miplien da Abraham : hôgen va laza a fell d'é-hoc'h, ô véza na gouez két va lavar enn-hoc'h.

38. Évid-oun a lavar ar péz em eûz gwélet gant va Zâd : ha c'houi a ra a péz hoc'h eûz gwélet gand hô tâd.

39. Ar ré-man a respountaz gag a lavaraz d'éhan : Abraham eo hon tâd. Jézuz a lavaraz d'éhan : Mar d'oc'h miplien da Abraham, grid ar péz en deûz gréad Abraham.

40. Hôgen bréman c'houi a glask ann tu da laza ac'honou, mé péhini a zô eunn dén hag em eûz lavared d'é-hoc'h ar wirionez em eûz klevet gand Doué : Abraham n'en deûz két gréat kément-sé.

41. C'houi a ra ar péz en deûz gréat hô tâd. Hag hi a lavaraz d'éhan : N'omp két ganet eûz ar chadélez : eunn tad n'hon eûz kén péhini eo Doué.

42. Hôgen Jézuz a lavaraz d'éhan : Ma vé Doué hô tâd, c'houi a garf' ac'honou ; râk mé a zô savet ha deûet eûz a Zâd : ha n'eunn két deûet ac'honou va-unan, hôgen hén eo en deûz va c'haset.

43. Pérak na anavézit-hu két va lavar ! O véza na hellit két scâouï va frézegen.

44. Eûz a eunn tad diaoul oc'h : gag é fell d'é-hoc'h ôber ioulou hô tâd. Lazer-dén eo bêt adaleg ar penn-kenta, ha né két choumet er virionez ; râg ar wirionc n'éma két enn-han : pa lavar gaou, é

lavar ar péz [a zô enn-han, râg gaouiad eo, ha tâd ar gevier.

45. Hôgen mé, ma lavarann ar wirionez, na grédit két d'in.

46. Piou ac'hano'h a damallô ac'honou a béc'hed ? Ma lavarann d'é-hoc'h ar wirionez, pérak na grédit két d'in ?

47. Néb a zô a Zoué a zélaou geriou Doué. Dré-zé eo n'hô sélaouit két, ô véza n'och, két a Zoué.

48. Hôgen ar Iuzevien a respountaz gag a lava ar d'éhan : Ha na lévéromp két mât, pénaoz oud eur Samariat, gag éma ann diaoul gan-éz ?

49. Jézuz a lavaraz : N'éma két ann diaoul gan-éz ; hôgen mé a énor va Zâd, ha c'houi a zizénor ac'honou.

50. Évid-oun-mé na glaskann két va glor : eunn all a zô gag hê ch'isk, gag am barnô.

51. É gwirionez é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : Néb a virô va gér, na wélô két ar marô davikenn.

52. Hôgen ar Iuzevien a lavaraz d'éhan : Bréma éch'anavézomp pénaoz éma ann diaoul gan-éz. Abraham hag ar Broféded a zô marô, ha té a lavar : Néb a virô va ger, na danvai két ar marô da-vikenn.

53. Ha brasoc'h oud éged Abraham hon tâd, péhini a zô marô ? Ar Broféded a zô marô ivé. Pétra a lévérez oud-dé ?

54. Jézuz a respountaz : Ma en em veulann va-unan, va meiléodi n'eo nétrâ : va Zâd eo a veulachonou ; ha c'houi a lavar eo hô Toué.

55. Ha na anavézit két anézhan ; hôgen mé hé anavez : ha ma lavarann pénaoz na anavézann két anéhan, é vézion eur gaouiad ével-d-hoc'h. Hôgen hé anaoud a rann, gag é virann hé c'hér.

56. Abraham hô tâd en deûz c'hoantet brâz gwéout va deiz : hé wélet en deûz, gag eo en em laouénéet.

57. Hôgen ar Iuzevien a lavaraz d'éhan : N'ec'h eûz két c'hoaz

hanter-kant vloaz, gag éch'eûz gwéled Abraham.

58. Jézuz a lavaraz d'ézhō : É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, abarz ma oa Abraham, édouann.

59. Neuzé é kemerchont mein évit teûrel out-han : hôgen Jézuz en em guzaz gag a éaz er-méaz eûz ann templ.

IX. PENNAD.

1. HA pa dréméné Jézuz, é wé-laz eunn dén péhini a oa dall abaoe ma oa ganet :

2. Hag hé ziskibled a choulen-nar digant-han : Mestr, pé béc'hed en deûz gréad hé-man, pé hé gérent, évit ma eo ganet dall ?

3. Jézuz a respountaz : N'en deûz két péc'het, nag hé gérent ken né-beut : hôgen évit ma vézo diskleriet überiou Doué enn-han eo.

4. Réd eo d'in überiori ann hini en deûz va c'haset, é-pâd ma eo doiv : ann nôz a zet, ha deûz na hell über enn-hi.

5. É-pâd émounn ar béd, ounn goulou ar béd.

6. Goudé m'en doé laveret kément-sé, é skopaz d'ann douar, gag é réas fank gant skop, gag é frotaz daoulagad aon dén dall gand ar fank-zé.

7. Hag é lavaraz d'éhan : Kéa, gag en em walch'h é kibel Siloé (du lavaroud eo, Kaset). Mond a réaz 'ta ; en em walch'i a réaz, ha pa zeuzaz é wéle.

8. Amézeien hé-man, gag ar ré hô doa hé wélet kentoc'h ô korka, a lavaré : Ha né kéd hen-nez a ioa azézet, gag a gorké ? Ré all a lavaré : Hén eo.

9. Ré all a lavaré : Né két, eunn all eo gag a zô hével out-han. Hôgen hén a lavaré : Mé eo.

10. Hôgen hi a lavaré d'éhan : Pénaoz eo bêt digoret da zaou-lagad d'id ?

11. Hag hén a respountaz : Ann dén-zé a chalveur Jézuz, en deûz gréat fank ; gag en deûz frotet va

daou-lagad, gag en deûz lavared d'in : Kéa du gibel Siloé, gag en em walch'h. Hag ounn éat, gag ounn en em walch'h, gag é wélass.

12. Hag hi a lavaraz d'éhan : Péleach' éma ? Hag hén a lavaraz : Na ouzonn két.

13. Kâs a réjond d'ar Farizianed ann hini a oa béd dall.

14. Hôgen deiz ar sabbat oa, pa en doa Jézuz gréat ar fank, gag en doa digored hé zaou-lagad d'éhan.

15. Ar Farizianed a c'houlen-nar ivé digant-han pénaoz é wéle. Hôgen hén a lavaraz d'éhan : Fank en deûz lékéat war va daou-lagad, en em walch'ed ounn, gag é wélass.

16. Hôgen lôd eûz ar Farizianed a lavaré : Hen-nez né kéd eunn dén a berz Doué, pa na vir két ar sabbat. Ha ré all a lavaré : Pénaoz eunn dén péc'her a hélfé über ar surzudou-zé ? Ha dizunvaniez a ia étré-z-hô.

17. Lavaroud a réjond adarré d'ann dén-zall : Na té, pétrâ a lévérez eûz ann hini en deûz digored da zaoulagad ? Hag hén a lavaraz : Eur Profed eo.

18. Hôgen ar Iuzevien na gréant két é oa bêt dall, gag é wéle bréma, ken n'hô doé galvet hé dâd gag hé vamm.

19. Hag é léverjond d'ézhō : Hag hen-nez eo hô mab, péhini a li-virat a zô ganet dall ? Pénaoz éta

20. Ann tâd gag a lavaraz : Gouzoud a réomp pénaoz hé-man a zô hor mab, ha pénaoz eo ganet dall :

21. Hôgen pénaoz é wéle bréma, na ouzomp két : ha na ouzomp két ken-nébeut piou en deûz digored hé za u-lagad d'éhan : Goullennit digant-han : éma enn oad, ra gomzô anéhan hé-unan.

22. Hé gérent a gomzé ével-sé, ô véza m'hô doa aoun rag ar Iuzevien hô doa lékéad enn hô fenn pénaoz piou-bennag a anavézché Jézuz évit ar Christ, a vijé kaset-kuid eûz ar sinagog.

S. IANN.

23. Dré-zé hé gérent a lavaraz : Oad en deúz, goulennid digant-han hé-unan.

24. Gervel a réjond éta adarré ann dén a oa bét dall, hag é lèverjond d'ézhan : Mab Doué : gouzoud a réomp pénaoz ann dén-zé a zó eur péc'her.

25. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Mar d-eo eur péc'her, n'ouzon doaré : eunn dra a ouzonn, pénaoz é oann dall, ba bréman é wélass.

26. Hag ar ré-man a lavaraz d'ézhan : Pétrâ en deúz gréat d'id ? Pénaoz en deúz digoret da zaoulagad d'id ?

27. Hag hén a respountaz d'ézhô : Hel laveraz em eúz kentoc'l d'é-hoc'h, hag hé glevet hoc'h eúz : pérag é fell d'é-hoc'h hé glevoud adarré ? Ha c'houi a fell d'é-hoc'h ivé dont da véza diskibled d'ézhô ?

28. Hôgen bi a gunuc'haz anézhan, hag a lavaraz : Béz té diskibl d'ézhan : évid-omp-ni omp diskibled da Voizez.

29. Gouzoud a réomp pénaoz Doué en deúz komzet out Moizez : hôgen hé-man na ouzomp kéd a bélac'h é teù.

30. Ann dén-zé a respountaz hag a lavaraz d'ézhô : Eunn dra souezuz brâz eo, pénaoz na ouzoc'h két a bélac'h eo, hag hén en deúz digoret va daou-lagad.

31. Gouzoud a réomp pénaoz Doué na zélaou kéd ar béc'herien : hôgen mar teù eur ré d'hé azeuli, ha obér hé ioul, é sélaou henniez.

32. Né két bét klevet bété vréman pénaoz en défê déni digored hé zaou-lagad da euan den ganed dall.

33. Ma n'eo kéd hen-mez eunn déni a Zoué, na hellef kéd obér kément-sé.

34. Ar ré-man a respountaz hag a lavaraz d'ézhan : Er péc'her oud gall hag é kéléonez ac'hannomp ? Hag é lékéjond anézhan er-méaz.

35. Jézuz a glevaz pénaoz hō doa

hé lékéad er-méaz ; hag ô véza kijed out-han, é lavaraz d'ézhan : Ha kridi a rez é Mab Doué ?

36. Hag hén a respountaz hag a lavaraz : Piou eo, Aotrou, évit ma krédienn enn-han ?

37. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhan : Hé wélet ec'h eúz, hag ann hini a gomz ouz-id eo.

38. Hag hén a lavaraz : Aotrou, kridi a rann. Hag oc'h en em strinka d'ann douar, ec'h azeilaz anézhan.

39. Ha Jézuz a lavaraz : Deñed ounn er béd-man évit barna : évit ma wélo ar ré na wélo két, ha ma teùio dall ar ré a wélo.

40. Ha lôd eúz ar Farizianed, pérer a ion gant-han, ô véza klevet kément-sé, a lavaraz d'ézhan : Ha dall omp ivé ni ?

41. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Ma véac'h dall, n'bô pé kéd a béc'bed : hôgen bréma é livir : Ni a wélo. Hag hō péc'her a choum enn-hoc'h.

X. PENNAD.

1. HEL laveroud a rann d'éhoch' pénaoz piou-bennag u'az à kéd dré ann or é kraou ann dénved, hôgen a bin dré eul lêach'all, a zó eul laer hag eur skarzer.

2. Hôgen ann hini a zéu dré ann or, a zó meser ann dénved.

3. Da hen-nez eo é tigor ar por-sier, hag ann dénved a gleo hé vouez, hag é o'halv hé zénved hé-unan ré hō hanô, hag hō laka da vond er-méaz.

4. Ha pa en deúz hō lékéad hé-unan da vond er-méaz, éz à enn hō raok : hag ann dénved a ia war hé lerch', ô véza ma anavézont hé vouez.

5. Ha n'az éont két war lerch' eunn diavésiad ; hôgen tec'h a ré-ont diout-han, ô véza na anavézont két mouéz ann diavésidi.

6. Jézuz a lavaraz d'ézhan ar babolen-zé. Hôgen bi na anavéz-chont két ar pez a lavaré d'ézhan.

7. Jézuz a lavaraz c'hoaz d'ézhan : É-gwirionez, é-gwirionez hel lava-raz d'é-hoc'h, pénaoz eo mée eo dör ann dénved.

8. Ar ré hell a zó déuet, a zó

laéroun ha skarzerien, hag ann dénved n'hô deúz kéd hō c'hlavet.

9. Mé eo ann or. Mar teù eur ré ébarz dré-zoun, é vézo salvet : mond a rai ébarz, mond a rai er-méaz, hag é kavô peuri.

10. Al laer na zéu néméd évit laéra, évit laza, évit kolla. Mé a zó déuet évit ma hō dévèzo ar vuez, ha ma hō dévèzo anézhi gant mui a Founder.

11. Mé a zó ar Meser mād. Ar meser mād a rō hé vuez évit hé zénved.

12. Hôgen ar gópraer, hag ann hini né két meser, ha da békini né kéd ann dénved, pa wé ar lileiz ô tont, a ziléz ann dénved, hag a dech' : hag ar bleiz a skatz hag a zismantr ann dénved.

13. Ar gópraer a dech', ô véza ma eo gópraer, ha na gémér kéd a bréder gand ann dénved.

14. Mé eo ar meser mād : anaoud a rann ya ré, ha va ré am anavez.

15. Èvel ma anavez va Zâd ac'houn, ec'h anavézann va Zâd : hag é réoann va buz évit ya dénved.

16. Béz' em eúz c'hoaz dénved all, pérer n'at kéd eúz ann dropelman : hag eo red é tigaschenn anézhan. Va mouéz a glevint, ha na vézo néméd eunn tropel hag eur meser.

17. Dré-zé eo é kâr va Zâd ac'houn, ô véza ma lézann va éné, évit hé gémérout adarré.

18. Dén na gémér anézhan digan-én : hôgen mé hé rô ac'hounan va-uanan : ar galloud em eúz d'hé leoskel, hag ar galloud em eúz d'hé gémérout adarré. Argouréhemennéz em eúz bét digant va Zâd.

19. Dizunvaniez a zavaz adarré é-touez ar Iuzevien diwar-benn ar geniou-zé.

20. Kalz anézhan a lavaré : Éma ann diaoul enn-han ; diskiantel eo ; pérag é selaouit-hu anézhan ?

21. Ré all a lavaré : Ar geriou-zé n'int kéd eúz a eunn déni é péhini é vé ann diaoul : ann diaoul hag hén a hell digeri daoulagad ar ré-zall ?

X. PENNAD.

22. Hôgen obér a réad é Jérusalem Goél al Lid-Iiz : hag er goanv édot.

23. Ha Jézuz a valéé em templ, é porchet Salomon.

24. Hôgen ar Iuzevien en em lékéaz war hé drô, hag a lavaraz d'ézhan : Béte pegeit é talch'i ac'hannomp enn arvar ? Mar d-oud ar Christ, lavar-hén d'éomp splann.

25. Jézuz a respountaz d'ézhan : Komza a rann ouz-hoc'h, ba na grédit kéd d'in. Ann obériou a rann é hanô va Zâd, a rō testeni ac'houn :

26. Hôgen c'houi na grédit két, ô véza n'och kéd eúz va dénved.

27. Va dénved a anavez va mouéz : bô anaoud a rann, hag é teuont war va lerech' :

28. Ha mi a rō d'ézhan ar vuez peir-baduz : ha na vézini két kollet da-vikenn, ha déni n'hô skrapo eúz va daouarn.

29. Ar péz en deúz rôet va Zâd d'in, a zó brasoc'h égét pép trâ ; ha déni na hell hé skrapa diouch dourn va Zâd.

30. Mé ha va Zâd a zó eunn hévélep trâ.

31. Hôgen ar Iuzevien a gémér mein évit hé labéza.

32. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Meñ ar obér mād em eúz diskouézet d'éhoch' a berz va Zâd ; évit péhini eúz ann obériou-ze é labézit-hu ac'hounan ?

33. Ar Iuzevien a respountaz d'ézhan : Né kéd évit eunn obér mād é labézomp ac'hanoù, évit eur gér a-éneb Doué eo ; ô véza n'ou né-méd eunn déni, hag en em réz Doué.

34. Jézuz a respountaz d'ézhan : Ha n'eo két skrivet enn hō lézenn : Lavared em eúz, douéed o'ch.

35. Mar galv douéed ar ré évit piou é oa gréat geriou Doué, ha ma hell két ar Skritur béza torret :

36. Pérag é livir-hu pénaoz é komzann a-éneb Doué, mé péhini a zó bét santel ha kased er Léad gant va Zâd, dré ma em eúz laveret é oann Mab Doué ?

S. IANN.

37. Ma na rann két überiou va Zâd, na grédit kéd enn-oun.

38. Högen ma hò graan, ma na fell kéd d'é-hoc'h kridi enn-oun, krédit em überiou, évit ma anavézot, ha ma krédot pénaoz éma va Zâd enn-oun, ha mé eun-han.

39. Neûzé éklaskhont kregi enn-han; högen bén en demnazz cùd hò daouarn.

40. Hag éz éaz adarre' enn tu all d'ar Jourdan, el leach'h ma édo Iann ò vadézi da-genta : bag é choumaz éno.

41. Kalz zeudaz d'hé gavout, bag é lavarent : Iann n'en deuz gréat brouad é-béd.

42. Högen kémend en deuz lavaret: Iann diwar-benn hé-man a ioa gwir. Ha kalz a grédaz enn-han.

XI. PENNAD.

1. HOGEN bérz' éz oa eunn dén klanv, hanvet Lazar, eùz a Véatima, bouch'h é péleac'h é choumé Mari ha Marta bérz' c'hoar.

2. (Mari a ioa boun-nez péhini a skufaz louzon c'houé-vid war ann Aotrou, bag a zec'haz hé dreid gand hé bleo : Lazar breur houn-nez eo a ioa klanv.)

3. Hé c'hoarézed a gasaz éta eur ré-bennag da lavaroud da Jézuz : Aotrou, chétu anu hini a garez a zo klanv.

4. Pa glevaz kément-sé é lavaraz d'ézhô : Ar chlénved-zé n'az ai két beteg ar maroù; högen évit gloar Doué eo, bag évit ma vezô meulet Mâb Doué dré-z-han.

5. Högen Jézuz a garé Marta, ha Mari bérz' c'hoar, ha Lazar.

6. Högen pa en doé klevet lavarout pénaoz é oñ klanv hé-man, é choumaz daou zervez c'hoaz el leach'h ma édo.

7. Ha goudé-zé é lavaraz d'hé ziskibled : Déomp c'hoaz er Judéa.

8. Hé ziskibled a lavaraz d'ézhô : Mestr, n'eúz két pell é klaske ar Iuzevien ac'hanod évid da la-béza, bag éz éz c'hoaz di ?

9. Jézuz a respountaz : Ha n'ez eùz két daouzég heur enn deiz? Ma valé eunn dén enn deiz, na stok é nétrâ, rag gwéloù a rá goulou ar béd-man :

10. Högen ma valé enn nôz, é stok enn eunn dra, ô véza n'eùz kéd a c'houlou enn-hi.

11. Kément-sé a lavaraz, ha goude-zé é lavaraz d'ézhô : Lazar hor minouñ a zo kousket : högen mond a rann d'hé zihuna.

12. Hé ziskibled a lavaraz d'ézhô : Aotrou, mar d-eo kousket, é vézo iac'h.

13. Högen Jézuz en doa komzet eùz hé varoù, hag hi a grédé pénaoz en doa komzet eùz ann hún kousk.

14. Neûzé Jézuz a lavaraz d'ézhô fréaz : Lazar a zo macoù;

15. Ha dà eo gan-én, enne labek d'éc'haz na venn két bêt éno, évit ma krédot. Högen déomp d'hé gavout.

16. Neûzé Tomaz, les-hanvet Didimuz a lavaraz d'hé gen-ziskibled : Déomp ivé ni, évit ma varvimp gant-han.

17. Jézuz éta az éaz ; hag é kavaz pénaoz é oa er bérz pevar dervez a ioa.

18. (Rák Bétania a ioa pell diouc'h Jérusalem é-trô pemzék stad.)

19. Kalz a Iuzevien a oa deudet da welout Marta ha Mari, évid hò fréalzi diwar-benn hò breur.

20. Marta ô véza klevet pénaoz é teuë Jézuz, az éaz d'hé ziambrouga : högen Mari a jounmaz azezet em tî.

21. Neûzé Marta a lavaraz da Jézuz : Aotrou, ma vijez bét aman, va breur na vijez két maroù :

22. Högen gouzoud a raou bréma, pénaoz kément trâ a c'houlennoù digand Doué, hé rôi Doué d'id.

23. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Da vreür a zazor'hô.

24. Marta a lavaraz d'ézhô : Gouzoud a rann pénaoz é tazore'hô enn dazore'hidigez enn deiz divéza.

25. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Mé

XI. PENNAD.

eo ann dazore'hidigez hag ar vuez : néb a gréd enn-ou, ba pa vémaroù, a vévoù.

26. Ha piou-bennag a vévoù, hag a gréd enn-ou, na varvô kéd davikenn. Ha kridi a rez kément-sé?

27. Hag hi a lavaraz d'ézhô : Ia, Aotrou, mé a gréd pénaoz oud ar Christ Mâb ann Doué bêd, péhini a zo deuet er béd-man.

28. Goudé ma é doé laveret kément-sé, éz éaz-kuit, hag é chalvaz gwestad Mari hé c'hoar, ô lavarout : Ar Mestr a zo deuet, hag é c'haiv ac'hanod.

29. Kerkent ha ma klevaz-hi kément-sé, é savaz hag éz d'hé gavout.

30. Rák Jézuz né oa két c'hoaz deuet er vrouc'h ; högen bérz' édo el leach'h é péhini é oa bét diam-brouget gant Marta.

31. Högen ar Iuzevien a ioa gant Mari enn ti, ha péré a fréalzé anézh, pa wéljont pénaoz é oa savet ker buan hag éad er-méaz, az éaz war hé lerc'h, ô lavarout : Mond a ra d'ar bérz, évit gwela éno.

32. Pa oé deuet Mari el leach'h é péhini édo Jézuz, ha pa wélaz anézh, en em daolaz d'hé dreid, hag é lavaraz d'ézhô : Aotrou, ma vijez bét aman, va breur na vijez két maroù.

33. Högen Jézuz pa wélaz anézh ô lenva, kerkoulz hag ar Iuzevien a ioa deuet gant-hi, a skrijaz, hag a zaouzuanaz.

34. Hag é lavaraz : Péleac'h hoc'h edz-hu bérz' lekéat ? Hag hi a lavaraz d'ézhô : Aotrou, deuet hag gwé.

35. Ha Jézuz en em lékéaz da vela.

36. Högen ar Iuzevien a lavaraz : Chétu pénaoz é kaec anézh.

37. Koulskoudé lôd eùz ar ré-man a lavaré : Ha na hellé kéd hé-man, péhini en deuet digoret hé zaoulagad da eunn dén ganed-dall, miroud out-han na varvché?

38. Högen Jézuz ô skrijaz a-nevez enn-han hé-unan, a zeuaz d'ar

bérz. Eur c'héo é oa ; hag eur mican a oa bét lekéat war-n-ézh.

39. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Lamid ar mèan. Marta, c'hoar ann hini a oa maroù, a lavaraz d'ézhô : Aotrou, floria a ra dijâ, râk per-var dervez zo éma azé.

40. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Ha n'em eùz két laveret d'id, pénaoz mar krédez, é weli gloar Doué !

41. Tenna a réjond éta ar mèan : Högen Jézuz ô sével hé zaou-lagad étrézeg ann éav, a lavaraz : Va Zâd, da dragarékaad a rann ô véza ma éch eùz va selaouet.

42. Évid-oun-mé a wié pénaoz é selaouez bérpét ac'hanou ; högen kément-man a lavaraz évid ar bobl péhini a zo war va zo : évit ma kréint pénaoz éch eùz va chaset.

43. Goudé bérz laveret kément-sé, é kriaz a-bouéz-penn : Lazar, deuet er-méaz.

44. Ha râk-tâl ann hini a oa maroù a zedaz er-méaz, gand hé dreid tag hé zaouarn éréet, hag hé zremm golodet gand eul liser. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Diérit anézh,

ha list-hén da vont.

45. Neûzé kalz eùz ar Iuzevien a ioa deuet da wélout Mari ha Marta, pa wéljont ar péz en doa gréat Jézuz, a grédaz enn-han.

46. Högen lôd anézhô az éaz da gavoud ar Farizianed, hag a lavaraz d'ézhô ar péz en doa gréat Jézuz.

47. Prinsed ar véleien hag ar Farizianed en em strollaz éta, hag é lavarent : Pétrâ a réomp ? Ann dénez é

48. Ma hé lézomp ével-sé, ann holl a grédenn enn-han : hag ar Romaned a zeu, hag é tismantint hol leach'h hag hon tud.

49. Högen unan anézhô hanvet Kaifaz, péhini a ioa Bélek-bráz er bloaz-zé, a lavaraz d'ézhô : C'houi na ouzoch nétrâ.

50. Ha na vennt két pénaoz eo gwelloc'h évid-hoc'h é varvché eunn d'n hé-unan évit ar bobl, égét na vé kollet ann holl vrôad.

S. IANN.

51. Hôgen na lavaré két kément-sé anéhan hé-unan ; ô véza ma édo Bélék-bráz er bloaz-zé , é tiouganaz pénaoz Jézuz a dlié mervel évid ar vrôad ,

52. Ha nann hép kén évid ar vrôad-zé , hôgen évit stolla enn eur vrôad hép kén mïpien Doué , pété a ioa skinet .

53. Adaleg ann dervez-zé éta é venchont bé iakaad da vervel .

54. Hôgen Jézuz na gerzé mui dirig ann boll é-touez ar Luzevien ; hag en em denna a réaz enn eur vrô tôt d'ann distrô , enn eur gér hanvet Éfrem ; hag é choumaz éno gand hé ziskibled .

55. Hôgen Pask ar Luzevien a ioa tôt ; ha kalz a dûd eûz ar vrôzé az éaz da Jérusalem évid en em c'hlania .

56. Klaskoud a réant Jézuz , hag é lavaré ann eil d'église pa édoint enn templ : Pétra a vennt-hu , ô véza n'eo déid déuet é deiz ar goël ? Râk Prinsed ar vélcienn hag ar Farizianed hô doa rôed urz pénaoz ma oufè eur ré péléach édo , é teufé d'hé ziskulia , évit ma hel-fent kregi enn-han .

XII. PENNAD.

1. CHOUÉACH' dervez abatz ar Pask , Jézuz a zeñaz é Bétania , é péléach' é oa marvet Lazar , ha saved a varô da vêo .

2. Hôgen éno é oé sozed da goan d'éhan : Ha Marta a zerviché , ha Lazar a oa unan eûz ar ré a ion ouch taol gant-han .

3. Neuzé Mari a géméraz eul livr nard kré , hag a dalié kalz , hag é taolaz anéhan war dreid Jézuz , bag hû zec'haz gand he blôd : hag ann ti a oé leùn gand al louzou chouës vâd .

4. Neuzé unan eûz hé ziskibled , Iuzaz Iskariot pêhini a dlié hé wenza , a lavaraz :

5. Pérâk né deûz ket gwerzet al louzou-zé tri c'chant diner , évit rei d'ar bérioni ?

6. Kément-sé a lavaré , né kéd é prédierie eûz ar bérioni , hôgen

ô véza m'az oa eul laer , hag ô teic'hel ar ialc'h , é tongé ann ar-chant a lékéad enn-hi .

7. Hôgen Jézuz a lavaraz : Listhi da ôber , râg ann dra-man a vezô mâd évit va liéna .

8. Râk bérioni hoc'h eûz bêpréd gan-é-hoc'h ; hôgen n'hô pézô kéd ac'hanoù bêpréd gan-é-hoch .

9. Hôgen eul lôd brâz a Luzevien a vezaz pénaoz édo éno ; hag é teñjont , nann hép kén évit Jézuz , hôgen évit gwêlout Lazar , pêhini en doa savet a varô da vêo .

10. Prinsed ar vélcienn a vennaz ivé laza Lazar ;

11. O véza ma pellâe kalz a Luzevien diout-hô enn abek d'éhan , ha ma krédent é Jézuz .

12. Hôgen antronôz eul lôd brâz a dûd péré a oa déuet ô véza klevet évit ar goël pénaoz é teûé Jézuz da Jérusalem ;

13. A gémér'z skourrou palmez , hag éz éjout d'hé ziambrouga , hag é krient : Hosanna , benniget ra vézo Roué Israel , pêhini a zeñ é hanv ann Aotrou .

14. Ha Jézuz a gavaz eunn azénik , hag a azézaz war-n-éhan , ével ma eo skrijet :

15. N'az pé kéd aoun , merc'h Sion , chétu da Roué a zeñ azéz war ébeùl eunn azen .

16. Hé ziskibled na anavézchont két kément-sé da-genta : hôgen pa oo éat Jézuz enu hé c'hoar , neuzé é teñas konn d'ézhô eûz ar péz a oa skrijet diwar hé benn , hag eûz ar péz hô doa gréat d'éhan .

17. Al lôd tûd a ioa gant-han pa c'halvaz Lazar eûz ar héz , ha pa lékavz anéhan da zével eûz a douez ar ré-varô , a rôe testeni d'éhan .

18. Dré zé eo é teñaz kalz a dûd d'hé ziambrouga ; ô véza m'hô doa klevet pénaoz en doa gréat ar burzud-zé .

19. Ar Farizianed a lavaraz neuzé étré-z-hô : Gwêloud a rit pénaoz n'hou eûz gounézet nétrâ ; chétu ar béd holl a ia war hé lerc'h .

20. Hôgen bêz éz oa Jentiled ,

XII. PENNAD.

é-touez ar ré a oa déuet évit aziéuli é deiz ar goel ;

21. Ar ré-man az éaz da gavout Filip , pêhini a ioa eûz a Vetsaida é Galiléa , hag é péchont anéhan , ô lavarout : Aotrou , ni a garre gwêlout Jézuz .

22. Filip a zeñaz hag hé lavaraz da André : hag André ha Philip hé lavaraz adarré da Jézuz .

23. Hôgen Jézuz a respouataz d'ézhô , ô lavarout : Déuet eo ann heur , ma vézo méulet Mâb ann déou .

24. E-gwirionez , é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h , ma na varv két ar c'hreñun wini a gouez d'anno douar , é choumô hé-unan ; hôgen marv , é tigas kalz a trouez .

25. Néb a gâr hé vuez , hé c'hollo : ha néb a gasa hé vuez er bédman , hé mir évit ar vuez peürbaduz .

26. Mar servich eur ré ac'hanoù , ra zeñ war ya lerch : hag el lêac'h ra vezin , éno ivé é vézo va servicher . Mar en deûz eur ré servichet ac'hanoù , va Zâd a énorô anéhan .

27. Bréma va éné a zô enkrézet . Ha pétrâ a livirian-mé ? Va Zâd , savete ac'hanoù eûz ann heur-man , hôgen évit-sé eo ounn déuet ann heur-man .

28. Va Zâd , meùl da hand . Neuzé é oé klevet eur vouez eûz ann énv : Ha méulet em eûz , ha c'hoaz é veüinn .

29. Ar bobl a ioa éno , hag hô doa klevet , a lavaré é oa bêt krun . Ré all a lavaré : Eunn Eal denz komzet out-han .

30. Jézuz a respouataz , hag a lavaraz : Né kéd enn abek d'in eo déuet ar vouez-zé , hôgen enn abek d'é-hoc'h .

31. Bréma é vézo barnet ar béd : bréma prins ar béd-man a vézo taulet er-méaz .

32. Ma mé pa vezinn gorroet a-zioù'h ann douar , é tennian pép trâ étrézeg enn-oun .

33. (Kément-sé a lavaré évit merka a bê varô é tié mervel .)

34. Ar bobl a respouataz d'éhan :

Ni hon eûz klevet eûz al lézen , pénaoz ar Christ a dle choum davikenn : ha pénaoz é lévérez-te eo réed é vé gorroet Mâb ann déou ? Piou eo Mâb ann déou-zé ?

35. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Éma c'hoaz ar goulou gan-é-hoc'h évit eunn nebeùd amzer . Kerzit é-pâd hoc'h eûz ar goulou , évit na viot két kémentet gand ann déalien : râk néb a gerz enn déalien , na oar két péléach éz à .

36. É-pâd hoc'h eûz ar goulou , krédit er goulou , évit na viot bugalé ar goulou . Jézuz ô véza laveret ann dra-zé , az éaz-kuit , hag en em guzaz ra-z-ho .

37. Hôgen évit-han da véza gréat kément a vurzudon dira-z-ho , na gréden kéd enn-han :

38. Évit ma vije sévènet gér ar profed Izaias , pa lavaré : Aotrou , piou en deûz krédet d'hol laver ? Ha diou eo bet diskleriet bréac'h ann Aotrou ?

39. Dré-zé na hellent két kridi ; Izaias en deûz laveret c'hoaz :

40. Dallet en deûz hô daou-la-gad , ha kaledet en deûz hô c'haloun évit na wélinet két gand hô daon-lagad , na boellint két gand hô c'haloun , gand aoun na zistrôjend ouc'h Doué , ha na iac'haenn anezhô .

41. Izaias en deûz laveret kément-sé , pa en deûz gwélet hé c'hoar , ha pa en deûz komzet diwar hé benn .

42. Koulskoudé kals eûz ar Bin-sed zô-kén a grédez enn-han : hôgen enn abek d'ar Farizianed na ansavent két kément-sé , gand aoun na vent kaset-kuid eûz ar si-nagog .

43. Râk muioc'h hô deûz karet gloar ann dûd égét gloar Doué .

44. Hôgen Jézuz a griaz , hag a lavaraz : Néb a gréed enn-oun , na gréat két enn-oun , hôgen eun hi en deûz va c'haset .

45. Ha néb a wéi ac'hanoù , a wéi ann hini en deûz va c'haset .

46. Da c'houlou ounn dested er béd : évit na joumô két enn déalien kément hini a gréed enn-oun .

S. IANN.

47. Ma éz eûz unan-bennâg hag a zélaou va geriou, ha n'ho mir két na varnann két anézhau : râk n'ounn kéd deuet évit barna ar bêd, hôgen évit savetei ar bêd.

48. Néb a zispriz ac'hanoù, ha na zigemer két va geriou, a vezô barnet. Ar gér em eûz lavaret eo a varnô anézhau enn deiz divéza.

49. Râk né kéd ac'hanoù vanus em eûz komzet, hôgen va Zâd pêhini en deûz va chaset eo es deûz gourc'hennet d'in pétrâ em eûz da lavarout, ha pénaoz é tiéann komza.

50. Ha gouzoud a rann pénaoz hé c'hourc'hennu a zô ar vuez peur-baduz. Ar péz éta a lavarann, hel lavarann hervez m'en deûz va Zâd hé laverd d'in.

XIII. PENNAD.

1. ABARZ deiz goé Pask, Jézuz d'c'houzout pénaoz é oa deûed ann heur da dreménot eûz ar bêd-man étrézég he Dâd, ével m'en doa kart hé dûd pêr a ioa er bêd, é karaz anézhô en-divez.

2. Ha goudé koan, o véza m'en doa ann diaoul lékéat dijâ a kaloon Iuzaz mab Simon Iskariot ar c'hoant d'hé werza :

3. Jézuz d'c'houzout pénaoz en doa Doué lekéat pép tra étré hé zaouarn, pénaoz é oa dehed eûz a Zoué, hag é tistrôe da Zoué;

4. A zavaz diouc'h koan, hag a ziwickaz hé zitad : ha goudé béza kéméred eul liénen, hel lékeaz war hé dro.

5. Goudé-zé é lékéaz dour enn eur vasio, hag é téraouaz gwalc'h treid bê diskibled, hag hô zec'h a gand al liénen a ioa war hé dro.

6. Dond a réaz ivé da Zimon Per. Hag bê-man a lavaraz d'ézhau : Aotrou, ha té a walch' va zreid d'in ?

7. Ha Jézuz a respountaz hag a lavaraz d'ézhau : Na ouzoud két bréma pétrâ a rann, hôgen gouzoud a ri pelloch.

8. Per a lavaraz d'ézhau : Bikenn na walch' va zreid d'in. Jézuz

a respountaz d'ézhau : Ma na walc'hann kéd ac'hanoù, n'az pézô kéd a lôd gan-én.

9. Simon Per a lavaraz d'ézhau : Aotrou, nann hép-kéo va zreid, hôgen ivé ha va daouarn, ha va fenn.

10. Jézuz a lavaraz d'ézhau : Néb a zô bêt gwalc'het, n'en deôz muï ézomm néméd da walch'i hé dreid, hag hêl a zô glân holl. Ha choui a zô glân ivé ; hôgen n'och kéd holl.

11. Râg gouzoud a réa piou é oa ann hini a dilé hé werza; hag évit-sé eo en doa lavaret : N'och kêt glân holl.

12. Pa en doé éta gwalc'het hô zreid d'ézhô, é kéméraz hé zifad : hag o véza en em lékéat c'hoaz ouch' taol, é lavaraz d'ézhô : Ha gouzoud a rit-bu pétrâ em eûz gréad d'é-hoc'h ?

13. Va gervel a rit Mestr, hag Aotrou : ha mât é livirit ; râk ha bêz' éz ounn.

14. Ma em eûz éta gwalc'het hô treid, ha mé Aotrou ba Mestr, choui a dié ivé gwalc'hî hô treid ann eil d'egile.

15. Râk rôed em eûz ar skouér d'é-hoc'h, évit ma réot ével ma en eñz gréad d'é-hoc'h.

16. É-gwirionez, e-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h : Ar mélav né két brasoc'h éged hé Aotrou ; hag ann Abostol né két brasoc'h éged ann hini en deûz hé gaset.

17. Mar gouzoc'h kément-sé, ha ma her grit, é viot gwenvidik.

18. Na lavarann két kément-man ac'hanoù holl : gouzoud a rann peré em eûz dilenoet ; hôgen évit ma vézo sévènet ar Skrituriou : Ann hini a zebr' bara gan-én a zavô hé zeul em énep.

19. A vréman hel lavarann d'é-hoc'h, hag abars ma c'hoarvézô : évit pa c'hoarvézô, ma krédot pénaoz eo mé eo.

20. É-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h ; pénaoz néb a zigemer ann hini em eûz kaset, a zigemer ac'hanoù : ha néb a

XIV. PENNAD.

zigemer ac'hanoù, a zigemer ann hini en deûz va c'haset.

21. Pa en doé Jézuz lavaret kément-sé, é oé enkrézet ena hé spéréed : hag é lavaraz splamm : E-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h, pénaoz unan ac'hanoù a werzô ac'hanoù.

22. Hôgen ann diskibled a zellé ann eil ouch' egile, o véza na wi-ent két eûz a biou é komzé.

23. Hôgen unan eñz hé ziskibled, pêhini a ioa karet gant Jézuz, a ioa kousket war askré Jézuz.

24. Ha Simon Per a réaz eunn arouéz hag a lavaraz d'ézhau : A biou eo é komz ?

25. Ann diskibl éta pêhini a ioa kousket war askré Jézuz a lavaraz d'ézhau : Aotrou, piou eo ?

26. Ha Jézuz a respountaz ; Hennez eo da bêbinoù é rôinn bata soubet. Ha goudé béza soubet bara, hé roaz da Iuzaz mab Simon Iskariot.

27. Ha goudé m'en doé kément ar gênaouad-zé, Satan az eaz ennhan. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhau : Gra râk-tâl ar péz a réz.

28. Hôgen hini eûz ar ré a ioa ouch' taol na vié pérâg en doa lavaret kément-sé d'ézhau.

29. Râk binennou a venné pénaoz dré ann abek en doa Iuzaz ar iale'h, en doa lavaret Jézuz d'ézhau : Prén ar péz a zô rôd d'éomp évit ar goé : pé évit rei eunn dra-bennâg d'ar bêorien.

30. Goudé m'en doé Iuzaz kément-sé, hag h'ch'naouad, éz eaz-kuit râk-tâl ; rak noz é oa.

31. Hôgen pa oé éat-kuit, Jézuz a lavaraz : Bréma Mab ann dën a zô meulet ; ha Doué a zô meulet eon-han.

32. Mar d-eo Doué melekt ennhan, Doué a veulô ivé anézhau ennen-han bê-unan ; hag abarz némeur hen meulô.

33. Va mîpienigou, émouunn c'hoaz gan-é-hoc'h évit eunn nébeud amzer. Va c'hlaskoud a réot ; hag ével ma em eûz lavaret d'ar Iuzevien : Na hellot két dont el leac'h m'az

ann : hel lavaroud a rann ivé d'é-hoc'h évit bréma.

34. Eur gourc'henn nevez a rôanna d'é-hoc'h ; Evit ma en em gerrot ann eil égilé, ha ma en em gerrot ann eil égilé ével ma em eûz hô karet.

35. Dré-zé éc'h anavézô ann holl pénaoz oc'h va diskibled, ma hoc'h enz karantez ann eil évid égilé.

36. Simon Per a lavaraz d'ézhau : Aotrou, pêlêac'h éz éz ? Jézuz a respountaz : Na helliez két évit bréma dont war va lerc'h el leac'h m'az ann ; hôgen dont a ri goudé war va lerc'h.

37. Per a lavaraz d'ézhau : Pérâk na bellann-mé két mond a-vréma war da lerc'h ? Va buez a rônn évid-oud.

38. Jézuz a respountaz d'ézhau : Da vuez a roi évit-oun ? E-gwirionez, é-gwirionez hel lavarann d'id : Na ganô kéd ar c'hiéck, n'az péz va dinac'het teir gwéach.

XIV. PENNAD.

1. NA vézét két enkrézet hô kaloun. Krédi a rid é Doué, krédid éve en-oun.

2. É-ti va Zâd éz eûz meûr a gêar. Ma né vé két, em bije hó lavaret d'é-hoc'h ; râk mond a rann da oaza al leac'h d'é-hoc'h.

3. Ha goudé ma vêzinn éat-kuit, ha ma em bêzô aozet al leac'h d'é-hoc'h, é teúian adarré, hag hô kémérian gan-én, évit el leac'h m'az ouz : é viot ivé.

4. Gouzoud a rid ervâd pêlêac'h éz ann, hag ann hent ouzoc'h.

5. Tomaz a lavaraz d'ézhau : Aotrou, na ouzomp két pêlêac'h éz : ha pénaoz é hellomp-ni gouzoud ann hent ?

6. Jézuz a lavaraz d'ézhau : Mê eo ann hent, hag ar wîrionez, hag ar vuez : dén na zeul étrézég ann Tâd néméd dré-z-oun.

7. Ma hô pé va anavézet, hô pé ivé anavézet va Zâd ; hag abarz némeur hen anavézet, hag hé nélet hoc'h eûz.

S. IANN.

8. Filip a lavaraz d'ézhan : Aotrou , diskouéz d'éc-omp da Zad , bag eo a-wale'h évit-omp.

9. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Keid amzer zô émouenn gao-é-hoc'h , ha n'am anavezit két c'hoaz ? Filip , néb a wél ac'houn , a wél ivé va Zad . Pénaoz é lévérez-té : Diskouéz d'éc-omp da Zad ?

10. Ha na grédit-hu két pénaoz ém'ounn em Zad , ha va Zad ennouñ ? Ar geriou a lavarann d'éc-hoc'h , néb a gréd enn-oun , a rai hé-unan ann überior a ran , hag é rai c'hoaz überior brasoc'h ; ó véza ma'z ann étrézék va Zad .

11. Ha na grédit-hu két pénaoz ém'ounn em Zad , ha va Zad ennouñ ?

12. Da vibana krédit enn abek d'ann überior hó-unan . E-gwirionez , é-gwirionez bel lavarann d'éc-hoc'h , néb a gréd enn-oun , a rai hé-unan ann überior a ran , hag é rai c'hoaz überior brasoc'h ; ó véza ma'z ann étrézék va Zad .

13. Ha pétrá-bennag a c'houlennot digant va Zad em hanô , bel likiunn da vézo ; évit ma vézo meulenn ann Tad er Mab .

14. Mar goulennid eunn dra digan-én em hanô , ber grion .

15. Mar karit ac'hounou , mirit va gourc'hennou .

16. Hag é pédion va Zad , hag é rai d'éc-hoc'h eunn Dic'hlaç'harer all , évit ma choumo gan-éc-hoc'h da-viken ;

17. Ar Spéred a virionez , péhini na hell két béza digéméret gand ar béd , ó véza na wél kéd anézhan , ha na anavez két anézhan : hogen c'houia anavez anézhan , ó véza ma choumo gan-éc-hoc'h , ha ma vézo enn-hoc'h .

18. N'hô lézinn két emzivadé : dont a riññ étrézék enn-hoc'h .

19. C'hoaz eunn nébeud amzer , hag ar béd n'am gwélo mui . Hogen c'homia wél ac'houn , ó véza ma vévann , ha ma révod ivé .

20. Enn deiz-zé éch'anavezot pénaoz ém'ounn em Zad , ha c'houia gao-ounn , ha mé enn-hoc'h .

21. Ann hini en deúz va gourc'hennou , hag a vir anézhan , hen-nez eo a gar ac'houn . Hogen néb a gar ac'houn a vézo karet gant va Zad : ha mé a garo anézhan , bag en em ziskouéz d'éc-zhan va-unan .

22. Iuzaz , péhini né oa két ann Iskariot , a lavaraz d'ézhan : Pénaoz é c'hoarvéz pénaoz en em ziskouéz d'éc-omp , ha n'en em ziskouéz kéd d'ar béd ?

23. Jézuz a respoutaz bag a lavaraz d'ézhan : Mar kár eur ré ac'houn , é mirò va gér , ha va Zad a garo anézhan ; hag é téuimp étrézék-hén , hag é choumiimp enn-han .

24. Nép na gar kéd ac'houn , na vir két va gér . Hag ar gér hoc'h eûz klevet né két va gér , hogen gér va Zad péhini en deúz va chaset .

25. Kément-ma em eûz lavared d'éc-hoc'h , é-pâd é choumen gan-éc-hoc'h .

26. Hogen ann Dic'hlaç'harer péhini eo ar Spéred-Santel , hag a vézo kaset gant va Zad em hanô , hen-nez a zeskô pep trâ d'éc-hoc'h , hag a zigas koun d'éc-hoc'h eûz a géméret em eûz lavared d'éc-hoc'h .

27. Ar péoch'a lezánn gan-éc-hoc'h , va fêoc'h a roann d'éc-hoc'h : n'hé roann kéd d'éc-hoc'h é-chiz ma hé rô ar béd . Na vézet két enkrézet hó kaloun , ha na spountet két .

28. Klevet hoc'h eûz pénaoz em eûz lavared d'éc-hoc'h : Mond a rann kuit , hag é tistrôann étrézék enn-hoc'h . Mar karfac'h ac'houn , é laouénafa'h , ó véza ma'z ann étrézé va Zad ; rak va Zad a zô brasoc'h égéd-oun .

29. Ha bréma hel lavarann d'éc-hoc'h kent mi teùi ; évit pa vézo dédet , ma krédot .

30. Pelloch na gomzinn mui némeur gan-éc-hoc'h ; rak prins ar béd-man a zeù , ha n'en deúz nétra enn-oun .

31. Hogen évit m'ac'h anavezot pénaoz ém'ounn em Zad , ha c'houia gao-ounn , ha mé enn-hoc'h .

21. Ann hini en deúz va gourc'hennet d'in . Savit , ha déomb ac'hann .

XV. PENNAD.

13. Dén na hell kaout brasoc'h karantez , égét rei hé vuez évit hé viouned .

14. Va miouned oc'h , mar grid ar péz em eûz gourc'henned d'éc-hoc'h .

15. N'hô kalyvinn mui mévellou ; rag ar mével na oar két pétrâ a rá hé vestr : Hogen va miouned am eûz hó kalvet , ó véza ma em eûz rôed da anaoud d'éc-hoc'h kément em eûz klevet gant va Zad .

16. Né két chouï hó eûz va dilennet ; kôgen mé eo em eûz hó tilennet , bag em eûz hó lékat évit ma'z éot , ha ma tougot froucez , ha ma tal'hó hó froucez ; bag évit ma rôi va Zad d'éc-hoc'h kément a c'houlennoed em hanô digant-han .

17. Ar péz a c'hourc'henned d'éc-hoc'h , eo ma en em gerrot ann eil égilé .

18. Mar d'oc'h kaséet gand ar béd , gwézit pénaoz en deúz va c'haset en hó raok .

19. Ma vec'h eûz ar béd , ar béd a garf ar péz a vije d'ézhan : hogen ó véza n'oc'h kéd eûz ar béd , bag em eûz hó tilennet eûz ar béd , drézé ar béd a gasa ac'hanoec'h .

20. Hó pézet koun eûz ar gérman em eûz lavared d'éc-hoc'h : Ar mével né két brasoc'h égéd hé Aotrou . Ma hó deûz va heskinet , éch' heskinat ivé ac'hanoec'h : Ma hó deûz mirit va gér , é mirint ivé hók'hini .

21. Hogen kément-sé a raint d'éc-hoc'h enn abek d'am hanô ; ó véza na anavezont két ann hini en deûz v'chaset .

22. Ma na venn két dédet , ha ma n'am bér két komzet out-hô , n'hô défè kéd a béc'hed ; hogen dréma n'hô deûz kéd a zidamall eûz féc'hed .

23. Néb a gasa ac'houn , a gasa ivé va Zad .

24. Ma n'em bér két gréat enn hó c'kreiz überior ha n'en doa gréat déen all é-béd , n'hô défè kéd a béc'hed ; hogen bréma hó deûz gwélet , bag é kasaont ac'houn , ha va Zad ivé ;

25. Évit ma vézô sévénet al la-
var a zô skrivet enn hô lézen : Va
chassel bô deûz héb abek.

26. Hôgen pa zeñi ann Dic'hla-
c'harer , a gasinn d'é-hoc'h a bers
va Zâd , ar Spêred a wirionez , pé-
hini a zô eûz ann Tâd ; hen-nez
a rôi testéni ac'hanoune.

27. Ha c'houi a rôi ivé testéni ,
ô véza ma émoç'h gan-én adaleg
ar penn kenta .

XVI. PENNAD.

1. KÉMENT-SÉ em eûz lava-
red d'é-hoc'h , évit na gémérot kéd
a wall skouer .

2. Hô kas a rain tuid eûz hô
sinagogou : Hôgen dont a ra ann
heur , é péhini piou-bennag a lazô
ac'hanoc'h , a veanô béza gréad
gant-han eunn dra hétuz da Zoué .

3. Kément-sé a rain d'é-hoc'h ,
ô véza na anavézont na va Zâd ,
na mè .

4. Hôgen kément-sé em eûz la-
vared d'é-hoc'h , évit pa vézô dédet
ann heur , ma teùi koun d'é-hoc'h
eûz ar péz em eûz lavared d'é-
hoc'h .

5. N'am eûz két lavaret kément-
sé d'é-hoc'h adaleg ar penn-kenta ,
ô véza ma oann gan-e-hoc'h . Hô-
gen bréma éz ann étrézeg ann
hini en deûz va c'haset ; ha nikun
ac'hanoc'h a chouleñ digan-én :
Péléach éz éz ?

6. Hôgen ô véza ma em eûz la-
varet kément-sé d'é-hoc'h , eo leùn
hô kaloun a ch'laç'hар .

7. Koulskoudé ar wirionez a la-
varann d'é-hoc'h : mât eo d'é-hoc'h
éz ajenn-kuit ; râk ma n'az ann két-
kuit , ann Dic'hlaç'harer na zeñi kéd
d'hô kavont : hôgen ma'z ann kuit ,
é cassin anézhan d'é-hoc'h .

8. Ha pa vézô déuet , é kendre-
cho ar béd war béc'ched , war wir
ha war varn .

9. War béc'ched , ô véza n'bô
deûz két krédet eno-oun .

10. War wir , ô véza ma'z ann
étrézeg va Zâd , ha n'am gwélot
mui .

11. War varn , ô véza ma eo dijâ
barnet pris ar béd-man .

12. Kalz em eûz c'hoaz da lava-
roud d'é-hoc'h ; hôgen na hellit kéd
hô dougen bréma .

13. Pa vézô déuet ar Spêred a
wirionez-zé , é teskô d'é-hoc'h ar
wirionez holl : râk na gomzô két
anézhan hé-unan , hôgen kément
en deûz klevet a lavarô , hag é tio-
ganô d'é-hoc'h ar péz a dle c'hoar-
vézout .

14. Va meùli a rai , ô véza ma
kémérô eûz ar péz a zô d'in , hag
hen disklerio d'é-hoc'h .

15. Kément en deûz va Zâd a
zô d'in ; dré-zé eo em eûz lava-
ret : O véza ma kémérô eûz ar
péz a zô d'in , hag hen disklerio
d'é-hoc'h .

16. Eunn nébeut , ha n'am gwé-
lot mui : ha c'hoaz eunn nébeut ,
hag em gwélot : râk mond a ranu
étrézé va Zâd .

17. Hôgen lôd eûz hé ziskibled
a lavaraz ann eil d'égile : Pétrâ eo
ann dra-zé a lavar d'é-omp : Eunn
nébeut , ha n'am gwélot mui , ha
c'hoaz eunn nébeut , hag em gwé-
lot : râk mond a ranu étrézé va
Zâd ?

18. Lavaroud a réand éta : Pé-
trâ eo ann dra-zé a lavar : Eunn
nébeut ? Na ouzomp két pétrâ a
fell d'ézhan da lavarout .

19. Hôgen Jézus a wézaz pénaoz
é fellé d'ézhan ôber eur goulennoù
hag èlavaz d'ézhan : C'houi a
c'houleñ éttré-z-hoc'h pérâg em
eûz lavaret : Eunn nébeut , ha n'am
gwélot mui , ha c'hoaz eunn né-
beut , hag em gwélot .

20. Égwirionez , égwirionez hel
lavarano d'é-hoc'h , penaoz é wélot
hag é lénvot , hag ar béd a laoué-
nai : tristaad a réot , hôgen hô
tristidigez a vézô trôed é laouémi-
digez .

21. Eur vaouez pa c'hân , a zô
trist , ô véza ma eo dehed hé heur ;
hôgen goudé ma é deûz ganet eur
mab , n'e deûz mui a goun eûz
hé eskrez , gand al lénvnez da véza
lékâd eunn deûz er béd .

VII. PENNAD.

22. Èvel-sé c'houi a zô trist bré-
ma : hôgen hô kvéloud a rinn
c'hoaz , ha dén na lamô hô lén-
vez digan-é-hoc'h .

23. Enn deiz-zé na c'houlennot
muî nétrâ digan-én . É-gwirionez ,
é-gwirionez hel lavarann d'é-hoc'h ,
mar goulennot eunn dra-bennag di-
gant va Zâd em hanô , her rôi d'é-
hoc'h .

24. Bété vréma n'hoç'h eûz gou-
lennot nétrâ em hanô . Goulennot ,
hag é vézô rôed d'é-hoc'h , hag hô
lénvez a vézô leùn .

25. È parabolennou em eûz la-
varet kément-sé d'é-hoc'h . Dond
a ra ann heur é péhini na gom-
zin muî d'é-hoc'h é parabolennou ;
hôgen komza a rinn d'é-hoc'h skléar
diwar-benn va Zâd .

26. Eun deiz-zé é c'houlennot
em hanô ; ha na lavarann kéd d'é-
hoc'h pénaoz é péinn va Zâd évid-
hoc'h .

27. Râk va Zâd hé-unan a gâr
ac'hanoc'h , ô véza ma hoc'h eûz
va c'haret , ha ma hoc'h eûz krédet
pénaoz ounn deûz eûz a Zoué .

28. Eûz va Zâd ounn deûz ,
hag ounn deûz er béd ; bréma
é kuitaann ar béd , hag éz ann étrézé
va Zâd .

29. Hé ziskibled a lavaraz d'é-
zhan : Chétu bréma é komzec sklé-
ar , ha na lénvrez parabolennou
ébéd .

30. Bréma é wélomp pénaoz é
wézaz pép trâ , ha pénaoz n'ec'h
eûz kéd a ézom : é vê grát gand
dén goulennoù ouz-id ; dré-zé é
krédomp pénaoz oud deûz a Zoué .

31. Jézus a respountaz d'ézhan :
Bréma é krédit ?

32. Chétu é teù ann heur , ha
dijâ eo déuet , é péhini é viot
skiner pép-hini enn hé dû ; hag am
délézot va-unan ; hôgen n'ounn két
va-unan , râk va Zâd a zô gan-én .

33. Kément-sé em eûz lavaret
d'é-hoc'h , évit ma hô pézô ar pé-
och eno-oun . Enkrez hô pézô er
béd , hôgen hô pézô fuisians , trec'het
eo ar béd gan-én .

XVII. PENNAD.

1. JÉZUZ ô véza lavaret kéd-
ment-sé , a zavaz hé zaou-lagad
étrézeg ann énv , hag a lavaraz : Va
Zâd , deûed eo ann heur , meùl da
vâb , évit ma vézi meùlet gand
da vâb :

2. Èvel ma ec'h eûz rôed d'é-
zhan galloud war bêp kik , évit ma
rôi ar vuze peûr-badouz da géménd
himi ec'h eûz rôed d'ézhan .

3. Hôgen ar vuze peûr-badouz
eo , ma anavézind ac'hanod , hé-
kén ar gwir Zoué , ba Jézus-Krist ,
péhini ec'h eûz kaset .

4. Da vedlet em eûz war ann
douar ; peûr-ch'rád eo gan-én al
labour éz poa rôed d'in da ober .

5. Ha bréma , va Zâd , meùl
ac'hanou eno-od da-unan , eûz ac
c'hoar-zé em eûz béd eno-od ,
abar ma oa ar béd .

6. Rôed em eûz da anaoud da
hand , d'ann dûd ec'h eûz rôed
d'in er béd . D'id éoant , hag ec'h
eûz hô rôed d'in , hag hô deûz
miread da c'hér .

7. Bréma é c'houzont pénaoz
kément ec'h eûz rôed d'in a zeù
ac'hanod .

8. O véza ma em eûz rôed
d'ézhan ar geriou ec'h eûz rôed d'in ,
hag hô digéméred hô deûz ; ana-
vèzet hô deûz évit-gwir pénaoz
ounn deûz ac'hanod , hag hô deûz
krédet pénaoz ec'h eûz va c'haset .

9. Mé a béd évit-hô : Na bédann
két évid ar béd , hôgen évid ar rô
ec'h eûz rôed d'in , ô véza m'az int
d'id .

10. Kément em eûz a zô d'id ,
ha kément ec'h eûz a zô d'in , hag
ounn meùlet eno-hô .

11. Ha dijâ n'ounn mui er béd ,
hag ht a zô er béd , ha mé a
zistrô étrézeg eno-od . Tâdsantel ,
mir enn da hanô ar ré ec'h eûz
rôed d'in , évit ma vézind unan ,
ével-d-omp .

12. Pa édonn gant-hô , é virenn
anézhan eno da hanô . Mired em eûz
ar ré ec'h eûz rôed d'in , ha n'eûz
bêt kollet hini anézhan , némét mât

S. IANN.

ar gollidigez, évit ma vijé sévènet ar Skirur.

13. Hôgen bréma é teùann étrézeg nn-od, bag ann dra-man a lavararo et béd, évit ma hô dévezô va lévénez eno-hô gant leùndur.

14. Da c'hér em eûz rôed d'ézhô, h.g ar béd en deûz hô c'ha-set, ô véza n'int két eûz ar béd, ével n'ouan két va-unan eûz ar béd.

15. N'az pêdam két m'hô zenni eûz ar béd, hôgen m'hô miri a zrouk.

16. N'int két eûz ar béd, ével n'ouan két eûz ar béd va unan.

17. Santela anézhô er wirionez. Da c'hér eo ar wirionez.

18. Ével ma éc'h eûz va c'haset er béd, em eûz ivé hô c'haset er béd.

19. Hag en em zantola a rann va-unan évit-hô, évit ma vénind ivé santellet er wirionez.

20. Hôgen na bédann kéd évit-hô hép-kén, hôgen c'hoaz évit ar ré a dilé kridi eno-oun dre hô gér.

21. Evit na vénind holl némed unan, éc'hiz ma émoud enn-oun, va Zâd, ha mé enn-od, ba me vénind ivé unan enn-omp, évit ma krédo ar béd pénaoz éc'h eûz va c'haset.

22. Ha rôed em eûz d'ézhô, ar chloas éc'h eûz rôed d'in, évit ma vénind unan, ével m'a'z omp unan.

23. Mé a zô enn-hô, ha té a zô enn-oun, évit ma vénind peûr-c'hreñt enn unan, ba ma anavézo ar béd pénaoz éc'h eûz va c'haset, bag éc'h eûz hô c'haset, ével éc'h eûz va c'haset.

24. Va Zâd, mé a venn é teùf leac'h m'a'z ounn ar ré éc'h eûz rôed d'in, évit ma vénind va gloar éc'h eûz rôed d'in, ô véza ma éc'h eûz va c'haset abarz krouidigez ar béd.

25. Tâd gwirion, ar béd n'en deûz kéd da anavézet; hôgen mé em eûz da anavézet; bag ar réman hô deûz anavézet pénaoz éc'h eûz va c'haset.

26. Rôed em eûz da anaoud d'ézhô da hand, bag é rôim da anaout,

évit ma vénind enn-hô ar garantez éc'h eûz bêt évit-oun, ha ma vénind ivé enn-hô.

XVIII. PENNAD.

1. PA en doé Jézuz lavaret kément-sé, éc'h gant hé ziskibled enn tû all da Froud Sedron, é péleac'h é oa eul liors, é péhini éc'h bénagag hag hé ziskibled.

2. Hôgen Iuzaz péhini a werzé anézhâ, a anavézo al léac'h-zé, ô véza ma oa éad alicz Jézuz éno gant hé ziskibled.

3. Iuzaz éta ô véza kéméret gant-hur vandenn soudardet, gant ar vénellou a oa bêt kaset gant ar Véleien-vràz ha gant ar Farizianed, a zêuz di gant lêternou, gant gouloù ha gant armou.

4. Hôgen Jézuz péhini a vié ké-mend a dilé c'hoarvénout gant-hur, a ziambrougaz anézhâ, bag a lavaraz d'ézhô : Piou a glaskit-lu?

5. Hag hi a respountaz d'ézhâ : Jézuz a Nazaret. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Mé eo. Hôgen Iuzaz péhini en doa hé werz, en em zal-ché ivé éno gant-hô.

6. Pa lavaraz d'ézhô Jézuz : Mé eo, é argilchont, bag é kouézhont d'ann douar.

7. Eur wéach c'hoaz é c'houlen-naz out-hô : Piou a glaskit-hu? Hag hi a lavaraz : Jézuz a Nazaret.

8. Jézuz a respountaz : Lavared em eûz d'é-hoc'h pénaoz eo mé. Mar d-eo mé éta a glaskit, list ar réman da vont-kuit.

9. Évit ma vijé sévènet ar gér-man en doa lavaret : Eûz ar ré éc'h eûz rôed d'in, n'am eûz kollet hini.

10. Hôgen Simon Per péhini en doa eur chléz, a dennaz anézhâ, a skéaz gant unan eûz a vénellou ar Bélek-brâz, bag a drouc'haz hé skouarn zéou. Ann dén-zé a ioa hanvet Malkuz.

11. Hôgen Jézuz a lavaraz da Ber : Laka da glézenn hê feûr. Ha n'e'o két rôd é avchenn ar c'halir en deûz rôed d'in va Zâd ?

XVIII. PENNAD.

12. Ar zoudarded, hô c'habitan, hag ann dûd kaset gant ar Iuzevienn a grogaz éta é Jézuz, bag a éréaz anézhâ :

13. Hag é kaschond anézhâ dagenta da dî Annaz, ô véza ma oa tâd-kaer Kaifaz, péhini a oa Bélek-brâz er bloaz-zé.

14. Ha Kaifaz a ioa ann hini en doa rôed ann ali d'ar Iuzevienn, pénaoz éta o talvouduz é varvché cunn d'évid at bobl.

15. Hôgen Simon Per az éa war lerc'h Jézuz, gant eunn diskibl all. Râg ann diskibl-zé a ioa anavézet gant ar Bélek-brâz, bag éc'h gant Jézuz é ti ar Bélek-brâz.

16. Ha Per a choumar er-méaz oud ann òr. Neûzé ann diskibl all-zé, péhini a ioa anavézet gant ar Bélek-brâz, az éc'h er-méaz, a gomzaz gant ar borsiérez, bag a lé-keaz Per da vond é-barz.

17. Hôgen a plac'h borsiérez-zé a lavaraz da Ber : Ha n'oud kéd ivé eûz a ziskibled ann dén-zé ? Hag hén a lavaraz : N'ouun két.

18. Koulskoudé mévoullou ha tûd ar Bélek-brâz a ioa enn hô sâ dirâg ar glaou (räk ien oa) bag é toment. Ha Per a ioa ivé gant-hô, bag a dommè.

19. Neûzé ar Bélek-brâz a rezé goulennou out Jézuz diwar-benn hé ziskibled, ha diwar-benn hé gélenadurez.

20. Jézuz a respountaz d'ézhâ : Dirâg ann holl em eûz komzet oud ann dûd : kélénnet em eûz bê-préd er sinagog bag en templ, é péleac'h en em stroll ann holl Iuzevienn : ha n'em eûz lavaret né-trâ enn amc'houlou.

21. Pérâg é rezé goulennou ouzin ? Gra goulennou oud ar ré deûz klevet ar péz em eûz lavaret d'ézhô : chétu ar ré a oar pétrâ em eûz lavaret.

22. Hôgen pa en doé lavaret ké-ment-sé, unan eûz a benou-kéar a ioa éno a rôaz eur javédad da Jézuz, ô lavarout : Hag ével-sé eo é respountez d'ar Bélek-brâz ?

23. Jézuz a respountaz d'ézhâ :

Mar em eûz komzet fañ, rô testéni eûz ann drouk : hôgen ma em eûz komzet mât, pérâg é skoëz gan-én ?

24. Hag Annaz a gasaz anézhâ éréet da Gaifaz ar Bélek-brâz.

25. Hôgen Simon Per a ioa en hê zâ ô tomma. Hag é leverchond d'ézhâ : Ha n'oud kéd ivé eûz hé ziskibled ? Hé na'ba a rezâ-hén, o lavarout : N'ouun két.

26. Neûzé unan eûz a vénellou ar Bélek-brâz, kâr d'ann hini en doa Per trouc'het hé skouarn d'ézhâ, a lavaraz d'ézhâ : Ha n'em eûz két da welet gant-han el liors ?

27. Per hen na'chaz eur wéach all ; ha râk-tâl ar c'hitck a ganaz.

28. Neûzé é kaschond Jézuz eûz a di Kaisaz d'al léz. Hôgen édo ar beuré ; ha n'az éjont két el léz, évit n'en em saotrrent két, ha ma helleñent dibri ar Pask.

29. Pilat a zeñaz éta d'hô c'ha-vout er-méaz, bag a lavaraz d'ézhâ : Pé damall a rit-hu oud ann dén-zé ?

30. At ré-man a respountaz bag a lavaraz d'ézhâ : Ma na vê két eur gwaller, n'hor bijé kéd hé zigesed d'id.

31. Hôgen Pilat a lavaraz d'ézhâ : Kémérít-hén hoch-unan, ha barnit-hén hervce hê léz. Hag ar Iuzevienn a lavaraz d'ézhâ : Né kéd aotréet d'é-omp laza dén.

32. Évit ma vijé sévènet ar péz en doa lavaraz Jézuz, pa en doa merket a bé varô é thié mervel.

33. Pilat a zeñaz adarré el léz, bag ô véza galvet Jézuz, é lavaraz d'ézhâ : Ha Rouâ ar Iuzevienn oud ?

34. Jézuz a respountaz d'ézhâ : Hag a ch'hanod da-unan é levarez kément-sé, pé ma hô deûz ré all hé lavarad d'id a ch'hanou ?

35. Pilat a respountaz : Ha Iuzevienn ounn-mé ? Da vrôz ha pen-nou ar velein hô deûz da lêk'ead étré va daouarn : pétrâ éc'h eûst gréat ?

36. Jézuz a respountaz : Va Rou-

antélez né kéd eûz ar béd-man. Ma vijé va Rouantélez eûz ar béd-man, va zôd hò divijé stourmet évit na gouéchenne két étré daouarn ar Iuzevien : Hôgen évit bréma va rouantélez né kéd achann.

37. Neûzé Pilat a lavaraz d'ézhan : Roué oud éta ? Ha Jézuz a respountaz : Hel lavaroud a réz pénaoz ounn Roué. Évit-se eo ounn ganet, hag ounn deded er béd, évit rei testeni d'ar wirionez : piou-bennag a zalc'h oud ar wirionez, a zélaou va mouéz.

38. Pilat a lavaraz d'ézhan : Pétra eo ar wirionez ? Ha goudé m'en doé lavaret kément-sé, éz eaz adar-ré er-méaz étrézég ar Iuzevien, hag è lavaraz d'ézhan : Na gavann kiriégez è-béd enn dén-zé.

39. Hôgen è véza ma'z eo ar boaz ma laoskenn d'é-hoch eur ré da c'hoël Bask ; ha choui a fell d'é-hoch è laoskenn d'é-hoch Roué ar Iuzevien ?

40. Ar ré-mañ en em lékéaz holl da gria, ba da lavarout : Na laosk kéd bémán, hôgen laosk Barabaz. Hôgen Barabaz a ioa eul laer.

XIX. PENNAD.

1. NEUZÉ éta Pilat a géméraz Jézuz, hag a lékéaz hé skourjéza.

2. Hag ar zoudarded goudé bêza gwéet eur gurunen gant sperrn, a lékéaz anézhî war hé benn : hag è lékéjont war hé gein eur vantel tané.

3. Hag è téudent étrézég enn-han, hag è lavarent : Dématiad, Roué ar Iuzevien : hag è rôent karvandou d'ézhan.

4. Pilat az éaz eur wéach c'hoaz er-méaz, hag è lavaraz d'ar Iuzevien : Chétu é kasann anézhan d'é-hoch er-méaz, évit ma'ch anavézot pénaoz n'em eûz kavet abeg è-héd enn-han.

5. (Jézuz éta a oé kaset er-méaz, è tougen eur gurunen sperrn, hag eur zaé tané) ha Pilat a lavaraz d'ézhan : Chétu ann dén.

6. Hôgen pa oé gwélet gand ar

véléien ha gand hò zûd, ar réman a griaz, ô lavarout : Stag-hén, stag-hén oud ar groaz. Pilat a lavaraz d'ézhan : Kémérit-hén, choui, ha stagit-hén oud ar groaz : râg évid-oun-mé na gavann abek é-béenn-han.

7. Ar Iuzevien a respountaz outhan : Eul lézen hon eûz, ha diouc'h al lézen-zé è tlé mervel, ô véza ma eo en em rôet évit Mâb da Zoué.

8. Pilat éta ô véza klevet ar geriou-zé, en doé aoun vrâz.

9. Hag ô véza distrôed el-léz, è lavaraz d'ar Jézuz : A béléach'oud-dé ? Hôgen Jézuz na rôaz respount è-béd d'ézhan.

10. Neûzé Pilat a lavaraz d'ézhan : Na gomzez kéd ouz-in ? Ha na wévez-té két pénaoz em eûz ar galloud d'az lakaad oud ar groaz, hag em eûz ivé ar galloud d'az leüs-kel da vont ?

11. Jézuz a respountaz d'ézhan : N'az pé galloud è-béd war-noun, ma na vé két bêt rôed d'id diwar-laez. Dré-zé ann hini en deûz va gwærzid d'id, en deûz brasoc'h pé-ched.

12. Hag a neûzé Pilat a glaské ann doare d'hé leùskel. Hôgen ar Iuzevien a grié, ô lavarout : Mar laoskez ann dén-zé, n'oud két mi-noun da Gézar ; rak piou-bennag en em c'hae Roué, en em laka a-énef Kézar.

13. Hôgen Pilat pa en doé klevet ar geriou-zé, a gasaz Jézuz er-méaz : hag éch' azézaz war hé gador-barner, el-léach hanvet è Gré-gach Litostrotos, hag è Hébrach Gabbata.

14. Antrônôz ar Pask édo, ha war-drô ar chouec'hved heur, hag è lavaraz d'ar Iuzevien : Chétu hò Roué.

15. Hôgen li a grié : Tenn-hén, tenn-hén a lessé, ha laka-hén oud ar groaz. Pilat a lavaraz d'ézhan : Ha lakaad a rinn hò Roué oud ar groaz ? Prisend ar véleien a respountaz : n'hou eûz Roué è-béd né-mét Kézar.

XIX. PENNAD.

16. Neûzé éta è rôaz anézhan d'ézhan évit bêza lekéad oud ar groaz. Èvel-sé è kemerjont Jézuz bag è kaschond anézhan gant-hô.

17. Hag ô tougen hé groaz, è teñaz enn eul lésch galvet Ménez Moal, hag a zô hanvet è Hébrach Golgota :

18. E péleac'hé lekéjont anézhan oud ar groaz, ha daou all gant-han ; unan enn eunn tu, eunn all eunn tu all, ha Jézuz é-kreiz.

19. Hôgen Pilat a réaz eur skrid, hag a oé lekéat war ar groaz. Kément-man a ioa skrivet war-nézhan : JÉZUZ A NAZARET, ROUÉ AR IUZEVIEN.

20. Kalz eûz ar Iuzevien a len-naz ar skrid-zé ; rak al-léach'ar è péhini è oa bêt lekéat Jézuz oud ar groaz a ioa tôt da géar. Hag ar skrid a ioa è Hébrach, è Gré-gach hag è Latin.

21. Koulkoudé Bélieen vrâz ar Iuzevien a lavaraz da Bilat : Na skriv két Roué ar Iuzevien, hôgen ma en deûz laveret-hén : Roué ar Iuzevien ounn.

22. Pilat a respountaz : Ar péz em eûz skrivet, em eûz skrivet.

23. Hôgen ar zoudarded goudé ma hò doé hé staget oud ar groaz, a géméraz hé zifad (hag è réjont pévar lôd, unao évit pep-hini eûz ar zoudarded), bag hé zaé a géméraz hont ivé. Hôgen hé zaé a ioa dic'hri hag eûz a eur wéaden pennad-benn.

24. Lavaroud a réjond éta étré-z-hô : Na drouc'homp kéd anézhî, hôgen tennomp d'ann dourvoud da biou è vezô. Évit ma vijé sévènet ar Skritur, pa lavar : Rannet hò deûz étré-z-hô va ditad ; hag hò deûz taonet va zaé d'ar sort. Chétu pétrâ a rôaz ar zoudarded.

25. Hôgen mamm Jézuz, hag hé c'hoar, Mari grék Kléofaz, ha Mari Madalen a ioa enn hò sâ-é-tâl ar groaz.

26. Pa wélaez éta Jézuz hé vamm, hag enn hé zaé ean hé chichen ann diskibl a garé, è lavaraz d'hé vamm : Grék, chétu da vâb.

27. Neûzé è lavaraz d'ann diskibl : Chétu da vamm. Hag adalek ann heur-zé ann diskibl a gó-méz anézhî da vamm.

28. Goudé-zé Jézuz ô chouzout pénaoz è oa sévènet pép trâ, évit ma vijé sévènet ar Skritur, a lavaraz : Sec'ched em eûz.

29. Hôgen bêz èz oa éno eur pôd leùn a wiñ-egr. Hag hì ô véza lekéad eur spoué er gwin-egr, hag ô véza lekéat sikadez war drô, è tougchont anézhî oud hé c'hénou.

30. Pa en doé éta Jézuz kéméret ar gwin-egr, è lavaraz : Peur-chréad eo. Hag ô véza soublet hé benn è roaz hé spéréd.

31. Hôgen ar Iuzevien, ô véza ma oa ar gousper, hag évit na choumjez kéd ar c'horfou oud ar groaz è deiz ar sabbat, (rak deiz brâz ar sabbat è oa ben-iez) a bêdaz Pilat ma lakajé terri hò di-vesker d'ézhan, hag hò zenna alesé.

32. Dond a téaz 'ta soudarded, péré a dorraz hò divesker d'ar c'henta, ha d'égilé péhini a oa bêt staget oud ar groaz gant-han.

33. Hôgen pa oent deuet étré-z-hô Jézuz, pa wélaez 'ta dijâ marô, na dorjont ket hé zivesker d'ézhan ;

34. Hôgen unan eûz ar zoudarded a doullaz hé gostez gand eur goaf, ha rak-tâl è tilammaz anézhan gwâd ha dour.

35. Ha néb en deûz gwélet a zoug testeni ; hag hé desteni a zô gwir. Hag hén a oar pénaoz è lavar gwir, évit ma krédot ivé.

36. Rak ann traou-zé a zô bêt gréat, évit ma vijé sévènet ar Skritur : Na dorrot hini eûz hé eskern.

37. Hag eur Skritur all a lavar c'hoaz : Gwélout a raist ann bini hò deûz toulet.

38. Goudé-zé Jozefa Arima têa (ô véza ma oa diskibl da Jézuz è-kûz gand aoun rak ar Iuzevien) a bêdaz Pilat ma belje kémérot korf Jézuz. Ha Pilat ben atriéz d'ézhan. Dond a réaz 'ta, hag è kéméraz korf Jézuz.

39. Nikodémuz, ann hini a oa

éat ar ch'enta gwéach da gaout Jézuz é-pâd am nôz, a zeñaz ivé gant mirr bag aloez mesket, war-drô kant lur.

40. Kémroued a réjont éta korf Jézuz, hag é lékéjont war hé drô lisériou gant lousou c'hous vâd, ével ma co kiz ar Iuzevien évit liéna.

41. Béz éz os el leac'h é péhini é oa bêt lékéad oud ar groaz eul liors, hag el liors-sé eur béz nevez, e péhini né oa bêt c'hoaz lékéad den.

42. Enó éta, ó véza ma oa gousper goël ar Iuzevien, ha ma oa tôt ar béz, é lékéjont Jézuz.

XX. PENNAD.

1. ENN deiz kenta eûz ar sabbat, Mari Madalen a zeñaz beuré madd, ha pa oa c'hoaz téval, étrézeg ar béz : hag é wélez ar ménan tennet diwar ar béz.

2. En em lakaad a réaz ta da rédekk, hag é teuaz da gavout Per, hag ann diskibl all-zé a garé Jézuz, hag é lavaraz d'ézhô : Tennen hô deiz ann Aotrou eûz ar béz, ha ma ouzomp két péléac'h hô deûz hé lékéat.

3. Per éta az éaz er-méaz, hag ann diskibl all-zé, hag éz ejond d'ar bêz.

4. Rédék a réant kérvet, hogen ann diskibl all-zé a rédañ buanoc'h égét Per, hag a zeñaz da-genta d'ar bêz.

5. Hag ó véza soublet hé benn, é wélez al liennennou a ioa choumet enô, hogen n'az éaz két ébarz.

6. Simon Per péhini a ioa war hé lerc'h a zeñaz ivé, hag az éaz er bêz, hag a wélez al liennennou a ioa choumet enô,

7. Hag al lienen a ioa bêt war hé benn, péhini né oa két lékéat gand al liennennou all, hogen a oa pléget enn cul leac'h a dû.

8. Neuzé ann diskibl all-zé, péhini a oa deñed da-genta d'ar bêz, az éaz ivé ébarz : hag é wélez, lag é krédañ :

9. Râk na anavézent két c'hoaz ar Skirur a lavaré, pénaoz é oa red é savchug a varô da véo.

10. Neuzé ann diskibled-zé a zistrôaz d'ar gêar.

11. Hôgen Mari a choumaz er-méaz, hag a wéle. Hag enn eur wéla é soublaz hé fenn, hag é sellaz er bêz :

12. Hag é wélez daou Éal gwisket é gwenn, péré a ioa azézet el leac'h ma oa bêt Jézuz, unan ouc'h a penn, hag égile ouc'h an treid.

13. Ar ré-man a lavaraz d'ézhî : Grék, pérâg é wélez-te ? Hag ht a lavaraz d'ézhô : O véza ma hô deûz krapet va Aotrou, ha na ouzonn két péléac'h hô deûz hé lékéat.

14. O véza lavaret kément-sé, é tistrôaz, hag é wélez Jézuz enn hé zâ : hogen na wié két pénaoz é oa Jézuz.

15. Jézuz a lavaraz d'ézhî : Grék, pérâg é wélez-te ? Piou a glaskez ? Hi o kridi péraoz eo al liorser, a lavaraz d'éhan : Aotrou, mar d-eo té éc'h eûz hé c'hrapet, lavar d'in péléac'h éc'h hé lékéat, hag é kémérinn anézhan.

16. Jézuz a lavaraz d'ézhî : Mari. Hag hî o tristrei a lavaraz d'éhan : Rabboni (da lavaroud eo, Mestr).

17. Jézuz a lavaraz d'ézhî : Na stok kéd ouz-in, râk n'ounn két c'hoaz piñet étrézé va Zâd : hogen kéra da gavout va breudeur, ha larvar d'ézhô : Piña a rann étrézé va Zâd, hag hô Tâd, étrézé va Doué, hag hô Toué.

18. Mari Madalen a zeñaz da ziskleria d'ann diskibled pénaoz é doa gwélet ann Aotrou, ha pétra en doa lavared d'ézhî.

19. War ar pardaez eûz ann deiz-zé, péhini é oa ar ch'enta eûz ar zizun, ann ôriou eûz al léac'h é péhini é oa strollet ann diskibled é véza serret gand aoun râg ar Iuzevien, Jézuz a zeñaz, hag en em lékéaz enn hô c'hréiz, hag a lavaraz d'ézhô : Ar péoc'h ra wézô gan-é-hoc'h.

20. Goudé m'en doé lavaret kément-sé, é tiskouézaz d'ézhô hé zaouarn hag hé gostez. Laouen brâz é oé ann diskibled, pa wélijont ann Aotrou.

XXI. PENNAD.

21. Neuzé é lavaraz d'ézhô eur wéach all : Ar péoc'h ra wézô gan-é-hoc'h. Évei ma en deûz va c'ha-set va Zâd, é kasann ivé ac'hanc'h.

22. Pa en doé lavaret kément-sé, é c'houézaz war-n-ézhô, hag é lavaraz d'ézhô : Digémérid ar Spé-red-Santel :

23. Ar ré da béré hô pézô distolet hô féc'héou, é wézô distolet d'ézhô ; bag ar ré da béré hô pézô hô dalc'het, é wézô dalc'het d'ézhô.

24. Tomaz unan eûz ann daouzék, lés-hanvet Didimuz, né oa két gant-hô pa zeñaz Jézuz.

25. Ann diskibled all a lavaraz ta d'éhan : Ni hon eûz gwélet ann Aotrou. Hogen hén a lavaraz d'ézhô : Ma na wéllann ena hé zaouarn arouéz toullou ann tachou, ha ma na lakaon va bêz é toull ann tachou, ha ya dourm ena hé gostez, na grédiñ két.

26. Da benn eiz téz goudé, ann diskibled a ioa adarré ena hévélep leac'h, ha Tomaz gant-hô. Jézuz a zeñaz, ann ôriou ô véza serret, hag en em lékéaz ena hé c'hréiz, hag é lavaraz : Ar péoc'h ra wézô gan-é-hoc'h.

27. Goudé é lavaraz da Domaz : Laka da viz aman, ha gwél va daouarn ; tösta ivé da zourn, ha laka-kén em c'hostez : ha na vez két diskredik, hogen krédiñ.

28. Tomaz a respountaz bag a lavaraz d'éhan : Va Aotrou, ha va Doué.

29. Jézuz a lavaraz d'éhan : O véza ma éc'h eûz va gwélet, Tomaz, éc'h eûz krédet : euruz ar ré n'hô deûz két gwélet, hag hô deûz krédet.

30. Jézuz en deûz gréat meûr a vorzud all dirâg hé ziskibled, ha n'eo két skrivet el levr-man.

31. Hôgen kément-man a zô skri-vet, évit ma krédet pénaoz Jézuz a zô ar Christ Mâb Doué, hag ô kridi m'hô pézô ar vuez ena hé hanô.

XXI. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ Jézuz en em ziskouézaz adarré d'hé ziskibled war

aoet mór Tibériañ ; ha chétu pénaoz en em ziskouézaz :

2. Simon Per, ha Tomaz lés-hanvet Didimuz, ha Natanael péhini a ioa etiz a Gana è Galilea, ha miplien Zébédé, ha daou all eûz hé ziskibled a ioa kérvet.

3. Simon Per a lavaraz d'ézhô : Mond a rann da béketa. Hag hi a lavaraz d'éhan : Mond a recomb ivé gan-éz. Hag éz ejont, bag é piñijont ena cur vag : hogen con nôz-zé na géméchant netra.

4. Pa oa deñed ar beuré, Jézuz en em ziskouézaz war ann aot : hogen ann diskibled na anavéz-chont két pénaoz é oa Jézuz.

5. Jézuz éta a lavaraz d'ézhô : Bugalé, ha n'hoc'h eûs-hu netra da zibri ! Hag hi a respountaz : Nann.

6. Hag hén a lavaraz d'ézhô : Taolid ar roued ena tu déou eûz ar vag, bag é kéfot. Hé deñel a réjont éta, ha na hellent mui hé denna gand all lôz pésked a ioa en-han.

7. Neuzé ann diskibled a gardé Jézuz a lavaraz da Ber : Ano Aotrou eo. Simon Per pa glevaz pénaoz é oa ann Aotrou, a lékéaz hé zaé (rag ena noaz édo) hag en em daolaz er mór.

8. Ann diskibled all a zeñaz er vag (râk né oant két pell diouc'h ann douar, hogen war hédaou c'hant illañad hép-kén) à sacha ar roued leùn a hesked.

9. Pa oent éta diskenned d'ann douar, é wélijont glaou bêo, ha pésked war-n-éhan, ha bara.

10. Ha Jézuz a lavaraz d'ézhô : Digasid eûz ar pésked hoc'h eûz kéméret bréma.

11. Simon Per a biñaz, hag a dennaz ar roued d'ann douar, hag hén leùn a gant tri bag hanterkant pésk brâz. Ha pétra-bennag ma ioa kément, na dorraz kéd ar roued.

12. Jézuz a lavaraz d'ézhô : Deñid, ha leinit. Hag hini eûz ar ré a ioa ouc'h taol na grédiñ goulenni diant-han : Piou oud-dé ? Rag gou-

S. IANN. XXI. PENNAD.

zoud a réant pénaoz é oa ann Aotrou.
13. Ha Jézuz a zedaz, hag a géméraz bara, hag hé róaz d'ézhō, ba pésked enn hévélep doaré.

14. Ann trédé wach eo en em ziskouézaz Jézuz d'hé ziskibled, goudé ma oé savet a varô da vêo.

15. Goudé éta m'hô doé leinet, Jézuz a lavaraz da Zimon Per : Simon mab Iann, ha karoud a rez ac'hanoun muioch'égéd ar réz-man ? Hag hén a lavaraz d'ézhan : Ia, Aotrou, gouzoud a rez pénaoz é karann ac'hanod. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Pask va ein.

16. Lavaroud a rez c'hoaz d'ézhan : Simon mab Iann, ha karoud a rez ac'hanoun ? Ha Per a lavaraz : Ia, Aotrou, gouzoud a rez pénaoz é karann ac'hanod. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Pask va ein.

17. Evid ann trédé gwéach é lavaraz d'ézhan : Simon mab Iann, ha karoud a rez ac'hanoun ? Glashared é oé Per, o véza ma lavaré d'ézhan évid ann trédé gwéach : Ha karoud a rez ac'hanoun ? Hag é lavaraz d'ézhan : Aotrou, té a oar pép trâ ; gouzoud a rez pénaoz é karann ac'hanod. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Pask va dénved.

18. Égwirionez, égwirionez hel lavarann d'id ; pa oaz iaouank, té en em c'bourizé da-unan, hag éz éez el léach' ma kéréz : hôgen pa gosai, éch' astenui da zaouars, hag

eunn all a gasô ac'hanod el léac'h na giri két.

19. Hôgen kément-sé a lavaraz, évit merka gant pé varô é tlié metuli Doué. Ha gouzé béza komzet ével-sé, é lavaraz d'ézhan : Deûz war va lerc'h.

20. Per ô véza trôed hé benn a wélaz ô tont war hê lerc'h ann diskibl a garé Jézuz, ha péhini épâd ar goan a oa gourvèzet war hé askré, hag a lavaraz : Aotrou, piou eo ann hini a werzô ac'hanod ?

21. Hôgen Per pa en doé hé wélet, a lavaraz da Jézuz : Aotrou, pétra a zeùz hé man ?

22. Jézuz a lavaraz d'ézhan : Ma sell d'in é choumfe bêté ma teuinn, pé vern d'id ? Deûz war va lerc'h.

23. Hôgen rédek a rez ar brûd étouez ar vreudeur, pénaoz ann diskibl-zé na varvché két. Koulskou-dé Jézuz n'en doa két lavaret ? Na varvô két ; hôgen : Ma sell d'in é choumfe bêté ma teuinn, pé vern d'id ?

24. Ann diskibl-zé eo a rô testéni eûz a gément-man, hag en deûz hé skrivet : ha gouzoud a réompénaoz hé desteni a zô gwirion.

25. Kalz traou all en deûz gréat Jézuz : ha ma vent skrivet gand ann holl zarvoudou, na vennann kéd é belfé ar béd hé-unan der-chel al levriou a vé skrivet.

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

I. PENNAD.

1. Em brézegen genta, ô Téofil, em eûz komzet eûz a gément en deûz gréat ha desket Jézuz adalek ar penn kenta,

2. Bétég ann deiz, é péhini, goudé béza desket hé Ebrestel gand ar Spéré-Santel, é piñaz enn Env :

3. Ha goudé hé varô é tiskouézaz d'ézhô gant kalz a arousiou, pénaoz é oa béo, oéh en em ziskouéza d'ézhô épâd daou-ugent dervez, hag aomzha out-hô diwarben rouantéléz Doué.

4. Hag ô tibrî gant-hô, é chourc'hémentaz d'ézhô n'az ajont két kuit eûz a Jérusalem, hôgen ma c'hortozhent gér ann Tâd, hoc'h eûz klevet, émé-zhan, dré va génoù :

5. Râk Iann en deûz badézet en dour ; hôgen c'houi abarz némeûr a zeisioù a vézo badézet er Spéré-Santel.

6. Neûzé ar ré a ioa strollet énô a c'houlennoaz digant-ban : Aotrou, hag en amzer-zé eo é savi adarré rouantéléz Israel ?

7. Hôgen hén a lavaraz d'ézhô : Né két c'houi a dlé anaout ann amzeriou hag ar prédigou en deûz lélékat ann Tâd dré hé c'halloù :

8. Hôgen c'houi a zigémérô ners ar Spéré-Santel a ziskennô war-noc'h, hag é viot téstoù d'in é Jérusalem, bag enn holl Judea, hag é Sanaria, ha bêté penn ar béd.

9. Ha goudé m'en doé lavaret kément-sé, é savaz dira-z-hô, hag eur goabren a guzaz anézhan ouc'h hô daou-lagad.

10. Ha pa zellent piz out-han ô vond enn Env, chétu daou zén gwisket é gwenn en em gavaz enn hô c'hichen,

11. Hag a lavaraz d'ézhô : Tûd a Chali éa, pérâg émoc'h-hu en hô sâ o selloud ouc'h ann Env ?

Ar Jézuz-zé péhini oc'h hô kuitaat a zô piñet enn Env, a zeùi enn hévélep doaré ma hoc'h eûz hô wélet ô vond enn Env.

12. Neûzé é tistrójont da Jérusalem, eûz ar menez a c'halveuc Olived, pell diouch Jérusalem, war-drô hent eunn dervz.

13. Ha pa oend éad enn ti, piñchond er gampr é péhini édo Per ha Iann, Jakez bag André, Filip ha Tomaz, Bertélé ha Mazé, Jakez mab Alfé, ha Simon Zétoez, ha Judaz breur Jakez.

14. Ar ré-mar a gendalc'hé da bidî a-unvan gand ar gragez, ha Mari mamun Jézuz, hag hé vreudeur.

15. Enn deisiou-zé Per a zavaz-kreiz ann diskibled (hôgen hî a ioa këvet war-drô c'houéac'h ugant dêu), hag a lavaraz :

16. Tûd va breudeur, réd eo é vé sévénec ar péz en deûz diouganet ar Spéré-Santel er Skritur dré c'héhou David diwar-benn Iuzaz, péhini a ioa é penu ar ré hô deûz kément Jézuz.

17. Enn hon touez é oa nivéret, ha galvet é oa d'ann hévélep karg ha ni.

18. Hag hé-man goudé béza prénet eur park gant gobr hé bêched, a jô en em grouget hag a zô tarzet dré greiz ; hag hé holl vouzellou a zô en em skïnet.

19. Ha kément-man a zô bêt anavézet gand holl dud Jé uzalem ; enn hévélep doaré ma eo bêt hanvet ar park-zé, en hô iez, Hasedama, da lavaroud eo, park ar Gwâd.

20. Râk skrived eo é levr ar Sal-mou : Ra vézo hô c'héar dihentet, ba na vézo déa a choumô enn-hî : ha ra gémérô eunn all hé eskobded.

21. Réz eo éta pénaoz, étré ar zô bêt strollet enn hon touez, épâd ann amzer ma eo deuet gan-

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

é-omp ha ma eo éat-kuit ann Aotrou Jézuz,

22. O téraouï adalek badisiant Iann bêtég ann dciz é péhini co savet digan-é-omp, e' rëd é ti-lennchemp unan da dési eùz hé zoazoc'hidigez.

23. Hag é kemerchont daon, Josef hanvet Barsabaz, ha lés-hanvet ar Gwirion, ha Matiaz.

24. Hag ó pidi é léverchont : Aotrou, te péhini a anavez kalouou ann dud holl, diskouez d'é-omp péhini eùz ann daou-man éch'eùz dilennet,

25. Évit m'az ai er garg, hag en Abostolach é pére ma eo faziñ Iuzaz, évit mond. en hélén-

26. Hag é taolchont anézhò d'arsort, hag ar sort a gwévez war Vatiaz, hag é oé nivréet gand annunnék Abostol.

II. PENNAD.

1. PA oa peür-zéuet deisiou ar Pentekost, édant holl enn eun hélén-leac'h.

2. Eon-cunn-taol é teñaz eùz ann Env. cunn trouz bráz, e-c'hiz da cunn avel gré, hag a leùniañ ann ti holl é péhini é oant azézet.

3. Hag é wélijont ével téodou tan, pérer en em rannaz, bag en em lékeaz war bêp-hini anézhò.

4. Neûzé é oent holl leùn eùz ar Spéred-Santel, hag é téraouchont komza meur a iez, hervez m'bô Jékéa ar Spéred-Santel da lavarout.

5. Hôgen bêz' éz oa é Jérusalem Iuzevien, tûd a zoujans Doué eùz a bêb broad a zô dindau ann Env.

6. Pa zedaz ar vrûd eùz a gément-sé. en em stroilaz eul lôd bráz anézhò, hag é oent saouzanet, ó véza ma klevchont anézhò ó komza en hò iez hò-unan.

7. Sébitez é oant holl, hag en hò souez vráz é lavarent : Ar réman pérer a gomz, ha n'int kêt holl eùz a C'haliléa?

8. Pénaoz éta é klevomp-ni an-

zhô ó komza é iez ar vrô eùz a bêp-hini ac'hanoomp ?

9. Ar Parted, ar Méded, ann Elamited, ar ré a choum er Mézopotamia, er Judéa, er Kapadosia, er Pont, hag en Azia,

10. Er Frijia, hag er Pamilia, en Éjipt, hag é kévrennou al Libia, a zô tôt da Zireñ, hag ar ré a zeù eùz a Rom,

11. Iuzevien ivé, ha Prozélite, Krétéd bag Arabed, hò c'hleuoud a réomb ó komza en hò iezou diwar-benn ûberiou bráz Doué.

12. Sébitez é oant éta holl, hag en hò souez vráz é lavarent : Pétra eo kément-man da lavarout ?

13. Hôgen ré all oc'h ôher goap a lavaré : Leùn int a vîn nevez.

14. Neûzé Per ó sével gand ann uaneg Abostol, a vazav hò vrouéz, hag a lavaraz d'ézhò : Iuzevien, ha choui holl pérer a choum a Jérusalem, likld évez out kément-man, ha bêzit poelladuz out va geriou.

15. Râg ar ré-man n'int kêt mézo, ével ma krédit, ó véza n'eo ch'hoas némed ann tréde heur eùz ann deiz :

16. Hôgen kément-sé eo a zô bêt lavaret gand ar Profed Iocel :

17. Hag en deisiou divéza (émé ann Aotrou), é skulinn eùz va Spéred war ann holl gik, hag hò mi-pien hag hò merched a ziogando : hò tûd-iaouank a wélo gwélédigé-siou, hag hò tûd-kôz a huavréd buvréou.

18. Hag en deisiou-zé é skulinn eùz va Spéred war va mévellou, ha war va mitisien, hag é tiouga-nuit :

19. Hag é pionn burzudou ouc'h-kreac'h en Env., bag ouc'h-trouou arwésiou war ann douar, gwâd, tan, ha moren voged.

20. Ann hêol a vézô trôet é am-c'houlou, bag al loar é gwâd, abarz ma teñi ann deiz bráz ha skéduz eùz ann Aotrou.

21. Hag é vézô : piou-bennag a c'halvô hanô ann Aotrou, a vézô salvet.

22. Tûd a Israel, klevid ar ge-

II. PENNAD.

riou-man : Jézuz a Nazaret, a zô bêt eun dén gracieet gand Doué, en-hoch', dré ar c'haloudou, ar vurzudou hag ann arwésiou en deûz gréat Doué dré-z-han en hò kreiz, ével ma ouzoch' :

23. Hen-nez eo a zô bêt rôed d'é-hoch' dré eur c'huzul mennet mât hâ dré râg-gwiziégez Doué, bag hoc'h eùz hé tekéat étré daouach ann dud fall évid hò lakaad da verval oud ar groaz.

24. Hen-nez eo en deûz savet Doué a varô da véo, ó véza lékéat da éhana noanion ann ifern, rak na hellet kêt hé zero'hel éno.

25. Râk David en deûz laverad diwar hê benn : Gwélot a réann, bêpréd ann Aotrou dica-z-oun ; râg ennu tu déou d'in éma, gand aounna venn këfusket :

26. Dré-zé eo laouénéet va c'hallou, ha va zéod en deûz tridet : bag ouc'h-penn va c'hik a éhanod er gortoz :

27. O véza na zilézi kêt va énéenn ifern, ha na c'houzvni kêt éwelté da Zant ar vreinadurez.

28. Rôed éch'eùz da anaoud d'in hend ar vuez ; ha va leùniañ a ri a lévénez gand ar gwêl ac'hano.

29. Tûd, va breudeur, kavitz mât é komzenn d'é-hoch' gand herder diwar-benn ann tâd-bráz David, pénaoz eo marô, eo bêt lienet, ha ma éma hé vez en hor c'heiz bêté vréma.

30. O véza éta ma oa Profed, ha ma wié pénaoz Doué en doa rôed hé chér gant lé a teujé ar fruez eùz hé groazel da azéza war hé gador :

31. O wélonn a-raok en deûz komzet eùz a zoazoc'hidigez ar Christ, péhini né kêt bêt dilezet en houfeu, hag eùz a bêbini ar c'hik n'en deûz kêt gwélet ar vreinadurez.

32. Doué en deûz lékéat ar Jézuz-zé da zével a varô da véo, ha ni holl a zô tôt eùz a gément-sé.

33. Goudé éta ma eo bêt savet gand dour déou Doué, ha goudé ma eo bêt rôet d'éhan ar Spéred-Santel gwasileet d'éhan gand hé

Dad, en deûz skolet ar Spéred-zé, péhini a wélit hag a glevit.

34. Râk David né kêt piñet enn Env : hôgen laveroud a ra heunañ : Aon Aotrou en deûz lavered d'am Aotrou, azez em doura déou.

35. Bêté ma likiunn va énébourien da skabel d'az treid.

36. Ra wézô éta a-dra-wic holl di Israel, pénaoz Doué en deûz lékéat da Aotrou ha da Crist, ar Jézuz-zé, péhini hoc'h eùz staget ar groaz.

37. Pa glevchont kément-sé, é oent manret en hò c'halouon, hag é léverchoat da Ber, ha d'ann Ebrest all : Tûd, va breudeur, pétrâ a raimp-ni ?

38. Ha Per a lavaraz d'ézhò : Grít piñien, ha ra vêzô badézet pép-hini ac'hano'h é hanô Jézuz-Krist, en distol eùz hò pêch'bejou ; hag é tigémérot rô ar Spéred-Santel.

39. Râg ar c'hen-wéstl a zô d'é-hoch', ha d'hô mipien, ha d'ar rô boll zô pell, ikément ha ma c'halvô ann Aotrou hon Doué.

40. É meûr a c'heriou all é rôz testené d'ézhò, hag é erbédé anézgô, ó laverout : En em zavéteit diouc'h ar wenn fall-zé.

41. Ar ré éta a zigéméraz hé chér, a oé badézet : bag en deizéenn em unanaz oud ann diskeul war-drô tri mil éné.

42. Hôgen kendrechel a réant é kélénadurez ann Ebrest, é lôd ar bara torret, hag er pédenou.

43. Hôgen ar spoont a gregaz é pêb éné : ha kalz a vurzudou hag a arwésiou a réa ann Ebrest é Jérusalem, hag ann heùz a oá bráz dré-holl.

44. Ar ré a gréde, a vévé-kévre, ha pép-trâ a ioa boutin gant-ho.

45. Gwerza a réant hò douarou hag hò madou, hag é rannent anézhò étré-z-hô holl hervez ann ézomm en doa pép-hini.

46. Kendrechel a réant ivé bemézenn en doa temp'l gand eun unava-

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

niez vrâz, hag é torrent ar bara a-di-é-ti, hag é kémérant hô boëd gant lèvénez, ha gant eeunder a galoum.

47. O veuli Doué, ha karet gant ann holl bobl. Högen ann Aotrou a greské bemdéz ann niver eûz ar ré a dlié béza salvet enn hévéleb Iliz.

III. PENNAD.

1. HOGEN Per ha Iann a biñé d'ann templ da heur ar bédén péhini é oa ann naved heur.

2. Dougen a réad eunn dén, péhini a ioa kamm a gôv hé vamm, ha bendéz é lékéad anéhan é tâl d'or ann templ, a ch'halvet ann Or Gaer, évit ma c'houlenfê ann aluzen digand ar ré az ea enn templ.

3. Pa wélaz hé-man Per ha Iann, péré a ioa daré da vond enn templ, é péde anézhô da rei ann aluzen d'éhan.

4. Ha Per, kerkoulz ha Iann, oec'h arvesti ann dén-zé, a lavaraz d'éhan : Sell ouz-omp.

5. Hag hén a zelle piz out-hô, é ged ma rójent eunn dra-bennag d'éhan.

6. Neuzé Per a lavaraz d'éhan : N'em eûz nag aour nag arc'hant ; högen ar péz em eûz a rôann d'id. E hanô Jézuz-Krist a Nazaret , saôd ba balé.

7. Hag ô véza kroget enn hé zourn déou, é savaz anéhan, ha kaloun hé dreid a startaa.

8. Hag oec'h über eul lamm é savaz, hag é valéaz : hag éz éaz enn templ gant-hô, ô valéa, ô lammout, hag ô veuli Doué.

9. Hag ann holl bobl a wélaz anéhan ô valéa, hag ô veuli Doué.

10. Högen anouad a réant pénaoz é oa ann hini péhini a oa gitezet oud ann or Gaer eûz ann templ évit gouleni ann aluzen : hag é oent leùn a zouez hag a es-tamm gand ar péz a oa c'hoarvæt gant-han.

11. Hag ô véza ma talch'ê Per

ha Iann, ann holl bobl souézet a rédaz étrézeg enn-hô bêtég ar pondalez a c'halyeur Salomon.

12. Högen Per ô wélout kément-sé, a lavaraz d'ar bobl : Tûd a Israel, pérâg oec'h-hu souézet eûz a gément-man, pé pérâg é sellihu ouz-omp, é-c'hiz ma hor bê lèkéat hé-man da valéa gand hon ners bag hor galloud ?

13. Doué Abraham, Doué Izaak ha Doué Jakob, Doué hon Tadou en deûz meñlet hé Vap Jézuz, péhini hoc'h eûz gwercet, ha dinachet dirâk Pilat, péhini en doa bar-né leñskel da vont.

14. Högen c'hou hoc'h eûz diac'hett ann dén sântel ha gwirion, bag hoc'h eûz goulenet é vé rôet d'é-hoc'h eunn dén lazer :

15. Ha penn-abek ar vuez hoc'h eûz lékéad d'ar marô ; högen Doué en deûz hé zazorc'h eûz a-douez ar ré-varô ; ha nî a zô tést eûz a gément-sé.

16. É feiz hé hanô eo, en deûz hé hanô startet ann dén-zé, péhini hoc'h eûz gwélet, bag a ana-vézit : bag ar feiz a zeù anéhan en deûz rôet ar iec'hed klôk-zé diraz-hoc'h holl.

17. Högen, va breñdeûr, gouzoud a rann pénaoz hoc'h eûz gréat kément-sé dre ziwiziégez, kerkoulz ha pennou hô prô.

18. Högen Doué péhini en doa diouganet dré c'hénon hé holl Bro-fédé pénaoz é c'houzanvhé hé Christ, en deûz hé zevénet évél-sé.

19. Grid éta pinijen, ha distroïd ouec'h Doué, évit ma vézô lamet hô pêc'hédu :

20. Pa vézô deñet amzer ar frés-kadurez dié wél ann Aotrou, bag en dévezô Doué kaset Jézuz-Krist, péhini a zô bêt diouganet d'é-hoc'h,

21. Péhini a dlié béza digéméret gand ann Env, bêtég ann amzer é péhini é vézô lékéat pép trâ er stad kenta, amzer bag a zô bêt diouganet gand Doué adaleg ar penn-kenta dré c'hénon hé Brofédé sântel.

22. Högen Moizez en deûz lava-

IV. PENNAD.

ret : Ann Aotrou hô Toué enn deûz savet eûz a greiz hô preûdeûr eur Profed, evel-d-oum : selaouit-hen é kement ha ma lavarô d'é-hoc'h.

23. Râk chétu pétrâ a c'hoarvæzô : Kémend hini ha na zelaouô kéd ar Profed-zé, a vézô lamet eûz a-douez ar bobl.

24. Hag ann holl Broféded, péré hô deûz komzet, adalek Samuel, bag hé-houdé, hô deûz diouganet ann deisioù-zé.

25. Choui a zô miplien ar Bro-féded, bag eûz ar gevredigez, en deûz gréat Doué gand hon Tadou, ô lavarout da Abraham : Hag enn da wenn é vézô benniget ann holl vrâdou eûz aon douar.

26. Évid-hoc'h eo da-genta en deûz Doué saved hé Vâb, bag en deûz hé gaset évid hô penniga, évit ma tistroi pép-hini eûz bê zrougiez.

IV. PENNAD.

1. HOGEN pa gomzent oud ar bobl, ar vélein, réner ann templ, bag ar Saduséed a zebaz éno ;

2. Ha droug enn-hô ô véza ma kelenno ar-re-man ar bobl, ha matiouganet é Jézuz dazorc'hudigez ar ré-varô :

3. Hag é krôgchont enn-hô, bag é lékéjont anézhô er vâch bêtég antrônôz ; râk divezad édo dija.

4. Högen kalz eûz ar re a glavez ar brézegen-zé, a grédañ : ha ni-ver ann dûd-zé a oé eûz a bemp mil.

5. Antrônôz Pennou ar bobl, bag ann Hénaoured, bag ar Skribed en em strollaz à Jérusalem :

6. Hag Annaz, Prins ar vélein, ha Kaifaz, ha Iann, bag Aleksandr, ha kémend hini a ioa eûz a wenn ar vélein.

7. Hag ô véza hô lékéat enn hô c'hreiz, é rejond ar goulen-man digant-hô : Gant pé ners, pé gant pé hanô hoc'h eûs-hu gréat kément-sé ?

8. Neuzé Per leùn eûz ar Spé-red-Santel, a lavaraz d'ézhô : Pennou ar bobl, ha c'houi Hénaoured, selaouit :

9. Pa c'houlenneur hiriô digan-éomp pérâg hon eûz gréat vâd da eunn déu klâny, bag é pé zoaré eo bêt iac'héet,

10. Diskleria a réomp d'é-hoc'h holl, ha da holl bobl Israel, pénaoz eo dré hanô hon Aotrou Jézuz-Krist a Nazaret, péhini hoc'h eûz staget oud ar greaz, ha péhini en deûz savet Doué a varô da vêo, eo bêt iac'héet ann dén-zé, ha ma eo enn hé zâ dira-z-hoc'h.

11. Hen-nez eo ar ménan hoc'h eûz distalet, c'houi saivenic-tiez, bag a zô deûet da benn da gorn ann ti :

12. Ha n'eûz kéd a zilividigez dré hini all é-béd ; râg hanô all é-bénd dindan ann ény n'e'o bet rôed d'ann dûd, dré bêhini é llêfemp bêza salvet.

13. Högen pa wéljont stardder Per ha Iann, ô véza ma vien pénaoz é oa ar ré-man tûd diwizien : ba louad, é oest souézet brâz ; gouzoud a réand ivé pénaoz é oant bêt oec'h heulia Jézuz.

14. Koulskoudé pa wéljont ann hé zâ dira-z-hô ann hini a oa bêt iac'héet, z'hô doa nétrâ da lavarout a-énep.

15. Gourc'hémenni a réjond éta d'ézhô ma'z ajent er-méaz eûz hô stroll, bag é kuzulient étré-z-hô ,

16. O lavarout : Pétrâ a raimpni d'ann dûd-man ? Râk eur burzud hô deûz gréat, bag a zô ana-vézit gand holl dud Jérusalem : anad eo, ha na hellomp kéd hé naç'ha.

17. Högen, évit na vézô két brudet mui é-touez ar bobl, disennomp out-hô gant gourdrouz na gomchent mui enn hanô-zé da zén e-béd.

18. Hag ô véza galved anézhô, é tifenchont out-hô na gomchent mui, na na gélenchent é hanô Jézuz.

19. Högen Per ha Iann a res-pouitaz bag a lavaraz d'ézhô : Bar-nit hoc'h-unan mar d-co déréad dirâk Doué selaoui a-chanoë'h kon-toch égét selaoui Doué ;

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

20. Râk nî na hellomp két tével wat ar péz hon eûz gwelet ba klevet.

21. Hôgen hî a gasaz anézhô enn eur c'hourdrouza : ha na gavent kiriegez é-béd évit hô c'hastiza enn abek d'ar bobl, ô véza ma veulent hell Doué eûz a gément a oa c'hoarvézet ;

22. Râg ann dén péhini a oa bêt iac'héet gand ar burzud-zé, en doa ouc'h-penn daouugent vloaz.

23. Goudé ma oent laosket, é teñijont étrézeg hô zûd; bag é tañéveljond d'ézhô kément ha ma oa bêt lavared d'ézhô gant prinsed ar véleien ha gand ann bénouered.

24. Pa glevaz ar ré-man kément-sé, é savchont kérivet hô mouez étrézé Doué, bag é léverchont : Aotrou, té eo éc'h eûz gréat ann énv bag ann douar, ar môt, ha kément a zô enn-hô :

25. Té eo éc'h eûz lavaret dré ar Spéré-Santel, dré c'hénou hon tad David da zervicher : Pérâg é tispac'h ar brôadou, ha pérâg ar bobloa hô deûs-hi mennen traou gwâa ?

26. Saved eo rouéed ann douar, bag ar brinsed a zô en em strolledd a-unan a-éneb ann Aotrou, bag a-éneb hé C'rist.

27. Râg Hérodéz ha Pons-Pilat, gand ar Jentiled ha gand ar bobl a Israel, a zô évit-gwir en em strollet er géar-man a-éneb da Vâp sanctel Jézuz, péhini éc'h eûz c'olié,

28. Évid ôber ar péz a oa bêt reizet gand da c'halloud, ha gand da vénou.

29. Ha bréma, Aotrou, sell ouc'h hô gourdrouzou, ha rô d'az gwaszed ann ners da ziskleria da chérant pêb herder,

30. Évit ma astenni da zourn da iac'had ar ré-glanv, ha da ôber arouésiou ha burzoudou è hanô da Vâp sanctel Jézuz.

31. Goudé m'hô doé gréad hô fêdeu, al lêac'h é péhini édonst strollet a grénaz; leüniet é oend holl gand ar Spéré-Santel, bag é tisklerchont gér Doué gand herder.

32. Hôgen al lôd brâz eûz ar ré a gréde n'hô doa némed eur galoun hag eunn éné : bag hini anézhô na lavaré é oa d'ézhan hé-unan ar péz en doa; hôgen kément trâ a oa boutin étréz-hô.

33. Ann Ébestel a rôe testeni gand eunn ners vrâz eûz a zazor-chidigez hon Aotrou Jézuz-Krist : bag ar c'hrâs a ioa brâz enn-hô holl.

34. Râk na ioa dén paour é-béd ena hô zouez; ha kément hini en doa douarou pé tiez, a werzé anézhô, bag a zigasé ann dalvoudégez eûz ar péz en doa gwerz.

35. Hag a lekén anézhî da dreid ann Ébestel. Nedzé é raunent ann arc'hant étré pép-hini dioud hô ézomm.

36. Hôgen Jozef, les-haneyet Bar-nabaz gand ann Ébestel, (da lavaroud eo Mâb ar fréalzidigez), péhini a oa Lévit, ha ginidik eûz a Sipra,

37. A werzaz parkou en doa, bag a gasaz arc'hant ar werz da dreid ann Ébestel.

V. PENNAD.

1. NEUZÉ eunn dén hanvet Ananiaz, gand hé c'hreg Safira, a werzaz douarou ,

2. Hag a viraz en tu diout-han lôd eûz a arc'hant gwerz ann douarou, a-unan gand hé c'hreg : bag é kéméraz al lôd all, bag hen kasaaz da dreid ann Ébestel.

3. Hôgen Per a lavaraz : Ananiaz, perak Satan en deûs-hén tempet da galoun, évid da lakaad da lavaroud eur gaou d'ar Spéré-Santel, ha da viroud en tu diouzid lôd eûz a arc'hant da zonaron ?

4. Ha na vent kêt choumet gan-éz, mar ez pé karet; ha goudé béza hô gwerz, ha né oa kêt c'hoaz ann arc'hant d'id? Pérâg éc'h eûsté lékéat ar ménoz zé eunn da galoun? Né kéd d'ann dûd éc'h eûz lavaret gaou, da Zoué eo.

5. Hôgen pa glevaz Ananiaz ar geriou-zé, é kouézaz bag é varvaz.

V. PENNAD.

Hag ar ré holl a glevaz kément-sé a oé spountet brâz.

6. Neuzé tûd-iaouank a zavaz, a géméraz anézhian, hé zozag bag hé zouaraz-

7. War-drô teir heur goudé, hé c'hreg, péhini na wié kéd ar péz a ioa c'hoarvézet, a zeñaz.

8. Ha Per a lavaraz d'ézhi : Lavar d'in, grég, bag azé éma kemend hoc'h eûz gwerzet hô touarou ? Hag hî a lavaraz : Ia, kément-sé eo.

9. Neuzé Per a lavaraz d'ézhi : Pénazoc'h-hu en em unanet ével-sé évit tempi Spéréd ann Aotrou ? Chétu oud ann or treid ar ré hô dûz douaret da ozach', mond a réond ivé d'az tougen.

10. Râk-tâl é kouézaz d'hé dreid, bag é varvaz. Ann dûd-iaouang éta ô véza deted ébarz, hé c'havaz maro, bag ô véza hé chéméret, hé douaraz é-kichen hé fried.

11. Hag eur spount brâz a zavaz en Iliz holl hag é-touez ar ré holl a glevaz méneg eûz a gément-man.

12. Hôgen ann Ébestel a réa kalz a arwésiou bag a vurzoudou dirâg ar bobl. Hag en em strolla a réand holl a-unan é pondalez Salomon.

13. Hini eûz ar ré all na gréde en em unani gant-hô : hôgen ar bobl a veñle kalz anézhô.

14. Hôgen ann niver eûz ar ré a gréde, ken gwazed, ken merched, a greské muï-oc'h-vui.

15. Enn hévélep doarat ma touget ar ré-glanv war al leuriou-ker, ba m'hô lékéad war wéléou ha war fléodou, évit pa drément Per, ma teufé da-vihana hé skeûd da chôlei unan-behnag anézhô, ha ma vijent iac'hete ôz hô chlévenojou.

16. Eunn niver brâz a dûd a zirédé ivé eûz ar c'herioù nés da Jérusalem, bag a tigasant hô zûdklanv, bag ar ré a oa heskinet gand ar spérédou louz; bag hô farécent holl.

17. Hôgen Priñs ar véleien a zavaz, bag ar ré a ioa gant-han

(pérâg a zô eûz a hérizi ar Zaduséed) ô véza leùn a warizi,

18. Hag é taolchont hô daouarn war ann Ébestel, hag hô lékéjont er gen-brizoun.

19. Hôgen Ésù ann Aotrou a zigoraz é-pâd ann nôz dòriou ar prizoun, hag ô véza hô c'haset erméaz, é lavaraz :

20. Id, ha savid enn templ, ha livird d'ar bobl ann holl c'heriou eûz ar vuez-zé.

21. Pa glevaz ar ré-man kément-sé, éz ejont enn templ bedré mât, hag en em lékjont da brézegi. Koulskoudé Priñs ar véleien, hag ar ré a ioa gant-han a zeñaz, hag a strollaz ann alerien hag ann holl Hénaoured eûz a bobl Israel; bag é kaschond d'ar prizoun évid hô digas.

22. Ann oviserien ô véza deñet, a zigoraz ar prizoun, ha n'hô c'hafchont két, hag é tistrójont, hag hé rójont da anasout,

23. O lavarout : Kavet hon eûz ar prizoun serret gant kalz a bréder, hag ar gwared en holl zâ é-tâl ann òriou : hôgen pa hon eûz di-goret, n'bon eûz kavet dén ébarz.

24. Hôgen mérer ann templ ha prinsed ar véleien pa gleschont kément-sé, a oé nec'h diwar-benn ar péz a diic d'ar c'hoarvézout.

25. Hôgen unan-bennag a zeñaz hag a lavaraz d'ézhô : Chétu ann dûd-zé hô poa lékéad er prizoun a zô enn templ, hag a gélen ar boll.

26. Nedzé mérer ann templ ar eaz gand hé oviserien, hag a zigasaz anézhô hép rédi : rig aoun hô doa na zeñé ar bobl d'hô labéza.

27. Pa hô doé hô digaset, é lékjont anézhô dirâg ann alerien: hag ar Bélek-fráz a réaz eur goulen digant-hô,

28. O lavarout : Dré hot gourc'hémennou hor boa gourc'hémennet d'é-hoc'h na gélenfac'h kéd en hand-zé : ha chétu hoc'h eûz leüniet Jérusalem gand hô kélénadurez, hag é fell d'é-hoc'h dougu war-n'omp gwâd ann dén-zé,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL

29. Hôgen Per hag ann Ébestel a respondat : Réid eo kentoc'h senti ouc'h Doué éged ouc'h ann dûd.

30. Doué hon tadou en deûz dazorc'h Jézuz péhini hoc'h eûz lékéad da verval, oc'h hé staga oud ar pren.

31. Hen-nez eo a zô bêt savet gand dourn déou Doué da Brins ha da Zalver, évit rei da Israel ar binjen, bag ann distol eûz ar bêch'jou.

32. Ila ni a zô téston eûz ar péz a lèvérop, bag ar Spéré-Santel ivé, péhini a zô bêt rôet gand Doué d'ar ré a zant out-han.

33. Pa glevchont kément-sé é savaz droug enn-hô, bag é venant hô lakaad da verval.

34. Hôgen eur Farizian hanvet Gamaliel, péhini a ioa doktor eûz al lézen, bag énoret brâz gand ar bobl holl, a zavaz é-touez ann alierien, bag a c'hourc'hémennaz lakaad ann Ébestel er-méaz évit berr amzer.

35. Hag é lavaraz d'ar ré-man : Tûd a Israel, likid évez oud ar péz a réed d'ann dûd-zé.

36. Râg abarz ann deisiou-man é savaz Téodaz, péhini a lavaraz é oa hén cunn dra-bennag a vrâz. War-drô pevar c'hant dén a heuliaz anézhian ; hôgen lazed é oé, bag ar ré holl hô doa hé heüliet a oé skinect.

37. Goudé hen-nez é savaz Judaz ar Châtillead é amzer ann nivérérez, bag é tiennnaz ar bobl war hêl lerc'h : hôgen lazed é oé, bag ar ré holl hô doa hé heüliet a oé skinect.

38. Dré-zé bréma é lavarann d'é-hoc'h, tec'bid diouc'h ann dûd-zé, ha list-hô da ôber : râk ma teu ar chuzol-zé, pé ann ôber-zé a berz ann dûd, é vezô kaset-da-gét.

39. Hôgen ma teu a berz Doué, na hellot kêt hé gas-da-gét, né-méd en em lakaaf'h da stourmi oud Doué hé-unan. Hag é rôjond hô grad da gément-se.

40. Hag ô véza galvet ann Ébestel, goudé béza lékéad hô skourjéza, é tifennchont out-hô na gomzhet mui é hanô Jézuz, bag hô c'haschont-kuit.

41. Hag hi az éaz laouen eûz a zirag ar c'huzulierien, ô véza ma oant bêt kavet dellézek da c'houzvî ann dismégans-sé hanô Jézuz,

42. Ha na élancent kêt bermdez da géleonna ha da brézegi diwar-ben Jézuz-Krist, enn templi bag a-di-é-ti.

VI. PENNAD.

1. HOGEN enn deisiou-zé, ô véza ma kreské niver ann diskibled, é savaz gourdrouz é-touez ar Grésian a-éneb a Iuzevien, ô véza ma réant faé eûz hô intanvézedhi et serviel pendéziek.

2. Nedzé an daouez Abostol ô véza strollet am holl ziskibled, a lavaraz : Né kêt azoaté é kuitajemp gér Doué, évid évésaad ouc'h ann daoliou.

3. Dilenoïd éta, va breudeür, seiz dén enn hô touez eûz a eul léalded anat, leûn eûz ar Spéré-Santel bag a furnez, bag é lakaimb anézhô d'al labour-zé.

4. Ha ni en em rôimp enn-holl-d'ann-holl d'ar bédén, ha d'ar brézegen.

5. Ar gomsiou-zé a blijaz d'ézhô holl ; bag é tiennchont Stéfan, den leûn a feiz bag eûz ar Spéré-Santel, ha Filip, ha Prokoruz, ha Nikanor, ha Timon, ha Parménaz, ha Nikolaz, diavésiad eûz a Antiochia.

6. Hag é kaschont anézhô dirag ann Ébestel : bag enn eur bidi é lédochont hô daouarn war-n-ézhô.

7. Ha gér Doué a greskô, ha niver ann diskibled a baotté kalz é Jérusalem : kalz ivé eûz ar véléien a zenté ouc'h ar feiz.

8. Hôgen Stéfan leûn a c'hras bag a ners, a réa horzudou bag arouësion brâz é-touez ar bobl.

9. Nedzé hiniennou eûz ar Sina gog, péré a oa hanvet Libertined,

VII. PENNAD.

hag ar Siréned, hag ann Aleksandrined, hag ar ré a ioa elz a Siliia hag eûz a Azia a zavaz hag a strivé gant Stéfan.

10. Ha na hellent kêt énébi oud ar furnez, hag oud ar Spéré a gomzé en-han.

11. Nedzé é c'hounézhont tûd da lavarout pénaoz hô doa hé glavet ô lavarout touadellou a-éneb Moizez bag a-éneb Doué.

12. Dispac'h a réjond éta ar bobl, hag ann Hénaoured, hag ar Skribed : bag och en em deûrel war-n-ézhân, é krôghont enu-han, bag her c'haschont dirag ann alienien ;

13. Hag é lékéjont testou faoz, péré a lavaraz : Ann dén-zé na baouez da gomza a-éneb al léac'h sante, hag a-éneb al lizen.

14. Râg hé glevet hon eûz ô lavarout : Pénaoz ar Jézuz-zé a Nazaret a zismantrô al léac'h-man, hag a gemmô ar gélénadurésiou a-chouennou en deûz rôet Moizez d'éomp.

15. Hag ar ré holl a ioa azézet el lêz ô selloud out-han, a wélaz hé zremm ével dremm eunn Éal.

VII. PENNAD.

1. NEUZÉ ar Bélek-brâz a lavaraz d'ézhân : Ha gwir eo ar péz a lévéreuz ?

2. Hag hén a lavaraz : Tûd va breudeür, ha va zadou, klevit : Ann Doué a chloar en em ziskouézaz da Abram hon tâd pa édo er Mézopotamis, abarz ma choumaz é Karan,

3. Hag é lavaraz d'ézhân : Kéa er-méaz eûz da vrô, bag eûz da gérant, ha deûz enn douar a ziskouézim d'id.

4. Nedzé éz éaz er-méaz eûz a zouar ar Châldeed, bag éz éaz da choum é Karan. Hag ac'hant, goudé ma oé marô hê dâd, Doué a zigasaz anézhian enn douar-man, é péhini é choumit bréma.

5. Ha na rôaz d'ézhân madon ébed enn-han : na rôaz kêt zô-kén héd eunn troad : hôgen rei a réaz hé c'héz pénaoz her rôjé d'ézhân

enn hé gers, ha d'hé wenn hé-choudé, pa n'en doa c'hoaz mab é-bé.

6. Ha Doué a lavaraz d'ézhân ; pénaoz hé wenn a choumchê enn eunn douar a-ziavéaz, a vijé lékéad é sklavérez, ha gwall gaset é-pâd pévar c'haat vloaz.

7. Hôgen, émé ann Aotrou, barna a rinn ar vrôad gant péhini é vezint hêt lékéad é sklavérez. Ha goudé-zé é tetuït et-méaz, bag é servichint ac'hant el léac'h-man.

8. Hag é rôaz d'ézhân kérédigez ann trô-drouc'h : bag ével-sé Abraham a c'hanaz Izaak, hag a drô-drouc'haz anézhian ann eizved dervez, bag Izaak a c'hanaz ann daouezek Tad-brâz.

9. Hag ann Tadou-brâz dré warzai, a werzaz Jozef ann Eïjpt ; hôgen Doué a ioa gant-han :

10. Hag é tieubaz anézhian eûz hé holl enkrézou : bag é rôaz d'ézhân ar gaereded hag ar furnez diarâk Faraoon roué ann Eïjpt, péhini hel lékéaz da réner war ann Eïjpt, ha war hé holl dî.

11. Hôgen dont a réaz eunn naounégez vrâz enn-holl Eïjpt hag é Kanaan, ha brâz é oé ann enkréz : bag hon tadou na gavent kêt a voued.

12. Pa glevaz Jakob pénaoz é oa éd enn Eïjpt, é kasaz dî hon tadou eur wéach genta.

13. Ha d'ann eil gwéach é oé anavézet Jozef gand hé vreudeür, ha Faraoon a anavézaz hé wenn.

14. Nedzé Jozef a gasaz da gerchout Jakob hé dâd, bag hé holl gérant; pemzé dén a tri-ugent.

15. Ha Jakob a ziskennaz ann Eïjpt, bag a varvaz éno, bag hon tadou ivé.

16. Ha dizouget é oent é Sichem, ha lékéad er-béz a oa bêt prénet gand arc'hant Abraham digant mi-pien Hémor mab Sichem.

17. Hôgen ô véza ma tôtée amzer ar gwéist en doa gréad Doué da Abraham, ar bobl a greskaz, bag a baottaz ann Eïjpt,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

18. Bété ma savaz enn Eïjpt eur roué all, péhini n'en doa két anavez Jozef.

19. Hen-nez leun a droidellerez a-enep hon tòd a enkreraz hon tadou, bêtég hò lakaad da deûrel eméaz hò bugale, évit na zeutient ken da baotia.

20. Enn amzer-zé eo é oé ganet Moizez, péhini a oé mât dirak Doué. É-pâd ur mis é oé maget é ti hê dâd.

21. Hôgen ô véza bêt lékéad er-méaz, é oé kémenter gant merc'h Faraoñ, péhini a vagaz anézhau ével enn mab d'ezhi.

22. Ha Moizez a oé desket é holl furnez ann Eïjpsianed, bag é teñaz da véza gallouduz é geriou hag é obériou.

23. Hôgen pa oé deûrel d'ann oad a zaou-ugent vloaz, é teuaz o'hoant enn hê galou da vond da wéclud hê vreudeur brigale Israel.

24. Hag o wélonn em eûz gwélet enkreaz ya fobl, péhini a zô enn Eïjpt; kleyed em eûz hò c'heinavan, bag ouna diskennet évid hò dieubli. Deiz ta hréman, bag é kasion a-chauod enn Eïjpt.

25. Ar Moizez, péhini hò doa dinac'h, pa leverjont: Piou en deñz da lékéad da brins ha da varner! Hen-nez a zô bêt kaset gand Doué da brins ha da ziéuber drézoura ann Eal, a oa en em ziskouézed d'ezhan er vôden.

Sina, é-kreiz tan eur vôden leskidik.

31. Pa wélañ Moizez kément-sé, oé soucet bráz eûz ar pérz a wélé, bag ô véza tóstet évid arvesti, é klevaz mouéz ann Aotrou, a lavaré:

32. Me eo Doué da dadou, Doué Abraham, Doué Izaak, ha Doué Jakob. Hôgen Moizez a gréne, ha ma gréde kéd arvesti.

33. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ezhan: Tenn da vontou eûz da dreid; râg al lêac'h é péhini emoud a zô euna douar santel.

34. O wélonn em eûz gwélet enkreaz ya fobl, péhini a zô enn Eïjpt; kleyed em eûz hò c'heinavan, bag ouna diskennet évid hò dieubli. Deiz ta hréman, bag é kasion a-chauod enn Eïjpt.

35. Ar Moizez, péhini hò doa dinac'h, pa leverjont: Piou en deñz da lékéad da brins ha da varner! Hen-nez a zô bêt kaset gand Doué da brins ha da ziéuber drézoura ann Eal, a oa en em ziskouézed d'ezhan er vôden.

36. Hen-nez eo hò lékéaz da zond er-méaz, oé hêr burzudou lag arouézien é douar ann Eïjpt, er môt râs, bag en distro o-pâd dou-ugent vloaz.

37. Hen-nez eo ar Moizez-zé, péhini en deûrel lavaret da vugale Israel: Doué a lakai da zével étouez hò prêdeur ar Profed ével-doun; selaouit-hén.

38. Hen-nez eo a oé enn Iliz enn distro gand ann Eal, péhini a gourz out-han é méneg Sina, ha gand hon tadou: hén eo en deñz bêt ar geriou a vuez évid hò rei d'éomp.

39. Hon tadou na fellaz kéd d'ezhò aentz out-han; hôgen hé bellaad a réjont, bag é tistrojont a galouen enn Eïjpt.

40. Hag é leverjond da Aaron: Gra d'éomp doucou bag a gerzò enn hor roak; râg ar Moizez-zé péhini en deûrel hon tennet eûz a zouat ann Eïjpt, na ouzomp két pétrâ eo deûrel da véza,

VIII. PENNAD.

41. Hag é réjond eul leud ean deñion-zé, bag é kennigehont eunn auéval d'ann idol, bag en em laouenéchoat é labour hò daouarn.

42. Hôgen Doué zistrôaz diout-hô, bag hò lézaz da servicha armé ann Env, é-c'hiz ma eo skrievet é levr ar Brofedet. Ti Israel, ha kennyig éch eûz té 'io sakrisson hag anévald eun distro é-pâd daouagent vloaz?

43. Ha choui hoc'h eûz kémenter tell Molok, ha stéren hò Toué Remfam, skeùdennou péré hoc'h eûz gréat évid hò azeali. Dré-zé é kassin ac'hano'h eun tu all da Vabilon.

44. Hon tadou hò doe em distro tell ann desténi, ével m'en doa Doué, o komza out Moizez, goue chémennet d'ezhan hò óber hervez ann doare ma en doa gwélet.

45. Hag hon tadou ô véza hé géméret, a gasaz anézhau gan-hô, dindan rénadur Jéruz, é perc'henniez ar vgoadou, péré a gasaz Doué a ziaraog hon tadou, beté deision David.

46. Péhini a lavaz trugarez dirak Doué, bag a chouleñnañ digant-han ma heljé sevel eunn tell da Zoué Jakob.

47. Hôgen Salomon eo a zavaz eunn ti d'ezhan.

48. Koulskoudé ann Ue'hela na choum kéd eun templio gréat gand daouarn ann dûd, é-c'hiz ma lavar ar Profed.

49. Ann Env eo va c'hador, bag ann douar skabel va zreid. Pé di a zaof d'in, c'mé ann Aotrou? Ha pé leac'h hellez bêza da arzoa d'in?

50. Ha n'eo két va douar en deñz gréat kément-sé?

51. Pennou kalet, tud dienwadet a galouen bag a skouarn, chouz a éneb bérpid ouz ar Spêred-Santel, bag a zô hénvel ouz hò tadou.

52. Péhini eûz ar Brofedet a hò deñz két heskiñet hò tadou? Lazed hò deñz ar ré a ziugané d'ezhò dontedigez ann Dén Gwirion, péhini hoc'h eûz choui gverzot ha lazet:

53. O véza ma eo hêt rôed d'ezhoch' al lezen gand ann Eled, ba n'hoch eûz kéd hê miret.

54. Hôgen pa gleschont kément-sé é oé ramet hò chalounou hag e skrîchont hò dent out-han.

55. Koulskoudé ô véza ma oa hén leun eûz ar Spêred-Santel, é savaz hê zaou-lagad étrêzeg ann Env, é-welaz gloar Doué, ha Jézuz péhini a ia en hê za ena tu déou da Zoué. Hag a lavaraz: Ghetu é wélanu ann Envou digor, ha Mab ann den eun hê za en tu déou da Zoué.

56. Hôgen hi en em lékéaz da gris a-boez-penn ô stanka hò diskuar, bag en em dóljont war-u-ézhau war-cunn-dô.

57. Hag ô véza hé zachet er-méaz eûz a géar, é labéz-bont anézhau: bag ann testou, a lékéaz hé zilad out treid eunn déa-inouesk houvet Saul.

58. Hi a labéz Stéfan, bag hén a bédé, bag a lavaré: Aotrou Jézuz, digémer va spêred.

59. Hag ô véza en em daofet war hê zaoulin, é c'barmaz gand eur vouez gré, ô lavaront: Aotrou, na damall két d'ezhò ar pêched-man. Ha gondé hêra lavaret kément-sé e kouskaz eun Aotrou. Hôgen Saul en doa rôed hé c'hrid d'ar maro-zé.

VIII. PENNAD.

1. HÔGEN enn deñion-zé, é sayaz eunn heskin bráz enn Iliz a iouz é Jérusallem, bag ann holl, némed ann Ebestel, a oé skinet d'ar vrô Judéa ha Samaria.

2. Koulskoudé tud a zouians Doué hò doe pridiz eûz a Stéfan, bag a réat eur c'haon bráz d'ezhau.

3. Hôgen Saul a zismaztre ann Iliz, bag ô rond eun tiez, é tennô anézhò ar gwazet hag ar mestr'el, bag hò lékéz er prizoun.

4. Ar ré a oa skinet a brézégé ger Doué dré ma trémént.

5. Filip a ziskennaz da géar Samaria, bag a brézogaz eno ar Christ.

6. Ar boblou a zélaoué ar péz a lavaré Filip, o'ch hé glevout gand eunn hévéleb évez, hag o' wélot ann arouésiou a réa.

7. Râg ar spérédou louz ar éa er-méaz eúz a gof meûr a hini, eunn eur grâ a-boéz-penn.

8. Ha kalz a baralitiket hag a gammieien a oé iac'héet.

9. Eul laouénidigez vrâz a c'hoar-

vézaez éta er gêar-zé. Hôgen bêz' éz oa enn hévélep kér eunn dén hanvel Simon, pêhini abars neûz a o' bêt eur strôbinellor, hag en doa touellet pobl Samaria, o' larvout pénaoz é oa hén eunn dra-bennâg a vrâz :

10. Ann holl, brâz ha bihan, a grêdé d'éhan, hag a lavaré : Héman eo ar galloud brâz eúz a Zoué.

11. Hôgen hé zélaoué a réant, o' vrâz m'en doa hô zoucellet pell a ioa gand hé strôbinelloù.

12. Koulskoudé o' vrâz krédet ar péz a brézeg Filip diwar-benn rouantélez Doué, éoent badézet, gwazed ha merc'hed, é hanô Jézuz-Krist.

13. Neûz Simon a grêdaz ivé hé-unan : goudé ma oé bet badézet, éch' heuliaz Filip. Hag o' wélot ann arouésiou bag ar vurzoudou brâz a réa, é oé souézet meûrbéd.

14. Hôgen pa glevaz ann Ebastel, pér a ioa é Jérusalem, pénaoz tûd Samaria hô doa digémézet gér Doué, é kaschoat etrézeg enn-hô Per ha Iann.

15. Pa oé deûed ar ré-man, é pédochont évit-hô, évit ma tigémerchent ar Spéréd-Santel :

16. Râk né oa két a'hoaz diskennet war hini anézhô ; hôgen badézet é cant bêt hép-ken, é hanô ann Aotrou Jézuz.

17. Neûz é lékjond hô daouarn war-n-ézhô, hag é tigémerchont ar Spéréd-Santel.

18. Hôgen pa wîlaz Simon pénaoz ann Ebastel a roé ar Spéréd-Santel o' astewa hô daouarn, é kennigaz arc'hant d'ézhô,

19. O lavarout : Rôid ivé d'in ar galloud-zé, ma tigémézo ar Spé-

red-Santel kémend hini em bêzô lékéat ya daouarn war-n-ézhô. Hôgen Per a lavaraz d'éhan :

20. Ra vrêz kollet da arc'hant gan-zé, o' vrâz ma éch' eúz manet é hellef piaoua rô Doué gand arc'hant.

21. N'éch' eúz na lôd, na kérren er brézegen-man; râk da galoun né kéd eunn dirák Doué.

22. Gra éta pinijen eúz ann droug-zé ac'handoù ; ha péd Doué, évit ma tistolô d'id, mar d'eo galuz, ar ménos-zé ezh da galoun.

23. Râg gwêlout a rann pénaoz émonod é besti ar c'houervader, hag étréou ann direisted.

24. Hôgen Simon a respountaz, hag a lavaraz : Pédit choui ann Aotrou évit-où, évit na zigouez nôtria d'in eúz ar péz hoc'h eúz laveret.

25. Hag hî goudé bêza rôet testeni d'ann Aotrou, ha goudé bêza diskleriet hé c'hér, a zistrôaz da Jérusalem, eunn eur brézegi ann Aviel è meut a bann eúz a vrô ar Zamaritaned.

26. Hôgen Eal ann Aotrou a gomzaz ouc'h Filip, o' lavaraz : Saô, ha kéra étrézeg ar c'herstiez, warzû ann hent a ziskenn eúz a Jérusalem da Chaza, pêhini a zô eunn cul leac'h distroù.

27. Hag hén a zavaz hag az éaz. Ha chétu eunn dén eúz ann Etiozia, eur spaz, eunn dén galloudek eñz a lêz Kandasez rouanez ann Etiozianned, pêhini a ioa da bean war holl denzoriou, a o' deûed da Jérusalem évit aziellî ;

28. Hag o' tistrei é oa azézet war hé garr, hag é lenné ar Profed Izaias.

29. Neûz ar Spéréd a lavaraz da Filip : Difré, ha dinesa oud ar c'harr-zé.

30. Ha Filip a rédas, hag a glevaz anézhô o' lenna ar Profed Izaias, hag é lavaraz d'éhan : Ha menna a réz-té é poelsez ar péz a lennez ?

31. Hag hé-man a lavaraz : Ha pénaoz é hellef, ma na ziskouez

IX. PENNAD.

dén d'in ? Hag é pédaz Filip da biha, ha da azéza gant-han.

32. Hôgen al leac'h eúz ar Skritur a lenné a oa hé-man : E'chiz eunn danvad eo bêt kaset da laza ; hag é-chiz eunn oan pêhini a choum mud dirâg ar c'hrevier, ével-sâ n'en deûz kéd digoret hé c'hénou.

33. Enn hé vueldet hé varn a zô bêt lamet. Piou a zanévellô hé c'hannédiz, o' vrâz ma vrêz lamet hé vuze diwar ann douar ?

34. Hag ar spâz a respountaz hag a lavaraz da Filip : Lavar d'in, mé az péd, diwar-benn piou é laver ar Profed kément-sé, pé diwar-benn hé-unan, pé diwar-benn eunn all-bennâg ?

35. Neûz Filip ô tigeri hé c'hénou, a zéraouaz dré ar Skritur-zé, hag a brézegaz d'éhan Jézuz.

36. Ha pa'z eant enn hent, é kafschont douar, hag ar spâz a lavaraz : Chétu douar, pétrâ a vit na venn badézet :

37. Ha Filip a lavaraz : Mar krédez a vir galoun, é hell bêza gréat. Hag hén a respountaz hag a lavaraz : Mé a grêd pénaoz Jézuz.

38. Hag é chour'hémennaz harza a c'harr : hag é tiskenchont hô doau enn douar, ha Filip a vadéz zaz ar Spâz.

39. Hôgen pa oent savet eúz ann douar, ar Spéréd a skrapaz é Filip, hag ar Spâz n'her gwélez mui ; hôgen mond a réaz laouen hé hent.

40. Koulskoudé Filip en em gavaz é Azot, hag o' tréménout é prezégé ann Aviel dré ar c'heriou, bêtis ma tedaz da Gézareá.

IX. PENNAD.

1. HOGEN Saul pêhini a oa c'hoaz leùn a c'houerdrouou, ha pêhini a glaské maroù diskibled ann Aotrou, az eaz da gavout ar Bélek-brâz,

2. Hag a c'houennaz digant-han lizéri évit sinagogou Damaz : évit mar kafché war ann hent-zé,

gwazed pé merc'hed, hô c'hasché stâg ida Jérusalem.

3. Ha pa édo ema hent, ha ma tôtée oud Damaz, eur c'houauen eùz ann Eny a gelc'hiañ anez han enn-cunn-taol ;

4. Hag o' kouéza d'ann douar é klevaz eur vouez a lavaré d'éhan : Saul, Saul, pérâg éch' heskinez-té ac'hanoù ?

5. Hag hén a lavaraz : Piou oudé, Aotrou ? Hag ann Aotrou a lavaraz : Mê eo Jézuz pêhini a heskinez ; rec'huz eo gwinka oud ar garzou.

6. Hag hén o' kréna, ha spountet brâz a lavaraz : Aotrou, pétrâ a fell d'id é rajenz ?

7. Hag ann Aotrou a lavaraz d'éhan : Saô, ha kéra da gér, hag éno é vrêz laverad d'id pétrâ éch' eúz da ôber. Hôgen ann dûd a ioa gant-han a choumz soozet brâz, o' vrâz ma klevent eur vouez, ha na wérend dón.

8. Saul éta a zavaz diwar ann douar, ha pétrâ-bennâg ma o' digor hé zaou-lagad, na wéle bérard. Hôgen bi o' kregi enn hé zaouarn, a gasaz anézhaoù da Zamaz. 9. Choum a réaz éno tri dervez hép gwêlout, ha na zebraz na na évez.

10. Hôgen bêz' éz oa eunn diskihl é Damaz, hanvet Ananiaz : Hag ann Aotrou a lavaraz d'éhan : Hag ann wélédigez : Ananiaz. Hag hén a lavaraz : Chétu mé, Aotrou.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'éhan : Saô, ha kéra er rù a hanveur ar Rû Vrâz : ha klask é ti Judaz eunn den hanvet Saul eúz a Dars ; râg o' pidi éma.

12. (Ha Saul a wélez eunn dén hanvet Ananiaz, pêhini a zeû enn ti, hag a lékéet hé zaouarn war-n-éhan évit ma askafché ar gweled.)

13. Hôgen Ananiaz a respountaz : Aotrou, klevet em eúz gant meûr a hini pénaoz ann dén-zé en deûz gréat kalz a zrouk d'ar zent é Jérusalem ;

14. Ha pénaoz eo bêt rôed ar

galloud d'éhan gant Privéed ar véleien da érca kémend bin i a chalvó da hanô.

15. Hag ann Aotrou a lavaraz d'éhan : Kéa, rág' ben-nez a zô eul lést em eûz dilennet évid dougen va hanô dirâg ar vrâdon, ar rouéed, ha mپien Israel.

16. Rak mé a ziskouezioù d'éhan pêtri a vezô red d'éhan da o houzanvi évit va hanô.

17. Hag Anouiaz az éaz, bag ô véza éad en ti, éch' astennaz hé zaouarn war-n-éhan, hag é lavaraz : Saul va breür, ann Aotrou Jézuz, pêhini a zô en em ziskouezed id' em head dré behini é teuez, en deûz va c'haset, évit ma wéli, ha ma vezi leuniet gand ar Spéréed-Santel.

18. Ha rak-tal é kouézaz eûz hé zaou-lagad é-c'hiz skant, hag é taouaz adarre ar gwéléed d'éhan : hag ô véza savet é oé badézet.

19. Hag ô véza kéméret boëd,

é teuez ners d'éhan. Hag é chau-

maz eunn dervez-bennag gand ann

diskibled a ioa é Damaz.

20. Ha rak-tal é prezégar er sinago-

gou, pénoaz Jézuz a oa Mab Doué.

21. Hôgen ar ré-holl a glevé anéhan a oa souézet, hag a lavaraz :

Ha né két ben-nez eo a heskine

é Jérusalem ar ré a chalvay ann

hanôz, ha pêhini a zô deûed

ac'hanô aman évid hô érca hag hô

c'hâs da Brizied ar véleien.

22. Koulskoudé Saul a zistroë é

iec'hed mioc'h-vui, hag é faizé

Iuzevien a ioa é Damaz, ô tes-

ténia d'éhan pénoaz Jézuz a oa ar

Christ.

23. Hôgen pell-amzer goudé ar

Iuzevien en em guzuliaz kérvet

évid hé lakaad da verval.

24. Hô spiou a oé rôed da ana-

oud da Zaul; rak noz-deiz é tñval-

lend ann ôriou, évid hé laza.

25. Hôgen ann diskibled a gô-

méraz anéhan é-pâd ann noz,

hag ô véza hé lékad en ur gëst, é

tiskenchond anéhan a-hed ar voger.

26. Pa oé deûed da Jérusalem,

é klasaz en em uaoui gand ann

diskibled; hôgen holl hô doa aoun ra-z-han, ô véza na gréder két é oa diskibl.

27. Hôgen Barnabaz a géméraz anéhan, hag hé c'hasaz d'ann Ebestel : hag é tanévellez d'éhan en doa gwéléet ena hent ann Aotrou, pêhini en doa komzet ouz-han, ha pénoaz en doa préïget gant fisiens é Damaz é hanô Jézuz.

28. Choum a réaz éta gant-hô, ô vond hag ô tond é Jérusalem, hag ô prezégi gant fisiens é hanô ann Aotrou.

29. Komza a réaz ivé oud ar Jentiled, hag é stiré oud ar Chrésianed : hag ar ré-mañ a glaské ann Aotrou.

30. Pa glevaz ar vreñdeur-kément-sé, hé renchont héte Kézarcé, hag h'aschont da Darsa.

31. Koulskoudé ann Iliz é doa ar péo'h dré ann holl Inde, dré an Chaliléa ha dré Samaria, hag é savé ô kerzont é doujans ann Aotrou, ha leùn é oa gant freñzidigez ar Spéréed-Santel.

32. Hôgen c'hoarvezoud a réaz pénoaz Per à tréméonod dré ann Holl goriou, a zeñz da wéloud ar zeñz a choume Lidda.

33. Hag é kavaz éno eunn dén, hanvet Énéaz, pêhini ô véza pa-

ralistik, a ioa gourvézel war hé wé-

lé, éiz bloaz a ioa.

34. Ha Per a lavaraz d'éhan :

Énéaz, ann Aotrou Jézuz-Krist az

iach'ha : saô, hag aoz da wéle. Ha

rak-tal é savaz.

35. Ar ré holl a choamé Lidda

hag é Sarona a wélez anéhan;

hag é tistrojond oud ann Aotrou.

36. Béz' éz oa ivé à Joppé eunn diskiblez hanvet Tabita, pé Dor-

kar hervez an droidigez, Hou-man

a oa leùn gand ar mäd-oberiou

bag ann aluzennou a rea.

37. Hôgen c'hoarvezoud a réaz pé-

noaz ô véza kouézet klawy en dei-

siouzé, é varvaz : ha goudé béra-

bet gwalc'h, é oé lékad en ur

gambit uc'hel.

38. Hag ô véza ma oa Lidda tist-

da Joppé, ann diskibled ô véza kle-

X. PENNAD.

yet pénoaz Per a ioa éno, a ga-

saz daou zén d'éhan, évid hé bidi

da zont affo d'hô chéar.

39. Ha Per a zava hag ar éaz gant-hô. Ha pa oé deûet, é kas-

chont anéhan er gambr uc'hel : hag

ann holl intañvezed a zeñz war

hé drô em eur wela, hag ô lis-

kouéza d'éhan ar wiskou hag ar

sauz a rea Dorkaz d'ézh.

40. Neuzé Per, ô véza kased ann holl er-meaz, en em daolaz war

hé zaoulin hag a bedaz : hag ô véza

trôed oud ar chorf a lavaraz : Ta-

bita, sâv. Hag hi a zigoraz hé

daou-lagad ; hag ô véza gwéléet Per,

en em lékeaz enn hé ohoanez.

41. Neuzé é roaz hé zourn d'é-

zhi, hag hé savaz ; hag ô véza gal-

vez ar zent hag ann intañvezed,

hé roaz d'ézh bêd.

42. Hôgen kément-sé a oé gwé-

zetz dré holl gêar Joppé ; ha kañz

a dûd a grédañ ann Aotrou.

43. Ha Per a chomaz meûr a

zervez à Joppé, é ti eur chour-

rézer hanvet Simon.

X. PENNAD.

1. BÉZ' éz oa eunn dén é Ké-

zarcé, hanvet Kornéliz, pêhini a

ioa Kantéren eur gohort galvet

ann Italianez.

2. Dén dérot hag a zoujans Doué

gand hé holl di, pêhini a réa alu-

zenou brâz d'ac hobl, hag a bêdê

Doué bêpred.

3. Héman a wélez splann en

eur wéleñiged, war-drô ann naved

heur eûz ann deiz, eunn Eal eûz

ann Aotrou a zeñz d'hê gavout,

hag a lavaraz d'éhan : Kornéliz.

4. Hôgen hén ô selloud ouz-han,

en doé aoun brâz, hag a lavaraz :

Pétrâ eo, Aotrou ? Hag ann Éal

a lavaraz d'éhan : Da bêdenou,

ha da aluzennou a zô piñet é koun

dirâk Doué.

5. Kas éta tud da Joppé, ha

digemenoù Simon, les-hanvet Per.

6. Choum a ra é ti eur chour-

rézer hanvet Simon, hag ann ti-zé

a zô tôt d'ar mót : ben-nez a la-

varô d'id potra éch' eûz da obet.

7. Ha pa oé dat-kuit ann Éal a

gomzé out-han, é chalvaz daou

euz vellou, hag eur brezliad a

zoujans Doué eûz ar rô a ioa din-

dâk hé velli.

8. Ha goudé béra danévellet pép

trâ d'ézh, hô c'hasaz da Joppé.

9. Antrônôz, pa oant can bent,

ha pa dôsteent ouc'h kérar, Per a

binaz erpenn uc'hel eûz amzi, war-

diô ar chouez'hed heur, évit pidi.

10. Hag ô véza m'en doa naoun,

é fellaz d'éhan dibri. Hôgen é-

pâd ma sozent eunn dra-benaâg,

é kouézaz war-n-éhan eunn estlam

a spêred :

11. Hag é wélañ ann Énv digor,

bag eul lestr ô tiskenni, ével eunn

dousier eûz ann Énv.

12. Ha war bêlini éz oa a bêp

seut locened pevar zroadek, ha loë-

ned-stlech diwar ann douar, bag

evned eûz ann Énv.

13. Hag eur vouéz a komza out-

han eunn eil gwéach, a lavaraz :

Na lavar ked é vê louz ar péz a zô

gand gand Doué.

14. Kément-sé a chaoarvez a

bêd teir gwéach : ha neuzé al lésé

a oé sachet enn Énv.

15. Hag é-pâd ma oanec'h Per,

évit gouzout pétri é on da lava-

rouz ar wéleñiged en doa gwéléet,

chétu ar gwazad a oa bêt kaset

gant Kornéliz, ô véza goulenne

pêleac'h é oa ti Simon, en em ga-

vaz oud ann ôr.

16. Ha goudé béra galvet, é

chouéñchont ma né ou kéd éno

é choué Simon, les-hanvet Per.

17. Hôgen ô véza ma kounné Per

er wéleñiged, ar Spéréed a lavaraz

d'éhan : Chétu tri dén a glask

achanod.

18. Ha goudé béra galvet, é

chouéñchont ma né ou kéd éno

é choué Simon, les-hanvet Per.

19. Hôgen ô véza ma kounné Per

er wéleñiged, ar Spéréed a lavaraz

d'éhan : Chétu tri dén a glask

achanod.

20. Saô éta, diskenn, ha kea

gant-hô héb arvar ébéd ; rak mó

eo em eûz hô c'haset.

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

21. Ha Per ô véza diskennet da gavoud ann dûd-zé, a lavaraz : Mé eo ann hini a glaskit : Pétrâ eo ann abek évit péhini oc'h defet?

22. Hag bi a lavaraz : Kornéliz ar C'hantener, dén gwirion, hag a zoujans Doué, hervez ann desteni a rô d'ezhan ann holl bohl a Judea, a zô bêt kelenet gand eunn Eal sanctel, da zigémenna ac'hanoù d'hé di, ha da zélaoui da c'heriou.

23. Per éta a réaz d'ezho dond en ti, bag hô herberc'hiaze. Hôgen antrônôz è savaz hag éz éaz gant-hô : ha lôd eûz ar vréudeur a Joppé ar éaz kérvet gant-han.

24. Antrônôz éch erruojent é Kézaréa, é péléac'b Kornéliz ô véza galvet hé gérant hag hé viñouned vrâz, a ch'heù anézhô.

25. Ha pa oé éat Per enn ti, Kornéliz a ziambrougaz anézhô, bag ô véza en em daolec d'hé dreid, éch' azéulaz anézhô.

26. Hôgen Per a lékéaz anézhô da zével, ô lavarout : Saô ; ha mé ivé n'ounn némend eunn dén.

27. Hag ô komz out-han éz éaz en ti, hag é kavaz kalz a dûd a oa strollet éno :

28. Hag é lavaraz d'ezho : Chou a oar pénaoz eo eunn dra argatzuz évid eunn dén eûz ar Judea en em unani gand eunn diavésiad, pé mond d'hé gavout : hôgen Doué en deûz diskouéz d'in pénaoz na dlécour gervel dén louz na dic'hlan.

29. Dré-zé ounn déudé hé arvar d'az kavout, pa éc'b eûz va digémennet. Bréma è choulennan dré bê abek éch' eûz va digémennet.

30. Ha Kornéliz lavaraz : Béz' éz eûz bréma pevar dervez, é oann ô pidi em zî enu naved heur, ha chetu eunn dén gwisket é gwenn en em ziskouézaz d'in, hag a lavaraz :

31. Kornéliz, da bédén a zô bêt klevet, ha da aluzennou a zô bêt kaset da goum dirak Doué.

32. Kâs éta da Joppé, ha digémenn Simon, les-hanvet Per : chou a ra éti Simon ar c'hourzéz é-tâl ar môr.

33. Kased em eûz éta rak-tâl d'ezkavout ; ha té ec'h eûz gréad eunn dra duduiz d'in ô tort. Chetu ni éta bréma dira-zod, évit klevont kemennet en deûz Doué kemennet d'id da lavarout.

34. Neûz Per a zigoraz hé c'hé-nou bag a lavaraz : È gwirionez é wélanne pénaoz Doué n'en deûz kemm é bêt évid dén :

35. Hôgen pénaoz é pêb brôad, piou-bennag a zouj anézhô, hag a ra obériou euen, a zô hétuz d'ézhan.

36. Doué en deûz komzet out bu-galé Israel, o tiougant d'ezho ar pêoc'h dré Jézuz-Krist (hen-nez eo Aotrou ann holl.) :

37. Chou a oar pétrâ eo bêt ar vrûd eûz a gément a zô bêt c'hoarvèzet er Judea holl, a téraoui dré ar G'haliléa, goudé ar vadisiant en deñz prezéget Iann :

38. Pénaoz en deûz Doué lardet Jézuz a Nazaret gand ar Spéré-Santel ha gand ann ners ; ha pénaoz eo tréménet Jézuz eun eur ôber vâd hag eun eur parâr ar ré holl a ioa mac'hant gand ann diaoul, ô véza ma oa Doué gant-han.

39. Ha ni a zô téstoù eiz a gément en deûz gréat è brô ar Iuzevien, hag é Jérusalem ; kouls-koudô hé lazot hô deûz oc'h hé stagaoud eur groaz pren.

40. Hôgen Doué en deûz hé lé-kéad da zével ann tréde deiz a varô da veô, hag en deûz gréat ma eo bêt gwélet splann ;

41. Nann gand ar bohl holl, hogen gand ann téstoù dilennet avaroak gand Doué ; gan-éomp, ni pêre hon eûz debret hag évet gant-han, goudé ma eo bêt savet a varô da veô.

42. Ha gourc'hémennet en deûz d'éomp prezégi d'ar bohl, ha té-séntia pénaoz eo hén a zô bêt lé-kéat gand Doué da varner d'ar ré veô ha d'ar ré varô.

43. Ann holl Broféded a rô té-séntia d'ezhan, pénaoz ar ré holl a grédo eun-han, a zigémérô eun hé hanou ann distol eûz hô fêch'ejou,

XI. PENNAD.

44. Per a lavaré c'hoaz ar geriouzé, pa ziskennaz ar Spéré-Santel war ar ré holl a zelaoué ar gér.

45. Hag ann dud leal a oa bêt trô-drouhet, hag a os deñed gant Per, a oé souézet brâz, ô véza ma oa ivé skufet grâs ar Spéré-Santel war ar Jentiled.

46. Rag hô c'levooud a réant ô lavaroud ann iéouz, hag ô veulî Doué.

47. Neûz Per a lavaraz : Ha dén a hell dinac'ha dour, évit mirout na vé badézet ar ré hô deûz digéméret ar Spéré-Santel ével-domp-ni ?

48. Hag é c'hourc'hémennaz hō hadézi é hanou ann Aotrou Jézuz-Krist. Neûz é pédhont anézhân da choum gant-hô eunn derivez-bennag.

XI. PENNAD.

1. ANN Ébestel, hag ar vréudeur a ioa é Judéa, a glevaz pénaoz ar Jentiled hô-unan hô doa digéméret gér Doué.

2. Hôgen pa oé piñet Per é Jérusalem, ar ré a os bêt trô-drouhet a strivé out-han,

3. O lavarout : Pérâg oud-dé éat da gavout tûd hâ n'int két trô-drouhet, ha pérâg éch' eûz-dé debret gant-hô ?

4. Hôgen Per a zéraouaz Janével a ann traou eun hô reiz, ô lavarout :

5. Édouann ô pidi é kér Joppé, hag eun eunn estlam a spéréd em eûz bêt eur weledigez é péhini em eûz gwélet eul lést : o tiskenni ével eunn dousier vrâz a-ispié dré ar pevar c'horn eûz ann énv, hag a zéou bêtég enn-oun.

6. Hag ô véza sellet piz out-han, em eûz gwélet anévaléed pevar-zroadek eûz ann douar, ha loened c'houez, ha loened stlêch', ha laboused eûz ann énv.

7. Hag em eûz klevet eur vouéz a lavaré d'in : Saô, Per, láz, ha debr.

8. Hôgen mé a lavaraz : Doué ra virô, Aotrou ; rak biskoaz nétrâ

a louz nag a zic'hlan n'eo éad em génou.

9. Hag ar vouéz a gomzaz euna eil gwéach eûz ann énv, hag a lavaraz : Na lavar két é vé louz ar péz a zô planet gand Doué.

10. Kément-sé a c'hoarvèzaz a-héd teir gwéach : ha pép trâ a oé tennet adarré enn énv.

11. Ha chetu tri déa péré a oa bêt kaset eñz a Gézaréa étrézeg enn-oun a zéouz eun ti.

12. Hôgen ar Spéréd a lavaraz d'in mont gant-hô héb arvar. Ar c'houeac'h breur-mar a zefaz ivé gan-én, hag éz ejomp da dî ann déan.

13. Hag hén a zanvellaz pénaoz en doa gwélet euna Éal enn hé za hag a lavaraz d'ezhan : Kâs da Joppé, ha digémenn Simon, les-hanvet Per,

14. Péhini a lavar d'id geriou, dré béré é vézi salvet, té ha da holl di.

15. Ha pa em boé déraquet komza, ar Spéré-Santel a gouezaz war-nézhô, é-chiz war-n-omp ean derou.

16. Neûz é têdaz kouz d'in eûz a c'hér ann Aotrou, pa lavaraz : Iann évit-gwir en deûz badézet en dour ; hôgen c'houri a vezébadézet er Spéré-Santel.

17. Pa en deûz éta Doué rôed d'ezho ann hêvélép grâs ha d'é-ompni, ni pêre hon eûz krédet en Aotrou Jézuz-Krist, pétrâ oann-mé, évit gellout énebi ouc'h Doué ?

18. Pa hô doé klevet kément-sé, é tachont : hag é veulijont Doué, ô lavarout : Doué en deûz éta rôed ar binjen d'ar Jentiled évid ar vuez.

19. Hôgen ar ré a oa bêt skinot gand ann heskin a os kouézec war Stéfan, a dréméaz bêtég é Fénisia, é Kipruz hag é Antiochia, ha na léverchont gér ouc'h dén, né-med ouc'h ar Iuzevien hép-kén.

20. Koulskoudé lôd eûz ar ré a ioa eûz a Gipruz hag eûz a Gireñ, ô véza éat é Antiochia, a gomzaz ivé oud ar Chréasian, ô prezégi ann Aotrou Jézuz.

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

21. Ha dourn ann Aotrou a ioa gant-hô : hag eunn niver brâz a grézaz hag a drôaz oud ann Aotrou.

22. Ar brûd eûz a gément-sé ô véza deñet bêtleg iliz Jérusalem , é kaschont Barnabaz da Antiozia.

23. Pa oé deñet hê-man , ha pa wélaz grâs Doué , é oé laouen ; hag é erbedaz pép-hini da gender-c'lel é servich ann Ao rou gand eur galouon stâd ;

24. Râg eunn dén mât é oa , ha leùn eûz ar Spéréd Santel , hag eûz a feiz . Hag eul lôd brâz a dâd en em unanaz ouch ann Aotrou.

25. Neuzé Barnabaz az éaz da Darsuz , évit klasik Saul : ha pa en doé hê gavet , hen kasaz da Antiozia.

26. Eur bloaz krenn é choum-jont enn Iliz-zé : hag é teskelont eul lôd brâz a bobl ; enn bêvellep doaré ma oé rôet da genta ann banô a Gristenien da ziskibled Antiozia.

27. Enn deñiou-zé é tehzad . Pro-fed eûz a Jérusalem da Antiozia :

28. Hag unan anézhô , hanvet Agabus , a zavaz hag a ziougan-naz dré ar Spéréd , pénaoz é c'hoar-vesché eunn naounégez vrâc dré ar béd holl ; hag é c'hoaryvézaz dindan ann impalaer Klodius.

29. Hôgen ann diskibled a gémôr-raz ann dézô da gâs , pep-hini dioud hê challoud , aluzennou d'ar vreudeur a eboumé er Judea .

30. Hag é réjont ivé , ouch hô c'hâs d'ann hénauored dre zaouarn Barnabaz ha Saul .

XII. PENNAD.

1. HOGEN enn hévéleb amzer ar roué Hérodez a astennaz hê zaouarn , évid enkrezi hinennou eûz ann Iliz .

2. Hag hén a lazaz Jakez breur Iann gand eur c'hîlez .

3. Hag ô welout pénaoz éch'héché kément-sé d'ar Iuzevien , é léléz ivé kregi é Per . Édo neuzé deñiou ar Bara hep goell .

4. Goudé m'en doé lékéat kregi enn-han , é kasaz anézhaz er vâch , hag hen rôz da viroud da beder bagad a pevar soudard pép-hini , gand ioul d'hé lakaad étré daouarn ar bobl goudé ar Pask .

5. Èvel-sé é oa miret Per er vâch : hôgen ann Iliz a réa héb chana pédenou da Zoué évit-han .

6. Hôgen enn nôz arsog ann deiz e péhini é illié Hérodez hé gâs d'ar maro , Per a ioa kousket étré daouzoud , ha staget gand diou chaden : hag ar warded a ioa é-tâl ann ôr a ziwallé ar vâch .

7. Ha ciétru Éal ann Aotrou a zavaz enno he gichen : hag ar gouloù a lugernaz er vâch ; hag ô véza stoked out kostez Per , e tihunaz anézhaz , ô laravout : Saô buan . Hag ar chadennou a goucézaz eûz he zaouarn .

8. Hag ann Éal a laravaraz d'éhan :

Laka da c'houriz , ha gwisk da voutou . Hag hén a réaz èvel-sé .

Neuzé é laravaraz d'éhan : Taol da zaâ war da drô , deûz war va lerc'h .

9. Hag hén az éaz er-méaz hag az éo war hê lerc'h ; hôgen na wié két é oa gwir ar péz a réa ann Éal : rak kridi a réa é wéle eut wéledeguz .

10. Hôgen goudé béza tréménet gant-hô ar c'henta hag ann eil gward , é teñjont d'ann ôr houarn , a gâs da géar : hag hou-man a zigoraz anézhî hé-unan dira-z-hô . Hag ô véza éat er-méaz , éz éjont a-hed eur ru ; ha rak-tâl ann Éal az éaz-kuit diout-han .

11. Neuzé Per , ô véza distrôed d'hé-unan , a laravaraz : Bréma éch'ouzon eevâd pénaoz en deûz Doué kaset hê Éal , ha pénaoz en deûz va zennet eûz a zaouarn Hérodez , hag eûz ann holl ch'ed eûz a bobl ar Iuzevien .

12. Ha goudé béza prédieriet , é teñaz da li Mari mamm Iann , les-hanvet Mark , é péléach' é oa kalz a dûd strolet , hag ô pidi .

13. Ha pa en doé Per stoked

XIII. PENNAD.

war ann ôr , é teñaz eur plac'h , hanvet Rodé , évit selaoui .

14. Hag ô véza anavézit mouéz Pér , gand al levênez na zigoraz kéd ann ôr , hôgen dirédek a réaz hag é tiskleriaz d'ar ré a oa enni pénaoz é oa Per é-tâl aut ôr .

15. Hôgen ar ré-man a laravaraz d'éhi : Diskianta a réz . Hôgen hi a destenié pénaoz é oa ével ma é doalavaret . Hag ar ré all a laravare : Hé Éal eo .

16. Koulskoudé Per a skoé bê-préd . Ha pa hô doé digoret , é wélon-jont anézhaz , hag é oent souézet brâz .

17. Hag hén ô véza rôed arouéz d'ézhô gand ann dourn da dével , a zanévella d'ézhô pénaoz en doa ann Aotrou hé dennet er-méaz eûz ar vâch , hag é laravaraz : Rôid da anaout kément-man da Jakez ha d'hé vreudeurt . Hag ô véza éad er-méaz , éz éaz ann eul léc'h all .

18. Hôgen pa oé deñet ann deiz é oé eur redstî brâz é-touez ar zoudarded , évid gouzout pétrâ é oa deñet Per .

19. Koulskoudé Hérodez ô véza lékéat hê glask , ha n'en doa két hê gavet , goudé béza gréat meûr a chouennoud ar warded , a c'hour-c'hennennaz hô c'hâs : hag ô véza diskennet eûz a Judéa da Gézéra , é choumaz éno .

20. Hôgen droug en doa oud ann dûz eûz a Dir hag eûz a Zidon . Hag hî a zedaz a-ioul-pép-hini d'hé gavout , ha goudé béza gounézet gand archant Blastoz , péhini a ou é penn da gampar ar Rôud , é c'houlenchont ar péoc'h , ô véza ma oa gant-han é oa maget hô brô .

21. Ann deiz éta ô véza merket , Hérodez a wisaz hê zaé a Roué , a azézaz war hê drô , hag a brézegennaz anézhô .

22. Hag ar bobl a c'harmé , ô laravout : Mouéz eunn Doué eo , né kéd hini eunn dén .

23. Hôgen rak-tâl eunn Éal eûz ann Aotrou a skoaz gant-han , ô véza n'en doa két rôet meulcudi da

Zoué : ha debret gand ar prénved , é varvaz .

24. Koulskoudé gér ann Aotrou a greské hag a baotté .

25. Ha Barusbaz ha Saul , goudé béza leùniet hô c'harg , a zistrôaz eûz a Jérusalem , ô kémérou gant-hô Iam , les-hanvet Mark .

XIII. PENNAD.

1. BÉZ' éz oa neuzé enn Iliz a ioa enn Antiochia , profédé ha doktored , é-touez pér édo Barnabaz , ha Simon a chalved ann Dâ , ha Lusius eûz a Giren , ha Manahan breur-léaz da Hérodez ann Tétrak , ha Saul .

2. Hôgen ével ma oant-hi oc'h ôber hô c'harg ditâg ann Aotrou , hag ô iuni , ar Spéréd-Santel a laravaraz d'ézhô : Tuid d'in Saul ha Barnabaz , évid ann ôber da bêhini em eûz hô ch'halvet .

3. Neuzé goudé héza iunet ha pédet , éch'h astençhont hô diaouarn war-n-ézhô , hag hô c'hasechont-kuit .

4. Hag hî kaset gand ar Spéréd-Santel az éaz da Zélénkia , hag éno é piñchont enu eul lestr évit mond da Gipruz .

5. Ha pa oent deñet da Zalamina , é prezégont gér Doué é sinagogou ar Iuzevien . Iann hô doa ivé gant-hô da skoazel .

6. Ha goudé m'hô doa baléed dré ann énezen holl bêté Pafoz , é piñchont eur Iuzéo , péhini a ioa kelc'hier ha fals-profet , hag a ioa hanvet Barjew ;

7. Hê-man a ioa gand ar pro-konsul Serriuz-Paoluz dén fur . Hê-man , ô véza lékéat Barnabaz ha Saul da zont , en doa c'hoant da glevout gér Doué .

8. Hôgen Elimas ar c'helle'hier / râg èvel-sé eo hê hanô da laravout) a énôbô out-hô , ô klaskout distri ar prokonsul eûz ar feiz .

9. Neuzé Saul , péhini a zô ivé hanvet Paol , ô véza leùn eûz ar Spéréd-Santel , a zellaz stard out-han ,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

10. Hag a lavaraz : O dén leûn a bép touellerez, bag a bép trôidel, mêm ann diaoul, énébour da bép eeunder, ha na baouézi-dé két da wara henchou euen ann Aotrou ?

11. Ha bréma chétu éma dourn ann Aotrou war-n-oud, bag é vézi dall, ha na wéli két ann héol bétég eunn amzer. Râk-tâl é kouézaz war-n-ézhan amchoulou ha tévalien, bag ô trei a bép tû, é klasqué eur ré da rei ann dourn d'ézhan.

12. Neuzé ar prokonsul, pa wélaç ar péz a oa c'hoarvezet, a grédañ, souézet bráz eûz a gélénadurz ann Aotrou.

13. Paol hag ar ré a oa gant-han az éaz kuit eûz a Bafoz, hag a zeuaz da Bergen é Panilia. Hôgen Iann ô véza kuitect anézhan, a zistrôaz da Jérusalem.

14. Hôgen hi ô treñzi Pergen, a zeuaz da Antiochia, é Pizidia; bag ô véza éat er sinagog da zeiz ar sabbat, éch' anézchont.

15. Hôgen goudé ma oé lennet al lézen hag ar Broféded, ar pennou etz ar sinagog a gasaz da lavarout d'ézhan : Tûd hor breûdeür, mar hoc'h eûz our gér a erbéd da lavaroud d'as bobl, komzit.

16. Paol a zavaz éta, bag ô véza rôed arouéz gand ann dourn da dével, é lavaraz : Tûd a Israel, ha choui péré a zouj Doué, sélaouit :

17. Doué pobl Israel en deûz dilennet hon tadou, bag en deûz uc'hélekt meûrbêd ar bobl-zé é-pâd ma choumzé é douar ann Eïjpt, ha gand eur vrac'h u'hel en deûz hé dennet anézhan.

18. Hag é-pâd daou-ugent vloaz emzer en deûz gouzanvet ho buézégez enn distro.

19. Hag ô véza gwastet sez brôad é douar Kanaan, é lôdenazz ann douar étré-z-hô dioud ar sort,

20. War-drô pevar c'hang bloaz hag hanter-kant goudé : ha neuzé é rôaz d'ézhan barnerien, bété Samuel ar Profed.

21. Hag a neuzé é c'houlenchont

eur Roué, ha Doué a rôaz d'ézhan Saul Mâb Kis, déo eûz a vreúriez Benjamin, é-pâd daou-ugent vloaz.

22. Ha goudé bêza hé dennet, é savaz David da Roué d'ézhan : bag ô rei testeni d'ézhan, é lavaraz : Ka et em eûz David mâm Jessé, dén hervez va chaloun, pêhini a zéveno va holl ioulos.

23. Eûz hé wenn eo en deûz Doué, hervez té c'hér, savet Jézus da Zalver da Israel.

24. Iann ô véza prezéget, abarz hé zonédigez, ar vadisiant a binjen da holl bobl Israel.

25. Pa en doé Iann peûr-c'hreât hé rédadenn, é lavaraz : Piou a vennt-hu ounn-mé ? Né ket mé eo, hôgen chétu é teù eunn all war va lerc'h, ha na zellezann két diérea hé voutou d'ézhan.

26. Tûd hor breûdeür, bugale à wenn Abraham ; ha choui enn hô zouez péré a zouj Doué, d'éhoch' eo eo bêt kaset ar gér a zividigez-man.

27. Râg ar ré a choumzé é Jérusalem, hag hô frinsed, héb hé anaout, na lavarioù ar Broféded, a leurreur da héb sabbat, oc'h hô barnout hô deûz hô sévènet.

28. Ha pétri-bennig na gafchont abeg é-bêd a varô enn-han, é c'houlenchont out Pilat m'hen lakajé d'ar maroù.

29. Ha pa oé sévènet kément ha ma oa bêt skrijet diwar hé benn, é tiskenchont anézhan eûz ar prenn, hag é lêkéjont anézhan er bêz.

30. Hôgen Doué a zavaz anézhan ann tréde deiz eûz a-douez ar révarô : bag hén a oé gwellet é-pâd meûr a zervez gand, ar ré,

31. Péré a oa piñet gant-han eûz a Jérusalem ; hag ar ré-man a zô c'hoaz bréma testou d'ézhan dirâg ar bobl.

32. Ha ni a rô da anaout d'éhoch' ar gér a zô bêt rôed d'bon tadou :

33. O véza ma en deûz Doué sévènet anézhan enn hor c'hénver-ni hô bugalé, ô tazorchi Jézuz, ével

XIV. PENNAD.

ma eo skrivet enn eil Salm : Va Mâb oud, té, hiriô em eûz da engéhentet.

34. Hag ô véza ma en deûz hé zavet eûz a-douez ar ré-varô, évit na zistrôid mui é breinadurez, en deûz lavaret ével-henn : Rei a rinn d'éhoch' ann diouganou santel em eûz gréad da Zavid.

35. Hag ent eul leach'h all é lavar c'hoaz : Na lézi két da Zant da wélon ar vreinadurez.

36. Râk David, goudé bêza servichet enn hé amzer da ioul Doué, a gouskaz : hag é oé lékéat gand he dadou, bag é wélaç ar vreinadurez.

37. Hôgen ann hini en deûz saud Doué eûz a-douez ar ré-varô, n'en deûz két gwellet ar vreinadurez.

38. Ra vezô anat éta d'éhoch', tûd hor breûdeür, pênaoz eo dréz-haz eo diouganer d'éhoch' distol ar bêc'héjou : ha pênaoz eûz ar ré holl ha n'hoc'h eûz két gellet bêza diskargez gant lézen Moizez,

39. Kément a gréed enn hé-man a vezô diskarget.

40. Likid évez éta na c'hoarvezéché gan-é-hoc'h ar péz a zô bêt lavaret gand ar Broféded.

41. Likid évez, tûd disprizuz, bêzit souézet, ha glac'haret : râk mè a rai eun ober enn hô teisiou, eunn ober ha na grédot két, ha pa vezô danévellet d'éhoch'.

42. Paz éjont-kuit, é oent pédet da brézegi un hêvélép geriou d'ar sabbat war-lerc'h.

43. Ha pa oé rannet ar sinagog, meûr a hini eûz ar Iuzevien, hag eûz ann diavésidi péré a zoujé Doué az éaz war-lerc'h Paol ha Barnabaz : hag ar ré-man a erbédé anézhan ma kendalc'hent é grâs Doué.

44. Arsabbat war-lerc'h ann holl gêar hôgoz en em strollaz évit sélaouï gér Doué.

45. Hôgen ar Iuzevien ô wélon al lôd tûd-zé, a oé leûn a érez, hag éch' anépochont gant touadel-lou oud ar péz a lavaré Paol.

46. Nedzé Paol ha Barnabaz a lavaraz stard : Réd é oa rei da anaout d'éhoch' da genta gér Doué; hôgen pa bellait anézhan, ha pa en em varnit hoc'h-unan ével tûd dizellezec eûz ar vuez peûr-baduz, chétu é trôomp oud ar Jentiled.

47. Râg ével-henn en deûz ann Aotrou hé c'hourc'hémenned d'éomp : Da lékéad em eûz da c'houliou évid ar Jentiled, évit ma vezi hô silvidigez bêté penn ann douar.

48. Ar Jentiled ô klevout kémentman en em laouénaaz hag a veulaz gér ann Aotrou : ha kément hini a ioa kent-tonket d'ar vuez peûr-baduz a grédañ.

49. Ével-sé gér Doué en em skinaz dré ann holl vrô-zé.

50. Hôgen ar Iuzevien a gentraouaz ar gragez a zoujans Doué hag ar régent eûz a gêar, hag é lékéjond da zével eunn heskin a-éneb Paol ha Barnabaz, hag é kaschont anézhan er-méaz eûz hô brô.

51. Hag hi, goudé bêza éjet ar poull eûz hô zreid enn hô aéneb, a zehaz da Ikoniom.

52. Koulskoudé ann diskibled a ioa leûn a lévénez hag eûz ar Spêred-Santel.

XIV. PENNAD.

1. HOGEN c'hoarvészoud a réaz é Ikoniom, pênaoz éz éjont kverted er sinagog ar Iuzevien, hag é kementchont énd enn hêvélép doaré ma krédañ eul lôd brâz a Iuzevien hag a Ch'resianed.

2. Koulskoudé ar ré eñz ar Iuzevien a choumz diskredik a gentraouaz ar Jentiled, hag a lékéaz drouk da zével enn-hô a-éneb ar vréudeûr.

3. Choum a réjont éta énd pell-amzer, oc'h embregá gand herder é-kéver ann Aotrou, pêhini a zougé testeni da chér hé chras, oc'h hô lakaad da ober arwésiou ha burzoudou gand hô daouarn.

4. Ével-sé holl dud kér a oé rannet ; lôd a oé gand ar Iuzevien, ha lôd gand ann Ébestel.

5. Hôgen pa'z éa ar Jentiled hag

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

ar Iuzévién gand hō frinsed d'en em dedrel war-n-ézhō, évid hō chunu'ha hag o labéza,

6. Pa wézchont kément-sé é tec'hchont étrézé Listra ha Derbē, keriou eúz a Likaonia, hag enn holl vrô war-drô, hag é prézégent énō ann Aviel.

7. Bér' éz oa é Listra eunn dén peluzet enn hé dreid, a ioa kamm a góv hé vamm, ha n'en doa kerzet biskoaz.

8. Hé-ma a glevaz Paol o prézégi : ha Paol o véza selléed out-han, hag o wéolut pénaoz en dou ar feiz e vije paréet,

9. A layaraz gand eur-vouéz gré : Saô euen war da dreid. Hag héz a réaz eul lamm, hag en em lékáz da gerzout.

10. Hôgen pa wélez ar bobl ar pêz en dou gréat Paol, é savchont hō mouéz, hag é léverchont é iez Likaonia : Doué hénvel ouc'h tûd a zô diskennet étrézég ennomp.

11. Hag é chalvent Barnabaz Jupiter, ha Paol Merkuriuz, o véza ma ou héz a zougé ar gér.

12. Bélek Jupiter ivé, pélini a oa fôt da gér, a zigasaz tîrvi ha garlantesiou é-tâl ann or, hag a fellé d'ézhay azeulé gand ar bobi.

13. Ann Ébestel Barnabaz ha Paol pa glevchont kément-sé, a rogaz hô difad, hag a lammaz é-kreiz ar bobl, o kria,

14. Hag ô lavarout : Tudou, Pérag é rit-hu ann dra-zé? Tûd omp hénvel ouz-hoc'h, ha dalc'hed d'ar marô ével-d-hoc'h, hag é prézé-gomp d'é-hoc'h évit ma iistrôot diou'h ann traou gwân-zé étrézég ann Doué béo, pélini en déuz gréat ann énv, hag ann douar, hag a mór, ha kément tra a zô enn-hô:

15. Pélini enn amzeriou dréménet en déuz lézét ann holl vrôdou da gerzout enn hô henhou.

16. Ha koulkoudé n'eo két en em lézét hié-unan hép testeni, oc'h ober rád, o rei glasieu eúz ann énv, hag amzeriou frônezuz, ha

boéd founn, hag o leñuis hor c'halonou a lévénez.

17. Ha pétrâ-bennâg ma léverchont, hô doé bêac'h o viroud oud ar bobl na azéulchent anézhô.

18. Hôgen dont a réaz di Iuzévién eúz a Antiochia hag eúz a Ikoniom : hag o véza gounézat ar bobl, é labézchont Paol, hag é kaschont anézhian er-méaz eúz a gér, o venna pénaoz é oa marô.

19. Hôgen ann diskibled o véza en em zastumet war dro d'ézhān, é savaz hag éz éaz é kér; hag antrôñoz éz éaz-kuit da Zerbé, gant Barnabaz.

20. Ha goudé bêza prézéget ann Aviel er gér-zé, ha bêza kelenet kalz a dûd, é tistrôjont da Listra, da Ikoniom, ha a Antiochia,

21. O krévat énéou ann diskibled, hag o ch'herbidi da gendrechel er feiz : o véza ma eo rôd d'é-omp tréménout dré galz a enkrézou, évit mond é rouantelz Doué.

22. Ha goudé bêza lékéat d'ézhô béléien é pêb Iliz, gant pédenou ha gant iunou, ec'h erbéchont anézhô d'ann Aotrou, é péhini hô doua krédet.

23. Hag o treñzi ar Pizidia, é teuñt er Pamilia.

24. Ha goudé bêza prézéget gér ann Aotrou é Perga, é tisketchont da Attalia :

25. Hag ac'hano é verdéechont étrézég Antiochia, a bêlfaç'h é oant bêt kaset gant grâs Doué, évid an ober hô doua leñuet.

26. Hôgen pa oent deuet, ha pa hô doé strollet ann Iliz, é tanévelchont kément en dou Doué gréat gant-hô, ha pénaoz en dou digoret d'ar Jentiled dôr ar feiz.

27. Hag é choumchont énd pell-amzer gand ann diskibled.

XV. PENNAD.

1. HOGEN binienou péré a oa diskennet eúz a Judéa, a zeské ann dra-man d'ar vrûdeur : Ma na vezit trô-drouc'het hervez kiz Moizez, na hellit két bêza salvet.

XV. PENNAD.

2. Paol ha Barnabaz o véza éta stourmet kré enn hô énep, é oé reizet pénaoz Paol ha Barnabaz, hag binienou eúz ar ré all a binché é Jérusaleni, da gavout ann Ébestel hag ar Véleien, diwar-benn kément-sé.

3. Ar ré-man goudé bêza bêt a brouget gand and Iliz, a drenza ar Fenisia hag ar Samaria, o tanëvelia di-trô ar Jentiled : hag hî a réa eul levénez vrâz d'ann holl vrenudeur.

4. Pa oent deuet da Jérusalém, é oen digéméret gand ann Iliz ha gand ann hénoured ; hag é rójond da anaout ann holl draou en dou gréat Doué gant-hô.

5. Hôgen binienou eúz a hérizi ar Farizianed, hag a oen deuet da gridi, a zavaz, o lavaroot pénaoz e o réd trô-drouc'ha ar Jentiled, da gourc'henni d'ézhô mirout lezen Moizez.

6. Ann Ébestel éta hag ann hénoured en em strollaz évit sel-out-piz ood kément-sé.

7. Ha goudé bêza bêt en em guzuliet brâz kérvert, Per a zavaz lag a layaraz d'ézhô : Tûd va breudéur, a choui a oar pénaoz pell amzer, zô en deuet Doué va dilenet en hon touez, évit ma klevché dré va génuo ar Jentiled gér ann Aviel, ha ma teuñt da gridi.

8. Ha Doué péhini a anavez ar chalonou, en déuz douget testeni d'ézhô, enn eur rei d'ézhô ar Spé-red-Santel, kerkouls ha d'é-omp-ni;

9. Ha n'en déuz gréat kemm é-bêd étré ni hag hî, o glana hô ch'halonou dré ar feiz.

10. Pérag éta bréma é tempti hu Doué, o lakaad cur iéo war chouk ann diskibled, ha n'hô deuz két gellet hon tadou hé dougen, ne ni ken-nébête?

11. Hôgen ni a gréat pénaoz eo dré c'hrâs ann Aotrou Jézus-Krist é vezimp salvet, kerkouls hag hî.

12. Nézé ar bobl holl a davaz : hag é selaouent Barnabaz ha Paol, péré a zanévelle d'ézhô ann arwé-siou hag ar vurzudou en dou gréat

Doué gant-hô é-touez ar Jentiled.

13. Ha goudé m'hô doe tavet,

Jakez a respoutaz hag a layaraz :

Tûd va breudéur, selaouit ac'houn.

14. Simon en deuz danévellet d'é-hoch penaoz Doué en deuz sellet da genta oud ar Jentiled, évit kémérout en hô zouez eur bobl enn hé hand.

15. Ha geriou ar Brofeded a zô hénvel ou kément-sé, ével ma eo skrijet :

16. Goudé zé é tistroinn, hag é savion a-nevez telt David, a zô koudzett ; hag é savion a-nevez hé zariou, évid hé lakaad enn hé zâ :

17. Évit ma teui ann dilec'h eúz ann dûd, hag ann holl Jentiled a vezô galvet eúz va hand, da glasskout ann Aotrou. Èvel-sé é lavar ann Aotrou péhini en deuz gréat ann traouz-z.

18. Doué a anavez hé über a bêb amzer.

19. Dré-zé é vennann pénaoz na dleug két enkrézi ar ré eúza douez ar Jentiled péré a zistrô ouc'h Doué :

20. Hôgen skriva d'ézhô ma tiouérint saotrou ann idolou, hag ar c'hadellez, hag ar c'hih mouget, hag ar gwâd.

21. Rag é-kénver Moizez, bêz' éz eúz a bêd amzer tûd é pép kér hag a brézeg anézhian er sinagogou, é pélic'h é lenneur anézhian pép sabbat.

22. Neuzé é oé kavet mât gand ann Ébestel, ha gand ann hénoured hag ann holl Iliz, dilenna tûd 'enn hô zouez évid hô châs da Antiochia gant Paol ha Barnabaz. Dítenna a réjont Judaz a les-hanveur Barsabaz, ha Silaz, tûd eúz ar régenta é-touez ar vrûdeur ;

23. Rag hî a skriva gant-hô ével-henn : Ann Ébestel, hag ann hénoured, hag ar vrûdeur, d'hor breudéur eúz a douez ar Jentiled péré a zô é Antiochia, é Siria hag é Silišia, dématéoc'h.

24. O véza ma hon eúz klevet pénaoz binienou, péré a zeñu di-gan-é-omp, hô deuz hoc'h enkréz gand hô geriou, hag hô deuz gwa-

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

net hoc'h énéou , pétrâ-bennâg n'hor boa két gourc'hémennet d'ézhô :

25. Ni'hon eñz kavet mât , goudé bêza en em strollet a-unan , dilenua ba kâs d'é-hoc'h tûd gant Barnabaz ha Paol péré a garomp meûrbéd ;

26. Tûd péré hô deûz rôet hô buez évid hanô hon Aotrou Jézuz-Krist.

27. Ni a gâs éta d'é-hoc'h Judaz ha Silaz , péré a lavarout d'é-hoc'h a-chénou ann hévélep traou .

28. Râk kavet eo bêt mât gand ar Spêred-Santel , ha gan-é-ompni , na vîje két rôed a vâc'h d'é-hoc'h néméd ann hini a zô réd :

29. Diouéri ar pér a vezô bêt lajet évid ann idolou , hag ar gwâd , hag ar c'hik mouget , hag ar châdelez ; mar en em virit diouc'h ann traou-zé , é réot mât . Bézit iac'h .

30. Hôgen ar râ a oa bêt kaset , a ziskennas da Antiochia ; ha goudé bêza strollet ar bobl , é rôjond al lizer d'ézhô .

31. Pa hô doé lennet , hô doé laouenidigez ba diazoan .

32. Judaz ha Silaz ô véza Pro-fed hô-unan , a fréalaz bag a grévaaz ar vreudeur gant meûr a brézegen .

33. Goudé ma oent choumet énô eunn nébeud amzer , é oent kaset gand ar vreudeur é pêoc'h étrézég ar ré hô doa hô digaset .

34. Hôgen gwelout a réomp pénaoz Silaz a choumaz énô : Judaz a zistrôaz hé-unan da Jérusalem .

35. Koulkoudé Paol ha Barnabaz a choumaz é Antiochia , ô kélénn , hag ô prézégi gér ann Aotrou gant kalz re all .

36. Hag eunn nébeud dervésiou goudé , Paol a lavaraz da Varnabaz : Distrôomp ha d'éomp da wéloù hor breudeur dré ann holl c'heriou é pér ar bon eñz prezéget gér ann Aotrou , c'vit gouzout pénaoz émiant .

37. Barnabaz a fellé d'ézhô kérmerout gant-han lann les-hanvet Mark .

38. Hôgen Paol a bêdo anézhaz

da wéloù pénaoz né oa két déréat kémérout gant-hô ann hini a oa éat-kuit diouc'h é Pamilia , ha na os kéd éat gant-hô enn hô labour .

39. Striv a zavaz éta éttré-z'hô , ena hévélep doaré ma en em ran-chont ann eil diouc'h égilé ; ha Barnabaz ô véza kémérout Mark gant-han ar éaz dré vôr da Gipruz .

40. Ha Paol ô véza dilennet Silaz az éaz-kuit , goudé bêza bêt laosket è grâs Doué gand ar vreudeur .

41. Hag hén a dreuzaz ar Siria hag ar Silisia , ena eur grévaaz ann Iliouz ; hag en eur chourc'hémenni d'ézhô mirout kélénduréou ann Ébestel , hag ann hênaoured .

XVI. PENNAD.

1. HOGEN Paol a zedaz da Zerbé , ha da Listra . Ha c'hétu éa énô eunn diskibl hanvet Timotéuz , mât da eur c'hreg Iuzévez ha péhini é doa feiz , hag eñz a eunn tad Jentil .

2. Ar vreudeur a ioa é Listra hag é Ikoniom a zougé eunn testeni mât diwar-benn hé-man .

3. Paol a fellaz d'ézhô é tedjé gant-han : hag ô véza hé géméret é trô-drouch'z anézhaz , ena abek d'ar Iuzevien péré a ioa el lec'hioù-zé . Râg gouzoud a réand holl pénaoz hé dâd a oa Jentil .

4. Hôgen pa'z éant dré ar c'hérou , e réant d'ann dûd mirout ar chourc'hémennou a oa bêt rôet gand ann Ébestel hag ann hênaoured a ioa é Jérusalem .

5. Èvel-sé ann Iliouz a grévéer feiz , hag a greské é niver hemiez .

6. Hôgen goudé m'hô doé treuzet ar Frijia , ha brô ar Galasia , é oé berzet out-hô gand ar Spêred-Santel na brézeghent két gér Doué ena Azia .

7. Pa oent deudé é Mizia , é poellachont da vond er Vitinia ; hôgen Spêred Jézuz n'hô lézaz kéd da vont .

8. Goudé éta m'hô doé treuzet ar Mizia , é tiskenchond ena Troad ;

XVI. PENNAD.

9. Ha Paol en doé ar wéledigez man é-pâd ann nôz : Eunn déu eñz a Vasédonia en em ziskouézaz enu hé zâ , hag a bédaz anézhaz , ô lavarout : Didrêmen er Masédonia , ha deûz d'hor skoazia .

10. Kerkent ha ma en doé gwélet ar wélediger-zé , é klaskhomp moned er Masédonia , ô kridi ervâd pénaoz hor galvâ Doué évit prézegi ann Aviel d'ézhô .

11. O véza éta en em lestret é Troad , é tedjomp râg-eun da Zamatrosia , hag antrônôz da Néapoliz :

12. Hag ac'hanoù da Filippo , péhini eo ar genta kérat eñz ar gévrin-ze eñz ar Masédonia , hag eur kolonia . Choum a réjomp eunn nébeut dervésiou er gêar-zé , och'en em guzulia .

13. Ha da zeiz ar sabbat éz ejomp er-méaz eñz a géar , tôt d'ar ster , el léac'h ma weled é oa ar bédén : hag ô véza zézéz é komschompoud ar mere'hed a ioa strollet énô .

14. Eur vaouez hanvet Lidia , péhini a werzé mouk er géar ann Tiatiñed , hag a aziellé Doué , a zélaouez ac'homp : hag ann Aotrou a zigoraz hé c'haloun da boella ar pér a lavaré Paol .

15. Ha goudé ma oé badézet , hâ hag holl dûd hé zî é pézad ac'hannomp ô lavarout : Ma vennit é venné leal d'ann Aotrou , deûd d'amzi , ha choumid enn-han . Hag hâ hor rediaz da vont .

16. Hôgen c'hoarvénzoud a réaz pénaoz pa'z éamp d'ar bédén é kij-chomp oud eur plac'h péhini é doa eur spêred a Biton , hag a zigasé eur gounid brâz hê mistri ô tiou-gani .

17. Houn-nez ô vont war lerc'h Paol , ha war hol lerc'h , a grié ô lavarout : Ann dud-zé a zô servicherien Doué uch'el meûrbéd , péré a brézeg d'é-hoc'h hent ar zilvidi gez .

18. Ober a réaz kément-sé é-pâd meûr a zervez . Hôgen Paol ô véza doaniet gant kément-sé , a zistrôaz , hag a lavaraz d'ar spêred : Mé a

c'hourc'hémenn d'id , é hanô Jézus-Krist da vond er-méaz anézhaz . Hag hén ar éaz-kuit rak-tâl .

19. Hôgen pa wélaç mistri ar plac'h pénaoz géd hô gounid a oa éat kuit , é krôgehont é Paol hag é Silaz , hag é ka-chont anézhô d'alz dirak pennou kérar :

20. Hag ô véza hô lékéat dirag ar pennou-brô , é léverchont : Ann dud-zé a reñist hon holl géar , drâma'z int Iuzevien ;

21. Ha deski a réont d'é-omp boasou , ha na hellomp kéd da gé-mérou , na da ober , pa'z omp Romaned .

22. Hag ar bobl a rédañ a-énep d'ézhô ; hag ar pennou-brô goudé bêza lékéat regi hô saou , a c'hourc'hémennaz hô c'hanna gant gwial .

23. Ha goudé ma oé rôet meûr a daol d'ézhô , é kaschont anézhô er vâc'h , ena eur c'hourc'hémenni d'ar gward hô mirout gand évez brâz .

24. Hé-man ô véza bêt rôed d'é-zhan ar gourc'hémenn-zé , a lékeaz anézhô er vâc'h zoun , bag a was-kaz hô zreid é kétioù .

25. Hôgen war-drô hanter-nôz , Paol ha Silaz ô véza en em lékeaz a bidi , a gané meûleùdiou Doué : hag ar ré a ioa er vâc'h hô chlevé .

26. Eunn-zunn-taol é c'hoarvénzaz eur c'hren-dourar brâz , ena hévélez doaé ma oé stronset sôl ar vâc'h . Ha rak-tâl ann holl zoriou a zigoraz , hag éréou ann holl a dor-ras .

27. Hôgen gward ar vâc'h ô véza dibunet , pa wélaç dôriou ar vâc'h digor , a dennaz é glêz , hag a fel-laz d'ézhô en em laza hé-unan , ô kridi pénaoz ar brizounerien a ioa tec'het-kuit .

28. Hôgen gward ar vâc'h ô véza goullenn goulou , az éaz ébarz , hag en em strinkaz en eur gréna da dreid Paol ha Silaz :

29. Neuzé ar gward ô véza goullenn goulou , az éaz ébarz , hag en em strinkaz en eur gréna da dreid Paol ha Silaz :

30. Hag ô véza hô zennet ex-

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

méaz, é lavaraz : Aotrounez, pé-trâ eo red d'in da über évit bêza salvet?

31. Hag hi a lavaraz d'ézhan : Kréd eun Aotrou Jézuz hag é vézi salvet, tê ha tûd da di.

32. Hag hi a lavaraz d'ézhan gér ann Aotrou, ha d'ar ré holl a ioa enn hé di.

33. Hag hén a géméraz anézhô enn heur-zé ehz ann nôz, hag a nalc'haz hô goulou : ha kerkent é debadet, hen hag hé holl dûd.

34. Ha goudé m'en doé hô c'haset enn hé di, é rôaz hoed d'ézhô, hag en em laouenauz gand holl dud hê di, ô véza ma krédé e Doué.

35. Ha pa oé deuet ann deiz, pennou ar vrô a gasaz hucherien da lavarout : Laka er-méaz anna dûd-zé.

36. Hôgen gward ar vâch'a zehaz da lavaroud ann dra-man da Baol : Pennou ar vrô hô deûz kaset évit lavarout hô lakaad er-méaz : id éta er-méaz rak-tâl, ha kerzid é péoc'h.

37. Hôgen Paol a lavaraz d'ann hucherien : Goudé bêza hor ch'han net dirâg ann holl, héb hor bar na, ha ni tûd Romaned, hô deûz hor c'haset er vâch', ha bréma é felfe d'ézhô hol lakaad er-méaz enn-diegwîl? Na o'hoarvezô két kément-sé : hôgen deuent hô-unan évid hor ch'has-kuit.

38. Ann hucherien a zan'vellaiz ar geriou-man d'ar pennou-brô; pé-re hô doé soun, pa glevchont pénaoz é oant Romaned.

39. Hag hi a zedaz hag en em ridamallaz, ha goudé ma hô doé hô lékéad er-méaz eûz at vâch', é pédochont anézhô da vont-kuit eûz hô ch'hez.

40. Hag hi goudé bêza éat er-meaz eûz ar vâch', az éaz da di Lidia : hag ô véza gwélet ar vreù-deur é frealchont anézhô, hag éz ejont-kuit.

XVII. PENNAD.

1. GOUDÉ m'bô doé tréménet dré Anfipoliz ha dré Apollonia, é

tebjont da Desselonika, é péléach' é oa eur sinagog a Iuzevier.

2. Ha Paol, hervez hé voaz, az eáz ébarz, hag é-pâd tri sabbat é komzaz out-hô diwar-benn ar Skrituriou,

3. O tiskleria bag ô tiskouéza d'ézhô pénaoz é oa bet red na c'houzañch' ar Christ, ha ma saché eûz a douez ar ré-varô : hag ar Christ-zé, émîz-han, eo Jezuz-Krist a brézgann d'é-hoch.

4. Hag hiniennoz anézhô a gré-daz, hag en em unanaz gant Paol ha Silaz ; hag jiv'eul lôd brâz a Jentiled péré a zoujé Doué, ha kalz a c'hragez a wenn u'hel.

5. Hôgen ar Iuzevier leon a warizi a gemeraz gant-hô tûd fall eûz a douez ar ré zi-pléz, hag ô véza gréat eunn engroez é lékéont reûst dre géar : hag ô véza en em strollet war-drô tî Jazon è klaschont ann doaré d'hô c'hâs dirâg ar bobl.

6. Hag ô véza na gavchont két anézhô, é kaschont Jazon hag hiniennoz eûz a vreudeur dirâg ar pennou-kéar, enn eur gria : Ar réman eo a zô deuet, hag hô deûz lékéat reûst dré géar,

7. Ha Jazon eo deûz hô digéméret ; ar ré-man a ra holl a-énep gourc'hémennou Kézar, ô lavarout ôz eûz eur roué all, a hanvont Jezuz.

8. Hag hi a zispac'haz ar bobl, hag ar pennou-kéar péré a glevé kément-sé.

9. Hôgen goudé bêza digéméret kred digant Jazon, ha digand ar ré all, hô laoskchont da vont.

10. Ar vreudeur rak-tâl a-bêd ann nôz a ambrougaz Paol ha Silaz hété Bérea : bag ar ré-man ô véza erruet énô, az eáz é sinagog ar Iuzevier.

11. Hôgen ar Iuzevi n-man a ioa sévenc'h éged ar ré eûz a Desselonika, hag é tigemerchont ar gér a-ioul-vrâz, c'houlia a réant bemez ar Skrituriou, évit gwé-tout ma oa gwir kément-sé.

12. Èvel-sé kalz anézhô a gré-daz, hag iv'e leiz a c'hragez a zoaré é

touez ar Jentiled, hag eunn niver brâz a-walch' a wazet.

13. Koulksoudé pa wézaz Iuzevier Tessalonika pénaoz en doa ivé Paol prezéget gér Doué è Bérea, é tebjont ire di évit dispac'h ar bobl ha lakaat reûst en hê douez.

14. Kerkent ar vreudeur a ambrougaz Paol héteg ar mór : hôgen Silaz ha Timoteuz a choumaz énô.

15. Hôgen ar ré a ambrougé Paol, a gasaz anézhaz bêtig Aténaz ; ha goudé m'en doé roed d'ézhô ann urs da lavarout da Silaz ha da Dimotéuz dond assô d'hé gavout, éz ejont-kuit.

16. E-pâd ma c'hortozé Paol anézhô è Aténaz, hé spéréd a oa heskinet enn-han, ô wélot ma oa roed ar gér-zé d'ann idolati.

17. Striva a réa 'ta er Sinagog oud ar Iuzevier hag oud ar ré a zoujé Doué, ha bemdez er mar-chad, oud ar ré en em gavé énô.

18. Béz' é oé ivé eur filozofennag eûz ann Epikuried hag eûz ar Stoised pér a gomzé out-han, ha lôd a lavaré : Pétra a fell d'ann téodek-zé da lavarout ? Ha ré all : Hévelout a ra ma prezeg douéouz nevez : ô véza ma prezeg d'ézhô Jezuz, hag ann dazor'hidigez.

19. Neuzé hi a grôgaz enn-han hag a gasaz anézhaz d'ann Aréopach, ô lavarout : Ha ni a hellé gouvez pétrâ eo ar gélénadurz nevez-zé a zesker d'éomp?

20. Râk traou nevez d'bon diskoarz a lêvérez d'éomp : ni a garfù éta gouzout pétrâ int.

21. (Ann Aténied holl, hag ann diavésidi a ioa énô, na drémént hô holl amzer, neméd ô lavarout hag ô klevout eunn dra-bennag, a nevez).

22. Paol éta ô véza savet ékreiz ann Aréopach, a lavaraz : Tûd eûz a Aténaz, hévelout a ra d'in pénaoz o'h dévot dreist pép-trâ.

23. Râg enn eur vond é-biou, hag ô sellout ouch skeüdennoz hô toueon, em eûz kavet eunn aoter, war péhini eo skrivet : D'ANN DOUÉ DIZANAF. Hen-nez eo éta

XVII. PENNAD.

hag a aziellit hêb hé anaout, hag a brézgann d'é-hoc'h.

24. Doué péhini en deûz gréat at bêd, ha kémend a zô enn-han, ô véza ma'z eo ann Aotrou eûz ann éav hag eûz ann douar, na choum két enn templou gréat gand daouarn ann dûd.

25. Ha n'eo kéd énoret gand daouarn ann dûd, ével ma en défez ézomm eûz a unan-benoag, pa eo hén a rô d'ann holl ar vuez, ann alau, ha pép tri.

26. Gréat en deûz eûz a unan holl wenn ann dûd a choum wat ch'orré ann douar holl, ô verka reiz ann amzeriou, hag harzou hô ch'riou.

27. Evit ma klaskfent Doué, mar gallont steki out-han hag hé gavout, pétrâ-bennag n'eo két pell eûz ézomp zo-kén gwenn Doué.

28. Râg enn-han eo é véromp, é siwomp, éz omp : hag ével ma lavar hiniennoz eûz hô Parzed : Béz' ézomp zo-kén gwenn Doué.

29. Pa omb éta gwenn Doué, na dléomp két kridi é vé ann Douézel hévelout oud aour ; oud ar-chant, pé out ménan, doareet diouch injin ha diou'h ménoz anna dûd.

30. Ha Doué ô tisprizout ann amzeriou a ziwiégez-zé, a gelench' bréman d'ann dûd ha dré-holl, ma raint pinijen,

31. O véza ma en deûz merket eunn deiz é péhini é varnô ar bêd hervez ar gwir, dré ann hini en deûz lékéat évit-se, ô ré seiz da bêp-hini, och'h hé lakaad da zével eûz a douez ar ré-varô.

32. Hôgen a zazord'hidigez ar ré-varô, hag a glevchont komza eûz a zazord'hidigez ar ré-varô, hêb lôd a réa goab, lôd all a lavaré : Da glevoud a raimp eûr wéach all war gément-sé.

33. Èvel-sé Paol az éaz-kuif eûz hô zouez.

34. Koulksoudé hiniennoz en em stagaz out-han, hag a grédaiz : étouez péré é oé Dénez ann Aréopajad, hag eur c'hreg hanvet Damaziz, ha ré all gant-hô.

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

XVIII. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ , Paol ô véza éat-kuid eúz a Aténaz , a zeúaz da Gorint.

2. Hag ô véza kavet eur Iuzéò hanvet Akouila , ginidik eúz a Bont , pébini a os déuet , né oa két poll , eúz ann Itali , gant Prissila bé ch'régl (râg ann Impalaer Klôdiuz en doa gour'hennet d'ann holl Iuzevien mond er-méaz eúz a Rom) az éaz d'hô chavout.

3. Hag ô véza ma oant eúz ann bêvelap micher (râk teltoù a réant) , é choumé enn hô zî , hag é labouré gant-hô.

4. Ha pép deiz sabbat é strivé er sinagog ; hag ô lakaad enn hé brézennou hanô ann Aotrou Jézuz , é lékéa ar Iuzevien hag ar C'hre-sianed da gridi.

5. Hôgen pa zeúaz Silaz ha Timotéuz eúz ar Masédonia , Paol a brézégaz gant mui a vers , hag a desténias d'ar Iuzevien pénaoz Jézuz a oa ar C'christ.

6. Ar Iuzevien oc'h énebi out-han gaat lêou-douet , hén a hejaz hé zifad , hag a lavaraz d'ézhô : Ra vezô hô kwâd war hô penn : évid-oun-mé a zô dinam , hag a-vriaman ez ann étrézeg ar Jentiled.

7. Hag ô véza éat-kuit alesé , éz éaz c'li eunn dén hanvet Tituz Justuz , pébini a zoujé Doué ; hag hé di a ios é-harz ar sinagog.

8. Krispuz penn eur sinagog a grédañ enn Aotrou gand holl dûd hé di : ha kalz a Gorintied , ô véza klevet , a grédañ hag a oé badézet.

9. Nuûzé ann Aotrou a lavaraz da Baol é gwéledigez é-pâd ann noz : N'az pé kéd a aoun , hôgen komz , ha na dâv kêt.

10. Râk mé a zô gan-éz , ha dên na-hellô über droug d'id ; râg eur bobl brâz em eúz er géar-man.

11. Choum a réaz 'ta éno eur bloas ha c'houac'h miz , ô kélenna gér Doué enn hô-zouez.

12. Hôgen pa édo Gallion da penn-brô enn Akai , ar uzeviem

a zavaz out Paol a-ioul-pép-hini , hag é kaschont anézhan d'hé lez ?

13. O lavarout : Hé-man a al' ann dûd da aziuli Doué a-énep al lézen.

14. Bag ével ma téraoué Paol digeri bé ch'enou , Gallion a lavaraz d'ar Iuzevien : Ma vijé ménék eúz a eunn dra disgvir-bennag , p' eúz a eur gwall-über , Iuzevien , mé hô tiwallé gant reiz.

15. Hôgen ma éz eúz ménék eúz a ch'er , eúz a hanvou , hag eúz hô lézen , é wélot ann dra-zé hoc'h-unan : Na fell kéd d'in bêza Barner é kément-sé.

16. Hag hén hô c'hasaz-kuid eúz hé lez.

17. Hag hi holl ô véza krôget é Sostenez penn eur sinagog , a skoé gant-han dirâg al lez , ha Gallion na réa vân eúz a gément-sé.

18. Koulskoudé Paol goudé bêza c'hoaz choumet éno kalz dervéiou , a gimiadaz ar vreudeur , hag az éaz dré vör d'an Siria , gant Prissila hag Akouila ; hag é rez touza hé benn é Kenkreia , eun abek da eur gwésti en doa gréat.

19. Hag é teúaz da Éfèzuz , hag é lézaz anézhô éno . Hôgen hén ô véza éat er sinagog , a strivaz oud ar Iuzevien.

20. Ar ré-man a bêdaz anézhan da choum pelloch amzer gant-hô , ha na aotréaz kêt.

21. Hag é kimiadaz anézhô , ô lavarout : Doad a rinn adarré d'hô kwêlout , mar d-eo ioul Doué : hag éz éaz-kuit eúz a Éfèzuz.

22. Ha goudé bêza douaret é Kézara , é piñaz hag é lavaraz dématéoc'h d'ann Iliz , hag é tiskennaz da Antiochia.

23. Ha goudé bêza choumed éno eunn nébeud amzer , éz éaz-kuit , hag é treuzañ dré reiz brô ar Galasia , hag ar Frijja , ô krévaad ann holl ziskibled.

24. Hôgen eur Iuzéò hanvet Apollo , ginidig eúz a Aleksandria , d'en elavar ha gallonk er Skrituriou , a zeúaz da Éfèzuz.

25. Hé-man a ios gwiziek é bent

XIX. PENNAD.

183

ann Aotrou . Komza a réa gant tomder a spéré , hag é kélenné gaat prêder ar péz a zellé ouc'h Jézuz , ha na anavézé koulskoudé némét badisiant Iann.

26. Déraoui a réaz éta komza gand herder er sinagog . Pa glevaz kément-man Prissila hag Akouila , é tigemerchont anézhan , hag é tiskouéchont skleroch d'ézhan hent ann Aotrou .

27. Ha pa fellaz d'ézhan mond enn Akai , ar vreudeur goudé bêza hé aliet , a skrivaz d'ann disklidé evit ma hen digemerchent . Ha pa oé déuet dî , é ken-nenzakalz ar ré a grédé .

28. Râk kendrec'h a réa gant pers ar Iuzevien , a tiskouéza d'ézhô dré ar Skrituriou pénaoz Jézuz a oa ar Christ .

XIX. PENNAD.

1. HOGEN pa édo Apollo é Korint , é c'hoarvezaz pénaoz Paol , ô véza tréuzet ar brôiu uc'hel , a zeúaz da Éfèzuz , hag a gavaz éno eul lôd disklidé :

2. Hag é lavaraz d'ézhô : Ha digémert hoc'h eus-hu ar Spéré-Santel abaoé ma hoc'h eûz krédet ? Hag hi a lavaraz d'ézhan : N'houz euh kêt klevet zô-kén éz oa eur Spéré-Santel .

3. Hag hén a lavaraz d'ézhô : É pétra éta oc'h-hu bêt badézet ? Hag hi a lavaraz : É badez Iann .

4. Neuzé Paol a lavaraz d'ézhô : Iann en deûz badézet gant badisiant ar binjen , hag en deûz lavaraz d'ar holl pénaoz é tient kridi eun hini a zeúé war hê lerc'h , da lavaroud eo é Jézuz .

5. O véza klevet kément-sé , é oent badézet é hanou ann Aotrou Jézuz .

6. Ha pa en doé Paol astennet hé zaouarn war-n'ézhô , ar Spéré-Santel a ziskennaz war-n'ézhô , hag é komzent é meur a iez , hag é tiouganent .

7. Béz' é oa anézhô war-drô daouzék dén .

8. Hag hén az éaz er sinagog , é pélac'h é komzaz gand herder é-pâd tri miz , ô strivaz hag oc'h alia diwar-benn rouantelez Boué .

9. Hôgen ô véza ma oa lôd hag en em galédé , ba na grédé kêt , hag a lavaraz d'ez hent ann Aotrou , dirâg ann holl hobi , hén en em dennaz , hag a rannaz hé ziskibled éz houzouez ; hag é strivé bemdez é skol eunn den hanvet Ti-ran .

10. Kément-sé a réaz é-pâd daouzloaz . Hag ével-sé ar ré holl a choumé enn Azia , ken ar Iuzevien , ken ar Chrézianed , a glevaz ger ann Aotrou .

11. Ha Doué a réa burzudou bráz meürbéd dré zaouarn Paol .

12. Enn hévélep doaré ma lékéad war ar ré-glanv al liénennou hag ar gourizou hô doa stoket oud hé gorff , at ré-man a oa paré eiz hô c'hleñvédou , hag ann drouk-spéré-dou az éz er-méaz .

13. Hôgen hioennou edz ann Ek-zorsisted Iuzevien péré a réde dré ar vrôiou a arnodaz gervel hanô ann Aotrou Jézuz war ar ré a péré é oa drouk-spéré-dou , ô lavarout : Mé hô kâs-kuit dré Jézuz péhioi a brézeg Paol .

14. Sciz mab Séva , Iuzéò ha Prins ar vélein , eo a réa kément-sé .

15. Hôgen ann drouk-spéré a lavaraz d'ézhô : Anaoud a rann Jézuz , ha gouzoud a rann piou co Paol ; hôgen c'houi , piou oc'h-hu .

16. Hag eunn dén é pébini é oa eunn diaoul drouk bráz a lammaz war zaouarn anézhô , hag ô véza tréac'h d'ézhô , é gwal-gasaz anézhô , enn hévélep doaré ma tec'hchont enn noaz ha gouliet euz ann ti-ze .

17. Kément-sé a oé anavézé gant kément Iuzéò ha kément Gresian a choumé é Éfèzuz : ar spount a grôgaz enn-hô holl , hag é veul-chont hanou ann Aotrou Jézuz .

18. Ha kalz eúz ar ré a grédé a zeúé , a govêscé hag a zisklerié hô überiou .

19. Kaiz ivé anézhô péré hô doa

OBÉRIOS ANN ÉBESTEL.

heuliet ar skianchou dibaot, a zisgasaz hō levriou, hag hō devaz dirâg ann holl : ha pa oé priez ann dalvoudégez anézhô, é oé kavet é talient hanter-kant mil pêz arc'hant.

20. Evel-sé gér Doué a greské kalz, hag a zeud da grévaat.

21. Goudé-zé Paol a lékéaz enn hé spéréd, goudé béza treuzet ar Masédonia hag ann Aksia, mond da Jérusalem, ô lavarout : Goudé ma vézinn bêt énô, eo réd ivé d'io gwélot Rom.

22. Hag ô véza kaset er Masédonia daou eûz ac ré a zerviché gant-han, Timotéuz hag Érastuz, é choumaz c'hoaz hén enna nébeùd amzer enn Azia.

23. Hôgen enna amzer-zé é c'hoarvézaz é hend ann Aotrou cunn dispaçh ha néo a két bilhan.

24. Râg eunn orfêber hanvet Démétriu, péhini a réa templou *bihan* arc'hant eûz a Ziana, a lékéa da chounid kalz ar ré eûz ar micher-zé :

25. O véza hō strollet, ha ré all pérê a réa cunn hévélep labour, é lavaraz d'ezhô : Tudou, c'houi a car pénoaz eo eûz al labour-zé é teùh hor gounid :

26. Ha koulskoudé é wélit hag é klevit pénoaz ar Paol-zé gand he lavariou, en deûz distroet eul lôd brâz a dûd, nann hép-kén é Efézuz, hôgen ivé hôgoz dré ann holl Azia, ô lavarout pénoaz n'eo ked douéou ar ré zô gréat gand daouarn ann dûd.

27. Hag hor micher hép-kén na vêzô két gwall-vrudet, hôgen templi Diana - veur a zeùi da pétrâ, hag hé meûderz péhini a zô azéul enna holl Azia hag er béd holl, a zeùi da gêt.

28. Pa glevéhont kément-sé é savaaz eunn drouk brâz enn-hô, hag en em lékjont da gris ha da lavarout : Brâz eo Diana a Efézuz.

29. Hag argéat holl a oé leùn a zireiz ; hag en em daolchont enna tur mun brâz war ann teatr, hag é krôghont é Gauz hag é Aristar-

kuz eûz a Vasédonia pérê a oa deuet gant Paol.

30. Paol a fellé d'ézhan en em ziskquéza d'ar bobl, hôgen ann disklpled a viraz out-han.

31. Himennou ivé eûz a brinsed ann Azia, pérê a ioa miñouen d'ézhan a gasaz d'hé bidi na d-ajé kéd d'ann teatr.

32. Högen lôd a grié ennaunn doaré, ha lôd all ennaunn doaré all ; iâg ann engroez a ioa kemmesket enna Iliz : ha kalz anézhô na wient kêt pérâg é oant strollet.

33. Neuzé Aleksander a oé tennet er-méaz eûz ann engroez, ha bountet gand ar Luzevienn. Hag Aleksander ô véza goulennet gand ann dourn ma tachent, a fellé d'ézhan en em zidamallout dirâg ar bôl.

34. Högen pa anavézéhont pénoaz é oa-hén eur. Iuzéò, ann holl enna eur vouez, é-pâd diou heur, a griaz : Brâz eo Diana a Efézuz.

35. Neuzé skrivañer kêt ô véza hô fooc'héet, a lavaraz d'ezhô : Tûd a Efézuz, piou eo ann dén ha na oar kêt pénoaz ar géar a Efézuz a azeùl Diana ar vrâz, merc'h da Jupiter?

36. Pa na helleur kêt éta dislavarout kément-sé, eo réd é choumfac'h é péoc'h, ha na rasfac'h nétra hép gwir abek.

37. Râg ann dûd-zé hoc'h eûz digaset aman n'int na dibourzherien templou, na toucrien a-éneb hō touceuz.

38. Ma en deûz Démétriu, hag ar ré a labour gant-han eunn la-mall-bonnag da ober a-éneb eur ré, al lêz a zalc'hear; barnerien a zô; r'en em zamallint ann eil égilé.

39. Ma hoc'h eûz eunn dra-bennag all da c'hioullenni, é hellô bêza barnet enna eur stroll hervez ar reiz.

40. Bag é tâl émomp da véza tamallet ével dispac'hérien évid ar péz a zô c'hoarvézet hiriô, pa na hellomp kêt rei abek é-béd évid didamallout ann dispac'h-man. Hag ô véza laveret kément-sé, é kasazkuit ar stroll tûd.

XX. PENNAD.

185

XX. PENNAD.

1. HOGEN pa oé éhanet ann dispaçh, Paol a c'halvaz ann disklpled, ha goudé béza hō alicet, é kimiadaz anézhô, hag en em lékéaz enna hent evit mond er Masédonia.

2. Ha goudé béza bêt é meûr a léac'h eûz ar vrôzé, ha goudé béza alicet ar bobl é meûr a brézegen, é teuaz é Grés.

3. Pa oé choumet énô tri miz, ô véza m'hô doa ar Luzevienn aozet spiou d'ézhan war ann hent a dié obér evit mond dré vör er Siria, é kéméraz ann dézô da zistri dré ar Vasédonia.

4. Gant-han éz éaz Sopater mâb Pirruz eûz a Vérea, Aristarkuz ha Sékondouz eûz a Dossalonia, ha Gaius eûz a Zerbé, ha Timotéuz; ha Tikikuz ha Trolimuz eûz ann Azia.

5. Ar ré man ô véza éat a-roak, a c'hortozac'h an hanomp é Troad.

6. Évidomp-ni, goudé deuisioù ar bara dic'hœll, é pinchomp enna eul lêstré Filippo, hag é teujiomp d'hô c'havoud é Troad é pemp dervez; hag é chouichomp énô seiz dervez.

7. D'ann deiz kenta eûz ar zizun pa oa stroliet ann disklpled evit terri ar bara, Paol péhini a dié montkuit antrônôz a strivé gant-hô, hag a gasaz hé brézegen bêtég hanter-nôz.

8. Kalz a gleuzeñriou a ioa er gambr uchel é pélini é oamp strollet.

9. Hag ô véza ma oa hire prézégen Paol, eunn déni-iaouank hanvet Eutikuz péhini a oa uzet war eur prénest a gouskaz, hag ô véza kousket-mik é kouézaz eûz ann tréde kembot d'ann traon, hag é oé savet maroù achan.

10. Högen Paol ô véza diskennet, en em astennaz war-n'ézhan; hag ô véza hé vriatet é lavaraz : N'en em c'hlac'hariet kêt, éma hé éné enna-han.

11. Goudé, ô véza piñet adarré,

ha goudé béza torret ar bara, ha debret, é komzaz c'hoaz out-hô bêté goulou-deiz, hag éz éaz-kuït.

12. Hag hi a zigasaz ann déni-iaouank bêô, hag é oent dizoaniet brâz.

13. Évidomp-ni a biñaz enna eul lêstr, hag éz éjomp ével-sé bêtig Asson, é pélac'h é tliemp kémérou Paol : râg ével-sé en doa reizet ann traou, pénoaz é rajé ann hent war droad.

14. Pa en doé tizet ac'hanoomp é Asson, éz éjomp kérivet hag é teujiomp da Vitelién.

15. Hag ac'hanoù o vond dré vör, é teujiomp antrônôz dirak Kior; hag ann deiz all é touarchomp é Samoz, hag antrônôz é teujiomp da Vilet.

16. Râk Paol en doa lékâd enna hé benn tréménout é-biou Efézuz, gand aouen na zalc'hé enna Azia. Hasta a réa, évid en em gavout, mar boas galluz, é Jérusalem é deiz ar Pentekost.

17. Högen eûz a Vilet é kasaz da Efézuz, évit gervel hénouared ann Iliz.

18. Ha pa oent deuet d'hé c'havout, ha ma oent kérivet, é lavaraz d'ezhô : Choui a oar pénoaz, adaleg ann deiz kenta ma ounn dehet enna Azia, ma ounn en em rénet enna hô kérver a bêb amzer.

19. Pénoaz n'em eûz kuzet nétrâ ouz-hoc'h a gément a hellê béza talvouduz, hag em eûz zô-kén hé brézeget d'é-hoc'h a kélénnna ac'hanoù'h dirag ann holl, hag enna tiez.

20. O testenia d'ar Luzevienn, kerkoùs ha d'ar Jeasted ar binjen é-kérver hon Aotrou Jézus-Krist.

21. Ha bréma chétu mé ô véza éréet gant ar spéréd, éz ann da Jérusalem, hép ma ouzoan pêtrâ a c'hoarvézô gan-én énô ;

22. Német ma tiougan d'in ar Spéréd-Santel é pép kérav ma'z ann,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

pénaoz chadennou bag enkrézon a c'hortoz ac'hanoù é Jérusalem.

24. Hôgen n'oun két spouaret gant kément-sé ; ha na rann stâd é-bêd eûz va buez, gant m'aizon é penn va ergerz, ha ma sevéninn ar garg em eûz digéméret digant ann Aotrou Jézuz, évit prezegi. Avel grâs Doué.

25. Ha bréma chétu é ouzonn pénaoz na wélot mui va dreñm, c'houi holl é-touez péré ounn tréménet o prezegi rouantelez Doué.

26. Dré-zé é tiskleriaon d'é-hoch hiriò, pénaoz ounn glân eûz a wâd pép-hini ac'hanoù.

27. Râk n'em eûz két gréat vân da rei da anaout d'é-hoc'h holl ali Doué.

28. Likid évez ouz-hoc'h hoc'h-unan, hag oud ann holl drogel war bêhini en deûz ar Spêred-Santel hô lékâd da eskep, évit réna Iliz Doué, en deûz prenet gand hé wâd.

29. Râk mé a oar pénaoz, pa vézinn éat-kuit, é teni enn hô touez bleizi skrapuz, péré n'hô dévézô azaouez é-bêd évit ann tropel.

30. Hag eûz hô kreiz hoc'h-unan é savoù tûd péré a brézegô traoufall, évit tenna ann diskibled war hô lerc'h.

31. Râk-sé befit, hag hô pézet koun pénaoz é-pâd tri bloaz n'em eûz chanet na nôz na deîz da gélenna gand daerou pép-hini ac'hanoù.

32. Ha bréma éch'li erbédann ac'hanech' da Zoué, da ch'her hé ch'ras, d'ann hinia a hell peûr-zével, ha rei digwéz é-kreiz hê roll zent.

33. N'em eûz c'hoantet digant dén nag aour, nag arc'hant, na difad :

34. Ha c'houi a oar hoc'h-unan pénaoz ann daouarn-man hô deûz va basset eûz a gément em boz ézomm, hag ivé ar re a ioa gan-én.

35. Diskouëzet em eûz d'é-hoc'h pép-trâ, ha pénaoz eo, rôd ken-nerz ar re wân dré hê labour, ha kaout koun eûz ar geriou-man eo deuz lava et ann Aotrou Jézuz hé-unan : Muioch' a zudi zô o rei éged o tigemrouet.

36. Ha goudé m'en doé lavaret kément-sé, en em daolaz war hé zaoulin hag é pédañ gant-hô holl.

37. Eurgwélvan vrâz a zougchont holl : hag ô Iammout da ehouzouk Paol, é pokent d'ézhan,

38. Glac'haret briz ô véza m'en doa lavared d'ézhô pénaoz na welchen mui hé zremm. Hag éch'anbrongchont anézhañ héteg al lestr.

XXI. PENNAD.

1. GOUDÉ ma oamb en em ranet diout-hô, ha ma oamb ead el lestr, é teújomb râg-eun da Goos, hag antrônôz da Rodez, hag ac'hanoù da Batara.

2. Hag ô véza kavet eul lestr hag az ea da Fénisé, é piñchomp enhan, hag é verdéechomp.

3. Hôgen pa wélc'homp Kipruz, hé lézchomp enn dourn kleiz, hag ô véza éat er Siria, é touarchomp é Tiruz : râg éno eo é tient diskarga al lestr.

4. O véza kavet diskibled éno, é choumchomp gant-hô sez dervez; hag ar ré-man a lavaré da Baol dre ar Spêred na d'ajé da Jérusalem.

5. Goudé ma oé tréménet ar sez dervez-zé éz éjomp-kuït, hag é teújond holl gand hô gragez hag hô bugalé da ambrouga ac'hanoù béteg er mèaz a géar : hag ô véza daoulinet war ann aot, é péchomp.

6. Ha goudé bêza kiniadet ann eil égilé, ni a binas el lestr, hag hi a zistrôaz d'ar géar.

7. Eûz Diruz é teujomp da Ptolémaiz, é péleac'h é oé penn d'hor meridiadurez : ha goudé bêza lavaret dématéoc'h d'ar vreudeur, é choumchomp enn dervez gant-hô.

8. Aatrônôz ô véza éat-kuït, é teujomp da Gézara. Hag ô véza éat da Filip ann Aviéler, péhini a ioa unan eûz ar seiz, é choumchomp enn hé di.

9. Hé-man en doa pêder merc'h gwrc'hed hag a zoug'an.

10. Hag ével ma choumchomb éno cunn dervez-bennag, é teuaz

XXI. PENNAD.

eûz a Judéa eur Profed baavet Agabuz.

11. Hé-man ô véza deuet d'hor gwélout, a géméraz gouriz Paol, hag o'h érea hé dreid hag he zaouarn, é lavaraz : Ar Spêred-Santel a lavar ann dra-man : Ann déni du biou eo ar gouriz-man a vézo éreüt ével-benn é Jérusalem gand ar Iuzevien, ha lék'at gant-hô etre daouarn ar Jentiled.

12. Pa glevhont kément-sé, ni, hag ar ré eûz al leac'h-xé, é péchomp anézhan na d'ajé kéd da Jérusalem.

13. Hôgen Paol a respountaz, hag a lavaraz : Pétrâ a rit-hu ô wéla ével-sé, hag ô ch'la'hari va c'halouen? Râk me a zo daré, naon hép-kén da véza éreüt, hôgen ivé da verval é Jérusalem, évid hanô ann Aotrou Jézuz.

14. Ha pa wélc'homp na hellomp kéd hê gendrec'h, éch'ebanchomp, ô lavarout : Râz vêzo gread ioul ann Aotrou.

15. Pa oé tréménet ann decisouz, en em gempen'homp, hag éz éjomp da Jeruzalem.

16. Hinienou eûz a ziskibled Kézaréa da zedaz ive gan-éomp, hag é kaschont gant-hô eunn diskibl kôz hanvet Mnason, gindik eûz a Gipruz, é ti péhini é tiemp loja.

17. Pa arrujomp é Jérusalem, ar vreudeur a zigéméraz ac'hanoù war-nézhan, ô kria :

18. Hag antrônôz Paol a zedaz gan-éomp da wélot Jakez, é ti piou é oa en em strollet ann holl hénouer.

19. Goudé m'en doé lavaret dématéoc'h d'ézhô, é tanévellez dré ar munud, kément trâ en doa gread Doué, dré hé hantérouez é-kérver ar Jentiled.

20. Pa glevhont kément-sé, é veulchont Doué ; hag é léverchont d'ézhan : Gwélout a réz, va breur, péd mil zô é-touez ar Iuzevien péré hô deûz krédet ; ha kouskoudé int oazuz holl évid al lézen.

21. Hôgen klevet hô deûz pénaoz ô teskez d'ar Iuzevien a zo é-touez

ar Jentiled en em ranna diouc'h Moizex, ô lavarout na dléont két trô-drouc'h a hô bugalé, na kerzout hervez al lézen.

22. Pétrâ éta eo réd da ôber ? Rêd eo hô strolla holl ; râk klevoud a raint pénaoz oud deuet.

23. Grâ éta ar péz a livirimp d'id : Béz' hon eûz aman pevar déper hô deûz grec'h eur gwêstl.

24. Kémer ar ré-man gan-éz, hag en em c'hlanec'hant-hô : paé ar mi-zou évit-hô évit ma touzint hô fenou, ha ma wézoù ann holl pénaoz n'eo k'gwir ar péz a zo bêt lavered ac'hanoù, hôgen pénaoz é mi-rez bêpré al lézen.

25. É-kérver ar Jentiled péré hô deûz krédet, hon eûz skrivet d'ézhô pénaoz hor boa barnet ma tlient diouéri ann idoulo, ar sakrifisou, ar gwâd, ar c'hik mouget, hag ar c'badéléz.

26. Neûz Paol, ô véza kéméret ann dûd-zé, hag ô véza en em c'hlanec'hant-hô, az éaz en templ anez deiz war-lerc'h, enn eur rei da anaout ann decisouz eûz ar peur-chlanerez, bêté ma vije kenniget ar rô évit pép-hini anézhô.

27. Hôgen pa oé tréménet ar seiz dervez, Iuzevien ann Azia ô véza hé wélet enn templ, a zispac'haz ann holl bobl, hag en em daolaz war-nézhan, ô kria :

28. Tûd a Israel, ken-nerzid ac'hant-homp : chétu ann hinia brézeg dré-holl a-ének ar bobl-man, a-ének al lézen, hag a-ének ar leac'h-man ; ha péhini zo-kén en deûz saotret al râk-sé santel-man.

29. Râg hî hô doa gwélet Trofimuz eûz a Élézuz é kérant gant-han,

hag é krédet pénaoz Paol en doa hé gaset en templ.

30. Hag ar géar holl a oé dispac'het, hag eunn engroez brâz a bobl en em zastumaz. Hag ô véza krôget é Paol, hé dennc'hont er-méaz eûz ann templ, hag é serchont ann orioù râk-tâl.

31. Ével ma klaskent hé laza, é toqaz ar brûd da Gabitan ar gward,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

pénaoz ar géar boll a Jéruzalem a ioa dispac'het.

32. Hé-man a géméraz râk-tâl gant-han soudarded ha kantenerien, hag a rédaz étrézeg enn-hô. Ar réman pa wéljont ar C'habitan hag hé zoudarded, a éhanaz da skei gant Paol.

33. Neuzé ar C'habitan ô tóstaat a grégaz enn-han, hag a c'hourchémennaz hé éréa gand diou chaden: ha neuzé e'houennaz piou è oa, ha pétrá en doa gréat.

34. Hôgen enn engroez lôd a gréenn euon doaré, ha lôd all, enn eun doaré all. Hag ô véza na helled két anaoud ar wirionez enn abek d'ar reüstl, e'chourchémennaz hé gás d'ar chastel.

35. Ha pa oé deudé d'ann dérisiou, e' oé réd d'ar soudarded hé zougen, enn abek da frouden ar bobl.

36. Râg eul lôd brâz a bobl az ea war-lec'h, enn eur gria: Tennen.

37. Ha pa oa daré Paol da vond et chastel, élavarez d'ar C'habitan: Hag aotréed eo d'in lavaroud eunne dra d'id? Hag hé-man a lavaraz: Ha té a oar ar grégach?

38. Ha n'oud-dé két ann Ejjian-zé péhini abarz ann deisouman en doùz lékéat reüstl da zével, ha kaset enn distrô gant-han pevar mil ribler?

39. Ha Paol a lavaraz d'éhan: Juzoù ounn évit gwir, ginidik eûz a Darsuz é Silia, Bourc'hiz eûz ar géar-zé péhini n'eo kéd dianaf. Ila bidi a ranm éta da aotréa ma komzinn oud ar bobl.

40. Ha pa en doé aotréet kément-sé ar C'habitan, Paol enn hé zâ war ann dérisiou, a réaz arouez gand ann dourm d'ar bobl, hag eunn tav brâz ô véza c'hoarvézet, é komzaz out-hô é iez Hébre, ô lavarout:

XXII. PENNAD.

1. TUDOU, va breudeur, ha va zadou, séjauit b' ma va diskarg.

2. Pa glevchont pénaoz é komzé out-hô é iez Hébre, é virchont c'hoaz eur sioulded brasoc'h.

3. Hag é lavaraz: Iuzoù ounn, ginidik eûz a Darsuz é Silia. Dioret ounn bêt er géar-zé é treid Gamaliel, ha kélénnet diouc'h gwir lezen hon tadou, ha león a oaz évid al lezen, ével ma'z oc'h c'hoaz holl biriò:

4. Mé eo em eûz heskinet bêtég ar maroù ar ré eûz ar gréden-zé, oc'h hô éréa hag oc'b hô lakaad eur prizoun, gwazed ha merched,

5. Ével ma eo da dést d'in Prins ar véléien, hag ann holl hénouared eûz a béré é kémérit lizéri, pa'z éaon da gavout ar vreudeur eûz a Zamaz, évid hô éréa hag hô c'has da Jérusalem évit béza kastizet.

6. Hôgen c'hoarvézoud a réaz pénaoz, pa oann enn hent, ha pa döstéenn eûz a Zamaz é kreiz ann deiz, eur c'houlaouen vrâz a zedaz enn-cunn-taol eûz ann ény hag a gelc'hiax achanouin;

7. Hag ô véza kouézed d'ann douar, é kleviz eur vouéz a lavaraz d'in: Saul, Saul, pérâg éch' heskinez-té achanouin?

8. Ha mé a respountaz: Piou oudé, Aotrou! Hag hén a lavaraz d'in: Mé eo Jézuz eûz a Nazaret péhini a heskinez.

9. Ar ré a ioa gan-én a wélaz ivé ar gouloù, hôgen na glevchont kett monéz ann hini a gomzé ouz-in.

10. Neuzé é liviriz: Aotrou, pétrâ a rinn-mé! Hag ann Aotrou a lavaraz d'in: Saô, ha kéra da Zamaz, hag éno é vézô lavared d'id pétrâ éch' eûz d'ober.

11. Hag ével na wéleñn mui dré ann abek d'at lugern eûz ar gouloù-zé, ar ré a ioa gan-én a grôgaz em daouarn, hag a gasaz achanouin da Zamaz.

12. Béz' éz oa éno eunn déñ hanvet Ananiaz, déñ hervez al lezen, da bêhini ann holl Luzevien a choumé éno a roé eunn desténi vâd.

13. Donda réaz d'am chavout, hag ô tóstaad ouz-in é lavaraz d'in:

XXIII. PENNAD.

Va breür Saul, gwél. Ha mé eun hévéleb heur a wélaz anéhan,

14. Hag hén a lavaraz: Doué hon tadou en deûz da gand-dileuret évid anaoud hé ioul, évit gwelout ar wirionez, hag évit klevout ar vouéz eûz hé c'hénou;

15. Râk té a vézô test d'éhan: dirâg ann holl dûd, eûz ar péz ez pézô gwellet ha klevet.

16. Ha bréma pérâg é taléez-té? Saô, ha kemer ar vadisiant, ha gwalc'hdu bêc'hédou, o'c'hervel hanne ann Aotrou.

17. O véza distrôed da Jérusalem, pa oann ô pidi enn templi, e'choarvézaz d'in eunn estlamam a spéréz,

18. Hag é wélaz anéhan ô lavaraz d'in: Hast, ha kéra er-méaz eûz a Jérusalem; râk na zigémérint két ann desténi a roi acha-noun.

19. Ha mé a lavaraz: Aotrou, hi a oar pénaoz eo mé a lékéz er vâch', hag a lékéa skourjéza er sinagogou ar ré a gréde enn-oud;

20. Ha pénaoz pa skued gwâd Stéfan da dést, édounn éno, hag é c'hratéenn hé varô, hag é vireno didar ar ré a lazé anéhan.

21. Hag hén a lavaraz d'in: Kéa-kuit; râk da gás a rion pell étrézeg ar Jentiled.

22. Ar Luzevien hô doa hé zélaout bêtég ar géar-zé, hôgen sêvel a réjont hô mouéz ô lavarout: Tennen ével-sé diwar ann douar; rak né két reiz é vêché.

23. Hag ével ma krient, ha ma taolent hô didat, ha ma silapent poult eun ear,

24. Ar C'habitan a c'hourc'hémennaz hé gás d'ar chastel, hé skourjéza hag hé enkrezi, évid hé la-kaad da lavarout pérâg é krient ével-sé out-han.

25. Hôgen pa hô doa hé éreet gant eul leren, Paol a lavaraz da eur C'habitan a ioa enn hé gichen: Hag aotréed eo d'é-hoc'h skourjéza eunn déñ eûz a Rom, hag héz bêza hé varnet?

26. Ar C'habitan a véza klevet

kément-sé az éaz da gavout ar C'habitan, hag a lavaraz d'éhan: Pestrâ éz it-hu da ober? Râg ann dézé a zô bouc'hiz eûz a Rom.

27. Neuzé ar C'habitan a zeñaz da gavout Paol, hag a lavaraz d'éhan: Lavar d'in ha té a zô bouc'hiz eûz a Rom? Hag hén a lava-

rat: Ia.

28. Hag ar C'habitan a respon-taz: Kalz a archant em eûz roët ar vorc'hizégez-zé. Ha Paol a lavaraz: Ha mé a zô gant Rôman.

29. Râk-tâl éta ar ré a dlii hé skourjéza az éaz-kuit. Hag ar C'habitan en doé aoun, pa wézaz pénaoz Paol aioa bouc'hiz eûz a Rom, ha pénaoz en doa lékéad hé érea.

30. Hôgen antrônôz ô véza m'en doa c'hoat da chouzout évit-gwit pérâg ar Luzevien a damallé anéhan, e'lékéaz hé ziérea; hag ô véza gourc'hémennet d'ar véléien ha d'ann holl alierien en em stroll, e'igimennaz Paol, hag e'lékéaz anéhan dira-z-hô.

XXIII. PENNAD.

1. PAOL ô sellout stard oud ann alierien, a lavaraz: Tâd, va breudeur, bêtég biriò em eûz servichet Doué gant koustians vâd.

2. Hôgen Ananiaz Prins ar véléien a c'hourc'hémennaz d'ar ré a ioa tôt d'éhan skei war hé c'hé-noù.

3. Neuzé Paol a lavaraz d'éhan: Doué a skoi gan-éz da-unau, móger gwennet. Râg azézoud aman évit va barnout hervez al lezen, hag a-séneb al lezen é c'hourc'hémennaz skei gan-én.

4. Hag ar ré a ioa éno a lavaraz d'éhan: Ha drouk-pidi a réz gant Bélek-brâz Doué?

5. Ha Paol a lavaraz: Na wienn két, va breudeur, pénaoz é oa ar Bélek-brâz; rak skried eo: Na azrouk-pedi két gant Prins da bobl.

6. Hôgen Paol ô chouzout pénaoz lôd a ioa Sadusied, ha lôd all Farizianed, en em lékéaz da gria er stroll: Tudou, va breudeur,

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

Parizian ounn ha māb Farizian : enn abek d'ar géd eūz a zazor'hidigez ar ré-varò eo é barneur ac'banoun.

7. Ha pa en doé lavaret kément-sé é c'hoarvèzañ dizunvaniez étre ar Farizianed hag ar Sadduséed , hag ar stroll en em rannaz.

8. Rāg ar Sadduséed a laravézañ n'ez eūz na Dazor'hidigez, nag Éal , na Spéréd : hōgen ar Farizianed a ansav ann eil hag égilé.

9. Eunn trouz bráz a zavaz neuzé. Hag hinienouz eūz ar Farizianed en em lékéaz da striva ô laravout: Na gavomp kēd a zroug enn dénz. Ha na hell kēd eur Spéréd , pé eunn Éal bêza komzed out-han ?

10. Hag ô véza ma kreské ar redstil , ar C'habitan , gand aoun na ve Paol dispennet gant-hô , a c'bourchémennaz lakaat soudarded da zont , évid hé denna eūz hō c'hreiz , hag hé gás d'ar c'hostel.

11. Hōgen enu nôz war-lerc'h ann Aotrou och en em ziskouézañ d'ézhan , a laravar d'ézhan : Béz kalounek ; rak ével ma éch eūz douget testeni ac'hanoun é Jérusalem , ével-sé eo réd ivé é tougfez testeni ac'hanoun é Rom.

12. Pa oé deudet ann deiz , eur Iuzéo-bennag en em unvanaz , hag a réaz lé étre-z-hô pénaoz na zebrechent na na évchen , kén n'hô dijivet lazet Paul.

13. Ouc'h-penn daou-ugent dén oant , pér hō doa gréat al lé-zé.

14. Hag éz ejont da gavout Prinsed ar véléien hag ann hénoured , hag é léverchont d'ézho : Gréad hon eūz lé na danvimp nétrâ , kén n'hor bêzo lazet Paul.

15. Pédid éta c'houi ar C'habitan eūz a berz ann alerien , d'hé zigas d'c'hoc'h , ével évid anaout gwelloc'h hé c'hra. Ha ni abarz ma tostai , a vézô daré d'hé laza.

16. Hōgen māb c'haar Paol ô véza klevet ménec eūz al lé-zé , a zeuzaz d'ar c'hostel , hag hé rôsz da c'houzout da Baol.

17. Neuzé Paol a chalraz unan eūz ar Chanténerien , hag a laravar d'ézhan : Kâs ann dén-iaouank-

man d'ar C'habitan , rāg eunn dra-bennag en deûz da ziskleria d'ézhan.

18. Ar Chanténer a géméraz ann dén-iaouank , hag a gasaz anézhan d'ar C'habitan , hag a laravar : Paol ar prizouier en deûz va fédet da zigas d'id ann dén-iaouank-man , péhini en deûz eunn drabennag da laravoud d'id.

19. Ar C'habitan ô kregi enn hé zourn , en em dennaz a dû gant-han , hag a réaz ar goulenman out-han : Pétrâ éch eûs-dé da ziskleria d'in?

20. Hag hén a laravar : Ar Iuzevien a zô en em glevet évit pidi ac'hanod da gás Paol war-c'hoaz da stroll ann alerien , ével pa hō défè c'hoant da anaout gwelloc'h ar péz a zell out-han.

21. Hōgen na aotré kēd d'ézho hō goulen ; rak ouc'h-penn daouugent dén anézho hō deûz aozet spiou d'ézhan , hag hō deûz gréat lé na zebrechent , na na évchen , kén n'hô dévénéz hé lazet : ha bréma int daré , ô c'héla ma aotré d'ézho hō goulen.

22. Ar C'habitan éta a gasaz-kuit ann dén-iaouank , ô c'hourchémenni d'ézhan na lararché da zén pénaoz en doa roed ann alizé d'ézhan.

23. Hag ô véza galvet daou Ganténer , a laravar d'ézho : Dalc'hit kempenn adaleg ann tréde heur eūz ann nôz , daou c'hat soudard , dék marchek ha tri-ugent , ha daou c'hat goafer , évit mont bêté Kézaréa.

24. Kemptennid ivé kézek , évit lakaat Paol war-n'ézho , hag hé gás hép gwall da Félix ar mérer.

25. Rāg aoun en doé na zeufé ar Iuzevien da gregi enn-han , ha d'bê laza , ha goudé-zé na vije hén tamallet é-c'biz ma en défé kéméret archant évit sé.

26. Skriva a réaz ivé oul lizer enn doaré-maz : Klodiuz Lisiaz d'ar mérer mād meurbéd Félix , deiz-mâd.

27. Ar Iuzevien hō doa kéméret

XXIV. PENNAD.

ann dén-zé hag a oa daré d'hé laza , pa ounn deudet gant soudard , hag em eūz hé dennet ac'hanô , ô véza anavézet pénaoz é oa Roman.

28. Ha gand ar c'hoant da chouzout pé wall a damallent d'ézhan , em eūz hō gaset d'hô stroll.

29. Kavet em eūz pénaoz na damallent d'ézhan némét traou a zell oud hō lénen ; hōgen n'en eūz kavet gwall é-béd enn-han a gement a vé delléz eūz ar maroù pé eūz ar prizou.

30. Hag ô véza ma eo bêt gréat mének d'in eūz ar spiou hō doa aozed d'ézhan , em eūz hé gased d'id; laravet em eūz ivé d'hé damallerien dont da laravoud dira-z-od ar péz a ouzont enn hé énepc. Kénavézo.

31. Ar zoudarded éta hervez ann urs a oa bêt rôed d'ézho , a géméraz Paol , hag hé gasaz épâd ann nôz da Antipatriz.

32. Hag Antronôz ô véza hé lénzet gand ar varc'heien é tristrôjont d'ar c'hostel.

33. Ar ré-ma ô véza deudet da Gézare , a rôz al lizer d'ar mérer , hag a gasaz Paol dira-z-han.

34. Ar mérer ô véza lennet al lizer , a c'houlenaz a bé brovins édo Paol ; ha pa wezaz pénaoz é os eūz a Ziliaz.

35. Da zélaoui a rinn , émé-zhan , pa vézô deudet da damallerien . Hag é c'hourchémennaz hé viout é lêz Hérodéz.

XXIV. PENNAD.

1. PEMP dervez goudé , Ana-miaz , Prins ar véléien , gant lod eūz ann hénoured , ha gand eur prezéger hanvet Tertulluz , a ziskennaz di évit tamallout Paol dirag ar mérer.

2. Ha Paol ô véza bêt galvet , Tertulluz a zéraouaz hé damallout , ô laravar : O véza ma eo dré dé hon eūz eur peoch bráz , ha ma eo bêt gréat meûr a wellaen gand da gent-préder ;

3. Hé anaout a réomp bépréd

hag é pép lésac'h , Félix mād meurbéd , gant pép trugarez.

4. Hōgen na zaleinn kéd ac'hahnod pelloc'h , hag ez pêdann da zélaou hor berr gomsiou gand da vadélez a-véprédr.

5. Kaved hon eūz ann dén-zé péhini a zô eur vosen , péhini en deûz lékéat ann dizunvaniez er béd holl é-touez ann holl Iuzevien , ha péhini a zô da benn da zekt dispac'huz ann Nazaréned ;

6. Péhini ivé en deûz kasket saotra ann templ ; ha goudé béza krôged enn-han , hor boa c'hoant d'hé varnout hervez bol lénen.

7. Hōgen ar mérer Lisiaz a zô deudet , hag en deûz hé dennet eūz a greiz hon daouarn gant kalz a ners ,

8. O rei urs d'hé damallerien da zond dira-z-od : hag é helli da-unan hé varnout , hag anaoud ar virionez eūz ann traou a damallond d'ézhan.

9. Ar Iuzevien a aotréz kément-sé , hag a laravar é oa gwit.

10. Hōgen Paol a respondat (goudé m'en doé ar Mérer aroùzed d'ézhan komza) : Pa ouzonn pénaoz éz eūz meûr a vloaz émoud da varner war ar bobl-man , en em zidamallinn a-galouñ-vâd dira-z-od.

11. Rak bêz 'é hellez gouzout pénaoz n'eūz kéd ouc'h-penn daouzéz dervez oñi piñet da Jérusalem évid azeuli Doué :

12. Ha n'hô deûz kêt va c'havet ô striva gand dén , nag ô stolla ar bobl , nag eun templ , nag er simagogou ,

13. Nag é kér : ha na hellont kêt rei da wir d'id ar péz a damallont d'in.

14. Hōgen hé ansavoud a rann dira-z-od , pénaoz hervez ar sekt a hanvont hérézi , a servichann Doué hon tadou , hag é kréddan é kément a zô skrijet el Lézen hag er Profédé :

15. O c'héda , é Doué , ével ma ch'hdont hô-unan , pénaoz é tazor-c'hô ar ré-vâd hag ar ré-fall.

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

16. Rák-sé é poelladdan béréd
da virout va c'haloun dinam dirák
Doué , ha dirág ann dûd.

17. Hôgen goudé meñt a vloaz
ounn deñet évid über atuzennou
d'am bróiz , hag évit kenniga va
rhou ha va gwêstlou da Zouá.

18. E-kreiz ann ôbériou-zé hô
deñz va c'havet glanet enn templ,
hêb engroez hag hép trouz.

19. Ha Iuzevien ann Azia eo ,
péré a dié dñod d'am kavout , ha
d'am tamallout , hô doa eunn dra
da lavarout em énep.

20. Hôgen lavarent hô-unan ma
hô deñz kaved eunn-ounn eunn
di-reiz-bennâg , pa ounn en em zi-
kouezenn en hô stroll ;

21. Némét ma tamalchend d'in
ar gér-mañ em eúz laveret uc'hel
dira-z-hô : Unn abek da zazorzh
diged ar ré-varô eo ounn barnet hi-
riù gan-é-hoc'h.

22. Féliks ô véza klevet kément-
sé , a gasaz anézhô kuit ô lavarout :
Pa wézinn gwelloc'h pétrâ eo ar
sekt-zé , ha pa vénz deñet ar Châ-
bitan Listiz , neuzé klevin ac-ha-
noc'h.

23. Neuzé c'hourc'hémennaz da
eur C'hantener diwalloud anézhân ,
bag hé lézel é péoc'h , hép miroud
out-han na vijé servichet gand hé
dad.

24. Hôgen eunn nébeud derive-
siou goudé , Féliks , gand Drusilla
hé Chnég , péhini a ioa Iuzévez ,
a réaz kerc'hout Paol , hag é séla-
ouaz ar péz a lavaraz d'ézhan di-
war-benn ar feiz é Jézuz-Krist.

25. Hag ô véza ma prezégé d'é-
zhan diwar-benn ar wiñonez , ar
glanded , bag ar varv da zont , Fé-
liks leñun a spount a lavaraz d'ézhan :
A-walc'h eo évit brôma , kéra-kuit .
Pa vénz préd é galvion ac-hanod.

26. Hag ô véza ma venné é rôjé
Paol ar benn d'ézhan , é c'halvéitez
anézhân , hag é komzé gant-han.

27. Hôgen da-beon daou vloaz é
teñaz Porsinuz Festuz é lez'h Fé-
liks . Ha Féliks gant choant da
über dudi d'ar Iuzevien , en doa
lézel Paol er prizouen .

XXV. PENNAD.

1. FESTUZ éta ô véza arruet er
proviñs , a zeñaz goudé tri dervez
eúz a Gézaréa da Jérusalem.

2. Neuzé Prínced ar véléien hag
ar ré-genta eúz a douez ar Iuzevien
a zeñaz d'hé gavout , évit tamallout
Paol dira-z-han ;

3. Hag é choulenenn digant-
han ével eunn trugarez , ma lakajé
anézhân da zond da Jérusalem , ô
véza m'hô doa c'hoant da zoza spiou
war ann hent évid hé laza .

4. Hôgen Festuz a respouztat pén-
naoz Paol a oa dalc'het é Kézaréa ,
é péleac'h ez ajé hén abatz né-
meur .

5. Râ zeñi éta , émé-z-han , gan-
én ar ré-vrâz ac'hano'h ; ha ma'z
eúz eunn dra-bennâg a zoog enn
dén-zé , ra danallint anézhân .

6. Goudé héza ehonmet gant-hô
eiz pé dék dervez d'ar-muija , é ti-
kennuaz da Gézaréa ; hag antrônôz
é'h azéraz war hé gador-varner ,
hag é rôz urs da zigas Paol .

7. Ha pa oé kaset , ar Iuzevien
a oa deñet eúz a Jérusalem en em
lekéaz war hé drô , bag a damallaz
Paol eúz a galz a wallou bráz , eúz
a bérê na hellent rei merk auat
é-bêd .

8. Ha Paol en em ziñenné ô la-
varout : N'em eúz péc'hét é nép
doare nag a-énep lézeu ar Iuzevien ,
nag a-énep ann templ , nag a-énep
Kézar .

9. Festuz péhini en doa c'hoant
da hêta d'ar Iuzevien , a respon-
taz da Baoi , hag a lavaraz : Ha
tê a fell d'id piña da Jérusalem , ha
bêza barnet énô dira-z-oun war gé-
ment-sé ?

10. Hôgen Paol a lavaraz : Émounn
aman dirák kador Kézar , aman eo
eo réd d'in bêza barnet : n'em eúz
gréat droug é-bêd d'ar Iuzevien ,
ével ma ouzoad ervâd .

11. Ma em eúz gréat eunn drouk-
bennâg d'ézhô , pé ma em eúz
gréat eur gwall-bennâg bag a zel-
lez ar marô , na zinac'hann két mer-
vel : hôgen ma n'eúz nétrâ a wis-

XXVI. PENNAD.

é kément a damallont d'in , dén
na hell va lakaad étré hô daouarn .
Da Gézar é c'halvann .

12. Neuzé Festuz , goudé héza
koniz gand hé alieren , a res-
pouztat : Da Gézar ec'h eùs té gal-
vet ? Da gavout Kézar éz i .

13. Hag eunn nébeud dervésiou
goudé , ar Roué Agrippa ha Bernise
a zeñaz da Gézaréa évit lavarout
deiz-mâd da Festuz .

14. Hag ô véza ma choumchont
énoù meñt a zervez , Festuz a gom-
zaz oud ar Roué diwar-benn Paol ,
ô lavarout : Bez' éz eúz aman eunn
dieu hag a zô bêt lézet er prizou
gant Féliks :

15. Prinsed ar véléien hag hé-
naoured ar Iuzevien a zeñaz d'am
c'havout pa édonn é Jérusalem ,
évit goulenni digan-én ma varfenn
anézhân d'ar marô .

16. Hôgen mé a respouztat d'é-
zhô , n'eó ked ar boaz é-touez ar
Romanez da varnoud eur ré , kón
n'en dévezñ dira-z-han ar ré a da-
mall anézhân , ha kén n'eó rôed
d'ézhan ar frankiz d'en em weñna
eaz hé wall .

17. Pa oent éta deñed aman ,
antrônôz , hép nép dalé , éch'azé-
ziz war ar gador , hag é rôz urs
da zigas ann déñez .

18. Hé damallerien ô véza dira-
z-han na rébecbaz d'ézhan Lini eúz
ar wallou a vennenn a rébecfent :

19. Hôgen héz' hô doa gant-han
néunn pézael diwar-benn hô fals-
kréden hô-unan , ha diwar-benn eur
Jézuz marô , bag a lavaré Paol a
oa bêd .

20. Hôgen ô véza na wienn pé-
ratouz da gémorrot war gément-sé ,
é choulenenn digant-han mar sellé
d'ézhan mond da Jérusalem , évit
bêza barnet énô diouc'h ann traou-
zé .

21. Hôgen Paol ô véza gréat galv ,
évit ma vijé miret hé vrêut , da
anaoudégez Aogustuz , em eúz gour-
chémenet hé zerc'hel , bêté ma
kasinn anézhân da Gézar .

22. Neuzé Agrippa a lavaraz da
Festuz : Mé em boa ivé c'hoant da

glevoud ann déñ-zé . War-o'hoaz ,
éme-z-han , é klevi anézhân .

23. Antrônôz éta Agrippa ha Ber-
nisé a zeñaz gant kalz a foulé ; ha
pa oent éat é kambr ar breñdou
gand ar gabitaned bag ar ré-genta
eúz a gér , é oé digaset Paol , drê
urs Festuz .

24. Ha Festuz lavaraz : Roué
Agrippa , ha c'houi holl péré a zô
aman gan-é-omp , gwéloùd a rid
ann déñ-zé a-énep péhini eo deñet
holl bobl ar Iuzevien d'am c'havout
é Jérusalem gant pédenou ha gant
kriou bráz , ô lavarout pénaoz né
os két déréad é vêch'h pelloch' .

25. Koulksoudé n'em eúz kaved
eno-han nétrâ bag a zellézé ar marô .
Hag ô véza ma en deñz gréat
galv da Aogustuz , em eúz kément
gant ar ratoz d'hé gás .

26. Hôgen n'em eúz nétrâ a wir
da skriva d'ann Aotrou . Dré-zé eo
em eúz hé gased dira-z-hoc'h , ha
peürégédged dira-z-od , Roué Agrip-
pa , évit , goudé héza gréat gou-
lenou digant-han , ma wézinn pé-
trâ em hézô da skriva .

27. Râg a-énep reiz é kavann
kâs eur prizouner , hép diskic'hia hé
damallou .

XXVI. PENNAD.

1. NEUZÉ Agrippa a lavaraz da
Baol : Aotred eo id komza évid-
od da-unan . Ha Paol ô véza asten-
ned hé zoura a zéraouaz en em zi-
damallout :

2. Euruz en em gavann , ô Roué
Agrippa , da bellot hiriò en em
ziñenn dira-z-od diwar-benn ann
traouz a damall d'in ar Iuzevien ;

3. O véza ma anavéz ar evâd
holl voasiou bag holl strivou ar Iu-
zevien : dré-zé ar pédann da zé-
lioni ac'hanoù gand babaskded .

4. É-kéñver ar vuez em eúz rénet
é Jérusalem é-kreiz ar ré eúz va
holl abo ma oann iaouank , ana-
véz et gand ann holl Iuzevien .

5. Gouzoud a réont (mar fell
d'ézhô dougen testeni) pénaoz em
eúz bévet ével eur Farizian her , ez

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

ar sek ar gwella prizet eûz hor gréden.

6. Ha bréma, ô véza ma c'hé-dann ar gér en deûz rôed Doué d'bon tadou, ounn kased aman évit bêza barnet :

7. Gér eûz a bêhini hon daou-zék breuriez, péré a zervich Doué nôz deiz, a ch'ed ar zévenidigez. Bi-war-ben a ch'ed-zé eo, ô Roué, ounn tamallet gand ar Iuzevien.

8. Ha c'houi a venn é vé diskréduz é tazore'bé Doué ar ré-varô?

9. Ha mé ivé em hoa krédet pénaoz é ou réd d'in óber kalz a draou a-enep hanô Jézus a Nazaret.

10. Kément-sé ivé em eûz gréat é Jérusalem, se kalz a zent em eñz serret er bac'hioù, goudé bêza bêt rôed d'in ar galloud gant Prinsed ar véléien : ha pa oant lazet, é rôenn va barn enn hò énep.

11. Aliez ounn bêt enn holl zinagogou, hag ô kastiza anezho hò redienn da gomza a-enep Doué. Hag ô kounnari mai-ooh-vui enn hò énep, éch' heskioenn anezho bêtég er cheriou a-ziavez.

12. Pa'z eann éta er rât-zé da Zanaz, gant galloud ha kannadur a berz Prinsed ar véléien,

13. Pa édonn enn bent, ô Roué, é wélijz é-kreiz ann deiz ô lugerni eûz ann énv eur c'houlaouen skéduoc'h égéd hini ann héol, a gelch'iaz ac'houn, hag ar ré holl a ioa gan-en.

14. Ha goudé ma oemp holl kouézet d'ann douar, é kleviz eur vouéz a lavaré d'in é iez Hébré : Saul, Saul, pérâg éch' beskinez-té ac'houn ? Bech'iuze eo d'id gwinka oud ar garzou.

15. Ha mé a lavaraz : Piou ond-dé, Aotrou ? Hag ann Aotrou a lavaraz : Mé eo Jézus péhini a beskinez.

16. Hôgen saô hag en em zalc'h war da dreid; râg en em ziskouézet ounn d'id, évid da lakaad da zervicher lu da dést eûz ann traou éch' eûz gwélet, hag eûz ar ré a ziskouezian d'id;

17. Och' da zicubi eûz ar bobl-

man, bag eûz ar Jentiled, étrézék péré é kasann ac'hanoù bréma,

18. Évid digeri hò daou-lagad, ma teuïnt da zistrei eûz ann dévalien d'ar gouloù, hag eûz a véli Satan da Zoué ; ha ma tigémérint, dré ar feiz hò dévèzô ena-oun, ann distol eûz hò féc'héhou, ha lôd é digwéz ar zent.

19. Goudé-zé, Roué Agrippa, na énébîz kéd out gwelédigez ann Eny :

20. Hôgen diskrieriet em eûz dagenta d'ar ré a zô é Damaz, ha goudé d'ar ré a zô é Jérusalem, bag en holl Judea, hag ivé d'ac Jentiled, pénaoz é oa réd óber pinijen, ha distrei ouch' Doué, ooh' óber obériou mât a binijen.

21. Chétu pérâg ar Iuzevien, ô véza krôget ena-oun enn templ, a glaskaz ann tu d'am laza.

22. Hôgen gand ar skoazel en deûz Doué rôed d'in, ounn choumet bêtég hiriô, ô testenia dirâg ar ré-vihan ha dirâg ar ré-vrâz, hag ô lavarout nétrâ néméd ar péz hò deûz diouganet ar Brofeded ha Moizez, a dlié da c'hoar-véout ;

23. Da laravoud eo pénaoz é c'houzvaché ar Christ, hag é vijé ar c'henta a zazor'hô eûz a-douez ar ré-varô, hag a rôjé da anaout ar gouloù d'ar bobl-man ha d'ar Jentiled.

24. Ha pa lavaré kément-sé, évid en em zifenni, Festuz a lavaraz gand eur vouez gré : Diskianta a rez, Paol ; da zeskadurez vrâz as laka da ziskianta.

25. Ha Paol a respountaz : Na ziskiantann kêt, ô Festuz mât meûr-bé, hôgen geriou gwir ha skianta a lavarann.

26. Râg ar Roué a oar ervâd kément-maz, ha mé a gomz dira-zhan gant fisians, ô véza ma ouzonu pénaoz n'eûz nétrâ a guzet eûz a gément-maz d'ezhan. Râk nétrâ eûz ann traou-zé n'eô c'hoarvèzet é-kùz.

27. O Roué Agrippa, ha té a gréed er Brofeded ? Mé a oar é kredez enn-hô.

28. Hag Agrippa a lavaraz da

XXVII. PENNAD.

Paol : Évit nébeud a drâ é laka-jez ac'hanoù d'en em óber Kristen.

29. Ha Paol a lavaraz d'ezhan : Plijet gand Doué é teufez, hag cunn nébeut, ha kalz, nann té hép-kén, hôgen ar ré holl a zélaou ac'hanoù, dré ar feiz hò dévèzô ena-oun, ann hêvel ouz-in, néméd ann éreouman.

30. Neuzé ar Roué, ar Mérer ha Berinis, bag ar ré a ioa azézet gant-hô a zavaz.

31. Ha goudé bêza en em den-net a dû, é komzchont étré-z-hô, hag é leverchont : Ann dén-zé n'en deûz gréat nétrâ hag a zellézef ar marô pé ann éreou.

32. Neuzé Agrippa a lavaraz da Festuz : Ann dén-zé a hellê bêza kaset-kult, ma n'en divijé galved da Gézar.

XXVIII. PENNAD.

1. HOGEN pa oé bêt kémentred ann dézô da gâs Paol dré vör d'ann Itali, ha d'hê lakaat gand ar bri-zounerien all étré daouarn eunn dén hanvel Julius, Kanténer é cohort Augustuz,

2. É pinchomp war eul léstr eûz a Adrumet, bag é sachvomp ann héor évit ribla douarou ann Azia, ha gan-é-omp Aristarkuz Masédoniad eûz a dessalonika.

3. Antronôz éch' arrujomb é Sidon. Ha Julius ô véza bégarad é-kénver Paol, a aotréaz d'ezhan mond da wélon hé viounod, hag en em brédéria hé-unan.

4. Ha goudé bêza éad ac'hando, é verdéjomp dindân Kipruz, ô véza ma oa ann avel éneep.

5. Ha goudé bêza tredet môt Silius ha Panilia, é teujomp da Listra héar a Lisia:

6. Hag énô ar Chantener ô véza kavet eul léstr eûz a Aleksandria hag az ea d'ann Itali, hol lékéaz ébarz.

7. Dond a réjomp gant gorrégez é-pâd meûr a zervez, hag é teujomp gant beac'h é-kénver Gniduz, hag ann avel ô viroud ouz-omp, é riblechomp énez Kréta war-zù Salmoné.

8. Hag enn eur vont gant beac'h a-hed ann aot, é touarchomp ena eul leac'h hanvet Porsiou-mât é-kichen péhini édo ar géar a Dalass.

9. Hôgen ô véza ma oa trémé net kalz a amzer, ha ma teuë riskluz ar verdéadurez, dré ma oa éad é-biou amzer ar iùn, Paol a fréalzé anezho,

10. Hag a lavaraz d'ezho : Tudou, gweloud rann pénaoz ar verdéadurez a ia da zond diez ha riskluz brâz, nann hép-kén évid al lestre hag hé fard, hôgen ivé, évid hoc buésiou.

11. Hôgen ar Chantener a grédé kentoc'h d'ar storier ha da berc'hent al lestre, éged d'ar piéz a lavaré Paol.

12. Hag ô véza né oa kêt mât ar pors-sé évit goavi, kalz anezho a aliaz distrei war ar mûr, évit mont, ma heljent, da c'hoanvi é Fénis, péhini a zô eur porz eûz a Gréta, hag a zell oud ar mercvent bag oud ar gwylarn.

13. Hôgen avel ar c'hresteuz ô véza deûed da c'houéza, é venchont pénaoz é teujend a-benn eûz hò dézô, hag ô véza saved ann héor eûz a Asson, éz ejont a-hed énez Kréta.

14. Nébeud amzer goudé é c'houéza ann avel étré ar sâv-héol hag ann hanter-nôz, a hanveu bîz.

15. Hag ô véza ma oa kaset al léstr gand ann avel, ha na hellemp két miroud out-han, hel lézchomp da vond a ioul ann avel.

16. Rédeg a réjomp war-zù eunen énezzen hanvet Kôda, bag hor boa bêch ar terc'hel ar vâg.

17. Gondé bêza hé zennet alesé, gant kalz a boan, éch' éréjond al lestre trô-war-drô, gand aoua na vent taolet war eunn tréazen, ha goudé bêza diskaret ar wern é oand douget ével-sé.

18. Hôgen ével ma oamp gwall gaset gand ar stourem, antronôz é taoljont ar varc'hadourez er môt.

19. Tri dervez goudé é taoljond iyé gand hò daouarn hó-unan kezdin ha gwelion al lestri.

20. Na wéljomp nag ann héol

OBÉRIOU ANN ÉBESTEL.

nag ar stêred é-pâd meûr a zervez, bag ar stourm ô véza hépêd ker gwaz, é koljemp ar géd d'en em zavetei.

21. Hag ô véza ma os pell amzer n'hor boa két debret, Paol a vaz en hò c'heiz, bag a lavaraz d'ezh : Gwelloch' é vije bêt, ô tudou, béza va sélaouet, ha béza choumet é Kréta, bag hor bijé tec'het dioud ar boan bag ar c'hoillman.

22. Hôgen bréma éch' aliamn ac'hanoch' da gémérout kalous, râk d'en é-bêd ac'hanoch' na vêzo kollet: na vêzo kollet néméd al lêstr.

23. Râg enn nôz-man cunn Éal eûz ann Aotrou da bion ounn, bag a zerviann, a zo en em ziskouëzet d'in,

24. O lavarout : N'az péz kéd aoun, Paol, rôd eo en em ziskouézel fez dirak Kézar : ha chétu en deuz Doue roed d'id ar ré holl a zo ô verdai gan-éz.

25. Rak-sé, tudou, kalounkait : râk mé em eûz ar gréden-zé é Doué, pénaoz é choarvézô ével ma eo bêt lavered d'in.

26. Hôgen rôd eo d'é-omp béza golet war eunen énézen.

27. Ar pevarékved nôzvez, ével ma verdajemp war vör Adria, ar vordéidi war-drô bawer-nôz a venaz é wéleñt eunn douar-bennâg.

28. Hag hiô véza taoldar ploum, a garaz ugent gouré : bag eunn nebeut pelloch', é kachont pemzék goured.

29. Neuzé gand soun n'az ajemp da skei war eur garrek-bennâg, é tanchoent pevar heôr eûz a ziadre al lêstr, bag é chortojont ann deiz.

30. Hôgen ô véza ma klaske ar vordéidi mont-kuit eûz al lêstr, ha m'hô dos diskennet ar vâg war ar m'r, war zigarez mord da deûrel bêdoiu é penn-araog al lêstr,

31. Paol a lavaraz d'sr C'hantener ha d'ar zoudarded : Ma na choum bêd ar ré-mañ el lêstr, na hellit led en em zavetei.

32. Neuzé ar zoudarded a drou-

c'haz kerdin ar vâg, bag hé lézaz da gouéza.

33. Ha pa zéraouaz ann deiz, Paol a erbedaz anézhô holl da gémérout boed, ô lavarout : Béz' eûz hirio pevarék dervez émo'h war itin, ha n'hoc'h eûz kéméret nétra.

34. Rak-sé éch' erbedann ac'hanoch' da gémérout boed évit gel-loud en em zavetei : rak na gouezo kéd eur vlévea eûz a benn hâni ac'hanoch'.

35. Goudé béza laveret kémérez, é kéméraz bara, bag ô véza trugarékéet Doué dirâg ann holl, é torraz anézhan, bag é téraouaz hézibri.

36. Ar ré all holl a galounckéaz, bag a géméraz boed.

37. Hôgen bêz' é oamb el lêste daou c'hat chouezek d'en ha tri-ugent enn-holl.

38. Pa hô doé debret a-walc'h, é skanvajont al lestr, ô teur ar gwiniz er mör.

39. Pa oé deûded ann deiz, na anavézchont két pé zocat é oa : hôgen gwéloud a réjond eur plég-vôg é péhini é oa eunn aot, é lékéjont enn hò fennou, mar gel-jent, lakaad al lestr da steki énô.

40. Ha goudé béza savet ann hêdiou, ha béza losket stagou ar sturiou en em réjond d'ar mör : ha goudé béza savet gwêl ar wern-volosk hervez ann avel, é tenjont étrézeg ann aot.

41. Hag ô véza kavet eur bék-douar étré daou vör, é lékéjont al lestr da steki énô : hôgen ann diaraog ô véza ead-doun en douar a choumaz diffach ; bag ann diâdré en em freuzé gand ann er eûz arr mör.

42. Ménoz ar zoudarded é oa laza ar brizounerien ; gand aoun na zéjé eur ré da dec'hout-kuit enn eur uevi.

43. Hôgen ar Chantener a viraz out-hô, dré ma fellé d'ezhan sa-vetei Paol : bag é chourc'hémén-naz d'ar ré a heljé neui, en em deûrel da genta er mör, ha tec'hout étrézeg ann douar :

44. Ar ré all en em lékéaz war

XXVIII. PENNAD.

blanch, pé war dammou diâframmet eûz al lêstr. Euci-se é choar-vézaz pénaoz é tizhont holl anu douar.

XXVIII. PENNAD.

1. PA oemp savetéet, éch' ana-vézchomp pénaoz ann énez-zé a oa hanvet Mélita. Hag ann dud-c'housc'h a zigéméraz ac'hanomp gand eunn bégaradded ha né oa kétbihan.

2. Râg hon digéméroud a réjond holl, goudé béza gréat tân, enn abek d'ar glao a gouezé, ha d'ar iéouen.

3. Hôgen Paol ô véza dastumet eunn nebeut koad-gwini, hel lékéaz enn tân, ha chétu eunn aer-viber kaset-kuit gand ann domder, a zilammaz oud hé zourn.

4. Pa wélaez ann dud-c'housc'h, ann amprevan-zé a-zispit ouz hé zourn, é léverjont étez-z-hô : Eul lazer-bennag eo ann dénzé, pa co gwir pénaoz goudé ma eo savetéet eûz ar mör, ar venjans n'hel lez kéd da véva.

5. Hôgen hén ô véza hejet ann amprevan enn tân, na chouzan-vaz droug é-bêd.

6. Ar ré-mañ a venné gant-hô pénaoz é teuji da goenvi, é kouéz-ché rak-tâl bag é varvché. Hôgen goudé béza gortozet pell, pa wéjont pénaoz né oa choarvézét droug é-bêd gant-han, é kemchont a vévoz, bag é léverchont pénaoz é oa eunn Doué.

7. Elléachi-zé é oa douarou d'ann dén kenta eûz ann énézen, hanvet Plubius, péhini a zigéméraz ac'hanomp gand hégaradded é-pâd ti derivez.

8. Hôgen choarvézoud a réaz pénaoz tad Plubius a ioz gourvézé klanv gand ann dersien ha gand ar red-gwâd. Paol az éaz d'he wé-lout ; ha goudé béza pédet, éch'a astennaz hé zaouarn war-n-ézhan, bag é iac'héaz anézhan.

9. Goudé m'en doé gréat ann dra-zé, ar ré holl eûz ann énezé péré a oa klanv a zeuaz d'he ga-vout, bag a oé iac'héet.

10. Enoriou brâz a réjond ivé d'é-omp, ha pa'z ejomb adarré waar mör, é lékéjont el leste kémend a oa red d'é-omp.

11. Hôgen goudé tri miz, é piñchomp war eul lêstr eûz a Aleksandria, péhini en doa goavet enu énézen, bag a oa hanvet Kastor ha Polluks.

12. Ha goudé é oemp dcûed da Zirakusa, é choumjomp énô tri dervez.

13. Hôg ac'hanoù enn eur vond a-hêd ann aot, éch' arrujomp é Réjiom : bag eunn dervez goudé ann avel ô chouéza diouc'h ar c'hes-teiz, é teujiomp é daou zervez da Buteol :

14. Kaoud a réjomb énô b-eñ-deûr bag a hêdaz ac'hanomp da choum sez dervez gant-hô : ha goudé-zé éz ejomp da Rom.

15. Pa glevaz ar vréudeur pénaoz é teuji, é tiambrougchont ac'hanomp bêté marc'had - Appiuz hag ann teir Lôg. Pa wélaez Paol anézhô, é trugarekaz Doué, bag é kéméraz fisians.

16. Hôgen pa oemp arruet é Rom, é oé aotred da Baol choum el leac'hia ma karjé gand cur soudard a viré anézhan.

17. Tri deiz goudé Paol a c'halvaz d'hê gavout ar ré-genta eûz a douez ar Iuzev en. Ha pa oend deuet, é lavaraz d'ezhô : Tûd va bredeûr, pétâ-bennâg n'am eûz gréat nétra a-enéeb ar bobl, nag a-enéop boasiou hon tadou, eo bêt krôget ennu Jérusalem, nag ounn bêt lékéat étré daouarn ar Romaned ;

18. Ar ré-mañ goudé béza gréat gouleñnou ouz-in, a fellé d'ezhô va leuskel da vont, ô véza n'em boas gréat nétra hag a zellézfe ar marô.

19. Hôgen ô véza ma énebê ar Iuzevien, ounn bêt rédiel da obert galva d'Gézar, hép ma fellé d'ioz tamailout tûd va brô é oép doaré.

20. Évit-sé eo em eûz bô pédet da zont, évid hô kwéloùt, ha komzous-hoc'h. Râg évit géd Israel eo ounn bêt éteet gand ar chaden-man.

QBÉRIOU ANN ÉBESTEL. XXVIII. PENNAD.

21. Hag hi a lavaraz d'ezhan : N'bon euz két bet a lizer euz a Judéa diwar da benn, ha nikun euz ar vreudeur a zô deñed ac'hanoù n'en deñz lavaret d'éomp droug ac'hanoù.

22. Hôgen da bidi a réomp da lavaroud d'éomp da vénoz : râk ni a oar pénaoz éch' énebeur dré holl oud ar sket-zé.

23. Pa hô doé éta merket ann deiz d'ezhan, é teñjond enn eunn niver brâz d'hé gavoud el léac'h ma choumé ; hag bén a brézegaz d'ezho rouantéléz Doué, bag adaleg ar beuré bêtig ann nôr é klaskérei da gridi d'ezho feiz Jézuz dré lézen Moizez ha dré ar Broféded.

24. Ha lôd a gréde er péz a lavaré, ha lôd all na gréde két.

25. Hag, ô véza na hellent két en em glevoud étré-z-hô, ez éant kuit ; ha Paol na lavaré némed ar gér-man : Komzet mât en deñz ar Spêred-Santel d'bon tadou dré chénou ar Profed Izaiaz,

26. O lavarout : Kéa étrézég ar bobl-zé, ha lavar d'ezho : Sélaoui

a réot gand hô tiskouarn, ha na glevot két ; selloud a réot gand hô tau-lagad, ha na wélot két.

27. Râk kaloun ar bobl-man a zô pounnréet, hag hô diskouarn a zô deñet pouunner-gleô, hag hô daou-lagad hô deñz serret : gand aoun na zeñjé hô daou lagad da wélost, hô diskouarn da glevout, hô c'haloun da boella, na gemjend a vuez, ha na zeñjonn d'hô iac'haat.

28. Gwézid éta pénaoz ar zilvidigez-zé euz a Zoué a zô kased d'ar Jenfilez, hag hi a zélaouù.

29. Ha goudé m'en doé lavaret kément-sé, ar Iuzevien a dechaz diouf-han gand eunn dael brâz étré-z-hô.

30. Paol a choumaz daou vloaz krenn enn eunn ti en doa gópret évit-han hé uman : hag énoù é ti-géménéré kément hini a zeñjé d'hô wélost,

31. O prezégi rouantéléz Doué, hag ô teski ar péz a zell ouzh ann Aotrou Jézuz-Krist, gant péb herder, hag hép na viré dén out-han.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR ROMANED.

I. PENNAD.

1. PAOL, servicher Jézuz-Krist, galvet Abostol, dilecanet évit prezégi Aviel Doué,

2. En doa diouganet a-rak gand bê Broféded er Skirurioù sakr,

3. Diwar-henn bê Vâb, a zô bêt gréat d'ezhan euz a wenn David hervez ar c'bik ;

4. A zô bêt kend-dileuret da Vab da Zoué er galloud, hervez ar Spêred a zantlez, dré ann dazorc'hidigez a douez ar ré-varôd euz a bon Aotrou Jézuz-Krist :

5. Dré bêhini eo deñed d'éomp ar c'brâz bag aon Abostoliez évit lakaad ann holl vrôadou da zenti oud ar feiz un hé hanô;

6. É-mesk péré émoc'h ivé c'houi, ô véza bêt galvet gant Jézuz-Krist :

7. D'é-hoc'h holl, c'houi péré a zô é Rom, a zô karet stard gand Doué, ha galvet da véza sent : Ra zebi d'é-hoc'h ar c'hrâs bag ar péoc'h digand Doué hon Tâd, ha digant Jézuz-Krist hon Aotrou.

8. Da genta étrugardkaan va Doué dré Jézuz-Krist évit-hoc'h holl, ô véza ma eo bradet hô feiz dré ar bêd holl.

9. Râg ann Doué a zervichann em spêred a Aviel hé Vâb, a zô tést d'in pénaoz em euz koun ac'hanoù bêb éhan ;

10. O c'houlenni hépdré digant han em pédennoù ma tigord d'in enndivez, mar-d-eo hé iou, eunn hent mât évit mond étrézég enn-hoc'h.

11. Râk c'hoant brâz em euz d'hô kwélost, évit rei lôd d'é-hoc'h euz ar c'hrâs spérédouz d'hô krévaat ;

12. Da lavaroud eo, évit béza fréalizet kérret gan-é-hoc'h, dré eur feiz a zô hoc'h hini ha va hini.

13. Râk na fell kéd d'in na oufac'h két pénaoz em euz kenniget meur a wéach dond d'hô kwélost

évit kaoud eur frouez-beunâg enn hô touez, ével é-touez ar brôadou all, hôgen miret eo bêt ouz-in bêté vréma.

14. Diéour ounn d'ar Chrësiañed ha d'ann dûd-chouez, d'ar réwiziek ha d'ar ré-ziviziek.

15. Evel-sé, é kément a zell ouzinoù, ounn daré da brézegi ann Aviel d'é-hoc'h, c'houi péré a zô é Rom.

16. Râk n'em euz kéd a vez euz ann Aviel; râk nera Doué eo évit savetei ar ré holl a gréd, da genta ar Iuzevien, ha goudé ar Jenfilez.

17. Ha gwirionez Doué a zô diskleriet d'éomp enn-han euz ar feiz, hervez ma eo skrivet : Ann dén-gwirion e vez euz ar feiz.

18. Râk diskleriet eo ivé enn-han buanégez Doué, a gouezô euz ann Énv war zrougiez ha war zisgwir ann dûd, péré a zalc'h gwirionez Doué enn disgwir :

19. Râg anavézit hô deñz ar pêz a belleur da anaout euz a Zoué, ô véza ma en deñz Doué hé ziskleriet d'ezho.

20. Râg aun traou disgwélouz euz a Zoué, hé challoud peûr-baduz, hag hé Zouélez, a zô deñet gwélouz, abaoe ma eo kroued ar bêd, dré ann anaoudégez anézhan a rô d'éomp hé grouauduren : ével-sé ann dûd-zé n'int két didamall :

21. Ô véza ma hô deñz ana-vézet Doué, ha n'hô deñz kéd hé énoret ével Doué, ha n'hô deñz kéd hé drugarekéet : hôgen fazied hô deñz enn hô ménosioù, hag hô c'haloun diskiant a zô tévaléet.

22. Râg ô lavaroud int fur, int deñet foll ;

23. Hag hô deñz dizouget ann énor a zô dléct da eunn Doué divréinuz, war skeuden eann d'en breinuz, pé laboused, pé loened pevar-zroadek, pé aéred.

24. Dré-zé eo en deñz Doué hô

LIZER S. PAOL D'AR ROMANED.

laosket é ioulou hò c'haloun, el louzdoi : enn hévélep doaré m'hò deùz hò-unan mezékéet hò c'horf hò-unan ;

25. Hi péré hò deùz lékéad ar gau é leac'h gwirionez Doué, hag hò deùz azéulet ha servichet ar c'houadur kentoc'h éged ar Chrouer, péhini a zò benniget é peb amzer, Amen.

26. Dré-zé eo eu deùz Doué hò laosket é ioulou mezuz. Rák hò gragez hò deùz kemmet ar boaz hervez ann natur, eon eur boaz all a-énez ann natur.

27. Hag ar gwazed ivé, ô véza lézetz ann ober gand ar c'hrég a zò hervez ann-natur, a loskaz enn hò ioulou ann eil évid égilé, hag ar gwaz; hag ével-sé é tigemerchont enn-hò hò-unan ar goùr a oa diéct d'hò faz.

28. Hag ô véza né két fellet d'ezho anaout Doué, Doué en deùz hò laosket enn eunn ioul direiz; enn hévélep doare ma hò deùz great traou amzeré ;

29. Ma int bét leùn a bép drouk, a falloni, a ch'adlez, a bizoni, a zrouiez; béd int erezuz, lazerien, tabuterien, touellerien, gyallerien, krözieren,

30. Labenperien, kaserien Doué, kune'hennrien, bale'h, rok, kaskerien drouk, dizen, é-kénver hò zò.

31. Hép furnez, hép reiz, hép karantez, hép feiz, hép trugarez.

32. Ha goudé béza anatézet gwirionez Doué, n'hò deùz két poellet pénaoz ar ré a ra ann traou-zé a zellez ar maro : ha nann hép-kén ar ré hò grá, hogen ivé piou-bennag a ch'utata ar ré hò grá.

II. PENNAD.

1. DRÉ-ZÉ 'oud két didamall, ô dénn, piou-bennag oud, mar barnez. Rák ô barna eunn all, en em damallez da-unan; pa eo gwir pénaoz é rez ann hévélep traou a damallez.

2. Rág gouzoud a téomp pénaoz

Doué a varn hervez ar wirionez ar ré a ra ann traou-zé.

3. Té éta, ó dénn, péhini a damall ar ré a ra ann traou-zé, hag hò grá da-unan, ha menna a réz-té é belfez tec'houd diou'h barn Doué?

4. Ha disprizoud a réz-té madou hé vadélez, hò sioulded, hag hé bir-chortozidigez? Ha na ouzoudé két pénaoz madelez Doué a zoug achanod d'ar binijen?

5. Koulkoudé dié da galéder, hag ô véza ma pella da galoun dioud an binjen, é tastumez évidoud eunn tenzor a vuanégez évid deiz ar vuanégez, hag ann diskrediadur eùz ar vuan gwirion a Zoué,

6. Péhini a zistaol da hép-unan hervez hé obériou;

7. D'ar ré péré dré ar c'hen-dalch' er m'ad-oberiou, a glask ar c'hoar, ann énor hag ann divrenadurez, é rói ar vuex peür-badoz;

8. D'ar ré a gár ann dael, ha na c'hrata két ar wirionez, hogen en em rò d'ann direiz, é rói hé vuanégez bag hò vroez.

9. Ar c'blac'hag ann anken a waskô kémend hini a rai drouk, ar Iuzevien da genta, ar Jentiled goudé;

10. Hogen ar c'hoar, ann énor, hag ar péoc'h a zeùi da gémend himi a rai m'ad, d'ar Iuzevien da genta, ha d'ar Jentiled goudé.

11. Rák Doué n'eùn deùz kemm é-béd évid dénn.

12. Ha dré-zé piou-bennag en dévèz péc'het héz al lézen, a véz kollet héb al lézen : ha piou-bennag en dévèz péc'het hag hén cl lézen, a véz barnet hervez al lézen.

13. Rák né kéd ar ré a zélaou al lézen a zò gwirion dirak Doué; hogen ar ré a vir al lézen eo a véz didamallez.

14. Pa zeù éta ar Jentiled, péré n'hò deùz kéd al lézen, da ober hervez ar reiz ar péz a zò el lézen, ô véza n'hò deùz kéd al lézen, hì a zò al lézen évit-hò hò-unan;

15. Hi a ziskouéz pénaoz ar péz a zò gour'hennet gand al lézen a zò skrivet enn hò c'haloun, ével

III. PENNAD.

ann hini en em ziskouéz dirag ar gouloù, war ar c'hih :

29. Hogen ar gwir Iuzéod eo ann hini a choum enn am'houloù; hag ar gwir enwad eo hini ar galoun, a réeur dré ar spéréd, ha nann hervez al lizéren : hen-nez a dena hé veuleudi, nann digand ann dud, hogen digand Doué.

III. PENNAD.

1. PÉTRA eo éta talvoudégez eur Iuzéod, na pétra eo m'ad ann enwad?

2. Bráz int é péd doaré; ha da genta ô véza ma eo bét fisiet enho komsiou Doué.

3. Rák ma éz eùz eur ré anézhò ha n'hò deùz két krédet, hag hò digrédonia gás-da-gét feiz Doué? Né ra két.

4. Doué a zò gwirion, hogen pép dénn a zò gaouad, hervez ma eo skrivet : Évit ma vézi kavet gwirion enn di c'heriou, ha tréac'h pa vézi barnet.

5. Mar teù hon disléalded da ziskouéza gwelloc'h léalded Doué, pétra a livirimp-ni? Ha disléald eo Doué (évit komzha hervez ann dénn), mar taol hé vuanégez war-n-omp?

6. N'eù két : anéz pénaoz Doué a varné-bén ar béd?

7. Hogen dré va disléalded mat teù léalded Doué da greski évid hé c'hoar, pérag é parneur c'hoazach-noun ével pécher?

8. Ha pérak na raimp-ni kéd ann drouk, évit ma o'havrésou m'ad diout-han? (é-c'hiz biniennou, évid hon dua, hon tamall da lavarout; Barnédigez ann dud-zé a véz hervez ar gwir.

9. Pétra éta a livirimp-ni? Ha gwelloch omp-ni égét-hò? É-nép doaré. Rák diskouéz hon eùz ével pa gwir, d'ar Iuzevien ha d'ar Jentiled, pénaoz é oand holl dindan b'ched,

10. Ével ma eo skrivet : N'eù dénn gwirion é-béd :

11. Neñz dénn poellek; n'eù dénn hag a glaské Doué.

12. En em zihinet int holl; didalvez ind deuned holl; n'eù két

eon hō zouez hag a rajé ar mād, n'eus hini é-béd.

15. Eur bēz digor eo hō gargedan; hō zéodou hō deūz gréat touclérizou; eur chontam aspik a zō war hō muzellou.

14. Hō gēnou a zō leūn a zrouk-péden hag a c'houervder.

15. Buan eo hō zreid évit skuifa ar gwâd.

16. Mac'hérez ha reûz a zō enn hō henzhou.

17. Na anavézont két hent ar péoch.

18. N'éma kéd doujans Doué dirāg hō daou-lagad.

19. Högen ni a oar pénaoz holl c'heriou al lézen a vez lavaret d'ar ré zō dindan al lézen; évit ma vezou serret pep gênoù, ba ma vezô ar bed holl dindan barn Doué;

20. Rák d'en e-béd na vezô didamallet dira-z-han diooc'h obériou al lézen. Rák dré al lézen eo hon eúz anavézet ar pêch'ed.

21. Ha bréma héb al lézen gwirionez Doué a zō het diskleriet d'éomp, ha testeniet dré al lézen ha dré ar Broféd.

22. Ar wirionez-zé eúz a Zoué en em gav dré ar feiz é Jézuz-Krist é pep-hini, ha war bêp-hini eúz ar ré a gréad eun-han; rák n'eúz kemm é-béd :

23. O véza ma bô deūz pêch'et holl, ha ma bô deūz ézomm eúz a chloar Doué,

24. Pa ind didamallet évit-nétra dré hé c'hras, dré ann daspréna-dorez hō deūz é Jézuz-Krist,

25. En deūz kenniget Doué évit gôbr, dré ar feiz en hê wâd, évit diskouenza hé wirionez, o tistéarel ar bêch'edou tréménet, goudé sioul-deud Doué;

26. Évid diskouenza hé wirionez en amzer mas; évit ma vezô gwirion, ha ma didamallo ann hini en deût feiz é Jézuz-Krist.

27. Péléach éma éta ann abek eúz bô fougé? Kased eo kuit. Dré hé lézen? Dré lézen ann obériou? Nann, högen dré lézen ar feiz.

28. Rák menues a réomp pénaoz

ann déu a zō didamallet dré ar feiz héb obériou al lézen.

29. Doué hag hén n'ef-hén né-méd Doué ar Iuzevien : Ha n'ef-hén kéd ivé Doué ar Jentiled? Ia, évit-gwir, Doué ar Jentiled eo ivé.

30. Rák n'eúz né-méd eunn Doué hép-kén, péhini a zidamall, ar ré enwadet eun abek d'ar feiz, hag ar ré zienwadet dré ar feiz.

31. Terri a réomp éta al lézen dré ar feiz? Na réomp két; högen hé starda a réomp.

IV. PENNAD.

1. PÉTRA a livirimp-ni éta en défe kavet Abraham hon tâd hervez ar c'hih?

2. Rák mar d-eo didamallet Abraham diouc'h hé obériou, é hell en em vedli, högen na hell kéd ditak Doué.

3. Koulkoudé pétrâ a larvar ar Skritur? Abraham a grédazé Doué; hag hé feiz a oot nivéret d'éhan ével gwirionez;

4. Högen d'ann hini en dédz gréad eunn dra, na vez két nivéret ar gôbr ével eur c'hras, högen ével eunn dle.

5. Högen d'an hini n'en dédz gréat trâ é-béd, hag en deûz krédet eno hini a zidamall ar pêch'her, é vez nivéret hé feiz ével gwirionez, hervez ménos grâs Doué.

6. Evel-sé eo é larvar David pénaoz eo euruz eun déu da biou Doué a niver ar wirionez héb ann obériou.

7. Euruz ar ré da beré eo dis-taolet ar wallou, hag eúz a beré eo gôloet ar bêch'edou.

8. Euruz ann déu da bêhini n'en deûz kéd Doué nivéret a bêch'ed.

9. Ann eurusted-zé hag hén n'ef-hén rôet né-méd d'ar re enwadet, ha n'ef-hén két rôet ivé d'ar ré zienwadet? Rák larvaroud a réomp pénaoz feiz Abraham a zô bêt nivéret d'éhan ével gwirionez.

10. Peur éta go bêt nivéret d'éhan? Pa eo bêt enwadet, pé pa o choaz dienwadet? Né ket goudé

V. PENNAD.

ma eo bêt enwadet, högen pa oa choaz dienwadet.

11. Hag hén a zigéméraz arreéz ann enwadet, ével siel ar wirionez en doa bêt dré ar feiz, pa édo choaz dienwadet; évit héza ann tâd eúz ar ré holl a gré, hag ht n'int kéd enwadet, évit ma vezô nivéret hé feiz ével gwirionez:

12. Évit héza ivé ann tâd eúz ar ré enwadet, péré hō deûz, nann hép-kén digéméret ann enwadet, högen ivé a heûl roudou feiz Abraham hon tâd, pa édo choaz dienwadet.

13. Evel-sé né két dré al lézen eo bêt rôet ar gér da Abraham ha d'hé wenn en divijé da zigwéz ar bêd holl, högen dré wirionez ar feiz.

14. Rák mar d-eo ar ré hō deûz hét al lézen a zô ann héred, ar feiz a zô didalvez, ha gér Doué a zô torret.

15. Rág al lézen a zigas ar vuanegéz. Hag el lêac'h n'eúz kéd a lézen, n'eúz kéd a derridigez al lézen.

16. Dré-zé eo dré ar feiz omp héred, évit ma vezô stard dré ar c'hras ar gér a zô bêt rôet da Abraham ha d'hé holl wenn nann hép-kén évid ar ré hō deûz digéméret al lézen, högen ivé ar ré a heûl feiz Abraham, péhini eo tâd d'é-omb holl,

17. (Hervez ma eo skrivet : Da lékéad em eúz da dâd da galz a vrôadou) dirak Doué, é péhini en deûz krédet ével ann hini a énaou a nevez ar ré-varô, hag a chalv ar péz n'eo két, ével ar péz a zô.)

18. Hé-man, a-énep pêb espérans, en deûz krédet édu espérans;

krédet en deûz é teujé da dâd da galz a vrôadou, hervez ma oa bêt lavared d'éhan : Evel-sé é vezô da wenn.

19. Hé feiz na gollaz kéd eúz hé ners, ha na vennaz két pénaoz hé gorf a oa peûz-varô, o vezâ ma en doa war-drô kant yloaz, ha ma oa peûz-varô ivé kov Sara.

20. Fisiout a réaz héb-arvar é-

béd é gér Doué, hag en em nerza a réaz er feiz, enn eur rei gloar da Zoué,

21. O kridi stard pénaoz é hell ober eunn dra, pa en deûz rôet he c'héz d'hé ober.

22. Dré-zé eo eo bêt nivéret d'éhan hé feiz ével gwirionez.

23. Högen né kéd évit-han hép-kén eo skrivet, pénaoz eo bêt nivéret d'éhan ével gwirionez :

24. Högen évid-omp-ni ivé da bêté é vezô nivéret, mar krédomp enn hini en deûz savet Jézuz-Krist hon Aotrou eúz a douez ar ré-varô;

25. Péhini a zô bêt lékéat d'ar marô évid hor pêch'edou, hag a zô marô dazorc'het évid hon didamall-lidigez.

V. PENNAD.

1. O vezâ ével-sé didamallet dré ar feiz, hor bêté ar pêc'h gand Doué dré Jézuz-Krist hon Aotrou,

2. Dré bêhini hon eúz ivé digéméret dré ar feiz er châz-zé é péhini a choumomp stard, ha dré bêhini en em vûlomp enn espérans c'hoz a chloar miplien Doué.

3. Ha nann hép-kén enn espérantz-zé, högen ivé en em vûlomp enn ankeniou : o chouzout pénaoz ann anken a ra ar sioulded.

4. Ar sioulded a ra ann arnod, hag ann arnod ann espérans.

5. Högen ann espérantz-zé né két touellur : dré ma eo skrifet karantez Doué enn hor chalounou gand ar Spêred-Santel a zô bêt rôet d'é-omp.

6. Rák pérâk, pa édomp choaz gwân, eo marô ar C'hrist évid ar bêch'herien hervez ann amzer?

7. Hag évit-gwir a vezâ unan-bennâg a fellô d'éhan mervel évid eunn déu gwirion : martezé koulkoudé unan-bennâg a gréfe mervel évid eunn déu euen.

8. Högen ar péz a ziskouez ac moia karantez Doué enn hor châz-ver, eo pénaot, enn amzer ma édomp choaz pêch'herien,

9. Ar C'hrist a zô marô évid-omp ; ével-sé pa'z omp bréma dida-

mallet dré hí wâd, kent-sé é vézimp dieubet dré-z-han eûz a vuanegez Doué.

10. Rák mar d-omp en em unanet gand Doué dré varô hé vâb, ha nî c'hoaz hé énébourien, kent-sé é vézimb salvet dré hé vuezhén, bréma pa'z omp didamallet.

11. Ha nann hép-kén *omp en em unanet*, hogen ivé en em vœlomp é Doué dré hon Aotrou Jézuz-Krist, digant péhini eo deûed d'é-omp ann unvaniez-zé.

12. Dré-zé ével mar d-eo deûed at péc'ched er béd dré eunn dén hép-kén, bag ar marô dré ar péc'ched, ével-sé ar marô a zô tréménét enn holl dud *dré ann hini* péhini hô deûd péc'het holl.

13. Rák bêtég al lézen eo bêt ar péc'ched er béd : hogen pa né oa két c'hoaz al lézen, né oa két uivéret ar péc'ched.

14. Koulksoudé ar marô en deûz rénet adaleg Adam bête Moizez, é-kéver zô-kén ar ré a n'hô dos két péc'het dré derridigez lézen Doué, ével ma réaz Adam, péhini eo ar skeñden, eûz ann hini da zont.

15. Hogen né d-eo két ar c'hrâs ével ar péc'ched râk évit péc'ched unan hép-kén mar d-eo marô kolz a dûd, kent-sé trugarez ha grâs Doué a zô en em skinet gant founder war veur a hini dré c'hrâs eunn dén hép-kén péhini eo Jézuz-Krist.

16. Ha né d-eo két ar c'hrâs-zé ével ar péc'ched ; râk tamallet omb bêt dré ar varn évid eur péc'ched hép-kén ; ha didamallet omp dré ar c'hrâs goudé meûr a béc'ched.

17. Rák ma en deûz rénet ar marô dré eunn dén hép-kén, ena abek da béc'led eunn dén hép-kén, kent-sé ar ré da bête eo rôet eur founder a c'hrâs, a drugarez bag a virionez, a nénô er vuez dré eunn dén hép-kén péhini eo Jézuz-Krist.

18. Ével éta ma eo dôc béc'ched unan hép-kén eo kouezet ann dûd holl er varnéidgez, ével-sé ivé eo dré virionez unan hép-kén eo bêt roed d'ann holl dud didamallidigez ar vuez.

19. Rák ével meûr a hini a zô deûed da béc'herien dré zientidi-gez eunu dén hép-kén ; ével-sé ivé meûr a hini a zeûz da zud-gvirion dré zentidigez unan hép-kén.

20. Al lézen a zô deñet évid di-gas eul lôd brâz a béc'hédu : Högen el léac'h ma'z eûz eul lôd brâz a béc'héjou, éz eûz eul lôd bra-soch a c'hrsas.

21. Évit ével ma en deûz rénet ar péc'ched ô rei ar marô, é réno ivé ar c'hrâs dré ar virionez ô rei ar vuez peûr-baduz dré Jézuz-Krist hon Aotrou.

VI. PENNAD.

1. PÉTRA éta a livirimp-ni ! Ha choum a raimp-ni er péc'ched évit ma founnô ar c'hrâs ?

2. Doué ra virô. Rák mar d-omp marô er péc'ched, pénaoz é vézimp-ui c'hoaz enn-haa?

3. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz kêmeñd hini ac'hanomp a zô bêt badézet é Jézuz-Krist, a zô bêt ba-dézet ena hé varô ?

4. Liénet omb bêt gant-han dré ar vadisiant er marô, évit, évél ma eo savet Jézuz-Krist eûz a douez ar ré-varô dré c'hoar hé Dâd, ma valéimp ivé ni ena eur vuez nevez.

5. Rák mar hézomp emboudet dioud hévéledigez hé varô, é vé-

zimb ivé emboudet dioud hévéle-

digez hé zazor'hidigez :

6. O c'houzout pénaoz hon dén kôz a zô bêt staget oud ar groaz gant-han, évit ma rézo dispennet korf ar péc'ched, ha na vézimp mui dindân gwazoniez ar péc'ched.

7. Rák néb a zô marô, a zô dieubet eûz ar péc'ched.

8. Ha mar d-omp marô gand ar C'hrist, é krédomp pénaoz é vé-

zimb ivé gand ar C'hrist;

9. Dré ma ouzomp pénaoz ar C'hrist ô véza savid a douez ar ré-

varô na varvô mui, ha pénaoz ar marô n'en dévezô mui a vêli war-néhan.

10. Rák ével ma eo marô, eo ma-

ro eur weach évid ar péc'ched : bag

ével ma eo béo, eo béo évid Doué.

VII. PENNAD.

11. Ével-sé c'houi ivé en em zel-lit ével pa vec'h marô d'ar péc'ched, ha ma vec'h béo évid Doué é Jézuz-Krist hon Aotrou.

12. Na rénet két éta ar péc'ched enn biô korf marvel, évit ma sentot oud hé wall-ioulou.

13. Ha na roït két hoc'h izili d'ar péc'ched évid armou d'ann drouk : högen en em rôid da Zoué ével-tùd deûed eûz a varô da vêo, ha rôid d'ezhan hoc'h izili évid armou d'ar virionez.

14. Rág ar péc'ched na drec'hô két ac'hanoch', ô véza n'o'ch két dindân al lézen, högen dindân ar c'hrâs.

15. Pétra'ta? Ha péc'hi a raimpi-ni ô véza n'émomp mui dindân al lézen, högen dindân ar c'hrâs ? Doué ra virô.

16. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz da biou-bennag'oc'h en em rôed da sklaved évit senti out-han, é choumit sklaved d'ann hini out péhini é sentit, p' d'ar péc'ched évit kaout ar marô, p' d'ar zentidigez, évit kaout ar virionez ?

17. Hogen Doué ra rézô meûlet ô véza pénaoz goudé bêza bêt skla-ved d'ar péc'ched, hoc'h eûz koulksoudé sentet a wêled bo kaloun oud ar gélénadurez-zé war skouré péhini o'ch bêt kenteliet.

18. Ével-sé, goudé bêza bêt dieubet eûz ar péc'ched, o'ch deûet skla-ved d'ar virionez.

19. E doare ann dûd é komzann ouz-o'ch, ena abek da wander hô kik : évél ma hoc'h eûz lékéat hoc'h izili da zervicha d'el louzonha da'ur gaou évil ober ann drouk, li-kiit bréma hoc'h izili da zervicha d'ar virionez évil hô santélidez.

20. Rák pa édoch'h dieubet é-kéver ar péc'ched, édoch'h dieubet é-kéver ar virionez.

21. Pé frouez hoc'h eûs-hu ten-net neûz eûz ann traou-zé, eûz a bêre é teñid da rusia brema? Rák hô divez eo ar marô.

22. Hogen bréma ô véza dieubet eûz ar péc'ched, hag ô véza deûet sklaved da Zoué, éma hô frouez er

santélidez, bag hô tivez ar vuez peûr-baduz.

23. Rág ar marô a zô góbr ar péc'ched. Högen ar vuez peûr-baduz eo grâs Doué é Jézuz-Krist hon Aotrou.

VII. PENNAD.

1. HA na ouzoc'h-hu két, va breû-deûr (râk komza a rans oud ar rô a anavez allézen), pénaoz al lézen na aotrouni ann dén néméd é-pâd ann amzer ma vêhi.

2. Rág eur c'hrieg péhini, a zô dindân bêti eur gwaz, a zô éréet oud hé gwaz dré al lézen é-pâd ma eo béo-hén : högen mar d-eo marô hé gwaz, hi a zô diérect eûz a lézen hé gwaz.

3. Ével-sé, mar d-eo béo hé gwaz, ha ma'z gand eur gwaz all, é vézô galvet avoultrez : högen mar d-eo marô hé gwaz, hi a zô diérect eûz a lézen hé gwaz, ha né kéd avoultrez ma'z a gand eur gwaz all.

4. Dré-zé, va breûdeûr, c'houi a zô ivé marô d'al lézen dré gorf ar C'hrist, évit bêza d'amunn all, péhini a zô dazorec'h eûz a douez ar ré-varô, évit ma tougimp frouez da Zoué.

5. Rák pa édomp er c'hik, ar gwall-ioulou, péré a zeûz eûz al lézen, a luske a hon izili, bag hô lékéa da zougen frouez ar marô.

6. Högen bréma omp dieubet eûz a lézen ar marô, é péhini édomp dalc'het, enn liével doare ma servichom Doué é nestevet ar spé-red, ha nann é hêñanded al líz-ren.

7. Pétra éta a livirimp ? Ha péc'ched eo al lézen ? Doué ra virô ; högen n'am eûz anavezet ar péc'ched néméd dré al lézen ; râk n'en bije két anavezet ann droug-ioul, ma n'en desé két lavaret al lézen : N'az pézô két a wall-ioulou.

8. Högen ar péc'ched dré ann abek eûz ar gourc'hémenn, en deûz liéked da zével fenn-oum a hép seurt gwall-ioul. Rák héb al lézen ar péc'ched a oa marô.

9. Högen mé a révé gwêch all

héb al lézen ; hōgen pa eo deuet ar gourc'hémenn, ar péched a zō asbervet ;

10. Ha mé a zō marō : bag en em gaved eo pénaoz ar gourc'hémenn péhini a dié rei ar vuez, en deuz rōed ar marō.

11. Rāg ar péched, dré ann abek d'ar gourc'hémenn, en deuz va zoutet, ha va lazet dré ar gourc'hémenn hé-unan.

12. Èvel-sé evit-gwir al lézen a zō sanctel, hag ar gourc'hémenn a zō sanctel, gwirion a mād.

13. Ar péz a zō mād, hag bén en deuz éta rōed ar marō d'in ? N'en deuz két ; hōgen ar péched, évid diskouéza eo ar péched, en deuz rōed ar marō d'in dré cuen dra hag a oa mād : enn hévellep doaré ma eo deuet ar péched dré ar gourc'hémenn brasoc'h kiriag a beched.

14. Rāg gouzoud a réomp pénaoz al lézen a zō spérédouz : hōgen mé a zō kiguz, ô véza bét gwerzet dindan ar péched.

15. Rāk na ouzonn pétra a rann. Na rann kéd ar mād a fell d'in ; hōgen über a rann ann droug a gasaunn.

16. Hōgen mar grann ar péz na fell kéd d'in, è roann va grād d'al lézen, hag c'eh anarézann pénaoz eo mād.

17. Èvel-sé bréma n'eo mui mé a ra ann dra-zé, hōgen ar péched péhini a choum enn-oun.

18. Rāg gouzoud a rann pénaoz n'ez nérâ a vâd enn-oun, da lavatoud eo em c'hlak. Rāk kavoud rann an ioul da über ar mād, hōgen na gavann kéd ar galloud d'he über.

19. Rāk né rann kéd ar mād a fell d'in da über, hōgen über a rann ann droug na fell kéd d'in da über.

20. Mar grann ar péz na fell kéd d'in, n'eo mui me ber grâ, hōgen ar péched co péhini a choum enn-oun.

21. Pa fell éta d'in über ar mād, è kavann cul lézen hog a ineb out

kément-sé, ô véza ma choum ann droug enn-oun.

22. Rāg en em blijoud a rann é lézen Doué hervez ann dén a ziabars :

23. Hōgen kavoud a rann em izili cul lézen all, hag a stourm a-énep lézen va spéréd, hag am laka da sklav da lézen ar péched, péhini a zō em izili.

24. Déni réuzeudik ma'z ounn ! Piou a zieu'bô ac'hanoù eûz ar chorf a varô-man ?

25. Grâs Doué é vézô dré Jézuz-Krist hon Aotrou. Èvel-sé va-unañ emouunn dindan bêli lézen Doué, hervez ar spéréd, ha dindan bêli lézen ar péched, hervez ar c'hlak.

VIII. PENNAD.

1. N'EUZ kéd éta bréma a varnédigez évit ar ré a zō é Jézuz-Krist, ha péré na gerzont kéd hervez ar c'hlak ;

2. Rāk lézen ar spéréd a vuez péhini a zō é Jézuz-Krist é deuz va diéubet eûz a lézen ar péched hag ar maro.

3. Rāg ar péz na hellé kéd da über al lézen, ô véza ma'z oa gwaneñ gand ar c'hlak, Doué en deuz hé c'hréat, ô kâ hé Vâb hé-unan gand eur c'hlak hénvel out kig ar péched ; hag en abek d'ar péched en deuz barnet ar péched er c'hlak ;

4. Èvit ma vêzô sénét didamalidigez al lézen enn-omp, n'i péré a valé oann hervez ar c'hlak, hōgen hervez ar spéréd.

5. Rāk ar péz a zō hervez ar c'hlak, a gâv mād traou ar c'hlak ; hag ar ré a zō hervez ar spéréd, a gâv mād traou ar spéréd.

6. Rāk skiant ar c'hlak eo ar mār ; hōgen skiant ar spéréd eo ar vuez hag ar péched.

7. Rāk skiant ar c'hlak a zō énéhour da Zoué : n'i zent kéd out lézen Doué, ha na hellé kéd hé über.

8. Ar ré éta a vêz hervez ar c'hlak, na hellont két plijoud da Zoué.

9. Hōgen c'hoi na vêz két hervez ar c'hlak, hōgen hervez ar spéréd.

VIII. PENNAD.

red ; mar d'éma koulskoudé Spéréd Doué enn-hoc'h. Mar d'eo unan-bennâg hép Spéréd ar Christ gant-han, hen-nez n'eo kéd d'ezhan.

10. Hōgen mar d'éma ar Christ enn-hoc'h, pétra-beunâg ma eo mār ar chorf enn abek d'ar péched, ar Spéréd a zō bêo enn abek d'ar wironiez.

11. Mar d'éma ô choum enn-hoch Spéréd ann hini en deuz savet Jézuz eûz a douez ar ré-varô, ann hini en deuz savet Jézuz-Krist eûz a douez ar ré-varô, a roi ivé ar vuez d'hô korlou marvel dréh Spéréd péhini a choum enn-hoc'h.

12. Èvel-sé, va breudeur, n'omp két dléouren d'ar c'hlak, èvit hervez ar c'hlak.

13. Râk mar bêvîl hervez ar c'hlak, é varrot : hōgen ma likiïd da vervel dré ar Spéréd oberiou ar c'hlak, è vitrot.

14. Râk kément ré a zō alet gand Spéréd Doué, ar ré-zé a zō mipien Doué.

15. Râk n'ho'h eûz kéd digéméret ar Spéréd a sklavérez èvit hêza c'hoaz é spout ; hōgen digéméret hoc'h eûz ar Spéréd a vabérez, dré bêhini é kiromp : (Abba) ya Zâd.

16. Ar Spéréd-zé eo a rô testeni d'hor spéréd-ni, pénaoz omp mipien da Zoué.

17. Mar d'omp mipien, omb ivé héred, héred Doué, ha ken-héred ar Christ : ha mar gouzanomp gant-han, é vêzimp ivé mediet gant-han.

18. Râk menna a rann pénaoz gloasiou ann amzer-man n'int kêt kérval oud ar c'hoiar da zont, a vêzô diskleriet enn-omp.

19. Râk ar grouadurien a c'hed gand eur c'hoant bras diskleriadur mipien Doué.

20. Bag ar c'houadur a zô dal-chet er loué a-éneb hé ioul ; hōgen enn abek d'ann hini en deuz hé zalc'het enn espérans ;

21. Er géz da vêza diéubet eûz ann dal-chidigez d'ar zoit, èvit

kaoud hé lôd é frankiz gloar mi-pien Doué.

22. Râg gouzoud a réomp pénaoz bêté vréma ant holl grouadurien a hirvoood, hag a zô ével pa wiloudfent.

23. Ha nann hép-kén hi ; hōgen c'hoaz n'i péré a biaouomp ar c'hen-ta frouce eûz ar Spéréd, éch'hir-voudomp enn-omp, ô c'héda mabérez mipien Doué, ha daspréna-durez hor c'horf.

24. Râk dré ann espérans eo omp salvet. Hōgen ann espérans a vêleur, n'eo mui eunn espérans : Râk piou a esper ar péz a vél ?

25. Hōgen ma espéramp ar péz na wélomp két, hé c'hiéda a réomp gant-sioulded.

26. Èvel-sé ivé ar Spéréd a skoazzel hor fillidigez : râk na ouzomp két pétra a dleomp da c'houlenni, èvit pidil ével ma eo diéet ; hōgen ar Spéréd hé-unan hé c'houlenn évit-omp gant keinvanou dilavaruz.

27. Hag aon hini a hell c'houilia gwéled ar c'halououn, a oar pétra a c'hoanta ar Spéréd ; râk na c'houlenn nérâ évit ar zent néméd hervez Doué.

28. Hōgen gouzoud a réomp pénaoz pép-trâ a drô é mād évit ar ré a gâr Doué, évit ar ré a zô galvet hervez hé ratoz èvit hêza sent.

29. Râg ar ré en deuz kend-dléuret, en deuz hô galvet ; hag ar ré en deuz galvet, en deuz hô didamallet ; hag ar ré en deuz didamallet, en deuz hô meulet.

30. Hag ar ré en deuz kend-dléuret, en deuz hô galvet ; hag ar ré en deuz galvet, en deuz hô didamallet ; hag ar ré en deuz didamallet, en deuz hô meulet.

31. Goude-zé pétra a livirimp-ni ? Mar d'éma Doué évit-omp, piou a vêzô a-éneb d'é-omp ?

32. Ma n'en deuz két bêt a zaouez évit hé Vâb hé-unan, hōgen ma en deuz hé rōed évit-omp holl ; pénaoz, goudo hêza hé rōet, ua roi-hen két pép-trâ d'é-omp ?

53. Piou a damallò ar ré zilennet gand Doué ? Doué hé-unan eo a zidamall anézhô.

54. Piou hô barnô ? Jézuz-Krist a zô marô , bag ouc'h-penn eo da-zor'het ; bag azzet enn tu déou d'Zoué , e pélac'h é pédi évidomp.

55. Piou éta a bellai ac'hantomp euz a garantez Jézuz-Krist ? Hag ar c'hlac'h ar évezô ? Pé ann anken , pé ann naouen , pé ann noazder , pe ar riskl , pé ann heskinou , pé ar c'hlezé ?

56. (Evel ma eo skrivet : Kasedomp d'ar marô bemdez enn abek d'id : hor selloud a réeur é-c'hiz déven mât da véza lazer .)

57. Hôgen trec'h a réomp ann traou-zê hoil dré ann hini en deûz karet ac'hantomp.

58. Râg gouzoud a rann évit-gwir pénaoz nag ar marô , nag ar vuez , nag ann Eled , nag ar brinsélézou , nag ar galloudou , nag ann traou a' viéma , nag ann traou da zont , nag ann ners ,

59. Nag ann ue'helder , nag ann douader , na krouadur all é-béd na hellô pellaod ac'hantomp euz a garantez Doué , a zô é Jézuz-Krist hon Aotrou .

IX. PENNAD.

1. AR wirionez a lavarann é Jézuz-Krist ; na lavarann kéd a c'hevier ; va c'houstans a rô ann desteni-zé d'in dré ar Spêred Santel ;

2. Pénaoz em euz eunn dristi-digez vrâz , ba ma'z eo gwasket bêpréd va chaloun gand ar c'hloaz :

3. Râg c'homtect em bijé bêza amanocet , ha rannez diouc'h Jézuz-Krist évit va breudeur , pére a zô kérant d'in hervez ar c'hlak ,

4. Pére a zô ann Israélited , da bêre eo mabêrez miplien Doué , hé c'hloaz , hé gevredigez , hé lézen , hé wazoniez , lag hé wézion :

5. A bêro é oa ann tadou , bag euz a bêre eo deuet hervez ar c'hlak Jézuz-Krist , péhini a zô Doué dreist pep-trâ ha beniget enn holl amazinou . Amca .

6. Né két koulksoudé é vé torret géou Doué . Râg ar ré holl a zô euz a Israel n'int két Israélited :

7. Nag ar ré holl a zô euz a wénn Abraham , n'int két hé vi-pien : hôgen , é Izaak , émé Doué , e vezô galvet da wenn .

8. Da lavaroud eo pénaoz ar ré a zô miplien hervez ar c'hlak n'int két évit-sé miplien Doué ; hôgen pénaoz ar ré a zô miplien ar gwésl , a zô krédet bêza euz ar wenn .

9. Râk chétu geriou ar gwésl : A-benn ann amzer-zé é teuina , ha Sara é dévezô eur mab .

10. Ha né két enn-hi hép-kén é wéleur ann dra-zé ; hôgen ivé é Rébekâ , péhini é doé enn eur gwilioud hép-kén daou vab euz a Izaak hon tâd .

11. Râg aراك ma oent ganet , ha ma hô doé gréat mât pé zrouk , évit ma choumñé ratoz Doué hervez béz zilenn ,

12. Nann enn abek d'hô ôbe-riou , hôgen enn abek da c'halv Doué , é oé lavered d'ézhî :

13. Ann hêna a blégô dindân ar iaouanka , ével ma eo skrivet : Karet em euz Jakob , ha kaséet em euz Ézau :

14. Pétrâ éta a livirimp-ni ? Ha gauz a zô é Doué ? Doué ra virô .

15. Râk lavaroud a ra da Voizez : Trugarez em bêzo ovd ann hini a fellô d'in da drugarez ; truez em bêzo ovd ann hini a fellô d'in da droéza .

16. Dré-zé kément-sé na zeu nag euz ann hini a c'hoanta , nag euz ann hini a réd , hôgen euz ann drugarez a Zoué .

17. Râk lavaroud a ra da Faraon er Skritur : Évit-sé eo em euz da gentraouet , évit ma tiskouézinn ena-od va galloud ; ha ma vezô brudet va bandô dré ann douar holl .

18. Dré-zé éta en deûz trugarez ovd nêz a gâr , bag é kalec nêb a gâr .

19. Martezé é liviri d'in : Pénaoz ar Israélited péré a glaské két ar wirionez , hô deûz digéméret ar wirionez , hôgen ar wirionez a zeu euz ar feiz .

20. Hôgen , ô déa , plou ouz-dé

X. PENNAD.

évid daéla oud Doué ? Hag eur pôpri a lavar d'ann hini en deûz hé c'hiat : Pérag ec'h eus-té va gréat ével-sé ?

21. Ha na bell kéd ar pôder ober euz a euon hével lep tolzen bri , eul léstr évid ann énor , hag eunn all évid ar vez ?

22. Mat fell da Zoué , évid diskouéza hé vuanégez , hag évit rci da anaoud hé c'haloud , gouzanvi gand eur sioulder brâz al listri a vuanégez aozet évit ar collidigez .

23. Évid diskouéza pînvidigez hé c'hloar war al listri a drugarez en deûz aozet évit hé c'hloar .

24. Hor galvet en deûz nann hép-kén euz a donez ar Izevion , hôgen ivé euz a douez ar Jentiled ,

25. Ével ma lavar hé-unan enn Ozéz : Gervel a rinn va fobl , ar ré né oa két va fobl ; va c'harantez , ann hini né oa két va c'harantez ; ha dellézek a drugarez , ar ré da bêre n'em boa két gréad a drugarez .

26. Hag e c'hoarvezd pénaoz enn hével leach ma eo het laveret d'ézhô gwéchall : N'oc'h két va fobl ; éno é vezint galvet miplien ann Doué béo .

27. Hôgen diwar-benn Israel , Iziaiz a c'ham : Ha pa vé ann niver euz a viplien Israel kévalat da hini tréaz ar môte , na vezô nêmé eunn dilere'h bilan a salvet .

28. Râk Doué a zismantrô hag a verrai hé bobt gant gwirionez . Ann Aotrou a rai eur c'hennadur brâz war ann douar .

29. Hag ével ma lavaraz Iziaiz aراك : Ma n'en défe Aotrou ann arméou miuet gweon d'éomp , é vijemp deuet hêvel out Sodoma ha Gomorra .

30. Pétrâ éta a livirimp-ni ? Pénaoz ar Israélited péré a glaské két ar wirionez , hô deûz digéméret ar wirionez , hôgen ar wirionez a zeu euz ar feiz .

31. Ha pénaoz ann-énep ann Israélited péré a glaské lézen ar wirionez , hô deûz két tizet lézen ar wirionez .

32. Pérak ! O véza n'hô deûz kéd hé c'hlashet dré ar feiz , hôgen dré oberiou al lézen : rak stoket hô deûz oud ar mèan-fazi ,

33. Evel ma eo skrivet : Chétu é lakaann é Sion eur mèan-fazi , eur garrek a harz : ha néb a grédô enn-han na vezô két mezékéet .

X. PENNAD.

1. ÉVIT-GWIR , va brcûdoù , ioul va c'haloun , ba va fédennou da Zoué , a zô holl évit silvidigez Israel .

2. Râk rci a rann ann testeni d'ézhô pénaoz hô deûz oaz évit Doué , hôgon ann oaz-zé né kéd hervez ar wiégez .

3. Râg ô véza na anavézont két gwirionez Doué , ha ma klaskont hô gwirionez hô-unan , na blégont kéd da gwirionez Doué .

4. Râg ar C'hrist eo ann divez euz al lézen , évit didamalout neb a gréd enn-han .

5. Hôgen Moizez en deûz skrivet pénaoz ann déni a heuliô ar wiéonez a zeu euz al lézen , a véo enghibi .

6. Hôgen diwar-benn'ar wiéonez a zeu euz ar feiz , chétu pétra laver : Na lavar két enn da galoun : Piou a biñou ann Ény ? Da lavaroud eo , évit lakaad ar C'hrist da ziskenni ac'hant :

7. Pé piou a ziskeanô é gwéled ann douar ? Da lavaroud eo , évit gervel ar C'hrist cù a douez ar révarô .

8. Hôgen pétrâ a lavar ar Skritur ? Ar gét a zo tôt d'id , enn da c'hérou , bag enn da galoun , da lavaroud eo , gér ar feiz a brézégoù :

9. Ma ansavez a c'hénou pénaoz Jézuz eo ann Aotrou , ha mar krédeuz a galoun pénaoz Doué en deûz hé zavet a douez ar ré-varô , é vezí salvet .

10. Râk réd eo kridi a galoun évit bêza didamallet , bag angravout a c'hénou évit bêza salvet .

11. Dré-zé ar Skritur a lavar : Piou-bennag a gréd enn-han na vezô két mezékéet .

LIZER S. PAOL D'AR ROMANED.

12. Rák n'eúz kemm é-béd étré ar Iuzevier hag ar Jentiled ; ha n'hô deúz holl néméd eunn Aotrou, péhini a rô hé vadou d'ar ré holl a ch'halv anéhan.

13. Rák piou-bennag a ch'halvô hanô ann Aotrou , a vézô salvet.

14. Pénaoz éta é c'halvint-hi ann hini é péhini na grédon két ? Pé pénaoz é krédiñt-hi enn hini cùz a bêhini n'hô deúz két klevet hanô? Pé pénaoz é klevit hanô anéhan , ma na véz két prézéget d'ézhô ?

15. Hôgen pénaoz é vézô prézéget d'ézhô ma na vezeur két kaset ? Èvel ma eo skrivet : Péger kaer co treid ar ré a brézeg ar peoc'h , ar ré a brézeg ar gwir vadou .

16. Hôgen na zontont két holl oud ann Aviel. Râg Izaiaz a lavar : Aotrou , piou en deúz krédet d'hor prezégen ?

17. Èvel-sé ar feiz a zeu cùz ar ch'leved , hag ar ch'leved cùz a chér ar Christ.

18. Hôgen émé-vé , ha n'hô deûhi kéd hé glivet ? Hag évit-gwir hô mouez a zô bêt klevet dré ann douar holl , hag hô geriou a zô éat bêté penn ar béd .

19. Hôgen émé-vé , ha n'en deûs-hén kéd Israel hé anavézet ? Moizez eo en deûz laverad da genta : Mé hô lakai da véza hérizuz cùz a eur bohl ha n'e kéd hô pohl ; hô lakaad a rinn da vuanchaad oud eur bohl diskant.

20. Hôgen Izaiaz a lavar gand herder : Kavet ounn bêt gand ar ré ha na glaské kéd ac'hanou : hag en em riskouézet ounn bêt d'ar ré ha na c'houenné kéd ac'hanou .

21. Hag é lavar a-éneb Israel : A-hed ann deiz em cùz astennet ya diaouarn d'ar bohl diskredik bag arzouz-zé .

XI. PENNAD.

1. MÉ a lavar éta : Ha Doué en deûs-hén distaolet hé bohl ? N'en deûz két . Rák mé a zô va-unan Israëlit , cùz a wenn Abraham , hag cùz a vreutiez Benjamin .

2. Doué n'en deûz két distaolet hé bohl , péhini en deûz anavézet dré hé rag-wiziégez . Ila na ouzoch-hu két pétrâ a lavar ar Skritur diwar-benn Eliaz ? È pé zoardé é komiz oud Doué a-éneb Israel :

3. Aotrou , lazed hô deûz da Bro-feded , diskared hô deûz da Aotriou ; choumed ounn va-unan , hag é klaskont va huez .

4. Hôgen pétrâ a respout Doué d'ézhô ? Mired em eûz évit-oun sez mil den , péré n'hô deûz két pléget , hô glin dirak Baal .

5. Èvel-sé éta eunn niver bihan a zô bêt salvet enn amzer-zé hervez dilenn ar c'hras .

6. Hôgen mar d-eo dré ar c'hras , né kéd éta dré ann Oberiou : anéz ar c'hras na vije mui ar c'hras .

7. Pétrâ éta a livirimp ? Pénaoz Israel n'en deûz két kavet ar péz a glaské : hôgen ar ré zilenet hô deûz kavet ; bag ar ré all a zô dallet .

8. Èvel ma eo skrivet : Doué en deûz rôed d'ézhô eur spêred a vorgousk : ha bêté vréma hô deûz daoulagad ha na wélonet két , hô deûz diskouarn ha na glevont két .

9. Ha David a lavar : Ra zeu hô zaol èvel eur roued , èvel eul lamm , èvit bêza da chôbe d'ézhô .

10. Ra dévalai hô daou-lagad èvit na wélinet két : ha laka hô c'hein da véza kroumm brepré .

11. Mé a lavar éta : Ha kouézet int hép galloué sével adarré ? Doué ra virô . Hôgen hô lamm a zô hé eunn abeg a zilvidigez èvid ar Jentiled , hag èvit-hô eunn abeg a gendamouez .

12. Mar d-eo bêt hô lamm da binvidigez d'ar béd , hag hô digresk da binvidigez d'ar Jentiled ; pégelement na zigas-hén kéd hô leùnder ?

13. Râg hoi lavaroud a rann d'éhoec'h , choui péré a zô Jentiled : Keit ha ma vézinn Abostol ar Jentiled éch' enorin va ch'arg ,

14. Èvit kentraos kendamouez ar ré cùz a cur c'hi g'an-en , hag é s'vètian , mar yellann , lôd anézhô .

XII. PENNAD.

15. Rák mar d-eo bêt hô c'holl da unvaniez d'ar béd , pétrâ é vézô hô adsao , néméd ann distrô cùz ar maro d'ar vuez ?

16. Mar d-eo santel ar boulc'h , ann dors a zô santel ivé : ha mar d-eo santel ar c'hrisien , ar skourrou a zô santel ivé .

17. Mar d-eo bêt torret unan-bennag cùz ar skourrou , ha mar d-oud déuet , té péhini a zô eur wézen olivez chouéz , da véza emboudet war-n-ézhô , ha da gaoud da lôd cùz a c'hrisiou hag cùz a lard ar wézen-olivez ,

18. Na vugad két a-éneb ar skourrou . Mar teuez da vugadi , gwéz pénaoz né két té a zoog ar c'hrisien , hôgen ar c'hrisiou eo a zoog ac'hanoed .

19. Hôgen té a lavarô : Ar skourrou-zé a zô bêt torret èvit ma vi-jenn emboudet .

20. Mâd : torret int bêt enn abek d'hô digrédoni ; ba té a choum stard dré da feiz : hôgen n'en em ue'hela két , hag az pez aoun .

21. Rák ma n'en deûz kéd Doué espernet ar skourrou natural , martéz ne esperno két ac'hanoed ken-nebæt .

22. Gwél éta madlez ha gar-ventez Doué : hé c'harventez é-kéver ar ré a zô kouézet , hag hé vadelez enn da gënver-té , mar choumez stard enn hé vadlez ; anez é vézi ivé skejet .

23. Hôgen hi , ma na choumont két enn hô digrédoni , a vézô emboudet a-nevez ; râk Doué a hell hô embouda adarré .

24. Rák mar d-oud bêt trouc'hel cùz a eur wézen-olivez c'houéz , péhini a oa da géf natural , èvit bêza emboudet a-éneb da natur war eur gwir wézen-olivez , kent-sé ar skourrou natural cùz ar wézen-olivez ha na vézint-hi két emboudet war hô ch'ef hô-unan ?

25. Mé a fell d'in , va breudeur , é oufa'ch ar mister-man (èvit na vioù két fùr eunn hô taou-lagad hoc'h-unan) pénaoz lôd cùz a Israel a zô

kouézet enn dallentez , bêté ma vézô deuet ébarz ann itiz al leùnder cùz ar boblou ;

26. Hag èvel-sé Israel holl a vézô salvet , èvel ma eo skrivet : Dond a rai cùz a Zion eunn daspréner , péhini a ziframmô hag a bellai ar fallagriez cùz a Jakob .

27. Hag houn-nez eo ar gêvrédiged a rinn gant-hô , pa'm bézô lainet hô fech'dou .

28. Èvel-sé hervez ann Aviel int énébourien enn abek d'éhoec'h : hôgen hervez ann dilenn int karct stard enn abek d'hô zadou .

29. Rák rôou ha galvédiged Doué a zô bêt keuz .

30. Râg èvel gwéchall na gré-dac'h kéd é Doué , bag eo rôed d'éhoec'h bréma ann trugarez , enn abek da zigrédoni ar Iuzevier :

31. Èvel-sé ar Iuzevier na gré-dont két bréma é rajé Doué trugarez enn hô kérver hu , èvit ma kavint trugarez dité hô trugarez hu .

32. Rák Doué en deûz strobet ann holl en digrédoni , èvid obec trugarez é-kérver pép-hini .

33. O dounder madou furnez ha gwiziegéz Doué ! Pégan diboulluz eo hé varnou , ha pégen didreuzuz eo hé henchou !

34. Rák piou en deûz anavézet ménos ann Aotrou ? Pé piou a zô bêt hê alier ?

35. Pé piou en deûz rôed emdra d'ézhô da genta , èvit ma véliet góbr d'ézhô ?

36. Rák piou en deûz rôed emdra d'ézhô da genta , èvit ma vézô hô d'ézhô , dré-z-han bag enn-han : Ra vézô d'ézhô ar ch'loar enn holl amzeriou . Amen .

XII. PENNAD.

1. HO pidi a rann éta stard , va breudeur , dré ann drugarez a Zoué , ma rôod d'ézhô hô koefou èvel eunn hostif bêô , santel hag hétuz d'ézhô , èvit ma vézô hoc'h azellidigez hervez ar reis .

2. Na blégit két d'ann amzeriou , hôgen gwellaït o tinévézi hô

LIZER S. PAOL D'AR ROMANED

skiant, évit ma anavézot pénaoz ioul Doué a zô mât, hag héutz, ha klok.

5. Râk lavaroud a rann da bêp-hini ac'hanoel', dré ar c'hras a zô bêt rôed d'in, na rai két muoc'h a stâd anezhan bé-unan égét na dlé ober, hôgen ma rai stâd anezhan gant poell, hervez ar c'hemm eiz ar feiz en deûz rannet Doué gant pép-bin.

4. Râg ével ma bon eûz enn eur c'horf hép-ké kalz a izili, ha n'hô deûz két ann holl izili-zé ann hévélep ober :

5. Èvel-sé omp meûr a hini ha n'omp néméd eur c'horf hép-ké é Jézuz-Krist, hag éz omp pép-bin izili ann eil egile.

6. Dré-zé, ével ma hon eûz holl talvoudégisou dislével hervez ar c'hras a zô bêt rôed d'é-omp ; néb a ziougan, ra ziougan hervérez rez ar feiz ;

7. Néb a zervich ann iliz, ra zervich hini gant afat ; néb a gélenno ervad ;

8. Néb a ali, ra ali gant kuvwélez ; néb a ra ann aluzen, r'hé c'hrai gant ecunder ; néb a rén hé vreudeur, r'hô renô gant prédier ; néb a ra trugarez, r'hé c'hrai gant lévénez.

9. Ra vêzô hò karantez hép trô-dellerez. Kassaid ann drook, hag en em rôit stard d'ar mât.

10. En em garit ann eil égile gand eur garantez a vreôr. En em ziaraogie oc'h en em énori ann eil égile.

11. Na vêxit két diek en hô thêad. Bézit birvidik a spêred. Servic'hit mât ann Aotrou.

12. Bézit laouen ann espérans. Bézit habask ann enkrézou. Bézit kendalc'huz er bédén.

13. Bézit karantézuz évit gwalm'c'hézoumon ar zent. Rôid digemer enn hô ti.

14. Bennigit ar té a heskin ac'hanoec'h ; bennigit-hô, ha na zrouk-pedit két gant-hô.

15. En em laouenait gant ar ré

a zô laouon, ha gwélit gant ar ré a wé.

16. Bézid unyanet enn hévé lep ménosiou. Na glaskit két ann traou uchel, hôgen kavit mât ann traou izela. Na vêxit két fûr ann hô ménnoz hoch-unan.

17. Na zistaolit da zén droug évid drouk. Grid ar mât, nann hép-kén dirak Doué, hôgen ivé dirâg ann dûd holl.

18. Mar d-eo galluz, ba kément ha m'az eo enn-hoc'h, bêvid é pec'oc'h gant pêc unan.

19. N'en em zifennit két hoc'h-unan, va breudeur keiz, hôgen rôit léac'h d'ar vuanegez ; rak skriwed eo : D'in eo ar venjans, mé eo két rôi, émé ann Aotrou.

20. Högen ma en deûz naoun da énéhour, rô da zibri d'ézhan ; ma en deûz sec'ched rô da éva d'ézhan : râg eur obér ével-sé, é tastumi glauz tan war hé benn.

21. Na vez két trech'et gant ann drouk ; hôgen trech'et ann drouk gant ar mât.

XIII. PENNAD.

1. RA blégô pép dén dindân bêli ténerien ar vrô : rak n'euz bêli t-bêd ha na zeûf a berz Doué ; ha kément hini a zô, a zô bêt lékat gant Doué.

2. Piou-bennâg éta a ra-penn d'ar veli, a ra-penn da reiz Doué, hag ar ré a ra-penn d'ézhan, a denn ar varnédigez war-n-ézhô hó-unan :

3. Râg ar brinsed n'înt két da souja d'ar ré a ra vâd, hôgen d'ar ré a ra drouk. Haté éta a fell d'id bêza héb aoun râg ar vélit Grâ ar mât, hag é vêzi meûlet gand-his.

4. Râg ar prîns a zô ministre Doué évid da vâd. Högen mar grz drouk, ar péz aoun : rak né kéd héb abek é toug ar c'hlézé. Rak ministre Doué eo, évit teûrel bêvenjans war ann hini a ra drouk.

5. Rôd eo éta d'é-hoc'h pléga, nonn hép-kén gant aoun râg ar c'haustiz, hôgen ivé dré zléad ar goustians,

XIV. PENNAD.

6. Dré-zé eo é paëit ar gwiriou ; râg ar brinsed a zô ministred Doué, ha n'hô deûz kén karg.

7. Distaolid éta da bêp-hini ar péz a zô dleed d'ézhan ; ar gwiriou da nép ma eo dleet ar gwiriou ; ann tellou da nép tua eo dleet ann tellou ; ann doujans da nép ma tléid ann doujans ; ann enor da nép ma tléid ann énor.

8. Na choumit dleour é-kéver dén, néméd eûz ar garantez a dleour ann eil d'égile : râg ann hini a gar ann nesa, en deûz sé-vénet al lézen.

9. Râg gour'hémennou Doué : Na gouézi két ann avoultiez : Na lazi két : Na laéri két : Na zougi két a fâl testéni : Na c'hoantai két madouz da nesa : ha ma éz eûz unan-hennâg all hével, holl int dalc'het er gér-man : Karoud a ri da nesa ével-d-oud da-nan.

10. Ar garantez évid ann nesa na c'houzan két é vé gréad drouk d'ézhan. Èvel-sé ar garantez a zô leùnidigez al lézen.

11. Gouzoud a réomp é tôsta ann amzer, bag eo deûed dijâ ann heur da zihuna eûz hor c'houz. Rak bréma eo tôstoch hor silvidigez égét pa hor eûz déraouet kridi.

12. Ann nôz a ia-a-raok, hag ann deiz a dôsta. Dilézomh éta obériou ann dévalien, ha gwiskomb armou ar gouloù.

13. Baléomp gand déradéagez ével ma réeur ann deiz. N'en em rôit kéd d'al lontegz ha d'ar vêventi, d'ar c'hadélez ha d'al lousdoni, d'ar strivou ha d'an hérez ;

14. Högen gwiskit hon Aotrou Jézuz-Krist, ha na gémert kéd a bréder eûz hô kik, ô walcha hé c'hoantou.

XIV. PENNAD.

1. DIGÉMÉRID ann hini a zô gwân er feiz, hép striva gant-han diwar-beun hé venoisiou.

2. Râg unan a gréad é bell dibri a bêp trâ ; eunn all péhini a zô gwân er feiz, na zebr német louzou.

3. Néb a zebr, na zisprijet két nép na zebr két; ha nép na zebr két, na varnet két néb a zebr : rak Doué en deûz hé zigéméret.

4. Piou oud-dé té, évi barnout gwâz eunn all ? Mar choum enn hé zâ, pé mar kouez, kément-sé a zell oud hé Aotrou : hôgen choum a rai ann hé zâ, râg galloudek eo Doué évid hé zerc'hel stard.

5. Unan a laka kemm étré ann deisioù ; hag eunn all a varn int kerval. Ra rai pép-hini ével ma venn.

6. Ann hini a gemm ann deisioù, a gemm anezhô é gwél ann Aotrou. Ann hini a zebr a bêp trâ, a zebr é gwél ann Aotrou, hag é trugareka Doué ; ann hini na zebr két a bêp trâ, na zebr két é gwél ann Aotrou, hag é trugareka Doué.

7. Râg hini é-bêd ac'hanomp ná vevit-han hé-unan, nag hini é-bêd ac'hanomp na varv évit-han hé-unan.

8. Daoust pé é vevomp, évid ann Aotrou eo é vevomp ; daoust pé é varvomp, évid ann Aotrou eo é varvomp ; daoust pé é varvomp, émidomp bêpréd d'ann Aotrou.

9. Râg évit-sé eo eo marô ar C'christ bag eo saved a varô da vêô ; évit kaout bêli war ar ré-varô ha war ar ré-vô.

10. Högen té, pérâg é varnez-ta d'vreûr ? Ha té, pérâg é tis-prizet-ta d'vreûr ? Râg holl ez aimp dirak kador ar C'christ.

11. Rak skriwed eo : Béô ounn, émé ann Aotrou ; pép glin a blégô diaz-oun, ha pép teôd a ansavô ounn Doué.

12. Dré-zé pép-hini ac'hanomp a zistaolid kount da Zoué évit-han hé-unan.

13. N'en em varnomp kéd éta-mui ann eil égile : hôgen kentoe'h barnit pénaoz na dléit két rei d'hô preud eunn abeg a lamm pé a wall-skour.

14. Mé a oar, hag é fisian ann Aotrou Jézuz, pénaoz n'eûz nétra

azic'hlan anézhian hé-unan, ha pénaoz n'eo diechlan néméd évid ann hini a venn é vé diechlan.

15. Hôgen mar doaniez da vreür enn abek d'ar boëd, na valéez mui hervez ar garantez. Na goll két enn abek d'az boëd ann hini évit pébini eo maor ar C'christ.

16. Likid évez éta na vé lavaret droug eùz hor mäd-ni.

17. Râk rouantéléz Doué n'en em gav két enn dibri bag enna éva, hogen er wirionez, er péoc'h hag élevénez ar Spéré-Santel.

18. Râk n'eb a zervich ar C'christ enn doaré-zé, a blij da Zoué, bag a zó meulet gand ann dûd.

19. Dré-zé éta enklaskomp ar péz a zell ouch' ar péoch', ha rôomp skouér-vâd ann eil d'égile.

20. Na zispennit két über Doué enn abek d'ar boëd. Râk pép-trà a zó glân; hôgen fall eo da cunn dén dibri eùz a eunu dra, mar teu da rei gwall-skouér oc'h hé zibri.

21. Mâd eo na zefbez kéd a gik, ha na évlez kéd a win, na ua rafez nétra a gément a hellé lakaad da vreür da gouéza, rei gwal-skouér d'ezhan, pé hé lakaad da véza gwân.

22. Ha feiz éch'eus-té? Ar pézhienn-od da-uanu dirak Doué: Euzuz ann hini n'en em varz két hé-unan er pér a venn bêza mäd.

23. Hôgen ann hini a zó enn arvar, mar febr, a vêzo barnet; o véza né ra két hervez ar feiz. Râk kément trâ na vêz két gréad hervez ar feiz, a zó péc'hent.

XV. PENNAD.

1. BÉZ' é tléomb éta, ni péré a zó kréoch', skoazia gwanderiou ar té zinvers, ha na dleomp két klaskout hon dudi hou-uan.

2. Ra blijo pép-hini ac'hanoch' d'hé ness é kément a zó mäd, ha skouéruiz évit-haz.

3. Hag ar C'christ n'en deûz két klasket bê zudi hé-unan, hôgen ével ma eo skrivet: Ann disné-gasson a zó bêt gréad d'id a zó louezet war-n-oum.

4. Hôgen kément a zó skrivet, a zó skrivet évid hor chelenna, évit ma hor bêz' ann espérans, dré ann habaskded, ha dré fréalzidigez ar Skrituriou.

5. Doué ann habaskded hag ar fréalzidigez ra rôi d'é-hoc'h ar c'hras da véza unvanet ann eil gand egile hervez Jézuz-Krist;

6. Évit ma hellot gand eunn hévélep kalonn, gand eunn hévélep gênoù meuli Doué, ha Tâd hon Aotrou Jézuz-Krist.

7. Dré-zé en em zigéméret ann eil egile, ével ma en deûz ar C'christ boù tigéméret évit gloar Doué.

8. Râk larvaroud a rann d'é-hoc'h pénaoz Jézuz-Krist, a zó bêt ministr ann envaod évid ar wirionez eùz a Zoué, évit kréatait ar gér a oa bêt roed d'hou tadou.

9. É-kénver ar Jentiled, n'hô deûz da veuli Doué néméd diwar-benn hé drugarez, ével ma eo skrivet: Dré-zé, Aotrou, éch'an ansaion ac'hanoed dirâg ar Jentiled, hag é kaninn da hanô.

10. Hag é larvar adaré: En em laouenait, Jentiled, gand hé bobi.

11. Hag adarré: Jentiled, meñlid Doué holl: Pobled, énorit-hén holl.

12. Hag Izajaz a larvar ivé: Jessô a vêzô ar chrisien, bag ann hini a zavô anézhî a réno war ar Jentiled, hag ar Jentiled a espérto ennan.

13. Doué ann espérans r'hù kargô a hép lévénez hag a bêoc'h ô kridi: évit ma kreskô hoc'h espérans dré neys ar Spéré-Santel.

14. Évid-oun-mé, va breudeûr, é ouzono evyâl hag évit-gvir pénaoz oc'h leân a garantez hag a hép gwiziégez, eno hévélep doaré ma hellit en em gélenou ann eil egile.

15. Koulksoudâ, va breudeûr, em eùz skrivet ann dra-maa gand herder d'é-hoc'h, évit hép kén hézigas da goan d'é-hoc'h, hervez ar chris a zó bêt gréad d'in gand Doué;

16. Da véza ministre Jézuz Krist

XVI. PENNAD.

é-touez ar Jentiled, ô santiela Aviel Doué, évit ma vêzô digéméret gwêsil ar Jentiled, ha ma vezô santel gand ar Spéré-Santel.

17. Bez' é bellann éta en em veuli é Jézuz-Krist eùz ar péz en deûz gréad Doué dré-zoun.

18. Râk na grédfenn két komza d'é-hoc'h eùz ar péz n'en d'éuz két gréat ar C'christ dré-zoun, évit la-kaad ar Jentiled da zenti dre ar gér ha dré ann oberiou;

19. Dré ners ann arwésiou hag ar vurzoudou, dré ners ar Spéré-Santel: enn hévélep doaré ma em eùz douget Aviel ar C'christ eùz a Jézuzalem, oc'h ober ann drô bêtég ann Illina.

20. Èvel-sé n'em eùz két prézéget ann Aviel el lechiou é péré é on bêt anávezet hanô ar C'christ, évit na zavchenn kéd eunn ti war ziaizez eunn all: hôgen ével ma eo skrivet:

21. Ar ré da béré n'eo két bêt diouganet, a wêlo anézhian; hag ar r'hô doa két klévet méneg anézhian, a glevô anézhian.

22. Sé eo en deûz mired ouzin aliez na'z ajenn d'hô kvéout, ba mired eunn bêt beté vréma.

23. Hôgen bréma, ô véza n'em eùz mui a leac'h da choum er vrôman, ba gand ar choant em eùz mestr a vloaz zò da vond d'hô kwéout;

24. Pa'z inn da Spâni, éch'i espéran hô kwéout d'vond é-biou, ha goudé bêza choumet eunn nébeud amzer gan-é-hoc'h, é tedoc'h d'am ambrouga bêtég éno.

25. Bréma ez ann da Jérusalem évit kâs eunn aluzen-bennag d'ar zent.

26. Râg ar ré eùz a Vasédonia hag eùz a Akâia hô deûz kavet-mâd rei lôd eùz hô madou d'ar bêorien a zó é-touez ar zent eùz a Jérusalem.

27. Kément-hô deûz kavet-mâd; ha dleourien ind d'ézhô. Râk ma hô deûz ar Jentiled bêt hô lôd é traou spérêduz ar Iusevien, é

tléond ivé rei lôd d'ézhô eùz hô zraou kiguz.

28. Goudé éta em bêzô gréat ar géfridi-zé, hag em bêzô ranuet ann aluzen-zé étré-z-hô, é tréménina dré hô prô ô vond da Spâni.

29. Hôgen mé a oar pénaoz pa'z inn d'hô kwéout, é teuion gant eur vennoz pûl a Aviel ar C'christ.

30. Hô pidi a ranet éta, va breudeûr, dré hon Aotrou Jézuz-Krist, ha dré garantez ar Spéré-Santel, ma skoaziot ac'hanoù dré ar pédenou a réod da Zoué évit-doun.

31. Évit ma vêzîn dieubet eùz ar ré zifciz a zó é Judéa, ha ma vêzô digéméret mât gand ar zent eùz a Jérusalem ar géfridi em euz évil-hô;

32. Évit ma'z ion d'hô kwéout gant levénez, mar d-eo ioul Doué, ha ma en em zizoann gan-é-hoc'h.

33. Ha Doué ar péoc'h ra choum gan-é-hoc'h holl. Amen.

XVI. PENNAD.

1. MÉ a erbéd d'é-hoc'h Foébê hor c'hoar, diagonez è Iliz Kénnékré;

2. Évit ma tigémérot anézhî enn hanô ann Aotrou ével ma tlear digéméroud ar zent: ha ma kennerzot anézhî é kément trâ é hellfê kaoud ézomm ac'hanoec'h; râg hî hé-unan è deûz ken-nerzet meûr a hî, ha mé va-unan.

3. Saludit Priska hag Akouila péré hô deûz labouret gan-én évit ser-vich Jézuz-Krist.

4. (Ar ré-zé hô deûz lékéad é gwall hô fennou évit va buez, ha né két mè hép-kén a zô dleout d'ézhô, hôgen ivé Ilizou holl ar Jentiled.)

5. Saludit iyé ann Iliz a zô enn hô zi. Saludit Epénéteuz va miouen kér, pêhini a zô bêt ar c'hen-treouez eùz a Gristénien ann Azia.

6. Saludit Mari, pêhini è deûz labouret kalz évid-hoc'h.

7. Saludit Andronikuz ha Junia, va c'hérent ha va c'hen-skaved, péré a zô brudet-mât é-touez ann

Ébestel, ha pére a zô bêt en em roed d'ar Christ em raok.

8. Saludit Ampliaz a garann kalz en Aotrou.

9. Saludit Urbanuz pêhini en deñz labouret gan-én evit Jézuz-Krist ; ha Stakiz va miñoun kér.

10. Saludit Apellez pêhini a zô cunn déa zoare dirag ar Christ.

11. Saludit ar ré eùz a di Aristobuluz. Saludit Hérodion va c'hâr. Saludit ar té eùz a di Narsissuz, pére a zô hor breudeur enn Aotrou.

12. Saludit Triféna ha Trifoza, pére a labour evit servich ann Aotrou. Saludit Persidez a garomp kalz, pêhini é deñz labouret kalz skrivet al lizer-man.

13. Saludit Rufuz pêhini a zô ditconnet gand ann Aotrou, bag hé vamm, ha va bini.

14. Saludit Assinkrituz, Flégón : Hermaz, Patrobaz, Hermez, bag hor breudeur a zô gant-hô.

15. Saludit Filologuz ha Julia, Néruez bag hé c'hoar, bag Olimpiad, bag ann holl zent a zô gant-hô.

16. En em saludit ann eil égile gand eunn af sanctel. Holl Ilizou ar Christ a salud ac'hanoc'h.

17. Hôgen hô pidi a rann, va breudeur, da ziwalloud oud ar ré pére a laka da zével strivou ha gwallskouerioù, diwar-benn ar gélénadur hoc'h eùz desket; ha tec'hid diout-hô.

18. Râg an dòd-zé na zervi-choat ket hon Aotrou Jézuz-Krist,

hôgen servicha a réont hô c'hôv : ha gant koisiou kaer ha gwén, é touellont kalounou ar ré zizrouk.

19. Râg hô sentidigez a zô anavézet dre holl. En em laouenad a rann eùz a gément-sé évid hoc'h ; hôgen mé a garré é vec'h fur et mad, ha didroïdel enn drouk.

20. Doué ar péoc'h ra vézô Sant abatz-némeur dindan hô treid. Grâs hon Aotrou Jézuz-Krist ra vézô gan-é-hoc'h.

21. Timotéuz va eil, ha Lusiu, ha Jazon, ha Sozipater, pére a zô kérez d'in, a salud ac'hanoc'h.

22. Mé hô salud é hanô ann Aotrou, mé Tersiuz pêhini em eùz skrivet al lizer-man.

23. Kaiuz va hostiz, hag ann Iliz holl a salud ac'hanoc'h. Érastuz tenzorier kér, hag ar breur Kwartuz a salud ac'hanoc'h.

24. Grâs hon Aotrou Jézuz-Krist ra vézô gan-é-hoc'h holl. Amen.

25. Gloar ra vézô d'ann bini en deñz ar galloud d'hô kréavet enn Aviel, hag é kélénadur Jézuz-Krist a brézegann hervez diskleriadur ar mister a zô bêt kuzet ean amzeriou tréménet.

26. Hag a zô bêt dizolöet bréma dre Skritoriou ar Brofed hervez gourc'hémenn ann Doué peudraduz, hag a zô anavézet gand ann holl boblou, évit ma sentint oud ar feiz;

27. Da Zoué pêhini hép-kén a zô fur, énor ha gloar dre Jézuz-Krist ena holl amzeriou. Amen.

KENTA LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR GORINTIED.

I. PENNAD.

1. PAOL galvet Abostol Jézuz-Krist dré ioul Doué, ha Sosténéz hé vreür,

2. Da Iliz Doué a zô é Korint, d'ar ré en deñz santeté Jézuz-Krist, hag en deñz galvet da véza sent ; ha d'ar ré holl, é pé leac'h-beanag ma'z int, hag a c'halv hanô hon Aotrou Jézuz-Krist, pêhini a zô hô Aotrou ével hon bini.

3. Ra zêù d'é-hoc'h ar c'hras hag ar péoc'h digant Doué hon Tad, ha digant Jézuz-Krist hon Aotrou.

4. Trugarékaad a rann va Doué bépréd évid-hoc'h, enn abck da c'hras Doué, en deñz rôed d'é-hoc'h é Jézuz-Krist ;

5. Eùz ann holl vadou a béré en deñz hô karget ean-han, eùz a bêp gér, hag eùz a bêp gwiziègez ;

6. Èvel ma eo krétek testeni :

7. Enn hévélep doaré na ziouerit grâs é-béd, o véza war-chéd eùz a ziskleriadur hon Aotrou Jézuz-Krist,

8. Pêhini a gendalc'hô ac'hanoc'h hép gwall hétég ann divez, é deiz donédigez hon Aotrou Jézuz-Krist.

9. Doué, dré bêhini och'h bêt galvet é kérvidigez hé vâb Jézuz-Krist hon Aotrou, a zô gwirion.

10. Hôgen hô pidi a rann, va breudeur, dré hanô hon Aotrou Jézuz-Krist, da gaoud holl eunn hévélep lavar, ha na vezet két a zizunvaniez étré-z-hoc'h : hôgen bêzid unvan kérvert eun eunn hévélep akiant, bag eun eunni hévélep ménoz.

11. Râg rôed eo bêt da anaoud d'in, va breudeur, gand ar ré eùz a di Kloé, pénaoz éz eùz stri-vou enn hô touez.

12. Ar péz a fell d'in da lava-

roud eo, pénaoz pép-hini ac'hanoc'h a lavar : Evid-oum-mé a zô da Baol, ha mé da Apollo ; ha mé da Géfaz ; ha mé d'ar Christ.

13. Ha rannet eo ar Christ ? Ha Paol eo a zô bêt lékéad oud ar groaz évid-hoc'h ? Pé bailléz et o'h-hu bêt é hanô Paol ?

14. Mé a drugaréka Doné ô véza n'em eùz bailléz bini ac'hanoc'h, német Krispuz ha Kaiuz :

15. Èvit na lavar déa, pénaoz o'h bêt bailléz en hanô.

16. Bailléz en eùz c'hoaz ar ré eùz a di Stéfanaz : na ouzon két em bê bailléz bini all é-béd.

17. Râg ar Christ n'en deñz kêt va elhaset évit bailléz, hôgen évit prezégi ann Aviel : nann é furnez ar ger, évit na vê ket lékéad di-dalvez kroaz ar Christ.

18. Râg ar gér eùz ar groaz a zô folientez évid ar ré a ia da goll : hôgen évit ar ré a zô savétéet, da lavaroud eo évid-omp eo, ners Doue.

19. Râg skriwed eo : Kolla a rian furnez ar ré-fur, ha disteurel a rian poell ar ré-boëllek.

20. Péléc'h éma ar skrib ? Péléc'h éma enklasker ar bêd-man ? Ha n'en deñz kêt Doué lékéad da folientez furnez ar bêd-man ?

21. Râg Doué o wélotu pénaoz ar bêd gand hé furnez n'en deñz kêt anavézet Doué ean hé furnez, a zô sellé d'ezhan savétei dre folientez ar brézegou ar ré a grédié ean-han.

22. Ar Iuzevien a c'hoelen ar ouéssioù, hag ar Jentiled a glask ar furnez :

23. Hôgen ni a hrézeg ar Christ lékéad oud ar groaz : ar pêz a zô eur gwall skouer évid ar Iuzevien,

hag eur follentez évid ar Jentiled;

24. Ar C'hrist péhini eo ners

Doué ha furnez Doué, d'ar ré a zô

galvet Iuzevien ha Jentiled;

25. Râg ar péz a hével béza
follentez é Doué, a zô furoc'h égét
furnez ann dûd; hag ar péz a hével
béza gwander é Doué, a zô kréoc'h
égét ners ann dûd.

26. Sellit, va breudeur, oud hô
kalvédigez; nébeud achanc'h a
zô für hervez ar c'hlik, nébeud a
zô galloudek, nébeud a zô nobl.

27. Hôgen Doué en deûz dilennet
a re a zô foll hervez ar bêd, évit
méléksad ar ré-für: Doué en deûz
dilennet ar ré-wan hervez ar bêd,
évit méléksad ar ré-gré.

28. Doué en deûz dilennet ar péz
a ioa ann distéra hag ann displéa
hervez ar bêd, hag ar péz né oa
nétra, évit kâs-da-gât ar péz a ioa:

29. Évit na zeujé nép-dén da
fougéa dira-z-han.

30. Dré énuo co och kékéat é
Jézuz-Krist, péhini a zô bêt rôet
gand Doué d'éomp évit béza hor
furnez, hor gwirionez, hor santé
lédigz hag hon dasprenadurez;

31. Évit, ével ma eo skrivet:
Mar teù eur ré da fougéa, ma fou
géo enn Aotrou.

II. PENNAD.

1. ÉVID-OUN-MÉ, va breudr,
pa ounn deûet étrézég con
hoc'h, évit diskleria d'é-hoc'h Aviel
ar C'hrist, n'ounn kéd deûet gant
komsioù hélavar, gant komsioù ar
furnez.

2. Râk n'ounn kéd en em var
net gwiziek eun hô touez é nétra,
néméd é-kéner Jézuz-Krist, ha
Jézuz-Krist staget oud ar groaz.

3. Hag é-pâd ounn bêt eun hô
touez, ounn bêt bêpréder er gwander,
er spout hag er c'hreuz.

4. Hag em c'homsiou, hag em
prézengennou, n'em eûz kêt lekéat
periou kendrec'hur furnez ann dén,
hôgen diskleriadur ar spéréd hag
ann ners;

5. Évit n'en em gavô kéd hô feiz

é furnez ann dûd, hôgen é ners
Doué.

6. Hôgen ni a brézeg ar furnez
d'ar ré-zham, naun furnez ar bêd
man, na furnez prinsed ar bêd
man, pér a ia é dismant :

7. Hôgen prezégi a réomp fur
nez Doué er mister, péhini a zô
kuzet, hag en deûz kend-dileuret
Doué a-raoq ann amzeriou évit hor
gloar ;

8. Péhini n'eo bêt anavézet gand
hini eûz a brinsed ar bêd-man :
râk ma hô défî hê anavézet, n'hô
défî biskoz staged oud ar groaz
Aotrou ar c'hoar.

9. Hôgen ével ma eo skrivet :
Al lagad n'en deûz kêt gwelot, ar
skouarn n'e deûz kêt klevet, ka
loun ann dén n'e deûz kêt poel
let ar péz en deûz aozed Doué évit
ar ré a gâr auézhan.

10. Hôgen Doué en deûz hé zis
klériet d'éomp dré hé Spéréd. Râg
ar Spéréd a furch pép-trâ bêtég ann
traou douna eûz a Zoué.

11. Râk piou eûz ann dûd a oar
ar péz a zô en dén, néméd spé
red ann dén, a zô en han? Ével
sé dén na anavez ar péz a zô é
Doué, néméd Spéréd Doué.

12. Hôgen ni, n'bon eûz kêt di
géméret spéréd ar bêd, hôgen Spé
red Doué, évit ma wézimp ar péz
a zô rôed d'éomp gand Doué.

13. Ha ni a brézeg an dra-zé,
nann gand ar geriou a zesk furnez
ann dén, hôgen gand ar ré a zesk
ar Spéréd, och hêvélébkaad gant
spéréd ann traou spéréduz.

14. Hôgen ann dén anavéz na
hell kêt digémérouz ann traou a
zeu eûz a Spéréd Doué : râk fol
lentez int évit-han, ha na hell kêt
hô foella : râk en eunn doaré spé
réduz eo é tléeur hô ardamézi.

15. Hôgen ann dén spéréduz a
varn pép-trâ : hag hén n'eo barnet
gand dén.

16. Râk piou a anavez mennoz
ann Aotrou, ha piou a hell hê gé
lenna? Hôgen ni hoa eûz mennoz
ar C'hrist.

IV. PENNAD.

III. PENNAD.

1. ÉVID-OUN-MÉ, va breudeur,
n'em eûz kêt gellet komza ouz-hoc'h
ével out tûd spéréduz, hôgen ével
out bugaligou er C'hrist.

2. Roed em eûz d'é-hoc'h léaz
da éva, ha n'em eûz kêt rôed a
voéd; râk na hellc'h kêt dibri :
na na hellit kêt bréma ; râk tûd
kiguz oc'h c'hoaz.

3. Râk pa éz eûz étré-z-hoc'h
hérez ha strivou, ha n'oc'h-hu kêt
tûd kiguz, ha na gerzit-hu kêt her
vez a in dén?

4. Ha pa laval unan : Mé a zô
da Baol ; ha euan all : Mé a zô
da Apollo, ha n'oc'h-hu kêt tûd
kiguz? Piou éta eo Paol, ha piou
eo Apollo?

5. Servicherien int d'ann hini é
péhini hoch eûz krédet, ha péh
ini hervez ar péz a zô bêt rôed
d'ezhan gand Doué.

6. Mé em eûz plantet, Apollo
en deûz douret ; hôgen Doué eo
en deûz rôed ar c'hoaz.

7. Evel sé ann hini a blant n'e
nétra, ken-nébeut hag ann hini a
zours ; hôgen Doué péhioi a rô ar
c'hoaz.

8. Hôgen ann hini a blant, hag
ann hini a zours n'int néméd unan ;
ha pép-hini en dévézo hé chôbz
hê-unan, hervez hê labour.

9. Râk ni a zô ken-hêtorien
Doué; ha choui a zô ar park a chou
nid Doué, ann ti a zav Doué.

10. Ullerez ar c'hrâz en deûz rôed
Doué din, ével eur pen-masou
ner fir em eûz taolez ann diazez :
euan all a vasou war-c'horre. Hô
gen gwélet pép-hini pénaoz é va
soñou war-c'horre.

11. Râk dén na hell lakaad dia
zez all e-bed, néméd ann hini a
zô lekéat, péhini eo Jézuz-Krist.

12. Mar masoup eur ré war ann
diazez-z aur, arc'hant, mein ské
duz, koat, foenn, kolô;

13. Labour pép-hini a véz anat :
râk deiz ann Aotrou hel lakaad
war c'hoaz, ô véza ma vézô diz
lôet gand ann tan : hag ann tan a

ziskouézô pétrâ é vézô labour pép
hini.

14. Mar choum héb béza devet
al labour en dévézo savet unan
benoâg, hé-man en dévézo góbr.

15. Mar d-eo devet labour euc
ré, c'houzanvô ar c'holle : hôgen
hén a vézôsalvet, ével ô tréménout
dré ann tan.

16. Ha na oozoc'h-hu kêt pénaoz
oc'h templ Doasé, ha Spéréd Doué
a choum enn-hoc'h!

17. Hôgen mar têu eur ré da zao
tra templ Doué, Doué her c'hollo.
Rak templ Doué a zô sanct, ha
choui eo a zô ann templ-zé.

18. N'en em douillet dén hé
unan : mar d-eûz hui en hô touez
hag ha grédfé héza far hervez ar
bêd-man, ra zebifoll évitmateùfür.

19. Râk furnez ar bêd-man a zô
follentez dirak Doué ; ével ma eo
skrivet : Mé a zalc'hô ar ré-für em
hô follentez.

20. Ha c'hoaz : Aon Aotrou a
anavez ménosou ar ré-für, hag a
oar pénaoz int gwân.

21. Na fougéet ait dén en dûd.

22. Râk pép-trâ a zô d'é-hoc'h,
pé Paol, pé Apollo, pé Kéfaz,
pé ar bêd, pé ar vuzez, pé ar man
pé ann traou a-vräme, pé ann traou
da-zont : pép-trâ a zô d'é-hoc'h ;

23. Ha choui a zô d'ar C'hrist,
hag ar C'hrist a zô da Zoué.

IV. PENNAD.

1. RA zellô ann dûd ac'hanomp
ével ministred ar C'hrist, ha dar
naouerien misteriou Doué.

2. Ar péz a glaseur en dar
naouerien, eo ma vêzint kavet fêal.

3. Évid-oun-mé na gêmrañ kêt
a bréder da véza barnet gan-é
hoc'h, na gand dén é-bêd : na gré
dann kêt zô-kên en em varna va
unan.

4. Râk pétrâ-hennâg na rébech
va c'houstians nétra d'in, n'ounn
kêt didamallet évit kément-sé ; hô
gen ann Aotrou eo va barnet.

5. Râk-se na varnit kêt abatz ann
amzer, kêu na zeui ann Aotrou,
péhini a sklerui ar péz a zô kuzet

enn désalien, bag a zizôli ménosiou ar c'halounou : ha neuzé péplini en dévèzô hé veuliedi di-gand Doué.

6. Hôgen kément-sé em cùz disklriet em hanô, bag é hanô Apollo, enn abek d'é-hoc'h ; évit ma teskot dré-z-omp na dléit két men-na enn tû all d'ar péz a zô skri-vet ; ha na zeù dén, évit en em staga oud eur ré, d'en em c'houéza a-éñch eunn all.

7. Râk piou a zishével ac'hanoed ? Petrâ ec'h eus-té ba na vé két rôed d'id? Hôgen mar d-eo bêt rôed d'id, perag é fougéz-te, évit pa né vé két bêt rôed d'id?

8. A-walc'h hoc'h euz dija, piu-yidiñ oc'h dija ; réna a ri hép-z-omp-ni : ha plijé gand Doué a rén-fach, évit ma rénfemb ivé gan-hoc'h.

9. Râk mé a gréd pénaoz Doué a ziskouez ac'hanomp-ni Ebrestel évél ar ré-zivéza, évél ar ré a zô barned d'ar marô, oc'h hol lakaad da ar-vest d'ar béd, d'ann Eled ha d'ann dûd.

10. Ni a zô foll enn abek d'ar Christ ; hôgen choui a zô fär er Christ : ni a zô gwân, choui a zô kré : choui a zô prizet, ha ni a zô disprizet.

11. Bété vréma hon euz naon ha sec'bed, omb enn noaz ba gó-lœud a daoliou : dibosteg omp ;

12. Laboura a récomp gand hon daouarn : millegd omp, ha ni a venning ; heskined omp, ha ni a c'houzanv ;

13. Kunuc'het omp, bag é pé-domp : deudéomp évél karz ar béd-man, évél ar skabien a zô taolec er-méaz gand ann holl.

14. Né kéd évit mézékaad ac'hanoch é skrivana ann dra-man, hôgen évit hô kéléqua évcl va miplien karet meurbéd.

15. Râk lu pa hô pé dék mil mestir er Christ, n'ho'h euz két kouskoudé meur a dâd. Râk mé eo em euz hô kanet é Jézuz-Krist dré ann Aviel.

16. Hô pidi a ranv éta da gé-

mérout skouer diouz-in, évél ma kémentann skouer diouz-har C'christ.

17. Dré zé eoz em euz kased d'é-hoc'h Timotéuz, pêhini a zô va mab kér, ha féal enno Aotrou ; évit ma tigasô da goun d'é-hoc'h ann doaré é pêhini é vêvann é Jézuz-Krist, hervez ar péz a géléunann dré-holl enno holl Ilizou.

18. Béz' éz euz enn hô touez lôd péré a zô c'houézet, évél pa na dîfenn mui mend d'hô kwlout.

19. Mond a rinn koulksoudé d'hô kwelout abars némur, mar bêz ioul ann Aotrou : bag éc'h anave-zinn nann al lavar euz ar ré a zô c'houézet, hôgen hô galloud.

20. Râk rouantéléz Doué n'éma kéd el lavar, hôgen er galloud.

21. Petrâ a fell d'é-hoc'h ? Ha mond a rinn-mé d'hô kavout gand eur wialen, pé gant karantez, ha gand eur spéréda gunvéléz ?

V. PENNAD.

1. KLEVOUD a récur éz euz enn hô touez gadélez, bag cunn hévélep gadélez n'euz ket biskoaz gwellet henvélez-touez ar Baganod, bêté mi teu unan ac'hanoc'h da walla grég hô dâd.

2. Ha c'hoaz oc'h c'houézet : bag enneup n'ho'h euz két skufet daerou, évit ma vêzo tennet euz hô touez ann hini en deuz gréad ann ober-zé.

3. Évid-oun-mé ô véza evrézand a gorf, hôgen békand a spéréda, em euz barnet dija, évél békand,

4. Pénaoz, choui ha va spéréda ô véza stroillet kérivet, ehanô hon Aotrou Jézuz-Krist, ann hini en deuz gréad ann dra-zô, a vêzo, dré chaloud hon Aotrou Jézuz.

5. Lékéad évél-sé étre daouarn Satan, évit dispenna'hé gik, ha ma vêzo salved'hé éné é deiz hon Aotrou Jézuz-Krist.

6. Né két mad hô fougé. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz é yarñimp ann Eled hô-unan; kentse traou ar béd-man ?

7. Ma hoc'h euz éta euon drénnag da varnout é-kéñver traou ar béd-man, kémentid évit hê varnout ar ré zistéra euz ann Iliz.

8. Enn hô mez hel lavarann d'é-hoc'h. Ha n'eus-hen kéd enn hô touez eunn den sur-beanag, bag a hellifé béza barner étre hê vréud-deur?

9. Hôgen ar breur a vréauta a-

VI. PENNAD.

oc'h bara dichoell. Râg ar C'christ hor Pask-ni a zô bêt lajet.

8. Râk-sé gréomp lid, nann er goell koz hag é goell ann drougiez hag ar fallagriez, hôgen er bara dichoell ann ceunder hag ar wiri-

onez.

9. Skrevet em euz d'é-hoc'h enn eul lizer : N'en em veskit két gand ar chadale.

10. Na fell kéd d'in komza euz a chadale ar béd-man, nag euz ar skraperen, nag euz ar ré a aziul ann idolou : anez é vijé réd d'é-hoc'h mond er-méaz euz ar béd-man.

11. Hôgen bréma em euz skri-ved d'é-hoc'h n'en em veskit két mar bêz unan euz ar ré a hanvit hô preudeur hag a vé galad, pé biz, pé ozeuler ann idolou, pé drouk-komzer, pé vezvier, pé skrapere ; na zebrat két gand eunn hévélep dén.

12. Râk pérâg é varafenn-mé ar ré a zô er-méaz euz ann Iliz ? Ha né kéd ar ré a zô ébarz a hel-lid da varnout ?

13. Doué a varnô ar ré a zô er-méaz. Hôgen choui, distaolit ar fallagr-zé euz hô touez.

VI. PENNAD.

1. MA en déle unau ac'hanoc'h eur striv oud eunn al, bag hén a gretté, hé c'hervel é barn dirag ar ré-fallagi ha nann dirag ar ré-zent?

2. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz ar Zent a varnô ar béd-man ? Ha mar d'eo dré-z-hoc'h é vêzo barnet ar béd, ha didalvoudeg oc'h-hu é-kéñver barnout traou distroc'h ?

3. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz é yarñimp ann Eled hô-unan; kentse traou ar béd-man ?

4. Ma hoc'h euz éta euon drénnag da varnout é-kéñver traou ar béd-man, kémentid évit hê varnout ar ré zistéra euz ann Iliz.

5. Enn hô mez hel lavarann d'é-hoc'h. Ha n'eus-hen kéd enn hô touez eunn den sur-beanag, bag a hellifé béza barner étre hê vréud-deur?

6. Hôgen ar breur a vréauta a-

éneb hé vréur ; ha c'hoaz dirâg ann dûd diskredik.

7. Eur péc'hed eo dija enn hô touez, ô vêza ma hoc'h euz breudou ann eil ouz'h égilé. Pérâk na zigémérit-hu két kentoc'h ar gnu-chen ? Pérâk na chouzanvit-hu két kentoc'h ann touellérez ?

8. Hôgen choui eo a ra kantu-chen ha touellérez, ha c'hoaz é-kéñver hô preudeur.

9. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz ar ré zisgwirion na biaouint két rouantéléz Doué ? Na fazit két : Nag ar chadale, nag ann idolared, nag ann avoulterien,

10. Nag ar té a ra louzdôni gant-hô-unan, nag ar ré a ra louzdôni étre gwazed, nag al laeroun, nag ar ré-biz, nag ar vezvieren, nag ann drouk-komzerien, nag ar skraperen, na biaouint két rouantéléz Doué.

11. Ha lôd ac'hanoc'h a zô bêt évél-sé ; hôgen gwalc'het oc'h bêt, santellet oc'h bêt, didamallet oc'h bêt, enn hanô hon Aotrou Jézuz-Krist, ha dré Spêred hon Doué.

12. Pép-trâ a zô aotred d'in, hôgen pép-trâ n'eo két talvonduz. Pép-trâ a zô aotred d'in, hôgen n'en em likiunn dindân bêli nétra.

13. Ar boëd a zô évit ar c'hôv, bag ar c'hôv dvid ar boëd ; hôgen Doué a gasô-da-gét ann eil hag égilé. Ar c'hoif n'eo kéd d'ar c'hadelez, d'ar heng d'ann Aotrou ; bag ann Aotrou a zô d'ar chorf.

14. Râg évél en deuz Doué da-zorc'het aum Aotrou, é tazorhô ivé ac'hanomp dré hê ners.

15. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz n'bô korfou a zô izili ar Christ ? Ha disramma a rian éta hé illi d'ar C'christ, évit hô lakaad da véza izili eur c'has ? Doué ra virô.

16. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz néb en em unau gand eur c'has, a zeù da véza cunn hévélep korf gant-hi ? Râk, éme a Skritur, daou e vezint enno eur c'hik hép-ken.

17. Hôgen néb en em unau gand ann Aotrou, a zô eur spéréda hép-kéñver gant-han.

18. Tec'hid diouc'h ar c'hadélez, Kément péc'hed att a ra ann dén a zô er-méaz eûz ar chorf : hôgen néb a ra gadélez a bec'h a-néb bê gorf hé-unan.

19. Ha na ouzoc'h-bu két pénaoz hô korf a zô templar Spéré-Santel, péhini a zô eno-hoc'h, péhini a zô bêt rôed d'é-hoc'h gand Doué, ha pénaoz n'och mui d'é-hoc'h hoc'h-unan ?

20. Râg gand eûr c'houst brâz och bêt prénet. Meûlid éta ba dougid Doué enn hô korf.

VII. PENNAD.

1. HOGEN diwar-benn ar péz hoc'h eûz skrivé d'in : Mâd eo d'ann dén na stoklé kéd oud ar chreg.

2. Koulskoudé gand aoun râg ar chadélez, ra vêvô péb ozac'h gand hé chreg, ba pép grég gand hé ozac'h.

3. Ra rôi ann ozac'h ar péz a dle d'hé chreg ; bag ivé ar chreg ar péz a dle d'hé ozac'h.

4. Korf ar chreg n'ema kéd enn hé galloudégez hé-unan, hôgen é hini hé ozac'h. Enn hévélep doaré korf ann ozac'h n'ema kéd enn hé chaloudégez hé-unan, hôgen é hini hé chreg.

5. N'en em douellit kéd ann eil égilé, néméd gant grâd-vâd ann eil égilé évid cunn amzer, évid en em rei d'ar beden : ha goudé distroïd adarré d'ann hévélep trâ, gand aoun na zeûte Satan d'hô tempti ann abek d'hô kadélez.

6. Hôgen kément-sé a lavarann d'é-hoc'h ével cunn autre, ha nann ével eur gourc'hémenn.

7. Râk me a garré é vec'holl ével-doun va-unan : hôgen pép-hini en deûz hé rô hé-unan digand Doué, unan ével-henn, égilé ével-se.

8. Lavaroud a rann koulskoudé d'ar ré n'int kéd dimézet, ha d'ann intawien, pénaoz eo mât d'ého choum ével-sé, é-chiz ma rann va-unan.

9. Ma na hellont két en em viout, priétaent : râg gwell eo prié-taat, égét leski.

10. Hôgen d'ar ré a zô Jimézet é chourc'hémenn, nann a'hanoù va-unan, hôgen a berz ann Aotrou, na guital kéd ar chreg hé ozac'h :

11. Mar kuita anéhan, choumet dizimez, pé en em unvanet a-nevez gand hé ozac'h. Hag ann ozac'h na zilézet kéd hé chreg.

12. É-kénver ar ré all, né kéd ann Aotrou, hôgen mé eo a lavar, pénaoz ma en deûz eur breür eur chreg difeiz, ha mar grata houman choum gant-han, na zilézet kéd anéhan :

13. Ha ma é deûz eur chreg féal eunn ozac'h difeiz, ha mar grata houman choum gant-han, na zilézet kéd anéhan.

14. Râg ann ozac'h difeiz a zô santélet gand ar chreg féal ; ha ar chreg difeiz a zô santélet gand ann ozac'h féal : anez hò pugale a vije dic'hlan, é léac'h ma int sent bréma.

15. Mar fell da eunn dén difeiz mont-kuit, ra'z a kuit : râg eur breür pé eur c'hoar né kêt kabestret enn darvoud-zé : hôgen Doué en deûz hor galvet évit béva é péo'h.

16. Râg gouzoud a rez-té, grég, ma na zavetei kéd da ozac'h ? Ha gouzoud a rez-té, ozac'h, ma na zavetei kéd da chreg ?

17. Hôgen ra vêvô pép-hini hervez ma eo bêt mennet gand ann Aotrou, hervez ma eo bêt galvet gand Doué da ôber, ha ével ma em eûz kélénnet en holl Ilizou.

18. Ha galved eo d'ar feiz cunn dén trô-drouchet ? N'en em zis-kouézet kêt ével eunn dén ha na vé kêt bêt trô-drouchet. Ha galved eo héb bêza trô-drouchet ? Na la-kæt kêt hé trô-drouchet.

19. Ann trô-drouch n'eo nétra ; ha ann didrô-drouch n'eo nétra : hôgen miridigez gourc'hémennou Doué.

20. Ra joumô pép-hini er stâd ma

VIII. PENNAD.

édo pa eo bêt galvet gand Doué.

21. Ha sklav oud bêt galvet ? N'en em nec'h kéd eûz a gément-sé : hôgen ha pa helfez dont da véza dieub, ra dalvézô muioch d'id.

22. Râg ann hini a zô galvet enn Aotrou, hag hén sklav, a zeû da frank d'ann Aotrou : hag enn hévélep doaré ann hini a zô galvet, hag hén dieub, a zeû da sklav d'ar C'hrist.

23. Enn eur c'houst brâz oc'h prénet, na zeût kéd da sklavé d'ann dûd.

24. Ra joumô éta, va breû-deûr, pép-hini dirâk Doué, er stâd é péhini eo bêt galvet.

25. É-kénver ar ré-werc'h n'em eûz kêt bêt a chourc'hémenn dingand ann Aotrou : hôgen chétu ann ali a rôann, ével eunn dén féal d'ann Aotrou, drê ann trugarez en deûz gréad d'in.

26. Mé a gréed éta pénaoz eo mât ann dra-zé enn abek d'ann ézommu a vrêma, ô véza ma eo mât d'ann dén bêza ével-sé.

27. Hag éreed oud ouc'h eur chreg ? Na glask kéd en em zieréa. Ha n'oud-dé kêt éreed ouc'h eur chreg ? Na glask kéd a chreg.

28. Hôgen mar kémérez eur chreg, na bêt'hez kêt : ha mar timez eut plac'h, na bêt'hez kêt ivé ; hôgen gouzaavi a raint gloasiou en holl chik. Ha mé a garré hò fellaaid diouz-hoc'h.

29. Ann dra-man éta a lavarann d'é-hoc'h, va breûdeûr : Berr eo ann amzer ; hag ével-sé, ar zô-kén hô deûz gragez, ra zéint ével pa n'hô défâ kêt :

30. Ar ré a wél, ével pa na wélfent kêt ; ar ré a laouéna, ével pa na laouénafent kêt : ar ré a brén, ével pa na biaoufent kêt :

31. Hag ar ré en em zervich eûz ar bêt-man, ével pa n'en em zervichfent kêt anéhan ; rak doaré ar bêt-man a drémen.

32. Evid-oun-mé a garré é vec'h dizoan. Ann hini a zô hép grég, a zô prédériuz eûz ann traou a zell ouc'h ann Aotrou, hag eûz ar péz

a dle da ôber évit plijoud da Zoué.

33. Hôgen ann hini a zô gand eur chreg, a zô prédériuz eûz ann traou a zell ouc'h ar bêt, hag eûz ar péz a dle da ôber évit plijoud d'hé chreg ; hag ével-sé eo ran-net.

34. Enn hévélep doaré eur chreg dizimez hag eur weic'hez a ven ann traou a zell ouc'h ann Aotrou, évit ma vêzô santel a gof hag a spéré. Hôgen ann hini a zô diménez, a venu enn traou a zell ouc'h ar bêt, hag ouc'h ar péz a dle da ôber évit plijoud d'hé ozac'h.

35. Hôgen ann dra-man a lavarann d'é-hoc'h en hô kounid : nann évid aozza lindagou d'é-hoc'h, hôgen évid hô tougen d'ar péz a zô déread, hag a rôi d'é-hoc'h ar galloud da bidi ann Aotrou hêl barz é-bêt.

36. Mar kêt unan-bennag é vé eunn dismégans cvit-han, é tremen-fé hé vec'h bâr ann oad dizimez, hag é vé rôd hé dimézi ; graet ével ma karô ; na hêc'hô kêt, mar timéz-hi.

37. Hôgen ann hini n'en deûz ézomm é-bêt, hag ja hell ôber ar péz a gár, hag a gémér eur ménosz stard enn hé galoun, hag a varn enn han hé-unan é tlé miroud hé vec'h dizimez, a ra ervâd.

38. Evel-sé ann hini a ra ervâd : hag ann hini na ziméz kêt anéhan, a ra chouz gwell.

39. Ar chreg a zô éreed oud al lénen, é keid amzer ma eo bêo hé ozac'h : hôgen mar teu hé ozac'h da vervel, eo diéreet ; dimizi a râg néb a gár ; koulskoudé hervez ann Aotrou.

40. Hôgen eurusoc'h é vêzô mar choum ével ma lavarann d'ezhi : rak mé a gréed pénaoz em eûz ivé Spéré Doué.

VIII. PENNAD.

1. É-KÉNVER ar gigou a zô bêt lazet ditag ann idoloù, gouzoud a réomp pénaoz hon eûz holl gwiziégez a-walc'h. Ar wiziégez a

chouez, hogen ar garantez a va-sou.

2. Mar menn eur ré é oar eunn dra, na anavez két c'hoaz zó-kén pénaoz eo réd é oulé.

3. Hogen mar kár eur ré Doué, hem-nez a zó anavézet gant-han.

4. É-kénver éta ar boédu a lazeur dirág ann idouloù, éch ouzomp pénaoz eunn idol n'eo nétré er béd, ba pénaoz n'euz Doué all é-béd, néméd eunn Doué hép-kén.

5. Rák pétrá-bennag ma éz euz hag a zó banvct douéou, pé enn énv, pé war ann douar (hag éz euz ével-sé meur a zoué ha meur a aotrou).

6. Koulkoudé n'euz évid-omp néméd eunn Doué hép-kén, ann Tad, a bélini teu pép-trá, ha péhini en deúz hor gréad évit-han; hag eunn Aotrou hép-kén, Jézuz-Krist, dré bélini eo bét gréat pép-trá, ba ni ivé dré-z-han.

7. Hogen ann holl n'hô deúz kéd ar wiziégez. Rák bér' ez euz anézhô hag a zebr kigou kinniged d'ann idouloù, ô kridi bété vréma pénaoz ann idol a zó eunn dra: hag h'chouians, ô véza gwâz, a zó saotret.

8. Né kéd ar boédu hol laka da véza hétuz da Zoué: rák mar tebromp, n'hor bér' két muioch; ha ma na zehromp két, n'hor bér' két nébéothech.

9. Hogen likid évez na vé hō frankiz eunn abek a lamm évid ar ré wan.

10. Rák mar gwél unan euz ar ré-man unan-bennag euz ar ré-wiziek, azézed ouéh taol é templ ann idouloù, ha na vêzo kéd douget, hén péhini en deúz eur goustians wan, da zibri ivé euz ar chik kinniged d'ann idouloù?

11. Ha na vêzo ket kollet dré da wiziégez eur breur gwâz, évit péhini eo maroù ar Christ?

12. Ével-sé ô pêchi a-énep hō preudeù, hag ô chlaza hō chouians wan, e pêchid a-éneb ar Christ.

13. Mac teg éta va hoédu da sei

gwall-skouér d'am breur, na zebrion mui bikenn a gik, gand aouz na rôjenn gwall-skouér d'am breur.

IX. PENNAD.

1. HA n'ounn-mé két 'rank? Ha n'ounn-mé kéd Abostol? Ha n'em euz két gwellet Jézuz-Krist hon Aotrou? Ha n'och-hu két c'houi va über en Aotrou?

2. Ha ma n'ounn kéd Abostol é-kénver ar ré all, éz ounn diana en hō kénver; rák c'houi a zó siel va Abostoliez enn Aotrou.

3. Chétu ya difenn oud ar ré a damall ac'hanoù.

4. Ha n'bon euz-ni kéd ar gwir da zibri ha da éva?

5. Ha n'bon euz-ni kéd ar gwir da gás gan-é-omp dré-holl eur vaouez bag a vé hor c'hoar ô Jézuz-Krist, ével ma râ ann Ebestel all, breudeut ann Aotrou, ha Kéfaz?

6. Ha n'euz néméd-oun, ha Bar-nabaz, a gément n'hor bét kéd ar gwir da über ével-sé?

7. Piou a ra népéd ar brézal diwar hé goust? Piou a blant eur winien, ha na zebr kéd euz hé frouez? Piou a gás ar saoud da beuri, ha na év kéd euz hé léaz?

8. Hag hervez ann dén eo é lavaran kément-man? Ha n'hel larvar kéd ivé al lézen?

9. Rák skrived eo é lézen Moizez: Na éreot kéd hé c'hénou d'ann éjeun a zó ô tourna. Ha prédaria a ra Doué ann ejenned?

10. Ha né két kentoc'h évid-omp en deúz lavaored ann dra-zé? Rák évid-omp-ni eo bét skrived pénaoz néb a ar a dîl arat gand eunn espérans-bennag, ha néb a zoura a dîl dourna gand espérans da gaoud hé lôd.

11. Mar hon euz hadet madou spéréduz en hoch, hag eunn dra vrâz eo é védemp euz hō madou kiguz?

12. Mar teu ré all da zével ar gwir-zé war-n-hoch, périk na râjemp-ni két kentoc'h? Hogen n'omp kéd en em zervichet euz ar gwir-zé, hag hon euz gouzanvet pép-

X. PENNAD.

trâ, évit na râjemp gwali-skouér é-béd du Aviel ar Christ.

13. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz ar ré a labour en templ, a zebr euz ar péz a zó kinniget en templ; hag ar ré zervich ann aotriou hō deñh hō lôd en aotriou?

14. Ével-sé ann Aotrou en deúz gourc'hémenned d'ar ré a brézeg ann Aviel, bêva diouc'h ann Aviel.

15. Hogen mé n'ounn kéd en em zerviched euz ar gwirouz. Ha na skivann kéd ann dra-man d'é-hoc'h évit ma vezint roed d'in: rág gwell è vé gan-ént mervel, égét ma koll-fenn va gloar en abek da unan-bennag.

16. Rák mar prezégann ann Aviel, né kéd d'in ar c'hoar, rák da gement-sé ounn dalc'het. Ha gwâ me, ma brézegann kéd ann Aviel.

17. Ma her graan a-galouen-vâd, en bér' gôbr hogen ma her grann gand hérez, né rann néméd darnaout ar péz a zó bét fisiet ean-oun.

18. Pénaoz é kavinn éta va gôbr? O prezégi ann Aviel, en hêvellep doare ma hé brézegion hép mizou, hag hép gwall-über euz ar gallood em euz ô prezégi ann Aviel.

19. Rák ô véza dieub é-kénver ann holl, ounn en em lékéad da sklav d'ann holl, évit gounid kalz a did.

20. Ével eur Iuzéod ounn en em lékéad é-touez ar Iuzevien, évit gounid ar Iuzevien.

21. É-touez ar ré a zó dindan al lézen, ounn en em lékéad ével pa vijenn diodau al lézen (pétrá-bennag na osin két dindan al lézen), évit gounid ar ré a ioa dindan al lézen. É-touez ar ré a ioa hép lézen, ounn en em lékéad ével pa vijenn hép lézen (pétrá-bennag m'am boa eul lézen dirak Doué, ô véza m'am boa lézen ar Christ).

22. Gwâz ounn en em lékéad gand ar ré wan, évit gounid ar ré wan. Holl ounn en em lékéad d'ann holl, évit savéter ann holl.

23. Hogen kément-sé a zó bét eur skéuden ac'hanoimp, évit n'en em rôimp kéd d'ar gwall-iouloù, ével ma int en em ract.

ann Aviel, évit m'am bér' va lôd er péz a ziougann.

24. Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz pa redéur enn eunn dachen, ann holl a réd, hogen unan hép-kén a chounid ar góbr? Rédid éta évid h'chounid.

25. Hogen ar ré holl a striv enn dachen, a ziouer pép-trâ: ha kément-sé évit kaoud eur guranen vreinuz; ha ni a chéd unan di-vreinuz.

26. Évid-oun-mé a réd, nann ével diouc'h ann darvoud: striva a rann, nann ével ma skolenn enn éar.

27. Hogen kastiza a ranv va c'hoif, hag bel lakaan da véza sklav, gand aouz goudé bér' prezéget d'ar ré all, na zeufenn da véza kollet va-unan.

X. PENNAD.

1. HOGEN na vennaun két, va breudeur, é vec'h hép gouzout pénaoz hon tadou a zô bét holl diodan ar goabren, ha pénaoz hō deúz holl trûz ar mör ruz;

2. Pénaoz iwt holl badéz dindan rén Moizez, er goabren hag er mör;

3. Pénaoz hō deúz holl debret euz a eunn hêvellep kik spéréduz;

4. Ha pénaoz hō deúz holl évet euz a eunn hêvellep dour spéréduz (rág eva a réand dour euz ar mén spéréduz a'z éa war hō lerc'h); hag ar mén-zé a oa ar Christ);

5. Hogen nébœud euz al lôd bráz anézhô a zô bét nétuze da Zoué; rak hogoz holl éont diskaret enn distro;

6. Hogen kément-sé a zô bét eur skéuden ac'hanoimp, évit n'en em rôimp kéd d'ar gwall-iouloù, ével ma int en em ract;

7. Évit na zeuimp kéd da idalatred ével lôd anézhô, diwar-henn péré eo skrived: Ar bobl a zô arzéz évid dibri hag éva, hag e savéont évit o'hoari;

8. Évit na raimp kéd a chadeler, ével ma réaz lôd anézhô, eazba

béré é kouézaz marò enn eunn dernez tri mil war-n-ugent.

9. Évit na demptimp kéd ar Christ, ével ma temptaz lôd anézhô, péré a né lazet gand ann aéred.

10. Évit na zoroc hot kêt, ével ma soroc'haz lôd anézhô, péré a né lazet gand *ann éat gwaster*.

11. Hôgen kément-sé holl a c'hoar-vézaz gant-hô dre skeuden; ha skrijet int bêt évid hor ch'éléconna, nî péré a zô deuet é divez ann amzeriou.

12. Râk-sé néb a venn béza enn hé zâ, lakaed évez na gwézclé.

13. N'hoc'h eûz bêt o'hoaz némét temptationou ével m'hô deûz ann dûd : hôgen Doué a zô féal, ha na c'houzanvô kêt é vec'h temptet enn tû all d'hô ners ; hôgen lakaad a rai da zond eûz ann temptation eur gounid évid-hoc'h, hag évid hôken d'her'hel.

14. Râk-sé, va breudeur kér meurbéd, tec'hid diouc'h azeulidi-gez ann idolou.

15. Komza a rann ouz-hoc'h ével ouz'h tûd fôr : barnit hoc'h-unan ar péz a lavarann.

16. Ar c'halir a vennoz hon e'iz beuniget, ha né kêt ken-unvaniez gwâd ar Christ ? Hag ar bara a doromp, ha né kêt ken-unvaniez korf ann Aotrou ?

17. Râg évid-omp da véza kalz, n'omp néméd eur bara hag eur chorf, ô véza ma hon eûz holl lôd enn hevleb bara.

18. Gwélit Israel hervez ar c'bik : ar ré a zehr eûz a voéd ar sakriviz, ha n'hô deus-hi kéd hô lôd enn aoter ?

19. Petré éta ? Ha laravoud a rann-mé é vê eunn dra ar péz a zô lazet d'ann idolou, pé é vê eunn dra ann idol ?

20. Hôgen laravoud a rann pénaoz ar péz a lâz ar Jentiled, a zô lazet gant-hô d'ann diaoulou, ha nann da Zoué. Hôgen na fell kéd d'in é teufac'h da gen-vreudehr d'ann diaoulou : na hellit kêt éva kalir ann Aotrou, ha kalir ann diaoulou.

21. Na hellit kêt kaoud hô lôd é taol ann Aotrou, hag é taol ann diaoulou.

22. Ha ni a fell d'é-omp rei gwarizi d'ann Aotrou ? Ha ni a zô kréoc'h egéet-han ? Pép-trâ a zô aotréed d'in, hôgen pép-trâ n'eo kêt tal-vouduz.

23. Pép-trâ a zô aotréed d'in, hôgen pép-trâ na rô kêt a skouer-yâd.

24. Na glasked dén ar péz a zô d'ezhan hé-unan, hôgen ar péz a zô eunn all.

25. Debrit eûz a gément trâ a werzeur er gigérez, héb ober gouleu é-béd enabek d'ar goustians.

26. Ann douar a zô d'ann Aotrou, ha kément a zô enn ban.

27. Mar teu eunu dén-dileiz-bennag d'hô pidi, ha mar fell d'é-hoc'h mont, dibrit eûz a gément trâ a vézo lékéad dira-z-hoc'h, héb ober gouleu é-béd enabek d'ar goustians.

28. Ma larav eur ré d'é-hoc'h : Ann dra-man a zô bêt lazet évid ann idolou, na zebrit kêt, enabek d'ann binî en deûz hé ziskulet d'é-hoc'h, hag enabek d'ar goustians :

29. Na laravann kêt d'hô koustians, hôgen da goustians eunn all. Râk périk va frankiz a vijé-li barnet gant koustians eunn all ?

30. Mar kemerann va lôd eun eur drugarékaat, périk é levéreur droug ac'hanoun évid eunn dra évit pébinio em eûz trugarékéet ?

31. Pé étebrot éta, pé éch' évot, pé é réot eunn dra-bennag all, grit pép-trâ é gloar Doué.

32. Na rôit gwall-skouer, na d'ar Iuzevier, na d'ar Jentiled, na da Ilez Doué :

33. Evel ma fell d'in va-unan plijoud d'ann holl é pép-trâ, hép klaskoud ar péz a zérê d'in, hôgen ar péz a zérê da galz, évit ma vézint salvet.

XI. PENNAD.

1. BÉZIT heulierien d'in, ével ma'z ounn heulier d'ar Christ.

XI. PENNAD.

2. Hô meûli a rann, va breudéur, ô véza ma hoc'h eûz koun ac'hanoun é pép-trâ, ha ma virit va ch'élénadurésiou ével ma em eûz hô roed d'é-hoc'h.

3. Högen mé a fell d'in é oufac'h pénaoz ar Christ eo ar penn eûz ar gwâz, ar gwâz ar penn eûz ar vaouez, ha Doué ar penn eûz ar Christ.

4. Pép gwâz a béd pé a ziou-gan, hé benn goloet, a vézeka hé benn,

5. Högen pép maouez a béd pé a ziougan, hé fenn dizolô, a vézeka hé fenn : râg ével pa vije lékéad da véza moal eo.

6. Râk ma na c'hôlô kêt eur vaouez hé fenn, ra vêzo touzet. Râk mar d-eo mézuz da eur vaouez béza touzet, pébêza moal, ra wélio hé fenn.

7. Högen ar gwâz na dîc kêt gólei hé benn ; râk skeuden ha gloar Doué eo : hag ar vaouez a zô gloar ar gwâz.

8. Râg ar gwâz né kêt bêt tenet eûz ar vaouez, hôgen ar vaouez eûz ar gwâz.

9. Hag ar gwâz n'eo kêt bêt krouet évid ar vaouez, hôgen ar vaouez eûz ar gwâz.

10. Dré-zé è tlé ar vaouez kaoud ar galloud war hé fenn enn abek d'ann Eled.

11. Koulskoudé n'eo kêt ar gwâz héb ar vaouez ; nag ar vaouez héb ar gwâz enn Aotrou.

12. Râg ével ma eo deûd ar vaouez eûz ar gwâz, ével-sé ar gwâz a zeu eûz ar vaouez : ha pép-trâ a zeu eûz a Zoué.

13. Barnid hoc'h-unan, mar d-eo déread a pép-trâ ar vaouez héb eur wél, war hé fenn.

14. Ann natur hé-unan ha na zesk kêt d'é-hoc'h pénaoz eo mézuz da eur gwaz lézel hé vloé da greski :

15. Ha pénaoz eo énoruz da eur vaouez lézel hé bleoù da greski, ô véza ma int bêt rôed d'ézhi ével eur wél ?

16. Higen mar kât eur ré béza striviz, é tivirimp pénaoz n'e kêt azé hor boaz, nag hini Ilez Doué.

17. Högen laravoud a rann d'é-hoc'h, ha na hellann kêt hô medi,

pénaoz en em strollit, nann évid ar gwella, hôgen évid ar gwasa.

18. Râk da genta é klevann pénaoz pa en em strollit enn Ilez, éz eûz drouk-rans étré-z-hoc'h, ha mé a grédi lôd eûz a gément-sé ;

19. Râk red eo é vê ivé heréziou, évit ma vêzo anavæzet splann ar ré ac'banoc'h a zô poellek brâz.

20. Pa en em strollid éta en eul léac'h, n'eo miti azé dibri koan ann Aotrou.

21. Râk pép-hini a gément évid dibri hé goan hé-unau. Hag ével-sé unan en deûz naoun, bag eunn all a zô mezô.

22. Ha n'hoc'h eûs-hu kêt hô tiez évid dibri hag éva ? Pé hag é saëtit Ilez Doué hag é mézékaït ar ré n'hô deûz kêt peadrâ ? Pétra a li-virin-mé d'é-hoc'h ? Hag hô meûli a rinn-mé ? N'hô meûlaun kêt eûz a gément-sé.

23. Râg gand ann Aotrou eo em eûz desket ar péz em eûz laravet d'é-hoc'h, pénaoz ann Aotrou Jézuz en nôz é péhini oé gwerzet, a gément-sé.

24. Hag ô véza trugarékéet, é torraz anézhân, hé lavaraz : Kémérout ar debrit : ann dra man eo va c'horf, péhini a vêzo rôed évid-hoc'h ; grit kément-man é koun ac'hanou.

25. Kémérout a réaz ivé ar ch'aller, goudé héza koaniet, ô laravout : Ar c'halir-man a zô ann testament nevez em gwâd. Grid ann dra-man e koun ac'hanoun kenn aliez gwâd ach ma évoit anézhân.

26. Râk kenn aliez gwâch ma tebrot ar bara-man, ha m'ac'h évoit ar c'halir-man, é rôet da aouout marôd ann Aotrou bêté ma tebrot.

27. Ével-sé piou-bennag a zehr ar bara-man, pé a évo ar c'halir-man é gwâll zoaré, a vêzo kabluz eûz a gorf hag eûz a wâd ann Aotrou.

28. En em artodek éta ann dén hé-unan : ha debret eûz ar bara-zé, hag évet eûz ar c'halir-zé.

29. Râk piou-bennag a zehr pé a év anézhô é gwâll zoaré, a zehr pé a év hé varnédigez hé-unan,

o véza na zilena kéd ervâd korf ann Aotrou.

30. Dré-zé eo éz eûz enn hô touez kalz a dûd klasny ba mordéduz, ha kalz bag a zô kousket.

31. Ma en em varnomp hon-unan, na vêzimp két barnet.

32. Hôgen pa omb barnet enn doazéz, omp kastizet gand ann Aotrou, évit na vêzimp kéd daonet gand ar béd-mân.

33. Dré-zé, va breudeur, pa en em strollit évid dibri, en em c'hor-toit aon cil egile.

34. Ma en deûz naoun eur ré, debret enn hé dî, évit n'en em strollet két eon hô parnédigez. Ann traou all a reizinn, pa vêzinn deuet.

XII. PENNAD.

1. É-KÉNVER ar râou spéréduz, va breudeur, na feil kéd dîn é vec'h diwiziek.

2. Gouzoud a rit pénaoz pa oac'h Raganed, éz éac'h da gaout ann idoloù mûd ével ma hô kased.

3. Diskleria a rann éta d'é-hoc'h pénaoz dén ô komza dré Spéréd Doué, na lavar argarzidigez eûz a Jézuz. Ha dén na hell lavarout pénaoz eo Jézuz ann Aotrou, néméd dré ar Spéréd-Santel.

4. Hégon bér' éz eûz mehr a chras, hôgen n'eûz néméd eur Spéréd.

5. Bér' éz eûz meûr a garg, hôgen n'eûz néméd eunn Aotrou.

6. Bér' éz eûz meûr a obéridigez, hôgen n'eûz néméd eunn Doué, pêbini a ra pép-trâ enn holl.

7. Hégen diskleriadur ar Spéréd a zô rôed da bêp-hini évid ar gounid.

8. Râk unan en deûz dré ar Spéréd lavar ar furnez : eunn all lavar ar wiziégez, dré ann hévélep Spéréd :

9. Eunn all ar feiz dré ann hévélep Spéréd ; eunn all ar c'hras da rei ar iec'hed dré ann hévélep Spéréd :

10. Eunn all ar galloud da ober huzudou ; eunn all ar galloud da ziougan ; eunn all ar galloud da

zilenna ar spéréduz ; eunn all ar galloud da gomza meûr a iez ; eunn all ar galloud da ziskleria ann iezou.

11. Hôgen eunn hévélep Spéréd, bag hén hép-kén, eo a ra ann holl draou-zé, ô, ranna étré pép-hini, ével ma kâr.

12. Râk ével ma'z eo unan hor c'horf, ba ma en deûz kalz a izili, hôgen pétrâ-bennag ma éz eûz kalz a izili, na réont koulksoudé néméd eur c'horf ; ével-sé éma ar Christ.

13. Râk badézec omb bêd holl enn hévélep Spéréd, ével pa vemb holl eur c'horf hép-kén, pé Iuzien, pé Jeniled, pé tâd sklav, pé tud frank : bag holl hon eûz évet eunn hévélep Spéréd.

14. Râk ar c'horf ivé né kéd eunn ézel hép-kén, hôgen meûr a ézel.

15. Ma lavarfe ann traod : Pa n'ounn kéd ann dourn, n'ounn kéd eûz ar c'horf ; ha na vê kéd évit-sé eûz ar c'horf ?

16. Ha ma lavarfe ar skouarn, Pa n'ounn kéd al lagad, n'ounn kéd eûz ar c'horf ; ha na vê kéd évit-sé eûz ar c'horf ?

17. Ma vê ar c'horf holl lagad, pêlêac'h é vê ar ch'leved ? Ha ma vê holl klevad, pêlêac'h é vê ar chouesa ?

18. Hôgen Doué en deûz lékéad ann izili er c'horf, hag hô lékéad en deûz ével ma co felled d'éhan.

19. Ma vend holl eunn ézel hép-kén, pêlêac'b é vê ar c'horf ?

20. Hôgen bréma éz eûz meûr a ézel, ha n'eûz néméd eur c'horf.

21. Hag al lagad na hell két laveroud d'an dourn : N'am eûz kéd a ézomm ac'hanod ; nag ivé ar penn d'an treid : N'oc'h kêt réd d'in.

22. Hôgen enn-éneop ann izili eûz ar c'horf hô deûz doaré da véza ar ré wiana, a zô ar ré ar muia réd.

23. Hag izili ar c'horf a grédomp war hô drô ar muia a énor : hag ar ré a zô hudur war bor ménô, a ch'holloomp gant mui a zéréadégez.

24. Hôgen ar ré zéréad n'hô deûz ézomm a nétra : ha Doué en deûz réizet ar c'horf en hévélep doaré

XIII. XIV. PENNAD.

ma énoreur muia ar péz a zô ann nébeuta déréad,

25. Évit na vêzô kéd a rann er c'horf, hôgen ma préderio ann izili ann cil évid egile.

26. Ha mar teû unan-bennag eûz ann izili da gaout-poan, ann holl izili hô deûz-poan gant-han : pé mar bér énoter unan eûz ann izili, ann holl izili en em laouéna gant-han.

27. Hôgen choui a zô korf ar Christ, hag izili ann cil egile.

28. Ével-sé chétu ar ré en deûz lékéad Doué en Iliz ; da genta Ebrestel, d'ann eil Proféded, d'ann tréde Doktored : goudé ar ré a ra burzudou ; goudé-zé ar té hô deûz ar c'hras da isc'haad ar ré glanv ; ar ré a gen-nerz ar vreudeur ; ar ré a réen ar ré all ; ar ré a gomz meûr a iez ; ar ré a bell diskleria ann iezou.

29. Hag ann holl a zô Ebrestel ? Hag ann holl a zô Proféded ? Hag ann holl a zô Doktored ?

30. Hag ann holl a ra borzudou ? Hag ann holl a isc'haar ar ré glanv ? Hag ann holl a gomz meûr a iez ? Hag ann holl a hell diskleria ann iezou ?

31. Hôgen hô pézed birrez évid ar gwellas grasou. Ha mond a rann da ziskouéza d'é-hoc'h c'hoaz eum bent gwelloc'h.

XIII. PENNAD.

1. MAR komzann holl iezou ann dud, hag hini ann Eled, ha ma n'em eûz kéd ar garantez, n'ounn néméd ével arem sonuz, pé ével eur simbal skiltruz.

2. Ha pa'm bê ar galloud da ziougani ; hag éu'h anavésenn ann holl visteriou, hag em bê ar wiziégez eûz a hép-trâ ; ha pa'm bê ann holl feiz réd évit lakaad ar vénésiou da gerzout ; ma n'em eûz kéd ar garantez, n'ounn nétra.

3. Ha pa'm bê darnaouet va holl vadou évit boéta ar béoien ; ha pa'm bê rôet va c'horf évit bêza losket ; ma n'em eûz kéd ar garantez, na dûl nétra d'in.

4. Ar garantez a zô habask ; kûn eo : Ar garantez né kéd ére-zuz ; né kêt balch' ; né kêt stambouc'hiet ;

5. Né kêt fougéuz ; na glask kêt ar péz a zô d'ézhi hê-unaou ; na vana-néka kêt ; na venn kéd a zrouk ;

6. N'en em laouéna kêt eûz ann drouiez, hôgen en em laouénaad a ra eûz ar wirionez ;

7. Herzel a ra onc'h pép-trâ ; kri-didi a ra pép-trâ ; espérroud a ra pép-trâ ; gouzani a ra pép-trâ.

8. Ar garantez na baouézô bi-kenn. Hôgen ann diouganou a fallô, bag ann iezou a éanô, bag ar wi-ziegez a ziaéz.

9. Râk na ouzomp némét lôd, ba na ziouganomp némét lôd.

10. Hôgen pa vêzô deuet ar péz a zô klôk, ar péz a oa lôd a fallô.

11. Pa oann eur bugel, ékomzenn ével eur bugel, é oann fûr ével eur bugel. Hôgen pa ount deudou da zén, em eûz kuitet ar péz a zalc'hé eûz ar bugel.

12. Bréma é wélomp dré eur mellézour ha gand eul lavar gôlœt ; hôgen neuzé dremm ouc'h dremm. Bréma éc'h anavézann lôd ; hôgen neuzé éc'h anavézann ével ma ouan anavéz.

13. Bréma ann tri-man, at feiz, ann espérans bag ar garantez a choum ; hôgen ar bras a anézhô eo ar garantez.

XIV. PENNAD.

1. ENKLASKID ar garantez ; c'hoantait ar grasou spéréduz ; ba dreis-holl ar c'hras ma tiouganot.

2. Râk ann hini a gomz eunn iez dízanaf, na gomz kéd ouc'h ann dûd, hôgen ouc'h Doué ; râk dûd na glev anéhan, ha komza a ra é spéréd eûz ann traod kuzet.

3. Hôgen ann hini a ziougan, a gomz oud ann dûd évid hô c'hen-tellia, hô alia, hô fréalzi.

4. Ann hini a gomz eunn iez dízanaf, a zêd d'en em gentilia hê-unan ; hôgen ann hini a ziougan, a zêd da gentilia Iliz Doué.

5. Mé a garré é komzfaech holl

iéou dízanaf; hogen kentoc'h é tiouganfac'h. Rák brasoch eo ann hini a ziougan, éged ann hini a gomz iéou dízanaf, némét trei a rafé ar péz a lavar, évit ma tigemérô ann Iliz ar gentel.

6. Hogen bréma, va breudeur, mar tebenn da gomza ouz-hoc'h é iéou dízanaf, da betrâ é vezô inad d'é-hoc'h, néméd é komzenn ouz-hoc'h pé dré wéladigez, pé dré wiziegz, pé dré ziougan, pé dré gélénadurez?

7. Ha na wélomp-ni kéd ivé enn traou diéné a rô soniou, ével ar zutel bag ann telen, pénaoz ma na réont toniou dishével, pénaoz é ouzeur ar péz a ganeur war ar zutel, pé war ann telen?

8. Ma rô ar chorn eur soun arvaruz, piou en em aozô évit ar brézel?

9. Evel-sé choui, ma né két plamenn ann iéz a gomzit, pénaoz é vezô gwézet ar péz a livir? C'houi a vezô ével pa gomzfac'h en ar.

10. Evit-gwir éz eûz kenn aliez a iéou dishével er béd-man: ha n'eûz pobl é-béd héb hé iéz.

11. Ma na ouzonn kéd éta talvoudégez ar geriou, mé a vezô tréfoed évit ann hini ouc'h pêhini é komzinn; bag ann hini a gomz ouz-in a vezô tréfoed évit-oun.

12. Evel-sé, choui, pa enklas-kit ar grasoù spéréduz, ioulit kaout kelz anezho évit kentella ann Iliz.

13. Dré-sé ann hini a gomz eunn iéz dízanaf, pédet évit ma hellô béza trôet.

14. Rák mar pédano enn eunn iéz dízanaf, va spéred a béd, hogen va skiant a zô difrouez.

15. Pétra c'ha a riññ-mé? Mé a bêdo a spéred, mé a bêdo ivé a skiant. Mé a ganô a spéred, mé a ganô ivé a skiant.

16. A-hend-all mar meùlez a spéred, pénaoz ann hini a zô é each'h ann dud dister a lavar-hén Amen war da veuleudigez, pa na car kéd ar péz a levarez?

17. Da vepleudigez évit-gwir a

zô mât; hogen né hell két rei kentel d'ar ré all.

18. Meûli a rann va Doué, ô véza ma komzann hoc'h holl iézou.

19. Hogen gwell é vé gan-én lavarout gant va skiant-vâd pemp gér enn Iliz, évit deski ivé ar ré all, égét lavarout dék mil enn eunn iéz dízanaf.

20. Va breudeur, na vezit két bugale évit ar skiant, hogen bészit bugaligou évit ann drougiez; ba bészit dinam évit ar skiant.

21. Skrived eo el lezen: Gand iéou dízanaf ha gand diweuz a-ziavéaz é komzinn oud ar bobl-zé, ha na glevint kéd ac'hounan, émè ann Aotrou.

22. Evel-zé ann iéou dishével n'int kéd eunn arouéz évit ar ré a gréd, hogen évit ar ré zis-krédi; enn-énep ar galloud da ziougan né kéd évit ar ré zis-krédi,

23. Mar teufé éta ann Iliz holl d'en em strolla enn eul léac'h, hag é komzfe ann holl iézou dishével, mar teufé énô tûd diskrédi, ha na lavarout két pénaoz é tiskiantit?

24. Hogen mar tiouganond holl, ha mar teu énô eunn dén diskrédi-beanag, pé eunn dén diskrédi, holl é kendrêchont anezhan, holl é barnont anezhan.

25. Ar péz a ioz kuzet enn hé galoun a zô dizolöt, hag hén oc'h en em strinka war hé zremm a azeulô Doué, o lavarout pénaoz évit-gwir éma Doué en houez.

26. Pétra éta a liviññ-mé, va breudeur? Pa'z oc'h strollet, pêhini ac'hanc'h a ra kanaouennou, pé a rô kéleunou, pé a ra diouganou, pé a gomz eunn iéz dízanaf, pé a zisplég anezhan: ra vezô gréat kément-sé é kontel vâd.

27. Ma éezuz lôd pétra holl deuz ar galloud da gomza é iézou dízanaf, na vezet két ouc'h-penn daou, pé dré évit ar muia, ha ma komzint ann eil goudé égile; ha ma vezô unao-bennag bag a ziskieriô ar péz holl dévezô laveret.

28. Hogen ma n'eûz kéd a zis-

kerier, ra davô enn Iliz, ra gomzô out-han hé-uon, hag oud Doué.

29. É-kéver ar Brofaded, ra gomzô daou pé dré anezho, ha ra varuô ar ré all.

30. Mar bêz gréad eunn diskleriadur-bennag da eunn all hag a vezô azezet, ra davô ar chenta.

31. Rák bêz' é hellid holl diougan ann eil goudé égile, évit ma teskô ann holl, ha ma vezô fréul-zet ann holl.

32. Ha spéredou ar Brofaded a zent oud ar Brofaded.

33. Rák Doué né kéd eunn Doué a reusti, hogen eunn Doué a bêoch, évit ma kéleunann é holl Ilizou ar zent.

34. Ra davô ar merc'hed enn Ilizou; rák né kéd aotréet d'ézhô komza énô; hogen doujuz é iléont bêza, hervez ma lavar al lézen.

35. Ha ma fell d'ézhô deski eunn dra-bennag, ra choullennint eunn ti digand hô éezch. Rák mezuz eo d'ar merc'hed komza enn Iliz.

36. Hag ac'hanc'h eo eo deuet gér Doué? Pé hag enn-hoc'h hépkén eo deuet?

37. Mar kréed eur ré é vé Profed spétrédeuk, ra anavézo ar péz a skriavann d'é-hoc'h, pénaoz int gouez'hémennou ann Aotrou.

38. Hogen mar bêz eur ré héb hô chouzout, na vezô két gwézet hé-unan.

39. Dré-zé, va breudeur, bészit chouantek brâz da ziougan, ha na virit kéd oud ar ré a hellid komza é iézou dízanaf.

40. Hogen bészit gréat pép-trâ gand déreadégez, hervez ar reiz.

XV. PENNAD.

1. DIGAS a ran bréma da koum d'é-hoc'h, va breudeur, ann Aviel em eûz prezeget d'é-hoc'h, hoc'h eûz digeméret, é pêhini é choumit stard.

2. Ha dré bêhini oc'h salvet; évit ma wélot ma hoc'h eûz hé zalc'het ével ma em eûz hé brézeget d'é-hoc'h; anez é vé enn-aner hô pé krédet.

3. Rák da genta em eûz rôed da anaoud d'é-hoc'h ar péz a zô bêt ivé rôed d'in, pénaoz eo mard ar Ch'rist évit hor pêc'hédu hervez ar Skrituriou;

4. Pénaoz eo bêt lienet, hag eo dazorc'het ann tréde deiz hervez ar Skrituriou;

5. Pénaoz eo bêt en em ziskouézet da Géfaz, ha goudé-zé d'ann unnek Abostol;

6. Pénaoz goudé-zé eo bêt gwélet enn eur wéach gant mui égét pemp kant breur, eûz a bérê éz eûz ch'hoaz kalz hag a zô bêd bréma, hag hiniennou a zô kousket;

7. Pénaoz goudé eo bêt gwélet gant Jakez, ha pelloc'h gant ann holl Ébestel;

8. Ha pénaoz enn-diven goudé ar ré all holl eo en em ziskouézet d'in, mé pêhini n'ounn némé eur sioc'h'an.

9. Rák mé a zô ann distéra eûz ann Ébestel, ha na zellézan ket bêza hanet Abostol, o vez ma em eûz beskinet Iliz Doué.

10. Hogen dré ch'ras Doué eo ounn ar péz éz ounn, hag hé ch'ras n'eo két bêt difrouez enn-oun; hogen muioch' égéd ar ré all holl em eûz labouret; nann mé kouls-koudé, hogen grâs Doué pêhini a zô gan-én.

11. Evel-sé pé eo mé, pé eo bi, chétu pétra a brézgoup d'é-hoc'h, ha chétu pétra hoc'h eûz krédet.

12. Pa eo gwir éta pénaoz eo bêt prezeget d'é-hoc'h eo bêt dazorc'het ar Ch'rist eûz a douez ar ré-varô, pérag é lavar binienou ac'hanc'h, pénaoz na zazore'hô kéd ar ré-varô?

13. Rák ma na zazore'hô kéd ar ré-varô, né kéd ivé dazorc'het ar Ch'rist.

14. Ha ma né kéd dazorc'het ar Ch'rist, hoi prezegent a zô didalvez, bag hoi feiz a zô ivé didalvez.

15. Testou faoz zô-kén é vézimp kavet é-kéver Doué, o vez ma hon eûz rôed ann desteni-maz a-énep Doué, pénaoz en deuz dazorc'het ar Ch'rist; ha padal n'en

12. "É-kénver ar breür Apollo, mé a rô da anaoud d'é-hoc'h pénaoz em eûz hé bédet kaer da vond d'hô kwélout gand ré all eûz hor breudeur : ha kouiskoudé né két bêt hé ioul mont bété vréma ; hôgen mond a rai pa gavô ann drô.

13. Bézit akéutz, choumit stard er feiz, grit pép-trâ gant bêoder , hag en em gréavit.

14. Grit gant karantez kément ha ma réot.

15. Anaoud a rit, va breudeur , tud Stéfanoz, ha Fortunatz, hag Akaikuz. Gouzoud a rit pénaoz ind ar c'henta-frouez eûz ann Akaia , ha pénaoz ind en em wéstlet da zervich ar zent :

16. Râk-sé mé hô péd da gaoud évit-hô ann azaouez a dileit d'ar séurt tud-zé, ha da gément a zeu d'hor skoazia dré hô loan ha dré hô labour.

17. En em laouénaad a rann é vé deuet Stéfanoz , Fortunatz hag

Akaikuz ; râk gréad hô deñz évid-hoc'h ar péz na hellec'h kéd da ober hoc'h-unan ;

18. Râk fréalzed hô deñz va spéred , kerkoulz hag hoc'h hini. Ana-vézid éta ar ré a zô ével-sé.

19. Ilizou ann Azia a salud ac'hanoch'. Akouila ha Prisilla , éti péré é choumann , hag ann Iliz a zô enn hô zî a salud kalz ac'hanoch' en Aotrou.

20. Hon holl vreñdeur a salud ac'hanoch'. Enn em saludit ann eil égilé dré eunn aff santel.

21. Mé Paol eo em eûz skrivet gant va dourn va-unan ar salud-man.

22. Ma éz eûz unan-bennâg ha na garfê kéd hon Aotrou Jézuz-Krist, ra vézô anaouët ; Maran Atha.

23. Grâs hon Aotrou Jézuz-Krist ra vézô gan-é-hoc'h.

24. Ra vézô va c'barantez gan-é-hoc'h holl é Jézuz-Krist. Amen.

EIL LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR GORINTIED.

I. PENNAD.

1. PAOL Abostol Jézuz-Krist dré ioul Doué , ha Timotéuz hé vreñr, da Iliz Doué a zô é Korint , ha d'anu holl zent a zô enu Akaia holl :

2. Ra vézô gan-é-hoc'b ar c'hras hag ar péo'h digand Doué hon Tâd , ha digant Jézuz-Krist hon Aotrou.

3. Ra vézô benoiget Doué ha Tâd hon Aotrou Jézuz-Krist , Tâd ann trugarcou , ha Doué ann holl fréalzidigez ,

4. Pehini a zic'hlaç'har ac'hanoomp en holl zoaniou évit ma hel-limp ivé dic'hlaç'har et ré a zô enu doan, dré ann hévélep fréalzidigez gant pehini omp fréalzit bon-unan gand Doué.

5. Râg ével ma kresk gloasiou ar Christ enu-omp , ével-sé ivé é kresk hoi dic'hlaç'har dré ar Christ.

6. Mar bêzomp doaniet eo évid hô fréalzidigez bag hô silvidigez ; mar bêzomp dic'hlaç'har eo évid hoi dic'hlaç'har ; mar bêzomp fréalzit eo évid hô fréalzidigez hag hô silvidigez , pehini a zô sérénét o'houzanvi ann hévélep gloasiou ha ma chouzanvomp :

7. Évit ma vézô stard hon espéraoz évid-hoc'h, pa ouzomp pénaoz pa hoc'h eûz hô lôd er gloasiou , hô pézô ivé hô lôd enu dic'hlaç'har.

8. Râk na fell kéd d'é-omp , va breudeur , é vec'h héb anaout ann doan a zô bêt c'hoarvezet gan-é-omp en Aza , pénaoz omb bêt mac'het dreist-penu ha dreist pép ners, enn hévélep doaré ma oa kauz az vuex d'é-omp.

9. Hôgen ni hon eûz enn-omp hon-unan barn ar marô , évit na lakaimp két hor fisians enu-omp

hon-unan, hôgen é Doué , pehini a zazorech' ar té-varô ;

10. Pehini en deñz hon tennet eûz a gémend a wallou , hon tennet , hag hon tennô c'hoaz hervez ma espéromp ;

11. Ha choui hor skoaziô ivé ô pidi évid-omp ; évit ma teùi ar c'hras hon eûz digméret è azaouez meûr a hini , da véza anavézet dré ann trogarez a rai meûr a hini évid-omp.

12. Râg hor chloar eo testeni hor choustians , da véza en em rénet er béd-mav , dreist-holl ena hô kénver , en eeunder a galoua hag é gwionnez Doué , nann é furnez ar c'lik , hôgen é grâs Doué.

13. Na skrivomp d'é-hoc'h némed ar péhoc'h eûz lennet hag anavézet . Ha mé a esper pénaoz hé anavézot bêtig ann divez ,

14. Ével ma hoc'h eûz anavézet omp hô kloar , ével ma viot hoc'h bini , é deiz hon Aotrou Jézuz-Krist.

15. Hag en fisians-se eo felled d'ia dond d'hô kavout da genta , évit ma teùjé d'é-hoc'h enu cil c'hras ;

16. Ha tréméood dré bo prô

enn eur vond er Masédonia , ha

dond adarré etz ar Masédonia d'hô

prô , hag ac'hant bêta ambroutet gau-chloch er Judéa .

17. Pam boa éta ann ioul-zé ,

ha dré skanbennidigez eo n'em eûz

kéd hé sérénét ? Pé pa ioulann

eunn dra , hag hé iouli a rann-mé

hervez ar c'lik , évit ma vije ena-

oun ia ha nann ?

18. Hôgen Doué pehini a zô

gwion , a oar pénaoz n'eûz kéd

ia ha nann er brézegen em eûz

gréad d'é-hoc'h .

19. Râk Mab Doué , Jézuz-Krist,

pehini a zô bêt prezéget d'é-hoc'h

gan-é-omp-ni , da lavaroud eo gan-

én , gant Silvanuz ha gant Timotéuz ,

EIL LIZER S. PAOL D'AR GORINTIED.

né két bét ia ha nann , hōgen ia a zō bét enn-han.

20. Rāg holl c'heriou Doué a zō ia enn-han : Dré-zé Amen da Zoué dré-z-han hag évid hor gloar-ni.

21. Hōgen ann hini a gréva ac'hannoù gan-é-hoc'h er C'hrist , hag en deùz hon éliet eo Doué ;

22. Pehini en deùz ivé hor siellet, ha roed d'é-omp évit gwesti ar Spéré-Santel enn hor c'halounou.

23. Evid-oun-mé e c'halvann Doué da dést em éné , pénaoz eo drézaouez évid-hoc'h né két ch'hoaz felled d'in mond enn tú all da Gorint ; né kéd éch' aotrouniemp war hō feiz , hōgen skoazia a réomp hō lévénez : rāk stard é choumit er feiz.

II. PENNAD.

1. HOGEN lakaad a riz em penn na'z ajenna mui d'hō kwelout eun distidigez.

2. Rāk mar tristaann ac'hanoù , piou a laouenai ac'hanoù , némédoù hō pér a vije tristeet gan-én ?

3. Ha kément-sé em eùz skrived d'é-hoc'h , évit pa zeùnn na gavion két tristidigez war distidigez a berz ar ré a diéz va laonennat : o fisioù en -hoc'h holl , pénaoz va lévénez a vezó hoc'h hini holl .

4. Rāk neuzé é skriviz d'é-hoc'h gand eunn anken vráz , gand eur mantr kabou , bag é-kreiz kalz a zaerou ; nann évid hō tristaat ; hōgen évid diskouéza péger bras eo ar garantez em eùz évid-hoc'h .

5. Hōgen ma en deùz unan-bennag tristeed ac'hanoù , né két meù hép-kén en deùz tristeet ; hōgen évid-lod , évit na zeùnn két d'hō pec'hia holl .

6. A-wale'h eo évid ann hini a zō ével-sé , ar c'heleñ a zō bét roed d'éhan gant meur a hini :

7. Hag é tiéit kentoch bréma buza trugarezou en hō gérver , hag hō frézizi , gand aon na vē mantiet gand eunn distidigez direiz .

8. Dré-zé é pédañ ac'hanoù da grévaad hō karantez évit-han.

9. Dré-zé eo ivé em eùz skrivet d'é-hoc'h , évid arnod ac'hanoù , ha gouzont mar sentit é pép-trá .

10. Ar péz a zistolit , a zistolann ivé ; ha pa zistolann , é zistolann enn abek d'é-hoc'h é , dén ar C'hrist .

11. Évit na vezimp két touellet gant Satan ; rāk n'omp kéd hép gouzout hé venosiou .

12. Hōgen pa ounn bét deùd é Troad évit prezegi Avielar C'hrist , hag é oa digoret ann o d'in gand ann Aotrou ,

13. N'em eùz két hēta éhan em spédec , o véza n'em bos két kaved éno va breur Tituz ; hōgen goudé bēza lavaret kénavéz d'ézhō , éz iz étrezé Masédonia .

14. Trugarekaad a rann Doué , péhini hol laka bêpréd da véza tréac'h é Jézuz-Krist , ha péhini a zoug dré-z-omp é pép leac'h ar c'houez eùz a anaoudégez hé hand .

15. Rāk n'i a zō dirak Doué c'houés vâd ar C'hrist , hag é-kénver ar ré a zō salvet , hag é-kénver ar ré a zō kollet ;

16. Da lôd c'houez ar maroù hō laka da verval , ha da lôd all c'houez ar vuez hō laka da véva . Ha piou a zō galloudék é-kénver ann traou-zé ?

17. Rāk n'omp két ével meur a hini , pér a zaotr gér Doué ; hōgen n'i a gomz gand eeunder , ével a berz Doué , dirak Doué , hag é dén ar C'hrist .

III. PENNAD.

1. HA déraoui a raimp-ni c'hoaz en em erbédi hon-unan ? hag ézoum hon eùz-ni , ével hiniennou , a lizeri erbédi évid-hoc'h , pé digan-é-hoc'h ?

2. C'houi eo hol lizer , péhini a zō skrivet enn hor c'halounou , péhini a zō gwézet ha lennet gand ann dôl holl :

3. Ha c'houi a ziskouéz pénaoz o'z lizer ar C'hrist , a zō bét gréat gan-é-omp , hag a zō bét skrivel , nann gant liou , hōgen gant Spéré .

IV. PENNAD.

ann Doué bêd ; nann war daolen-nou mein , hōgen war daolen-nou kiguz péré eo hō kalounou .

4. Dré ar C'hrist eo hon eùz cunn hévellep fisians é Doué :

5. Na kéd a helfemp kaoud ac'hannoù hon-unan eur ménoc'hennag , ével ac'hannoù hon-unan ; hōgen bor galloud a zeù eùz a Zoué :

6. Hag hén eo en deùz hol lékat da vézâ mad da vinstred ann testament nevez , nann el lizer , hōgen er Spéré ; rāk al lizer a láz , hag ar Spéré a rô ar vuez .

7. Ma é deùz bét karg ar maroù , merket a skrivel war ar vein eunn hévellep gloar , na hellé két bugale Israel selloud out Moizez , enn abek da skéd hé zremm , péhini a dié mond-da-gét ,

8. Pégément na dlé két bêza brasoch gloar karg ar Spéré ?

9. Rāk ma é deùz bét gloar karg ar varnédigez , péger brasoc'h c'hoaz é vezó gloar karg ar wivionez .

10. Rāk ar c'hoar a wéleur enn tú-zé n'eo nétra é-skoaz hini ann Aviel a zō kaiz dreist .

11. Rāk ma éz eùz gloar er garg a ia-da-gét , pégément é tlé bêza mui a c'hoar er garg a badô da viken .

12. Pa bon eùz éta eunn hévellep espérans , é kéméromp kalz a fisians :

13. Ha na réomp kéd ével Moizez péhini a lékéa eur wél war hé zremm , évit na vije két gwélet gant bugale Israel hé zremm péhini a dié mond-da-gét ;

14. Hōgen hō skiantou a zō dallet ; rāk c'hoaz hiriñ pa lennont ann Testament koz , ar wel-zé a choum war hō c'haloun , héb bêza savet , rāk n'eùz néméad ar C'hrist a gémend a hellé hé sével .

15. Ével-sé bétel vréma , pa lenneur Moizez d'ézhō , hō deùz eur wél war hō c'haloun .

16. Hōgen pa zistroi hō c'haloun ouz ann Aotrou , é vezó tennet ar wél .

17. Hōgen ann Aotrou a zō Spéré ; hag el leac'h ma éma Spéré .

red ann Aotrou , éno éma ivé ar frankiz .

18. Ével-sé n'i holl , o véza di-zolé hon dremm , é wéomp gloar ann Aotrou , omp kemmet enn eunn hévellep skeuden cùz a cur sklerder enn cur sklerder all , ével gant Spéré red ann Aotrou .

IV. PENNAD.

1. DRÉ-ZÉ pa hon eùz eunn hévellep karg , hervez ann trugarez a zō bét gréad d'é-omp , na fallomp két ;

2. Hōgen pellaad a réomp diouzomp ar vézégez kuzet , hép kerzoud enn tröid , hép saotra gér Doué ; hōgen ô tiskleria ar wivonez , hag ô tellézout meûleùdi ann dûd holl dirak Doué .

3. Mar d-eo c'hoaz kuzet hon Aviel , évid ar ré gollet eo eo ku-zet :

4. Évid ar ré ziskrélik eùz a béré Doué ar béd-man en deùz dallet ar skiantou , évit na lugernô kéd enn-hô goulou Aviel gloar ar C'hrist , péhini a zō skeuden Zoué .

5. Rāk n'en em brézéomp kéd hon-unan , hōgen prezeg a réomp Jézuz-Krist hon Aotrou : ha ni a zō hō servicherien évit Jézuz :

6. Rāk ann Doué en deùz gourc'hémennet d'ar goulou luc'h eùz a greiz an davalien , en deùz ivé lékead hé c'houlou enn hor c'haloun , évit ma helfemp goulouù gwiziégez gloar Doué , é dremm Jézuz-Krist .

7. Hōgen ann tenzor-zé a zouzomp é listri pri , évit ma vezó ana-vézet pénaoz ar c'houédker anézhan a zeù eùz a c'haloud Doué , ha nann ac'hanoù-ni .

8. É pép-trá omp glac'haret , hōgen n'omp két mantret : diénez , hon eùz , hōgen na ziouéomp két pép-trá :

9. Heskinet omp , hōgen n'omp két dilézet : distolet omp , hōgen n'omp két kollet .

10. Dougen a réomp bêpréd maroù Jézuz enn hor c'horf , évit ma vezó gwélet ivé buez Jézuz enn hor c'horf .

EIL LIZER S. PAOL D'AR GORINTIED.

11. Râk nî, é-pâd hor buez, ézomp bêpré d'ar marô évit Jézuz; évit ma vezô gwélet ivé buez Jézuz enn hor c'hili marvuz.

12. Èvel-sé hé varô en deûz hé ch'haloud war-n-omp, hag hé vuez wat-n-hoc'h.

13. Hag ô véza ma hon eûz eunn hévélep spéréd a feiz, ével ma eo skrivet : Krédet em eûz, ha dréz em eûz komzet : ba nî a gréz ivé, ha dré-zé ivé kouzomp.

14. O c'houzout pénaoz ann hini en deûz dazoic'h Jézuz, a zazor-chô ivé ac'hanomp gant Jézuz, hag hol laka dirâg gan-e-hoc'h.

15. Râk pép-trâ a zô évid-hoc'h, évit mar bêz pôt ar c'hrâs, ma vezô ivé brasoc'h gloar Doué, dré ann druguez a lavarô meûr a hini.

16. Dré-zé eo na zigalouékaomp két : hogen pêtrâ-bennag ann dén ac'hanomp a zô enn diavéaz a zeù da verina; koulskoudé ann hini a zô enn diabars a zeù da névez a zeiz-é-deiz.

17. Râg ar prélik ker berr ha ker skanv eûz ann doaniou hon eûz er béd-man, a laka enn-omp ar pouëz peûr-baduz eûz a eur c'hoiar ar vrasa :

18. Èvel-sé na zellomp két ouc'h ann traou a wéleur, hogen ouc'h ann traou na wéleur két. Râg ann traou a wéleur a zô évid eunn amzer, hogen ar péz na wéleur két a zô peûr-baduz.

V. PENNAD.

1. RAG gouzoud a réomp pénaoz mar teh ann ti douar-man é péhini c'houmomp d'en em ziforoc'h; Doué a rôi d'é-omp enn Énv eunn ti all, eunn ti ha na vezô két gréat gand dourn ann dén, hag a badô da vikenn.

2. Anu dra-zé eo hol laka da huanadi, gand ar c'hoant hon eûz da vezâ ével gwisket gand ann ti-zé pébini a zô eunn Énv;

3. Mar bêzomp koulskoudé kavet gwisket, ha nann enn noaz.

4. Râg é-pâd ma'z omp er c'horf-man ével enn eunn telt, ec'h hua-

nadomp diudân hé véac'h, ô véza na c'hoantaomp két beza dibourc'h et anézhau, hogen beza gwisket war-n-ézhau, évit ma vezô lounket gand ar vuez ar péz a zô marvet enn-omp.

5. Râk Doué eo en deuz hor gréat évit kément-sé, hag en deûz rôed d'é-omp he Spéréd évit arrez.

6. Fisiout a réomp éta bêpré, ô c'houzout pénaoz é-pâd ma'z omp er c'horf-man, éomp ével pirc'hiried, pell diouc'h ann Aotrou :

7. Râk dré ar feiz éz éomp, ha nann dré ar gwél.

8. Hogen nî hon eûz fisians bag eo gwell gan-é-omp mond er-méaz eûz ar c'horf-zé, ha mond da gaoud ann Aotrou.

9. Dré-zé c'lékéomp hor striv da blioud da Zoué, daoust péomp er c'horf, daoust péomp er-méaz anézhau.

10. Râk rôd eo d'é-omp holl en em ziskouéza dirâk kador ar C'hrist, évit ma tigémérô pép-hini ar péz a zô diéet d'ann obierouen en deûz gréat, mât pé fall, é-pâd ma édo eno hé gorf.

11. O c'houzoud éta pénaoz eo ann Aotrou da zouja, en em zi-damallomp dirâg ann dûd; hogen Doué a anavez pêtrâomp. Me a esper omb ivé anavezet enn hô kous-tians.

12. N'en em erbédomp két c'hoaz d'é-hoc'h, hogen rei a réomp d'é-hoc'h ann tû d'en em veulenn abek d'é-omp, évit ma hellot en em zifenni oud ar ré en em veul er péz a wéleur, ha nann er péz a zô en galoun.

13. Râk mar buanékaomp, eo évid Doué : ha mar poellomp, eo évid-hoc'h.

14. Râk karantez ar C'hrist a vroud ac'hanomp : hag é vennomp pénaoz mar d-eo marô unan évit ann holl, ann holl éta a zô marô :

15. Ha pénaoz ar C'hrist a zô marô évit ann holl; évit na vezô moi ar té a zô bêz, évit-hô houenan, hogen évit ann hini a zô marô ha dazore'het évit-hô.

VI. PENNAD.

16. Dré-zé nî na anavézomp mui den hervez ar c'hik. Ha ma hon eûz anavezet ar Christ hervez ar c'hik, n'heu anavézomp mui bréma ével-sé.

17. Ma eûz éta dén er C'hrist, eo eur c'hrouadur nevez; ann traou lôz a zô trémén : chetu pép-trâ a zô deûd du véza nevez.

18. Ha pep-trâ a zô elz a Zoué, péhini en deûz bon unvanet gant han hé-unan dré ar C'hrist, ha péhini en deûz rôed d'é-omp ar garg a unvanet.

19. Râk Doué en deûz hor striv ar béd gant-han hé-unan er C'hrist, hép tamalloud d'ézhô hô féc'héhou; hag hé en deûz lékéad ennomp ar gér a unvaniez.

20. Ober a réomb éta ar garg a gannaded évit ar C'hrist, ha Doué hé-unan eo a erbed ac'lanoch dré-zomp. Èvel-sé é pedann stard ac'haoc'h é hanô ar C'hrist d'en em unvanet gant Doué.

21. Gréad en deûz enn abek d'é-omp é-kénever ann hioi na anavezé két ar pêched, c'chiz pa vije bêt ar pêched hé-unan, évit ma teujemp gwirion eûz a wicionez Doué enn-han.

VI. PENNAD.

1. O véza éta ken-ôbérourien Doué, éc'b erbédomp ac'hanoc'h na zigmérô ket grâs Doué enn-aner.

2. Râg héna laver : Klevet em eûz ouz-d'enn amzer vâd ; da genzeret em elz é deiz ar zilividigez. Chetu bréma ann amzer vâd, chetu bréma deiz ar zilividigez.

3. Ha si, na rôomp gwall-skouer é-béd, évit na vezô két tamallet hor c'harg.

4. Hogen é pép-trâ en em ziskouézomp hon-unan ével ministred Doué, gand eunn habasked brâz ann doaniou, enz ézommou, enz ankeniou,

5. Er c'houliou, er bac'hioù, enz dispachioù, cl labouriou, er betou, er iouou,

6. Er glanded, er wiziégez, enz hir-c'hortozidigez, er guivélez, er Spéréd-Santel, er garantez wirion, 7. Er gér a wirionez, é ners Doué, dré armou ar wirionez a zéou bag a gleiz ;

8. Dré ann énor ha dré ann dismégans; dré ann hanô-fall ha dré ann hanô-mâd : ével toulleriez, ha koulshoudé tûd gwirion; ével tûd dizanaf, ha koulshoudé tûd ana-vézet ;

9. Evel tûd daré da vavel, ha chetu omb bêô; ével tûd kastizet, bag héb beza lazez ;

10. Evel tûd trist, hogen laouen bêpré; ével tûd paour, hogen ô pinvidikaat mestr hini; ével tûd didra, bag ô piaoua pép-trâ.

11. Hor gônou a zigor évid-hoc'h, ô Korintied, hor c'haloun en em léd.

12. N'oc'h két strizet enn-omp; hogen strizet hoc'h enu hô pouzel-lou :

13. Hogen rôid d'in eunn hé-vélep gôbr : komza a rann ouz-hoc'h ével out va bugale; lédid ivé hô kaloun.

14. Na zougit két ann hévélep iéô bag ar ré-ziskrédi. Rak pé unvaniez a bell héza étré ar wirionez a zô étré ar goulou bag ann déyali?

15. Pé varc'had zô étré ar C'hrist ha Bérial ? Ha pé rann zô étré ann dén krédi ?

16. Pé hévélidigez étré templ Doué hag ann idolou? Rak c'hoi a zô templ ann Doué bêô. ével ma laver Doué hé-unan : Mé a choumô enn-hô, hag é valénn enz hô c'hreiz. Mé a vezô hô Doué, bag hi a vezô va fobl.

17. Dré-zé tec'hid eûz a greiz ann dûd-zé, émè ann Aotrou, en em rannit diout-hô, ha na likit két hô tour war ar péz a zô die'hlan;

18. Ha mé hô tigémérô : mé a vezô hô tâd, ha c'houi a vezô va mipien ha va merc'hed, émè ann Aotrou holl-c'haloudek.

VII. PENNAD.

1. PA eo bét röed éta ar wés-tou-zé d'é-omp, va bréudeur kér, en em garzomp eùz a gément saotr ar c'hik hag ar spéréd, o peür-über santéldigez é doujans Doué.

2. Digémérid ac'hanomp. N'ho eùz gréat gaou oc'h dén; n'ho eùz saotret dén; n'ho eùz touillet dén.

3. Na lavarann kéd ann dra-mañ évid hò tamallout; rak lavedet em eùz d'é-hoc'h dijá pénaoz émoc'h enn hor c'halounou d'ar maro ha d'ar vuez.

4. Komza a rann ouz-hoc'h gant kalz a fisians; en em veuli a rann kalz diwar hò penn: leùn ounn a zizoan, karged ounn a lévénez é-kreiz hon holl enkrez.

5. Rak pa omp deùed er Masédonia, hor c'hik n'en deùz bét éhan é-béd, hogen a bép seurt enkrez hon eùz gouzanvet; enn dia-véaz emgannou, enn diabarz spoun-tou.

6. Hôgen Doué, péhini a fréalz ar ré-zaoiet, en deùz hor fréalzet dré zonédigez Tituz.

7. Ha nam hép-kén dré hé zoné-digez, hogen ivé dré ar fréalzidigez en deùz bét digan-é-hoc'h, o veza roed da anaoud d'é-omp hò c'hoant bráz d'am gwéltout, hò taerou, hò karantez vràz évid-oun; enn hévé-lep doaré ma em eùz bét eul lé-vénez vrasoch.

8. Rak pétrá-bennag ma em eùz hò tristéet gant va lizer, n'em eùz kéd a geuz koulksoudé; pétrá-bennag ma em eùz bét keuz a-raok, o wélot pénaoz va lizer é doahô tristéet évid eunn amzer.

9. Bréma en em laouénaann; nann o veza ma oc'h bét trist, hogen o veza ma é deùz hò tristidigez hò touged d'ar binijen. Rak trist oc'h bét hervez Doué, hag ével-sé ar boan hon eùz gréad d'é-hoc'h n'é deùz kaset gaou é-béd d'é-hoc'h.

10. Rak anu dristidigez a zó her-vez Doué a zigas évid ar zilvidi-gex eur binijen stard; hogen tristi-digez ar béd a zigas ar maro.

11. Sellit pégément a draou ann dristidigez-zé hervez Doué é deùz digaset enn-hoc'h, narin hép-kén a bréder, hogen ivé a zidamallidigez, a hérez évid ann drouk, a zoujans, a ioul vâd, a gendamouez, a venjans eùz ann drouk. Diskouézet hoc'h eùz é pép-trà pénaoz é oach didamal é kément-sé.

12. Dré-zé pa em eùz skrivet d'é-hoc'h, n'ké tét en abek d'ann hini en deùz gréat ac gwall, nag enn abek d'aun hini en deùz hò c'houzanvet; hogen évit rei da an-ouar ar préder bráz hon eùz évid-hoc'h dirák Doué.

13. Rák-sé omp en em laoué-neut. Hag enn hol lévénez omp bét c'hoaz laouénoch eùz a lévénez Tituz, o veza ma eo bét péo-chéet hé spéréd gan-é-hoc'h holl.

14. Ha mar d-ounn en em veuli let ac'hanoc'h o komza out-han, n'em eùz kéd a vez da gaout: hogen ével ma eo gwir kómant hor boa lavedet d'é-hoc'h, ével-sé ar vebléudi hon eùz gréad d'é-hoc'h eùz a Tituz a zó en em gav gwir.

15. Hag bén a vez en hé galouen eur garantez vrasoch', pa zeù da goud d'ezhan ar zentidigez ac'hanoc'h holl, ha pénaoz hoc'h eùz hé zigéméret gand douj ha gant kréz.

16. En em laouénaad a rann éta o veza ma hellann fisioud enn-hoc'h é pép-trà.

VIII. PENNAD.

1. HOGEN red eo d'é-omp rei da anaoud d'é-hoc'h, va bréudeur, ar c'hras en deùz röed Doué da Ilizou Masédonia :

2. Pénaoz o veza bét arnodet gant kalz a enkrézou, hò lévénez a zó deùd da véza bráz meurbéd, hag hò faourenteze kréz é deùz skinfet gant founder madou hò eeunder;

3. Rak, ha rei a rann ann testéni-zé d'ézhò, röed hò deùz anézhò hò-unan kément ha ma hellent, hag ivé en tu all d'ar péz a hellent;

4. O pidi ac'hanomp gant kalz a

IX. PENNAD.

muioch', hag ann hini a zastumaz nébeut, n'en doé két nébeutoch'.

16. Hôgen trugarékaad a rann Doué, o veza ma en deùz röed da galou Tituz ann hévelep préder em eùz évid-hoc'h.

17. Rak digéméret mât eo va fédén gant-han; hag o veza lékeat c'hoaz muioch' a biéder, eo éat d'hò kavout anézhon bén-an.

18. Kaset hon euz ivé gant-han hor breur, péhini a zó mélekt bráz dré ann Aviel en holl Ilizou;

19. Ha péhini ouc'h-penn a zó dilennet gand ann Ilizou évit mont gan-é-omp enn hent, er c'hras-man a réomp évit gloar ann Aotrou, hag évit skoazia hon ioul vâd.

20. Hag é fell d'é-omp mirout na vemp tamallet évit ar founder-zé hon eùz méré.

21. Rak choui a anavez madlez hon Aotrou Jézuz-Krist, péhini, bag hen piividik, a zó deùd da véza paour en abek d'é-hoc'h, évit ma teújac'h da binividik dré hé baourenteze.

22. Eunn alí eo a rann aman d'é-hoc'h, o veza ma co gouniduz d'é-hoc'h; c'houi péré hoc'h eùz déraouet nann hép-kén d'hé obér, hogen ivé d'hé iouli adaleg ar bloaz all.

23. Peür-c'hrít éta bréma ar péz hoc'h eùz déraouet; évit, ével ma eo bét teat hoc'h ioul da obér vad d'hò preudeur, ével-sé ivé é teúod d'hé sevénai gand ar péz hoc'h eùz.

24. Rak mar d-eo téar ioul eur ré, é vez digéméret évit ar péz en deùz, ha nann évit ar péz n'en deùz két.

25. Ha na fell kéd d'in é vez di-boaniet ar té all, bag é vec'h ré gorget; hogen kément-ha-kément.

26. Ra zalc'h leach bréma hò founder d'hò faourenteze, évit ma vezó fréalzet hò paourenteze gand hò founder, ha ma teúi ar geit,

27. Ével ma eo skrivet : Ann hini a zastumaz kalz, n'en doé két

IX. PENNAD.

muioch', hag ann hini a zastumaz

nébeut, n'en doé két nébeutoch'.

28. Hôgen trugarékaad a rann Doué, o veza ma en deùz röed da galou Tituz ann hévelep préder em eùz évid-hoc'h.

29. Kaset hon euz ivé gant-han hor breur, péhini a zó mélekt bráz dré ann Aviel en holl Ilizou;

30. Ha péhini ouc'h-penn a zó dilennet gand ann Ilizou évit mont gan-é-omp enn hent, er c'hras-man a réomp évit gloar ann Aotrou, hag évit skoazia hon ioul vâd.

31. Rak é fell d'é-omp mirout na vemp tamallet évit ar founder-zé hon eùz méré.

32. Rak choui a anavez madlez hon Aotrou Jézuz-Krist, péhini, bag hen piividik, a zó deùd da véza paour en abek d'é-hoc'h, évit ma teújac'h da binividik dré hé baourenteze.

33. Eunn alí eo a rann aman d'é-hoc'h, o veza ma co gouniduz d'é-hoc'h; c'houi péré hoc'h eùz déraouet nann hép-kén d'hé obér, hogen ivé d'hé iouli adaleg ar bloaz all.

34. Rak mar d-eo téar ioul eur ré, é vez digéméret évit ar péz en deùz, ha nann évit ar péz n'en deùz két.

35. Ha na fell kéd d'in é vez di-boaniet ar té all, bag é vec'h ré gorget; hogen kément-ha-kément.

36. Ra zalc'h leach bréma hò founder d'hò faourenteze, évit ma vezó fréalzet hò paourenteze gand hò founder, ha ma teúi ar geit,

37. Ével ma eo skrivet : Ann hini a zastumaz kalz, n'en doé két

sé, ha ma viot kavet dacé, ével ma em eúz hé laveret :

4. Gand aou, pa zéui ar Vasedioned gan-én, na gafchent ac'hanoù'h dibaré, ha na zeúzhent da rusia (évit na livirimp két é vé c'houi) diwar-benn kément-sé.

5. Réd em eúz kavet éta pidi hor breudeur da vond d'hô kavout em raok, évit ma vezô daré ann aluzen é oach en em wéstlet da ôber, hogen ével eur bennoz, ha nann ével dré bizoni.

6. Hé lavaroud a rann d'é-hoc'h, pénaoz néb a hâd gant pizoni, a vedo gant pizoni, ha néb a hâd gant founder, a vêdô gant founder.

7. Ra roi pép-hini ar péz en dévezô lékéad en hé galoum da rei, nan gant tristidigez, pé ével dré redi ; rak Doué a gâr ann hini a rô gant lévénez.

8. Ha Doué a zô galloudek évid hô karga bêb seurt grasou, évit pa hô pézô é péb amzer hag é pép trâ kément ha ma hoc'h eúz ézomm, hô pézô gant founder péadrâ da brédéria a bêp seurt mât-ôberiou.

9. Ével ma eo skrivet : Darnaoi a ra hé vadou; hô rei a ra d'ar bérion : hé virionez a badô da virivenn.

10. Ann hini a rô ann hâd d'ann hader, a roi d'é-hoc'h bara da zibri, hag a greskô taoliou frouez hô kvirionez ;

11. Évit ma viot piividik é péptrâ ha gant pép largentez ; ar péz hol laka da drugareka stard Doué.

12. Râg ar péz a rôit dré hon daouarn-ni, na zalc'h két leac'h hép-kén da ziouer ar Zent, hogen ivé é founna dré ann holl drugarezou a zigas da Zoué ;

13. Hag ar ré hô deûz lôd enn hû largentez dré hon daouarn, a veul Doué eúz ann doujans a an-savit évid Aviel ar C'hrist, bag eúz ar vadélez gant péhini é rôit lôd eúz hô madou, ha d'ézhô, ha d'ar né all holl ;

14. Hag a bêd évid-hoc'h, hag a c'hoanta hô kwelout, enn abek

d'ar c'hras c'houék hoc'h eúz bêd digand Doué.

15. Ra vezô meûlet Doué eúz hé rô dilavaruz.

X. PENNAD.

1. HOGEN mé va-unan Paol, é pédan ac'hanoù'h dré gunvéllez ha dré boell ar C'hrist, mé pelini pa'z ounn bêzand a zô disleber dira-z-hoc'h, ha pa'z ounn ézvanzand a zô her enn hô kénver ;

2. E pédan ac'hanoù'h na vezô két red d'in, pa vezinn bêzand, d'en em réna gand herder, ével ma venneur, é-kenver hiuennon, péré a laka enn hô lenn pénaoz é kerzomp hervez ar c'hik.

3. Râk pétrâ-bennêg ma kerzomp er c'hik, na stourmomp két hervez ar c'hik.

4. Armon bor soudarded-ni n'int két kiguz ; hogen gallouduz int é Doué évid diskara ar c'hestel, hag évit terri ar ch'uzulioù,

5. Ha kément a zâv ré uc'bel a-énep gwiziagez Doué, hag évit lakaad é sklavérez ann holl spéridouz é doujans ar C'hrist ;

6. Pa hon eût étré hon daouarn ar galloud da wana ann holl zisen-tidigez, pa vezô leuñiet hô senti-digez.

7. Sellid ouc'h ann traou diouc'h ann doaré. Ma venn eur ré enn han-he-unan pénaoz éma d'ar C'hrist, ra venn ivé enn-han hé-unan pénaoz, ével ma éma d'ar C'hrist, émomb ivé d'ar C'hrist.

8. Râk, ha pa en em veulenn muioù'h eúz ar galloud en deûz rôde ann Aotrou d'éomp évit rei kentel vad d'é-hoc'h, ha nann évid hô tiskar, na zeújenn kéd da rusia.

9. Hogen évit na vezô két krédet pénaoz é fell d'éomp hô spousta gant lizeri :

10. Râk lizeri Paol, éme-z-hô, a zô poelluz ha kré ; hogen pa éma bêzand, hé gorf a zô gwân, hag hé lavar a zô dister :

11. Ra vennô ann hini a lavar ével-sé, pénaoz ével ma komzomp

XI. PENNAD.

enn hol lizeri ha nt ezzézand, enn hévelop doaré en em rénomp enn hon obériou ha ni bêzand.

12. Râk na grédomp két en em la-kaad é renk hiniennou péré en em veul hô-unan, nag en em geida out-hô : hogen en em venta a réomp war ar péz omp évit-gwir enn-omp hon-unan, hag en em geida a réomp ouz-omp hon-unan.

13. Èvel-sé ni n'en em veulimp két dreist-ment, hogen hervez ment ar reiz, en deñz Doué rannet d'éomp, ar vent da véza deñet bêtég enn-hoc'h.

14. Râk n'en em astennomp két en tu all d'ar péz a dléomp, ével pa na vijemp két deñet bêtég enn-hoc'h ; pa omp deñet bêtég enn-hoc'h enn eur brézegi Aviel ar C'hrist.

15. N'en em veulimp két éta deñet-ment, é labouriou ar re all : hogen ni a esper pénaoz ma kresk hô feiz, en em veulimp enn-hoc'h gant founder hervez horreiz,

16. O prezegi ann Aviel d'ar ré a zô en tu all d'é-hoc'h ; ha n'en em veulimp két é reiz eunn all er péz en dévezô azozet dija.

17. Hogen mar teu eur ré d'en em veuli, r'en em veuli en Aotrou.

18. Râk né kéd ann hini en em veul hé-unan a zô da brizout, hogen ann hini a zô meûlet gant Doué.

XII. PENNAD.

1. PLIJET gant Doué é helfac'h gouzanvi eunn nébœut va diévez-ded ; ha gouzanvit ac'hanoù.

2. Râk gant gwarizi hô karann, hogen gant gwarizi Doué ; râg hô timezet em eúz ével eur werbez dinam da eur pried hép-kén, pé-hini eo ar C'hrist.

3. Hogen aouen em eúz pénaoz, ével ma en deûz ann aer toullat Éva dré hé ijinoù, ével-sé ivé na vezô saotret hô skiantou, ha na zeújenn da zistéraat eúz ann ceunder a zô er C'hrist.

4. Râk mar prezeg ann hini a zêu, eur C'hrist all éged ann hini kon c'uz prezeget ; pé mar rô d'é-

hoc'h eur Spêred all éged ann hini hoc'h eñz digéméret ; pé mac prezeg eunn Aviel all éged ann hini a zô bêt rôed d'é-hoc'h, gant gwir abek é c'houzanvit.

5. Râk mé a venn pénaoz n'em eñz gréat nétrâ a nébœutoc'h éged ar re 'vrass eñz ann Ebrestel.

6. Mar d-ounn amazère em c'hom-siou, n'ounn kéd enn hévelop trâ er wiziagez : hogen en em ziskouezet omp enn hò touez é pép trâ.

7. Hag eur gwali em eúz-mé great, pa ouuu en em izéleet évid hoch huélaat, o prezegi d'é-hoc'h Aviel Doué évit nétrâ ?

8. Dibourc'het eo ann Ilizou all gan-én, o tigémérot gôbre digant-bô évit servicha ac'hanoù.

9. Ha pa oann gan-é-hoc'h, gag en boz ézomm, n'em eñz bêc'hiet dën : râg ar vreudeur a zô deñed eúz a Vasédonia hô deñz rôed d'in ar péz en boz ézomm ; gag e pép trâ em eúz hô servichet, gag hô servichinn héb hô péch'ia.

10. Èvel éma gwirionez ar C'hrist enn-oun, na vezô két lamet ar veul-leùdi-zé digau-én é broiou ann Akavia.

11. Pérak ? Ha n'hô karann-mé két ? Doué her goat.

12. Hogen ann dra-zé a rann, gag a rinn, évit trouc'h an dar-voud d'en em veuli d'ar ré hé glask, o fellout d'ézhô en em ziskouéza hével ouz-omp, évit kaout éno eunn abek a veuléudi.

13. Râg ar seurt tûd-zé a zô fals-Ebrestel, labourieren touelluz, pérez a fell d'ézhô kéméroud doaré Ebrestel ar C'hrist.

14. Ha né kéd eun dra souézuz ; râk Satan hé-unan a gémér ann doaré eñz a eunn Éal goulouek.

15. Né kéd éta estlammuz mac teu hé viñistred da géméroud doaré ministred ar virionez : hogen hô diévez a vezô hével oud hô obériou.

16. Hel lavaroud a rann c'hoaz d'é-hoc'h (na vennô dën é venn eunn dën diskiant, pé da vihana digémérid ac'hanoù ével eunn dën

diskiant, évit ma hellinn ivé en em veulí eunn nébec'h :

17. *Kredit, mar kirit*, pénaoz ar péz a lavarann, o'bel lavarann két hervez ann Aotrou, hogen ével dré ziboc'h, ar péz a zeù da abek d'in d'en em veulí.

18. Pa en em veulí meur a hini hervez ar chik, mé en em veuló ivé.

19. Rág gouzanvi a rid ar ré ziskiant, pa'z oc'h fuit hoc'h-uan.

20. Gouzanvi a rit zô-kén é teufé eur ré d'hò lakaad é sklavérez, d'hò tibri, da géméroud *hô tra*, d'hò tigémérout gant balc'hder, da skei war hò tremm.

21. Eun méz hel lavarann, o'veza ma selleur ac'hanoemp ével ré wan é-kéver ann dra-zé. Hogen pa ez euz uan - bennag hag a zô her (gand diboc'h é komzaon), mé a vezô her ivé.

22. Hag Hébréed int-hi? Ha mé ivé. Hag Israelited int-hi? Ha mé ivé. Hag euz a wenn Abraham int-hi? Ha mé ivé.

23. Ha Ministred ar Christ int-hi (ével eunn déni diskiant é komzann)? Ha mé ivé mui éget-hò. Mui a labour em euz gréat; mui a daoliou em euz bét; mui a vachion em euz gouzanvet; aliésoch ounn bét daré da vervel.

24. Digand ar Iuzevien em euz bét é pemp gwéach, daou-ugent taol skourjez néméd uan.

25. Teir gwéach ounn bét kanet gant gwiad; eur wéach ounn bét labéz; teir gwéach em euz gréat pensé; eunn nôzvez bag eunn dervez ounn bét é gwéadar ar mör.

26. Aliez ounn bét enn ergersiou é-gwall war ar steriou, é-gwall a berz al laéroun, é-gwall a berz tud va brô, é-gwall a berz ar Jentiled, é-gwall er c'heriou, é-gwall en distoù, é-gwall war ar mör, é-gwall étouez falz-vreddeur:

27. *En em gaved ounn el labour bag er skuizder*, é-kalz a zilhoun, ennaoun hag er sicc'hed, é-kalz a iounou, er ienien hag ennaouzed:

28. Ouch-penn ar poamion-zé, péré a zô a ziavéaz, va géfridi pemdézick, ar préder em euz euz anu holl Ilizou.

29. Piou a zô gwân, hép ma wanou gant-han? Piou a gémer gwall skouér, hép ma loskaun?

30. Mar d-eo réd en em veulí, mé en em veuló euz va foaniou.

31. Doué Tad hon Aotrou Jezuz-Krist, péhini a zô bennigenn ena holl amzeriou, a our penaoz na lavaran kéd a chevier.

32. É Damaz, aon hini a ioa penn-brô évid ar Roué Aréataz a lékeia diwallout kér, évit va c'hémérout :

33. Hogen diskennet é oenn dré eur prénestr en eur gést a-héd ar voger, hag ével-sé é teuhiz dioud hé zaouarn.

XII. PENNAD.

1. MAR d-eo réd en em veulí (ha né kéd déread hé obier), é teuinn bréma d'ar gwéledigésiou ha d'ann diskleriadurioù euz ann Aotrou.

2. Anaoud a raon euno déni er Christ, péhini a oé skrapet ouch-pevarzek vloaz zô (mar boé gand hé gorf, pé mar boé héb hé gorf, na ouzonn két, Doué a oar), a oé skrapet bété ann tréed Énv.

3. Ha mé a oar pénaoz ann déni (mar boé gand hé gorf, pé mar boé héb hé gorf, na ouzonn két, Doué a oar),

4. A oé skrapet er baradoz; hag é klevaz énô komsiou kuset, ha né kéd aotréed da eunn déni hò lavarout.

5. Mé a holfé en em veulí *o komza* euz a eunn déni ével-sé : hogen évid-oune-mé na fell d'in en em veulí néméd euz va foaniou.

6. Rák ma fellé d'in en em veulí, na venn két diskiant; rág ar wiñonez a lavarfenn : hogen en em zerc'hel a rann, gand aon na zeufé eur ré da briout ac'hanoù enn tû all d'ar péz a vél eunn-oun, pé d'ar péz a glev diwar va fenn.

7. Ha gand aon na zeufé ar brasder euz ann diskleriadurioù da ue'hélaad ac'hanoù, eo bét röed d'in

XIII. PENNAD.

eur brond em c'hik, péhini eo éal Satan, évit va chavarana.

8. Rák-sé en euz pédet teir gwéach an Aotrou, évit ma tec'héhen-hen-néz diouz-in :

9. Hag hén en deuf lavared d'in : A-walc'h eo d'id kaout va c'hras; rak va ners a wella er gwanded. En em veulí a rinn éta a galou vâd em gwanderiou, évit ma chouomod ean-oun ners ar Christ.

10. Dré-zé en em blijan em gwanderiou, enn dismégansou, enn ezommaou, enn heskinou, enn anseñiou évid ar C'host : rak pa ounn gwân, neñzé eo ounn kré.

11. Diboc'h ounn deuet, a chouoi eo hoc'h euz va réidet da véza. Rág gan-é-hoc'h eo é tiennoz béra meuliet : pa n'ounn két bêt distéroc'h éged ar ré vrass euz ann Ebrestel, pétra-bennag n'ounn nétrâ.

12. Koulksoudé merkou va Abostoliez a zô en em ziskouézet en hò touez gant péb habasked, gand arouesiou, gant burzudou, ba gand oberiou nerzuz.

13. Rák pétr' hoc'h eus-hu bét a nebeutoc'h éged ann Ilizou all, némét n'ém euz két hò péch'iet ? Distaoù d'in ar gauz-zé.

14. Chétoù ann tréde gwéach ounn en em reizet évit mond d'hò kweletout, ha na róin kéd a véac'h d'é-hoc'h. Rák na glaskann kéd ar péz a zô d'é-hoc'h, hogen chouoi eo a glaskann. Rák né kéd ar vugale a dilé dastumi tenzoriou évit hò zadou, ann tadou eo a dilé dastumi évit hò bugale.

15. Ha mé a rôi a galou vâd hémend em euz, hag en em rei a rinn c'hoaz va-uan évit hoc'h énéou, pétrâ-bennag évit hò karoud ével ma rann, é karit nébeud ac'hanoù.

16. Hogen bét : n'ém euz két hò péch'iet ; hogen, war hò ménô, eunn déni troidelluz ouno, hag eo felled d'in hò kéméroud dré ijin.

17. Ha lékéad em euz-mé unan-bennag euz ar ré em euz kaset étrézeg en-hoc'h da denna eunn dra digan-é-hoc'h ?

18. Pédet em euz Tituz da vond d'hò kweletout, hag em euz kaset gant-han unan euz hor breudeur.

Ha Tituz en deus-hén tennet eunn dra digan-é-hoc'h ? Ha n'hou euz ni két kerzet war ann hévélep roudou ?

19. Ha menua a rit-hu c'hoaz pénaoz en em zidamallimp dira-z-hoc'h ? Komza a réomb ouz-hoc'h dirak Doné er Christ : ha kément a lévéromp d'é-hoc'h, va breudeur kér, eo évid skouer-vâd d'é-hoc'h.

20. Rág aon em euz, pa'z inn d'hò kweletout, n'hò kavim kéd ével ma fell d'in, ha na gavot kéd ac'hanoù ével ma fell d'é-hoc'h : aon em euz na vé en hò touez réostou, drouiziou, drouiziou, strivou, stambouc'hioù, dispac'hioù :

21. Hag ével-sé, pa zeñinn adarré d'hò kweletout, na vêzékajé Doué ac'hanoù en hò prô, ha na vé réd d'in gwéla war veür a hini péré hò doa péch'et a-raok, ha n'hò deuz két gread a binijen euz hò lousdoni, euz hò gadélez, hag euz hò likaouérez.

XIII. PENNAD.

1. CHÉTU évid ann tréde gwéach éz ann d'hò kweletout. Egé-nou daou pé dré dést é savo pépé gér.

2. Lavaret em euz dijâ d'é-hoc'h, ha lavaroud a ran c'hoaz ha mé evzézand, hogen o'veza ma véniz békand *abarz némeur*, pénaoz ma teuann eur wéach all, na esperninn kéd ar ré hò deuz péch'et, nag ar ré all holl.

3. Ha selloud a ra d'é-hoc'h ar nodi galloud ar Christ péhini a gornz dré va génoù, péhini né két bét gwân, hogen galloudouz enn hò touez ?

4. Rák pétrâ-bennag ma eo bét staget ouz ar groaz hervez ar gwander; hogen héva a ra bréma dré ners Dooé. Ha ni ivé a zô gwân gant-han, hogen héva a raimp gant-

2/6 EIL LIZER S. PAOL D'AR GORINTIED. XIII. PENNAD.

han dré ners Doué pehini a wéleur
enn-hoc'h.

5. Enklaskid hoc'h-unan mar d-
émoc'h er feiz : en em arnodit hoc'h-
unan. Ha na anavézit-hu kéd hoc'h-
unan pénaoz éma Jézuz-Krist en-
hoc'h ? Némét kollet é vec'h a-
grent.

6. Hôgen mé a esper pénaoz
éch'anavézchot n'omp két ni kollet
a-grent.

7. Hôgen ni a béd Doué évit
na réot droug é-béd ; nann évit ma
vémimp kavet mād, hôgen évit ma
réot ar péz a zō mād da über, ba
pa dléemp-ni bész'a kollet.

8. Râk na bellomp nétrâ a-énep
ar wirionez, hôgen évidar wirionez.

9. Ha laouen omp pa wélomp
ez'omp gwân, hag ez'och' choui

kt e. Pidi a réomp évit ma teñod
da véza klök.

10. Dré-zé é skriyann ann dra-
man d'é-hoc'h ha mé czvézand,
évit pa vézinn bészand n'en em
ziskouézinn két garvoch'. hervez ar
galloud en deûz rôed ann Aotrou
d'in évit sével, ha nann évid dis-
kara.

11. Enn-divez, va breudeür, en
em laouénait, bész dinam, en em
galounékait, bész fôr, bész d'
péoc'h, ha Doué ar péoc'h hag ar
garantez a vézô gan-é-hoc'h.

12. En em saludit ann eil égilé
gand eunn af sanctel. Ann holl zent
a salud ac'hanoch'.

13. Grâs bon Aotrou Jézuz-Krist,
ha karantez Doué, ha kevredigez
ar Spêred-Santel ra vézô gan-é-
hoc'h holl. Amen.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR C'HALATED.

I. PENNAD.

1. PAOL Abostol, nann a berz ann
dûd, na dré eunn den, hôgen dré
Jézuz-Krist, ha Doué hé Tad, pé-
hini en deûz hé zazorehet a douez
ar ré-varô :

2. Hag ann holl vretudeür a zô
gan-én, da Ilizou ar Galatia.

3. Ra vézô gan-é-hoc'h ar chras
hag ar péoc'h digand Doué ann Tad,

ha digand hon Aotrou Jézuz-Krist,

4. Péhini a zô en em rôet hé-
unan évid hor pêch'edou, hag évid
hon tenna eûn a falloni ar béd bê-
zand, hervez ioul Doué hon Tad,

5. Da biou eo ar c'hoar ann holl
amzeriou. Amen.

6. Souézed ounn bô pé dilézet
ker buan ann hini en deûz hô kalvet
da chras ar Christ, évid heulia
eunn Aviel all.

7. Né kéd é vé eunn all ; hôgen
bész' ez eûn hiniennoz hag a nec'h
ac'hanoch', hag a fell d'ezhô dis-
kara Aviel ar Christ.

8. Hôgen ba pa zeufemp-ni, pé
eunn Éal eûz ann Éav da brézegi
d'é-hoc'h eunn Aviel dishével di-
ouc'h ann hini hon eûz prezeged
d'é-hoc'h, ra vézô milliget.

9. Evel ma bon eûz hé lavaret
d'é-hoc'h kentoc'h, hag hé lavaroud
a rann c'hoaz bréman : Mar teñ
eur ré da brézegi eunn Aviel dis-
hével diouc'h ann hini a zô bêt rôed
d'é-hoc'h, ra vézô milliget.

10. Râk pion a fell d'in da gen-
drec'bi bréma, pé ann dûd, pé
Doué ? Ha klasout a rann-mé pli-
joud d'ann dûd ? Mar fellé d'in
c'hoaz plijoud d'ann dûd, na vi-
jenn két servicher ar Christ.

11. Diskleria a rann-éta d'é-hoc'h,
va breudeür, pénaoz ann Aviel em
eûz prezeged d'é-hoc'h, na zeù kéd
a berz ann den :

12. O véza n'em eûz hé zigémé-
ret, ha n'em eûz hé zesket gand
dén é-béd, hôgen dré ziskleriadur
Jézuz-Krist.

13. Râk klevet hoc'h eûz pénaoz
em eûz bevet gwéchall é kréden
ar Iuzevien ; pénaoz em eûz hes-
kinet eunn eunn doaré direiz Iliz
Doué, hag em eûz gwastet ané-
zhi,

14. Ha pénaoz en em ziskoué-
zeno gant mui a zibocell é kréden
ar Iuzevien, egét meûr a hini eûz
ya oad hag eûz va brô, ô terehel
gand eunn oaz direiz kélénaduré-
siou a-c'hénoz hon tadou.

15. Hôgen pa eo plijet gand Doué,
péhini en deûz va dilenket adalek
kôv va mamm, hag en deûz va
galvet dré hé chras,

16. Diskleria d'in hé Vab, évit
ma prezegfenn anézhan é-touez ar
Jentilez ; râk-tâl em eûz hé c'hreat
hép selaoui ar c'hik nag ar gwad,

17. Ha n'ounn kéd déded da Ju-
rusalem da gavoud ar ré a ioz Ebés-
tel em raok ; hôgen éad ounn eunn
Arabia, hag ounn distréct c'hoaz
da Zamaz.

18. A-benn tri bloaz é teñiz da
Jérusalem da wélotout Per, hag é
choumiz pemzék déz gant-han.

19. Hôgen na wélij Abostol all
é-béd, nemét Jakez breur ann
Aotrou.

20. É kémend a skriyann d'é-
hoc'h, c'hébu hel lavaroun dirak
Doué, n'eûz gaou é-béd.

21. Ac'hanoz éz iz é brôiou ar
Silia bag ar Silia.

22. Hôgen né oann két anavé-
zet a zremm gand ann Ilizou a Ju-
deâ a grédé er Christ.

23. Klevet hô doa hép-kén pé-
naoz ann hini bô heskinet két a
brézegé nedzé ar feiz, out péhini
é stourmé kent ;

24. Hag é veulent Doué diwar va fenn.

II. PENNAD.

1. PEVARZÉK vloaz goudé éz iz adarré da Jérusalem gant Barnabaz, hag o véza ivé kémert Titz gan-én.

2. Hôgen mond a riz di hervez eur wélédigez; ha mé a ziskleriaz gant-hô d'ar bobl ann Aviel a brézégan d'ar Jentiled, ha dreist-holl d'ar ré vrasha anézhô; gand soun n'am bê redet, pé na redchenn enn-aner.

3. Hôgen na oé két rédiet Titz, pêhini a oa gan-én, hag a oa Jentiled, da véza enwadet:

4. Hag enn abek d'ar fals-vréudet a oa deuet *enn Itiz*, hag a oa en em lékéad enn hon touez évit spia ar frankiz hon eûz é Jézuz-Krist, évid hol lakaad é sklavérez,

5. Na fellaz kéd d'éomp plégá évid eur prédik, évit ma choumchê *gan-é-hoc'h* gwirionez ann Aviel.

6. Evel-sé ar ré hô doa ann doaré da véza eunn dra-bennag (ar péz int bêt gwéchall né kéd em kers, ha Doué n'en deuz kemm é-béd évid dén), ar ré éta hô doa évidoun ann doaré da véza eunn dra-bennag, n'hô deuz desket d'in nétra a nevez;

7. Hôgen enn-énep pa wéjont pénaoz ar targ da brézegi ann Aviel d'ar ré zienwadet a oa bêt rôed din, ével da Ber ar targ da brézegi d'ar ré enwadet;

8. (Râg ann hini en deuz lékéat Per da Abostol d'ar ré enwadet, en deuz ivé va lékéad da Abostol d'ar ré zienwadet)

9. Pa ansvézaz Jakez, ha Kéfaz, ha Iann, pére a hévéle héza ar peñiou euz ann *Itiz*, ar c'hras a oa bêt rôed d'in, é rôjont hô douar déou d'in ba da Varnabaz é arouéz kérédigez, évit ma prézegfemp-ni d'ar Jentiled, hag hi d'ar ré enwadet.

10. Erbodi a réjont hép-kén d'é-

omp kaout-kouen eûz ar béorien; ar péz em eûz prêder brâz da Ober.

11. Hôgen pa zedaz Kéfaz da Antiochia, mè a c'nébaz out-han en hê zaou-lagad, o véza ma oa tamal-luz.

12. Râg a-raok ma oa deuet hiennou a berz Jakez, hén a zebre gand ar Jentiled; hôgen goudé ma oend deuet, hén en em dennaz hag eo em rannaz diout-hô, gand aoun râg ar ré a ioa enwadet.

13. Ar Luzevien all a heuliaz hé drôidellerez, ha Barnabaz hé-unan a oé didenuet enn hévélep trôidel-lérez.

14. Hôgen pa wélib pénaoz na gerzent két eouen hervez gwirionez ann Aviel, é liviriz da Géfaz dirâg ann holl: Ma vévez é doaré ar Jentiled, ha té Luzev, ha nann é doaré ar Luzevien, Pérâg é rédiezté ar Jentiled da véva é-chiz Luzevien?

15. Luzevien omp ganet, ha n'omp két Jentiled, pére a zô péch'hérien.

16. Hôgen o'ch'houzout pénaoz ann dén né két didamallet dré obériou al lézen, hôgen dré ar feiz é Jézuz-Krist, ni hon eûz hon-unan kiédet é Jézuz-Krist, évit ma vézimpt didamallet dré ar scizer C'hrist, ba nann dré obériou al lézen: râk dén é-béd na vézo didamallet dré obériou al lézen.

17. Pa glaskomp héza didamallet dré ar C'hrist, ma vemp kavet ivé péc'hérien, hag ar C'hrist a vé ministre ar péc'hed? Doué ra virô.

18. Râk ma savann a nevez ar péz em eûz diskaret, ével torrer al lézen en em likiinn.

19. Hôgen maro ounn d'al lézen dré al lézen hé-unan, évit ns véviou moi néméd évid Doué. Staged ouzo bêt oud ar groaz gand ar C'hrist.

20. Hag é vevann, pé gentoc'h né két mea a vev, hôgen ar C'hrist eo a vev eusoun. Ha mar hévann bréman er c'hlk, é vevann é feiz Mâb Doué, pêhini en deuz va c'haset, hag a zô en em rôed hé-unan évid-eun.

III. PENNAD.

21. Na zistaolann két grâs Doué. Râk mar teu ar wirionez dré al lézen, ar C'hrist a zô éta maro évit nétra.

III. PENNAD.

1. O Galated diskiant, piou en deuz hô strôbinellez évit ma teufac'h d'ar wirionez, chou dirâk daou-lagad péré eo bêt disrévellet Jézuz-Krist ével pa vijé bêt staget oud ar groaz en hô touer?

2. Eunn dra hép-kén a fell d'in da zeskî digan-é-hoc'h: ha dré obériou al lézen eo hoc'h eûz digéméret dré ar Spêred-Santel, pé dré ar feiz hoc'h eûz klevet?

3. Ha diskrit a-walch'och-hu, évit, goudé héza déraouet dré ar Spêred, é têufac'h brêma da beur Ober dré ar c'hlk?

4. Hag enn-aner eo hô pézô gouzanvet kément? Mé a grêd né vézo kéd enn-aner.

5. Ann hini a rô d'é-hoc'h ar Spêred, bag a ra burzoudou en hô touez, hag hén her grâ dré obériou al lézen, pé dré ar feiz hoc'h eûz klevet?

6. Ével ma eo skrivet: Abraham a grédaez é Doué, hag fié feiz a oé nivéret d'éhan ével gwirionez.

7. Gwézit éta pénaoz ar rô a zô bugatal ar feiz, a zô ivé bugalé Abramham.

8. Ével-sé Doué o'râg-gwélonut et Skritur pénaoz é tidamalchê ar hoblou dré ar feiz, a réaz an diougan-man da Abramham: Ann holl Boblou eûz ann douar a vézo benniget enn-oud.

9. Dré-zé ar ré en em skoazel war ar feiz, a zô benniget gand Abramham ar feal.

10. Hôgen piou-bennag en em skoazel war al lézen, a zô dindan ar valloz; pa eo skrivet: Miliget ra vezô kément hini na vic ket kément a zô skrivet é Leve al lézen.

11. Hag anad eo pénaoz dén n'eo didamallet dré al lézen dirâk Doué; râg ann dén gwirion a vev dré ar feiz.

12. Hôgen al lézen n'en em skoazel két war ar feiz; hôgen néb a virô ann traou-man, a vevô en hô.

13. Ar C'hrist en deuz hon daspronet eûz a valloz al lézen, o véza ma eo en em c'hreat malloz évidomp; ével ma eo skrivet: Milliged eo néb a zô krouget oud ar prenn;

14. Évit ma teujé bennoz Abraham war ar Jentiled é Jézuz-Krist, ha ma tigêmerchemp dré ar feiz ar Spêred diouganet.

15. Va breudeur (hervez eunn dén é komzann), pa en deuz eunn dén gréad eur marc'had dré skrid, hag hén kréteet mât, dén na zispriz anézhan, ha na'z a dreist.

16. Doué en deuz rôed hê c'hér da Abraham, ha d'hé wenn. Na lavar két: Ha d'hé wennou, ével pa fellé d'éhan komza eûz a veur a hini; hôgen, ha d'hé wenn, da lavaroud eo, da unan eûz hé wenn, pêhini eo at C'hrist.

17. Ar péz a fell éta d'in da lavarout eo pénaoz eo bêt kréveet ar géyredigez gand Doué, ha pénaoz al lézen pêhini n'eo bêt rôet némét pevar c'hat bloaz ha tréont goudé, na hell két béza bêt lamet gant-han évid hé laakaad da derri hé c'hér.

18. Râk mar d eo dré al lézen eo rôed and diouzel d'éomp, n'eo mu i'éta dré ar gwéstil. Hôgen dré ar gwéstil eo en deuz Doué hê rôed da Abramham.

19. Pétrâ éta eo al lézen? Lékad eo évid anaout ar gwallow a réad eo h'z zerti, bête ma teujé ar wenn da bêhini é os diouganet. Hag al lézen zé a zô bêt rôet gand ann Eled dré zourn eunn hantérour.

20. Hôgen eunn hantérour né kéd eûz a unan hép-kén: ha Doué n'eo néméd unan.

21. Hag al lézen éta a zô a-énep gwéstlou Doué? Doué ra virô. Râk ma é défê gellet al lézen a zô bêt rôet, rei ar vuor, ar gwirionez hép mât é-béd a zeufé eûz al lézen.

22. Hôgen ar Skritur é deuz

secret pép trà dindan ar pêch'ed, évit ma vije rôet ar péz a oa gwéstlet dré feiz Jézuz-Krist d'ar ré a gréché enn-han.

23. Hôgen abatz ma oé deudec ar feiz, é oamp secret dindan al lézen, évid en em aoz a d'ar feiz a dlié béza diskleriet.

24. Evel-sé ar lézen a zô bét hor skolier er C'hrist, évit ma vijemp didamallet dré ar feiz.

25. Hôgen pa eo deded ar feiz, n'émomp muu dindan ar skolier.

26. Bugalé Doué o'ch boll dré ar feiz é Jézuz-Krist.

27. Râk kêmezed hini ac'hano'h a zô bét badézet er C'hrist, en deûz gwisket ar C'hrist.

28. N'eo na Iuzeù na Jentil, na sklav na frank, na gwaz na maoeuz ; hôgen n'o'ch hol néméd unan é Jézuz-Krist.

29. Hôgen mard-o'ch d'ar C'hrist, éz o'ch éta gwenn Abraham, bag ann hered hervez ann diouagn.

IV. PENNAD.

1. LAVAROUD a rann c'hoaz : Keit ha ma eo bugel ann het, né kéd dishenvel diouc'h eur mével, Pétra-bennag ma eo ann aotrou eûz a bép trâ :

2. Hôgen dindan ar warded ha dindan ar véreteria éma, bêtég ann amzer merket gand hé dâd.

3. Evel-sé ni pa édomp bugalé, édomp sklaved dindan kentelou ar béd.

4. Hôgen pa eo bét deuet sévidigez ann amzer, Doué en deûz kaset hé Vab, gréad eûz a eur ch'rieg, gréad dindan al lézen ;

5. Évid dasprena ar ré a ioa dindan al lézen, bag hol lakaad da véza miplien ann dilenn.

6. Hag o véra ma'z o'ch miplien, Doué en deûz kaset Spêred hé Vab enn hó kalouou, pihani a gri Abba, va Zâd.

7. Dré-zé hini ac'hano'h n'eo bréma mével, hôgen mab eo. Mar deo mab, eo i've her Doué dré Jézuz-Krist.

8. Gwéach all, pa na anavéza'h kéd Doué, é servichac'h ar ré na oa két doued dré natur.

9. Hôgen bréma pa hoc'h eûz anavéza'h Doué, pé gwelloc'h pa o'ch bét anavéza'h gand Doué, pénaoz é tistrôt-hu c'hoaz d'ar chélenou kenta-zé ker gwân ba ker paour, dindan pêc'e fell d'é-hoc'h servicha adarré ?

10. Miroud a rid ann diou, bag ar misiou, bag ann amzeriou, bag ar blosiou.

11. Aoun em eûz évid-hoc'h, n'em bê labouré évid-hoc'h enn-aner.

12. Bézid ével-d-oun, râk mé a zô ével-d-hoc'h : mé hó ped eaz a gement-sé; n'hoc'h eûz gréad droug é-béd d'in.

13. Râk gourzoud a rit pénaoz er penn-kenta em eûz prezeged d'é-hoc'h ann Aviel é gwander ar c'hiik,

14. Ha pénaoz n'hoc'h eûz két va disprizet, na va distaolet enn abek da wall-ioulou va c'hiik : hôgen va digéméred hoc'h eûz é c'hiiz eunn Éal Doué, ével Jézuz-Krist hé-unan.

15. Péléac'h éma éta hoc'h eusded? Râk ann desténi-man a rô-ann d'é-hoc'h pénaoz neuzé hó piijé tennet, mar boa galluz, hó taoulagad, évid hó rei d'in.

16. Ha deudec ounn éta da énébour d'é-hoc'h, évit béza lavaret ar virionez d'é-hoc'h li?

17. En em réi a réont d'é-hoc'h, hôgen n'eo kéd évid ar mab : hó pellaod a fell d'ézhô diouz-omp, évit ma en em rôet d'ézhô.

18. Hôgen choui en em rôid d'ar mab évit-mab é pêb amzer, ha namm hép-kén pa en em gavan en hó touez.

19. Va miplienigou, pêr a c'hanno c'hoaz, kén na vezô doaréet ar C'hrist eun-hoc'h ,

20. Mé a garré bréma béza gan-é-hoc'h, ha kemma va mouuz; râk é poan émounn évit komza ouz-hoc'h.

21. Livivid d'in, c'houi pêr a fell d'é-hoc'h béza dindan al lézen, ha n'hoc'h eûs-hu két lenuet al lézen ?

V. PENNAD.

22. Râk skrived eo, pénaoz Abram ham en deûz bét daou vab, unan eûz ar vatez, bag eunn all eûz ar c'hiug frank.

23. Hôgen ann hini a zô deudec eûz ar vatez, a zô ganet hervez ar c'hiik ; bag ann hini a zô deudec eûz ar c'hiug frank, a zô ganet dré ar gwést.

24. Ann traou-man a zô bét la-varet dré allégori. Râg ann diou vaouez-zé a zô daou destamant. Unan anézhù a zô bét rôet war vénec Sina, ha n'en deûz ganet néméd sklaved : bag hen-nez eo Agar.

25. Râk Sina a zô eur ménéz enn Arabia, war-harz al léac'h a zô bréma Jérusalem, bag a zô sklav gand hé miplien.

26. Hôgen ar Jérusalem a zô d'ann néac'h, a zô dieub : hounnez eo a zô hor mamm.

27. Râk skrived eo : Laouéna, greg vréc'hâñ, pa na c'hanez két : strak, ha garm, pa na wilioudez két ; râg ann hini a zô dilezet é deûz muu a vogalé, éged ann hini eûz eud eunn ozac'h.

28. Ni a zô éta, va breudeur, bugale ar gwéstli ével Izaak.

29. Hag ével nefuzé ann hini a oa ganet hervez ar c'hiik a heskiné ann hini a oa ganet hervez ar spéred, ével-sé ivé é o'hoarvez bréma.

30. Hôgen pétrâ a larvar ar Skritur ? Kâs-kuit ar vatez bag hé mab ; râk mab ar vatez na vezô kéd da her gant mab ar c'hiug frank.

31. Râk-sé, va breudeur, ni n'omp két bugalé ar vatez, hôgen bugalé ar c'hiug frank : bag ar C'hrist eo en deûz hon diuebet dré ar frankiz-zé.

V. PENNAD.

1. CHOUMID enn hó sâ, ha n'en em likit muu dindan iôd ar sklavérez.

2. Chétu mé Paol é lavarann d'é-hoc'h, pénaoz ma likiid hoc'h enwada, ar C'hrist na dalvèzô nétra d'é-hoc'h.

3. Hag o'ch-penn é tisklerian da gémend dén a lakai hé enwada,

pénaoz é tlé miroud al lézen holl.

4. Chouij pêr a fell d'é-hoc'h béza didamallet gand al lézen, n'hoc'h eûz mui hó lôd er C'hrist, kouéz oc'h eûz ar c'hras,

5. Hôgen ni, dré ar feiz eo é c'hiug digéméroud ar virionez a berz ar Spêred-Santel.

6. Râg é Jézuz-Krist, nag ann enwad, nag ann dienwad na dâl nétra, bogez ar feiz a zeù eûz ac garantez ?

7. Mâd é redac'h ; piou en deûz mirez ouz-hoc'h na zentac'h ouz ar virionez ?

8. Ann ali-zé na zeù kéd eûz ann hini en deûz hó kalvet.

9. Eunn nébez goell a laka da c'hoi ana holl doaz :

10. Géda a rann eûz a vadélez ann Aotrou, pénaoz n'hô péz kéd a vénosioù all némét va ré ; hôgen néb a enkrez ac'hano'h, a zoug ar varnidigez, piou-beanag é vezô.

11. Ha mab, va breudeur, mar prezegann c'hoaz ann enwad, pêrag é c'houzañvann-mé c'hoaz ann heskinou ? Gwall-skouer ar groaz a zô éta éad-da-gét ?

12. A-ioul é vé diskolpet ar ré a heskin ac'hano'h.

13. Râk c'hoi, va breudeur, a zô galvet er frankiz : hôgen likid évez na zeûsé kéd ar frankiz-zé da abek d'é-hoc'h da véva hervez ar c'hiik ; hôgen en em zervichit ann eil égilé gant karantez ar Spêred.

14. Râg ann holl lézen a zô dalc'het er gér-mab hép-kén : Karroud a ri da néza ével-d-od danan.

15. Ma en em grogit, ma en em zibriz ann cil égilé, likid évez n'en em wastac'h ann cil égilé.

16. Hé lavaroud a rann éta d'é-hoc'h : Kerzid er Spêred, ha na zevénot két ioulou ar c'hiik.

17. Râg ar c'hiik a c'hoanta a énb ar spêred, bag ar spêred a énb ar c'hiik ; bag ann eil a zô énébour d'égilé : enn hévélep doaré na rit két ar péz a gatrac'h.

18. Mard-o'ch rénet gand ar Spêred, n'émoch kéd dindan al lézen.

19. Hôgen ôberiou ar c'hik a zô anat, ha c'hétu hi : Ar chadellez, al lousdoni, al likauerez, ann oria-

dez,

20. Azeblidigez ann idouloù, ar gontammérezou, ann énebiezou, ar reustlou, ann heresiou, ann drou-

giouzou, ar strivou, ann droulansou,

ann herziou,

21. Ar gwarizou, al lazérizou, ar merventou, ann dirollou, ha traou all hénvel : ha mé a ziougan

d'é-hoe'h, ével ma em eûz diou-

ganet, pénaoz ar ré a ra ann hé-

vélep traou, na vézint kedhered

rouantlez Doué.

22. Hôgen frouez ar Spêred eo ar garantez, al lévénez, ar péoc'h, ann habasked, ann hégaradded,

ar vadélez, ann hit-chortozidigez,

23. Ar gunvélouz, ar seiz, ar poell,

ann dalc'h, ar glandez. N'eûz kéd a lézen a-éneb ann hévéleb ôber-

riou-zé.

24. Hôgen ar ré a zô d'ar Christ, hô deutz staget hô c'hik oud ar groaz, gand hé wallou, hag hé wall-loulou.

25. Ma névompr dré ar spêred, é

kerzomb ivé dré ar spêred.

26. Na c'hoantaomp két ar c'hloar

wan, oc'h en em vrouda ann eil

égile, oc'h en em hérézi ann eil

égile.

VI. PENNAD.

1. VA breudeur, mar héz koué-
zet eur ré dré douellérez ann eur
péched-bennag, choui, péré a zô
spêreduz, kelennt-hén, gand cur
spêred a gunvélouz pép-hini ò sel-
louz out-han hé-unan, gand aoun
na vé temptet.

2. Dougit bec'hioù ann eil égile ;
ével-sé é sévénout lézen ar Christ.

3. Rák ma venn eur ré é vé eunn
dra-bennag, pa n'eo nétrâ, en em
douell hé-unan.

4. Ra arvestô pép-hini hé labour
hé-unan, ha neuzé é kavó hé c'hloar

enn-han hé-unan, ha nann er ré
all.

5. Rák pép-hini a zougô hé vé-
ach hé-unan.

6. Néb a zô kélenet gand ar
gér, ra rôi tôd eûz hé holl vadou
d'ann hini a gélenn anézhan.

7. Na faziit kêt ; na récur kêt a
c'hoab eûz a Zoué.

8. Rág ann dén a védô ar péz
en dévezô hadet. Néb a hâd er c'hik,
a védô eûz ar c'hik ar vreinadu-
rez ; bag ann hini a hâd er spé-
red, a védô eûz ar spêred ar vuez
peür-haduz.

9. Na skuizomp kêt éta o'h ôber
vâd; rak ma na skuizomp kêt, é
védimp pa vézô deûd ann amzer.

10. Dré-zé pa hon eûz ann am-
zer, gréomp vâd d'ann holl, ha
dréist-holl d'ar ré hô deûz ann he-
vélep feiz gan-é-omp.

11. Gwélit pé lizer em eûz skri-
vet d'é-hoc'h gant va dourn va-unan.

12. Rág ar ré a fell d'ézhô pli-
joud er c'hik, na rédiont ac'hano'h
d'en em enwad, néméd évit na
c'houzanvint kêt a heskin en abek
da groaz ar Christ.

13. Rág ar ré en em enwad, na
viront kêt al lézen; hôgen hi a
fell d'ézhô é vec'h enwadet, évit
ma en em veñlînt en hô kik.

14. Hôgen évit-oun-mé, a-ioul ma
teufenn d'en em veñli, néméd é
kroaz hon Aotrou Jézuz-Krist, dré
bêhini ar bêd a zô bêt staget-oud ar

groaz évit-oun, ha mé évit ar bêd,
15. Rág é Jézuz-Krist ann enwad
nag ann dieuwad na dâl nétrâ, hô-
gen hép-kén ar c'hrouadur nevez.

16. D'ar ré a heñliô ar reiz-zé
ra-vézô ar péoc'h hag ann trugarez,
hag ivé da Israel Doué.

17. A-hend-all na zeùz dén da
enkrezí ac'hanoù; rak merkou ann
Aotrou Jézuz a zougann war va
c'horf.

18. Grâs hon Aotrou Jézuz-Krist
ra-vézô gand hô spêred, va breu-
deur. Amen.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'ANN ÉFÉZIED.

J. PENNAD.

1. PAOL Abostol Jézuz-Krist dré
ioul Doué, d'ann holl zent a zô
é Efézuz, ha d'ann dûd féal é Jé-
zuz-Krist.

2. Ra vézô gan-é-hoc'h ar c'hras
hag ar péoc'h digand Doué hon Tâd,

ha digant Jézuz-Krist hon Aotrou.

3. Ra vézô benniget Doué ha Tâd
hon Aotrou Jézuz-Krist, péhini en
deûz hor benniget gant péb bennoz
spêreduz er Christ évit ann En-
vouz;

4. É-c'hiz ma en deûz hon di-
lenet enn-han abarz krouidigez ar
bêd, évit ma vijem sent ha dinam
dira-z-han er garantez;

5. Péhini en deûz hor c'hend-
dileuret, dré-bé ioul vâd, évit hé-
za bê vijen a zilennidigez dré
Jézuz-Krist;

6. É meûleddi gloar hé c'hras,
dré bêhini en deûz hol lékéad da
véza hétuz en hê Vâb kac'h-mâd,

7. É péhini hon eûz ann daspré-
nadeuz dré hê wâd, hag ann dis-
tol eûz ar bêc'hedou, hervez ma-
don hé c'hras,

8. Péhini en deûz lékéad gant
founder enn-omp, é pép furnez hag
é pép poell :

9. Evit ma tiskouézch d'é-omp
disgwel hé ioul, hervez hé c'hra-
vâd, dré bêhini en deûz lékéad
enn hé benn,

10. Pénaoz, pa vije sévénct ann
amzeriouzeizet gant-han, é c'hrou-
ché pép-trâ er Christ, ken ar péz
a zô en Envouz, ken ar péz a zô
wan douar;

11. Hag enn-han eo ivé omb bêt
galvet ével dré ann darvoud, ô
véza bêt kend-dileuret hervez ra-
toz ann hini a ra pép-trâ diouch
ali hé ioul hé-unan :

12. Evit ma vêzimp meûleddi hé

c'hloar, nî péré hon eûz er penn-
kenta lékéad hon espérans er Christ;

13. Hag enn-han eo ivé c'honi,
goudé bêza klevet ar gér a virio-
nez (Aviel hô silvidigez), ha goudé
bêza bêt krédet enn-han, oc'h bêt
arouëzet gand ar Spêred-Santel
diouganet,

14. Péhini eo ann arrez eûz hon
digouez, bêtég hon dasprénadurez,
é meûleddi hé c'hloar.

15. Dré-zé pa em eûz klevet mé-
neg eûz hô feïz en Aotrou Jézuz-
Krist, hag eûz hô karantez évit
ann holl zent,

16. Na chanann kêt da druga-
garékaed Doué évit hoc'h, ô kouat
koun ac'hano'h em pédennoù.

17. Evit ma teùi Doué hon Ao-
trou Jézuz-Krist, Tâd ar c'hloar,
da rei d'é-hoc'h ar spêred a fornez
hag a zisklériadiur, évit hé anaout ;

18. Ma sklerai daou-lagad hô
kaloun, évit ma wézot pétra eo
espéranz hô kalividiez, ba pétra
eo madou ha gloar hé zigouez é-
kéver ar zent ;

19. Ha péger bras eo hé c'hal-
louz, enn-omp-ni, péré a gréz her-
vez hé c'halloz hag hé ners,

20. En deûz diskouéz et Christ,
oc'h hé zazorchi eûz a douez ar
ré-varô, hag oc'h hé lakaad ena
tu deûz d'éhanen en Envouz,

21. Dreist pép prinséléz, ha pép
galloud, ha pép ners, ha péb ao-
trouniez, ha péb hanô a hanveur,
nann hép-kén er bêd-man, hôgen
ivé en hini da zont.

22. Lékéad en deûz pép-trâ da
blêga dindâu hé dreid, hag hé-
rôed en deûz da benn d'an Iliz
holl,

23. Péhini eo hé gof, hag hé-
louander, hén péhini a zeùz da leù-
nia ann holl en holl

II. PENNAD.

1. HÉN eo en deûz hō tēkéad da véva a nevez, pa oac'h marô en hô kwallou hag enn hô péchédou,

2. E péré é kerzac'h kent hervez boaz ar béd-man, hervez prins galloud ann éar, ar spéréd-zé, péhini a labour bréma war ar ré zizeiz.

3. E péré omb bét ivé holl kent é ioulou hor c'hik, oc'h ober c'hoant ar c'hik bag hor ménosiu; hag é oamp dré hon natur bugale ar vuanegez, ével ar ré all.

4. Hôgen Doué, péhini a zô pinvidig é trugarez, dré ann abek d'ar garantez vrâz en deûz bét évidomp,

5. Pa édomp marô dré hor péchédou, en deûz hol lékéad da gen-véva er Christ (dré c'hras péhini oc'h bét salvet),

6. Hag en deûz hor c'hen-zazor-c'het, hag hol lékéad da gen-azeza enn Envou e Jézuz-Krist;

7. Évit ma tiskouéchézenn amzeriou da zont ar madou founnuz eûz hé c'hras, dré ar vadélez en deûz bét évid-omb é Jézuz-Krist.

8. Râk dré ar c'hras eo oc'h bét salvet gand ar feiz; hag ann drâz na zeñ kéd ac'hano'h; râg eur rô eo eûz a Zoué :

9. Na zeñ kéd eûz hon oberiou, évit n'en em veûlô dén.

10. Râg hé labour omp, ô véza hétkouet é Jézuz-Krist enn obériou mât en deûz aozet Doué, évit ma kerzhemp enn-hô.

11. Dré-zé hō pézet koun pénaoz, ô véza ma oac'h Jentiled kent er c'hik, hag eûz ar ré a chalved dienwedet, é kemm eûz ar ré a chalved enwedet, dré ann abek d'ann enwed gréat er c'hik gand ann doun;

12. N'hô poa két nedzé a lôd er Christ; rannet é oac'h eûz a unvaniez Israel; diavésidi é oac'h éhénver ar gevredigéou, héb espéras é gér ann Aotrou, hag hép Doué er béd-man.

13. Hôgen bréma pa émoch' é Jézuz-Krist, c'houi, péré kent a oa pell, oc'h deûed tôt dré wâd ar C'christ.

14. Râg hén eo hor péoc'h, péhini, eûz a zaou en deûz gréad onan, péhini en deûz torret enn hé gik ar voger kreiz, a ioa da gasôni d'ezhô;

15. Péhini dré hé gélénadurez en deûz torret lézen ar c'hourc'hennou, évid ober eûz a zaou enhan hé-unan, cunn déu nevez hép-kén, ô lakaad ar péoc'h;

16. Hag évid hō unvani hō daou gand Doué enn eur c'horf hép-kén dré hé groaz, o laza enn-han ar gasoni;

17. Evel-sé eo deûet hag en deûz prezéget ar péoc'h, ha d'é-hoc'h péré a oa pell, hag ivé d'ar ré a oa tôt;

18. Râk-sé dré-z-han eo hon eûz digemer ann eil kag égilé étrézég ann Tâd enn eunn névélep Spéréd.

19. N'oc'h mui éta diavésidi ha divroïdi; hêgen ken-vourc'hisienn ar Zent oc'h, ha mévellou Doué:

20. Pa oc'h savet war ziazez ann Éhestel hag ar Brofed, hag é Jézuz-Krist, péhini a zô hé-unan ar c'henta mèan-korn;

21. War bêhini eo diazézet ann ti holl, hag é sâv ével eunn templ santed d'ann Aotrou;

22. Ha péhini a gen-zavit ivé, c'houi, ével eunn ti da Zoué dré ar Spéréd-Santel.

III. PENNAD.

1. DRÉ-ZÉ eo ounn deûet, mé Paol, da véza sklav Jézuz-Krist évid-hoc'h, Jentiled;

2. Râk kleyed hoc'h eûz héb arvar pénaoz en deûz Doué rôed hé c'hras d'in évid hé disteûert d'é-hoc'h;

3. Pénaoz eo diskleried d'in dré ziougan ann disgwél-zé, ével ma em eûz skrivet d'é-hoc'h a-raog é hag gomsiou;

4. Dré hétra é hellit anaout, oc'h hé lenna, ar poell em eûz eûz a vister ar Christ,

IV. PENNAD.

5. Péhini n'eo két bét anavézet en amzeriou all gant mipien ann dûd, ével ma eo diskleried bréma gand ar Spéréd-Santel, d'hé Ebess-tel santel, ha d'ar Brofed;

6. Pénaoz ar Jentiled a zô kenhéred, ken-gorlek, ha ken-lôdek é gér Doué é Jézuz-Krist dré ann Aviel,

7. Eûz a bêhini ounn bét gréat ar ministr, hervez ar rô eûz-a c'hras Doué, a zô bét rôed d'in hervez nerz hé c'balloud.

8. Rôed eo béd éta d'in, mé péhini a zô ann distéra eûz ar zent holl, ar c'hras da brézegid'ar Jentiled pinvidigéou diboeffuz ar Christ,

9. Ha da ziskleria d'ann holl péger kael eo ar reiz eûz ann disgwél kuzet adalck derou ann amzeriou é Doué, péhini en deûz krouet pép-trâ;

10. Évit ma vézô anad dré ann Iliz d'ar brinsélézou ha d'ar c'haloudou eûz ann Envou, Doué é meûr a drâ dishéanel,

11. Hervez ar ménos a-viskoaz en deûz sévénét é Jézuz-Krist hon Aotrou;

12. E péhini hon eûz fisians, hag é krédomp tôtstaad out-han, dré ar feiz hon eûz enn-han,

13. Dré-zé na zigalounékait két, mé hō péd, oc'h va gwelout enn enkrez évid-hoc'h : hō kloar eo kément-sé;

14. Râk-sé eo é plégann va daoulin dirak Tâd hon Aotrou Jézuz-Krist,

15. Eûz a bêhini é kemer hé hanô ann holl dadeler a zô enn Envou war ann douar,

16. Évit m'hô lakai hervez madoù hé c'bloar da grévast enn dën a-zibars dré ners hé Spéréd;

17. Matahai ar Christ da choum dré ar feiz enn hô kalounou; évit, goudé ma viot bêt grisienet ha diazézet er garantez;

18. Ma bellot poella gand ann holl zent pétrâ eo al léd, ann héb, ann oc'hhelded hag ann dounder,

19. Hag anaout katantear Christ enn hor c'hénver, péhini a zô dreist

pép gwiziégez, évit ma viot leûniet hervez pép leûnder Doué.

20. Hôgen d'ann hini péhini, dré ann n'eo a zô gréat enn-omp, a hell ober kals muioch' eget kément ha ma c'houlenomp, ha kément ha ma vennop,

21. Ra vézô ar c'hoar en Iliz Jézuz-Krist, en holl rummou é amzeriou ann amzeriou. Amen.

IV. PENNAD.

1. HO pidi a rann éta stard, mé péhini a zô chadennet évid ann Aotrou, ma kerzot gant pép déréagez er c'halvédigez é péhini oc'h bét galvet,

2. Gant pép vuelded, gant pép kuvvelz, gant pép habaskded, oc'h en em c'houzanvi ann eil égile gant karantez;

5. O prédaria mirout ann unvez a Spéréd dré éré ar péoc'h.

4. Eur c'horf oc'h bag en Spéréd, ével ma'z oc'h galvet enn eunn espérances eûz hō kalvédigez.

5. N'eûz nemed eunn Aotrou, eur vadisiant.

6. N'eûz nemed eunn Doué Tâd ann holl, péhini a zô dreist ann holl, ha dré ann holl, hag enn-omp holl.

7. Hôgen ar c'hras a zô bét rôet da bêhini ac'hano'mp hervez ar c'hemm eûz a rô ar Christ.

8. Dré-zé eo é larav : O véza d'ann nac'h en deûz kaet sklavat ar sklavérez, ha rôed en deûz hé rôou d'ann dûd.

9. Hôgen périd ef'hén lavaret eo piñet, nemed dré ma'z eo diskennet da genta er c'hévrénou douwa eûz ann douar!

10. Ann hini a zô diskennet eo ivé ann hini a zô hét piñet dreist ann holl Envou, évit sévéné pép-trâ;

11. Hag hén eo en deûz rôet lôd da Ebestel, lôd da Brofed, ré all da Aviélerien, ré all da Bas-torec, ré all da Zoktored;

12. Évit klôaad ar zent é labour hō c'hang, hag évit sével kof ar Christ;

13. Bété ma tizimp holl unvez ar feiz, hag anaoudégez Mab Doué, enn eunn dén klök, é kemm ann oad ezh a leñunder ar C'hrist;

14. Évit na vélzimp mui ével bugalé arvaruz, ba na vélzimp két trôzuget gant péb avel ann deskañurez, dré zrougiez ann dûd, ha dré ann touellerez gant pêhini é tougond d'ar fazi;

15. Hôgen oc'h heulia ar wirionez er garantez, ma kreskimp é pép-trâ é Jézuz-Krist, pêhini eo penn;

16. Dré bêlini ar c'horf holl frammet hag unvanet dré pép mell, a zigemer ar c'hresk, hervez ar vent a zéré da bêphini eûz ann izili, évit ma savô ével-sé dré ar garantez.

17. Hel laravoud a rann éta d'é-hoc'h, ha tést ounn eûz a gément-sé dirig ann Aotrou, pénaoz na ger-zot mui ével ma kerz ar Jentiled all, é fougé hô ménoz,

18. Pérê hô deñu hô kiant leñun a dévalien, pérê a zô pelléct eûz a vuez Doué; enn abek d'ann diwiziñez a zô enn-hô, ba da zalentez hô c'haloun :

19. Pérê ô veza kollet pép fisians gant-hô, a zô en em rôet d'al lous-doni, évid en em deûrel gant fô é péb budurnez, bag er bizoni.

20. Hôgen c'houi, né kéd ar péz hoc'h eûz desket é shôl ar C'hrist,

21. Pa eo gwir hoc'h cûz klevet ba desket énô, hervez ar wirionez eûz a gêlcenadurez Jézuz :

22. Pénaoz é tiéit kás-koit ann dén kôz, hervez hô puez kenta, pêhini zeùz da vreina dré ar c'hoan-tou touelluz ;

23. Hag en em névézi é spéred hô ménoz,

24. Ha gwiska ann dén nevez, pêhini a zô krouet hervez Doué er wirionez hag é sanitel ar wirionez.

25. Dré-zé ô tisteûrel pép gaou, ra larvard pép-hini ar wirionez d'hé néza, ô véza ma'z omp ann izili ann eil eûz égilé.

26. Buanékait, ha na béc'hit két :

na guzet két ann héol war hô puarnégez.

27. Na rôit kéd a léac'h d'ann diaoul :

28. Nêb a lairé, na lairêt mui; hôgen labouret, ha gréat eunn drabennig a vâd gand hé zaouarn, évit ma en dévérô péadrâ da rei d'ar ré a zô diñez gant-hô.

29. Na zeuet er-méaz eûz hô kénou larav droug é-béd : hôgen na zeuet némét lavarioù mât évit sével ar leiz, hag évid digas ar c'hrâs d'ar ré hô selaou.

30. Ha na distaist két Spêred-Santel Doué, é pêhini oc'h bêt arouëzet évid deiz ann dasprnadurez.

31. Taolid er-méaz a hanoc'h pép c'houerwyder, péb buanégez, pép frouden, pép gurmérez, pép téod-dad, ha pép drougiez.

32. Hôgen bêzit mât ann eil é-kéñver égilé; bêzit trugarezuz, ha distaolit hô kwallou ann eil d'égilé, ével ma en deûz Doué distaoed d'é-hoc'h é Jézuz-Krist.

V. PENNAD.

1. BÉZID éta heúlierien Doué, ével bugalé karet-mât :

2. Ha kerizit er garantez, ével ma en deûz ar C'hrist hor c'haret, hag en em rôed héuran évid-omp da Zoué, ével eur c'hinnig hag eunn hostiv a chouëc vâd.

3. Hôgen na vezet két klevet hanônn hô touez nag eûz a chadlez, nag eûz a lonsdôni é-béd, nag eûz a bizoni, ével ma tére da zent :

4. Na komsiou hudur, na ré soll, na ré farsuz, ar péz na zéré kéd oud hô stâd; hôgen kentoc'h livirit trugarez.

5. Râg gwézid ervâd pénaoz kêmend binî a zô gadal, pé budur, pé ré biz, ar péz a zô azeûli ann idolou, na zeùz kéd da her da rouantel ar C'hrist ha Doué.

6. Na douelled dén ac'hanoc'h gant komsiou gwân; râg enn abek da gément-sé eo é kouez buanégez Doué war vugalé diskredik.

7. Na vezit kéd éta kérvennien gant-hô.

VI. PENNAD.

8. Râk kent é oac'h enn dévalien, hôgen bréma oc'h gouloù enn Aotrou. Kerzid ével bugalé ar gouloù :

9. Râk frouez ar gouloù a zô é pép mât, enn ecunder, hag er wirionez.

10. Enklashid ar péz a zô hétuz da Zoué :

11. Ha na gémérít kéd a lôd é obriou difrouez ann dévalien, hôgen en-néep tamallit-hô.

12. Râk mézuz é vé zô-kén lavarout ar péz réont enn disgwel.

13. Hôgen kémend a hell bêza tamallet, a zô skleret gand ar gouloù; râk kémend a sklera, a zô gouloù.

14. Dré-zé co bêt lavaret : Saô, té pêhini a zô kousket, saô eûz a douez ar ré-varô, hag ar C'hrist a choulaouoù ac'hanod.

15. Likid évez éta, va breñdeùr, da gerzout gant furnez; naon ével tud diboell,

16. Hégen ével tud poellek, péré a zaspriñ ann amzer; râg ann dei-siou a zô drouk.

17. Na vezit kéd éta diévez, hôgen poellit pétri eo ioul Doué.

18. Ha na vezit két gant gwin, é pêhini éma ar likaouerez; hôgen en em leñuit eûz ar Spêred-Santel,

19. O komza étré-z-hoc'h eûz a zalinou, eûz a himou, hag eûz a ganaouennou spéredouz; ô kana hag ô salmi enn hô kalonou meuleudiou ann Aotrou :

20. O trogarékaat bêpréz eûz a hép-trâ Doué ann Tad, é hanô hon Aotrou Jézuz-Krist.

21. O plégia ann eil d'égilé é doujans ar C'hrist.

22. Ra blégô ar gragez d'hô é-zec'h, ével d'ann Aotrou;

23. Râg ann ozach eo ar penn eûz ar c'horf, ével ma eo ar C'hrist ar penn eûz ann Iliz; hag hén eo ivé salyer hé c'horf.

24. Ével éta ma plég ann Iliz d'ar C'hrist, ével-sé é tié ivé ar gragez plég d'hô é-zec'h é pép-trâ.

25. Ézec'h, karid hô kragez, ével ma en deûz ar C'hrist karet hé Iliz,

ha ma'z eo en em rôed hé-unan évit-hi,

26. Évid hé santela, goudé bêza hé glancet é kib l ann dour dré ar gér a vuez;

27. Évit ma hé lakajé da zond dira-z-han leñin a c'hoar, hép namm, hép roufen, ha netra all hével, hôgen ô veza sant ha di-namm.

28. Ével-sé ann ézec'h a dle ka-round hô gragez ével hô c'horf hô-unan. Nêb a gâr hé c'hrég, enn em gar hé-unan.

29. Râk dén na gasa népréz hô gik hé-unan : hôgen hé vaga hag hé genderc'hel a ra, ével ma ra ar C'hrist é-kéñver hé Iliz;

30. Râk ni a zô izili hé c'horf, gréat eûz hé gik hag eûz hé eskern.

31. Dré-zé ann ozach a gitai hé dad hag hé vamm, hag en em stag'd ouz bê c'hrég ; hag é vezind daou en eur c'hih hép-kén.

32. Ar sakramant-zé a zô brâz; mé a larav er C'hrist hag en Iliz.

33. Hôgen ra garô pép-hini ac'hanoç'h hé c'hrég ével-thaz hé-unan ; ha ra zoujô ar c'hrég hé ozach.

VI. PENNAD.

1. BUGALÉ, sentit ouc'h hô ta-dou hag ouc'h hô mammou enn Aotrou ; râg eunn dra dileed eo.

2. Enor da dâd ha da vamm (ar c'henta gourc'hémenn eo da bêhini en deñu Doué diouganet eur góbr);

3. Évit ma teuio mât d'id, ha ma vévi pell war ann douar.

4. Ha c'houi, tadou, na hégit kêt hâ pugale; hôgen savid anézhoc'h hô deski hag oc'h hô zamallout hervez ann Aotrou.

5. Mévellou, sentit oud ar ré a zô hoc'h a stroñez hervez ar c'hih, gand aoun ha gand doujans, é euan-deur hô kaloun, ével oud ar C'hrist hé-unan :

6. Nann évid hô servicha hép-kén a-zirag, ével pa hô pé c'hoant da blioud d'ann dôd, hôgen ével mévelou ar C'hrist, oc'h obe ioul Doué a galoun ;

7. O servicha anézhoc'h a ioul vâd

é gwél ann Aotrou, ha nann é
gwél ann dûd :

8. O c'houzout pénaoz pép-hini
en dévèzo digand ann Aotrou ar
gôbr eûz ar mât en dévèzo gréat,
daoust pé sklav, pé frank é vezô.

9. Ha choui, mistri, grid enn
hévélep trâ é kénver hò ménellou,

ha na c'hourdrout két anézhô, ô
c'houzout pénaoz éma hò Aotrou
hag hoc'h hini en Envou, péhini
n'en deñz kemm é-béd évid den.

10. Enn divez, va breudeur,
krévait enn Aotrou, hag é ners hé
holl-c'halloud.

11. Gwiskit holl armou Doué,
évit ma hellot énaébi out spiou ann
diaoul.

12. Râk bêz' hon eûz da strourmi,
nann'oud ar c'high hag oud ar gwâd,
hôgen oud ar prinsed, hag ar ré
c'halloudek, out rénerien ar béd
téval-man, hag oud ar spérédou
droug a zô enn éar.

13. Dré-zé kémérid armou Doué,
évit ma hellot ôber-penn enn deiz
drouk, ha choum stard é pép mât.

14. Bézit stard éta, ha kémérid
da c'houriz ar wirionez ha da harnez
ann eunder.

15. Likit boutou enn hò treid
hag a aozô achanoc'h da Aviel
ar péoc'h.

16. Kémérid dreist-holl tiren ar

feiz, gant pétuni é hellot mouga
holl zarédu tanuz ann drouk.

17. Kémérid ivé tôg ar feiz, ha
klézec ar spéré, péhini eo gér Doué;

18. O pidi Doué é spéré é péb
amzer dré ar bédenn ha dré ar bré
zégen; hag oc'h en em brédéria
gant pép striv o pidi évid ann holl
zent ;

19. Hag évid-oun, évit ma vezô
rôed d'in geriou, ô tigeri va genou,
ma prezegian gand herder mister
ann Aviel ,

20. Eûz a bêtini é rann al leuri
digez er chadennou; ha ma kom
zinn anéhan gand ar frankiz a zô
déléet.

21. Hôgen évit ma viot ar péz
a zell ouz-in, hag ar péz a rann,
Tikikuz, hor breùr kér, bèlek féal
ann Aotrou, a rôi da anaoud d'é
hoc'h pép-trâ ;

22. Hag évit-sé eo em eûz hé
gaset étrezég enn-hoc'h, évit ma
wézot pétrâ a c'hoarvez war-drô
d'é-omp; ha ma tizoaniô hò ka
lounou.

23. Ra vezô ar péoc'h d'hor breû
deur, hag ar garantez gand ar feiz,
digand Doué ann Tâd, ha digand
hon Aotrou Jézuz-Krist.

24. Ra vezô ar c'hras gand ar
ré holl a gar bon Aotrou Jézuz
Krist er glanded. Amen.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR FILIPPIED.

I. PENNAD.

1. PAOL ha Timotéuz, servi
cherien Jézuz-Krist, d'ann holl
zent é Jézuz-Krist pér a zô é
Filippoz, ha d'ann Eskep, ha
d'ann Diagoned.

2. Ra vezô gan-é-hoc'h ar c'hras
hag ar péoc'h digand Doué ann
Tâd, ha digand hon Aotrou Jézuz
Krist.

3. Trugarékaad a rann va Doué,
kenn aliez gwéach ma teu koun
d'in ac'hanoc'h ;

4. Ha hétré em pédenou é pé
dann évid-hoc'h holl gant lévenez,

5. O vezâ ma hoc'h eûz bêt hô
lôd é Aviel ar C'hris adaleg ann
deiz kenta bêté vréma.

6. Râk kridi a rann gant fisians
pénaoz ann hini en deñz déraouet
ar mât enn hò touez, hé beûr
c'hrai bêté deiz Jézuz-Krist.

7. Déréad eo em bê ar gréden
zé ac'hanoc'h holl, ô vezâ ma hò
touggan em c'haloun, dré ma oc'h
holl ken-vreudeur va lévenez, hag
em éréou, hag em difeon, hag é
krévadurez ann Aviel.

8. Râk Doué a zô tést d'in pégé
ment hò karaan holl è kaloun Jézuz
Krist.

9. Hag ar péz é pédañ anéz
han ar aotréa, eo ma kreskô hò
karantez mui-oc'h-vui é gwiziégez
hag é pép skiant :

10. Évit ma hellot anaoud ar
péz a zô gwelloc'h, évit ma viot
gwirion hag hép gwall é deiz ar
C'hris :

11. Ha via viot leûn a frouce
ar wirionez dré Jézuz-Krist : évit
gioar ha meuleudi Doué.

12. Hôgen mé a fell d'in, va
breudeur, é oufach pénaoz ar péz
a zô c'hoarvezet gan-én, a zô deget
évit kreskadurez ann Aviel :

13. Enn hévélep doaré ma éz

eûz brûd eûz va éréou er C'hris
enn holl léz, hag é meûc a leac'h
all ;

14. Ha kalz eûz hor breudeur
enn Aotrou ô kémérou fisians dré
va éréou, hô deûz krédet mui-oc'h
vui prezégi gér Doué héb aoun.

15. Hiniennou zô évit-gwir hag
a brézeg ar C'hris dré hérez ba
dré striv, lôd all a ioul vâd ;

16. Lôd dré garantez, ô c'hou
zout pénaoz ounn bet lékéat évit
difenn ann Aviel ;

17. Lôd all a brézeg ar C'hris
dré striv, ha nann gand eunder,
ô kridi pénaoz é enkrézont acha
nou em éréou.

18. Hôgen pé vern ? Gant ma
vezô prezeget ar C'hris enn eunn
doare-bennâg, daoust dré zarvou,
daoust dré wirionez : en em laoué
naad a ranu, hag en em laoué
naain.

19. Râg gouzoud a rann pénaoz
kément-sé a zeù da vilvidigez d'in.
dré hô pédenou, ha dré skoazel
Spéré Jézuz-Krist ,

20. Gant ar géd hag ann espé
rans em eûz, pénaoz na fazinn
két é nétrâ ; hôgen pénaoz ma kom
zann gant péb herder, é vezô
c'hoaz bréma meûlet er C'hris em
c'horf, daoust dré va buez, daoust
dré va marô .

21. Râk Jézuz-Krist eo va buez,
hag ar marô a zô eur gounid évid
oun.

22. Ma choumann bêô em c'hik,
é tennin frouez eûz va labour ;
hag ével-sé na ouzonn pétrâ da
zilenna.

23. Enkrézont ounn con daou du
c'hoant em eûz da véza dieûbet eûz
va c'horf, ba da vont gand ar
C'hris ; ar péz a zô ar gwella kalz :

24. Hôgen talvoudusoc'h eo évid
hoc'h é choumenn em c'horf.

LIZER S. PAOL D'AR FILIPPIED.

25. Dré-zé em eùz fisians é-choumin gan-é-hoc'h, hag é chouminn pell a-walch'h évid hò kwellaen, hag évit lévénez ar feiz;

26. Évit ma vèzô brasoch'h hò trugarez é-hévélez Jézuz-Krist, pa'z inn adarré d'hò kwélout.

27. Likid évez hép-kén d'en em gender'hel ével ma'z eo dilect é Aviel ar C'hrist ; évit ma wélinn, mar teúano étiezeg enn-hoc'h, pé ma klevinn diwar hò penn, mar choumann ezvérzand, pénaoz échoumit stard enn eunn hévélep spéred, hag é labourit évit feiz ann Aviel;

28. Ha pénaoz hoc'h énébourien n'hò laka kéd da spounata ; ar péz a zô d'ézhò eunn abek a gollidigez, hogen d'é-hoc'h eunn abek a zilividigez, ha kément-sé dré Zoué.

29. Rág eur ch'ras eo en deùz gréad d'é-hoc'h ar C'hrist, nann hép-kén dié ma krédit enn-han, hogen ivé dré ma c'honzaavit évit-han ;

30. O véza ma'z och' en hévélep stourmou, é pétré hoc'h eùz va gwélet, hag é pétré é klevit émounn bréma.

II. PENNAD.

1. MA éz etz éta eunn dizoam-bennag er C'hrist, ma éz eùz eur fidalizidez-bennag er garantez, ma éz eùz unvaniez er spéred, ma éz eùz karantez enn trugatez,

2. Leñuit va lévénez, o kaout ann hévélep ménosiou, ann hévélep karantez, ann hévélep spéred, ann hévélep skiantou ;

3. Evel na réot nétrá dré stêr' pé dré fouge ; hogen ma krédo pép-hini dré vuelded ar ré all dreist-han ;

4. Ma sellô pép-hini, nann oud ar péz en deùz hé-unan, hogen oud ar hò deùz ar ré all.

5. Hò pézet ann hévélep ménos hag en deùz bét Jézuz-Krist,

6. Péhini, hag hén a oa Douéenn-han, n'en deùz két krédet é vé euna aloubérez évit-haz da véza pár da Zoué :

7. Hégen en em zistéreed eo hé-unan, ô kémérout aoz eor servicher, oc'h en em lakaad hénvel oud eunn déen, hag ô véza kéméréd dré hé zoaré évit eunn déa.

8. En em izéléet eo hé-unan, ô tond da véza sentuz bétég ar marô, ha marô ar groaz.

9. Dré-zé eo en deùz Doué hé uel'héleet, hag en deùz roed d'ézhav eunn-hand, péhini a zô dreist pab hanô ;

10. Évid é hanô Jézuz ma plégô pép glin enn Euv, war ann douar, hag eùz ifernou ;

11. Ha ma ansavô pép téod pénaoz hon Aotrou Jézuz-Krist a zô é gloar Doué ann Tad.

12. Dré-zé, ya brendeür kér, ével ma hoc'h eùz sentet béréd, hò pézet prédier, nann hép-kén pa émounn bérzant en hò touez, hogen ivé bréma muioch'h pa ounn ezvérzand, da ober hò silvidigez gand aoun ha gant krén.

13. Rák Doué eo a ra enn-hoc'h ann ioul hag ann ober, hervez hò ch'râd-vâd.

14. Hogen gvit pép-trâ hép krôzou, hag hép rendaëlou :

15. Évit ma viot d'ridamall, ha gwirion ével miplien Doué, ha dinam é-kreiz eur vrôad diroll ha saotret; é-touez péhini é luc'hit ével goulaouennou er béd;

16. O tougen enn-hoc'h ar gér a vuez é medleüdi d'in é deiz ar C'hrist, o véza n'em eùz két rédet enn auer, ha n'em eùz két labouret enn-anter.

17. Hogen ha pa dléfenn rei va buez war ar sakrisiz ha war ann hostiv eùz hò feiz, en em laouénnaad a rann, hag é ken-laouénnaïnn gan-é-hoc'h holl.

18. En em laouénnaïd ivé, ha ken-laouénnaït gan-én.

19. Mé a esper gant grâs hon Aotrou Jézuz, é kasin abars némeûr Timottéouz étrézeg enn-hoc'h, évit ma vézina ivé dizoaniet, ô klevout eùz hò kelou.

20. Rák n'm eùz dén a vé ken

III. PENNAD.

un-vao gan-én, hag en défô eur garantez ker wir évid-hoc'h.

21. Rák pép-hini a glask ar péz a zô d'ézhav hé-unan, ha nann ar péz a zô da Jézuz-Krist.

22. Hogen c'houi a oar pénaoz em eùz hé arnodet, ha pénaoz en deùz servicher gan-én ô prezegi ann Aviel, ével ma servich eur mab hé dad.

23. Espéroud a rann éta hé gás d'é-hoc'h, kerken ha m'am bezô gwélet ar péz a zô war-drô d'in.

24. Fisians em eùz can Aotrou, pénaoz éz inn ivé hép-talé étrézeg en-hoc'h.

25. Koulskoudé em eùz krédet é oa réd kâs adarré d'é-hoc'h Eparofituz va brêr, péhini eo va skoazez em c'hang, va eil em stourmou, hoc'h Abostol c'houi, ha va zer-vicher em ézomou.

26. Rák c'hoant brâz en doa d'hò kwêloud holl, ha trist é oa ô véza ma hò poa klevet é oa klavv.

27. Rág évit-gwir klavv eo bêt hétég ar marô : hogen Doué en deùz bêt truez out-han ; ha nann hép-kén out-han, hogen ivé ouzin, gand aoun n'am bêt tristidigez war dristidigez.

28. Hé gaset em eùz éta gant mui a vall, évit ma laouénaot pa her gwélot adatré, ha ma rézina di-ch'la'haret va-unan.

29. Digémérid éta anéhan gan-pép-lévénez enn Aotrou, hag eno rit ar seurt tiid :

30. Rág enn abek da ober ar Christ eo bêt toséed d'ar marô, ô rei hé vuez. évit révéni ar skoazel na hellach két rei d'in hoc'h-unan.

III. PENNAD.

1. A-HEND-ALL, va breudeür, en em laouénnaït enn Aotrou. Né kéd doanive d'in, ha talvouduz eo d'é-hoc'h é skrifenn d'é-hoc'h ann hévélep traou.

2. Tec'hid diouc'h ar châs, tec'hid diouc'h ann droug-ôbérourien, tec'hid diouc'h ann trouc'h.

3. Rák ni a zô ana trô-drouc'h, ni pétré a zervich Doué a spéred,

hag en em *veul é Jézuz-Krist, ha nann ô fisiot er c'hik.

4. Né két na helfenn kaout fisians er c'bik ; ha ma hell eur ré fisioù er c'hik, é hellann c'hoaz hé ober muioch'h :

5. Pa ounn bét enwadet ann eiz-ved dervez, pa ounn eùz a wen Israel, eùz a vreutiez Benjamin, Hébre ganet eùz a Hébreed, hevez al lezen Farizian,

6. Hervez ar gendamouez, heskinez Iliz Doué, hervez ar wirionez, a zô el lezen, ô véza rénet eur vuez didamall.

7. Hogen ar péz a zellenn neuz évél eur gounid, em eùz scellez évél eur c'holle enne abek d'ar C'hrist.

8. Ou'z-penn é vennant pénaoz pep-trâ a zô eur c'holle é skoaz ann anaoudégez uc'hel eùz a Jézuz-Krist hon Aotrou, évit péhini em eùz diouc'h pép-trâ, oc'h hé zellout évél tel, évit ma c'hounézfenn ar C'hrist,

9. Hag é vijenn kavet enn-han, nann ô kaout va gwirionez va-unan, péhini a zeù eùz al lezen, hogen ann hini a zeù eùz ar feiz é Jézuz-Krist, ar wirionez a zeù eùz a Zoué dré ar feiz ;

10. Ha ma anavézinn anéhan, ha ners hé zazor'hidigez, hag al lôd enn hé c'holloasieu, ô veza hévé-lebékét oud hé varô ;

11. Évit ma hellinn eno-divez ti-zoud dazore'hidigez ar ré-varô.

12. Né kéd em hé a-vréma digémérid ar péz a c'hédana, pé é venn klôk a-vréma : hogen da heul éz ann, évit ma hellinn tizout ar péz évit péhini ounn bêt kémérét gant Jézuz-Krist.

13. Va breudeür, na vennann két em bêt tizet. Hogen ar péz a rann bréma eo, goudé béra ankoù-nac'héet ar péz a zô war va lerc'h, bag ô tiarbenna ar péz a zô em raoz,

14. É rédann étrézék penn ann dachen, évit goueid ar góbre eùz a chalvedigez uc'hel Doué é Jézuz-Krist.

15. Mar d'emp éta klôk, ra vennimp évél-sé : ha ma vennit ena

eunn doaré all , Doué a zisklerio d'é-hoc'h ar péz a dléid *da gridi*.

16. Högen é-kénver ar péz a ouzomp a-vréma , hor bézet ann hévélep ménosiou , ha choumomp em hévélep reiz.

17. Grid ével-d-oun , va breû-deür , ha sellid oud ar ré a gerz hervez ar skouér hoc'h eùz gwélétt en-omp.

18. Rák kalz a zô , eùz a béré em eùz' aliez komzed d'é-hoc'h , hag eùz a béré é komzann c'hoaz bremenn en ur wéla , hag a gerz ével énébourien da groaz ar C'hrist ;

19. Pérez hō dévezô da zivez ar marô *peur-baduz* ; pérez a rá hō Doué eùz hō c'hoz ; a laka hō gloar en hō mez , ha na venn nemet traou ann douar,

20. Högen évid-omp-ni hon tî a zô eng Envou ; hag ac'hanô eo ivé é c'hédomp hor Salver , hon Aotrou Jézuz-Krist ,

21. P'hini a gemmô hor c'horf disleber , évid hé lakaad da véza henvel oud hé gorf leùn a c'hoar , dré ann obéridigez *nerzuz* gant p'hini é hell lakaat pép-trâ da bléga d'ezhan.

IV. PENNAD.

1. DRÉ-ZÉ , va breûdeür kér ha karet-mâd , va lévénez ha va gurunen , choumit stard ével-sé en Aotrou , va breûdeür kér.

2. Mé a béd Évodiaz , mé a béd stard Sintiké da gaout ann hévélep kréden en Aotrou.

3. Da bidi a rann ivé , té pélini a zô bét da eil d'in , da skoazella ar gragez péré hō deùz labouret gan-en évit rei da anaoud ann Aviel , hag ivé Klément , hag ar ré all hō deùz va skoaziet em c'hang , hag hanioù péré a zô skrijet el levr a vuez.

4. En em laouénait bêpréd en Aotrou : hel lavaroud a rann adar-ré , en em laouénait.

5. Ra vézô anavézet hō poell gand ann dud holl . Ann Aotrou a zô töst.

6. Na vécit nec'het gant nétrâ : hogen é pé stadt m'en em gefot , rôid da anaoud da Zoué hō koulen-nou , gant pédennou ha gant trugarezou.

7. Ha péoc'h Doué' , p'hini a zô dreist pép méaoz , ra virô hō kalousou hag hō spérédou é Jézuz-Krist.

8. Enn divez , va breûdeür , kémend a zô gwir , kémend a zô déréad , kémend a zô euen , kémend a zô sanctel , kémend a zô kared , kémend a zô meuluz , kémend a zô hervez ann doaré-vâd hag hervez ar reiz , mennit-ho.

9. Grid ar péz hoc'h eùz desket gan-en , hoc'h eùz kéméret digan-en , hoc'h eùz klevet gan-en , hoc'h eùz gwélétt eun-oun ; ha Doué ar péoc'h a vézô gan-é-hoc'h.

10. Högen en em laouénéet kaer ounn en Aotrou , ô véza ma hoc'h eùz névezet ar préder hō poa gwéchall évid-oun . Ann hévélep préder hō poa , hogen harzet é oac'h.

11. Né kéd enn abek d'am diénez é lavarañ hément-sé ; rak desket em eùz , é pé stadt ma vénanz , d'en em gavout mâd.

12. Mé a oar béva en distervez , mé a oar béva er founder ; ha diouc'h pép lêaç'h , ha diouc'h pép trâ ouon boazet , diouc'h ar gwalc'h ha diouc'h ann naoun , diouc'h ar puider ha diouc'h ann diénez.

13. Pép-trâ a hellann en hini a gréva ac'hanoun.

14. Koulskoudé gréat mâd hoc'h eùz , ô kéméroul lôd eùz va glac'harp.

15. Rag gouzoud a rit , Filip pied , pénaoz pa zéraouiz prezégi d'é-hoc'h ann Aviel , pa'z iz-kult eùz ar Vasédonia , Ibiz all é-béd né deùz ranet hé madou gan-en , néméd-hoc'h hép-kén ;

16. C'houi péré hoc'h eùz kaset diou wéach d'in é Tessalonika kémend em boa ézomm.

17. Né kéd é klaskfenn hō rôou , hogen klaskoud a rann ar frouez founnuz eùz hō préder.

18. Rák bér' em eùz pép-trâ , hag a-wale'h cm eùz. Leùn ouun

IV. PENNAD.

21. Saluididann holl zent é Jézuz-Krist.

22. Ar vreudeür a zô gan-en a zalud ac'hanoc'h . Ann holl zent a zalud ac'hanoc'h , ha dreist-holl ar ré a zô é ti Kézar.

23. Grás hon Aotrou Jézuz-Krist ra vézô gand hō spéred . Amen.

deûz hoc'h unvanet dré hé varô
enn hé gorf marvel, évid hô la-
kaad da véza sent, ha dinam, ha
didamall dira-z-han :

25. Mar choumit koulksoudé dia-
zézel, ha stard er feiz : ha postek
é espérans ann Aviel, hoc'h eûz
klevet, a zôbhét prezéged d'ann holl
grouaudurien a zô dindân ann Énv,
hag eûz a bêhini ounn bêt, mé
Paol, lékéat da ôberer,

26. Mé péhini en em laouéna
brêma er chlosiou a chouzavann
évid-hoc'h, hag a zeù da leùnia em
chik ar péz a zô c'hoaz da chouzavai
d'ar Christ, évid hé gorf, péhini
eo ann Iliz ;

25. Eûz a bêhini ounn bêt lé-
kéad da ôberer hervez ar gâg en
deûz rôed Doué d'in, évid hé fré-
dérija enu hô kénver, o leùnia gér
Doué :

26. O prezégi d'é-hoc'h ar mister
a zô bêt kuzed d'ann holl amzeriou
ha d'ann holl boblou, hag a zô bêt
diskleriet brêma d'hé zent,

27. Da béré eo sellid da Zoué rei
da anaout madou gloar ann disgwel-
zé er Jentiled, péhini eo ar Christ,
espérans hô kloar ;

28. Péhini a brégomp, o ké-
lenna pép dén, o kentélia pép dén
enn holl furnez, o lakaat pép dén
davéza klok é Jezuz-Krist.

29. Èvit-sé eo é labourann, o
stourmi dré hé ners a zô galloud
enn-oun.

II. PENNAD.

1. RAK mé a fell d'in é oufach
pêger bras eo ar prêder em eûz
évid-hoc'h, évid ar ré a zô é Lao-
disé, hag évid ar ré n'hô deûz
biskoaz gwézel va dremm hervez
ar chik.

2. Èvit ma vézo fréalzel hô c'ha-
lounoa, hag o véza unvanet kôvet
dré ar garantez, ma véoint leùn
eûz a holl vadou ar skiant, évid
anaout mister Doué ann Tâd, ha
Jezuz-Krist,

3. É péhini eo kuzet holl den-
zioriu ar furnez hag ar wiziégez.

4. Hôgen kément-man a lava-
rann, évit na zeù d'en d'hô touella
gant lavariou uchel.

5. Râg évid-oun da véza ezv-
zand a gorf, éz ounn koulksoudé
gan-é-hoc'h a spéred : hag é vê-
lann gaant lèvanez hô reiz, hag ar
starder eûz hô feiz er Christ.

6. Kendalc'hid da véva é Jezuz-
Krist hon Aotrou, é-chiz ar gê-
lénadurez en deûz rôed d'é-hoc'h ;

7. Grisiennut, ha savid ével eun-
ti war-n'ezhan, ha kréavat er feiz,
ével ma hoc'h eûz bêt zesket, ha
kreskit enn-han enn trugarezou.

8. Likid èvez na zeûle d'en d'hô
touella gant ar filozok, gaant barra-
dou gwâñ hervez tradition ann dûd,
hervez kenteliou ar bed, ha nann
hervez ar Christ.

9. Râg enn-han é choum holl
leùnder ann Doulez gant hé gorf.

10. Ha choui a zô leùn enn-han,
hén péhini a zô da benn da bêp
prisalez, ha da bêp galloud :

11. E péhini och bêt enwâdet,
nann dre eunn enwad gréat gant
ann dourn évid digroc'hennig ar
c'horf, hogea dré enwad ar Christ:

12. O véza bêt lienet gant-han
er vadisient, é péhini och bêt ivé
dazorc'het dré ar feiz é ôber Doué,
péhini en deûz hé zazorc'het eûz
a douez ar ré-varo.

13. Râg choui pa oac'h maro enn
hô kwallou, hag é dienwad hô
kik, éch asbeyt gant-han, goudé
m'en deûz distaoled d'é-hoc'h hô
kwallou;

14. O tiverka ar skrid a ioa a-
énep d'é-omp, o terri al lezen a
damallé ac'hanoù, hag och hé
stagaoud hé groaz.

15. Hag o véza dibourc'het ar
brinséléou hag ar c'haloudou, en
deûz hô chased dirâg ann holl,
goudé bêza hô zrec'het enn-han hé-
unan.

16. Na varned éta d'en ac'hanoù
évid ann dibri, pé évid ann éva,
pé en abek d'an deisou goël,
pé évid al loar nevez, pé évid ann
deisou sabbat :

17. Pa n'eo ann traou-zé néméd

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'AR GOLOSSIED.

I. PENNAD.

1. PAOL Abostol Jezuz-Krist dré
ioul Doué, ha Timotéuz hé vreñr,

2. D'ar zent ha d'ar vreñr

léal é Jezuz-Krist a zô é Kolossa.

3. Ra zehi d'é-hoc'h ar c'hrâs,

hag ar pêc'h digaod Doué hon Tâd,

ha digaod hon Aotrou Jezuz-Krist.

Trugarekaad a réomp Doué, Tâd
hon Aotrou Jezuz-Krist, hag é pé-

dômp anézh anézh klevet évid-hoc'h ;

4. O véza klevet komza eûz hô
feiz é Jezuz-Krist, hag eûz ar ga-

rantez hoc'h eûz évid ann holl zent,

5. Enn espérans eûz ar madou

a zô mired d'é-hoc'h enn Envou,

hag eûz a béré hoc'h eûz klevet
meneck er gér a virionez eûz ann

Aviel;

6. Péhini a zô deûet bêtég enn-
hoc'h, ével ma éma er béd holl,
é pêleac'h toug frouez hag é kresk,
é-chiz ma en deûz gréat enn hô
touez, abaoé ann deiz a péhini hoc'h
eûz klevet hag anavézet grâs Doué
er virionez,

7. Ével ma hoc'h eûz desket gant
Épafras hon eil kér, péhini a zô évid-
hoc'h eunn ôberer feal da Jezuz-
Krist.

8. Ha péhini en deûz rôed da
anaout d'é-omp hô karantez spéré-
duz.

9. Dré-zé abaoé ann deiz a pé-
hini hon eûz klevet hément-sé, na
chanomph kôd da bidi évid-hoc'h,
ha da choulenou digand Doué, ma
leùniou ac'hanoù eûz a anaoudé-
gez hé ioul é pép furnez hag é pép
skiant spéréduz :

10. Èvit ma kerzot enn eunn doaré
din a Zoué, o plijoud d'ézhant é
pép-trâ, o tougen frouez a pép seurt
mâd-ôberiou, hag o kreski é gwi-
ziégez Doué ;

11. Ma viot krévéet a pép ners
hervez ar galloud eûz hé c'hoar,
évit kaoud é pép-trâ ann habasket,
ann hir-c'hortozidigez gand al lé-
vénez ;

12. O trugaréakad Doué ann Tâd,
péhini en deûz hol lékéad da véza
din da gaout lôd é digwéz ar zent
er gouou;

13. Péhini en deûz hon tennet
eûz a vêli ann dévalien, hag en-
deûz hon dizouget é rouaztelez hé
Vâb kér ;

14. Dré wâd péhini omb bêt das-
pronet, hag hon eûz bêt ann dis-
tol eûz bor pêc'héoud;

15. Péhini eo ar skeûden ann
Doué diwéluz, ar chenta-ganet eûz
ann holl grouauduriou :

16. Râk pép-trâ a zô bêt krouet
gant-han enn Envou ha war ann
douar, ann traou gwéluz, hag ann
traou diwéluz, ann trônon, ann
aotrouniouz, ar prinséléouz, ar
galloudou : pép-trâ a zô bêt krouet
gant-han hag évit-han.

17. Hag hén a zô kent pép-trâ,
ha pép-trâ a zô enn-han.

18. Hén eo ar peno eûz a gorf
ann Iliz; hén eo ann derou, ar
chenta-ganet eûz ar ré-varô, évit
ma vézo ar chenta é pép-trâ.

19. O véza ma eo plijet gant ann
Tâd é choumfe enn-han pép leùnder;

20. É vijé unvanet pép-trâ dré-
z-han hag enn-han, o véza péo-
c'héed dré ar gwâd en deûz skufet
war ar groaz, hag ar péz a zô war
ann douar, hag ar péz a zô enn
Envou.

21. Ha choui hoc'h-unan a ioa
gwéchall diavézidi, hag éndou-
rien Doué dré hô kwall vénosiou
ba dré hô kwall ôberiou.

22. Hôgen brêma Jezuz-Krist en-

LIZER S. PAOL D'AR GOLOSSIED.

ar skeud edz ann traou da zont,
ha ma'z eo ar C'hrist ar c'horf.

18. Na douelled dén ac'hano'c'h,
gand ioul ar vuelded, gand azié-
lidigez ann elod, oc'h en em voun-
ta enn traou n'en deuz két gwélet,
oc'h en em c'houéza gant méno-
siou gwân hé gik.

19. Hag hép derchel d'ar penn,
a bêhini ar c'horf holl a zô doa-
réet ha frammet gant koulmou ba
gand érêou, hag a gresk dré ar gres-
kadurez a rô Doué d'ezhan.

20. Mar d-oc'h éta marô gand
ar C'hrist da genteliou a béd-man,
pérâg oc'h-hu reizet c'hoaz ével pa
vech bêd er bêt?

21. Na zournatit két, a lèvareur
d'é-hoo'h, na danvait két, na das-
tournit két:

22. Kément-sé a zô traou hag hô
dévezô holl ho divez er boaz, her-
vez lézennou ha kélénadurésioù ann
dûd :

23. Pétra-bennag hô deuz doaré
ar furnez er gwall-gréden bag er
vuelded, ba nann évid espernoud
ar c'horf, nann enn eunn énor-ben-
nag évit gwalc'ha ar c'hik.

III. PENNAD.

1. MAR d-oc'h éta dazorc'het
gand ar C'hrist, klaskid ar péz a zô
a-ziouc'h, é peléac'h éma ar C'hrist
azézet enu tu déou de Zoué.

2. Kavit-mâd ar péz a zô a-ziouc'h,
ha nann ar péz a zô war ann douar.

3. Râl marô oc'h, hag hô puez
a zô kuzet gand ar C'hrist é Doué.

4. Pa en em ziskouézô ar C'hrist,
péhini eo hô puez, neûz en em
ziskouézot ivé gant-han er c'hoar.

5. Gwanid éta hoc'h izili dona-
rek; gwanid ar chadélez, ann di-
chlandet, al lousdoui, ar gwall-
ioul, ar bizoni, pérâg a zô azié-
lidigez ann idolon :

6. Enn abek da bérê é teñ bua-
négez Doué da gouëza war vogalé
ann digrédon;

7. É pérâg hoc'h eûz kerzet gwé-
chall, pa vevac'h enn hô c'hoar.

8. Högen bréma dilézid ivé c'houi

LIZER S. PAOL D'AR GOLOSSIED.

ann holl béc'héduzé, ar vuané-
gez, ar c'harventez, ann drougiez,
al lé-douet : ha na zeui eûz hô két-
nou gér louz é-béd.

9. Na livirit két a c'hevier ann
eil oud égilé ; diwiskit ann dén kôz
gand hé obériou,

10. Ha gwiskit ann dén nevez,
péhini a zô névézet enn anaoudé-
gez, hervez skeuden ann hini en
deuz hé grouet ;

11. É pélaec'h n'eûz na Jentil,
na Iuzéo, nag enwad, na dienwad,
na Dén-gwéz, na Siatiad, na sklav,
na frank ; bôgen ar C'hrist, péhini
a zô holl enn holl.

12. Gwiskid éta, ével tûd di-
lennet gand Doué, sent ha karet-
mâd, kalounou trugarézus, kunvél-
lez, vuelded, poell hag habaskded :

13. En em c'houzanvit ann eil
égilé, ha ra zistaol péhini a
nôb en deuz gwall c'hreat enn hé
génver ; ével ma en deuz Doué
distaoed d'é-hoc'h, distaoed ivé.

14. Högen dreist-holl hô péz et
ar garantez, péhini eo ann ére eûz
ar ch'lôkded.

15. Ra zavô enn hô kalounou pé-
oc'h ar C'hrist, é péhini oc'h bêt
galvet enn eur c'korf hép-kén ; ha
bêzid anaoudek.

16. Gér ar C'hrist ra choumôd
enn-hoc'h gant paoder, hag é pép
furnez ; oc'h en em zeski, oc'h en
em géleenna ann eil égilé gant sal-
mou, gand himou, gant kana-
ouennou spéréduz, ô kana gant
grâs enn hô kalounou mœuleùdiou
ann Aotrou.

17. Kément trâ éta a réot, pé
dré gomz pé dré obér, grit pép-trâ
é hanô hon Aotrou Jézuz-Krist,
ô trugarékaad dré-z-han Doué ann
Tâd.

18. Gragez, plégid d'hoc'h ézech'h,
ével ma eo réd, eun Aotrou.

19. Ézech'h, karid hô kragez, ha
na vevit két c'houerô enn hô c'hén-
ver ?

20. Bugalé, sentid oud hô tadou
hag oud hô mammou é pép trâ ;
râk kément-sé a zô hétuz d'auz
Aotrou.

IV. PENNAD.

21. Tadou, na hégit két hô pu-
galé, gand aoun na zeufend da
zigalouné kaat.

22. Mévellou, sentit é pép trâ
oud ar ré a zô hoc'h Aotrounez
hervez ar c'hik, nann oc'h hô ser-
vicha hép-kén a zirag, ével pa hô
pé c'hoant da blijoud d'anu dûd,
hôgen é euuder hô kaloun, gand
doujans Doué.

23. Kément trâ a réot, grit-hén
a galoun, é gwel ann Aotrou, ha
nana é gwel ann dûd ;

24. O'houzout péaoz eo digand
ann Aotrou hoc'h eûz bêt ar gobe
eûz ann digwéz, eo ann Aotrou
Jézuz-Krist a dleid da servicha.

25. Högen néb a ra drouk, en
dévezô ar boan eûz hé zrougiez ;
ba Doué n'en deuz kemm é-béd
évid dén.

IV. PENNAD.

1. MISTRI, grid é-kénver hô
méloull ar péz a zô hervez ar
gwir hag ar reiz, ô c'houzout péaoz
hoc'h eûz ivé eur mest enn Env.

2. Kendalc'hit er bêden, ha besit
enn-hi, enn eur drugarekkaat.

3. Pêdid ivé évid omp, évit ma
tigord Doué bot géou da brézegi
he c'bêt ha mister ar C'hrist, évit
péhini émougn éscet ;

4. Évit ma helian hé ziskleria
ével ma eo réd d'in.

5. Keriz gant furnez étrézeg ar
ré a zô er-meaz eûz ann Iliz, ô
taspréna an amzer.

6. Ra vevô bôpréd hô larav sé-
ven, ha poell gant choalen,
évit ma viot péaoz é tiéit res-
pounta da bêp-hini.

7. Tiikoz, hor breur kér, bêlek
feal, ha va eil é servich ann Aotrou,
a roi da anaout d'é-hoc'h kément
trâ a zell ouz-in ;

8. Hag évit-sé eo em eûz hé
gaset étrézeg enn-hoc'h, évit ma
wézô pétrâ a c'hoavez war-dô d'é-
hoc'h, ha ma tizoaniô hô kalounou.

9. Kâs a rann ivé Onézimus, hor
breur kér ha feal, péhini a zô eûz
hô prô. Hi a roi da anaout d'é-
hoc'h kément a récut ama.

10. Aristarkuz va c'hen-brizounier
a zalud ac'hano'c'h, ha Mark ivé
kenderf Barnabaz, a bêhini hoc'h eûz
klevet ménec : mar teu d'hô kwe-
lout, digémérit-hén mât ;

11. Ha Jézuz, a chalveur ar
servicher. Ar ré-zé a zô bêt enwadet.
N'eûz némét-hô bréma a gémend
a labour gan-én évit rouantez

Doué, pérâg hô deuz va dizoaniet.
12. Épafras, péhini a zô eûz hô
prô a zalud ac'hano'c'h. Eur servi-
cher eo eûz a Jézuz-Krist, péhini
a stourm bêpréd évid-hoc'h enn hé
bêdennou, évit ma viot stard ha
klôk, ha leùn eûz a bêb ioul Doué.

13. Râk bêz' é hellann rei an
testeni-man d'ezhan, péaoz eo
préderiet brâz évid-hoc'h, hag évid
ar ré eûz a Laodisëa, hag eûz a
Hiérapoliz.

14. Lukaz al louzaouer, hor breur
kér, ha Démaz a zalud ac'hano'c'h.

15. Saludit hor breudeur a zô é
Laodisëa, ha Nîmfaz hag ann Iliz
a zô enn hé di.

16. Ha pa vevô lennet al lizer-
man gan-é-hoc'h, grit ma vevô
lennet ivé é Iliz Laodisëa, ha ma
vevô lennet ivé d'é-hoc'h hini al
Laodisëa.

17. Ha livirid da Arkippuz : Sell
oud ar garg a zô bêt roed d'id
gand ann Aotrou, évit ma hé leùn
mât.

18. Ar salud-man a rann, mé
Paol, gant va doun va-onan. Hô
péz etouf kou eûz va éréou. Ar o'reas
ra vevô gan-é-hoc'h. Amen.

KENTA LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'ANN TESSALONIED.

I. PENNAD.

1. PAOL, ha Silvanuz, ha Timotéuz, da Iliz anu Tessalonied, é Doué hon Tâd, bag é Jézuz-Krist hon Aotrou.

2. Ra vêzo rôed d'é-hoc'h ar c'hras hag ar péoc'h. Bépréd é trugarekomp Doué évid-hoc'h holl, ô kaout koan ac'hano'h héb échañenn hor pédenou;

3. Oc'h anaout oberiou hō feiz, labouriou hō karantez ha stardder hoc'h espérans é Jézuz-Krist hon Aotrou, dirak Doué hon Tâd.

4. O chouzout, va breudeur karet gand Doué, pétrâ eo bêt hō tileno :

5. Râg hon Aviel né két bêt anavez gan é-hoc'h gant geriou hépkén, hogen ivé gant burzadou, ha gant ners ar Spêred-Santel, bag enn eul leñander brâz : ha chouï a oar ivé pétrâ em eûr gréad évid-hoc'h pa oann enn hō touez.

6. Evel-sé chouï a zô dedet da heùlierien d'é-omp, ha d'ann Aotrou, ô véza digéméret ar gér enn euan enkrez brâz, gant lévénez ar spêred-Santel.

7. Enn hévélep doaré ma oc'h deùdet da skouer d'ar ré holl a gréed er feiz er Masédonia hag enn Akia;

8. Râk né két bêt hép-kén rôet mât da anaout gan é-hoc'h gér ann Aotrou er Masédonia hag enn Akia; hogen ar feiz hoc'h eûz é Doué a zô ker brudet dré-holl, né két rôet d'é-omp komza anézhaz.

9. Râg ann holl a zanévell pénaoz omp deùdet enn hō touez, ha pénaoz hoc'h eûz kuiteet ann idou, évit trié ouc'h Doué, bag évit servicha ann Doué bêo ha gwir,

10. Hag évit gortozi eûz ann Env'h Vap Jézuz, péhini en deùz da-

zorc'het eûz a donez ar rô-varô, ha péhini en deùz hon temmet eûz ar vuanegez da zost.

II. PENNAD.

1. RAK choni hoc'h-unan a oar, va breudeur, pénaoz hon donédigéz enn hō touez né két bêt difrouez :

2. Hogen goudé béza bêt gouzanvet kalz a raok, ha béza bêt kar-

get a gunuc'hennou, ével ma ouzoc'h, è Filippoz, hor boé fisisans enn hon Doué, hag é prezégchomp d'é-hoc'h Aviel Doue gant kalz a breder.

3. Râg hor c'helen n'en deùz két deshet d'é-hoc'h ar fazi, nag al lousdôni, ha n'hou eûz két hō touellet ;

4. Hogen ével ma omp bêt dilennet gand Doué évit fistout ennomp hé Aviel, komza a récomp ivé,

nauv évit plijoud d'ann dûd, hogen évit plijoud du Zoué, péhini a arnod hor c'halounou.

5. Râk n'omp két bêt labennérien enn hor prezégennou, ével ma ouzoc'h; na pervez enn dacvoud, Doué a zô test.

6. Ha n'hou eûz két ken-nébeut kasket meùleudi ann dûd, nag hoc'h bini, nag hini ar ré all.

7. Ni a hellé bec'hia ac'hano'h ével Ebrestel ar Christ; hogen é doaré bugaligou omp deùdet enn hō kreiz, ével eur vagerez a zorlot hé bugalé.

8. Evel-sé gand ar garantez hor boa évid-hoc'h, ni hor bije c'hoant-teet rei d'é-hoc'h nann hép-kén Aviel Doué, hogen ivé hor buez hon-unan, ô véza ma oac'h deùdet kér brâz d'é-omp.

9. Râk koun-hoc'h eûz, va breudeur, eûz hol labour hag eûz hor skuizder, ha pénaoz hon eûz prezéget Aviel Doué d'é-hoc'h, ô ka-

LIZER SANT PAOL D'ANN TESSALONIED. III. PENNAD. 269

boura nôz-deiz, gand aouen na zeùfemp da vec'hia hini ac'hano'h.

10. Chouï a zô test, ha Doué ivé, péger santel, péger gwirion, pégen didamall eo bet hor buezegzenn hō touez, chouï péré hoc'h eûz krédet.

11. Ha chouï a oar pénaoz ounn en em renet enn hō kénver, ével eunn tad d'é-kénver hé vogale,

12. O kozulz, ô fréalzi ac'hano'h, hag oc'h hō pidi stard d'en em réna can eunn doaré din eûz a Zoué, péhini en deùz hō kalvet d'hé rouantlez ha d'hé c'hoar.

13. Dré-zé ivé é trugarekomp Doué hépréd, pénaoz pu hoc'h eûz klevet gér Doué a brézégemp d'é-hoc'h, hoc'h eûz hé zigéméret, nann ével gér ann dûd, hogen (é-chiz ma eo évit-gwir) ével gér Doué, péhini a ziskouez hé ners enn-hoc'h, chouï péré a gréed ennhan.

14. Râk chouï, va breudeur, a zô deùdet da heùlierien da Ilizou Doué, péré a zô é Judéa é Jézuz-Krist : ô véza ma hoc'h eûz gouzanvet ann hévélep heskinou a berz hō kenvroiz, ével ma hō deùz gouzanvet a berz ar Iuzevien,

15. Péré hō deùz lazet ann Aotrou Jézoz hé-unan, hag hé Brofed; péré hō deùz hon heskinet; péré na bliouj kéd a Zoué, hag a zô énebourien d'ann dûd holl ;

16. Péré hō deùz lazet ann Aotrou Jézoz hé-unan, hag hé Brofed; péré hō deùz hon heskinet; péré na bliouj kéd a Zoué, hag a zô énebourien d'ann dûd holl ;

17. Evel-sé, va breudeur, ô véza bêt évid eunn nébeut amzer ranet diouz-hoc'h a wél, nann a galou, hou eûz c'hoant-teet gant mui a vall d'hô kwéloùt.

18. Dré-zé hon eûz bêt c'hoant da vond d'hô kwéloùt : ha m' Paol em eûz bêt ann deùz-zé meur a wéach ; hogen Satan en deùz mireud ouz-omp.

19. Râk pétrâ eo hon espérans, hol lévénez, pé kurunen hor gloar rôz. Ha né két c'houï eo, dirag hon Aotrou Jézuz-Krist, é deiz hē zoné-digez ?

20. Râk c'houï eo hor gloar hag hol lévénez.

III. PENNAD.

1. ÉVEL-SÉ ô véza na hellimp mui chouï hép kelou ac'hano'h, eo bêt gwill gan-en chouï vanun é Aténaz :

2. Hag em eûz kaset d'é-hoc'h Timotéuz, hor breur ha béké Doué é Aviel ar Christ, évit rei ners d'é-hoc'h hag évid hoc'h erbedi da chouï stard enn hō feiz :

3. Évit na rôz saouzanet d'en gand ann heskinou a chouïz gan-é-omp : râk c'houï a oar pénaoz eo da gé entse oup tonket.

4. Râk pu édomp c'hoaz enn hō touez, é toulagnemp d'é-hoc'h pénaoz hor bijs enkrézou da chouzanvi, ével ma hon eûz bêt, ha ma ouzoc'h.

5. Hag ô véza na hellenn mui gortozi, em eûz hé gaset d'é-hoc'h évid anaoud hō feiz : gand aouen n'en déz ann tempter hō tempstet, ha lékéad hol labour da véza di ouez.

6. Hogen bréma pa co distroet Timotéuz, goudé béza bêt oc'h hō kwéloùt, ha béza komzet d'é-omp eûz hō feiz hag eûz hō karantez ; goudé héza lavaret pénaoz hoc'h eûz hépréd cur c'houï mât ac'hano'mp, gand eur c'hoant brâz d'hô gwéloùt ; ével ma hon eûz ivé c'hoant d'hô kwéloùt ;

7. Dré-zé, va breudeur, é kavomp em-hoc'h hon dizoan, é péb ézomm bag é pép glac'hac, dré hō feiz ;

8. Râk bîva a récomp bréma, mar choumit stard em Aotrou.

9. Hogen pénaoz é hellimp ni trugarekomp Doué évid-hoc'h, évid ann holl lévénez gant péhini omp laouen enk abek d'é-hoc'h dirag hon Doué.

10. Nemed oc'h hō hidi nôz-deizi mui-oc'h-vui, évit ma hellimp hō

kwéout, ha peür-rei d'é-hoc'h ar péz a ziouer d'bô feiz?

11. Pidi a rann éta Doué hon Tad, hag hon Aotrou Jézuz-Krist, da linchia ac'hanoùm étrézeg ennoch'h.

12. Ra baottò ann Aotrou ac'hanoùc'h, ba ra lakaï da greski hō karantez ann eil évid égilé, hag é-kénver ann holi, é-c'hiz ma réomp-ni enn hō kénver.

13. Ra grévai hō kalounou, oñh hō lakaad da véza didanval dré ar zantéléz, dirák Doué hon Tad, é donédigez hon Aotrou Jézuz-Krist gand he holl zent. Amen.

IV. PENNAD.

1. A-HEND-ALL éta, va breudeur, ni hō péd, bag hō péd stard dré ann Aotrou Jézuz, goudé béza desket gan-é-omp pénaoz é tléit kerzout, ha plijoud da Zoué, ma kerzot évit-gwir enn hévélep doard ma'z éot a-rook mui-oc'h-vei.

2. Rák chouï a car pé geléoaduréon em eiz roed d'é-hoc'h a berz ann Aotrou Jézuz.

3. Rág ioul Doué eo é vec'h sent; é tiouérfacl'h ar c'hadélez;

4. É oufe pép-hini ac'hanoùc'h piaoua déstr hé gorf er zantéléz hag eun énor;

5. Ha nann er gwall-ioulou, ével ar Baganed, péré na anavézont két Doué :

6. Ha na zcui déa da waska, pé da douella hé vreür é nep trâ; rág ann Aotrou eo ar venjer eiz ann holl wallou-zé, ével ma hon eiz kent hé lavared d'é-hoc'h, hag e hellompg da destenia.

7. Rák Doué n'en deùz két hor galvet évit béza dic'hlan, hogen évit bêza sent.

8. Aon hini éta a zispriz kément-sé, a zispriz nann eun déa, hogen Doué, pélini en deùz ivé roed en-omp hé Spéré-Santel.

9. E kément a zell oud ar garantez a vreür, né két red é skrifenn d'é-hoc'h; pa en deùz Doué hé-unan desket d'é-hoc'h en em gaout ann eil égilé.

10. Hag évit-gwir érit kément-sé é-kénver hor breudeur enn holl Valedonia; hogen hō pidi a rann, va breudeur, da greski mui-oc'h-vui er garantez-zé;

11. Da lakaad bô poan da véva é péoc'h, da boella oud ar péz hoc'h eiz da óber, da laboura gand hō tauarn, ével ma em eiz hō c'hourchémennet d'é-hoc'h :

12. Évit ma kerzot gand déreadégez é-kénver ar ré a zô er-méaz eiz ann Itiz, ha n'a choantaot nétra eiz a zén.

13. Hogen na fell kéd d'é-omp, va breudeur, é vec'h hép gouzout ar péz a zell ouch ar ré a zô kousket, évit na zeñot két da dis-taat, ével ma ra ar ré all péré u'hô deùz kéd a espérans.

14. Rák mar krédomp pénaoz eo maroù Jézuz hag eo dazorc'h, é tléomp kridi ivé pénaoz é kasò ivé Doué gant Jézuz ar ré a vézo kousket enn-han.

15. Evel-sé é levéromp d'é-hoc'h hervez gér ann Aotrou, pénaoz ni péré a zô bêz, hag a zô mirek bêté donédigez ann Aotrou, na zia-raogimp két ar ré a zô kousket.

16. Rák da vouéz ann Arc'hel, ha da zoun trompil Doué, ann Aotrou hé-unan a ziskenn eiz ann Énv; hag ar ré a vézo maroù er Christ a zazor'hô da genta.

17. Ha neûzé ni, péré a zô bêz, hag a vézo lézet, é vézimp dizouget gant-hô er goabcou, évid diambraga ar Christ enn ear, bag ével-sé a vézimb héprénd gand ann Aotrou.

18. Ével-sé en em zizoant ann eil égilé gand ar geriou-zé.

V. PENNAD.

1. HOGEN, va breudeur, diwar-benn ann amzeriou hag ar prédou, né két red é skrifenn d'é-hoc'h.

2. Rág chouï a car ervad hoc'h-unan pénaoz deiz ann Aotrou a dié dont evel cui laer enn nôz.

3. Rák pa livirni : Chetu emomp é péoc'h, hag é diwall, neûzé é c'hoarvéz gant-hô eun dismant

V. PENNAD.

téar, é-c'hiz ma c'hoarvez ar gwenn-trou gand eur c'hreg vrazez, ha na hellint két tec'hout.

4. Hogen chouï, va breudeur, n'émoch'h két enn dévalien, évit bêza barket gand ann deiz-zé ével gand eul lacr

5. Chouï a zô holl bugalé ar gou-lou hou bugale ann deiz: n'omp két bugale ann nôz, nag ann dévalien.

6. Na gouskomp kéd éta ével ar ré all; hogen beliomp ha hézomp poellek.

7. Rág ar ré a gousk, a gousk eun nôz; hag ar ré a vezv, a vezv em nôz.

8. Hogen ni, pa'z omp bugalé ann deiz, hézomp poellek; gwiskomp évid harniez ar feiz hag ar garantez, hag évit tog espérans ar zilividigez;

9. Rák Doué n'en deùz két hou dilennet évit teurz hé vuanegez war-n-omp, hogen évit ma havimp ar zilividigez dre hon Aotrou Jézuz-Krist,

10. Péhini a zô maroù évid-omp; évit pé vefimp, pé e kouskimp, ma vevimp krevet gant-han.

11. Rák-sé en em frézialit ann eil égilé, ha rôz skouer-vâd ann eil égilé, ével ma rit.

12. Hogen ni hō péd, va breudeur, da anaouet ar ré a labour enn hō touez, a ren ac'hanoùc'h hervez ann Aotrou, hag a gélen ac'hanoùc'h,

13. Évit ma hō pézó muioch'a a garantez évit-hô enn abek d'hô la-

bour : hō pézet ar péoc'h gant-hô.

14. Hogen ni hō péd, va breudeur, kelennit ar ré zireiz, frézialit ar ré zoaniet, skorit ar ré wân, hézid habask é-kénver ann holl.

15. Likid évez ni zistaolfe dén ann droug da eunn all : hogen grit vad héprénd ann eil d'égilé, ha d'ann holl.

16. Bézit laouen héprénd.

17. Pédid héb éhan.

18. Trugarekait é pép trâ; râg ioul Doué eo é rajac'h holl kément-sé é Jézuz-Krist.

19. Na vougit két ar Spéréd.

20. Na zisprizit két ann diouganou.

21. Arnodit pép-trâ : dalc'hit ar péz a zô mât.

22. En em virit diouch doaré a zrouk.

23. Ann Doué a héoc'h ra zantélé hé-unan ac'hanoùc'h é pép-trâ; évit ma en em virô didamall hé-meud a zô enn-hoc'h, hō spéréd, hoc'h éné hag hō korf da zonédigez hon Aotrou Jézuz-Krist.

24. Ann hini en deùz hō kelvet a zô gwirion : hag hén eo a rai kément-sé enn-hoc'h.

25. Va breudeur, pédid évid-omp.

26. Sulodid hon holl vréudeur enn eunn aff santel.

27. Mê hō péd dré ann Aotrou, ma vézô lennet al lizer-man d'ann holl vréudeur santel.

28. Gras hon Aotrou Jézuz-Krist ra vezv gan-é-hoc'h. Amen.

EIL LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'ANN TESSALONIED.

I. PENNAD.

1. PAOL, ha Silvanuz, ba Timoteuz, da Iliz ann Tessalonied, é Doué hon Tad, hag é Jézuz-Krist hon Aotrou.

2. Ra vezô rbed d'é-hoc'h ar c'hrañ bag ar péoc'h gand Doué hon Tad, ha gant Jézuz-Krist hon Aotrou.

3. Trugarékaad a dléomp Doué bêpréd évid-hoc'h, va breudeur, ével ma eo dileet, o véza ma kresk hô feiz muiñ-ec'h-vui, ha ma prasa hô karantez an d'el évid egile;

4. Enn hévélep doare ma en em vñlomp enn-hoc'h é Ilizou Doué, évid hoc'h habasked hag hô feiz, enn holl beskinou, hag enn holl enkrézu a chouzanvit;

5. Ével at merk eûz ar varn gwirion a Zoué, péhini hô laka da véza dilleck eûz a rouantélez Doué, evit péhini ivé é ehouzavit.

6. Râk déréad eo dirâk Doué, é tistaollé ann enkreuz d'ar ré a zeu bréma d'hoc'h enkrezi;

7. Hag é rôjé d'é-hoc'h ar péoc'h gan-é-omp, c'houi péré a zô enkrézu, pa ziskennou hon Aotrou Jézuz eûz ann Éav, hag en em ziskouezô gand Eled hê ners ;

8. Pa zeui d'en em venji é-kreiz ar flammoù tan, eûz ar ré na anavez két Doué, ha na zeut két oud Aviel hon Aotrou Jézuz-Krist;

9. Péré a c'houzanvô ar boan eûz a cunn daonidigez peûr-baduz, pell diouch dremm ann Aotrou, ha diouch gloar hê ners.

10. Pa zeui évit bêza meñlet enn hé zent, bag évit bêza scellat gant souez er ré holl hô deûz krédet enn-han : râg hon testéni a zô bêt fisiet war-n-hoc'h é gortoz eûz ann deiz-zé.

11. Râk-sé é pédomp évid-hoc'h bêpréd, hag é c'houldennomp digand hon Doué m'hô lakai da véza dellézek eûz hê c'halvédigez, ha ma sénovô holl ioul hê vadélez, ha labout ar feiz enn ners;

12. Évit ma vezô meñlet hanh hon Aotrou Jézuz-Krist enn-hoc'h, ha c'houi enn-han, hervez grâs hon Doué, hag hon Aotrou Jézuz-Krist.

II. PENNAD.

1. HOGEN hô, pidî a réomp, va breudeur, dré zoñedigez hon Aotrou Jézuz-Krist, ha dré hor stroll enn-han;

2. Na zeuot két buan da zaouzani enn hô ménzoz, na da strafia, ô kridi pé dré ar spéred, pé dré eur brezegen, pé dré eul lizer a lavared deched digan-é-omp, pénaoz é tosta deiz ann Aotrou.

3. Na zouelled den ac'hanc'h é nep doare : râk na zeui fel ann deuz-zé, kén na vezô deuet ann dizunvaniez a-raok, ha na vezô gwéléet ô ton den ar péched, mab a gollidigez,

4. Péhini a énébô, hag a zavô dreist kément a chalveur Doué, pé a azielleur; enn hévélep doare ma azézô é templ Doué, o'hen em rei hê-unan évid Doué.

5. Ha n'hoc'h eûs-hu két a gou penaooz, pa édoum c'hoaz gan-é-hoc'h, em eûz lavaret kément-sé d'é-hoc'h ?

6. Ha chouï a oar ervâd pétrâ a zalc'h anézhan bréma, évit ma en em ziskouezô en hê amzer.

7. Râk mister ann drougiez en em aoz a vréma. Hôgen néb a zalc'h bréma, dalchet bêté ma vezô kased-da-gét,

8. Ha neûzé é vezô gwéléet ann déñrouk, a vezô lazez gand ar

EIL LIZERS. PAOL D'ANN TESSALONIED. III. PENNAD. 23

c'houez eûz a chenou ann Aotrou Jézuz, hag a vezô kaset da-get gand ar sked euz hê zonedigez.

9. Ann déñ-zé a dlé dont dré über Satan, gant pep galloud, gand arouësiou ha burzudou gaou,

10. Ha gand ann holl douelliérez ann drougiez é-kérver ar ré a ia da goll, ò véza n'hô deûz kéd d'géméret karantez ar wircionez évit bêza salvet. Dré-zé Doué a gasô d'ezhô eunn dallenner vrâz, évit ma kréind d'ar gaou;

11. Évit ma vezô barnet ar ré holl péré n'hô deûz két krédet d'ar wircionez, hag a zô en em roet d'ann drougiez.

12. Hôgen ni a dlé trugarékaad Doué bêpréd évid-hoc'h, va breudeur karet mât gand ann Aotrou, ô véza ma en deûz hô tilennet ével ar c'henta-frouez, évid hô savetei dré zanteléidgez ar Spêred, ha dré feiz ar wircionez ;

13. É péhini en deûz hô kalvet dré hon Aviel, évit gounid gloar hon Aotrou Jézuz-Krist.

14. Dré-zé, va breudeur, choumit enn hô sâ, ha mirit ann traditionou hoc'h eûz desket pé dré hor prezégenou, pé dré hol lizer.

15. Hon Aotrou Jézuz-Krist, ha Doué hon Tad, péhini en deûz hor c'haret, ha péhini en deûz rôed d'ezhô dré hê c'hrañ eunn dizoan peûr-baduz hag cunn espérans vâd,

16. Ba zizoaniô hô kalounou, ha r'hô kréval é pép mât-über hag é pép larav mât.

III. PENNAD.

1. ENN-DIVEZ, va breudeur, pêdid évid-omp, évit ma redô ger Doué, ha ma vezô meñlet, ével ma'z en enn hô touez ;

2. Hag évit ma vezîmp dieñbet eûz ann dûd rec'huz ha drouk; râg ar feiz n'ema két gant pép-hini.

3. Hôgen Doué a zô feal, hag a gréval ac'hanc'h, hag hô mirô a zrouk.

4. Râg ar fisians-zé hon eûz diwar hô penn enn Aotrou, pénaoz é micit hag é mirot ar péz a c'hourc'hémennomp d'é-hoc'h.

5. Ra rôi ann Aotrou d'é-hoc'h eur galoun euen, é karantez Doué, hag é habasked ar C'hrist.

6. Hôgen ni a chouc'hémenn d'é-hoc'h, va breudeur, é hanô hon Aotrou Jézuz-Krist, ma tec'hot diñ ouch' ar ré eûz hô preïdeur péré a gerz enn eunn doaré direiz, ha nann hervez ann tradition hon eûz rôed d'ezhô.

7. Râg gouzoud a rid hoc'h-unan pétrâ a zô red da über évit heulia ac'hanoomp : pa eo gwir n'omp két bêt direiz enn hô touez ;

8. Ha n'bon eûz debret bara déñ évit nétrâ; hôgen laboret hon eûz nôz-deiz gant skuizder, gand soun na zeñtemp da vec'hia hini ac'hanooc'h.

9. Né két n'hor bêt bêt ar galoud d'hé über: hôgen fellet eo bêt dé-omp en em rei hon-unan da skouer, évit ma teufac'h d'hon heulia.

10. Ével-sé pa édomp gan-é-hoc'h, hon eûz diskrieret d'é-hoc'h, pénaoz n'ep na fell két d'ézhan la-boura, na dêl kêt dibri.

11. Râk klevoud a réomp pénaoz eûz hiniennou enn hô touez perç a gerz enn eunn doaré direiz, péré na réont nétrâ, hôgen en vount er péz na zell kêt out-hô.

12. Hôgen d'ar ré a zô ével-sé, é c'hourc'hémennomp, hag é pép-domp stard anézhan dré ann Aotrou Jézuz-Krist, ma tebrint hô bara ô laboura war daô.

13. Hôgen c'houi, va breudeur, na skuizit két oc'h über vâd.

14. Mar bêz unan-bennag ha na zentle két oud ar péz a levêromp en holl lizer, arouézit-hén, ha na zarempredi két anézhan, évit ma en dévezô méz.

15. Na gémérit két koulshoudé anézhan ével eunn enbôur, hôgen kelennit-hén ével eur breur.

274 EIL LIZER S. PAOL D'ANN TESSALONIED. III. PENNAD.

16. Doué ar péoc'h hé-unan ra
roi d'é-hoch ar péoc'h é péb am-
zer hag é pép léac'h. Ra vezd ann
Aotrou gan-é-hoc'h holl.
17. Mé hō salud gant va dourn

va-unan, Paol. Houn-nez eo va
arouez em holl lizeni; ével-sé é
skrivann.

18. Gras hon Aotrou Jézuz-Krist
ra vezd gan-é-hoc'h holl. Amen.

KENTA LIZER SANT PAOL ABOSTOL DA DIMOTÉUZ.

I. PENNAD.

1. PAOL Abostol Jézuz-Krist,
hervez gourc'hémenn Doué hor Sal-
ver, ha Jézuz-Krist hon espérans,

2. Da Dimotéuz hé vāb két er
feiz. Ar c'hras, ann trugarez, hag
ar péoc'h ra zeni d'id digand Doué
ann Tad, hag hon Aotrou Jézuz-
Krist.

3. Da bidi a rann, ével ma em
euz hé c'hreat pa ounn éad er Ma-
sédonia, da choum é Efizuz, ha
da alia binennou évit na zeskint
két eur gélénairez dishével d'i-
oud hon hin'i,

4. Ha n'en em rōint két da zor-
c'hennou ha da nestéou dizevez,
péré a zō mād kentoc'h évit digas
strivou, egéd évit lakaad sével ti
da Zoué dré ar feiz.

5. Högen divez ar gourc'hémenn
eo ar garantez a zeu euz a eur
galoum glan, euz a eur goustians
vād, bag euz a eue feiz gwirion.

6. Hinienou ô fazia diwar-henn
ann traou-zé, a zō trôet é lava-
riou gwān,

7. Ô felloud d'ézhō béza doktored
al lézen, hép gouzout nag ar péz
c'lérent, nag ar péz a douont.

8. Högen ni a oar pénaoz al lézen
zō mād, ma en em dalvézeur
anézh hervez ar reiz :

9. O chouzout pénaoz al lézen
né két gréat évit ann déen gwirion,
hogen évit ar té zireiz hag ar ré
amzent, ar té fallag hag ar béc'he-
rien, ann hatéhoded hag ar mas-
tokined, lazerien hō zād ha laze-
rien hō mamm, lazerien tûd,

10. Ar c'hadaled, ar ré a gousk
gant gwazet all, al laeroun tûd,
arc'haouiazed, ann touerien é-gaou,
ha kémentend a zō énep d'ar géléna-
turez vād.

11. Péhini a zō hervez Aviel gloar

Doué benniget, hag a zō bêt fisiet
enn-oun.

12. Trugarékaad a rann hon Ao-
trou Jézuz-Krist, péhini en deùz
va nerzel, ô véza ma en deiz men-
net é oann féal, pa en deùz va
lékeat é karg :

13. Mé péhini a-raok a ioa eunna
touer-Doué, cunn heskiner, euc
chunuc'h; högen trugarez em euz
kavet dirak Doué, ô véza ma em
euz gréat kément-sé dré ziwiziégez,
pa edounn c'hoaz diskredik :

14. Ha grás hon Aotrou a zō
en em skinet war-n-oun gant foun-
der, oc'h va leúnia euz ar feiz
bag euz ar garantez a zō é Jézuz-
Krist.

15. Gwir eo ar gér, ha dellé-
zuz euz a bêp digemer, pénaoz
Jézuz-Krist a zō dened er béd-man
évit savetei ar béc'herien, a béré
ounn ar c'hen'a.

16. Högen trugarez em c'hz kavet,
évit ma tiskouézé Jézuz-Krist da
genta enn-oun hé holl babaskded,
évit béza da skouer d'ar ré a grédo
enn-han, évit gounid ar vuez peür-
baduz.

17. Da Roué ann amzeriou,
peür-baduz, diweluz, da Zoué
hép-kén, ra vezd énor ha gloar
é amzeriou ann amzeriou.

18. Ar gourc'hémenn-man a rō-
ann d'id, va mab Timotéuz, évit,
hervez ann diouganou kenta diwat
da fenn, ma stourmi enn-ho euz a
stourm mād,

19. O kaoud ar feiz bag eur gous-
taians vād, péhini ô véza bêt pel-
léet gant binennou, en deùz hō
lékeat da benséa é-kénver ar feiz;

20. Euz a béré eo Himéndez
bag Aleksandr, péré em 'où roed
da Zatan, évit ma teskint na dié-
eur két toué-Doué.

II. PENNAD.

1. PIDI a rann éta stard abars kément trâ, ma vezô gréat goulenou, pédennou, gwëstlou, tru-garézou évid ann dud holl :

2. Évid ar Rouéed, hag ar cé holl a zô er ch'argou uc'hel, évit ma rénimp ent vuez peoe'huz ha sioul, é pép karantez Doué hag é pép glandeed.

3. Râk kément-sé a zô mât hag hétuz dirak Doué hor Salver,

4. Pehini a fell d'éhan é vé salvet ann holl dud, hag é testént da anaoud ar virionez.

5. Râk n'ez'z néméd eunn Doué, hag eunn banterour étré Doué hag ann dûd, Jézuz-Krist dén,

6. Pehini a zô en em rôed hé-unan évid dasprénadurez ann holl, é testéni euz hé amzeriou.

7. Évit-sé eo ounn bêt lékéad da Brézéger ha da Abostol (ar virionez a lavarann, ha na lavarann kéd a c'hevier), ha da Zesker ar Jenfiled er virionez.

8. Mé a fell d'in éta é pédlé ann dûd é pép léac'h, ô sével diaouarn c'hlan héb huanegez hag hép striv;

9. É pôd'f'e ivé ar mere'hed gand difad déréad, kementet gand méz-fur ha gant poelli, ha rann gant bleo tortiset, na gand aour, na gant perlez, na gand difad koustuz brâz;

10. Högen gand óberiou mât, ével ma teré out merc'hed pére hô deùz doujans Doué.

11. R'en em zalc'hô ar vaouez war-dâò hag é pép sentidigez pa géléneur an-zhi.

12. Na aotrenn két d'ar merched kelema, na kémérout bêti war hô têz'h; hogen choum war-dâò.

13. Râg Adam a zô bêt gréat ar c'heatu, ha goudé Éva.

14. Hag Adam n'z két bêt touallet; hogen ar ch'reg goudé béza bêt touallet, a zô kouezed enn dizenidigez.

15. Koulksoudé é vezô salvet dcé ar vogalé a lakai er bêd, ma hô laka da choum er feiz, er garantez, er zantélez hag er poell.

III. PENNAD.

1. EUNN dra vir eo: Mar c'hoanta dén ann Eskopded, é c'hoanta eunn ôbet mât.

2. Réd eo éta da eunn Eskop bêza didamall, bêza bêt eur c'hrieg bêp-kén, bêza poellek, fur, kempenno, glân, herberc'hiaid, kélénnuer;

3. Na vezet két téchet d'ar gwin, na téar da skei, hogen habask; na vezet két breñtaer, na ré biz;

4. Högen ra réno ervâd hé d'i hé-unan; ra lakai hé vngalé da zoouha da véa gant pép glandeed.

5. Râk ma na oac két eur ré réna hé d'i hé-unan, pénaoz é hellô-hén prédriera Iliz Doué ?

6. Na vezet két nevez-hadézet, gand aoun na zeñfù da véa bañch, ha na gouezfê eunn hêvèlep barnédigez gand ann diaoul.

7. Réd eo c'hoaz en défe eunn desténi mât euz ar ré a zô cr-méaz euz ann Iliz, gand aoun na gouezfê er vezegéz, hag é lindagou ann diaoul.

8. Ra vezô ivé ann Diagoned glân; na vezent két a zaou c'hér, na téchet da éva kalz a wiñ; na glassent két eur gounid mizuñ.

9. Ra virint mister ar feiz gand eur goustians dinam.

10. Béz' é tléond ivé bêza ar nodet da genta, ha goudé bêza lékéad a karg, ma na gaveur gwall é-bêd ena-hô.

11. Ra vezô ivé ar gragez glân, hép drouk-komz, poellek ha fêal é pép-trâ.

12. Ann Diagoned na dléont bêza bêt néméd eur c'hrieg bêp-kén : ra réint mât hô bugalé hag hô ziez hé-unan.

13. Râg ar ré a ra mât hô c'harg, a o'hounézô eunn dérez mât, hag hô dévezô eur fisians vrâz é feiz Jézuz-Krist.

14. Ann dra-mân a skriyann d'id, pétrâ-bennag m'ac'h espérano mond etrégenn od abatz némeur;

15. Ha mar taléann, ma wézi pénaoz eo réd en em réna é ti Doué,

IV. V. PENNAD.

dud, ha dreist-holl eoz ann dud-féal.

11. Gou're'hémenn ha desk ann traou-zé.

12. Na zisprizet dén ac'hanoù eun abek d'az iaouankliz : hogen bêz skouer ar ré fêal drâ da c'heriou, drâ da zoaréou, drâ da garantez, drâ da feiz, drâ da c'hlanded.

13. Kén na zedion, en em rô d'al lennadur, d'ann ali, d'ar chélen.

14. Na ankouac'hia két ar c'hriñ a zô enn od, a zô bêt rôed d'id drâ ann diougan, pa eo bêt-lékéat war-nod daouarn ar bélék.

15. Laka da bréder é kément-man; laka hépréda goun ennhan, évit ma vezô da gresk ana-vézet gand ann holl.

16. Laka évez ouz-id hag oud ar gélénadurez : choum stard é kément-sé. Râg oc'h en em réna enn doaré-zé, en em zavétei da-unan hag ar ré a zélaouoù ac'hanoù.

V. PENNAD.

1. NA grôz két ar ré-gôz, biôgen kélénn anezho ével da dadou; ar ré-iaouank ével da vreudeur:

2. Ar gragez-kôz ével da yam-mou; ar ré-iaouank ével da c'hoarézed, gant pép glandeed.

3. Enor ann intanvézed péré a zô gwir intanvézed.

4. Ma é deùz eunn intanvez-bennag miplen pôzied, ra zeskint da kenta da véra hô xi, ha da zist-eul d'hô c'hérent ar péz hô deùz hétuz dirak Doué.

5. Högen ann hinia a zô gwir intanvez, ha dîlezet, ra espérô é Doué, ha ra gendalc'hô nôz-deiz er goulenou hag er pédennoù.

6. Högen ann hinia a zô eun dodi, a zô traor, hag hî bêd da wclout.

7. Gou're'hémenn ann dra-mân, évit ma vezint didansall.

8. Ma èz euz unan-bennag ha n'z deùz kéd a bréder évid hê zû, ha dreist-holl évit ré hê zû, é deùz dîlezet ar feiz, ha gwaseoù eo éged eunn dén difciz.

9. Ra vérô dilennet évit béza té-kat é renk ann intanvézed, ann hini é dévézô da vibana tri-ugent vloaz, ha n'ê dévézô bêt néméd eunn ozach;

10. Eûz a ôberiou mât pêhini é vérô testeni; ma é deûz diorret mât bugale, ma é deûz rôed digemer, ma é deûz gwalc'het hô zreid d'ar zant, ma é deûz fréalzat ar ré c'hlacharet, ma eo en em rôet d'ann holl ôberiou mât.

11. Hôgen pella diouc'h ann intanvézed iaouank. Râg hô likiouérez hô laka da derri ieo ar C'hrist, hag é fell d'ezhô assimizi :

12. Hag é kavont ar varnédigez, ô véza torret ar feiz kenta.

13. Hôgen ouc'h-penn é teuond da véza didalvez, hag é rédont a di é ti; ha naun hép-kén didalvez, hôgen ivé labennek ha debrouuz, ô komza eûz ar péz ha na zéré két.

14. Gwell eo gan-én éta é timéz-ché ar ré iaouanka anézhô, hô désé bugale, é teugent da bennou-tiégez, egét na rojent abek é-bé d'hon énabourienn da damallout ac'hanoomp.

15. Râg hiniennou anézhô a zô faziët évid heulia Satan.

16. Ma en deûz eunn dën féal-bennag intanvézed eûz hé gérant, ra skoziou anézhô, ha na vezet két bechiet ann Iliz; évit ma é dévézô a-walc'h évid ar gwir intanvézed.

17. Ar véleien a vér evrâd, ra véront énoret diou wéach; ha dreis-holl ar ré a labour d'ar brézegen ha d'ar gelen.

18. Râg ar Skitur a lavar : Na éedi két gônou ann ejen a zourn ann éd. Ha c'hoaz : Ann hini a labour a dâl hé c'hôbr.

19. Na zigémer kéd a ziskuladurez a-éneb eur belek, némât gréad é vé gand daou pé dri dest.

20. Tens dirâg ann holl ar ré hô deñz pêc'het, évit ma hô dévézô aoun ar ré all.

21. Mé az péz stard dirâk Doué ha Jézus-Krist, hag ann Eled dilecant,

da virout kément-sé hép rak-varn, héb ôber netrâ a drô all.

22. Na astenn két da zaouarn war zén gand diévézed, ha n'en em gra két kévrennek é pêch'edou ar ré all. En em vir glân da-unan.

23. Na év mui dour hep-kén, hôgen ivé eunn nébeut gwin, en abek d'az poull-kaloun ha d'az klénvédou paot.

24. Pêc'bêdou lôd eûz ann dôd a zô anat, hag anavézet abarz ar varn : pêch'edou lôd all n'int anavézet némât goudé.

25. Béz' ez eûz ivé ôberiou mât hag a zô anat : hag ar ré né d-int ket, né hellont két béza kuzet pell amzer.

VI. PENNAD.

1. RA vennô kément mével a zô dindân ar ieo, pénaoz é tlé rei pêb énor d'hé vestr, gand aoun na vé drouk-prézéget gand hanô ann Aotrou ha gand hî gélénadurez.

2. Ar ré hô deûz mistri féal, na zisprizent két anézhô, ô véza ma int hô breudeur : hôgen ra zervinchint gwelloc'h anézhô, ô véza ma tellézont béza kuret, pa int kévrenk enn hévélep lévézoun. Desk ann dra-zé, ha rô ann ali-zé.

3. Ma tesk eur ré eur gélénadurez all, ha ma na rô két hé aotréadur da brézegennou gwirion hon Aotrou Jézuz-Krist, ha d'ar gélénadurez a zô hervez karantez Doué,

4. Balch eo, ha né oar netrâ; hôgen mörédi a ra é daelou, hag é stourmou a chériou, a béré é sâv ann hervez, ar strivou, ann touadelou, ann droug-arvariou,

5. Ann tagou eûz ann dûd pêr hô deûz eur spêred gwallet, ha pêr na anavézont két ar virionez, hag a venn pénaoz karantez Doué a dié béza da binividigez d'ezhô.

6. Hôgen eur binividigez vrâz eo karantez Doué, mar goar en em walch'a.

7. Râk n'hou eûz digaset nétrâ er bêd-mañ, hag héb-arvar na helimp kss nétrâ anézhon gan-é-omp.

8. Ma hon eûz éta péadrâ d'en

VI. PENNAD.

em vaga ba d'en em wiska, é tlé béza dâ gan-é-omp.

9. Râg ar ré a fell d'ezhô dond da binividik, a gouez é gwall-ioul, hag é lindagou ann diaoul, hag é meur a c'hoant didalvez ha gwataluz, pêr a slap ann dûd er gwas-tadur hag er gollidigez.

10. Râg ar c'hoant direiz da gout madou eo ar chrisien eûz ann holl zrougou : hag binicouñ ô véza hô c'hoantet kre, a zô diañket eûz ar feiz, hag a zô en em reñstlet é kalz a c'hlac'hariou.

11. Hôgen té, ô dën Doué, tec'h diouc'h ann traou-zé; hag heut ar virionez, karantez Doué, ar feiz, ar garantez, ann habaskded, ar gunvélez.

12. Stourm stard é stourm ar feiz, kemer dré ners ar vuez peür-baduz, évit pêhini oud bêt galvet, goudé béza prezéget ervâd ar feiz dirâk kalz a destou.

13. Gourc'henni a rann d'id dirâk Doué, pêhini a rô ar vuez da bêp-trâ, ha dirâk Jézuz-Krist, pêhini en deñz rôet eunn testéni ker mad diodân Pons-Pilat.

14. Ma viri ar gélénadurez-man hép namm, hag hép tamall, bêté donédigez hon Aotrou Jézuz-Krist,

15. A dîe diskouéza enn hé amzer ann hini a zô gwenvidiak, ha galloudek hép-kén, Roué ar roueed, bag Aotrou ann zoïrounez ;

16. Pêhini hép-kén a biou ar beibr-badéléz, hag a choum enn eur goulou didostauz n'eo bêt gwélet gand dën, ha na hell gwélot dën; da bêhini eo ann énor, hag ar veli peibr-baduz. Amen.

17. Gourc'henni d'ar binividien eûz ar bêd-man na zeñint két da véza balc'h, ha na lakaint két hô espérans er madou arvaruz, hôgen enn Doué bêô, pêhini a rô d'éomp gant founder ar péz hon eûz ézoum;

18. Ober vâd, béza pinvidik é ôberiou-mât, rei ann aluzen a galou vâd, rei lôd eûz hô madou;

19. Dastumi cunn tenzor évit hô hô-unan bag eunn diazez mât enn amzer da zont, évit ma arruinet d'ar gwir vuez.

20. O Timotéuz, mir ar péz a zô bêt fisiet enn od, ô tec'hout diout n'cvêzintiou saotret ar geriou, ha diout pép kélénadurez énez, a banveur é gaou gwiziégez ;

21. Oc'h heulia pêhini, hiniennou a zô faziet war hent ar feiz. Ar c'hrâs ra vérô gan-éz. Amen.

I. PENNAD.

1. PAOL, Abostol Jézuz-Krist dré ioul Doué, hervez gwéstl ar vuez a zô é Jézuz-Krist,

2. Da Dimotéuz hé vâb kér. Ar c'hras, ann trugarez, ar péoc'h di-gand Doué ann Tâd, ha Jézuz-Krist hon Aotrou.

3. Trugarékaad a rann Doué, pêhini a zervichanoù ével ma hô deûz gréat va gourdaou, gand eur goustanta dinam, dré ma em eûz bpréd koun ac'hanoù em péden-nou nôz-deiz;

4. Koun em eûz ivé eûz da za-crou, hag em eûz c'hoant d'az gwé-lout, évit bêza leùn a lévénez;

5. Pa lakaann em spéréd ar gwir feiz a zô enn-od, a zô bêt da genta enna da vamm-gôz Lois, hag enna da vamm Eunisic, hag é kréddan stard a zô enn-od.

6. Râk-sé éc'h aliann ac'hanoù da énaouï a neverz tan grâs Doué, a zô deuet enn-od dré astennadur va daouarn.

7. Râk Doué n'en deûz kêt rôed d'éomp eur spéréd a spout, hogen eur spéréd a ners, a garantez, hag a boell.

8. Na zêh kêt éta da rusia enz a desteni hon Aotrou, nag ac'hanoù hê sklav: hogen gouzav gan-én évit ann Aviel, hervez ners Doué,

9. Pêhini en deûz hor sayétéet, hag hor galvet dré hê c'halvidigez santez, nann hervez hon überiou, hogen hervez hê ioul, hag hê c'hras, a zô bêt rôed d'éomp é Jézuz-Krist shatz ann holl amzeriou;

10. Hag a zô deuet anat bréma dré zonédigez hor Salver Jézuz-Krist, pêhini en deûz kaset ar maroù da gât, ha digaset é gouiou dré

ann Aviel ar vuez hag ann divrcinadeuz.

11. Dré-zé eo ounn bêt lékést da brézéger, da Abostol, da vestr ar brôadou.

12. Dré-zé ivé co é c'houzanvann ann traou-mañ; hogen n'en enz kêt a vez. Rag gouzoud a rann é piououna en em fisiet, ha gouzoud a rann 'évit-gwir péaoz eo galloudek a-walch' évit miront bêtég ann deiz-zé ar péz em eûz fisiet d'zhan.

13. Kemer évit skouér ar prézégeñnoù gwirion, éc'h eûz klevet gan-én diwar-benn ar feiz hag ar garantez a zô é Jézuz-Krist.

14. Mir dré ar Spêred-Santel a choum en-omp, ann dra vâd a zô bêt fisiet enn-od.

15. Gouzoud a rez péaoz ar sé-holl a zô enn Azia, a zô pelléed diouz-in; é-touez péré Figelluz hag Hermogenez.

16. Ra roi ann Aotrou hé drugarez da dûd Onéziforuz; rag aliez en deûz va fréalizet, ha va chadennou n'hô deûz kêt hê lkéad da rusia;

17. Hogen pa eo deûed da Rom, en deûz va c'hlasket gant kaiz a bréder, hag en deûz va c'havet.

18. Ra lakaï ann Aotrou anézhan da garout trugarez dira-z-han, en deiz-zé. Tê a oar gwelloc'h éged déa pégémenda vâd en deûz gréad d'in é Elézuz.

II. PENNAD.

1. TÉ éta, va mähr, en em nerz er c'hras a zô é Jézuz-Krist.

2. Ar péz éc'h eûz klevet gan-én diask meñr a dést, laka-hen é trédeek da dûd gwirion, péré a zô mähr évit desk ar ré all,

EIL LIZER S. PAOL DA DIMOTÉUZ. III. PENNAD. 281

3. Labour ével eur soudard mähr da Jézuz-Krist.

4. Néb a zô soudard da Zoué n'en em vountet kêt é kéfridiou ar bêd, mar fell d'ezhan plijoud d'ann hin en deûz hé engwéstlet.

5. Râk néb a c'hourenn, na vez két kurunet némét gourennet en défe hervez al lézen.

6. Eul labourer gounidek mähr a dlé da genta kutula ar frouezou.

7. Poell ar péz a lavaram : râg aon Aotrou a rôi d'id ar skiant é pép trâ.

8. Ar péz koun péaoz hon Aotrou Jézuz-Krist eñz a wenn David, a zô dazorc'het eñz a donez ar révarô, hervez ann Aviel a brézégan :

9. Évit pêhini é c'houzanvann bêté béza er chadennou, ével eur fallag : hogen gér Doué né kêt chadennet.

10. Râk-sé é c'houzanvann péptâ en abek d'ar ré-zilennet, évit ma zellézint ivé ar zilvidigez a zô é Jézuz-Krist, gant gloar ann Env.

11. Gwir eo ar gér : Râk ma varvom gant-han, é vévimp ivé gant-han.

12. Ma c'houzanvom gant-han, é rénimip ivé gant-han. Ma tina-chomp anézhan, é tinac'hô ivé ac'hanoù.

13. Mar d-omp diskrédi, hén a choumô féal ; râk na hell kêt en em na'ha hé-unan.

14. Râk ann alion-zé, oc'h hô zestiñ dirag an Aotrou. Na striv kêt war ar geriou ; rag ann dra-zé n'eo mähr da nétra, némét da zistrei diwar al lézen ar ré a zelaou.

15. En em ziskouéz da-unan dirak Doué ével eunn dën hétuz d'ezhan, pêhini n'en deûz kêt da russia eûz hé überiou, hag a rann ével ma eo red ar gér a virionez.

16. Tech' diouc'h ar geriou gwân ha didalvez ; rak kriski a réont kalz er fallagriez ;

17. Hag hō larav en em lidé ével ar c'hris-béz : é-touez péré éma Hi-méndev ha Filétz,

18. Péré a zô pelliect diouc'h ar

wirionez, ô lavarout péaoz eo detet a-vréma anu dazorc'hidigez ; hag hō deûz diskaret feiz hinienou.

19. Hogen diazez kré Doué a chouz enn hé zâ, ô véza ma en deûz évit siel ar gér-man ; Ann Aotrou a anavez ar ré a zô d'ezhan, ha c'hoaz : Piou-beonâg a chalv hanô ann Aotrou, a bella diouc'h ann drouziez.

20. Eon eunn ti braz n'en kêt hép-kén listri aour bag arc'hant, hogen ivé listri prenn ha listri pri : hâ lôd anézhô a zô évit traou enoz, ha lôd all évit traou mezuz.

21. Piou-bennâg éta en em zalc'hô glân eñz ann traou-zé, a vezôl lestr énoruz ha santélet, mähr évit servîch ann Aotrou, hag aozet évit péb ober mähr.

22. Hogen tec'h diouc'h c'hoantou ar iaouankiz, hag heut ar virionez, ar feiz, ar garantez, hag ar péoc'h, gand ar ré a c'halv ann Aotrou gand cur galouñ diagoz.

23. Pella diouc'h al lavariou diskiant ha diwiziek, ô c'houzout péaoz é vagont ar strivou.

24. Ha na zérô kêt oud eur ser-vicher d'ann Aotrou striva : hogen bêt' é ttê béza kûn é-kéner ann holl, mähr da rei kélénn, hag habask,

25. Tensa gwestad ar ré a zeù da énébioud ar virionez, er gêd ma teulz Doué da rei d'ezhô ar binijen évit hō lakaad d'hê anaout ;

26. Ha ma teulz évit-sé d'en em denna cùza a lindagou ann diaou, pêhini a zalc'h anézhô sklav, diouc'h hé ioul.

III. PENNAD.

1. GWÉZ Koulskoudé, péaoz enn deisiou divéza è teñi amzeriou rec'huz.

2. Râk bêt' é vezô tâd hag en em garo hô-unan, ré-biz, rok, balc'h, tourerien-Doué, dizenz d'hô rûd, dizanaoudek, fallag,

3. Digar, dibêoc'h, biboudesien, diboulluz, digum, dihêgarad,

4. Ganaz, her, stambouc'het, ha douget d'ar plijadur muioù'h éged da Zoué :

EIL LIZER S. PAOL DA DIMOTÉUZ.

5. Pére hō dévézō ann doaré eûz
a garantez Doué, hōgen a zinac'hō
he ners. Tec'h diout-hō.

6. Râg eûz ar ré-zé eo ar ré pére
a ia eun tiez, hag a denn war hō
lerc'h ével sklavézed, groagézigou
karged a bêc'hérou, ha leun a bép
gwall-ioul;

7. Pére a zesk bépréd, ha na
anavez népréd ar wirionez.

8. Hôgen ével ma savaz Jannuz
ha Mambrez a-énep Moizez, ével
sé ivé ar ré-man a zô savet a-eneb
ar wirionez; tud int bag a zô brein
er spéred, ha gwallet er feiz;

9. Hôgen na d-aint két pelloch';
râg hō folleze a vézô anat da hép-
bini, ével ma oé hini ar ré-zé.

10. Évid-od éch'an anavez va gé-
lénadurez, va deskadurez, va mé-
noz, va feiz, va hit-c'hortozidigez,
va c'harantez, ha va habaskded;

11. Va heskinou, ha va enkré-
zou, ével ma eo c'hoarvézet gan-
én é Antiochia, é Ikoniom, hag é
Listra; té a oar péger braz eo bêt
ann heskinou em eûz gouzanvet,
pénaoz en deûz ann Aotrou va zen-
net anézhō holl.

12. Ével-sé ar ré a fell d'ézhô
bêva gant reiz é Jézuz-Krist, a vézô
heskinet.

13. Hôgen ann dud fall, hag ann
touellerien az aï gwâz-o'h-waz, o
véza touellez, hag ôtoella ar ré all.

14. Hôgen té, kendalc'h en traou
éch'eûz desket, hag a zô bêt fisiet
enn-od, pa ouzoud gant piou éch'
eûz hô desket.

15. Hag ó véza maéc'h eûz anavé-
zet a-vihanik al lizérou sakr, a hell
da zeski évid ar zilividigez, dré ar
feiz a zô é Jézuz-Krist.

16. Pép skrutarieit gand Doué,
a zô mât évid deski, évit tamal-
lout, évit kastiza, évid hincha étré-
zeg ar wirionez.

17. Évit ma vézô klôk ann den
a Zoué, hag sozit évit péb über
mât.

IV. PENNAD.

1. Da bidi a raon stard éta di-
rak Doué, ha dirak Jézuz Krist, pé-

hini a dlé barna ar ré-véô hag ar
ré varô eun hé zonédigez, hag évid
hé ren,

2. Da brézégi ar gér, Distré ann
dud é-préd hag é-dibred : tamall,
pép, gourdrouz gant péb habaskded

3. Râk dont a rai eunn amzer
é péchini na hellint két gouzanvi ar
gwir gélénadurez ; hag é strollint
skolierien évit-hô diouch hō c'hoan-
tu hō-unau, hag hō dévézô dé-
bron d'ho c'blevout;

4. Hag é tistrôint hō diskouarn
diouch ar wirionez, évid hō zrei
out sorc'hennou.

5. Hôgen te, het, gouzanv é pép
trâ, grâ labour eunn Aviéler, grâ
dléad da garg, bêz poellek.

6. Râg a-vréma ounn daré da
vervel, hag amzer va diforc'hidigez
a dôstu.

7. Stourmet mât em eûz, peür-
c'hreat eo ya ergerz gan-én, ar feiz
em eûz miret.

8. Mired eo évid-oun enn amzer
da zont ar gurunen a wirionez, a
zistoli d'in ann Aotrou, ével eur
barner gwirion en deiz zé; ha nanu
hêp-kén d'in, hôgen ivé d'ar ré holl
a gâr hé zonédigez. Hast affo da
zond d'am c'havout.

9. Râk Démaz en deûz va dilé-
zet ô karout ar bêd-man, hag eo
éat da Dessalonika ;

10. Kressens er Galasia, Tituz
enn Dalmasia.

11. Na choum gan-én némét Lu-
kaz. Kémer Mark, ha digas-hén
gan-éz : râk bêz' é hellô servicha
d'in em c'hang.

12. Titikuz em eûz kaset ivé da
Élezuz.

13. Degas gan-éz, pa zeûi, ar
vantel em boz lézet é Troad é ti
Karpuz, hag al levriou, ha dcrist-
holl ar baperiou.

14. Aleksandr ar mañouner en
deûz gréat kalz a zrouk d'in : ra
zistoli ann Aotrou d'ézhan hervez
hé überiou.

15. Tec'h diout-han ; râk énéhet
en deûz kalz ond hor geriou.

16. Em difenn kenta den n'eo

IV. PENNAD.

savet gan-én, hôgen dilézet ounn
bêt-gand ann holl : na vêzet két
tamollet d'ézhô.

17. Hôgen ann Aotrou a zô sa-
vet gan-én, hag en deûz va ner-
zet, évit ma vijé peür-brézéget ann
Aviel gan-én, ha ma vijé klevet
gand ann holl Boblou : ha dieû-
bet ounn bêt eûz a c'henou al Léon.

18. Ann Aotrou en deûz va mi-
ret a bép gwall über : hag ó savé-
tei ac'hanoù am c'hasoù enn hé
rouantélez Énvuz. D'ézhan ra vézô
ar c'hoar é amzeriou ann amze-
riou. Amen.

19. Salud Priska hag Akula, ha
tûd Onéziforuz.

20. Érastus a zô choumet é Ko-
rint. Ha Trofimuz em eûz lézet
klanv é Milet.

21. Hast da zont abarz ar goany.
Eubuluz, ha Pudens, ha Linoz,
ha Klôdis, hag ar vreûdeur holl
a zalud ac'hanoù.

22. Ann Aotrou Jézuz-Krist ra
vézô gand da spêred. Ar c'hras ra
vézô gan-é-hoc'h. Amen.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL DA DITUZ.

I. PENNAD.

1. PAOL servicher Doué, hag Abostol Jézuz-Krist hervez feiz ar ré zilennet gand Doué, hag anaoudegez ar wirionez, a zô hervez kantez Doué;

2. Eun espérans eûz ar vuez peitrabaduz, en deûz diouganet Doué, pélini na larvar kéd a chaou, abatz ann holl amzeriou :

3. Hôgen diskleriet en deûz hé c'hér ean hé amzer dré ar brézegen, a zô bêt fisiet enn-oun hervez gourc'hennet Doué hor Salver.

4. Da Ditzou hé vâb karet-mâd hervez ar gen-feiz, grâs, ha pêoc'h digand Doué ann Tad, ha Jézuz-Krist hor Salver.

5. Râk sé en eûz da lézet é Kréta, évit ma reizi kémend a choum da reiza, ha ma likii Béleien é pép kérat, évit ma em eûz hé c'hourchémennet d'id.

6. O tilenea néb a vêzô didamall, a vêzô bêt eur c'hrég hép-kén, en dévêzô bugalé feal, pére na vêzô két tamallet a châdelez, nag a zidentidigez.

7. Rak rôd eo da eunn Eskop héza didamall, ével da véter Doué : na vezet két balch', na buanek, na têch t d'ar gwin, na téar da skei, na douget da eur gounid menez :

8. Hôgen bészet herbere'hiaid, kân, poellek, euen, sant, dilontek ;

9. R'en em stagô stard oud ar gér feal, évit ma eo bêt desket d'ezhan, évit ma hellô alia eun eur gélénadurez vâd, ha kendrec'hî ar ré a énep dré gomz.

10. Rak kalz a zô amzent, téo-deien ha touellecien, dreist-holl é-touez ar ré a zô enwadet.

11. Réd eo sera hô génon d'ar ré-zô, pétez a rikar holl dûd eunn ti, o teski ar pêz na dîsour kéd da zekki, évit eur gounid menez.

12. Unan anézhô hô-unan, pélini a zellont ével eur profed, en deûz lavaret : Ar Grâtied a zô bêpréad gaouiated, loéned zrouk, kôvou diek.

13. Ann desténi-zé a zô gwir. Râk-sé krôz-hi stard, évit ma vêzint dinam er feiz ;

14. Hêb en em rei da zorc'hennou Iuzeviou, ha da ch'hourc'hennou túd, pêre a drô hô c'hein d'ar wirionez.

15. Diuam eo pép-trâ d'ar ré zinam : hôgen nétrâ n'eo dinam d'ar ré a zô dic'hlan ha difeiz; hag hô ménos, hag hô c'houstians a zô dic'hlan.

16. Diskleria a réont éch anavézont Doué, hôgen hé zinac'h a réont dré hô überiou, o véza ma'z int argarzuz, ha diskridik, ha didalvez é-kérver pép mad-über.

II. PENNAD.

1. HOGEN té, komz hervez ar gélénadurez vâd.

2. Desh d'ar wazed-kôz héza poellek, déread, fûr, dinam er feiz, er garantez, hag enn habaskded.

3. Desh ivé d'ar gragez-göz en em zero'hei ean eunn doacé santel, héb héza labennérized, na rôet kâlz d'ar gwin, hôgen da rei kentliou mât,

4. Évit ma lakaint ar gragez iaouank da véza fûr, da garouthô ézech hag hô bugsalé,

5. Da véza poellek, diantek, dilontek, préderrick évit hô ziégez, kân, sentuz d'hô ézech', évit na vêzô két drouk-prézéget gér Doué.

6. Ali ivé ann dud iaouank da véza poellek.

7. En em rô da-unan évit skouer eûz a überiou-mâd é pép-trâ, er gélénadurez, el lésaled, er poell.

8. Ra vêzô décad, ha didamall

LIZER S. PAOL DA DITUZ. III. PENNAD.

285

da larvar, évit ma teñi hon énéhourien dag aout mcz, o véza n'hô dévêzô droug é-béd da lavaroud a'chanomp.

9. Ali ar vêvellou da bléga din-dan hô mistri, da blijoud d'ezhô é pép-trâ, n'hô dislivirint két ;

10. Na duint nétrâ d'ezhô, hôgen ma tiskouézint é pép-trâ eur fealded brâz, évit ma kaéraint kélénadurez Doué hor Salver é pép-trâ ;

11. Râk grâs Doué hor Salver a zô en em ziskouéz d'ann holl dûd;

12. O teski d'é-omp da zinac'h a fallagriez, ha c'hoantou ar béd, ha da véva er béd-man gant poell, gand cuender, ha gant kârantez-Doué ;

13. War-chéd eûz ann espérans gwenvidik, hag eûz a zonédigez c'hloriuz ann Doué brâz hag hor Salver Jézuz-Krist ;

14. Pêñi a zô en em rôed hé-unan évid-omp, évit hon daspréna eûz a bêt drougiez, hag évit hor glana ével eur bobî hétuz d'ezhan, ha rôed d'ann überiou mât.

15. Prézeg ann dra-man, erbed ha tens gant pêb héli. Na zeñed dôz d'az dispizout.

III. PENNAD.

1. ALI anézhô da bléga diodan ar brinsed hag ar pennou-brô, da zentzi out-hô, ha da véza daré da bêt mât-über :

2. Na zrouk-prézégent gand dén, na vêzont két hrehtaerien, hôgen poellek, o tiskouéza ann hevelep kunvéléz é-kérver ann holl.

3. Râk ni a ioa ivé kent disiant, diskridik, fazet, treçhet gand eunn niver brâz a c'hoantou hag a ioulou fall, o véza enn drougiez hag enn érez, kasauz, hag o'h en em gasaad ann cil égil.

4. Högen pa eo en em ziskouéz madlez ha karantez Doué hor Salver évit ann dûd,

5. En deûz hor savétéet, nann enn abek d'ann überiou mât hor bêt gréat, hôgen enn abek d'hé drugarez, dré ar walchidigez eûz ann eil-vuez, ha dré ann névézadurez eûz ar Spêred-Santel,

6. En deûz skûet war-n-omp gant founder dré Jézuz-Krist hor Salver.

7. Évit, goudé bêza bêt didamlet gand hé c'hrys, é teñimp da héréz hervez ann espérans eûz ar vuez peür-baduz.

8. Gwir eo ar gér, hag o fell d'i é krétaez con-han, pênoaz ar gred é Doué a dlé bêza ar régenta oc'h ober mât-überiou. Ann traouz-zé a zô mât ha talvouduz d'ann dûd.

9. Högen pella diouc'h al lava-riou diskiant, hag ar mabrézou, bag ar rendaïou, ha strivou al lézen ; rak diezouïnd ha gwâñ int.

10. Tech diouc'h ann dén a zô hérelik, goudé bêza hé gônnent eur weach hag eunn cil weach ;

11. O chouzout pênoaz néb a zô ével-sé, a zô trôet a-énep, hag é pêch', pa eo gwir en em var dré hé skiant hé-unan.

12. Pa'm bêzô kased d'id Artémaz pé Tikikuz, hast affô dond d'am ch'avout da Nikopoliz; râg eno é vennann goanvi.

13. Kâs da ziambrouga Zénaz ar gwirour, hag Apollo, ha laka évez na ziouerfent nétrâ.

14. Ra zeskô ivé hor ré da véza ar régenta oc'h ober mât-überiou pa vêzô rôd, évit na vezont két diffrouez.

15. Ar ré holl a zô gan-en a salud a'chanod : Salud ar ré a gâr ac'hanoomp er feiz. Grâs Doué ra vêzô gan-e-hoch'holl. Amen.

LIZER SANT PAOL DA FILEMON.

I. PENNAD.

1. PAOL prisounier Jézuz-Krist, ha Timotéuz bê vreûr, da Filemon hor miouen kér, hag hor c'hen-ôberer,

2. Ha da Appia hor c'hoar gér, ha da Arkippuz hor c'hen-stourmer, ha d'ann Iliz a zô enu da di.

3. Grâs d'é-hoc'h digand Doué hon Tad, hag bon Aotrou Jézuz-Krist.

4. Trugarékaad a rann va Doué, o'ch ôber méneg bêpréd ac'hanoù em pêdennou ;

5. O klevout péger bras eo da garantez, hag ar feiz éch eûz é-kénver ann Aotrou Jézuz, hag é-kénver ann holl zent :

6. Pénaoz é rôez lôd etz da feiz enn euna doare anat, dré ann anaouez eûz ann holl vad-ôberiou, a zô enn hô teuez é Jézuz-Krist.

7. Râk eul levénez hag eunn di-zoan vrâz em eûz bêt eûz da garantez, o'veza ma eo bêt kalouou ar zent frâzelz gan-ez, va bretur.

8. Dré-zé pétrâ-benoâg ma hel-Jann, dré ar fisians em eûz é Jézuz-Krist, gourc'hementi d'id ar péz a zô dérad :

9. Koulskoudé, dré ann abek eûz va c'harantez évid-od, eo gwell gan-én da bidi, évid-oua da vêza ann héveler hini, da lavaroud eo Paol kôz, ha brêma prizounier Jézuz-Krist.

10. Da bidi a rann évit va mab Onézimuz, péhini em eûz engéhentet em éréou;

11. Péhini a zô bêt kent didal-vouduz d'id, hogen a vezô brêma talvouduz d'id ha d'in ivé.

12. Hé c'hâs a rann adarré d'id :

digemer-hén ével va bouzellou e ré.

13. C'hoant em boa d'hê zer'hel gan-én ; évit ma hellêva zervicha enn da lêsch enn éréou ann Aviel ;

14. Hogen nô két felled d'in ôber nétra hép da ali, évit na zeù két da vâd ével euna dra red, hogen dioust da c'hrâd-vâd.

15. Râk martezé eo bêt pelleed diouz id évid euna amzer, évit ma hé zigemerlez goudé da-viken ;

16. Nana mai ével eur sklav, hogen ével unan deûed eûz a sklav da vreûr két d'e-omp, ha dreist-holl d'in, hag a dle c'hoaz béza kroc'h d'id, pa eo d'id hag er c'hi hag ann Aotrou ?

17. Mar-d'oud éta va c'hen-vreûr, digemer anéhan ével-d-oun vanan.

18. Hogen ma en deûz gréat eur gaou-bennâg d'id, pé mar dle eunr dra d'id, taol-hez war-u-oun.

19. Mé Paol a skriv d'id gaat va dourva ya-unan : hé zisteurel a tinn d'id, évit nu livirinn két pénaoz en em zlêez da-unau d'in.

20. Ia, va bretur, rô al levénez-zé d'in en Aotrou : fréalz va c'haou en Aotrou,

21. Gant fisians eun da zentidigez em eûz skrivit d'id, o'chouzout pénaoz é rî c'hoaz muioch egét na lavarann.

22. Aoz ivé d'in eunn ti ; râg es-pêroud a rann dré hô pêdennou é vezinn e'hoaz rôed d'é-hoc'h.

23. Épafras va c'hen-brizounier é Jézuz-Krist a salud ac'hanoù;

24. Mark, Aristarkuz, Démaz ha Lukaz, va c'iled.

25. Grâs hon Aotrou Jézuz-Krist ra vezô gand hô spêred. Amen.

LIZER SANT PAOL ABOSTOL D'ANN HÉBRÉED.

I. PENNAD.

kenta; ha labour da zaouarn eo ann Envou.

11. Hi a zeñ da gét, hogen té a choumô ; li holl a gôsai ével eur zac :

12. Hag ével eur vantel é kemmi anzhô : hag é rézint kemmet : hogen té a zô ann hévellep hini, ha da vloavesiou n'hô dévezô kéd a zivez.

13. Hogen da biou eûz an Eled en deûs-hen lavaret biskoaz : Avez enn tu déou d'in, bêté ma'm bêzô lékâd da enébourien da skabel d'az truid ?

14. Hag ann Eled n'int-hi kéd holl spêredou lékâd da zervicherien, kaset évit servich ar ré a dle bêza hêred ar zilvidigez ?

II. PENNAD.

1. RAK-SÉ é tiléomp miroit gant moi a brêder ar péz hon enz klevet, gand aoun na zeufemp da gét.

2. Râk plou eo ann Eal da héhini en deûd biskoaz lavaret Doué : Va Mab oud, da engêmentet en eûz hini? Hag adarré : Da Dâd é vezinn d'ezhan, ha da Vâb é vezô d'in?

3. Hag adarré pa laka hé gentaganet er bêd, é lavar : Hag holl Eled Doué ra azéulint anéhan.

4. Ha diwar-benn ann Eled Eald evé : Hén a laka hé spêredou da véza hé Eled, hag ar flammou tan da véza hé gannadez.

5. Hogen d'hê Vâb é lavar : Da Drôn, o Doué, a bado da-viken : gwalen da réa a vezô eur walen a cuender.

6. Kared éch eûz ar yirionez, ha kaséed éch eûz ann drougiez : dré-zé Doué, da Zoué, en deûz da éolet, gand eunn eól a levénez dreist da gêrrennien.

7. Ha c'hoaz : Té, Aotrou, té'h eûz diazézet ann douar er penn-

mar tiléomp eur zilvidigez ker braz, péhini goudé bêza bêt da genta diskinet gand ann Aotrou, a zô bêt krétekt enn-omp gand ar ré hê deûz ioul ?

8. Râk Doué n'en deûz két-lékâd dindan bêl ann Eled ar bêd da zont, eûz a héhini é komzomp.

9. Hogen onan-bennâg en deûz lavaret con eul lêsch eûz ar Skri-

tur : Pétrâ eo ann déni évit ma'z pérô koun anélan, pé pérâd eo Mâb ann déni évit ma teui d'hé emwéout?

7. Hé lékâd éc'h eûz évid eunn nébeud amzer izéloc'h éged ann Eled ; a c'hoar hag a énor éc'h eûz hé gurunet ; hag hé lékâd éc'h eûz da Aotrou war oberiou da zaouarn.

8. Lékâd éc'h eûz pép-trâ da bléga diodân hé dreid. Râg o la-kaat pép-trâ da bléga diodân-han, n'en deûz lézit nétra ha na vé pléget diodân-han. Hôgen na wêlomp ket c'hoaz é plégfî pép-trâ diodân-han.

9. Hôgen gwêlould a réomp pénaoz Jézuz, péhini a oa bêt lékâd évit eunn nébeud amzer izéloc'h éged ann Eled, en abek d'ar marô en deûz gouzanvet, a zô bêt kuruonet a c'hoar hag a énor ; évit dré c'hras Doué ma varvché évid.

10. Râg déréad é oa d'ann hini évit piou ha dré biou eo pép-trâ, péhini a fellé d'ezhan kâs kaiz a vugale er c'hoar, da giôkant dré ar c'hoasiou ar penn-abek eûz bô zilvidigez.

11. Râg néb a zantela, bag ar ré a zô santelet, a zeû holl eûz ann hêvelop *penn-abek*. Dré-zé n'en deûz kéd a vez oc'h hô gervel hé vréudeur;

12. O lavarout : Diskleria a rinn da hanô d'am breñdeur : é-kreiz ann Ibiz é veñlion achanod.

13. Hag adarré : Mé a fisiô enn-han. Hag adarré : Chétu mé, bag ar vugale en deûz rôet Doué d'in.

14. Râg o véza ma eo doaréet ar vugale gant kik ha gant gwâd, eo bêt fellet d'ezhan ivé kaoud hé lôd en hêvelop doaré ; évit ma tis-karij dré ar marô ann hini a ioa ar penn-abek eûz ar marô, da lavarout eo, ann diaoul ;

15. Ha ma tieubclé ar ré, pére gand ar spount râg ar marô a ioa sklavérez héz hô buez.

16. Râg n'en deûz két kéméret,

doaré ann Eled, hôgen *doaré* gwenn Abraham en deûz kéméret.

17. Dré-zé eo bêt rôd d'ezhan bêza hêvel é pép-trâ oud hé vreù-deûr, évit ma tehijé da véza eur Bélek-brâz trugarézus ha féal dirâk Doué, évit dic'haoui péc'hédu ar bob.

18. Râg enn hé c'hoasiou hag enn hé demptasionou hé-unan é kemer ann ners da skoazella ar té a zô temptet.

III. PENNAD.

1. RAK-SÉ, va breñdeur santel, c'houi péré a zô kérvennet er c'hall-védigez Énvuz, arrestiv Jézuz péhini a zô ann Abostol bag ar Bélek-brâz eûz hor c'helenadorez,

2. Péhini a zô féal d'anu hini en deûz hé lékâd é karg, ével ma eo bet féal Moizez en hé holl di.

3. Râg kavet eo bêt dellézek eûz a eur c'hoar ker vraz dreist hini Moizez, ével ma'z eo énorouc'h ann hini a zâv ann ti éged ann ti hé-unan.

4. Râg pép ti a zô savet gand unan-bennâg : hôgen ann hini en deûz krouet pép-trâ a zô Doué.

5. Ha Moizez ivé a zô bêt féal e holl di Doué ével eur mélév, évit testeniva ar péz en doa da lavarout ;

6. Hôgen ar C'hrist, ével ar mabenn hé di ; ha ni eo a zô ann ti-zé, ma viromp bêtég ann divez eur fisiana stard, ha gloar ann espérans.

7. Râg-sé ar Spêred-Santel en lavaret : Mar sélaoit hiriô hé vouéz,

8. Na galédit két hô kalounou, ével enn énébiez, da zeiz ann arnod enn distro,

9. É pélêach'h hô tadou hô deûz va zemptet, va arnodet, bag é pélêach'h hô deûz gwélet va oberiou é-pâd daou-ugent vloaz :

10. Râg-sé eo savet droug enn-ouen oud ar bobi-zé, bag em eûz lavaret : Fazia a réont hépêd enn hô chafounou; ha n'hô deûz két anavézet va henchou :

11. Evel-sé em eûz touet em

IV. PENNAD.

brouez : Pénaoz na zeûint két é leac'h va éhan.

12. Likid évez éta, va breñdeur, na vé é hini ac'hano'h eur galouen falléet gand ann digrédoni, a zeûi d'hé bellaad diouc'h ann Doué béo.

13. Hôgen en em gélonnit ann eil égilé bennâg, é-pâd ma émoc'h enn amzer a zô hanvet Hiriô, évit n'en em galédo hini ac'hano'h dré douellerez ar péc'hed.

14. Kévrinneien d'ar C'hrist omp detet évit-gvir : Ia, mar miromp sturd bêtég ann divez ann derou eûz hé zén.

15. É-pâd ma léléveur d'éomp : Hiriô mar sélaoit hé vouéz, na galédit két hô kalounou, ével enn énébiez.

16. Râg lôd o véza hé c'hlevet a énebâz, hôgen ar ré holl a oa bêt lékâd er-méaz eûz ann Égypt gant Moizez na énébchont két.

17. Hôgen out péré é savaz droug enn-han é-pâd daou-ugent vloaz ? Ha né ou két oud ar re holl doa péc'h, bag eûz a bêt ar c'horfou a choumaz gourvézett enn distro ?

18. Ha da bêté é touaz-hen na'z ajent két enn hé éhan, néméd d'ar ré a oa bêt diskrédiq ?

19. Ha gwêlould a réomp pénaoz na heljont két mond-ébarz enn abek d'hô digrédoni.

IV. PENNAD.

1. HOR bêzed aonh éta, ô ti-lézel ar gât a zô bêt roet éz ajempé éhan Doué, na vé unan-bennâg ac'hano'h pa n'az ajé kéd enn-han.

2. Râg diskleriet eo bêt d'éomp kerkouls ha d'ezhô, hôgen ar gér hô doa klevet na oé két talvouduz d'ezhô, ô véza né oa kéd ar feiz klevet, er té hô doa klevet.

3. Évid-omp-ni péré hon eûz krédet, éz aimp enn éhan, ével ma en deûz lavaret : Evel ma em eûz touet em brouez : Pénaoz na zeûint két é leac'h va éhan : bag ann éhan eo a zeûint goudé oberiou Doué é krouidigez ar bêt.

4. Râg lavared en deûz enn eul

léac'h-bennâg diwar-benn ar sezived dervez, ével-henn : Ha Doué a éhanaz ar sezived dervez goudé hé holl oberiou.

5. Hag aman c'hoaz : Na zeûint két em éhan.

6. Pa eo réd éta é teujé-ébarz eur ré-bennâg, ha pénaoz ar ré da bêté eo bêt diskleriet ar gér da genta, n'int két éad-ébarz enn abek d'hô digrédoni :

7. C'hoaz é verk eunn dervez, a ch'hal Hiriô, o lavaroud dré Zavid, pell amzer goudé, ével ma co lavaret diaarak : Hiriô mar sélaoit hé vouéz, na galédit két hô kalounou.

8. Râg ma en défé Jézuz hô lékât enn éhan-zé, n'en divijé két komzetz abaoe eûz aunn deiz all.

9. Dré-zé eo bêt lézit miridi gez ar sabbat da bobl Doué.

10. Râg néb a zô éat enn hé éhan, a éhan ivé hé-unan goudé hé oberiou, ével ma réaz Doué goudé hé ré.

11. Akéomp éta da vond enn éhan-zé, gand aonh na gouezché unan-bennâg enn eunn hévellep skouéz a zigrédoni.

12. Râg gér Doué a zô bêt, ha nerzuz, ha lemoc'h éged eur c'hlezzé a ziou zremm : mond a ra bêté rann ann éné bag ar spéred, bêtég er mellou bag ar mélou ; bag é tibab ar vénousiog bag ann ioulu eûz ar galoun.

13. Krouadur é-bêt n'eo digwéz dira-z-han : pép-trâ a zô enn-noaz ka dizolô-kaer da zaou-lagad ann hini eûz a biou é komzomp.

14. Pa hon eûz éta da Vélek-brâz Jézuz Mâb Doué, péhini a zô éat ann Envou ; miromp hor c'hreñden.

15. Râg n'hou eûz két eur Bélek-brâz ha na hellez két truëza hor gwanderiou : râg temptet eo bêt ével-d-omp é pép-trâ, néméd er péc'hed.

16. Déomp éta gant fisiana étrezéz trôn ar c'hras, évit ma vézo rôet trugarez d'éomp, ha ma kavimp ar c'hras da geu-nez talvouduz.

V. PENNAD.

1. RAK pēb Bélek-bráz savet eūz a douez ann dūd, a zō lékéad évid ann dūd é kément a zell ouc'h Doué, évit ma gennigō rōou la sakrisou évid ar béc'hédoa;

2. Ha ma hellô kaout truez oud ar ré a zō cun diwiziégez hag er fazi; ô véza ma eo bêt hé-unan strobet gand ar gwander.

3. Ha dié-zé é tié kinniga ar sakrisiz a zistol ar héch'hédoa, kerkuols évit-han hé-unan, ével évid ar bobl.

4. Ha dén na gémer ann énor-zé évit-han hé-unan, néméd ann hini a zō galvet gand Doué, ével Aaron.

5. Ével-sé ar C'hrist né két en em védet hé-unan évit bêza Bélek-bráz; hogen mœulet eo bêt gand ann hini en deûz laryed d'éhan: Va Mâb oud; hiriò em eûz da engéhentet.

6. Hervez ma laver enn eul léac'h all: Té eo ar Bélek peûr-baduz, hervez urs Melkisédek.

7. Evel-sé é deisiou hé gik, ô véza kinniget gand garm ha gand daerou hé bedenne hag hé choulenou d'ann hini a hellé bêz zavétei eûz ar maro, eo bêt selaouet enn abek d'hé zou.

8. Hag hén, évit-han da véza Mâb Doué, en deûz desket ar zentidigez dré gément en deûz gouzanet:

9. Hag ô véza éad da benn, eo deûed da benn-abek d'ar zilvídigez peûr-baduz évid ar ré holl a zent out-han;

10. Doué ô véza hé chalyet Bélek-bráz hervez urs Melkisédek.

11. War gément-sé hor bêz kalz traou da laverout, hag a vé diez da zisplégia, dré ma o'ch deûet dia-kéut évid hô selaoui.

12. Rak pa dlefach' évid ann amzer bêza deûed da vistri, ha ma hoc'h eûz c'hoaz ézomm koulskoudé é vé desket d'é-hoch' ar ch'enteliou kenta eûz a zerou komsiou Doué, ha deûed o'ch ével tûd da bêre

é vé red rei lêaz, ba nann boëd kré.

13. Rák néb a zô maget gant lêaz, a zô dic'halloudek é-kénver lavar ar wirionez, ô véza ma'z eo eur bugel.

14. Hôgen ar boëd kré a zô évid ar ré glök, ar ré péré dré voaz hô deûz skiantou doarret évid dibaba ar mât hag ann drouk.

VI. PENNAD.

1. RAK-SÉ ô kuitaat ann derou eûz a gélénadurez ar C'hrist, en rôomp d'ar péz a zô klôkoc'h, hép teûrel adarré ann diazez eûz a binijen ann ôberiou maro, bag eûz ar feiz é Doué;

2. Eûz a gélénadurez ar badi-siantou, eûz a astennidigez ann daouarn, eûz a zazorc'hidigez ar ré-varô, eûz ar var peûr-baduz.

3. Ha kément-sé a râimp, ma aotré Doué.

4. Rák na hell két bêza pénaoz ar ré a zô bêt eur wêach skleréet, hô deûz tanvée rô ann éav, hag a zô bêt kérrennek eûz ar Spêred-Santel,

5. Hô deûz ivé tanvée gér mât Doué, ba nersiou ann amzer 'da zont'

6. Hag a zô kouézet goudé-zé; na hell két bêza é teûjent da véza névézet dré ar binijen; râk enabô hô-unan é lékéont adarré oud at groaz Mâb Doué, bag é rôont anéhan d'ar vézégez.

7. Rák ma téu eunn douar-bennâg, goudé bêza bêt évet aliez ar glâd a zô bêt kouézet war-n'éhan, da zougen ar géot a rô mât d'ar ré a chounid anéhan, é teû war-n'éhan ar vennoz a Zoué.

8. Hôgen ma na zoug némât spen bag askol, eo disprizet, ho tôt, da véza milliget; hag enn-divez da véza losket.

9. Hôgen gwelloch' é vennomp a'chanoc'h, bag eûz hô silvidigez, va breudeur kér, évid-omp da gomza ével-sé.

10. Rak Doué né kêt dizansou-dek, évit bêza ankounac'héet hoc'h

VII. PENNAD.

ôberiou, hag ar garantez hoc'h eûz diskouézat enn hé hand, pa hoc'h eûz skoazellez ar zent, ével ma skoazellit c'hoaz.

11. Hôgen nî a garé é tiskouéz-ché pép-hini a'chanoc'h ann hévé-lep prédier bêtég ann divez évit sévénidigez hoc'h espérans :

12. Évit na zeûot két da véza lézirek, hôgen ma teûot da heùlia ar ré péré dré hô habaskded a zô deûet da heréd d'ann diouganou.

13. Rák Doué enn diougan en deûz gréad da Abraham, ô véza n'en deûz kaved dén dré bêhiai é helfe toui, en deûz tout dré-z-han hé-unan,

14. O laverout : Da leuonia a rinn a vénosiu, ha da lakaad a rinn da greski.

15. Hag ével-sé ô véza gédet gand habaskded, en deûz kavet ann diougan.

16. Râg ével ma tou ann dûd dré ann hini a zô brasoc'h égét-hô, ha ma'z eo ann douadet ar brasa kré eûz ann divez eûz hô striou;

17. Doué ô felloud d'éhan ivé diskouéza da heréd an dianou ar stardder eûz hé ali, en deûz lékéat hé lé ouc'h-penn.

18. Évit goudé bêza bêt skoret gand ann diou dra-zé, péré na hell két Doué fazia, ma hor bêza cunn dianou c'hallouzu, évit kaout ar madoù a zô diouganet d'é-omp dré ann espérans.

19. Pehini a zô stard ha gwirion en hon éné ével cunn héor, ha pehini a ia bêtég enn diabarz eûz ar wé;

20. É péléach' Jézuz ével dia-raoger a zô éat évid-omp, ô véza bêt lékéat da Vélek-bráz peûr-baduz hervez urs Melkisédek.

VII. PENNAD.

1. RAG ar Melkisédek-zé, Roué Salem, Bélek ann Doué u'hel meûrbéd, pehini a ziambrougaz Abraham, a zistrô eûz a wastadur ar rouéed, haga vennigaz anéhan,

2. Gant pehini é rannaz Abram ann déog eûz a gément en

doa kément, pehini a zô galvet roué a wirionez, hag ivé roué a Salem, da lavaroud eo, roué a bêch'h,

3. Hép Tâd, hép mamm, hép mabréz, hép derou d'hé zeisou, hép divez d'hé vuez, ô véza ével-sé skeuden Mâb Doué, a zô choumet Bélek da viken.

4. Sellid éta péger braz é thié pa eo gwir pénaoz ann Tâd-bráz Abraham en deûz rôed d'éhan ann déog eûz hé breiz.

5. Ével-sé ar ré péré ô véza eûz a wenn Lévi hô deûz kément ar vélégiez, hô deûz ar gwir da gé-mroud ann déog hervez al lézen digand ar bobl, da lavaroud eo, digand hô breudeur, pétrâ-bennâg ma eo dehêd ar ré-man eûz a zi-groaz Abraham.

6. Hôgen ann hini eûz a bêhini ar mabréz né két nivéret gant-hô, en deûz kément ann déog digand Abraham, hag en deûz benniget ann bini da bêhini é oa gréat ann diouganou.

7. Hôgen héb arvar eo pénaoz ann hini a vennigeur a zô disté-roch' égéd ann hini a vennig.

8. Hag aman évit-gwir ar ré a zigémer ann déog a zô tûd mar-vuz : éno ena-énep eo euna dén bêd.

9. Hag (évid hé laverout) Lévi pehini a zigémer ann déog, a zô bêt déoget dré Abraham;

10. Râg édo c'hoaz é digroazel hé dad, pa zeûaz Melkisédek da ziambrougaz Abraham.

11. Hôgen ma oa deûet ar zé-vénidigez dré vélégiez Lévi (râk dindân-haz en doa ar bobl digéméret al lézen), da bêtrâ é oa réd é saveché eur bêleg all hervez urs Melkisédek, ha nann hervez urs Aaron?

12. Râk pa eo bêt dizouget ar vélégiez, é oa réd ivé é viéjé dizouget al lézen.

13. Hôgen anh hini diwar-benn pehini eo bêt laveret kément-sé, a zô eûz a eur vréuriéz all, eûz a bêhini déa n'en deûz servicht ana aoter.

14. Râg anad eo pénaoz hon Aotrou a zô savet eûz a Juda, é breûriez péhini n'en deûz Moizez la-voret nétra eûz ar vélégiez.

15. Hag analoch eo c'hoaz, mar sâv eur Beleg all hennvel out Melkisdek.

16. Péhini a zô gréat, nann her-vez lézen eur gourc'hémenn kiguz, hogén hervez ners eur vuze peür-baduz.

17. Râg testéniel eo, ô lavarout: Té a zô ar Bélek peür-baduz, her-vez urs Melkisdek.

18. Râg ar gourc'hémenn all a zô bêt torret dré ma ou gwân ha didavez.

19. Râg al l'ézen na gâs kéd d'a-chlokked; eunn derou eo da gaout eunn espérans gwelloc'h, dré bê-hini é tòstaomp ouz Doué.

20. Oue'h-penn, ar vélégiez-zé né két bêt lékéat hép lé.

21. (Râg ar ré all a zô bêt léké-ad da véleien hép lé; hogén héman a zô bêt lékéat dré lê gand ann binî en deûz lavaret d'ezhan: Touet en deûz ann Aotrou, ha n'en dévezô kéd a geûz, pénaoz oud ar Bélek peür-baduz.)

22. Ha gwir eo pénaoz Jézuz a zô deûzet da grëd eûz a eunn té-tamant gwelloc'h.

23. Èvel-sé kalz a véleien all a zô bêt gréat, ô véza ma viré ar maroù out-hô na choumchent bê-préd;

24. Hôgen hé-maz ô véza ma choum da-vikenn, en deûz eur vélégiez peür-baduz.

25. Dré-zé é hell savetei da-vi-kenn ar ré a dosta ouz Doué dré-z-han; pa eo béo bêpréd évid er-bédi évid-omp.

26. Râg déréad é oa hor bijé eur Bélek-brâz santel, dizrouk, dinam, rannet diouz ar bêch'erienn, hag ucheloc'h éged ann Énvou;

27. Péhini né két bêt réd d'ezhan hemdész, èvel d'ar véleien all, kinniga hostivou da genta évid hé bêch'edou hé-unan, ha goudé évit ré ar bobl: ar péz en deûz

gréat eur wéach o'ch en em gen-niga hé-unan.

28. Râg al lézen a laka évit bê-leien tud wân : hogén gér al lê, péhini a zô deûet goudé al lézen, en deûz lékéat da velez ar Mâb, péhini a zô klôk da-vikenn.

VIII. PENNAD.

1. ANN divert eûz ar péz hon eûz lavaret diaraog eo, Pénaoz hon eûz eur Bélek ker braz, ma'z eo azézet enn tu déou da gador ar veürdeu enn Énvou,

2. Bélek ar santuer, hag ar gwir tabernakl, en deûz savet ann Aotrou, ha nann eunn déen.

3. Râg pêb Bélek-brâz a zô lékéat évit kinniga rôou, bag hostivou: dré-zé eo réd en déle ivé hé-man eunn dra-bennâg da gin-niga.

4. Ma vijé éta war ann douar, na vijé két bélék: pa ioa anézhô évit kinniga rôou hervez al l'ézen,

5. Hag a zervich Doué hervez skouerion ha skéndennou eûz ann Env; ével ma lavarat Doué da Voi-zez, pa réa ann tabernakl: Laka évez, émé-z-han, da ober pép-ti hervez ar skouer a zô bêt dis-kouézet d'id war ar menez.

6. Hôgen bréma eo gwelloc'h ar vélégiez, ô véza ma eo han-térou enn eur gévrédig z welloc'h, ha ma eo savet war westiou gwelloc'h.

7. Râk ma vijé bêt difazi ann hini genta, na vijé két bêt klas-ket léac'h d'ann cil.

8. Hôgen o'ch hô zamallout é lavar: Dond a rai eunn amzéz, émé ann Aotrou, é péhini é rian gant ti Israel ha gant ti Juda eur gévrédigez névez;

9. Nann hervez ar gévrédigez em eûz gréat gand hô zadou, en deiz é péhini hô c'hémériz dré ann dour évid hô zenna eûz a zouar ann Égypt; râk n'int két choumet em gévrédig, ha mé em eûz hô dilézet, émé ann Aotrou.

10. Râk chétu ar gévrédigez a rian gant ti Israel goudé ann dei-

IX. PENNAD.

niou-zé, émé ann Aotrou: Va lézen-nou a likiunn ean hû spred, bag é skriven anézhô enn hô c'haloun: ha mé a vezô hô Doué, bag hi a vezô ya fobl.

11. Ha pép-hini anézhô na zeskô két hé nesa, hag hé vreür, ô lava-rout: Anavez ann Aotrou; râg ann holl am anavezô, adaleg ann disté bêtig ann u'hela.

12. Râk trugarez em bêzô évid hô drougeuz, ha n'an bêzô mui a goun eûz hô féc'hédu.

13. Hôgen é lavarout eo nevez ar gévrédigez-man, en deûz dis-houezet pénaoz co koscet ar gévrédigez genta. Hôgen ar péz a zeu da véza oadet ha kôz, a zô tisi d'be zivez.

X. PENNAD.

1. AR gévrédigez-genta-zé é deûz bêt ivé lézenou, évid aziellidigez Doué, hag eur santuer douarc'h.

2. Râg ann tabernakl a oé gréat, é oa da genta ar c'haloter-brâz, ann daol, hag ar baroat a genoug, ar péz a banvet ar Sant.

3. Goudé ann cil vel édo ann tabernakl, haivet Sant ar zent,

4. E péhini é oa eunn ézansouer sour, hag ann arch a gévrédigez gôbed holl a sour; é péhini é oa eul lestr aour león a vann, ha gwialen Aaron, péhini a oa deûet da vleunvi, ha taoliou ar gévrédigez.

5. Ha war hé gorré é oa daouz Gérubin a c'hloar, péré a c'hôlôe ar goulc'her gand hô eshel. Hôgen ne kéd aman al leac'h da gomza édo ann traou-zé gand ann holl zarvoudou.

6. Ann traou-zé éta ô véza aozet èvel-sé, ar véleien ar ea bê-préd er c'hen-ta tabernakl, pa réant ar servich eûz hô c'hang :

7. Ar Bélek-brâz hép-kéa az éa eon cil eur wéach ar bloaz, nann hép gwâd, a gionigé évid hé ziwiziegz hé-unan hag hini ar bobl.

8. Hag ar Spred-Santel a zis-kouézet dré éno pénaoz né oa kéd digor bent ar Santuer, endra ma

édo ar c'hen-ta tabernakl enn hé zâ.

9. Aun hêvelébédigez eo eûz ann amzer a neuzé, é péhini é kin-niged rôou hag hostivou, péré na helleint két klôkaat koustians ar ré a zerviché Doué;

10. Pa né oa némét boédu ha braouédou, ha meûr a walch'h, ha boasiou kiguz, péré na qa ba rôed d'ezhô némét bêtig ann amzer eûz ann difazi.

11. Hôgen ar C'rist, Bélek-brâz ar madou da zont, a zô deûet dré eunn tabernakl brasoc'h ha klôkoc'h, péhini né két bêt gréat gand doua ann dén, da lavaroud eo, eûz ar grouidigez-man :

12. Hag éad eo eur wéach ébarz ar Santuer, nann gant gwâd ag vouc'hed hag al leûou, hôgen gand hé wâd hé-unan, ô véza kavet ans dasprénaudurz peür-baduz.

13. Râk mat teu gwâd ar vouc'hed hag ann tirci, ha ludu euna ounner strinkel gand eur sparé, da zantela ar ré a zô saotret, ô chlana hô c'hik;

14. Pégément muioch gwâd ar Christ, péhini drô ar Spred-Santel a zô en em giuniget hé-unan diosam da Zoué, a chlano hôr c'housians eûz ann obériou marvel, évid hot takad da zervicha ann Doué bêd?

15. Dré-zé eo ann hantérou eûz ann testament névez; évid dré ar marô en deûz gouzanyet, da zaz-préna ann drougeuzou a rénd din-dan ann testament kenta, ma redi ar ré a zô galvet da gaout anna digouez peür-baduz a zô bêt diou-ganet d'ezhô.

16. Râg el leac'h ma éz eûz tes-tamant, eo réd é c'hoarvezché marô ann testamant.

17. Râg eunn testament na dâl néméd dré ar marô; ha n'en deûz ners é-bêd é-pâd ma véz ann tes-tamant.

18. Èvel-sé ar c'hen-ta testamant a zô bêt startet gand ar gwâd.

19. Moizez goudé bêza lennet dirag ar bobl holl c'hourch'hémennou al lezen, a géméraz gwâd leûou ha bouc'hed, gand dou,

gant gloan tané , ha gant sikadez ,
hag é taolaz gand eur sparf war aï
levr hé-unan , ha war ar bobl holl ,

20. O lavarout : Hé-man eo ar
gwâd eûz ann testamant en deûz
gourc'hémennet Doué d'é-hoc'h .

21. Gwâd a daolaz ivé war ann
tabernakl ha war ann holl listri eûz
a zervich Doué .

22. Hag hervez al lézen , ann
darn-via eûz ann traou a zô gla-
net gand ar gwâd ; ha n'eûz kéd
a zistol hép skût gwâd .

23. Réz é oa éta é vijé glanet
tré ann traou-zé ar péz a ioa ar
kouer eûz a draou ann Env ; hôgen
ma vijé glanet ann traou eûz ann
Env gand hostivou gwelloc'h éged
at ré-man .

24. Rak Jézuz-Krist né kéd éad
er santuer gréat gand doura ann
dén , péhini oa ar skouer eûz ar
gwîn santuer ; hôgen en Env hé-
unan , évid en em ziskouéza bréma
dirâk Doué évid-omp .

25. Ha né kéd éad ébarz évid
en em ginnig hé-unan aliez , ével
ma'z a ar Bélek-brâz hép ploaz er
santuer gant gwâd cunn all ;

26. Anez é vijé bêt rô d'ézhan
gouzânvi meûr a wéach adalek
benn-kenta ar bêt : bréma n'eo en
em ziskouéza néméd eur wéach
war zivez ar bêt , évid kâs-dâ-
get ar péch'ed , o'ch en em rei
da hostiv hé-unan .

27. Hag ével ma eo menet pé-
naoz ann dûd a dîe mervel eur
wéach , ha bêza barnet goudé :

28. Ével-sé ivé ar Christ a zô
bêt kinniget eur wéach évit lémel
péch'edou meûr a bin ; ha gann
eil gwéach é teñi hép péch'ed , évit
silividigez ar ré a chortoz anezhan .

X. PENNAD.

1. Râg o véza n'e déuz al lézen
néméd ac skeûd eûz ar madou da-
zont , ha nann ar gwir-hévelédigez
eûz ann traou , na bell népréd dré
ar chinnig a réont hép ploaz eûz
ann hévelop hostivou , lakaad da
véza klôk ar ré a dêsta .

2. Anez é vijé banet d'hô c'hin-

niga : rak ma vijé bêt glanet eur
wéach ann azeulieren , n'hô di-
vijé bêt mui ar goustians eûz hô
féc'hed .

3. Hôgen bêp ploaz é réeur ann
hô zonez ménég a bêc'hédu .

4. Râg gwâd ann tirvi hag ar
vouched na hell kêt lémel ar bê-
c'hédu .

5. Evel-sé ô tond er bêt en
deûz lavaret : Né ket felled d'id
kaout nag hostiv na kennig ; hôgen
e'horf éch eûz gréad d'in .

6. Né ket kavet-mâd gan-éz ann
hostivou poaz .

7. Neûz em eûz lavaret : Chétu
é teñann ; ével ma eo skrievit diwar
va fenn , é penn al levr : Évit ma
rinn , va Doué , da ioul .

8. Goudé bêza lavaret ue'héloc'h :
O véza né kêt fellet d'id kaout hos-
tivou ha rôou , bag hostivou poaz
évid ar péch'ed , pére a ginnigeur
hervez al lézen ,

9. Neûz em eûz lavaret : Chétu
é teñann , évit ma rinn , va Doué ,
da ioul . Tenna ra ar c'henta , évit
lakaad ann cil .

10. Hag ann joul-zé omb bêt san-
télet dré ar c'hiunig a zô bêt gréad
eur wéach eûz a gorf Jézuz-Krist .

11. Hag é leac'h ma teñ ar véléien
holl du zervicha Doué bemdez , ô
kenniga d'ézhan aliez ann hévelop
hostivou , pére na bellont népréd
lémel ar bêc'hédu ;

12. Hé-man o véza kinniget eunn
hostiv hép-kéz évid ar bêc'hédu ,
a zô azezed da-vikenn en tu déou
da Zoué ;

13. É pélac'h é c'hortoz ma vézo
lékéat hé énébourien da skabel d'hé
dried .

14. Rak dré eur chinnig hép-
kéz en deûz klôkéet évit hép-réd
ar ré en deûz santélet .

15. Hag ar Spéréd-Santel hé-
unan en deûz hé destiniet d'é-omp :
râg goudé en deûz lavaret :

16. Chétu ar gévrédigez a rion
gant-hô , goudé ann deûz-sé , éme
ann Aotrou : Mé a lakaad va lézen-
nou en hô chalounou , bag a skri-
vô anezho en hô sperédou ;

XI. PENNAD.

17. Ha n'am bêzô mui a goun
eûz hô féc'hédu , nag eûz hô drou-
giézou .

18. Hôgen el léac'h ma éz eûz
distol d'ézho , neûz mui a gennig
évid ar péch'ed .

19. Dré-zé , va breudeûr , pa hon
eûz ar frankiz da vond er santuer
dré wâd Jézuz-Krist ,

20. Oc'h heulia ann bent névez
ha bô en deûz diskouéz d'é-omp
da genta dré wé , da lavaroud eo ,
dré hé gik ;

21. Ha ma bon eûz eur Béle-
Brâz téhéat war di Doué ;

22. Tôstaomp out-han a vîn ga-
loun , gand eur feiz leùn , goudé
bêza glanet hor chalounou eûz a
eur goustians fall , ha goudé bêza
gwalc'h et hor chorf gand dour glan .

23. Dalc'homp stard ann ansav
bon eûz gréat eûz hor feiz (râg
gwirion eo ann hini en deûz rôcd
hé ch'er d'é-omp) .

24. Gréomp stard ann cil eûz égilé,
évid en em zougen d'ar garantez
ha d'ann obéroui mât ;

25. Héb en em denna eûz hor
strolladoz , ével ma eo boazet hini-
ennou da ôber , hôgen oc'h en em
fréali mui-oc'h-vni , pa wélopmp é
tosta ann deiz .

26. Rak mar péch'omp a-ioul
goudé bêza bet digéméret gan-é-
omp anaoudégez ar gwirionez , n'eûz
mui hivizkenu a hostiv évid ar bê-
c'hédu ;

27. Ha n'eûz mui néméd ar géd
efizur eûz ar varn , ha grouez au-
tan a dîe gwastet énébourien Doué .

28. Néb en deûz torret lézen Moi-
zez a zô barnet d'ar maro , hép
truez é-bêt gand daou p' dî d'est :

29. Péger brasoc'h kastiz é venn
d'é-hoc'h é tellézé ann hini en dé-
vêzo gréat faé eûz a Vab Doué ;
en dévêzo sellet ével eunn dra louz
gwâd ar gévrédigez , dré bêchini eo
bêt santélet ; bag en dévêzo gwal-
jet Spéréd ar chras ?

30. Rak ni a oar piou en deûz
lavaret : Ar venjans a zô d'in , ha
mne hé rôi . Ha ch'hoaz : Ann Ao-
trou a varnô hé bobl .

31. Eunn dra eûz eo kouéza
étré daouarn ann Doué hédo .

32. Hôgen digasid enn hô koun
ann deûz kenta , é péré , goudé
bêza bêt skleréet , hoc'h eûz gou-
zanvet stourmou brâz enn anké-
niou :

33. O véza bêt enn eunn tu man-
tret a zismégans hag a asrec'h dirâg
ann holl , hag en tu all d'é-va
deneñ da cil d'ar ré hô deûz gou-
zanvet kément-sé .

34. Rak truez hoc'h eûz bêt oud
ar a zô éreçt , ha gwélet hoc'h eûz
gant lévénez ar skrapérez eûz hô
madou , ô chouzout pénaoz hô poa
madou all gwelloc'h , hag a badô
bapréd .

35. Na gollit kéd éta hô fisians ,
péhini en dévêzo eur gôbr brâz .

36. Râg ann babaskded a zô réd
d'é-hoc'h , évit , goudé bêza gréat
ioul Doué , ma tigémérot ar péz
a zô diouganet d'é-hoc'h .

37. Rak ch'hoaz eunn nébeud am-
zer , hag ann hini a dîe dont a
zeûz , ha na zaledo kêt .

38. Hôgen ann dén-gwirion a zô
d'in a vîy dré ar feiz ; ma en em
denn adré , na vézo kêt héutz d'am
éné .

39. Évid-omp-ni n'omp kêt mi-
pien ar ré en em denn a dû en
hô ch'hol ; hôgen choum a réomp
er feiz évit silvidigez hon énéou .

XI. PENNAD.

1. HOGEN ar feiz a zô ann dia-
zez eûz ann traou a espéreur , hag
ann arouéz anat eûz ann traou na
wéleur kêt .

2. Râg er feiz eo hô deûz ar
ré-gôz kavet testéni .

3. Dré ar feiz eo é wéromp pé-
naoz ar bêt a zô bêt gréat gant
gét Doué , ha pénaoz ar péz a wé-
leur a zô bêt gréat eûz ar péz na
wéleur kêt .

4. Dré ar feiz eo é kinnigaz Abel
da Zoué ennu hostiv chouekko'h
éged hini Cain . Dré-z-han eo eo
bêt kavet gwirion , Doué hé-unan
o véza douget testéni é tigémére-

hô rôou : dré-z-han eo é komz c'hoaz goudé hé varô.

5. Dré ar feiz eo eo bêt skrapet Enok , évit na véljé kéd ar marô ; ha né oc kavet mui , ô véza ma oa bêt skrapet gand Doué ; râg ann destini a rôeur d'ézhan pénaoz abara bêza bêt skrapet é plijé da Zoué.

6. Hôgen héb ar feiz na belleur két plijoud da Zoué. Râk rôd eo é krîse néb a dôsta ouc'h Doué pénaoz eo , ha pénaoz é c'hôpri ar ré her c'hlask.

7. Dré ar feiz eo Noé , ô véza bêt rôet da anaoud d'ézhan ar pôz na oa két bêt gwélet c'hoaz , a grogaz aoun enn-han hag a zavaz ann are'h évit savetei hû dûd , hag o'ch hé ôber é tamallaz ar bêd , hag é teuaz da her d'ar wirionez dre ar feiz.

8. Dré ar feiz eo ann hini a oé hanvet Abraham , a zentaz ô vond el leac'h a oa bêt rôet é digouez d'ézhan : hag éz c'az-kuit hép gouzout péjeach' ez ea.

9. Dré ar feiz eo é choumaz é douar ar gwêstl , ével enn eunp douar a-ziavéaz , ô véza dûndan tel-tou , gand Izaak ha Jakob ken-héred ann hevlefep gwêstl .

10. Râg gêda a réa ar gêar-zé savet war eunn diazor stard , eûz a bêhini eo Doué hé-unan ann diazézer hag ann ôberer .

11. Dré ar feiz eo ivé é teuaz Sara , hag hî cur zec'hen , da goud ann pers da engelient eur bugel , pêtrâ-bennag ma oa tréménet ann oad gant-hi ; ô véza ma é doa kredet pénaoz é os gwirion ann hini en doa bê wistlet .

12. Dré-z-eo savet eûz a eunn dûz hép-kén (hag hén peuz-varô) , eunn nasted ker paot la stêred ann Lîy , ha kenn diniver ha tréz aot ar mûr .

13. Holl int marô er feiz , héb bêza bêt ar pêz a oa bêt gwêstlet d'ézhô , hôgen goudé bêza bêt hé véllet a bell , goudé bêza hé zalu-det , ha goudé bêza amzeret pénaoz

é oant pirc'hînied ha diavésidî war ann douar .

14. Râg ar ré a gomz ével-sé , a ziskouez pénaoz é klaskont hô brô.

15. Ha ma hô doa koun eûz ann hini a bêhini é oant deuet , hô doa amzer-a-walc'h évid distrei en diwêluz .

16. Hôgen bréma é c'hoantaont gwelloc'h ôrô , da lavaroud eo , ôrô ann Enyou . Ével-sé Doué n'en deûz kéd a véz ô véza galvet hô Doué , ô véza ma en deûz aozet eur gêar d'ézhô .

17. Dré ar feiz eo é kinnigaz Abraham Izaak , pa oé tempjet ; râg hé vâp-pennher eo é kinnigé , da bêhini é oa gréat ar wésthou ;

18. Ha da bêhini é oa bêt lavaret : É Izaak é vézô galvet eur wenn d'id .

19. Menna a réaz pénaoz é heljé Doué hé zazorc'hî eûz a douez ar ré-varô , hag ével-sé hen digeméraz ével eunn hévélebhedigez .

20. Dré ar feiz eo é bennigaz Izaak Jakob hag Ézau war ann traouz da zond .

21. Dré ar feiz eo é teuaz Jakob , pa oa daré da verval , da rei hé vennoz da holl vipien Jozef , ha da aziell penn hé vâz .

22. Dré ar feiz eo é teuaz Jozef , pa oa daré da verval , da ôber ménék eûz a ergerz hugale Israel , bag é rôaz gourc'hémenn diwabenn bê esker .

23. Dré ar feiz eo , pa oé ganet Moizez , é oé kuzet é-pâd tri mis gand hé dûd , ô véza gwélet é oa kaer ar bugel ; ha n'hô doé kéd a aoun râg gourc'hémenn ar Roué .

24. Dré ar feiz eo , pa oé deuet brâz Moizez , é tinac'hôz bêza mab da verc'h Fagaon ;

25. Hag é kavaz gwelloc'h bêza glae'haret gant pobl Doué , égét kaoud dudi ar pêch'ed évid eunn amzer ;

26. O sellout dismégans ar C'hrist ével brasoc'h madou , égét tenzoriou ann Eïjpt ; râg arvesti a réa ar gôbr .

XII. PENNAD.

27. Dré ar feiz eo éz éaz-kuït eûz ann Eïjpt , hép kaoud aoun rak buanegz ar Roué ; rak stard é choumaz ével pa en défu gwélet ann diwêluz .

28. Dré ar feiz eo é lidaz ar Pask , hag ar skûl gwâd ; évit na zenjé kéd aon hini a lazé ar ré genta-ganet , da skei gant-hô .

29. Dré ar feiz eo é treuzhont ar Môr rôz , ével pa vijé bêt douar sêac'h , hag ann Eïjptianed , ô véza hé arnodet ivé , a oé beuzet .

30. Dré ar feiz eo é kouezaz mógeriou Jériko , goudé ma oé gréad ann drô anezhô é-pâd seiz dervez .

31. Dré ar feiz eo na oé két kollet gand ann dûd diskredi , Rahab ar c'hast , péhini é doa digéméret é pêoch'enn hé zi spierien Jozue .

32. Pétrâ a livirinn-mé ouc'h-penn ? Na gavinn kéd ann amzer évit komza eûz a Jédeon , eûz a Varak , eûz a Zamson , eûz a Jef्य , eûz a Zavid , eûz a Samuel hag eûz ar Brofedeñ .

33. Pêrê drô ar feiz hô deûz gounézet rouantéléou , hô deûz heuliet ar wirionez , hô deûz digéméret ann diouganou , hô deûz serret gêol al lêonod ;

34. Pêrê hô deûz mouget fô ann tân , hô deûz tec'het diouc'h lemav ar c'hlez , a zô bêt paréet eûz hô ehlénvédou , a zô bêt nerzet er brézel , hô deûz lêkéad da dec'hî armoué ann diavésidi .

35. Pêrê hô deûz distolet d'ar gragez hô bugale , goudé ma oant marô . Ré all a zô bêt heskinet brâz , ô véza né két fellet d'ézhô en em zasprena , évit ma kavehent our vñez gwelloc'h enn dazorc'hidigez .

36. Ré all hô deûz gouszanvet goapérêzou ha skourjézou , éréou ha prizoniou :

37. Labézet int bêt ; heskennet int bêt ; gand ar c'hlez int bêt lazet ; kantréet hô deûz gôlôet gant krec'h bin dénevèd ha gant krec'hin 'gevr , paour , glae'haret hag heskinet ,

38. (Eûz a béré m bêd na oa kâd dim) , pêrê a gildredz enn dis-

trôiou , ér ménésiou , er c'héviou hag é mougéviou ann douar .

39. Hag ar ré-zé holl pérê a zô bêt grâteet enn abek d'hô feiz , n'hô deûz két bêt ar gôbr diouganet ;

40. Doué ô véza bêt felled d'ézhan enn abek d'êomp , na zévenjé két hô gwenvidigez hép-z-omp .

XIII. PENNAD.

1. PA'Z omb éta ével bec'hiet gand eur goabren a destou , dissaoomp pép pouéz , hag ar pêch'ed a strôb ac'hanomp , ha rédomp drô ann habasked d'ar stohar a zô tonket d'éomp :

2. O selloud oud Jézuz penn-abek ha peür-ôberour ar feiz , péhini é leac'h al lévénez a hellé da gaout , en deiz gouvanvet ar groaz , a tisprizoud ar vézegz , hag a zô azézet brema enn tu déou da Zoué .

3. Hô pézéz koun éta eûz ann hini péhini en deûz gouzanvet eunn hévélep dñel eûz ar bêc'herien enn héépen , évit na skuizot két , ha na vêzô két saouzanet hoc'h énéou .

4. Râk n'ho'h eûz két énébet c'hoaz bêtig ar gwâd , ô stoumi oud ar pêch'ed .

5. Hag ankounac'héet hoc'h eûz-hu ann ali-man a zô bêt rôet d'éhoc'h ével da vipien : Va mab , na zilez két kelen ann Aotrou ; ha na vêz két digalounékéet pa grôz ac'hanoù .

6. Râg ann Aotrou a gastiz néb a gât , hag é skoujez ar mab a zigemer .

7. En em gendalc'hit éta dindam ar c'helen : Doué en em rô d'é-hoc'h ével d'hô vipien ; rak piou eo at mab péhini n'eo két kastizet gand hé dâd ?

8. Hôgen ma n'oc'h kastizet ével ar ré all holl , bêsterd o'ch eta , ha n'oc'h két mipien .

9. Ma omb bêt kastizet gant tadou hor c'hik , ha ma bon eûz bêt doujans évit-hô ; pégément é tlêomp-ni kaout muoeh a zojans évit Tad ar spêredou , évit ma vêvimp ?

10. Râg hî a gastizé ac'hanoemp, hervez hô ioul, évit nébeud a zervéziou; hôgen Doué a gastiz ac'hanoemp diouc'h ma eo talvouduz, évit hol lakaou da véza kérvennek enn hé zantéléz.

11. Hôgen pép kastiz a hével bêza a-vréma eunn abek a zoan ha nann a zizoan: hôgen goudé é rôr frouez ar virionez d'ar ré a zô bêt kélénnet gant-han.

12. Dré-zé, savid hô taouarn diners, hag hô taoulin disléber;

13. Likid hô treid da ôber kamédou eeun, évit ma éz eûz eur ré bag a horell, na zeù kéd da gildrei, hôgen ma en em zalc'hô equeu,

14. Hô pézet ar péoc'h gand ann holl, hag ar zantéléz, hép pêhini déan na hellô gwélout Doué:

15. O lakaad évez na zeûf dénd da golla grâs Doué; na zafchê eur c'hrisen c'houerô-bennâg, ha na vé saotret meuri a hini gant-hi:

16. Na zeûf da eunn orgéder pé da eunn dénd dizoujuz ével Ezau, pêhini évit hor boëd hép-kén a werzaz hé hénanded.

17. Râk c'houi a oar pénaoz ô véza c'hoantéet goudé kaout bennoz hô dâd, é oé pelléet; ha na gavaz kéd a leac'h da binjien, pétrâ-bennâg ma en doa hé goulenet gand daerou.

18. Hôgen c'houi n'o'ch két tôt-tect ouz eur ménéz mérus, pé ouz eunn tan loskuz, pé out kourventennou, pé tévalijen, pé barrou-amzer,

19. Pé out soun eunn drompit, ha mouez eur gér, pa glevchont pêbini, é pédochont stard na gomzché mui out-hô.

20. Râk na hellent két gouzanvi ar péz a lavaré: Ha ma en dijje eul loen stoket ouz ar ménec, é vijé bêt labézet.

21. Ha ken eñzuz oa ar péz a wélet, ma lavaré Moizez: Spountet eunn, ha kréna a rann.

22. Hôgen tôtsteed oc'h out ménec Sion, out kér ann Doué bês,

oud ar Jérusalem Énvuz, hag ouz eur stroll dinivérez a Eled;

23. Hag ouz Iliz ar ré genta-ganet, hanvou péré a zô skrivet enn Envuz, hag ouz Doué a zô barne ann holl, hag out spérédou ar ré wirion ha klôk.

24. Hag out Jézuz hantérou ann Testament nevez, hag ouz ar skût gwâd-zé pêhini a gomz gwelloc'h éged hini Abel.

25. Likid évez na zisprizac'h ann hini a gomz ouz-hoc'h. Râk mar d-eo bêt kastizet ar ré hô deûz disprizet ann hini a gomzé out-hô war ann douar; pégément é vézimp kastizet muioc'h, ni péré hor bêzô pelléet ann hini a gomz ouzomp eûz ann Énv;

26. Ann hini eûz a bêhini ar vouez é deûz neûz lékéad ann douar da grêns; pêhini en deûz rôed eur gér nevez d'é-omp, ô lavarout: C'hoaz eur wéach hag é likino da grêna nann hép-kén ann douar, hôgen ivé ann Énv.

27. Hôgen ô lavarout: C'hoaz eur wéach, é teù da ziskleria pénaoz é lakai da éhana ann traouloc'huz, é-c'hiz traou gréat évit eunn amzer, évit na choumô némed ann traou a zô diloc'huz.

28. Dré-zé piaouomp ar rouantéléz diloc'huz, ha miromp ar c'hrâs, dré bêhini éch' azéulimp Doué hervez hé ioul, gant spount ha gand doujans.

29. Râg hon Doué a zô eunn tan gwastuz.

XIII. PENNAD.

1. RA choumô gan-é-hoc'h ar garantez a vrêr.

2. Na ankounac'hait két rei digémer enn hô ti, râg hiniennou oc'h ôber kément-sé hô deûz digéméret Eled enn hô zi.

3. Hô pézet koun eûz ar ré a zô er chadennou, ével pa vec'h chadennet gant-hô; hag eûz ar ré a zô er c'hlac'h, ével pa vec'h enn hô c'horf.

4. Ra vezô reiz ar briédélez da bêp-hini, ha dinam ar gwélé; râk

XIII. PENNAD.

Doué a varnô ar c'hadale hag ann avoultérien.

5. Bévit hép pizóni, ha kavimâd ar péz hoc'h eûz; râg hén héunan en deûz lavaret: N'az dilézinn két, ha n'az kuitaen két.

6. Dré-zé é levéromp gant fisians: Ano Aotrou zô skoazel d'in: n'am bêzô kéd a aoun râg ar péz a hellô ann dûd da über d'in.

7. Hô pézet koun eûz hô plénerien, péré hô deûz prezéget d'é-hoc'h gér Doué: sellid ouz divez hô frézegennou hag heûlid hô feiz.

8. Jézuz-Krist a oa déac'h, a zô hiriô, hag a vezô ann hévélep hini en holl amzeriou.

9. N'en em rôit két da gélénadurésio, disbêvel hag a ziavez. Râg gwelloc'h eo krévaad hé galou gand ar c'hrâs, égét gand ar boëdou, péré n'int két bêz talvoudek d'ar ré hô deûz hô miret.

10. Euni aoter hon eûz, eûz a bêhini na dîl két dibri ar re a zer-vich ann tabernakl;

11. Râk korfou al loéned eûz a bêr ar gwâd a zô douget gand ar Bélek-brâz er Santuer évit ar péched, a zô devet er-méaz eûz ar c'ham.

12. Râk-sé Jézuz, évit santela ar boël dré hé wâd, en deûz gouzanvet er-méaz eûz ar porz.

13. Déonp éta d'bê gavout er-méaz eûz ar c'ham, ô tougen hé zismégans.

14. Râk n'bon eûz két aman a géar paduz; hôgen klask a réomp ann hini da zont.

15. Kinnigomp éta bépred da Zoué eunn hostiv a veuleudi, da lavaroud eo, frouez ann divez, péré a assav hé hanô.

16. Na ankounac'hait két ar garantez, ha kérvennidigez hô madou: râk dré ann hévélep hostivou-zé eo é teù Doué trugarézuz enn hor c'hénver.

17. Sentid ouz hô plénerien, ha plégit dindân-hô; râg hî a vel, é-c'hiz ma tléfent denc'hel kount eûz hoc'h énéou; évit ma raint kément-sé gant lévénez, ha nann gant keinvan; rak nu vé két talvouduz d'é-hoc'h.

18. Pêdid évit-omp : râk ni a gréad pénaoz hon eûz eur goustians wâd, ha c'hoant da véza déréad é pép trâ.

19. Ha mé hô péd stard da ôber kément-sé, évit ma vézinn kentoc'h rôed d'é-hoc'h.

20. Doué ar péoc'h, pêhini en deûz savet eûz a douez ar ré-varô hon Aotrou Jézuz-Krist, meser brâz ann dénved, dré wâd aon testmant peûr-baduz.

21. R'hô lakai da véza déréad da bêp mât-ôber, évit ma réot hé ioul; pa ra enu-hoc'h ar péz a blij d'é-hoc'h, dré Jézuz-Krist, da bêhini eo ar c'hoar é amzeriou ann amzeriou. Amen.

22. Mé hô péd, va breûdeûr, da aotréa ar péz em eñzlavared d'é-hoc'h évit hô tizoania, pétrâ-beanâg ma em eûz skrived d'é-hoc'h é berr gomsiou.

23. Gwézit pénaoz hor breûr Timotéou a zô lkéat er-méaz a tri-zoun: mar teù hép-dalé, éz inn d'hô kwélot gant-han.

24. Saludit hoc'h holl vlénerien, hag ann holl zent. Hor breûdeûr eûz ann Itali a zalud ac'hanoç'h.

25. Ra vezô ar c'hrâs gan-é-hoc'h a holl. Amen.

LIZER KATOLIK SANT JAKEZ ABOSTOL.

I. PENNAD.

1. JAKEZ, servicher Doué hag hon Aotrou Jézuz-Krist, d'ann daouzek vreñiez a zō skinet, salud.
 2. Va breñdeür, likid hoc'h holl lévénez enn holl c'hlac'hariou a c'hoarvez gan-é-hoc'h ;
 3. O chouzout pénaoz arnod hō feiz a zigas ann habasked.
 4. Hôgen ann habasked a dle bêza klôk enn hé oberiou, évit ma viot hoc'h-unan klôk ha dinam, ha na ziouerot nétra.
 5. Ma éz cùu binic ac'hano'h hag a ziouerfe furnez, gouennenet digand Doué, péhini a rô d'ann holl gant largentez, hag hép rébech : hag é vezô rôed d'ezhan.
 6. Gouennenet gant feiz, héb arvar é-béd : râk néb a zô arvaruz, a zô hêvel out koumim ar mör, péhini a zô kéflusket ha fletret gand ann avel.
 7. Na veonet kéd éta en défe ann dén-zé eunn dra digand ann Aotrou.
 8. Néb a zô daou-blég a spéréd, a zô kildrø en holl hentou.
 9. Ar breür a zô en eur stad izel, ra en em vefilô en hê ue'hel-deh;
 10. Hageo ann hini pinvidik enn hé izledet ; râg ével bleuen ar géot é tréménô.
 11. Râk mar sâv ann hêol gant grouez, ar géot a zee'b, le vleuen a gouez, hag hé gaerded a zô kollet : ével-sé ann dén-pinvidik a vezô gwévet enn hé heztou.
 12. Euruz ann hini a c'houzany an heskianou ; râg pa vezô bêt arnodet, é vezô rôed d'ezhan ar guzenen a vuez, en défe diouganet Doué d'ar ré a gât anezhan.
 13. Na lavaret dén, pa vezô

temptet, pénaoz eo temptet gand Doué : râk Doué na hell két tempti évid ann drouk, ha na dempt den.
 14. Hôgen pép-hini a zô temptet gand hé wall-ioul hé-unan a zeu d'he gâs ha d'hé zidenna.
 15. Ha neñzé ar gwall-ioul, pa é deûz engéhentet, a c'hân ar pêched ; hag ar pêc'bed pa eo kasetda-beun, a c'hân ar marô.
 16. Na fazüt kéd éta, va breñdeûr kér.
 17. Pép grâs c'houék, ha pép rô klôk a zeu eûz ann neac'h, hag a ziskenn eûz a Dâd ar goulau, é péhini n'eûz kemm é-béd, na skeûd é distro é-béd.
 18. Hén eo en deûz hor c'houet hervez hé ioul dré c'hér ar wiñonez, évit ma vijemp ével ar frouezkenta eûz hé grouaudurien.
 19. Ével-sé, va breñdeür kér, ra vezô pép-hini ac'hano'h téar da zelaou, ha diek da gomza, diek da yuanékaat.
 20. Râk buanégez ann dén na zéven két gwirionez Doué.
 21. Dré-zé goudé bêza pelléet péb budurnez, hag ann holl zrougiez, digémérit gant kuvnélez ar géz a zô bêt embodet enn-hoc'h, hag a hell savétei hoc'h énéou.
 22. Mirid ar géz, ha n'hé zilaouit két hép-kén, oc'h en em douella hoc'h-unan.
 23. Râk néb a zelaou ar géz héb hé virout, a zô hêvel oud eunn dén péhini a zell oud hé zrenn hé-unan enn eur mellézour :
 24. Râg goudé bêza sellet out-hen hé-unan, éz a-kuit, hag é ankounac'h râk-tâl pétrâ é oa.
 25. Hôgen ann hini a zell-piz out-lézen klôk ar frankiz, hag a gendale'hô enn-hi, hen-nez péhini na zelaou két hép-kén évid ankouna-

LIZER KATOLIK S. JAKEZ ABOSTOL. II. PENNAD. 501

miret al lézen holl, hag en dévêzô hé zorret enn eul lôden, a zô tamaljuz enn-hô holl.
 26. Ma venn eur ré é vé eunn dén a zoujans Doué, hép denc'hel hé déod, hôgen ô touella hé galouun hé-unan ; hag gréden a zô didalvez.
 27. Ar gréden c'hlân ha dinam dirâk Doué hon Tâd eo hou-man : Emvélout ann emzivadet hag ann intanvêzed enn hô glachar, hag en em viroud dinam eûz a zrougiez ar béd-man.

II. PENNAD.

1. VA breñdeür, n'hô pézé kéd a feiz é gloar hon Aotrou Jézuz-Krist gant kemm évid ann dûd.
 2. Râk ma teu eun hô strollad eunn dén gand eur walen aur ha didaf kaer, ha ma teu ivé eur paou gand didaf fall ;
 3. Hag ô selloud oud ann hini a zô gwisket gand didaf kaer, ma livrid d'ezhan : Azez aman, té, el léac'h mât ; ha ma livrid d'ar paou : Chouam aman eun da zâ, té, pé azez war skabel va zried :
 4. Ha na gemmit-hu két enn-hoc'h hoc'h-unan, ha na varnit-hu két gant gwall vénosioù ?
 5. Selaouit, va breñdeür kér, ha n'en deñz két Doué dilennet ar ré a zô paou er béd-man, évit bêza pinvidik er feiz, hag hered ar rouantéz, en deûz diouganet Doué d'ar ré a gât anezhan ?
 6. Hôgen c'houi a vézeka ar paour, Ma né kéd ar ré-binvidik a c'ac'h ac'hano'h gand hô galloud, hag a gâs ac'hano'h dirâg ar varnerien ?
 7. Ha né kéd hi a zrouk-prézeg gand ann hanô mât eûz a bêhini eo tennet hoc'h hini ?
 8. Mar peûr-zalc'hit al lézen a roué-man, hervez ar Skitur ; Karoud a ti da nesa avel-dod daun, é réot mât ;
 9. Hôgen ma rit kemm ouc'h ann dûd, é rid eur pêc'bed, hag oc'h tamallez gand al lézen, ével torrierien.
 10. Râk piou-bennag en dévêzô

11. Râg ann hini en deûz lavaret : Na gouézi kéd enn avoultrez, en deûz lavaret ivé : Na lazi két. Ma na gouézez kéd enn avoultrez, hôgen ma lazez, é torrez al lézen.
 12. Komzit ével-sé, ha grit ével-sé, pa dléit bêza barnet hervez lezen ar frankiz.
 13. Râk nép n'en dévêzô két bêt a drugarez, a vezô barnet hép trugarez : râg ann trugarez a zavô drcist ar varn.
 14. Va breñdeür, pétrâ a dalvezô da eur ré lavarot en deûz ar feiz, ma n'en deûz kéd ann Oberiou ? Hag ar feiz a hellô hé zavetei ?
 15. Mat d'éma unan eûz hô preudur pé eûz hô c'hoarézed enn-noaz, ha ma tioueront hô boëd pendeziek,
 16. Ha ma lavar unan ac'hano'h dézho : Id é pêc'h, tommit ar debrit, hép rei d'ezho ar péz a zô réd évid hô c'horf, pétrâ a dalvezô d'ezho ?
 17. Ével-sé ivé ar feiz, ma n'en deûz kéd a oberiou, a zô marô en-han hé-unan.
 18. Hôgen eur ré a lavard : Té éc'h eûz ar feiz, ha mé em eûz ann Oberiou : diskouez d'in da feiz héb Oberiou, ha mé a ziskouez d'id va feiz gant ya Oberiou.
 19. Té a gréz pénaoz n'eûz némed eunn Doué : Ervâd a réz ; ann diaoulou ivé a gréz hag a grén.
 20. Hôgen ha té a fell d'îd gouzout, ò d'en gwân, pénaoz ar feiz héb ann Oberiou a zô marô ?
 21. Abraham hon Tâd, ha na oé két santel et dré hé Oberiou, pa ginnigaz hé wâb Izaak war ann aoter ?
 22. Ha na wélez-té két pénaoz ar feiz a oa unanet gand hé Oberiou, ba pénaoz hé feiz a oé kléket gand hé Oberiou ;
 23. Hag ar Skitur a zô sévènet, pa é deñz lavaret : Abraham a grédez é Doué, ha kément-sé a

oé nivéred d'éhan évit gwirionez, bag é oé galvet miñoun da Zoué.

24. Gwéloud a rid éta pénaoz ann déu a zô santélet dré hé obériou, ha nann héb-kén dré ar feiz.

25. Hag ével-sé Rahab ar c'hast, ha na oé-hi két didamallet dré hé obériou, o tigémérout ar spieren, bag o kás anézhô dré eunn hent all?

26. Rág ével ma eo maro eur c'horf héb éné, ével-sé ivé eo maro ar feiz héb obériou.

III. PENNAD.

1. NA vézet két kalz ac'hanc'h mistri, va breudeür, o c'houzout pénaoz è tennit war-n-hoc'h eur var-nédigez vrasoc'h.

2. Rág é meùr a drâ a faziomboll. Ma éz eûz unau-bennag ha na fazi két pa gomz, eunn dén klok eo, bag a hell réna hé gof boll gand ar wesken.

3. Chétu é léléomp gweskennou é génu ar chézek évid hò lakaad da zenti ouz-omp, bag ével-sé é léléomp hò c'horf holl da drei el léac'h ma karomp.

4. Chétu ivé al listri, péger braz-bennag int, bag hi bountet gand avélon kré, a vez troet koulskoudé a bép tû gand eur surt bihan, el léac'h ma kár al lévier.

5. Ével-sé ann téod a zô eunn ézel bihan, houlksoudé è ra traou bráz. Chétu euan tan bihan a hell entana eur c'hoat bráz!

6. Ann téod ivé a zô eunn tan, bag eur béd a zrougiez. Ann téod a zô unan euz hon izili, bag é saotz hor c'horf holl; entana a ra rôd hor buetz, o kémérout tan ann stern.

7. Rák natur ann déu a hell donva, bag en deúz donvet al loéned, al laboused, ann aéré bag ar pésked :

8. Hôgen déu na hell donva ann téod : eunn drouk rec'huz eo ; leùn eo eûz a eur c'ontamm marvel.

9. Gant-han é vénlomp Doué hon Têd : ha gant-han é villigomp ann

dùd a zô bêt gréat diouc'h skeudem Zoué.

10. Eûz ann hévélep gônoué teu a vennoz bag ar valloz. Né kéd ével-sé, va breudeür, é tleür ober.

11. Eur feunteun bag hi a daol eûz ann hévélep toull dour c'houer kouek

12. Eur wezen siez, va breudeür, bag hi a hell dougen rezin, pé eur winien dougen siez ? Ével-sé eur feunteun zall na hell két rei dour chouek.

13. Piou a zô fôr ba gwiriezenn hò touez ? Ra ziskouezô hé obériou eun brézegen vad gand eur furnez c'houek.

14. Hôgen ma hoc'h eûz eunn hérez c'houer, ha striou eun hò kalounou, n'en em veulit két, ha na livir két a c'haou a-éneb ar wi-

rionez.

15. Rág ar furnez-zé na ziskenn két diouc'h-kréac'h, hôgen douareg eo, anévalek ha diaoulek.

16. Rág el léac'h ma éz eûz hérez ha striy, énô éz eûz ivé di-boell ha péb ober drouk.

17. Hôgen ar furnez a zêu diouc'h-kréac'h, a zô da-genta glân, ha goudé péoc'huz, poelluz, reziz, galoudek' é pép mât, leùn a drugarez bag a froucez mât, divarn ha didrôidel.

18. Hôgen froucez ar virionez a vez hadet er péoc'h, gand ar ré a ra ar péoc'h.

IV. PENNAD.

1. A bêléac'h é teu ar vrézelliou bag ar vréduou eun hò touez ? Ha na zebont-hi két ac'hann ? Eûz hò kwall-ioulu a stourm eun hoc'h izili ?

2. C'hoantaad a rit, ha n'hoc'h eûz két, laza a rit, bag hérez hoc'h eûz, ha na hellit két kaout ar péz a glaskit : breutaad ha brézéllaad a rit, ha n'hoc'h eûz két ar péz a c'hoantaat, o vezà n'hé c'houennit két digand Doué.

3. Goulenni a rit, ha né két rôet d'é-hoc'h, o vezà ma c'hou-

V. PENNAD.

lennit fall, bag évit gwalc'h hò kwall-ioulu.

4. Avoultrrien, ka na ouzoch'h-hu két pénaoz karantez ar bédman a zô énébou da Zoué ? Pioubennag éta a fellô d'éhan béza miñoun d'ar béd-man, en em lakai da énébou da Zoué.

5. Ha c'houi a venn pénaoz ar Skritur a lavar con-aucer : Ar spéred a choum enn-hoc'h a c'hoanta gand hérêz ?

6. Hôgen rei a ra eur c'bras vra-soc'h. Dré-zé eo é lavar : Doué a éneb oud ar ré-valch', bag a rô hé chras d'ar ré-vuel.

7. Plégid éta da Zoué : énébid ouc'h ann diaoul, bag é tec'hô diouz-hoc'h.

8. Tostaid our'h Doué, bag é fôstai ouz-hoc'h. Glant hò taouarn, péc'herien ; ha skarzit hò kalounou, c'houi péré hoc'h eûz spérédou daou-blég.

9. En em c'hlac'harit, gwélit ha lénvit : ra vezó troet hò c'hoarz é gwélvan, hò lénvez é tristidigez.

10. En em izelait dirag an Aotrou, bag é u'hélaï ac'hanc'h

11. Na livir két a zroug ann eil eûz égilé, va breudeür. Néb a lavar droug eûz hé vreür, pé a varn hé vreür, a lavar droug eûz al lézen, bag a varn al lézen. Hôgen mar barnez al lézen, n'oud mui mirer al lézen, hôgen ar barnet anézhî.

12. N'eûz némód eul lézener, bag eur barnet, a hell kolla ha savétei.

13. Hôgen té piou oud-dé évit barnoud da néza ? Chétu bréma é livir : Hirio pé war-c'hoaz éz aimp d'ar gérar-ma-kéar, bag é choumimb énô eur bloaz, bag é werzimp, bag é c'houenziimp :

14. Pétrâ-bennag na ouzoch'h két pétârâ a c'hoarvèzô war-c'hoaz.

15. Rák pétra eo hò puez ? Eunn aézen eo pehini en em ziskouez évid eunn nébeud amzer, bag a zeñ da stêzia goudé. Il leac'h ma tiéfac'h da lavarout : Mar fell d'ann

Aotrou, ha mar d-omb bêô, é raimb ann dra-man, pé ann dra-zé.

16. Hôgen c'houi bréma en em uch'hélaï enn hò palch'der. Eunn hévélep uc'heldeù a zô drouk.

17. Néb éta a anavez ar mad a dié da ober, ha n'her gra két, a bêch.

V. PENNAD.

1. BRÉMA c'houi, tud pinvidik, gwélid ha iouc'hid divar-benn ar reñu a c'hoarvèzô gan-é-hoc'h.

2. Hô madou a vrein, hò tilaf a zô debret gand ar prézed.

3. Hoc'h aour bag hoc'h arc'hant a zô merklet ; bag ar merkl-zé a zavô da dést enn hoc'h éneb, bag a zebro hò kik ével eunn tan. Eunn tenzor a vranegez a zastumit évid ann deisiou divéza.

4. Chétu gobr al labourentie, hò deùz médet hò parkou, bag hoc'h eûz dale'het, a gri enn hoc'h éneb ; bag hò c'hi a zô savet bété diskouar Aotrou ann Arméou.

5. Baavézet hoc'h eûz war ann douar, ha maget hoc'h eûz hò kalounou gant mizou-brâz, ével évid deiz al lazerev.

6. Barnet ba lazet hoc'h eûz ann deùz-gwirion, hép maen deùz énéb et ouz-hoc'h.

7. Hôgen c'houi, va breudeür, bêzid habask, bêté donédigez ann Aotrou. Chétu ar gounidek oc'h hada ar froucez talvonduz eûz ann douar, a hâd gand habaskded, bêté ma vezô roed d'éhan ar glaô abréed, bag ar glaô divéza.

8. Bêzid éta habask, c'houi ; ha krévar hò kalounou ; rat donédigez ann Aotrou a dôsta.

9. N'en em heskinet két ann eil égilé, va breudeür, évit na viot két barnet. Chétu éma ar barnet ouz ann ôr.

10. Kémérít, va breudeür, ével skouer a anken, a labour bag a habaskded, ar Broféd, père hò deùz komzet é hanô ann Aotrou.

11. Chétu é tiskleriom gwenvidik ar ré hò deùz gouzavet. Klevet hoc'h eûz komza eûz a habaskded

Job, ha gwélet hoc'h eûz divez ann Aotrou ; râg ann Aotrou a zô leûn a druez bag a drugarez.

12. Hôgen dreist pép-trâ, va breûdeur, na douit kêt, na dré ann Env, na dré ann douar, na zeûdik ével-d'omp ; hôgen goudé m'en doé pédet évit oa gouezché kêt a c'hlao war ann douar, na gouézaz kêtja c'hlao é-pâd tri bloaz ha c'houeac'h miz.

13. Ha trist eo unan ac'hanoç'h ? Pédet. Ha laouen eo ? Kanet meù-téudiou Doué.

14. Ha klanv eo unan ac'hanoç'h ? Galvet béléien ann Iliz, pér a bêdô war-n-ézhan, hag a lardô anézhan gand éöl é hanô ann Aotrou :

15. Ha pédén ar feiz a zavétei ann dén-klanv, hag ann Aotrou a frealzô anézhan ; ha ma en deûz gréat péch'edou, é vezint distolet d'ézhan.

16. Kovésait hô péc'hédom ann eil d'égilé, ha pédit ann eil évid égilé évit ma viot salvet : rak pêden stard eunn dén-gwirion a hell kalz.

17. Éliaz a ioa eunn dén reûzeûdik ével-d'omp ; hôgen goudé m'en doé pédet évit oa gouezché kêt a c'hlao war ann douar, na gouézaz kêtja c'hlao é-pâd tri bloaz ha c'houeac'h miz.

18. Hag hén a bédaz adarré ; hag ann Env a rôar glâo, hag ann douar a zougaz hé frouce.

19. Va breûdeur, mar teù eur ré ac'hanoç'h da fazia diouc'h ar wirionez, ha mar bêz distrôet gand unan-bennâg ;

20. Gwézet pénaoz ann hini a zistrôti eur pêc'her eûz a fazi hé hent, a virô hé ené diouc'h ar marô, hag a c'hloli kalz a bêc'hédoù.

KENTA LIZER SANT PER ABOSTOL.

I. PENNAD.

1. PER, Abostol Jézuz-Krist, dann diavésidi a zô skïnet war-hed Pontuz, Galatia, Kappadosia, Azia, ha Bitinia,

2. Péré a zô dileenet hervez râg-gwiziégez Doué ann Tâd, dré zantéléz ar Spéréd, dré zentidigez, ha dré sparferez gwâd Jézuz-Krist, Grâs d'é-hoc'h, ha kalz a bêc'h.

3. Ra vezô benniget Doué ha Tâd hon Aotrou Jézuz-Krist, péhini dré hé drugarez vrâz en deûz hon eil-chanel enn eunn espérans héo, dré zaore'hidigez Jézuz-Krist eûz a douez ar ré-varô,

4. Enn eunn digouéz divreinuz, diazoar, diyév, a zô miret évid-hoc'h en Envou ;

5. C'houi péré dré challoud Doué a zô miret dré ar feiz er zilvidigez, a dié béza diskouézet splann enn amzer zivéza.

6. En em laouénait é kément-sé, ha pa vé red d'é-hoc'h béza glach'et eunn nébeud amzer gant medr a zrouk :

7. Évit ma vezô kavet hô feiz arnodet ével-sé, ha talvoudusoch éged ann aour, a vez arnodet gand aintân, din a veûleudi, a c'hoar, hag a énor, pa en em ziskouézô Jézuz-Krist ;

8. Péhini a garit, pétrâ-bennâg n'hoc'h eûz kêt hé wélot, é péhini é krédit, pétrâ-bennâg n'her gwélit kêt bréma : hag ô kridi, é tridit gand eul lévénez dilavaruz ha leûn a c'hoar,

9. O véza ma teù d'é-hoc'h silvidigez hoc'h enéou, ével divez hô feiz,

10. Ar zilvidigez-zé eo hô deûz klasket, hô deûz enklastet ar Brofed, péré hô deûz diouganet diwar-benn ar c'hirâs a dlié doad enn-hoc'h ;

11. Oc'h enklastout é pé trâ hag é pé amzer Spéréd ar Christ a ioa enu-hô, a verké é thié choarvénout gouzanvou ar Christ, hag ar c'hoar é-c'houdé hô doa diouganet.

12. Diskleriet é oé d'ézbô pénaoz né oa kêt évit-hô hô-unan, hogen évid-hoc'h éc'h aozent kément-sé, a zô diskleriet d'é-hoc'h gand ar ré a brézeg ann Aviel d'é-hoc'h, dré ar Spéréd-Santel kaset eûz ann En, hag hô deûz c'hoantéet ann Eled da wéolut.

13. Dré-se gourizet kroazel hô ménôz, hag ô véza deûet poellek, gédit gand eunn espérans klôk ar c'hirâs a zô kinniget d'é-hoc'h da wélidegez Jézuz-Krist,

14. Èvel bugale sentuz, ha nann èvel ma oac'h gwéchall, diwiziek ba lehn a wall-ioulou ;

15. Hôgen èvel ma eo Sant ann hini en deûz hô kalvet, bëzit sent ivé é pép darvoué ;

16. Râk skried eo : Bézit sent, ô véza ma ounn Sant.

17. Ha mar galvit hô Tâd ann hini péhini n'en deûz kemm é-béz évid dén, hag a varn pép-hini hervez hé obériou, bëzit gand douéz é-pâd ma viot diavésidi :

18. O c'houzout pénaoz né kêt dré draou breinuz, èvel aour pé ar'hant, oc'h bêt dasprénec eûz hô puézegz gwâr, hervez ma oa deûet d'é-hoc'h digand hô tadou ;

19. Hôgen dré wâd talvouduz ar Christ, èvel eûz ann oan dinam ha difazi,

20. Péhini a zô bêt râg-anavézet abarz krouidigez ar béd, hag a zô en em riskouézet enn amzerioù divéza enn abek d'é-hoc'h,

21. C'houi péré dré-z-han a grëd é Doué, péhini en deûz hé razor-c'het eûz a douez ar ré-varô, ha rôed d'ézhan ar c'hoar, évit ma

lékéot hō feiz, bag hoc'h espérans
é Doué.

22. Likid hō kalounou da véza
glân gand eur zentidigez a garantez,
gand eur garantez a vréur, oc'h
en em garout ann eil égilé a wir
galoun;

23. C'houi péré a zô eil-ganet,
nann enz a eunn had breinuz, hō-
gan eûz a eunn had direinuz,
dré c'héz ann Doué béo, a bâd
bêpréd.

24. Râk pép kig a zô ével ar
géot ; ha pép gloar ann dën à zô
ével bleùn ar géot : ar géot a zec'h,
bag hé vleùn a gouez :

25. Hôgen gér ann Aotrou a
choum da-vikenn ; kag ar gér-zô
eo a zô bêt prezéget d'é-hoc'h enn
Aviel.

II. PENNAD.

1. GOUDÉ éta béza dilézet pép
drougiez, ha pép touellérez, hag
ann trôidellérez, hag ann hérez,
bag ann drouk-komisop,

2. Èvel bugalé vihan névez-ganet,
c'hoantait al lêaz reiz ha didouell-
luz ; évit m'hô lakai da griski évit
ar zilvidigez ;

3. Ma hoc'h eûz koulskoudé tan-
vëct pégément eo kûn ann Aotrou.

4. Hag ô töstaad oût-ban , ével
oud ar méan béo , a oa bêt dis-
taolet gand ann dûd , hôgen m'en
da Doué dilennet, hag énuoret ,

5. Savid hoc'h-unan , ével ma'z
oc'h mein béo eunn ti spérédouz,
eur vélégiez santel , évit kinniga
da Zoué hostivouz spérédouz bag
hétuz d'ezhan dré Jézuz-Krist.

6. Dré-zé eo lavaret er Skritur :
Chéu e lakaann è Sion ménan penn
ar c'horn , ar ménan dilennet ha tal-
vouduz bráz : ha piou-bennag a
grédenn enn-han na vézô két mész-
kéet.

7. Enored eo éta gan-é-hoc'h ,
c'houi péré a gréd : hôgen évit
ar ré ziskrédi , ar ménan hō deñz
distaolet ar savenien-tiez, a zô deñed
da benn ménan korn ,

8. Da véau stok , da vén gwall-

skouér, évit ar ré a stok oud ar
gér , ba na gréd kéd enn-han.

9. Hôgen , c'houi, a zô ar wenn
zilenet , ar vélégiez a roué , ar
bobl santel , ar vrôad c'hounezet ,
évit ma embannot galloud ann hini
en deûz hō kalvet eûz ann déval-
lien d'hé choulou estlamuz ;

10. C'houi péré gwéchall n'eoac'h
kéd hé bobl , hôgen bréma a zô
pobl Doué ; c'houi péré n'hô poa
két gounezet hé drugarez , hag
hoc'h eûz hé gounezet bréma.

11. Va breudeur kér , m'hô
pép ével diavézidi ha pirc'hirined ,
d'en em viroud diouc'h ar ch'hoan-
tu kiguz , a stourm oud ann éné.

12. En em rénit ervâd é-louez
ar Jentiled , évit , è léach ma
lévéront droug ac'hanc'h ével eûz
a wallerien , ma teñit , goudé béza
gwélet hō mât-oberiou , da veuli
Doué é deiz hé wéledigez.

13. Plégid éta , enn abek da
Zoué , dindân pép dën , pép dindân
ar roué , péhini eo ann ue'héla ,

14. Pé dindân ar rénerien , péré
a zô kaset gant-han évit gwana ar
ré a ra drouk , hag évit meûli ar
ré a ra vâd.

15. Râg ioul Doué eo é teufac'h
dé hō mât-oberiou da lakaad da
dével diwiziégez ann dûd diboell :

16. Èvel tad frank , 'ha nann ével
pa vé hō frankiz è-c'hiz eur wé
évit gólei hō trougiez , hôgen ével
servicherien Doué .

17. Èuorid ann holl : karid hō
préudeur ; doujed Doué : sentid
ouc'h ar Roué .

18. Mévellou , plégit gant pép
doujans d'hô mistri , nann hép-kén
d'ar ré a zô mât hag habask ,
hôgen d'ar ré a zô asred'huz .

19. Râg ar péz a zô hétuz da
Zoué , eo ma teufemp enn abek
d'ezhan da zougen ann dristidigez
ha da c'houzanvi pép gaou .

20. Pé c'hoar a zeùz d'é-hoc'h , mar
gouzanvit karvanatou , ha c'houi
péc'hérien ? Hôgen ma hō gou-
zanvit gand habaskded , ha c'houi
oc'h ober mât , ann dra-zé eo a
zô hétuz da Zoué .

III. PENNAD.

21. Râk da gément-sé eo oc'h bêt
galvet ; râg ar C'hrist hé-unan en
deûz gouzanvet évit-omp , ô lézel
d'é-hoc'h eur skouér , évit ma ker-
zot war hé lerc'h ;

22. Plén péhini n'en deûz két
gréad a bêched , hag é gennou pé-
hini n'en két bêt kayed a droïdel ;

23. Hén péhini pa os milliget ,
n'en deûz két milliget : pa os gwali-
gaset , n'en deûz két gourdrouet :
hôgen eo en em lékéat étré da-
ouarn ann hini a varné anezhan
é-gau ;

24. Hén péhini en deûz doget
hor péch'edou enn hé gorf war ar
prenn , évit , goudé béza marô d'at
bêchedou , ma vénimp d'ar wiro-
neuz . Dré hé vlonzaduriou eo oc'h
bêt jach'et .

25. Râk c'houi a oa ével dêñved
dianket ; hôgen bréma oc'h distroet
étrézek Masaer hag Eskob hoc'h
éneou .

III. PENNAD.

1. RA blégod ar gragez d'hô ézec'h ,
évit ma éz enz eur ré ha na gréd
kéd d'ar gér , è vézint gounezet héb
ar gér dré vuézegz-vâd hō gragez ;

2. Oc'h arvesti pénaoz eo doujans
Doué a ali d'é-hoc'h eur vuézegz
c'hlan .

3. N'en em gempennit két a-
niavéaz ò rodelia hō plœù , oc'h en
em c'heloù a aour , ò wijska ditad kaer ;

4. Hôgen bezit ével eun dêñ
kuzet a galoun : è diwastiégez eur
spêzed péch'uz hag habask , a zô
talyouduz brâz dirak Doué .

5. Râg ével-si eo gwéchall en
em gompeogé ar grager santel a
espéré é Doué , ò plêga dindân hō
ézec'h ;

6. Èvel ma sentid Sara ond Abra-
ham , oc'h hé chervel hé aotrou :
ha c'houi a zô hé merebed pa em-
brégit ervâd , ha pa na grénit gand
aoun é-hed .

7. Ha c'houi ivé , ézec'h , hévit
gant furez gand hō kragez , oc'h
enori auézhô ével ar gwana lés-
trik , hag ével ar gen-hérézed eûz

ar c'hras a vuez ; évit na vézô en-
hoc'h harz é-béd oud ar bédén .

8. Hôgen enn-divez bêz holl
unvan , truézek , karantézus ével
breudeùt , trugarezouz , habask ha
vuel .

9. Na röt kéd droug évit droug ,
na malloz évit malloz ; hôgen en-
nenep rôid hō pennoz ; râg évit ké-
ment-sé oc'h galvet , évit ma piacou
beonoz ann digwaz .

10. Râk mar kár eur ré ar vuez ,
ha mar fell d'ezhan gwéolut deisioù
mâd , ra zistrôi hé déod drouc'h
ann drouk , ha ra bellai hé vuzellou
diouc'h ann touellérez .

11. Ra zistrôi diouc'h ann drouk ,
ha ra rai ar mât : ra glaskô ar
péoch , ha ra bêliô anezhan .

12. Râk daou-lagad ann Aotrou
a zô war ar ré-wirion , hag hé
ziskouarn a zédaou hō fédennou :
hôgen dremin ann Aotrou a zô trôet
a-éneb ar ré a ra drouk .

13. Ha piou a rai gaou ouz-hoc'h ,
ma na rit néméd vâd ?

14. Hôgen ma chouzanvit euna
dra évit ar wironeuz , è viot euruz .

N'bô péz kéd a aoun râg hō aoun-
hi , ba na zaoranit két .

15. Hôgen santelit ann Aotrou
en hō kalounou ; ha bezit daré é
péb amzer da ziskleria da bêp-bin
pétra eo aon espérance a zô con-
hoc'h :

16. Hôgen gant poell ha gand
douj , bag ô virond eur goustians
vâd ; évit ma teñi da véza méré-
kéet ar ré a larav droug ac'hanc'h ,
bag eûz hō puézegz-vâd er C'hrist .

17. Râg gwelloch eo , mar fell
gand Doué , gouzanvit och' Ober
vâl , éged och' obec drouk .

18. Pa eo gwir pénaoz ar Christ
a zô marô eur wéach évit hor pé-
ch'edou . ann déñ-gwirion évit ar
ré-zigwirion ; évit ma kinnigé
ac'hanc'h da Zoué , goudé héza
marô en hō chik , ha héza asbé-
vet en hō Spéred .

19. Dré behini è prezégez d'ar
ré a ia dalc'h et priouz ;

20. Pérez a oa bêt diskredig gwé-
chall , ò c'hortoz hagabked Doué

é deisiou Noé , pa réad ann arc'h , é pêhini nébeud a dûd , da lavaroud eo eiz den hép-kén , a oé savétéet é-kreiz ann dour ;

21. É pé zoaré é teù bréma ar vadisiant d'ho savétei , nann ann hini a zeù da c'hlana ar c'hik , hogen ann hini a rô eur goustians vâd é Doué , dré zazore'hidigez Jézuz-Krist ,

22. Pêhini a zô é dourn déou Doué , goudé béza bêt tanvëet ar maro évid hol lakaad da heréd d'ar vuez peür-baduz ; a zô piñed enn Énv , goudé béza lékéad da bléga dindan-han ann Éled , ann aotrouniézou , hag ar c'halloudou .

IV. PENNAD.

1. PA en deñez éta ar C'hrist gouzanvet enn hé gik , en em armit ivé c'houi eûz ar ménoz-man , pénaoz néb en deñez gouzanvet enn hé gik , a zô divec'h a béc'hed :

2. Évit na vêvô-mui hervez c'hoantou ann dûd , hogen hervez ioul Doué , é-pâd ann amzer ma choum'd'hoaz er c'hik .

3. Râg-a-walc'h eo d'é-hoc'h enn amzer drémenet bêza heüliet ioulou ar Bagaud , ô kerzoud er gadélé-siou , er gwall-ioulou , er mézveatiou , enn debrézou , enn évérezou , hag é azeulidigez argarzus ann idolou .

4. Souézet int bréma ô véza na gerzit mui ganz-ho enn hélevep diriez a c'hadolez , hag è trouk-pédonnt gan-é-hoc'h .

5. Hogen hi a zistolô kount d'ann hini a zô daré da-varna ar ré-véo hag ar ré-varo .

6. Bâk dré-zé eo eo bêt prézéged ann Aviel d'ar ré-varo ; évit ma vêzint barnet hervez ann dûd er c'hik , ha ma vêvint hervez Doué er spéréd .

7. Hogen divez pép-trâ a dosta : râk-sé beüt für , beüt ha pédit .

8. Hogen dreist pép-trâ hô pézetz eur garantez kendalc'huz ann eil évid égilé ; râg ar garantez a c'holo meur a béc'hed .

9. Roid digémer ann eil d'égilé hép krôz .

10. Ra rôi pép-hini ac'hanc'h , ével ma en deñez bêt , pa'z oc'h rannerien holl c'brasou Doué .

11. Mar komz eur ré , komzet ével pa rajé Doué : mar mér eur ré , méret ével dré c'halloud Doué ; évit ma vêzô meuliet Doué é péptrâ dré Jézuz-Krist , da bêhini eo ar c'hoar hag ar galloud é amzeriou ann amzeriou . Amen .

12. Va Bretdeùr kér , na vêzit két souézet pa'z oc'h arnodet dré danijen ar gwall-ioulou , ével ma c'hoarvèché eunn dra-bennag a névez gan-é-hoc'h .

13. Hogen laouenait ô véza ma hoc'h eûz hô lôd é glasiosiuar C'hrist ; évit ma en em laouenéot pa en em ziskouézô enn hé c'hoar .

14. Mar d'oc'h kunuc'hennet enn hanô ar C'hrist , c'houi a zô euruz ; râg ann énor , ar c'hoar , ann ners a Zoué , hag hé Spêred a arzaô war-n-hoc'h .

15. Hogen na c'houzanvet d'en ac'hanc'h ével eul lazer , pé ével eul laer , pé ével eunn droug-obrour , pé ével eur ré a c'hoantafé traou ar ré all .

16. Mar gouzanvet ével Kristen , na rusiet két ; hogen meuliet hanô Doué .

17. Râk-chétu ann amzer é pébini é téraou ar varn dré di Doué . Ha ma téraou dré-z-omp-ni , pétrâ vêzô ann divez eûz ar ré ha na grédonnt két é Aviel Doué ?

18. Ha mar bêz a-véac'h salvet ann dêngwirion , pélaec'h en em ziskouézô ar fallagz hag ar pécher ?

19. Dré-zé ar ré a c'houzav hervez ioul Doué , oc'h ober mâtobriou , erbédent hô énéou d'ho Chrouer féal , oc'h ober vâd .

V. PENNAD.

1. MÉ a béd éta ar vêleien a zô enn hô touez , ha mé bêleg ével-t-hô , tést eûz a c'hoasiou ar C'hrist , hag ivé kérvennec eûz ar c'hoar a dié bêzagwélet eunn deiz da zont :

2. Paskit dénevèd Doué a zô enn hô krec'h , oc'h évésaad nézhô nanu

V. PENNAD.

dré rédi , hogen a-ioul-vâd hervez Doué : nann dré eur gounid mezuz , hogen a-c'hârad-vâd :

3. Nann oc'h aotrounia war zigwéz Doué , hogen oc'h en em rei da skouer d'ann dénevèd a-greiz-kaloun .

4. Ha pa en em ziskouézô prins ar vésaerien , é vêzô roed d'é-hoc'h ar gurunen diwévez a c'hoar .

5. Ha c'houi ivé , tûd-iaouank , sentid oud ar ré-gôz . Diskouézid holl ar vueldet ann eil d'égilé ; rak Doué a éneb oud ar ré-valc'h , hag a rô hé c'hras d'ar ré-vuel .

6. En em vueldet éta dindan ann dourn c'halloudug a Zoué , évit ma uc'helai ac'hanc'h é amzer hé wélez-digez :

7. O teûrel enn-han hoc'h holl enkrez , ô véza ma teù d'hô préderia .

8. Bézid dilontek ha befit ; rak ann diaoul , hoc'h énébour , a drô war hô trô ével eul léon iuduz , ô klaskout néb a hellô da lounka .

9. Énébid out-han ô choum stard er leiz ; ô c'houzout pénaoz hô preù-

deûr pérè a zô shiñet dré ar béd a c'houzav ann hévélep cakrézou ha c'houi .

10. Ha Doué pép grâs , pêhini en deûz hor galvet enn hé c'hoar peurbaduz dré Jézuz-Krist , goudé m'hô pézô gouzanvet eunn nébeud amzer , r'hô klôkai , r'hô krévai , r'hô stard .

11. D'êhan ra vêzô ar c'hoar hag ar galloud , é amzeriou ann amzeriou . Amen .

12. Berr a-walo'h em eûz skrivet d'é-hoc'h , war va ménô , dré Zilvanuz hor breur kér ; ô tiskleria hag ô testenia ac'hanc'h pénaoz gwic chras Doué eo ann hini é pêhini é choumit stard .

13. Aon Iliz a zô é Babilon , hag a zô dilennet ével-d-hoc'h , a zalud ac'hanc'h , ha Mark , va mâb ivé .

14. En em zaludit ann eil égilé dré eunn aff santel . Ra vêzô ar c'hras gan-é-hoc'h holl , c'houi pérè a zô é Jézuz-Krist . Amen .

EIL LIZER SANT PER ABOSTOL.

I. PENNAD.

1. SIMON-PER , servicher hag Abostol Jézuz-Krist, d'ar ré hō deùz bét ann bélével feiz gan-éomp , é gwirionez hou Doue ha Salver Jézuz-Krist.

2. Ar c'brás hag ar péoc'h ra greskō enn-hoc'h dré ann anaoudégez a Zoué , hag a Jézuz-Krist hon Aotrou.

3. Evel ma en deùz rôed d'éomp , dré hé c'halloud a Zoué , kément trá a zell'oud ar vñez hag out karantez Doué ; ô rei da anaoud d'éomp ann hini en deùz hor galvet dré hé c'hoiar ha dré hé nem hé-unan ;

4. Dré bélini en deùz rôed d'éomp ar grasou bráz ha talvouduz en doa dioiganet ; évit ma teñfac'h gant-hoù da véza kévronek eon natur divin, goudé béza tec'het diouc'h saotr ar gwall-ioulou a zó er béd ;

5. C'houi a dlé ivé lakaad hoc'h holl bréder évit framma oud hō feiz ann ners ; oud ann ners ar wiziégez ;

6. Oud ar wiziégez ann dilontegz ; oud ann dilontegz ann habaskded ; oud ann habaskded karantez-Doué ;

7. Out karantez-Doué karantez-breür ; bag our karantez-breür karantez ann néasa.

8. Ma en em gav ar grasou-zé enn-hoc'h , ha mar d-éont war-gesk , é raint péaoz na vézo két didalvouduz ha difrouez enn-hoc'h ann anaoudégez hoc'h eùz eùz a hon Aotrou Jézuz-Krist.

9. Hôgen ann hini é péhini n'ema két kément-sé , a zó dall , hag a gerz enn eur dastourni , oc'h ankounac'haat péaoz eo bét glañet eùz hé béc'hedou koz.

10. Rák-sé , va bresdeur , likid hō striv da grévaad hō kalvédigez

hag hō tilena dré hō mard-oberiou ; rág oc'h ober kément-sé na béc'hot bikenn.

11. Rág ével-sé é vézo rôed d'é-hoc'h cunn donédigez vâd é rouantez peur-baduz hon Aotrou ha Salver Jézuz-Krist.

12. Dré-zé é tigasinn bérprédi ann traou-zé da goun d'é-hoc'h ; pétr-a-bennag ma'z oc'h gwiziek ha kréket et virionez-zé .

13. Hôgen mé a venn péaoz é véreiz , é-pâd ma émouun enn tabernakl-man , é savche n ac'hanoñ er chouan-zé :

14. O chouzout péaoz abarz némour é tilezùnn ann tabernakl-man , ével ma en deùz hé rôed da anaoud d'in hon Aotrou Jézuz-Krist.

15. Hamé a lakai évez ma hellot bérprédi , ha mé maro , kaout-koun eùz ann traou-man .

16. Rák nè kéd oc'h heulia sorc'hennou gwén , hon eùz rôed da anaoud d'é-hoc'h ann oñs hag ann donédigez eùz a hon Aotrou Jézuz-Krist ; hôgen goudé béza gwélet hon-unan hé veürdez .

17. Rák rôed é oé d'éhan gand Doué ann Tad ann énor hag ar chloar , pa laoskaz ar gér-man gand eur skéd bráz : Hé-man eo va Mâb kér , é péhini em eùz lékat va holl garantez ; sélaoüt-hén .

18. Hag ar vouéz-zé hon eùz klevet ô tond eùz ann Env , pa édomp gant-han war ar menez sañtel .

19. Ha bér' hon eùz lavariou startoc'h ar Broféd , da bér' é taleñhit evâd , ével da eur c'bleuzeur a luc'h enn eul léach téval , bété ma choulaou ann deiz , ha ma sâv ar wérelaouen enn hō kalounou :

20. O poella da-genta péaoz pép diougan eùz ar Skritur né két displégéd dré cunn diskleriadur azevri .

II. PENNAD.

21. Rák né kéd dré ioul ann dûd eo bét digaset d'éomp gwéchall aou diouganet : hôgen dré ali ar Spêred-Santel eo hō deùz komzet tud santel Doué .

II. PENNAD.

1. HOGEN ével ma éz eùz bét fâs-brosféd é-touez ar boli , é vézo ivé fâs-vistri enn hō touez , péré a zigas'hoc'hien kolluz , ha péré o finac'hien hon Aotrou en deùz hō siñet , a dennô war-n-ézhô hō-unan eur gollidiger buan .

2. Hâ meñr a hini a heulioù hō direñsiou , hag a lakai hent ar virionez da véza drouk-prézegez :

3. Hag évit hō fizouï é wezint ac'hanc'hant gant komsiou trôidelluz ; hôgen hō barnédigez douget pell-zô na éban két , hag hō c'holldigez na gousk két .

4. Rák ma n'en deùz két bét Doué a azouuez évit ann Eled hō deùz pêc'het , hôgen ma en deùz hō zaotet enñ ifern , hag hō chadennet enñ dévalien , évit hō mirout bêtig ar varn ;

5. Ma n'en deùz két bét a azouuez évit ar béd koz , o véza n'en deùz miret da eized némét Noé prézégot ar virionez , pa skufaz dour al livaden war véd ann dûd fallagz ;

6. Ma en deùz dismantret keriou Sodoma ha Gomorra , oc'h hō lakaad é lûdu , évit hō rei da skouer d'ar ré a vévo er fallagriez ;

7. Ma en deùz dieûbet Lot ann den gwirion , péhini iot beskinet gant kunc'hennou ha gant gadélez ann dûd fallagz ;

8. Aun deùu-gwirion-zé péhini a choume eun hō zoez , ha péhini a os beskinet enñ hé éné a-zeiz-é-deiz , gand hō gwall-oberiou er gwéleñ hag er c'bleved .

9. Ann Aotrou a oar tenna eùz ann artiod ar ré a gâr Doué , ha mirout ar ré fallagz da zeiz ar varn évit hō gwana :

10. Ha dreist-holl ar ré péré évit gwalc'hia hō ioul hudur a heul frôdennou ar c'hiñ , a zispriz ann aotrouiez , a zó balc'h , en em gar

hō-unan : ha n'hô deùz kéd a aoun ô tigas rannou fallagez :

11. É léac'h ann Eled , pétrabennag m'añ int brasoc'h é ners hag é galloud , na zoñgont kéd a wall varz ann eil ouch' egilez .

12. Hôgen ar ré-man , hêvel out loened direiz , péré hervez ann natur a zó kémentret lazetz , ô taga gand hō drouk-komsiou ar péz na anavézont két , a vézo Kollet enn hō breinadurez ;

13. Ha rôed é vézo d'ézhô ar goûr eùz hō fallagriez , liñ péré a gâr tréménout ann deision en duidiou , a zó gôlôed a zaot hag a nammou , en em zireiz er bañveñsou a réont gan-éhoc'h ;

14. A zó leún hō daou-lagad a avoutriez , hag eùz a eur pêc'hed ha na échan nepréz ; a zidenn étrézeg enñ-ho ann énéou édro ; hō deùz hō c'halouoñ bousz d'ar bizoni ; a zó bugalez ar valloz .

15. Hô deùz dilezetz ann hent eun , liag a zó faziñ , oc'h heulia heut Balaam mab Bosor , péhini a garaz góbr hé fallagriez :

16. Ilôgen hén a gavaz ann treñ'h eùz hé follentez ; eunn azen mûd , péhini a gomzaz gant mouéz eunadén a énébaz out follentez ar profed-zé .

17. Ar ré-zé a zó feunteñiou dizour , ha kommoul horell et gand ar gourventennou ; hag eunn dévalien zú a zó évit-hô .

18. Rág o komza gant gerioubalc'h ha rok , é tidennont dré c'hoantoulik ar c'hiñ , ar ré péré nebeud a-raok a oa téz'fiet dioud ar ré a oa é fazi ;

19. O tiougan d'ézhô ar frankiz , pétrabennag ma ind hō-unan sklav-ed eùz ar vreinadurez : rák piouñag a zó bét treñ'h , a zó sklav eùz ann hini en deùz hé drec'het .

20. Rág , goudé béza en em dennet eùz a vreinadurez ar béd dré anaoudégez hon Aotrou ha Salvel Jézuz-Krist , mar d-int treñ'h oc'h en em rei a-nevez d'ann traouz-zé , hō stêd divéza a zó gwâz égéd ar c'henta :

EIL LIZER S. PER ABOSTOL.

21. Râg gwell è vé béd d'êzho na anavéchent két hent ar wironez, égét goudé béza hé anavézet distrei diouc'h ar gourc'hémenn saintel a os bêt rôed d'êzho.

22. Hôgen c'hoarvézet eo gant-hô ar péz a lévéreur dré eur gwir lavar : Ar c'hi a zô distrôet d'bê chouéden ; hag ann houc'h goudé béza bêt gwale'het , a zô en em ruélet a-nevez er fank.

III. PENNAD.

1. CHÉTU ann eil lizer a skriwan d'é-hoc'h , va breudeur kér ; hag enn-hô hô-diou è kentraouann hô spéréd gwirion dré va liou :

2. Évit ma hô pézo koun eûz a cheriou a Broféded saintel , a béré em eûz komzet d'é-hoc'h , hag eûz a c'hourc'hémennou ann Ebrestel endûz ann Aotrou ha Salver rôed d'é-hoc'h .

3. Gwézit da genta pénaoz é teùi enn deisoù divéza touellérien péré a heuliô hô gwall-joulou hô-unan ,

4. O lavarout : Péléc'h éma ann diougan eûz hé zonidigez ? Râg abaoët ma eo kousket ann tadou , pép-trâ a choum er stâd ma édo è derou ar béd .

5. Râk dré hô ioul eo na ouzont két pénaoz ann énvou a zô bêt gréat da genta dré c'hér Doué , kerkouls hag ann douar , péhini a zô savet eûz ann douar , hag a bâd dré ann douar ;

6. Ha pénaoz koueskoudé ar béd a nefizé az éaz-da-gétdré ann traouzé , ô véza beuzet gand dic'hlan an douar .

7. Hôgen ann énvou hag ann douar a-vréma , a zô miret , dré ann hévélep gér évid ann tâo , é deiz ar varn ha kollidigez ann dûd fal-lagr .

8. Hôgen eunn dra zô war bêlini na diélt két bêza diwizick , va breudeur kér , pénaoz dirâg ann Aotrou eunn deiz a zô ével mil bloaz , hâ mil bloaz ével eunn deiz .

9. Ann Aotrou n'en deûz két

gourzézet sévénidigez hé c'hér , é-c'hiz ma venn binienou ; hôgen hé hir-c'hortozidigez a ziskouez d'êomp , pa na fell kéd d'ezhan é vé kollet dén , hôgen ma tistrojé pép-hini d'ar binjen .

10. Hôgen deiz ann Aotrou a zeùz ével eul laer-nôz : ha neûzé gand eunn trouz brâz éz ai ann énvou eûbiou : ann elsenou a deûz gand ar c'houez , hag ann douar ha kément a zô eunn-han a vezô losket .

11. Pa dlô éta kément-sé holl mond-da-gét , pétrâ é tléit-hu da vezâ en hô laveriou hag ena hô karantez évid Doué ?

12. O c'hortoz hag oc'h hasta d'nédigez deiz ann Aotrou , é péhini ann énvou a vezô losket ha difor-c'het , hag ann elsenou a vezô teuzet gaant grouez ann tan .

13. Râk ni a c'hortoz , hervez hé c'hér , énvou névez , hag eunn douar névez , é péhini é choumô ar wiriouez .

14. Râk-sé , va breudeur kér , pa c'hortozit kément-sé , labourid é péo'h , évit ma viot kavet gant-han dinam ha didamall .

15. Ha sellit hir-c'hortozidigez hon Aotrou ével eunn dra vâd évid hô silvidigez : é-c'hiz ma en deûz skrivet d'é-hoc'h hor breur kér Paol , hervez ar fur nez a zô bêt rôed d'ezhan ;

16. Ével ma ra ivé eunn hé holl lizéri , é péré é komz eûz ann traouzé ; é péré éz eñz lec'hioù diez da boella , hag a zistrô ann dûd diwiziek hag édro , ével ar Skrituriou all , en hô c'holl .

17. C'houi éta , va breudeur , péré a oar kément-é , likid évez ouz-hoc'h , gand aoun , oc'h en em rei da fazi ann dûd diskiant-zé , na'zeufac'h da gouéza eûz hô stardder .

18. Hôgen kreskid er c'hras hag é anaoudigez hon Aotrou ha Salver Jézuz-Krist . D'ezhan ra vezô ar c'hoar bréma , hag é deiz ann éter-nité . Amen .

KENTA LIZER SANT IANN ABOSTOL.

I. PENNAD.

1. NI a brézeg d'é-hoc'h ar gér a vuex , péhini a ioa er penn-kenta , péhini hon eûz klevet , péhini hon eûz gwélet gand hon daou-lagad , péhini hon eûz arrestet ha war bêhini hon eûz lékât hon daouar ;

2. Râg ar vuex a zô en em ziskouezet , ha ni hon eûz hé zesténiat , ha ni hon eûz disklieriet d'é-hoc'h ar vuex peûr-baduz , a ioa enn Tâd , hag a zô en em ziskouezet d'êomp ;

3. Hon eûz gwélet ha klevet , hag hon eûz prézeget d'é-hoc'h , évit ma hô pézo kevredigez gan-éomp , ha ma vezô hor c'hévrédigez gand ann Tâd , ha gand hé Vâb Jézuz-Krist .

4. Ha kément-man a skriwan d'é-hoc'h , évit ma en em laouenan , ha ma vezô leûn hô lévénez .

5. Chétu ann disklieriadur hon eûz klevet gant-han , hag a rôomp da anaoud d'é-hoc'h : Pénaoz Doué a zô ar goulou , ha pénaoz n'eûz tévalien é-bed enn-han .

6. Ma lévéromp pénaoz hon eûz kevredigez gant-han , hag é kerzomp enn dévalien , é lévéromp gaou , ha na heuliomph kéd ar virionez .

7. Hôgen mar kerzomp er gou lou , ével ma éma er goulou , hon eûz kevredigez ann eil gand égilé , ha gwâd Jézuz-Krist hé Vâb a c'hlan ac'hlanomp a bêp péch'ed .

8. Ma lévéromp n'eûz kéd a bêch'ed enn-omp , en em douelomp hon-unan , hag ar virionez n'éma kéd enn-omp .

9. Mar kovésaomp hor péch'edou , hén a zô féal ha gwirion , évid disteirel d'êomp hor péch'edou , hag hor glana eûz a bêp fallagriez .

10. Ma lévéromp n'bon eûz két péch'et , bel lékeomp da c'haouiad , hag hé c'hét n'éma kéd enn-omp .

II. PENNAD.

1. VA bugaligou , mé a skriwan ann dra-man d'é-hoc'h , évit na bêc'hot két . Hôgen mar péch'onan-bennâg , hon eûz eunn erbêder diwigion :

2. Hag bén eo ann hostiv évid hor péch'edou ; ha nann hép-kén évit hor ré , hôgen ivé évit ré ar bêd holl .

3. Hag é kément-man é c'houzomp ma anavézomp anézhan , ma viromp hé c'hourc'hémennou .

4. Néb a lavar pénaoz éch'anavez anézhan , ha na vir kéd hé c'hourc'hémennou , a zô eur gaouiad , hag ar virionez n'éma kéd enn-ban .

5. Hôgen mar mîr eur ré hé c'hér , évit-gwit karantez Doué a zô klök enn-han . Dré-zé eo éch'ouzomp pénaoz émomp enn-han .

6. Néb a lavar é choum enn-han , a dlô kerzout ével ma en deûz kerzet .

7. Va breudeur kér , na skriwan két d'é-hoc'h eur gourc'hémenn nevez , ar péz a zô gwir hag enn-han , hag enn-hoc'h ; pénaoz eo tréménet ann dévalien , ha ma teu a-vréma ar gwir c'houlou da luc'ha .

8. Koueskoudé è skriwan d'é-hoc'h eur gourc'hémenn nevez , ar péz a zô gwir hag enn-han , hag enn-hoc'h ; pénaoz eo tréménet ann dévalien , ha ma teu a-vréma ar gwir c'houlou da luc'ha .

9. Néb a lavar pénaoz éma er goulou , hag a gasa hé vréur , a zô c'hoaz enn dévalien .

10. Néb a gâr hé vréur , a choum

er goulou, ha n'eúz kéd a wall-skouér enn-han.

11. Hôgen néb a gasa hé vreür, a zô enn dévalien : enn dévalien é kerz, ha né oar pélac'h éz à : rag ann dévalien é deûz dallet hé zaou-lagad.

12. Skriva a rann d'é-hoc'h, bugaligou, ô véza ma eo distalet d'é-hoc'h bô péc'hedou enn abek d'hé hanô.

13. Skriva a rann d'é-hoc'h, tâdou, ô véza ma hoc'h eûz anavézet ann bini a zô adaleg ar penn-kenta. Skriva a rann d'é-hoc'h, tûd-jaouank, ô véza ma hoc'h eûz trèched ar spéred droug.

14. Skriva a rann d'é-hoc'h, bugalé, ô véza ma hoc'h eûz anavézet ann Tâd. Skriva a rann d'é-hoc'h, tûd-jaouank, ô véza ma oc'h kré, ma choum gér Doué enn-hoc'h, ha ma hoc'h eûz trèc'het ar spéred droug.

15. Na girit kéd ar béd, nag ar péz a zô er béd. Mar kar eur ré ar béd, n'éma két karantez ann Tâd enn-han.

16. Rág kémend a zô er béd a zô droug-ioul ar c'bik, ha droug-ioul ann daou-lagad, ha balch'der ar vuez; ar péz na zeù kéd eûz ann Tâd, hôgen eûz ar béd.

17. Ar béd a drémenn, hag hé zroug-ioul ivé. Hôgen néb a ra joul Doué, a choum da-vikenn.

18. Bugaligou, ann heur zivéza eo, bag ével ma hoc'h eûz klevet pénaoz é tié dont ann Antikrist, bréma, éz eûz meûr a Antikrist : gag achanô éch' ouzomp pénaoz eo deûd ann heur zivéza.

19. Achanomp int saret, hôgen néo oant kéd achanomp : râk ma oant béd achanomp, é vijend ivé choumet gan-eomp ; hôgen évit ma vije gouézet pénaoz n'int kéd holl achanomp.

20. Hôgen c'houi hoc'h eûz bêt larderez ar Spêred-Santet, hag éch'anavézit pég-trâ.

21. N'em eûz két skrivet d'é-hoc'h ével da dûd pére na anavézont kéd ar wirionez, hôgen ével

d'ar ré hé anavez; hag ar gaou na zeù kéd eûz ar wirionez.

22. Piou a zô gaouiad, néméd ann bini a nac'h pénaoz Jézuz eo ar C'hrist? Hen-nez eo eunn Antikrist, pêbini a nac'h ann Tâd hag ar Mâb.

23. Piou-bennâg a nac'h ar Mâb, na anavez kéd ann Tâd; ha piou-bennâg a ansaô ar Mâb, a anavez ivé ann Tâd.

24. Ra choumô enn-hoc'h ar péz hoc'h eûz klevet adaleg ar penn-kenta. Ma choum enn-hoc'h ar péz hoc'h eûz klevet adaleg ar penn-kenta, é choumod ivé c'houi er Mâb hag enn Tâd.

25. Ha kément-sé eo en deûz gwéstlet d'é-omp, ô wéstla ar vuez peûr-baduz.

26. Chétu pétrâ a skrivaon d'é-hoc'h diwar-benn ar ré a zeù d'hô touella.

27. Ha c'houi, ra choumô enn-hoc'h al larderez a zô bêt rôed d'é-hoc'h gant Mab Doué. Ha n'hoc'h eûz kéd a ézomm é teûf dén d'hô teski : hôgen ével ma teû al larderez-zé da ziski d'é-hoc'h péptrâ, ha ma'z eo ar wirionez, ha nann ar gaou, ével-sé choumid et péz en deûz desket d'é-hoc'h.

28. Bréma éta, va bugaligou, choumid en-han ; évit, pa en em ziskouézô, ma hor bêzô fisiens, ha na vêzimp két mézékéet gant-han pa zeù.

29. Mar gonzoch' pénaoz eo gwirion Doué, gwézit pénaoz kément-dén a vêv hervez ar wirionez, a zô ganed diout-han.

III. PENNAD.

1. GWÉLIT pébez karantez en deûz rôed ann Tâd d'é-omp, o'h bol lakaad da véza galvet ha di véza évit-gwir miplien da Zoué. Dré-zé eo na anavez kéd ar béd achanomp, ô véza na anavez kéd anéhan.

2. Va breudeur kér, miplien Doué omb bréma ; hôgen n'en em ziskouézô két chouaz ar péz a vêzimp. Gouzoud a réomp pénaoz pa en

IV. PENNAD.

em ziskouézô Jézuz-Krist, é vêzimp hénvel out-han, râg hé wéleud a raimp ével ma éma.

3. Ha Piou-bennâg en deûz ann espérancez enn-han, en em zar-tôlô ével ma eo sant hé-unan.

4. Piou-bennâg a ra eur péch'ed, a ra ivé euno direiz ; râg euan diriez eo ar péch'ed.

5. Ha c'houi a oar pénaoz eo en em ziskouéz évit lémel hor péch'edou ; ha n'eúz kéd a bêc'hed en-han.

6. Piou-bennâg a choum enn-han, na bêc'h ket : ha piou-bennâg a bêc'h, na wéle kéd anéhan, ha na anavez kéd anéhan.

7. Va bugaligou, na douelle dén achanoch. Néb a ra ar wirionez, a zô gwirion, ével ma eo gwirion Jézuz-Krist.

8. Néb a ra ar péch'ed, a zeù eûz ann diaoul ; râg ann diaoul a bêc'h abaoe ann derou. Ha drézé eo deût Mab Doué, évid diskara óberiou ann diaoul.

9. Piou-bennâg a zô ganet eûz a Zoué, na ra kéd a bêc'hed ; râg hé hâd a choum en-han, ha na hell két péch'ed, ô véza ma eo ganet eûz a Zoué.

10. É kément-sé eo anat miplien Doué, ha miplien ann diaoul. Piou-bennâg n'eo két gwirion, na zeù kéd a Zoué, ken-nébeud bag ann bini na gâr kéd hé vreür.

11. Rág ar péz a zô bêt rôed da anaoud d'é-hoc'h, hag hoc'h eûz klevet adaleg ar penn-kenta, go ma en eun geriot ann eil égilé.

12. Naun ével Kain, pêbini a ea deûet eûz ann drouk, hag a lazaz hé vreür. Ha pétrâg é lazashén anéhan ? Ô véza ma oa droug hé óberiou, ha ma oa mât re hé vreür.

13. Na vêzit két souéz, va breudeur, mar teû ar béd d'hô kasaat.

14. Ni a oar pénaoz omp tréménet eûz ar marô d'ar vuez, ô véza ma karomp hor breudeur. Nép na gâr két, a choum er marô.

15. Piou-bennâg a gasa hé vreür,

a zô lazer-dén : ha c'houi a oar

pénaoz lazer-dén é-béd n'en deûz ar vuez peûr-baduz ô choum enn-han.

16. Anaoud a réomp karantez Doué enn hor c'hénver, ô véza ma en deûz rôed hé vuez évidomp. Ha ni a dlé ivé rei hor buez évid hor breudeur.

17. Ma en deûz unan-benoâg madou ar bêd-man, hag é wéle kéd vreür enn ézomm, hag é serrô hé galouen d'ézhan, pénaoz é choum en-han karantez Doué ?

18. Va bugaligou, na garomp két dré c'hér, pé dré zêod, hôgen gand ober a gant gwirionez.

19. Ha dré-zé eo éo'h anavézomp pénaoz é teûomp eûz ar wirionez, ha pénaoz é kréimp hor c'halou-nou dira-z-han.

20. Mar teû hor c'halou da damallout achanoimp, Doué a zô brasoch' éged hor c'halou, hag eûch anavez pég-trâ.

21. Va breudeur kér, ma na zeù két hor c'halou d'hon tamal-lout, hon eûz fisians dirak Doué.

22. Ha pétrâ-bennâg ma c'hou-lemping digant-han, hé rôi d'é-omp ; ô véza ma viromp hé c'hoarché-mennou , ha ma réomb ar péz a bliji d'ézhan.

23. Hag hé-man eo hé c'hour-chémenn : Ma kréimp é hanô Jézuz-Krist hé Vâb, ha ma en em girimp ann eil égilé, ével ma ea déuz hé c'hourchémenned d'é-omp.

24. Hag ann bini a vîr hé c'hour-chémennou, a choum é Doué, ha Doué en-han : ha dré ar Spêred en deûz rôed d'é-omp eo é c'houzomp pénaoz é choum enu-omp.

IV. PENNAD.

1. VA breudeur kér, na grédit két da bêp spéred, hôgen arnodit ma d-eo spéredou eûz a Zoué : râk meût a fals-profed a zô saved ar béd.

2. Chétu diouc'h pétrâ éch'anavézot spéred Doué. Kément spéred a ansav pénaoz Jézuz-Krist a zô deûet er c'bik, a zô eûz a Zoué.

KENTA LIZER S. IANN ABOSTOL.

3. Ha kément spéréed a rann Jézuz-Krist, né kéd euz a Zoué; hag hén-nez eo ann Antikrist, pélini hoc'h euz klevet a dlié dont, hag a zô a-vréma er béd.

4. C'houi a zô euz a Zoué, va bugaligou, hag hor'l euz bé dréch'et, o véza ma eo brasoc'h ann hini a zô enn-hoch, éged ann hini a zô er béd.

5. Euz ar béd int; râk-sé é kom-zont hervez ar béd, hag ar béd a zélaou anézhô.

6. Ni a zô euz a Zoué. Néb a anavez Doué, a zélaou ac'hanomp : nép né kéd euz a Zoué, na zélaou kéd ac'hanomp. Diouc'h kément-sé eo éc'h anavéomp ar spéréed a virionez, hag ar spéréed a chau.

7. Va treudeur kér, en em garomp ann eil égilé : râg ar garantez a zô euz a Zoué. Ha kément hini a gâr, a zô ganet euz a Zoué, hag a auavez Doué.

8. Nép na gâr két, na anavez kéd Doué : râk Doué a zô karantez.

9. É kément-man eo en em zis-kouezet karantez Doué enn hor c'héñver, ma en deûz kased hé Vâp penn-her er béd, évit ma vévimp dréz-han.

10. É kément-man éma ar garantez ; nann o véza ma hon euz kared Doué, hogen o véza ma en deûz hor c'haret da-genta, ha ma en deûz kased hé Vâp da hostiv évit hor pêchedou.

11. Va treudeur kér, ma en deûz Doué hor c'haret ével-sé, é tléomb ivé en em garout ann eil égilé.

12. Dén n'en deûz biskoaz gwélet Doué. Ma en em garomp ann eil égilé, Doué a choum enn-omp, hag hé garantez a zô klôk enn-omp.

13. Diouc'h kément-man éc'h anavéomp pénaoz é choumomp enn-han, hag hén enu-omp, o véza ma en deûz roed d'é-omp lôd euz hé Spéréed.

14. Ha nt hon euz gwélet, ha ni a bell da desténia, pénaoz ann Tad en deûz kased hé Vâp da Zalver d'ar béd.

15. Piou-bennâg a ansavô pénaoz Jézuz a zô Mâb Doué, Doué a choum enn-han, hag hén é Doué.

16. Ha nt hon euz anavézet ha krédet ar garantez en deûz Doué evid-omp. Doué a zô karantez ; ha neb a zô er garantez, a choum é Doué, ha Doué enn-han.

17. E kément-man eo klôk karantez Doué enn-omp, ma hon euz fisians é deiz ar varn : râk ével ma éma-hen, émomb ivé er béd-man.

18. Ann aoun n'éma két er garantez : hogen ar garantez klôk a gâs-kuit ann aoun ; râg ann aoun e deûz poan gant-hi ; ha neb en deûz aoun, né kêt klôk er garantez.

19. Karomp éta Doué ni, o véza ma en deûz Doué hor c'haret da-genta.

20. Piou-bennâg a lavar ; Doué a garann, hag a gasa bé vreûr, a zô eur gaouiad. Râk nép na gâr kéd hé vreûr péhini a wél, pénaoz é bellô-hén karoud Doué péhini na wél két ?

21. Hag ar gourc'hémenn-man hon euz bêt digand Doué : Pénaoz néb a gâr Doué, a dlié ivé karoud hé vreûr.

V. PENNAD.

1. KÉMEND hini a gréd pénaoz Jézuz eo ar C'hrist, a zô ganet euz a Zoué : ha kément hini a gâr ann hini en deûz ganet, a gâr ivé ann hini a zô bêt ganet gant-han.

2. Diouc'h kément-man éc'h anavéomp pénaoz é karomp bugalé Doué, pa garomp Doué, ha pa viromp hé c'hourc'hémennou.

3. Râk karantez Doué eo, ma viromp hé c'hourc'hémennou ; hag hé c'hourc'hémennou n'int két bech'hioù.

4. Râk kément-trâ a zô ganet euz a Zoué, a drech' ar béd : hag ar gounid-zé péhini a drech' ar béd, eo hor feiz.

5. Piou eo ann hini a drech' ar béd, néméd ann hini a gréd pénaoz Jézuz a zô Mâb Doué.

6. Ann hévélep Jézuz-Krist en

IV. PENNAD.

péhini a zô deûded dré ann dour ha dré ar gwâd : nann dré anu dour hép-kén, hogen dré ann dour ha dré ar gwâd. Hag ar Spéréed eo, péhini a zô da desténia pénaoz ar Christ eo ar virionez.

7. Râk tri int a rô testéni enn Eny : ann Tad, ar Gér, hag ar Spéréed-Santel ; hag ann tri-zé n'int néméd eunn hévélep trâ.

8. Ha tri int a rô testéni war ann douar : ar Spéréed, ann Dour, hag ar Gwâd ; hag ann tri-zé n'int néméd eunn hévélep trâ.

9. Ma hon euz digéméret testéni ann dûd, testéni Doué a zô brasoc'h : ha chétu ann desténi vrâzé en deûz roed Doué hé-unan diwar-benn hé Vâb.

10. Néb a gréd é Mâb Doué, en deûz testéni Doué eun-han. Nép na gréd kéd er Mâb, a laka Doué da chaouiad, o véza na gréd két ann desténi enn deûz roed Doué diwar-benn hé Vâb.

11. Hag ann desténi-zé eo, pénaoz Doué en deûz roed d'é-omp ar vuez peûr-baduz, ha m'a' eo ar vuezzé en hé Vâb.

12. Néb en deûz ar Mâb, en deûz ar vuez ; nép n'en deûz kéd ar Mâb, n'en deûz kéd ar vuez.

13. Kément-man a skriavann d'é-omp a Zoué, évit ma viot pénaoz hec'h euz ar vuez peûr-baduz, chouir péré a gréd é hanô Mâb Doué.

14. Hag hé-mañ co ar fisians hon euz enn-han, pénaoz pétrâ-bennâg ma c'houlenimp digant-han hervez hé ioul, é selaouoù ac'hanomp.

15. Ha gouzoud a réomp pénaoz é selaou ouz-omp é kément a c'houlenomp digant-han : hag hé c'houzoud a réomp, o véza ma hon euz bêt ar péz hon euz goulenet digant-han.

16. Mar gwéi eur ré hé vreûr oc'h ober eur pêched a na'z a kéd d'ar marô, pédet, hag é vêzo roed ar vuez d'ar pêcheur, ma n'ez a kéd hé bêched d'ar marô. Eur pêched zô hag a ia d'ar marô, né kéd évid hen-nez é lavaranu pidî.

17. Pép droguie a zô pêc'hed ; hogen eur pêshed zô hag a ia d'ar marô.

18. Gouzoud a réomp pénaoz kément hini a zô ganet a Zoué, na bêch' két : hogen ar ganédigez a Zoué a vir anézhân, hag ann drouk na stok kéd out-han.

19. Gouzoud a réomp pénaoz éomp a Zoué : hag ar béd holl en em gav diudan ann drouk spéréed.

20. Ha gouzoud a réomp pénaoz eo deûz Mâb Doué, hag en deûz roed d'é-omp ar poell évid anaoud ar gwic Zoué, bag évit bêza enn hé vir Vâb. Hon eo ar gwic Zoué, hag ar vuez peûr-baduz.

21. Va bugaligou, eo em ziwallit diouc'h ann idou. Amen.

EIL LIZER SANT IANN ABOSTOL.

1. AR bélék d'ann itroun Élektas, ha d'hé bugalé, péré a garann er virionez, ha nann mé va-unan, hógen ar ré-holl a anavez ar virionez;

2. Enn abek d'ar virionez a choum ennoomp, hag a vezô gan-é-omp da virvikenn.

3. Ra vezô gan-é-hoc'h ar c'hras, ann trugarez, hag ar péoch' digand Doué ann Tad, ha digant Jézuz-Krist Mab ann Tad, er virionez hag er garantez.

4. En em laouénéet brâz ounn & wélot biennouen eûz da vepien & kerzout er virionez, bervez ar gourc'hémen a zô rôed d'é-omp gand ann Tad.

5. Ha bréma c'pédañ ac'hanod, itroun, nann ével ma skriften d'id eur gourc'hémen névez, hogen é-chiz ma eo bêt rôed d'é-omp adalek ar penn-kenta, Ma en em giriñ ann eil égile.

6. Hag hou-man eo ar garantez, ma kerzimp hervez gourc'hémen-nou Doué. Rág hé-man eo ar gourc'hémen, ma kerzot enn-han, ével ma hoc'h eûz hé gleved adaleg ar enn-kenta.

7. Rák Falz tosellérien a zô savet

er béd, péré na ansavont két pénaoz eo deuet Jézuz-Krist er chik : hennez eo ann toueller hag ann An-tikrist.

8. Likid évez, c'houi, gand aoun na gollac'h ar péz hoc'h euz gréat, hogen ma vezô rôed d'é-hoc'h eur gópr leûn.

9. Piou-bennag a dec'h, ha na choum két é kélénadurez ar C'hris, n'en deuz kéd Doué : ba néb a choum er gélénadurez, hen-nez en deuz hag ann Tad hag ar Mab.

10. Mar teù eur ré d'hô kavout, ha ma na zoug két ar gélénadurez, né, na zigémérit kéd anéhan enn hô ti, ha na livir két Deiz-mâd d'éhan.

11. Rák néb a larvar Deiz-mâd d'éhan, zo kérvennek enn hé wall oberiou.

12. Pétrâ-bennag m'am boa kalz a draou da skriva d'é-hoc'h, né két felled d'in hé über gant paper ha liou : rák mé a esper mond d'hô kwéolut, ha komza ouz-hoc'h bégouch'h-vég; évit ma vezô leûn hô lévénez.

13. Mipien da c'hoar Élektas a salud ac'hanod.

TRÉDÉ LIZER SANT IANN ABOSTOL.

1. AR bélék da Gaiuz va miñoun kér, pehini a garann er virionez.

2. Va miñoun kér, mé a béd Doué ma vezâ euruz ha iac'h, ével ma eo curuz da éné.

3. En em laouénéet brâz ounn, pa eo deuet ar vreudeûr, ha pa hô deuz rôet testeni d'az gwirionez, ô larvarout pénaoz é kerzez er virionez.

4. N'em eûz kéd a vrasoc'h lévénez, égét klevout pénaoz va bugalé a gerz er virionez.

5. Va miñoun kér, eunn dra vâd a réz, pa brédrirez ar vreudeûr, ha dreist-holl ann diavésidi,

6. Péré hô deuz rôet testeni d'az karantez dirâg ann Iliz : hag er vâd è ri lakaad hô ambrouga eun doaré din a Zoué.

7. Rág évid hé hanô eo ind éat enn hent, hép kémérout nétrâ digand ar Jenfiked.

8. Ni a dlé éta hô digémérouet enn doaré-zé, évit ma vezump ken-überourien ar virionez.

9. Skrivet em bijâ martezé d'ann Iliz ; hogen Diotréfex pehini a gâr

béza ar c'henta enn-hi, na fell kéd d'éhan hon digémérouet.

10. Rák-sé mar tedann, é tiskouéziun d'éhan pébcz droug a ra pa wall-gomz diwar hor penn ; ha pa na vé kéd a-walc'h, na zigémérid hou a ra c'haoz oud ar ré a felifé d'ézhô hô digémérouet, hag hô c'hás er-méaz eûz aum Iliz.

11. Va miñoun kér, na heut két ar péz a zô droug, hogen ar péz a zô mât. Néb a ra vâd a zô eûz a Zoué ; ha néb a ra fall na wél kéd Doué.

12. Ann holl a rô testeni vâd da Zémétriez, hag ar virionez hé-unan : ha ni hon-unan a rô testeni d'éhan ; ha c'houi a oar pénaoz hon testeni a zô gwir.

13. Meûr a drâ em hoa da skriva d'id, hogen na fell két d'in skriva d'id gant liou ha gand eur bluen :

14. Rák mé a esper da wéloùz abatz némeur, hag é komzimp bégouch'h-vég. Péoch d'id. Hor miñouned ac'hann a salud ac'hanod.

Salud hor miñouned dré hô hanô.

LIZER KATOLIK SANT JUDAZ ABOSTOL.

LIZER KATOLIK S. JUDAZ ABOSTOL.

323

1. JUDAZ , servicher Jézuz-Krist , ha breür Jakez , d'ar ré a zô dilennet gand Doué ann Tâd , hag a zô miret gant Jézuz-Krist , goudé béza hô galvet .

2. Ra greskô enn-hoc'h ann trugarez , ar péoc'h hag ar garantez .

3. Va minouzed kér , c'hoant em boa da skriva d'é-hoc'h diwar-benn hor c'hen-feiz , hag hirio eo réd din skriva d'é-hoc'h , évid hoc'h erbedi da vrézélékaat évid ar feiz a zô bêt rôed eur wéach d'ar zent ,

4. Rag en em ruzed éz eûz enn hô touez tûd fallagr (diwar-benn péré é oa bêt diouganet ar var-nédigez-zé) , péré a gemm gras hon Doué évid n'likauérez , hag a nac'h Jézuz-Krist , péhini eo ar Mestr hép-kén hag hon Aotrou .

5. Hôgen mé a fell d'im digas da goun d'é-hoc'h ar péoc'h enz desket eur wéach , péaoz ann Aotrou goudé béza dieubet ar bohl eûz a zour ann Eïjpt , a gollaz d'anñ cil wéach ar ré n'hô doa két krédet ;

6. Péaoz é talch' ean dévalien hag é vic bété barn ann deiz brâz , goudé béza hô staget gand éréou peûr-baduz , ann Eled , péré n'hô deûz két miret hô aotrouiez , hag a zô éat-kuit eûz hô zî hô-unan .

7. Èvel ma eo deñet Sodoma-hù Gomorra , hag ar chériou war hô zô , péré a oa en em zirollet ével-t-hô er c'hadélez ; hag a oa éat warler'h eur c'hih a-ziavéaz , da véza skouer d'ann tan peûr-baduz gand ar boan hô deûz gouzanvet ;

8. Enn hévélep doare ar ré-man a zaotr ivé hô chik , a zispriz ann aotrouiez , hag a zrouk-prézeg gand ar vedrdez .

9. Hôgen Mikdal ann Arc'hel , pa strivé gand ann diaoul diwar-benn korf Moizez , na grédañ két hê varna gand drouk-prézeg ; hôgen

lavaroud a réaz ; Ra drec'hô ann Aotrou ac'hanoù .

10. Hôgen ar ré-man a zrouk-prézeg eûz ar péz ha na ouzont két ; hag en em zaotra a réont e-kément a anavézont , ével loened direiz .

11. Gwâ hi , râk kerzet hô deûz é hent Cain , touellet int bêt dré ar góbr ével Balaam , kollet int bêt évid hô énabiez ével Koré .

12. Ar ré-zé a zô ann dismégans eûz hô panvésiou a garantez , pa zebront enn-hô héb aoua , ha na glaskont néméd en em vaga hô-unan ; koabr dizoue int , péré a zô kaset tu-ma ha tu-hont gand ann avel : gwéz ann diskar-amzer int , péré a zô difrozez , diou wéach maroù , ha dic'hriennet :

13. Kouummou diboell eûz ar mórt int , péré a daol ével eun h ô lousdóni : stéré red int , évit pérê eo miret eur stourm téaval da vi-keun .

14. Diwar hô feu eo en deñz diouganet Eaok , péhini eo bêt ar seïzved adaleg Adam , o lavarout ; Chétu ann Aotrou a zêù gand eunn niver brâz eûz hé zent ,

15. Évid dougen hé vari war ann holl dud , hag évit kendrec'hî ann holl gomsiou flemmuz a lavar ar fallagred-zé a-énep Doué .

16. Ar ré-zé a zô krôzerien flemmuz , péré a gerz hervez hô c'hoantou , hag a lavar komsiou balch' , o'ch énorí ann dûd diouch ar gounid a zêù d'ezhô .

17. Hôgen évid-hoc'h , va treudeur kér , hô pézet koun eûz ar geriou a zô bêt diouganet gand Ebrestel hon Aotrou Jézuz-Krist ,

18. Péré a lavaré d'é-hoc'h péaoz enn amzer zivéza é teùi toullerien péré a gerzô er fallagriez hervez hô c'hoantou hô-unan .

19. Ar ré-zé a zô tûd hag en em rann hô-unan , ével loened , ô véza n'éma kéd ar Spêred gant-hô .

20. Hôgen c'houi , va treudeur kér , o'ch en em zével hoc'h-unan ével eunn ti war hô feiz santel meûrbéd , hag ô pidi dré ar Spêred-Santel ,

21. En em virit é karantez Doué , ô c'hortoz trugarez hon Aotrou Jézuz-Krist er vuez peûr-baduz .

22. Tamallid ar ré a zô barnet :

23. Savêteit lôd o'ch hô zenna édaz ann tan . Hô pézet truez oud

ar ré all dré aouz ; ba kasait ével eur zaé saotret kémend a zalc'h eûz a vreinadurez ar c'hik .

24. Hôgen d'aon bini a zô gal-loudek a-walch' évid hô mirout hép piéched , hag évid hô tigas dinam dirâg hê c'hoar , hag el lévénez é donédigez hon Aotrou Jézuz-Krist ,

25. Da Zoué hép-kén hor Salver , dré Jézuz-Krist hon Aotrou , ra vezô ar c'hoar hag ar veñdréz , ar gal-loud hag ann aotrouiez , abarz ann holl amzeriou , ha bréma , hag é holl amzeriou ann amzeriou . Amen .

APOKALIPS PÉ DISRÉVEL SANT IANN ABOSTOL.

I. PENNAD.

1. DISRÉVEL Jézuz-Krist, a zô bêt rôed d'ezhan gand Doué, évid diskleria d'hé zervicherien ann traou a dîle choarvèzout abarz némeur; bag en deûz rôed da anaoud dré hé Éal en deûz kaset da Iann hé zervicher,

2. Pehini en deûz rôet testeni da chér Doué, bag a rô testeni da Jézuz-Krist, eûz a gément en deûz gwélet.

3. Euruz ann hini a lenn hag a zélaou geriou ann diougan-man, bag a vir ann traou a zô skrivelenn han; râg ann amzer a zô tôt.

4. Iann d'ar sez Iliz a zô enn Azia : Ar c'hrys bag ar péoc'h ra véze gan-é-hoc'h dré ann hini a zô, bag a zô bêt, bag a dîle dont; ha dré ar sez Spêred, a zô dirâg hé drôad;

5. Ha dré Jézuz-Krist, pêhini eo ann tést gwirion, ar C'hentaganet eûz a douez ar ré-varô, bag ar Prins eûz a Rouéed ann douar; pêhini en deûz hor c'haret, bag hor gwalec'h eûz hor pêch'édou enn hé wâd;

6. Ha pêhini en deûz hol lékéat da rouantéléz ha da véléien da Zoué hé Dâd : d'ezhan *ra vezô* a c'hoar bag ar velli é amzeriou ann amzeriou. Amen.

7. Chétu é teu gand ar c'hoabr; ha pép lagad her gwêlô, ar ré zô-ket hô deûz hé doulet : bag holl bobloù ann douar a gerinô pa her gwêlant. Èvel-sé eo. Amen.

8. Mé eo Alfa hag Oméga , ann dicrou bag ann divez, éné aon Aotrou Doue, pêhini a zô, bag a zô bêt, bag a dîle dont, ann holl-ealloudek.

9. Mé Iann hô pretr, ha pêhini em eûz va lôd enn enkrez,

er rouantéléz, bag é babasked Jézuz-Krist, ounn bêt enn énézen a c'halveur Patmos, en abek da chér Doué, ha da desteni Jézuz-Krist.

10. Eur Zulvez é oenn *estlammet* a spéréd, bag é kleviz adré d'en eur vouez é-chiz son eunn drompil,

11. Hag a lavaré : Skriv enn eul levr ar péz a wélez, ha kâs-hén d'ar sez Iliz a zô enn Azia, da Éfénuz, ha da Smirna, ha da Bergamuz, ha da Diatira, ha da Zardis, ha da Filadelfia, ha da Laodisëa.

12. Ha mé a drôaz, évit gwélet a *bion* é oa ar vouez a gomzé ouz-in : ha pa oenn trôet é wélez sez kantoler aur;

13. Hag é-kreiz ar sez kantoler aur, *unan hénvel out Mâb ann dîne*, gwisket gand eur-zâe bir, ha gourizet a-iz hé zivronn gand eur gouriz aur.

14. Hé benn hag hé vîléo a oa gwenn ével gloan gwenn, bag ével ann erc'h; bag hé zaou-lagad a oa ével eur flamm tân;

15. Hag bê dreid a oa hénvel oud arm, pa éma enn eur fourn d'an ; bag bê vouez ével ann trouz eûz a galz a sourcier.

16. Enn hé zourn déou en doa sez stéren : bag eûz hé c'hénou é tedé eur c'hlézé a zaou lemm : bag hé zremm a oa ker-skéduz bag ann héol enn hé ners.

17. Ha pa wélez anezhan, é kouéziz d'hé dreid ével marô. Hag hé a lékéaz hé zourn déou war-noun, ô lavarout : N'az péz kéd a aoun ; mé eo ar chéata bag ann diveza :

18. Beo ounn, bag ounn bêt marô ; ha chétu ounn bêt é amzeriou ann amzeriou , bag éma gan-éz a c'houésiou ar inarô bag ann isfer.

19. Skriv éta ar péz éch eûz gwélet , bag ar péz a zô, bag ar péz a dîle bêza goudé.

20. Chétu ann diskleriadur eûz ar sez stéren éch eûz gwélet em dourn déou, bag eûz ar sez kantoler aur. Ar sez stéren, eo ann Eled eûz ar sez Iliz : bag ar sez kantoler, eo ar sez Iliz.

II. PENNAD.

1. SKRIV da Éal Iliz Éfénuz : Chétu pétrâ a lavar ann hini a zalc'h ar sez stéren enn hé zourn déou, bag a gerz é-kreiz ar sez kantoler aur :

2. Mé a anavez da obériou, ha da labour, ha da habasked, ha pénaoz na bellez kêt gouzanvi ar ré-zrouk ; ha pénaoz ô véza anno-det ar ré a lavar int Ébestel, ha yint kêt, éch eûz hô c'havet gaudiad :

3. Pénaoz oud babask, bag éch eûz gouzanvet enn abek d'am hanô, ha n'ec'h eûz kêt kollet kaloun,

4. Högen cunn dra em eûz da rébecha d'id, pénaoz éch eûz dilézet da garantez genta.

5. Az péz koun éta a bélac'h oul kouéz ; grâ piñijen, ha distrô d'as obériou kenta : anez é teñin d'az kavout, bag é tenninn da gantoler eûz hé leach, ma rez piñijen.

6. Högen ann dra-mañ éch eûz a vdd, é kaséz obériou ann Nikolaited, péré a gasa inn ivé.

7. Néb en deûz diskouarn, ra zélaou ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou : D'ar gounidek é röinn ar mann kuzet , bag é röinn ivé eur ménan gwenn , ha war ar mén-zé é vezô skrivel eunn hanô nevez , ha na anavez dén néméd ann hini da bêhini eo bêt rôet.

8. Skriv ivé da Éal Iliz Smirna : Chétu pétrâ a lavar ann hini a zô ar c'henta bag ann diveza , ann hini a zô bêt marô, bag a zô bêt :

9. Mé a anavez da enkrez, ha da baourentezez; högen piñividig oud, ô véza ma lavar droug ac'hanoù ar ré a lavar int Iuzevien, ha n'int kêt, högen pérâ a zô sinagog Satan.

III. PENNAD.

10. N'az péz kéd a aoun eûz ar péz az lakaïnt da c'houzanvi. Chétu ann diaoul a lakai binicennou ac'hanoç'h et vac'h, évit ma viot arnodet, bag é viot enkrézet é-pâd dék dervez. Béz féal bêtig ar manô , bag é röiu d'id ar gurunen a vuez.

11. Néb en deûz diskouarn, ra zélaou ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou : Néb a vezô gounidek , na vezô kêt gloazet gand anciel varô.

12. Skriv ivé da Éal Iliz Pergamuz : Chétu pétrâ a lavar ann hini en d'ez eur c'hlézé a zaou lemm:

13. Mé a oar pénaoz é choumez el leach'h ma éma trôn Satan; pénaoz éch eûz dalc'het va hanô , ha n'ec'h eûz kêt nac'het va feiz , enn diuisiou zô-kéen é péré é oô lazel Antipaz va zést féal , enn hô touez , é pélêach'h é choum Satan.

14. Högen eunn dra-bennag em eûz da rébecha d'id, pénaoz éch eûz tûd enn da douez bag a zalc'h kélénadurez Balaam, pêhini a zeské da Valak lakaat gyall-skouer dirak mîpien Israel , dré ar péz a zébrent ha dré hô gadeler.

15. Béz' éch eûz ivé gan-éz bag a zalc'h kélénadurez ann Nikolaited.

16. Grâ ivé piñijen : anez é teñin d'az kavout abarz némeur , bag é stourmenn out-hô gant klézé va génoù.

17. Néb en deûz diskouarn, ra zélaou ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou : D'ar gounidek é röinn ar mann kuzet , bag é röinn ivé eur ménan gwenn , ha war ar mén-zé é vezô skrivel eunn hanô nevez , ha na anavez dén néméd ann hini da bêhini eo bêt rôet.

18. Skriv ivé da Éal Iliz Tiatira: Chétu pétrâ a lavar Mâb Doué, pêhini en deûz daou-lagad ével eur flamm tân , ha treid ével arm :

19. Anaoud a rann da obériou, ha da feiz, ha da garantez , ha da zervicher, ha da habasked , ha pénaoz da obériou ziveza a zô bêt gwelloc'h égéd ar ré genta.

20. Högen eunn dra-bennag em

eūz da rébecha d'id, penaoré lévez Jézabel, péhini a gennur ann hanô a brofdez, da gelenia, ha da douella va k'vielien, oc'h hò lakaad da gonéza er c'hadeliez, ha da zibri euz ar boed gwéstlet d'ann idoloù.

21. Ha mé em euz röed amzer d'ezhi da ober piñien, ha ne két d'ezhi kaout kezh euz hé gadélez.

22. Chétu éz ann d'hé gás war hé gwéle ; hag ar re a gouez enn avoultrec ganthi, a vezô glaci'ha ret brâz, ma no réont ked a binijen euz hò oberiou.

23. Lakaad a rinn da verval hé bugalé, hag ann holl Ilizou a vezô penaor eo me eo ann hini a chouït ann digroazel bag ar chalonou : bag é röinn da hép-binî a chanoch'h hervez bi oberiou. Hôgen d'ê-hoc'h hu é lavarann,

24. Ha d'ar ré all ac'hanoch'h péré a zô Tiatira, ha na heut két ar g'lenadurez-zé, ha na anavez két dounderioù Satan, ével ma lévertont, penaor na liñiñ kéd eur beach all war-o-hoc'h.

25. Hôgen mirit ar péz hoc'h euz bété ma teñiou.

26. Ha néb a vezô bêt gounidek, hag en dévezô miret va obériou bêtig'ann divez, é röinn d'ezhan ar galloud war ar Boblou,

27. Hag hén a vezô anézhô gand eur walen houarn ; hag ével listri pri é vezint buvéet :

28. Ével ma eo bêt röed ivé d'in ar galloud gant va Zâd : ha mé a röi d'ezhan ar wérlaonen.

29. Néb en deuz diskouarn, ra zélaouù ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou.

III. PENNAD.

1. SKRIV ivé da Éal Iliz Sardis : Chétu pétra a lavar ann hini en deuz ar Spêred Doué, hag ar seiz stêren : Mé a anavez da obériou ; ann hanô ec'h euz da véza béo, hag ond matô.

2. Béz évesiek, ha kréta ar re all, pére a zô daré da verval ; rak

na gavann kéd da obériou leñan dirak va Doué.

3. Az péz koun étâ euz ar péz ec'h euz digéméret ha klevet ; mirhén, ha gra piñien. Râk ma na vevez két, e teñiou ével eul laer : ha na wézi két pâ de heur é teñiou.

4. Béz ec'h euz kouskoude é Sarluis eur ré-bennag, pére o'hô deuz két saotret hò difad ; hag hâ a gerzô gan'ien gwisket é gwenn, o véza ma int delicek.

5. Néb a vezô gounidek, a vezô ével-sé gwisket gand difad gwenn, ha na lamino kéd hé hanô euz al levr a vuez, hag ec'h ansyian hé hanô dirak va Zâd, ha dirâg hé Eled.

6. Néb en deuz diskouarn, ra zélaouù ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou.

7. Skriv ivé da Éal Iliz Filadelfia : Chétu pétra a lavar ann hini a zô Sant ha Gwirion, ann hini en deuz alc'houez David ; péhini a zigor, ha dén na zerr ; péhini a zerr ha dén na zigor ;

8. Mé a anavez da obériou. Chétu en euz digored d'id eunn ôr, ha heli den da zerra ; o véza ma ec'h euz nébêtuñ a ners, ha ma ec'h euz miret va gér, ha n'ec'h euz két diansavet va hanô.

9. Chétu é kashn d'id lôd euz ar ré a zalc'h sinagog Satan, euz ar ré a lavar int Iuzevien, ha n'int két, hogen a zô gaouïadec. Hô lakaad a rinn da zond d'en em strinika d'az taoulin, hag é vezint pénaoz é karann ac'hanod.

10. Dré ma ec'h euz miret gér va habuskded, az mirinn ivé diouc'h heur ann arnod, a dle doad er bêd holl évid arnodai a ré a chouarn war ann douar.

11. Chétu é teñiou abars némeur : dale'h ar péz ec'h euz, évit na vezô röed da zén da gurunen.

12. Néb a vezô gounidek, é liñiñ anézhian da heul é templ va Doué, ha na'z ai mui er-méaz : hag é skrivinn war-n-ézhian hanô va Doué, hag hanô kér va Doué, Jézuzalem nevez, a ziskenn euz

PENNAD. IV.

ann Éav digant va Doué, ha va hanô nevez.

13. Néb en deuz diskouarn, ra zélaouù ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou.

14. Skriv ivé da Éal Iliz Lao-diséa : Chétu pétra a lavar ann hini a zô ar wicionez hé-unan, ann tést féal ha gwirion, peau-abek krouidigez Doué :

15. Mé a anavez da obériou, hag a oar pénaoz n'oud na ién, na tomm. Mé a garfe é vijez ieu pé domm :

16. Hôgen ô véza ma'z oud kloar, ha na'z oud na ién, na tomm, éz ann d'az ch'houed euz va gônou.

17. Lavaroud a rez : Pinvividig ounn, ha karged a vadou, ha n'en euz ézomm a nétra ; ha na ouzoud két pénaoz oud renzeindik, ha kéaz, ha paour, ha dall, ha noaz.

18. Alia a raun d'id préna dígan-en aour arnodez gand ann tau, évid dont da véza pinvividik ; ha difad gwenn, évid eo em viska, hag evit kuza da noazder ; hag eul louzou da larda da zaou-lagad, évit ma welî.

19. Mé a grôz hag a gastiz ar ré a garann. Béz éta oazuz, ha grâ piñien.

20. Chétu émougn é-tâl ann ôr, hag é skoan. Mar klev eur ré va mouez, ha mat tigor ann ôr d'in, éz inn eon hê di, hag é koañnon gant-han, hag hén gan'en.

21. Néb a vezô gounidek, é liñiñ anézhian da arzeza gan'en war va zron : ével goudé béza bêt gounidek va-unan, ounn béd asezet gant va Zâd war hé dron.

22. Néb en deuz diskouarn, ra zélaouù ar péz a lavar ar Spêred d'ann Ilizou.

IV. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ é selliz : ha chétu é wéziz eunn ôr digor ean Éav : hag ar genta vouez em bon klevet ec'hiz soun eunn drompit, a lavaraz d'in : Piñ aman, hag é tiskouzian d'id ann traou a dle c'hoarvezout goudé-hen.

2. Ha râk-tâl é oenn estlammet é spéciel : ha chétu é wéziz eunn trôu savet enn Éav, hag eur ré azézet war ann trôu.

3. Hag ann hini a oa azézet a oa hénvel a zoaré ood eur ménan jasp ha sardin : hag eur ganéveden a ioz war-drô d'ann trôu-zé, hag a oa hénvel a zoaré ood euna emer-rôden.

4. Ha war-drô d'ann trôu-zé éz os pevar-ugent trôu-bihanoch'h ; ha war ann trôu-zé pevar-ugent dén-kôz, gwisket gand difad gwenn, gant kurunennou aour war hò fennou.

5. Hag euz ann trôu é tilammé luc'hed , kurunou, ha mouésiou : ha dirâg ann trôu éz oa steiz kleuzeurt extanet, péré eo sciz Spêred Doué.

6. Ha dirâg ann trôu éz oa ével eur mór gwéz hénvel out strimb : hag e-kreiz ann trôu, ha war-drô d'ann trôu éz oa pevar loen leñan a zaoulagad arago hag adréen.

7. Al loen kenta a oa hénvel oud eul león, hag ann eil loen a oa hénvel oud eul leñé, hag ann tréde loen en doa eunu dremañ ével hûn eunn déa, hag ar pevar loen a oa hénvel oud euna er war-nich.

8. Ar pevar loen hò doa péb a ch'houac'h askel ; ha leñun é oant a zaoulagad war-drô hag en diahor : ha na chanet da lavarout nôz-deiz ; Sant, Sant, Sant eo ann Aotrou Doué holl-challoudik, péhini a oa, hag a zô, hag a dle dont.

9. Ha pa röe al loened-zé gloar, bag énor, ha trogarez d'ann hini a zô azézet war ann trôu, hag a zô béo é amzeriou ann amzeriou ;

10. Ar pevar-ugent dén-kôz a stoué dirâg ann hini a oa azézet war ann trôu, hag a azéule ann hini a zô béo é amzeriou ann amzeriou, hag a daolé hò c'herunennou dirâg ann trôu, ó lavarout :

11. Dellézeg oud , Aotrou hon Doué, da gaou ar c'hoar , ann énor, hag ar galloud ; râk té ec'h euz krouet pép-trâ , hag dré da ioul eo émaint, hag int bêt krouet.

V. PENNAD.

1. HA mé a wélez é dourn déou ann bini a oa azézet war ann trón, eul levr skrivet enn diabarz hag enn diavéz, siellet gant sez siel.

2. Hag é wélez cunn Éal kré, péhni'a lavaré gand eur vouéz uc'hel: Piou a zô dellézek da zigeri al levr, ha da ziskoulma hé ziellou?

3. Ha dén na hellé, nag enn Énv, na war ann douar, na diodan ann douar, digeri al levr, na selloud out-han.

4. Ha mé a wélez kalz, ô véza né oa bét kaved dén dellézek da zigeri al levr, na da zelloud out-han.

5. Hag unan eûz ar rôz-gôz a lavaraz d'in : Na wélez két : chétu al león eûz a vreúriez Juda, ar Brons eûz a Zavid en deûz bét dré hé c'hounidégez ar galloud da zigeri allevr, ha da ziskoulma ar sez siel anézhan.

6. Hag é selliz, hag é wélez ékreiz ann trón hag ar pevar loen, hag é-kreiz ar pevar-ugent dén-kôz, cunn Oan ével marô a oa enn hé zâ, bag en doa sez kora, ha sez lagad, péré eo seiz Spêred Doué kased dré ar béd holl.

7. Hag é teûaz, bag é kéméraz al levr eûz a zourn déou ann bini a oa azézet war ann trón.

8. Ha pa oé digored al levr gant-han, ar pevar loen, hag ar pevar-ugent dén-kôz a stouaz dirâg ann Oan, gant péb a délen, ha péb a gôp aour leùn a louzouc'houdes-vâd, péré eo pédenou ar Zent.

9. Hag hì a gané eur ganaouen névez, ô lavarout : Dellézeg oud, Aotrou, da géméroud al levr, ha da zigeri hé ziellou : ô véza ma oud bét lazet, ha ma éch eûz hor préned da Zoué gand da wâd, eûz a bêb iéz, eûz a bêp pobl, hag eûz a bêb brôd.

10. Ha ma éch eûz hol lékéad da rouéed ba da véleien évid hon Doué, ha ma rénimp war ann douar.

11. Hag é selliz, hag é kleviz mouéz kalz a Eled war-drô d'ann trón, ha d'al loéned, ha d'ar ré-gôz : hag ann niver anézhan a oa eûz a viled a viled,

12. Péré a lavaré gand eur vouéz uc'hel : Dellézeg co ann Oan a zô bét lazet, da gaout galloud, ha douélez, ha furnez, ha ners, hag énor, ha gloar, ha bennoz.

13. Hag é kleviz kément krouadur a zô enn Énv, ha war ann douar, ha dindan ann douar, hag ar ré a zô er mór, hag ar ré a zô aman, ô lavarout : D'ann bini a zô azézet war ann trón, ha d'an Oan, bennoz, hag énor, ha gloar, ha galloud é amzeriou ann amzeriou.

14. Hag ar pevar loen a lavaré : Amen. Hag ar pevar-ugent dén-kôz a gwézaz war hó dremm, hag a azézelz ann bini a véz é amzeriou ann amzeriou.

VI. PENNAD.

1. HA mé a wélez pénaoz ann Oan en doa digoret unan eûz ar sez siel, hag é kleviz unan eûz ar pevar loen ô lavarout, gand eur vouéz hénvel out trouz ar gurun : Deûz, ha gwél.

2. Hag é wélez : ha chétu eur marc'h gwenn, hag ann bini a oa azézet war-n-ézhan en doa eur warrek ; hag é oé rôed d'ézhan eur gurunen, hag éz eaz-kuit ével eun trecher évit mond da drec'hi.

3. Ha pa en doa digoret ann eil siel, é kleviz ann eil loen ô lavarout : Deûz, ha gwél.

4. Hagé tebz er-inéaz eur marc'h all hag a oa gall : hag é oé rôed d'ann bini a oa azézet war-n-ézhan ar galloud da denna ar péoc'h diwar ann douar, ha da lakaad ann dû d'en em laza ann eil égilé; hag eur c'hlezéz brâz a oé rôed d'ézhan.

5. Ha pa en doa digoret ann tréde siel, é kleviz ann tréde loen ô lavarout : Deûz, ha gwél. Ha chétu é wélez eur marc'h dû ; hag ann bini a oa azézet war-n-ézhan en doa eur chrok-pouéz en hé zourn.

6. Hag é kleviz ével eur vouéz é-kreiz ar pevar loen hag a lavaré : eur muzul gwiniz a datô eun diener, ha tri muzul heiz a datô cunn

diner ; na walli kéd ar gwin nag ann éol.

7. Ha pa en doa digoret ar péravé siel, é kleviz mouéz ar péravé loen a lavaré : Deûz, ha gwél.

8. Ha chétu é wélez eur marc'h glaz ; hag ann bini a oa azézet war-n-ézhan a oa hanvet ar Marô, hag ann istern az éa war hé lerc'h ; hag ar vélia oé rôed d'ézhan war ar béravé gévren eûz ann douar, évit lakaad da verval gand ar c'hlezéz, ha gand ann naoun, ha gand ar verval, ha gant loéned ferô ann douar.

9. Ha pa en doa digoret ar pempved siel, é wélez dindan ann aoter énéou ar ré a oa bét lazet évit gér Doué, hag évit ann desteni hó doa röt.

10. Hag é c'harment gand eur vouéz uc'hel, ô lavarout : Pô vétékeit, Aotrou, sant ha gwir, é choumi heb barna, hag hép venji hor gwad eûz ar ré a choum war ann douar ?

11. Rôed è oé d'ézho péb a zaé wenn ; hag é oé lavered d'ézho arzaoli c'hoaz eun nebeud amzer, bêté ma vézo leùn ann niver eûz hó c'hen-zervicherien, hag eûz hó breudeur, péré a dîl beza lazet kerkuols hag bi.

12. Ha mé a wélez ivé pa zigoraz ar c'houec'hved siel ; ha chétu é c'hoarvèzaz eur c'hren-douar brâz ; hag ann bêl a zedaz dû ével eur sach'h bleo ; hag al loar holl a zedaz ével gwâd :

13. Ha stêred ann énv a gwézaz war ann douar, ével ma taol eur wézen-fiez hé fizc'h lâz, pa eo héjet gand eun avol vrâz.

14. Hag ann énv en em dennaz ével eul levr a rolleur : hag ann holl vénésiou, hag ann inizi a oé loc'h eûz hó leac'h.

15. Ha rouéed ann douar, hag ar brinsed, ha pennou ar vrézeli, hag ar ré-binvidik, hag ar ré-challoudek, hag ar slaved, hag ar ré-zieub en em guzaz er c'héviou, hag é réier ar vénésiou ;

16. Hag é leverjond d'ar véné-

VII. PENNAD.

siou ha d'ar réier : Kouézit war-n-omp, hag hoc'huzit a zirag ann hini a zô azézet war ann trón, hag eûz a vuanggez ann Oan :

17. Râk deñed co deiz brâz hò buanégez ; ha piou a hellô choam a zâ ?

VII. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ é wélez pevar Éal enn hó zâ war bevar chorn ann douar, péré a zalc'hé ar bêder avel c'z ann douar, évit na c'honézchent két war ann douar, na war ar mór, na war vézen ébéd.

2. Mé a wélez conn Éal sll a biñé eûz ar sâv-héol, ha siel ann Doué bêd gant-han : hag hén a chasmaz gand eur vouéz gré d'ar pevar Éal da béré é oa bét rôed ar galloud da walla ann douar, hag ar mór,

3. O lavarout : Na wallit kéd ann douar, nag ar mór, nag ar gwéz, ken n'hor bêzô merket enn hó zâ servicherien hon Doué.

4. Hag é kleviz pénaoz ann niver eûz ar ré a oa bét merket, a oa c'z a bevar mil ha sciz-ugent mil eûz a holl vreúriézou bugale Israel.

5. Eûz a vreúriez Juda, é oé daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Ruben, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Gad, daouzék mil merket :

6. Eûz a vreúriez Aser, daouzék mil meket : Eûz a vreúriez Neftali, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Manasé, daouzék mil merket :

7. Eûz a vreúriez Siméon, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Lévi, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Isakar, daouzék mil merket :

8. Eûz a vreúriez Zabulon, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Jozef, daouzék mil merket : Eûz a vreúriez Benjamin, daouzék mil merket.

9. Goudé-zé é wélez cunn engroez brâz, ha na hellé dén nivéti,

a b  b broad, a b  b breuriez, a b  p pobl, hag a b  b i  z, a ioa en h   z   d  r  g ann aoter gand eunn   ansouer aour enu a   ans,   vit ma kennigch   p  den-nou ann holl zent war ann aoter aour a z   dirak tr  n Dou  .

10. Hag   charment gand eur vou  z u  hel,    lavarout : Giloar d  hon Dou  , p  hini a z   azézet war ann tr  n, ba d  nn Oan.

11. Hag ann holl   l  d a oa en h   z   war-dr   d  nn tr  n ba d  r  g  z, ba d  r   pevar loen, hag en em daoljond dir  g ann tr  n war h   dremm, hag e  ch azeuljond Dou  ,

12. O lavarout : Amen. Bennoz, ha gloar, ha furnez, ha trugarez, hag enor, ha galloud, ha ners d  hon Dou  ,    amzeriou ann sun-zerioù. Amen.

13. Hag unan e  z ar r  g  z a lavaraz d  n : Piou eo ar r  z a z   gwisket gant saou gwen ? Hag a b  l  eac'h ind deuet ?

14. Ha m   a lavaraz d  zh  n : Aotrou, t   her goar. Hag h  n a lavaraz d  n : Ar r  z eo ar r   a z   deuet aman goud   eunn enkrez br  z, hag h   deuet gwalc'het ha gwenoc'h h   sa  o h   g  w  d ann Oan.

15. Dr  -z   emind dirak tr  n Dou  , hag    servichond an  zh  n n  z-deiz en h   dempl : hag ann bin   a z   azézet war ann tr  n a choum   en h   c'hreiz.

16. N  h   d  v  z mui na naoun, na s  c'hed; hag ann h  ol, na grouez b  -b  d na gouez   war-n-  zh  ;

17. R  g ann Oan a z   ékreiz ann tr  n ren   an  zh  , hag h   c'has   da feunteunioù ann dourier a vuez, ha Dou   a z  c'h   ann holl za  rou e  z h   daou-lagad.

VIII. PENNAD.

1. HA pa en do   digoret ann Oan ar seizred siel,    chaorvezaz eun tav ena   nv   -p  d euan hanter-heur, p   war-dr  .

2. Hag   w  liz ar seiz   al a z   en h   z   dirak Dou   : ha r  od   oc' d  zh   seiz drompi  .

3. Hag eunn   al all a z  daz, hag

en em lékéaz ena h   z   dir  g ann aoter gand eunn   ansouer aour enu a   ans,   vit ma kennigch   p  den-nou ann holl zent war ann aoter aour a z   dirak tr  n Dou  .

4. Ha m  ged ann   ans gant p  den-nou ar zent, a bi  naz dirak Dou   dr   zourn ann   al.

5. Neuz   ann   al a g  m  r  az ann   ansouer, hag h   lemnaz gant tan ann aoter, hag h   daolaz war ann douar ; hag   chaorvezaz kurunou, ha mou  sou, ha luc'hed, bag eur ch  ren-douar br  z.

6. Hag ar seiz   al p  r   h   doa ar seiz drompi  , en em aozaz   vit lakaad da z  n h   drompi   :

7. Ann   al kenta a lékéaz h   drompi   da z  n, hag   chaorvezaz kazarc'h, ha tan kemmesket gant gw  d, a o  taot war ann douar ; hag ann tr  d g  vren e  z ann douar hag e  z ar g  v  z a o   losket, hag ann holl c'heot gl  z a o   davet.

8. Hag ann e  l   al a lékéaz h   drompi   da z  n, ha doare eur m  nezh br  z extant holl a o  tao-led et m  r, hag ann tr  d g  vren e  z ar m  r a z  naz da w  d.

9. Hag ann tr  d g  vren e  z ar grouadurien a oa b  o er m  t a varvaz, hag ann tr  d g  vren e  z al listri a o   kollet.

10. Hag ann tr  d   al a lékéaz h   drompi   da z  n ; hag eur st  ren vr  z leskidig   vel eur c'hou-louen-d  o a gouezaz e  z ann   nv war ann tr  d g  vren e  z ar st  riou, ha war feuuteuniou ann dou-reter.

11. Ar st  ren-z   a oa hanvet Hu  len-c'houerô, hag ann tr  d g  vren e  z ann dourier a z  naz da hu  len : ha kalz a d  ud a varvaz gand ann dourier,   v  za ma oand deuet da v  za c'houerô.

12. Hag ar pevaré   al a lékéaz h   drompi   da z  n ; hag e  o sk  et war ann tr  d g  vren e  z ann h  ol, war ann tr  d g  vren e  z al loar, ha war ann tr  d g  vren e  z ar

st  riou, en hévélep doare ma o   tévaléet ann tr  d g  vren an  zh  .

IX. PENNAD.

ha na luc'haz k  d ann tr  d g  vren e  z ann deiz, nag e  z anu n  z ken-nebut.

13. Neuz     w  liz, hag   kle-v  z mou  z eunn er a ni  e dr   greiz ann   nv,    lavarout gand eur vou  z u  hel : Gwa, gwa, gwa d  r   r   a choum war ann douar, ena abek da vou  z ann tri   al all a die laakaad h   drompi   da z  n.

IX. PENNAD.

1. HAG ar p  mpved   al a lékéaz h   drompi   da z  n ; hag   w  liz eur st  ren a oa kouezet e  z ann   nv d  nn douar, hag al'houez puns al lounk a o   ro  d d  zh  .

2. Hag h   a rigoraz puns al lounk ; hag   savaz e  z ar puns eur m  ged, hénvel out m  ged eur fourn vr  z ; hag ann h  ol hag ann e  r a o   t  val  et gant m  ged ar puns :

3. Hag e  z a v  ged ar puns   savaz k  l  ien-raden war ann douar ; ha r  od   o   d  zh   eur galloud, evel ma h   deuz kruged ann douar.

4. Ha gourc'hennet   old'zh   na rajend droug   -b  d da c'heod ann douar, na da n  tr   a ch  l  az, na da w  zen   -b  d ; h  gen h  p  k  n d  nn d  ud ha n  h   d  v  z k  t merk Dou   war h   z  l.

5. Ha r  od   o   d  zh   ar gal-toud, nann d  h   laza, h  gen d  h   beskina   -p  d p  mp m  z : hag ann droug a r  ont a z   hénvel oud ann h  ni a ra ar gr  g pa flemm gand ann d  n.

6. Enn deisiou-z   ann d  ud a glask   ar mar  , ha n'her c'abant k  t, c'hoant h   d  v  z da vavel, hag ar mar   a dec'h   diout-h  .

7. Ar rumm kifeien-raden-z   a oa hénvel out k  zak aozed   vid ar brézel. B  z h   doa war h   fennou   vel kurunenou hénvel oud aour ; hag h   dremmou a oa   vel drem-mou t  d.

8. Bl  z h   doa   vel bl  o mer-c'hed ; h   dent a oa hénvel oud dent l  oned.

9. Hobr  gonou h   doa   vel ho-br  gonou houarn ; ha trouz h   diou-

askel a oa   vel trouz kirri gant kalz a g  zek   r  deks d  r brézel.

10. H   l  st a oa hénvel oud bin  z ar gruged ; r  k flemmou a ioa oud h   l  st : hag ar galloud h   doa da walla ann d  d   -p  d p  mp m  z.

11. Da rouz h   doa   al al lounk, hanvet    Hébrach Abaddon, hag    Gr  gach Apollion, da lavaroud eo, Gwaster.

12. Eur re  z a z   e  d   -biou ; ha ch  iu daou re  z all a zeu war-lerc'h.

13. Hag ar c'houec'hved   al a lékéaz h   drompi   da z  n, hag   le-kleviz eur vou  z a zeu  z e  z a be-var c'horn ann aoter aour, a z   dirak Dou  ,

14. Hag a lavaraz d  r c'houec'hved   al, p  hini en doa eunn drom-pi   ; distag ar pevar   al a z   st  g war ar st  r vr  z Eufratez.

15. Hag   o   distaget ar pevar   al, p  r   a oa dar     vid ann heur, hag ann deiz, hag ar m  z, hag ar bloaz,   vit laza ann tr  d g  vren e  z ann d  ud.

16. Hag ann niver e  z ann arm   a varc'hien-z   a ioa e  z a zaou c'hat milion : r  k m   a glevaz ann niver an  zh  .

17. Hag   vel-henn   w  liz ar c'hezec'h er w  l-digez : hag ar r   a ioa azézet war-n-  zh   h   doa hobr  gozon   vel a d  an, hag a hisint hag a zoufr ; ha pennou ar c'hezec'h a oa h  vel out pennou l  oned ; hag e  z h   g  nou   tilamm   t  n, ha m  ged.

18. Ha gand ann tri gouli-z  , gand ann t  n, ha gand ar m  ged, ha gand ar soufr, a zeu  z er-m  az e  z h   g  nou,   o   lazet ann tr  d g  vren e  z ann d  d.

19. R  g galloud ar c'hezec'h-z   a z   en h   g  nou, hag en h   l  st ; r  g h   l  st a z   hénvel oud a  red, ha pennou gant-h  , gant p  r     r  ond drouk.

20. Hag ann d  ud all, p  r   n  oant k  t b  t lazet gand ar c'houliou-z  , na r  jont k  d a binjen e  z a oberiou h   daouarn, oc'h   b  ana da azeuli ann diaoulou , ha

skeàdennou aour , hag arc'hant ,
hag arm , ha mein , ha prenn , pérè
na hellont na gwéout , na klevout ,
na kerzout :

21. Ha na réjont kéd a binijen
eùz hò lazérézou , nag eùz hò strô-
binellou , nag eùz hò gadélesiou ,
nag eùz hò laéronsiou .

X. PENNAD.

1. II A mé a wélez eunn Éal all
kré a ziskeenné eñz ann Énv , hag
hén gwisket gand eur goabren , ha
gand eur ganévéden war hé benn :
bag hé zremm a ios ével ann héol ,
bag hé drecid ével peùliou tân :

2. Hag hén eo doa enn hé zourn
eul levi bilan digor : hag é lékéaz
hé droad déou war ar mór , hag
hé droad kleiz war ann douar ;

3. Hag é ch'harbaz gand eur vouéz
gré , éver piùd eul leon . Ha goudé
m'en doé garmet , seiz kurun a róaz
da glevout hò mouésiou .

4. Ha p'hò doé ar seiz kurun
róed da glevout hò mouésiou , éz
éann da skriva ; pa gleviz eur vouéz
eùz ann Énv a lavaraz d'ir : Siell
ar péz hò deùz lavaret ar seiz kurun ,
ha na skrif kéd anézhan .

5. Hag ann Éal em boa gwélet
enn hé zà war ar mór ha war ann
douar , a zavaz hé zourn étrézeg
ann Énv ,

6. Hag a douaz dré ann hini a
zò béo é amzeriou ann amzeriou ,
péhini en deùz krouet ann Énv ,
ha kémend a zò enn-han , hag ann
douar , ha kémend a zò enn-han ,
hag ar mór , ha kémend a zò enn-han ,
pénaoz na vénz mui a amzer ;

7. Hôgen pénaoz é deiz mouéz
ar scized Éal , pa lakié hé drôm-
pil da zeni , mister Doué a vénz
peùr-chréat , ével ma en deùz hé
ziouganet dré ar Brofed-zé gwall
vicherien .

8. Hag ar vouéz em boa klevred
eùz ann Énv a gomzaz c'hoaz ouz-
in , hag a lavaraz : Kéa , ha kémé
al levi bilan a zò digor é dourn
ann Éal a zò enn hé zà war ar
mór ha war ann douar .

9. Ha mé az éaz da gavoud ann
Éal , bag é liviriz d'ezhan : Biô
d'in al levr . Hag hén a lavaraz d'in :
Kémer al levr , ha lounk-hénec'h ouer-
vaad a rai da góv ; hôgen enn da
ch'ienou é vénz c'houék ével mél .

10. Ha mé a géméraz al levr
eùz a zourn ann Éal , hag é loun-
kiz anézhan : hag em gennou éz oa
c'houék ével mél ; hôgen goudé ma
em boé hò lounket , é c'houervaaz
va c'hôv .

11. Hag hén a lavaraz d'in : Réd
eo c'hoaz d'id diougani da did a
galz a vrôzou , hag a boblou , hag
a iezou , ha da galz a rouad .

XI. PENNAD.

1. II A rôed é oé d'in eur gor-
sen hénvel oud eur walen , hag é
oé lavared d'in : Saô , ha ment
templ Doué , hag ann aoter , hag
ar ré a azeñl enn-han .

2. Hôgen leñur ann ór-dal , péhini
a zò er-indaz eùz ann templ , léz-
hi , ha na vent kéd anézhi ; râk
rôed en bêt d'ar Jentiled , hag hì
a vac'hò ar géar zantel é-pâd daou
viz war-n-ugent .

3. Ha mé a ròi galloud d'am
daou dést , hag é tiouganint é-pâd
mil daou c'hanh ta tri-ugend der-
vez , gwisket gant seier .

4. Ar ré-zé a zò diou olivézen ,
ha daou gantoler , lékéad dirak Doué
ann douar .

5. Ha mar fell da zén gwalla
anézho , é teñi tan er-méaz eùz hò¹
génou , hag a wastô hò énébou-
rien : ha mar fell da zén éber-drouk
d'ézhò , eo rôd d'ezhan béza lazet
enn doaré-zé .

6. Ar galloud hò deùz da zerra
ann énv , évit na chlavié két enn
deisiou ma tiouganint : hag ar gal-
loud hò deùz ivé war ann doureiet
évid hò c'hemma é gwâd , ha da
zarc'haoi gand ann douar a bêp
seurt gouli , keno aliez ha ma ki-
rinat .

7. Ha pa hò dévézô peùr-rôed
hò zesténi , si loen a zav eùz al
lounk , a vrézelékaï out-hò , a dre-
c'hò anézho , hag hò lazò .

XII. PENNAD.

8. Hag hò c'horfou a choumó
gourvézet war ruou ar géar vrâz ,
a zò galvet enn eunn doaré spé-
réduz Sodoma , hag Égypt , é pé-
léac'h hò Aotrou hé-unan a zò bêt
lékéad oud ar groaz .

9. Ha túd eùz a veûr a vré-
riez , eùz a veûr a bohl , eùz a
veûr a iéz , hag eùz a veûr a vrôad ,
a wélo hò c'horfou é-pâd tri der-
vez hanter , ha na lézint kêt hò
lakaad ar bérz .

10. Hag ar ré a choumó war
ann douar en em laouénaï diwar hò²
fenn , hag a vrago : hag é kasint rôou
ann eil d'égile . Ó véza ma hò dé-
vézô ann daou Brofed-zé gwall hes-
kinet ar ré a choumé war ann douar .

11. Ha goudé tri dervez hanter ,
ar spéred a vuez a Zoud à éaz ,
enn-hò : hag é savchont war hò³
zried , hag eur spount brâz a goué-
zaz war ar ré a wélez anézho .

12. Hag hì a glevaz eur vouéz
ue'hel eùz ann Énv , hag a lavaré
d'ézhò : Piñid aman . Hag hì a
biñaz ann Énv enn eur goabren ;
hag hò énébourien a wélez anézho .

13. Hag ouñ heur-zé é c'hoar-
vázaz eur c'hren-douar brâz , hag
ann dékved gévreu eùz ar géar a
gouézaz : hag er c'hren-douar-zé é
oé lajet seiz mil dén ; hag ar ré
all a oé spount brâz , hag a veû-
laz Doué ann Énv .

14. Ann eil reùz a zò éad é-biou ;
ha chétu eunn tréde reùz a zeñi
abarz némeür .

15. Hag ar scized Éal a lékéaz
hé drompil da zeni ; hag é c'hoar-
vázaz mouésiou brâz ean Énv ,
hag a lavaré : Rouantlez ar béd-
man a zò tréménet da hon Aotrou
ha d'hé C'hrist ; hag hén a réno é
amzeriou ann amzeriou . Amen .

16. Hag ar pevar dén-köz war-
n-ugent ; pérè a zò azeñet war hò⁴
zronou dirak Doué , a gouézaz war
hò dremmou , hag a zeñuz Doué ,
a lavarout .

17. Da drugarékaad a récomp ,
Aotrou Doué holl-c'halloudek pé-
hini a zò , hag a oa , hag a dle-
dbat ; ó véza ma éch eùz digémé-

red da c'halloud brâz , ha ma éch
eùz rénet .

18. Hag ar brôadou hò deùz bua-
néket ; ha da vuauégez a zò déæt ,
bag ann amzer da varna ar ré-
varô , ha da rei hò goh d'ar Bro-
féd , da zervicherien , ha d'ar zent ,
ha d'ar ré a zouj da hanô , d'ar
ré-vihan hò d'ar ré-vrâz , ha da was-
ta ar ré hò deùz saotret ann douar .

19. Ha templ Doué enn Énv a
oé digoret ; hag é oé gwélet arch
hé gévrédigez ean hé dempl ; hag
é c'hoarvázaz luc'bed , ha mouésiou ,
ha kréou-douar , ha kazarc'h brâz .

XII. PENNAD.

1. HAG eur burzud brâz a oé
gwélet enn Énv : eur c'hreg gwis-
ket gand ann héol , hag al loar din-
dân hé zried , ha war hé fenn eur
gurunen a zaouzék stéren :

2. Hag hì brazez , a ch'armé gand
ar gwentrou , ó véza é poan va-
gale .

3. Hag eur burzud all a oé gwé-
let enn Énv : ha chétu eunn aé-
rowant brâz gell , péhini en doa
seiz penn , ha dék korn ; ha war hé
benou soiz kurunen .

4. Hag hé lóst a dennaz gant-
han ann tréde gévré eùz a sté-
rez ann Énv , hag hò zaolaz war
ann douar . Hag ann aérouant a
zavaz dirag ar c'hreg a oádaré da
wilioudi ; évit lounka hé mab , pa
vijé gwilioudet .

5. Hag hì a c'hanaz eur mab-
goaz , a dlié réna ann holl Vrô-
dou gand eur wiañen houarn : hag
hé mab a oé skrapet étrézé Doué ,
hag étrézég hé drón .

6. Hag ar c'hreg a dec'haz el
léac'h-distrô , é péleac'h é doa eul
léac'h aozet gand Doué , évit bëza
maget éno é-pâd mil daou c'hanh
dervez ha tri-ugent .

7. Hag eunn engann brâz a
c'hoarvázaz enn Énv ; Mikéal hag hò
Eled en em ganne oud ann aé-
rouant , hag ann aérouant gand hé
éled en em ganne out-han .

8. Hag ar réman na oent két

tréach, ha na oc moi kaved a lé-ac'h évit-hô enn Énv.

9. Hag ann aérouant brâz-zé, ann aer gôz, péhini a zô galvet Diabol ha Satan, péhini a douell ar bêd holl, a oé silapet d'ann douar, hag hé éled a oé kaset gant-han.

10. Hag é kleviz eur vouéz gré enn Énv bag a lavar : Bréma eo déuet ar zilvidigez, hag ann ners, ha rouantelz hon Doué ; ha galloud hé C'hiist ; râk tamaller hor broudur, péhini a damalle anezho dirâg hon Doué nôz-deiz, a zô bêt diskaret.

11. Hag bi a oé tréach d'échan dré wâd ann Oan, ha dré ann abek da c'bér hé desteni ; ha n'hô denz két karet hô encoù bêtég ar maro.

12. Râk-sé laouenait, Énvou, ha choui pêre a chouam enn-hô. Gwa ann douar hag ar mör, râg ann diaou a zô diskennet étrezeg enno-hoc'h, gand eur vuanégez vrâz, oé chouzout pénaoz en deûz nebeud a amzer.

13. Ha pa wélaz ann aérouant pénaoz é oa bêt silapet d'ann douar, é leskinaoz ar ch'reg péhini é doa ganet eur mab goaz.

14. Ha rôed é oé d'ar ch'reg diou-askel cunn er brâz, évit ma nijeh el leac'h-distrô, ena bê leac'h be-unau, ma eo maget e-pâd cunn amzer, hag amzeriou, bag ann hanter eûz a cunn amzer, pell diouch d'ienm anp aérouant.

15. Hag ann aérouant a dosalaz eûz hé chouam, war-lerc'h ar c'réz, douz ével eur ster, évid hé didenna gand ar ster.

16. Hag ann douar a gen-neizaz ar ch'leg : digeri a réaz ann douar hé ch'leou, hag e louniez ar ster en doa tsiolet ann aérouant eûz hé ch'leou.

17. Hag ann aérouant a zavaz droug enn-han oud ar ch'leg ; hag éz eaz da vrézéz-kad gand ann dileuz eûz hé gwen, pêre a vir youm'hennou Doué, hag a zô testeni du Jézus-Krist.

18. Hag é c'houmaz war dréaz ar mör.

XIII. PENNAD.

1. HA mé a wélaz eul loen ô sével eûz ar mör, péhini en doa seiz penn, ha dék korn, ha war hé gerniel dék kurunen, ha war hé bennou hanvou a zrouk-prézek.

2. Hag al loen a wéliz a oa hénnel oud eul léopard, hag hé dreid ével treid eunn ours, hag hé ch'ennou ével géou cul léon : hag ann aérouant a rôaz d'échan hé ners, hag eur galloud brâz.

3. Ha mé a wélaz unan eûz hé bennou ével gouliet d'ar maro ; hag e'houli marvel a oé iac'héet : hag ann douar holl a oé souzetz gand al loen.

4. Hag hi a azéulaz ann aérouant, péhini en doa rôed hé ch'haloud d'al loen : hag éch'i azéuljont al loen, oé lavarout : Piou a zô hénnel oud al loen ? Ha piou a holl en em ganna out-han ?

5. Ha rôed é oé d'échan ar galloud da rei ar vuex da skéuden al loen, ha d'hé lakaad da gomza : ha lakaad a rui da laza kémend hini na azéulô kéd al loen.

6. Hag hén a zigoraz hé ch'ennou évid drouk-prézegi ouc'h Doué, évid drouk-prézegi oud hé hanô, hag oud hé dabernakl, hag oud ar ré a chouam enn Énv.

7. Rôed é oé ivé d'échan ar galloud da ôber ar brézel oud ar zent, ha d'ho zrec'h : ha rôed é oé d'échan bêti war bêb breuriez, ha pohl, ha iez, ha brôad.

8. Hag azéuliet é oé gand ar ré holl a chouam war ann douar, hag eûz a bêre né két skrivet ann hanvou el leaz a vnez ann Oan, a zô bet lazet adalek pena-kenta ar bôd.

9. Ma en deûz eur té diskouarn, sélaouet.

10. Néb en dévôz kaset é skla-vérez, az aï s' sklavérez. Néb en dévôz lazet gand ar ch'leg, zo réd é vû lazet gand ar ch'leg.

XIV. PENNAD.

Aman éma habaskded, ha feiz ar Zent.

11. Ha mé a wélaz eul loen all a zavé eûz ann douar, hag en doa doua gorn hénnel out ré ann Oan, hag a gomzé ével ann aérouant.

12. Hag hén a ziskouéz boll ch'haloud al loen kenta dira-z-han : hag é lékeaz ann douar, hag ar ré a choumenn-han da azielli al loen kenta, péhini a oa bêt iac'héet eûz hé ch'houli marvel.

13. Hag hén a réaz burzoudou brâz, bête lakaad da ziskenni ann tan eûz ann Énv war ann douar dirâg ann dûd.

14. Ha touella a réaz ar ré a choum war ann douar, gand ar vurzoudou a oa rôed d'échan da ôber dirâg al loen, oé lavaroud d'ar ré a choum war ann douar, ôber eur skéuden d'al loen, péhini a vezô bêt glazet gand ar ch'leg, hag a vezô ch'hoaz bôd.

15. Ha rôed é oé d'échan ar galloud da rei ar vuex da skéuden al loen, ha d'hé lakaad da gomza : ha lakaad a rui da laza kémend hini na azéulô kéd al loen.

16. Lakaad a rai ivé ann holl dûd, bihan ha brâz, piavidik ha paour, frank ha sklav', da gaoud eur merk enn dourou dêhou pé war hô zâl :

17. Ha na hellô déni na préna, na gwerza, neméd ann binî en dévezô ar merk, pé ann hanô eûz al loen, pé anñ niver eûz hé hand.

18. Aman éma ar vuenez. Néb en deûz poell, kountet niver al loen, Râk niver eunn déni eo ; hag hé niver eo ch'houec'h kant ch'houec'h ha tri-ugent.

XIV. PENNAD.

1. HA mé a zellaz, ha chétu ann Oan a oa enn hé za war vénez Sion, ha gant-han pevar mil ha seiz-ugent mil d'én, pêre hô doa hé hand, hag hanô hé Dâd skrivet war jôz zâl.

2. Ha mé a glevaz eur vouéz eûz ann Énv, hénnel out trouz douer brâz, hag hénnel out trouz

eur gurun vrâz ; hag ar vouéz a gléviz a oa hénnel out télemorien a délenne war hô zélenou.

3. Hag hi a gané é-ch'izeur ganaouen nevez, dirâg an trôn, ha dirâg ar pevar loen, hag ar ré-goz : ha den na bellé kana ar ganaouen, neméd ar pevar mil ha seiz-ugent mil, pêre a zô bêt prenet eûz ann douar.

4. Ar ré-zé eo pêre n'nt két en em zaotret gand ar merc'hed, râg gwerc'h int. Ar ré-zé a heud ann Oan da béléac'h-bennag ma'z a. Ar ré-zé a zô bêt prênet eûz a douez ann dûd évit kenta-frouez da Zoué, ha d'ann Oan.

5. Ha n'eûz két bêt kavet a ch'haou enn hé génou : râk dinam int dirâr trôn Doué.

6. Ha mé a wélaz eunn Éal all a niijé dré greiz ann Énv, hag ann Aviel peur-baduz gant-han, évid hé brézegi d'ar ré a choum war ann douar, da bêb brôad, ha da bêb breuriez, ha da bêb iez, ha da bêb pohl ;

7. Oé lavarout gand eur vouéz gré : Doujd'ann Aotrou, ha moulit-hen, râk deitet eo heur hé varn : hag azéulid ann hini en deûz gréad ann Énv, hag ann douar, ar mör, ha mammennou ann douerec'h.

8. Hag eunn Éal all a zetaz war-lerc'h, hag a lavaraz : Kouezed eo, kouezed eo Babilon, ar gér vrâz-zé, péhini é deûz rôed da éva d'ann holl vrâdou gwin buanégez hé ch'adélez.

9. Hag sunn tréde Éal a zedas war-lerc'h ar ré-man, hag a lavaraz gand eur vouéz gré : Mar teu eur ré da azéuli al loen, hag hé skéuden, ha da zigemerood hé verk war hé dûl, pé enn hé zourn ;

10. Hen-nez a évo eûz a win buanégez Doué, a zô azet gant gwin digemmeak é kalis hé vuanégez : hag hén a vezô heskinet enu tan hag er soufe dirâg ann Eled sanct, ha dirâg ann Oan.

11. Ha nûged hô heskinou a biñi é amzeriou ann amzeriou : ha na vezô chan é-bêd na deis na nôz, évid ar

APOKALIPS SANT IANN ABOSTOL.

ré hō dévézō azéulet al loen , hag hé skeuden , pé evid ar ré hō dévézō digéméret merk hé hand.

12. Amaz éma babaskded ar zent , péré a vîr gourc'hémennou Doué , ha feiz Jézuz.

13. Ha mé a glevaz eur vouéz eûz ann Énv , hag a lavaraz d'in : Skriv : Gwenvidig ar ré-varô , péré a vary enn Aotrou . A - vrément , émé ar Spêred , éshanint oud hō labouriou : râg hō überiou a heut anézhô.

14. Ha mé a zellaz , ha chétu eur goabren wenn ; hag war ar goabren unan azézet hag a oa hénvel out Mâb ann dén , ha war hé benn eur gurunen aour , bag enn hé zourn eur falch' lemm.

15. Hag eunn Éal all a zeûaz er-méaz eûz ann templ , hag a graz gand eur vouéz gré d'ann hini a os azézet war ar goabren : Taol da falch' , ha méd ; rak deud eo ann heur da védi , ha méderez ann douar a zô darev.

16. Hag ann hini a oa war ar goabren a daolaz hé falch' war ann douar , bag ann dopar a oé médet.

17. Hag eunn Éal all a zeûaz er-méaz eûz ann templ a zô ann Énv , ha gant-han ivé eur falch' lemm.

18. Hag eunn Éal all a zeûaz er-méaz eûz ann aoter , hag hén en doa galloud war ann tân ; hag hén a graz gand eur vouéz gré d'ann hini en doa eur falch' lemm , ô lavarout : Taol da falch' lemm , ha trouer' bodou gwini ann douar ; râg bê rezin a zô darev.

19. Hag ann Éal a daolaz hé falch' lemm war ann douar , hag a drouc'haz bodou gwini ann douar , hag hō zaolaz é bêl vrâz buanégez Doué .

20. Hag ar véol a oé gwasket er-méaz eûz a géar , hag ar gwâd a zeûaz er-méaz eûz ar véol bêté gwezen ar chézak a-héd mil chouec'h kant stâd.

XV. PENNAD.

1. HA mé a wélag eun arouéz all ann Énv , brâz ba souézuz ,

seiz Éal , péré hō doa ar sez gouli divéza ; râg gant-hô co sévènet buanégez Doué .

2. Ha mé a wélag é-chiz eur mât gwér , mesket gant tân ; hag ar ré hō doa trec'het al loen , hag hé skeuden , hag ann niver eûz hé hand , a ioa war ar mât gwér-zé , ha télenou Doué gant-hô .

3. Hag hi a gané kanaouen Moizez servicher Doué , ha kanaouen ann Oan , ô lavarout : Brâz ba souézuz eo da überiou , ô Aotrou Doué holl-c'halloudek : da hentou a zô gwirion ha gwir , ô Roué ann amzeriou .

4. Piou na zoujô kéd ac'hanod , ô Aotrou , ha na veûlô kéd da hanô ? Rak n'eûz néméd-od a gémend a vé mât : rig ann holl vrâdou a zeûi , hag a zeûlô ac'hanod , ô véza ma eo splann da varniou .

5. Ha goudé-zé é selliz , ha chétu é wélag templ tabernakl ann des-téni digor enn Énv :

6. Hag ar sez Éal péré hō doa ar sez gouli a zeûaz er-méaz eûz ann templ , gwisket gant lin glân ba kann , ha gourizet en hō dar-greiz gant gourizou aour .

7. Hag unan eûz ar pevar loen a rôz d'ar sez Éal sez kôb aour , leûn gant buanégez Doué , péhini a vîv é amzeriou ann amzeriou .

8. Hag ann templ a oé leûniat gand ar móged eûz a veûrdez Doué , hag eûz hé ners : ha dén na hellé mond ann templ , ken na vije peûr-skûet sez kôb ar sez Éal .

XVI. PENNAD.

1. HA mé a glevaz eur vouéz gré a zeûé eûz ann templ , hag a lavaraz d'ar sez Éal : Id , ha skûet ar sez kôb eûz a vuanégez Doué war ann douar .

2. Hag ar chenta az éaz , hag a skûaz hé c'hôb war ann douar : hag eur gouli drôuk ha gwalluz a gouezaz war ann dûd péré hō doa merk al loen , hag war ar ré péré a azéulé hé skeuden .

3. Hag ann eil Éal a skûaz hé gôb war ar mât , hag é têuz evel

gwâd eunn dén marô ; ha kêmend en doa buez er môt a varvaz .

4. Hag ann tréde Éal a skûaz hé gôb war ar steriou , ha war vannemennou ann dourier ; hag é oent trôed é gwâd .

5. Ha mé a glevaz Éal ann doureir ô lavarout : Té a zô gwirion , ô Aotrou , té péhini a zô hag a oa Sant , pa éch eûz barnet kement-sé .

6. O véza ma hō deûz skûet gwâd ar Zent hag ar Brofédé , hag éch eûz rôet gwâd d'ezhô da éva ; rak dellézeg é oant eûz a gément-sé .

7. Ha mé a glevaz eunn all eûz ann aoter bag a lavarout : Ia , Aotrou Doué holl-c'halloudek , da varnou a zô gwir ha gwirion .

8. Hag ar pevaré Éal a skûaz hé gôb war ann hêl ; hag ar galloud a oé rôed d'ezhan da enkrézi ann dûd gand ar chrouéz ha gand ann tân .

9. Hag ann dûd a oé poazet gand eur chrouéz vrâz , bag é trouk-prézeghont gand hanô Doué péhini en deûz ar galloud war ar chouliou-zé ; ha na réjont kéd a binjen évit rei gloar d'ezhan .

10. Hag ar pemved Éal a skûaz hé gôb war drôuk al loen ; hag hé rouantéléz a zeûaz da véza téval , hag é chaokhont hō zéddou gand hō glac'hâr :

11. Hag é trouk-prézeghont gand Doué ann Énv , en abek d'hô glâchariou ba d'hô gouliou ; ha na réjont kéd a binjen eûz hō überiou .

12. Hag ar chouec'hed Éal a skûaz hé gôb war ar ster vrâz Eufratez ; hag é tizéc'haz hé dour , évit soaz ann hentz da rouéed ar sâv-hêl .

13. Ha mé a wélag tri spêred louz bénvel out gwesklenédon , péré a zeûé er-méaz eûz a c'hêl ann aérouant , hag eûz a c'hêl al loen , hag eûz a c'hêl ar fals-profed .

14. Rak spérédou diaoulou int péré a ra burzudou , hag az a étrézék rouéed ann dœuar holl , évit

XVII. PENNAD.

hô stolla d'ar brézel é deiz brâz ann Doué holl-c'halloudek .

15. Chétu é teuann ével eul laer . Euruz ann hini a vel , hag a vir hé zitad , gand aouin na gerfez ennoaz , ha na wéllent hé vêzegz .

16. Hag bén a strollô anézhô el lâc'h a zô galvet enn Hébrac'h Armagédon .

17. Hag ar seizved Éal a skûaz hé gôb eun éar ; hag eur vouéz gré a zedaz eûz ann templ , ével eûz ann trôn , hag a lavaré : Gread eo .

18. Hag é chouevézaz luc'hed , ha mouésiou , ha kurunou ; hag é teuaz eur ch'rén-douar brâz , eur ch'rén-douar ker bras , ha na oé biskoaz eunn hévélep abaoe ma éz eûz tud war ann douar .

19. Hag ar géar vrâz a oé ranet é teir géven , ha keriou ar brâdou a gouezaz : ha Babilon ar vrâz a zeûaz da goun dirâk Doué , évit rei d'ezhi da éva ar chalir eûz a vin broez hé vuanégez .

20. Hag ann holl énézi a dc'baz , ha na oé ket kaved ar vénésiou .

21. Hag eur chazare'h brâz échiz eun talant a gouezaz eûz ann Énv war ann dûd : hag ann dûd a zrouk-prézegaz gand Doué enn abek da chouli ar chazarch' ; rak gwall vrâz é oá ar gouli-zé .

XVIII. PENNAD.

1. HAG uan eûz ar sez Éal péré hō doa ar sez kôb , a zeûaz , hag a lavaraz d'in : Deûz , bag é tiskotézion d'id barnédigez ar c'hast vrâz , péhini a zô azézet war ann dourier vrâz :

2. Gant péhini rouéed ann douar a zô en em zaotret , hag eo mez-viet gant gwin hé gadélez ar ré a choum war ann douar .

3. Hag hén a gasaz ac'hanoù el lâc'h-distrô ; hag é wélag eur ch'rég azézet war eul loen a liou tané , leûn a hanôiou drôuk-prézak , ha gant-han soiz penn ha dék korn .

4. Hag ar ch'rég a ioa gwisket gand difad mouk ha tané , kinklet é oa gand aour , hag gant mein tal-

vouduz, ha gant perlez; enn hé dourn é doa eur c'hlobb our, leùn a argazidigez, hag eùz a budur-nez hé gadélez.

5. Ha war hé zál ann hand-man a os skrivet : Mister; Babilon vráz, mamm ar gadélésiou, hag argarzidiéou anou douar.

6. Ha mé a wélas ar c'hrég-zé mezo gant gwâd ar zent, ha gant gwâd merzerien Jézuz : ha pa hé gwêliz é oenn souézet brâz.

7. Hag ann Éal a lavaraz d'in : Pérâg oud-dé souézet? Mé a lavaraz d'id ar mister eùz ar c'hrég, hag eùz al loen a zoug auézhî, péhini en deùz seiz peus ha dék korn.

8. Al loen éc'h eùz gwélet, a zó bét, ha n'eo mui; piña a dlé eñz al lounk, ha mond-da-gét : ha souézet é vézô ar ré a choumô war ann douar (ar ré na vézô két skrivet hò hanouï el levr a vuez adalek penn-kenta ar béd), pa wélin al loen, péhini a ioa, ha n'eo mui.

9. Chétu ann dalvoudégez eùz a gément-sé, hag a zó leùn a furnez. Ar seiz penn, eo ar seiz ménez war hérez eo azézet ar c'hrég : seiz roué ind ivé.

10. Pemp a zó marô; unan a zó; bag égilé né kéd deùet c'hoaz : ha pa vézô deùet é té choum nebeut.

11. Hag al loen a ioa ha n'eo két, a zó ivé ann eizved, hag eùz ar seiz eo, ha mond a ra da gét.

12. Ann dék korn éc'h eùz gwélet, a zó dék roué, da hérez né két bét c'hoaz roëd ar rouantéléz; hogen roëd é vézô d'ezhô ar galloud ével rouéed évid ennu heur goudé al loen.

13. Ar ré-zé hò dévézô holl eunn hévélep ménouz, hag é rônt hò uers bag hò galloud d'al loen.

14. Ar ré-zé en em gannô oud ann Oan, hag ann Oan a vézô tréac'h d'ezhô ; ô véza ma eo Aotrou anou astrounez, ha Roué ar rouéed; hag ar ré a zó gent-han, a zó ar ré-chalvet, ar ré-zilennet, ar ré-foul.

15. Lavaroud a réaz c'hoaz d'in : Ann dourcier éc'h eùz gwélet el lêsc'h ma eo azézet ar c'last, eo ar pohiou, ar brôadou, hag ann ie-zou.

16. Ann dék korn éc'h eùz gwélet el loen, eo ar ré a gasai ar c'last, hag hé lakaï da véza gla-charcet hag enu noaz, a zebro'hé c'hik, hag a loskô anézhî gand ann tân.

17. Râk Doué en deùz lékéad enn hò c'halououï obér ar péz a fell d'ezhan; évit ma rôjent hò rouantéléz d'al loen, bêté ma vézô peùr-zévenet geriou Doué.

18. Hag ar c'hrég éc'h eùz gwélet, eo ar géar vráz, péhini e deùz ar rouantéléz war rouéed ann douar.

XVIII. PENNAD.

1. HA gondé-zé mé a wélas eunn Éal all a ziskenné eùz ann Éav, péhini en doa eur galloud brâz : lag ann douar a oé goulouet gand hé c'hoar.

2. Hag bén a griaz gand eur vouéz gré, ô lavarout : Kouézed eo, kouézed eo Babilon ar vráz : ha dened eo da géar d'ann diaoulou, ha da zigémer da bép spéred louz, ha da zigémer da bép labous louz ha kasauz.

3. O véza ma hò deùz ann holl blobiou évet eùz a win buanégez hé gadélez; ha ma hò deùz rouéed ann douar en em zaotret gant-hi; ha ma hò deùz marc'hadourien ann douar piovidiket gand ann direiz eùz hé dispin-brâz.

4. Ha mé a glevaz eur vouéz all eùz ann Éav, hag a lavaré : Id er-méaz eùz ar géar-zé, va fob!, gand aouz na zenfa'ch da véza kérrennek enn hé féc'hédu, ha n'hô pé lôd enn hé goulou.

5. Râg bé féc'hédu a zó piñet betog ann Éav, ha Doué en deùz bêt kouz eùz hé fallagriézon.

6. Distaolid d'ezhi ével, ma é deùz distaoled d'é-hoc'h ; ha rôid d'ezhi daou-c'hémend-all évid hé obériou. Et c'hoz é péhini é deùz roëd da

XIX. PENNAD.

eva d'é-hoc'h, rôid da éva d'ezhi daou c'hémend-all.

7. Kément ha ma eo en em veñlet, ha ma eo en em gavel enn dudiou, rôid d'ezhi enkrézou ha glac'hariou; râk lavared é deùz enn hé c'haloun : Mé a zô azézet ével eur rouanez ; ha n'ounn kéd intavez; ha na wélin kéd gaon.

8. Dré-zé enn eunn deiz é teñi hé gouliou, ar marô, ar c'haon hag ann naouen, hag é vézô losket gand ann tân : râk kré eo ann Doué a varnô anézhî.

9. Ha rouéed ann douar péré a zó en em zaotret gant-hi, hag hò deñz bêtéenn en dudiou, a wélo, hag en em c'hlaç'haro war-n-ézhî, pa wélin móged hê entan.

10. En em zero'hel a raint pell diout-hi, gand aouz râg hé enkrézou, hagé livirint : Gwa, kér vráz Babilon, kér gré ; râk da varn a zô deuet ean-eunn-taol.

11. Ha marc'hadourien ann douar a wélo hag a géinô war-n-ézhî; râk déñz na brénô mui hò marc'hadouressiou;

12. Ar marc'hadouriesiour aur, hag aic'hant, ha mein kaer, ha perlez, ha lin moan, ha mouk, ha seziz, ha tané, hag a bép koat tinor, hag a bép téstr olifant, hag a bép téstr mein kaer, hag arm, hag houarn, ha mein-marellet.

13. Ha kinamom, ha c'houésioun, ha louzou-c'houék, hag ézans, ha gwin, hag éol, ba flour-bleud, ha gwiniz, ha loened, ha denved, ha kézek, ha kiri, ha sklaved, ha tud diéth.

14. Hag ar fronez a c'hoantaé da éné a zó pelleed diouz-id, ha kément tra c'houék ha kaer a zó kollet évid-oud, ha n'hô c'havi mui.

15. Marc'hadourien ann traou-zé, péré a zó deuet piovidik gant-hi, en em zalc'hô pell diout-hi, gand aouz râg hé enkrézou, hag enn eul lénva, hag enn eur wéla,

16. E livirint : Gwa, gwa ar géar vráz-zé péhini a oa gwisket gant lin moan, gant mouk, hag gant tané, hag a oa kinklet gand aur,

gant mein kaer, ha gant perlez ;

17. Râg enn eunn heur kément all a vadou a zô kollet. Ha kément sturier, ha kément bini a ia war zour, hag ar verdéidi, hag ar ré a ra bô gwerz war vör, a zô en em zalc'het pell ;

18. Hag en em lékéjond da c'har-mi, pa wéjond al lêac'h eùz hé entao, hag é leverjont : Pé géar a zô béd hével oud ar géar vráz-zé?

19. Hag hi a daolaz poult war hò fennou, hag a c'harbaz en eul lénva hag enn eur wéla, ô lavarout : Gwa, gwa ar géar vráz-zé, é péhini eo piovidiket dré hé dis-pin, ar ré holl hò doa listri war ar mór : râg enn eunn heur eo éada-gaét.

20. Laouéna diwar hé fenn, ô Éav, ha chouï, Abostoled ha Pro-fédéd; râk Doué en deùz hé gwanez en abek d'é-hoc'h.

21. Hag eunn Éal kré a zavaz eur mean hével oud eur méan-lénva brâz, hag hé daolaz et mór, ô lavarout : Gant ann herr-zé é vézô diskaret Babilon ar géar vráz, ha na vézô kavet mui.

22. Ha mouéz ann délennerien hag ar varzed, hag ar zutellerien hag ann drompiterien na vécint mui kleved enn-od : ha michéroué c'béd na vézô mui kaved enn-od; ha trouz ar mean milin na vézô mui kleved en-od :

23. Ha goulou ar gleûzeuriou na vézô mui gwéled enn-od; ha mouéz ann ozac'h hag ar c'hrég na vézô mui kleved enn-od : râk da varc'hadourien a ioa prisend ann douar, ô véza ma hò deùz touellet anu holl blobiou gand da vréou.

24. Ha kaved eo béd enn-hi gwâd ar Broféded hag ar Zent, hag eùz ar ré holl a zô bét lazet war ann douar.

XIX. PENNAD.

1. GOUDÉ-ZÉ é kleviz ével mouéz eul lôd brâz a dûd enn Éav, hag a lavaré : Alleluia : Salud, ha gloar, ha galloud d'hou Doué :

2. Râg bé varnou a zô gwir ha gwirion + ha ma en deùz barnet

or c'has, péhini é deùz saotret ann douar gand hé gadélez ; ba ma en deùz venjet gwâd hé zervicherien a zô bêt skutet gand hé daouarn-hi.

3. Hag é lêverjond adarre : Alléluia. Hag hé mòged a zavaz é amzeriou ann amzeriou.

4. Hag ar pevar dén-köz war-n-ugent, hag ar pevar loén a stouaz, hag a szeluz Doué, a oa azézet war ann trôn, ô lavarout, Amen : Alléluia.

5. Hag eur vouéz a zeñaz eûz ann trôn, hag a lavaraz : Metlid hon Doué-ni, chouï holl hé zervicherien, ba c'houï péré a zouj anézhan, bihan ha brâz.

6. Ha mé a glevaz ével mouéz eul lôd brâz a dûd, hag ével trouz dourcer vrâz, bag ével trouz kurnou brâz, a lavaré : Alléluia ; ô véza ma en deùz rénet ann Aotrou hon Doué holl-challoudek.

7. Laouénaomp, ha tridomp, ha rôomp gloar d'ézhan ; râk deùed eo euredd ann Oan, hag hé c'hreg a zô en em aozet.

8. Ha rôed eo d'ézhan ar galoud d'en em wiska gant lin moan gwenn-kann : râg al lin moan eo mât-oberiou ar Zent.

9. Hag hén a lavaraz d'in : Skriv : Euruz ar ré a zô galved da goan euredd ann Oan. Hag hén a lavaraz d'in : Gwir eo ar geriou-zé a Zoué.

10. Ha mé en em strinkaz d'hé dreid, évid hé azellî. Hag hén a lavaraz d'in : Gwel na ri : da genzervicher ounn, hag hini ar ré eûz da vrôdeur péré hô deùz rôet testeni da Jézuz. Azebl Doué : râk testeni Jézuz eo ar spéred a ziougan.

11. Ha mé a wélaz ann Énv digor ; ha chétou eur marc'h gwenn, hag ann hini a os azézet war-n-ézhan a os galvet Féal ha Gwirion, he gant gwirionez è var, hag è stourm.

12. Hé zooulagad a iso ével eur flamm tan ; ha war hé benn ec oa kalz kuruncenou : hag eunn hanô skrivel en doa, ha na anavez dén é-bêd némé-han hé-unan.

13. Ha gwisket è os gand eur

zae livet gant gwâd : hag hanved è oa, Gér pé Verb Doué.

14. Hag ann arméou a zô enn Énv az ea war hé lec'h war gézeg gwenn, hag hi gwisket gant lin moan gwenn ba glân.

15. Hag eûz hé c'hénou é teñé eur c'hlezé lemm enn daou du, évit skei gand a boblou gant-han : hag hén a vérô anézho gand eur wiñien houarn ; hag hén eo a vâch ar vœl eûz a frouden buanégez ann Doué holl-challoudek.

16. Ha skrived eo war hé zaé ha war hé worzed : Roué ar roueed, hag Aotrou ann aotrounez.

17. Ha mé a wélaz eunn Éal enn hé zâ enn héol, péhini a c'harmaz gand eur vouéz gré, en eul lavarou d'ann holl labousé a njé dré greiz ann Énv : Denit, hag en em strollit, évit koan vrâz Doué ;

18. Évit ma tebrot kig ar roueed, ha kig ar gabitaned, ha kig ann dûd kré, ha kig ar c'hézeg, hag ar ré a zô azézet war-n-ézhan, ha kig ar ré-zieub, hag ar sklavet, hag ar ré-vihan bag ar ré-vrâz.

19. Ha mé a wélaz al loen, ha roueed ann douar, hag hô arméou péré a oa en em strollit, évit brézélékaod oud ann hini a oa azézet war ar marc'h, hag oud hé armé.

20. Hôgen paked é oé al loen, ha gant-han ar fals-profes, péhini en doa gréat arouësiou dira-z-han, dré bérer en doa touellat ar ré hô doa digéméret merk al loen, hag hô doa azéulet hé skeuden. Hô daou é oent taolet beo-buézek el lenn les-kidig a dûn hag a zoufr.

21. Hag ar ré all holl a oé lajet gant kléz ann hini a oa azézet war ar marc'h, hag a zeñé eûz hé c'hénou, hag ann holl labousé en em walchaz gand hô c'hik.

XX. PENNAD.

1. HA mé a wélaz eunn Éal ô tiskenni eûz ann Énv, ha gant-han alehouez al lounk, hag eur chaden vrâz eun hé zourn,

2. Hag hén a grogaz eun ac-

XXI. PENNAD.

kréget noz-deiz é amzeriou ann amzeriou.

11. Ha mé a wélaz eunn trôn brâz gwenn, hag eur ré a oa azézet war-n-ézhan, a zirak péhini é tec'haz ann énv hag ann douar, hag hô léac'h na oé két kavet.

12. Ha mé a wélaz ar ré-varô, brâz ha bihan, a zavaz dirâg ann trôn ; ha levriou a oé digoret : hag eul Levr all a oé digoret, péhini eo at levr a vuëz : hag ar ré-varô a oé barnet war ar péz a oa skriret el levriou-zé, hervez hô, obériou.

13. Hag ar mór a rôaz ar ré-varô a oa enn-han : ar marô bag ann iferu a rôaz ivé ar ré-varô a oa enn-hô ; ha pép-hini a oé barnet hervez hé obériou.

14. Hag ann iferu hag ar marô a oé taolet el lenn a dân. Hennez eo ann cil varô.

15. Hag ann hini ba na oé két kavet skrivet el Levr a vuëz, a oé taolet el lenn a dân.

XXII. PENNAD.

1. HA mé a wélaz eunn énv nevez, hag eunn douar nevez. Râg ann énv kenta bag ann douar kenta a oa éad e-biou, hag ar mór se os mui.

2. Ha mé Iann a wélaz ar gêr zantel, Jéruzalem nevez a ziskenné a Zoué eûz ann Énv, azet ével euc chreg kempenet évid hé ozac'h.

3. Ha mé a glevaz eur vonéz a zeñé eûz ann trôn, hag a lavaré : Chétou tabernakl Doué gand ann dûd ; hag hén a choumö gant-hô. Hag hén a vézô hé bohl, ha Doué ô véza gant-hô a vézô hô Doué.

4. Ha Doué a zec'hô ann holl zaerou eûz hô daou-lagad : hag ar marô na vézô mui, ha na vézô mui na doan, na garm, na glaç'h, râg ann traou kenta a vézô éad e-biou.

5. Hag ann hini a oa azézet war ann trôn a lavaraz : Chétou é rann pép-trâ nevez. Hag hén a lavaraz

d'in : Skriv, pénaoz ar geriou-man a zô gwir ha gwirion,

6. Hag hén a lavaraz c'hoaz d'in : Sévéned eo. Mé eo Alfa hag Oméga , ann derou bag ann divez. Mé a rôi da éva évit-nétra , d'at ré hô deûz séch'ed , eûz a feunteun ann dour a vuez.

7. Néb a vézô gounidek , en dévôz kément-sé , ha mé a vézô Doué d'ézan , bag hén a vézô Mâh d'in .

8. Hôgen é-kéñver ar ré-aounik hag ar ré-ziskrédi , hag ar ré-ar-garzuz , bag al lazerien , bag ar ch'adalek , hag ar gontammerien , bag ann idolatrek , bag ann holl c'haouiazed , é vézô hô lôd el lenn a d'an loskuz bag a zoufr : éno éma ann eil varò .

9. Ha dord a réaz unan eûz ar sez Éal hô doa ar sez kôp leùn gand ar sez gouli divéza , bag é kouinz ouz-in , ô lavarout : Deûz , ha mé a ziskouézô d'id ar bried , grég ann Oan .

10. Hag hén a zougaz ac'hannou é spéréd war eur ménéz brâz hag uch'el , hag é tiskouézaz d'in ar géar , Jérusalem zantel , pélini a zikenné eûz ann Énv digand Doué .

11. Ha sklerder Doué gant-hi : bag hé goulou a oa hîvel oud eur ménan kaer , oud eur méan jasp , boull ével strink .

12. Hag bi é doa eur vur vrâz hag uch'el , é pélini éz oa daouzek porz , ha daouezg Éal , unan out pép porz ; bag hanouz skrijet , péré eo hanouz ann daouzek vreûriez eûz a vijen Israel .

13. War-zô ar Sâv-héol , teir zôr ; war-zô ann Hanter-nôz , teir zôr ; war-zô ar G'hresteiz , teir zôr ; war-zô ar C'hüs-héol , teir zôr .

14. Ha mûr ar géar é doa daouzek dialez , bag enn-hô hanouz ann daouezg Abostol eûz ann Oan .

15. Hag ann hini a gomzé ouzin , en doa eur gorsen aour , évit ments ar géar , bag hé fensier , bag hé mûr .

16. Hag ar géar a zô pevar-c'hornek : ha keit eo hé hed bag hé léd . Hag hén a ventaz ar géar gand

bé gorsen aour , bag é kavaz daouzek mil stad : bag hé bêd , lié léd bag hé uc'helled a zô kétatal .

17. Hag hén a ventaz ar vûr anézhi , bag é kavaz pevar ilinad ha seizugent , diouc'h ment eunn dén , péhini é oa hini ann Éal .

18. Hag ar vûr-zé a oagréat gand eûr méan jasp : bag ar géar a oa gréat gand aour glân heñvel out gwér boull .

19. Ha diazézou mûr kér a oa kinklet gand a bêp seurt mein kaer . Ar c'hennta diazez a oa eûz a jasp ; ann eil , safer ; ann tréde , kal-sédon ; ar pevaré , smaragdus ;

20. Ar pempvred , sardoniz ; ar chouec'hved , sardiuz ; ar seiixed , krisolituz ; ann eized , bérilluz ; ann naved , topaziuz ; ann dékved , krisoprasuz ; ann unnickved , hiasintuz ; ann daouezkved , amétis-tuz .

21. Hag ann daouzek porz , a ioa daouzek perlézen ; ha péb a borz a ioa eûz a eur berlêzen : bag al leûr-ger a ioa eûz a our glân , ével gwér boull .

22. Ha na wélib kéd a demplenn-hi ; râg ann Aotrou Doué holl-ch'balloudek , bag ann Oan , eo ann templ anézhi .

23. Hag ar géar-zé n'é deûz kéd a ezomm a héol nag a loar , évit hé goulaoui ; râk sklerder Doué eo a ch'houlaou anézhi , hag ann Oan eo hé ch'houlaouen .

24. Hag ar boblou a gerzô diosc'h hé gouloù : ha roueed ann douar a gasô enn-hi hô gloar hag hô énor .

25. Hag hé fersier na vêzint kêt serret bemdez ; râk a vézô kéd a nôz éno .

26. Ha gloar hag énor ar brôadou a vézô kased enn-hi .

27. N'az ai é-barz nétra a zaotret , nag hini eûz ar ré a ra argarzidiger , pé a lavar gevier ; hôgen hép'ken ar ré zô skrijet hô hanouz é levr a vuez ann Oan .

XXII. PENNAD.

1. HAG hén a ziskouézaz d'in eur ster dour bêo , sklear ével strink ,

PENNAD. XXII.

541

hag a zedé eûz a drôn Doué hag ann Oan .

2. É-kreiz al leûr-ger , hag enn daou eûz ar ster edo ar wézen a vuez , pélini a zoug daouzek trouézen , bag a rô hé trouez pép miz : ha deliou ar wézen-zé a zô évit ia-c'haad ar brôadou .

3. Ha na vézô mui a valloz : hôgen trôn Doué hag ann Oan a vézô éno , hag hé zervicherien a zervich'an anézhan .

4. Hag bi a wélib hé zremm ; hag hé hanô a vézô skrijet war hô zaliou .

5. Ha na vézô mui a nôz éno : ha n'hô dévêzô mui a ézomm a ch'houlaou gleizheur , nag a ch'houlaou a héol ; râg ann Aotrou Doué eo a ch'houlaou anézhi , hag é rénit é amzeriou ann amzeriou .

6. Hag hén a lavaraz d'in : Ar geriou-zé a zô gwir ha gwirion . Hag ann Aotrou , Doué spérédou ar Brofeded en deûz kased hé Éal évit diskouéza d'hé zervicherien ar péz a dié ch'haarvázout abarz né-meûr .

7. Chétu é teuinn hép-dalé : Euruz ann hini a vir geriou diougan al levr-man .

8. Ha mé eo Iann , pélini em eûz klevet ha gwélet ann traou-zé . Ha goudé ma em boé klévet ha gwélet , en em daoliz out treid ann Éal hô diskouéza d'in , évit hé azéuli :

9. Hôgen hén a lavaraz d'in : Gwél na ri ; râk da gen-zervicher ounn , hag hini da vreudeùt ar Brofeded ; bag ar ré a vir geriou diougan al levr-man . Azeùl Doué .

10. Haghén a lavaraz c'hoaz d'in : Na ziel kêt geriou diougan al levr-man : râk tost eo aon amzer .

11. Néb a ra gaou , ra rai gaou c'hoaz : ha néb en em zaotr , r'en

em zaotr c'hoaz : ha néb a zô gwirion , bêzet gwirion c'hoaz ; ha néb a zô sant , r'en em zantel c'hoaz .

12. Chétu é teuinn hep-dalé ; ha va góbr a zô gan-én , évit rei da bêp-hini hervez hé überiou .

13. Mé eo Alfa hag Oméga , ar ch'enta hag ann divéza , ann derou hag ann divez .

14. Euruz eo ar ré a walc'h hô zaéou é gwâd ann Oan ; évit ma vézô hô galloud er wézen a vuez , ha ma'z aint er géar dré ar persier ,

15. Ra choumio er-méaz ar chas , hag ar gontammerien , hag ar c'hadaled , bag al lazerien , hag ann idolarek , hag al kéméñ hini a gâr hag a ra ar gaou .

16. Mé JÉZUZ em eûz kaset va Éal , évit testenia d'é-hoc'h ann traou-zé en Ilizou . Mé a zô grisien ha gwenn David , ar stêren lugor-nuz , ar stêren vedur .

17. Ar Spêred hag ar bried a lavar : Deûz . Hag ann hini a glev , lavar : Deûz . Hag ann hini aon deûz séch'ed , déuet : hag ann hini a fell d'ézan , kéméret dour a vuez évit-nétra .

18. Râk testenia a rann da gémen hini a vir geriou diougan al levr-man .

19. Ha mar tenn eur ré conn dra eûz a levr ann diougan-man , Doué a lamô digant-han hé lôd el levr a vuez , hag er géar zantel , hag enn traou a zô skrijet el levr-man .

20. Néb a rô testeni eûz ann traou-man a lavar : Évit-gwit é teuinn hép-dalé . Amen . Deûz , Aotrou Jézuz .

21. Grâs hon Aotrou Jézus-Krist ra vézô gan-é-hoc'h holl . Amen .

DIVEZ.

